

ព្រះ
ច្រៀតបិដកបាលី
និង
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
សុត្តន្តបិដក
អង្គនិកាយ សត្តកនិបាត
អដ្ឋមភាគ

៤៧

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព.ស ២៤៩៨

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកស្ថាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកជប៉ុន។

ឯកសារគម្ពីរព្រះទ័ព្រឹតបិដកនេះ ចាប់ពីភាគ១ ដល់ ភាគ៥០
គឺជារបស់ ឧបាសិកា កាំង ហ៊ិច ទ័ណ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រធីតា,
ធ្វើជូនលោកគ្រូអគ្គបណ្ឌិត ប៊ុត-សាន់ឯក ។ និងទុកក្នុង
គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

កែសម្រួលតាមកុំព្យូទ័រ តម្រូវឧបករណ៍អានអេឡិចត្រូនិក
ដោយខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ស្រុង-បាន់ណា។

www.5000-years.org

ព្រះ

ស្រីគង្គបិណ្ឌបាឡី

និង

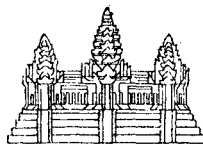
សេចក្តីស្នើសុំបរិក្ខាសាធុរ

ស្រីគង្គបិណ្ឌ

រាជគ្រូរតិកាល ស្រីគង្គរតិបាត

រាជបក្សាត

៨៧

ព្រះសាសនបណ្ឌិត ភ្នំពេញ

ព.ស. ២៤៧៨

សត្វតិបិដក

អង្គព្រាហ្មណ៍ស្ស សត្វកនិបាតោ

អដ្ឋមោ ភាគោ

នមោ តស្ស កកវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បឋមបណ្ណសកោ

ធនវិគោ

[១] ឯវុទ្ធេ សុតំ ។ ឯតំ សមយំ កកវំ
 សាវត្ថយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថប័ណ្ណិកស្ស អារាមេ ។
 តត្រ ខោ កកវំ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ភិក្ខុវេតិ ។
 កនន្តេតិ តេ ភិក្ខុ កកវតោ បច្ចុស្សោស្សំ ។
 កកវំ ឯតទលេច សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ
 សមញ្ញាតតោ ភិក្ខុ សព្វាញ្ញាវនំ អប្បិយោ ច
 ហោតិ អបនាទោ ច អកុ ច អភាវនិយោ
 ច ។ តតមេហំ សត្តហំ ។ នីធម ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 លាភកាមោ ច ហោតិ សក្ការកាមោ ច

សុត្តន្តបិដក

អង្គត្រៃវិកាយ សុត្តន្តបិដក

អដ្ឋមភាគ

សូមនមស្ការចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ។

បឋមបណ្ណសក

ធនវិគ្គ

[១] ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ
 ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដ៏តក្រង់សាវត្ថី ។
 ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងទីនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ឆ្លើយតបព្រះក្នុងដីការនៃព្រះមានព្រះភាគ
 ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ។ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង រមែងមិនជាទីស្រឡាញ់
 ផង មិនជាទីពេញចិត្តផង មិនជាទីគោរពផង មិនជាទីសរសើរផង
 របស់សព្វហូហរទាំងឡាយ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាលោក ១ ប្រាថ្នាសក្ការៈ ១

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ យស្ស សត្តកនិដាយ

អនុវត្តកកាមោ ច អហិរិកោ ច អលោត្តប្បី ច
 ចាបិច្ឆោ ច មិច្ឆាទិដ្ឋិ ច ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហំ
 ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ សព្វេហ្មចារីនំ អប្បិយោ
 ច ហោតិ អមធាតោ ច អគុ ច អភាវនីយោ ច ។
 សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ សព្វេហ្ម-
 ចារីនំ បិយោ ច ហោតិ មធាតោ ច គុ ច
 ភាវនីយោ ច ។ កតមេហំ សត្តហំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ន លាភកកាមោ ច ហោតិ ន សក្ការកកាមោ ច
 ន អនុវត្តកកាមោ ច ហិរិមា ច ឡិក្ខប្បី ច អប្បិច្ឆោ
 ច សម្មាទិដ្ឋិ ច ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហំ
 ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ សព្វេហ្មចារីនំ បិយោ ច
 ហោតិ មធាតោ ច គុ ច ភាវនីយោ ចាតិ ។

(២) សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ
 ភិក្ខុ សព្វេហ្មចារីនំ អប្បិយោ ច ហោតិ អមធាតោ ច
 អគុ ច អភាវនីយោ ច ។ កតមេហំ សត្តហំ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ លាភកកាមោ ច ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

មិនចង់ឲ្យគេមើលងាយខ្លួន ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិនខ្លាចបាប ១ ប្រាថ្នា
 អាក្រក់ ១ ឃើញខុស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧
 យ៉ាងនេះ រមែងមិនជាទីស្រឡាញ់ផង មិនជាទីពេញចិត្តផង មិនជាទី
 គោរពផង មិនជាទីសរសើរផង របស់សព្វហូចារីតាំងឡាយឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង រមែងជាទីស្រឡាញ់
 ផង ជាទីពេញចិត្តផង ជាទីគោរពផង ជាទីសរសើរផង របស់សព្វហូ-
 ចារីតាំងឡាយ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនប្រាថ្នាលាភ ១ មិនប្រាថ្នាសក្ការៈ ១ មិនប្រា-
 ថ្នាមិនចង់ឲ្យគេមើលងាយខ្លួន ១ ខ្មាសបាប ១ ខ្លាចបាប ១ ប្រាថ្នាតិច ១
 ឃើញត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ
 រមែងជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទីពេញចិត្តផង ជាទីគោរពផង ជាទី
 សរសើរផង របស់សព្វហូចារីតាំងឡាយ ។

(២) ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង រមែង
 មិនជាទីស្រឡាញ់ផង មិនជាទីពេញចិត្តផង មិនជាទីគោរពផង មិនជា
 ទីសរសើរផង របស់សព្វហូចារីតាំងឡាយ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រាថ្នាលាភ ១

បរិបទស្តោត ធនតោ

សក្ការកាមោ ច អនុញ្ញាតិកាមោ ច អហិកោ ច
អនោត្តប្បំ ច ឥស្សតិ ច មច្ឆំ ច ។ ឥមេហំ ខោ
ភិក្ខុវេ សុត្ថហំ ធម្មេហំ សមដ្ឋានតោ ភិក្ខុ សព្វេហ្ម-
ចារីនំ អប្បយោ ច ហោតិ អមណោ ច អកុ ច
អភាវជីយោ ច ។ សុត្ថហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ
សមដ្ឋានតោ ភិក្ខុ សព្វេហ្មចារីនំ បិយោ ច ហោតិ
មណោ ច កុ ច ភវជីយោ ច ។ ឥតមេហំ
សុត្ថហំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន លាភកាមោ ច ហោតិ
ន សក្ការកាមោ ច ន អនុញ្ញាតិកាមោ ច ហិកោ
ច ឡិក្ខប្បំ ច អនិស្សតិ ច អមច្ឆំ ច ។ ឥមេហំ
ខោ ភិក្ខុវេ សុត្ថហំ ធម្មេហំ សមដ្ឋានតោ ភិក្ខុ
សព្វេហ្មចារីនំ បិយោ ច ហោតិ មណោ ច កុ ច
ភាវជីយោ ចាតិ ។

[៣] សុត្ថមាធិ ភិក្ខុវេ ពលានំ ។ ឥតមាធិ
សុត្ថ ។ សុត្ថាពលំ វិយពលំ ហិកោ ឡិក្ខប្ប-
ពលំ សុតិពលំ សមាធិពលំ បញ្ញាពលំ ។

បឋមបណ្ណសិក ធនត្ថ

ប្រាថ្នាសក្ការៈ ១ មិនចង់ឲ្យគេមើលងាយខ្លួន ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិន
 ខ្លាចបាប ១ មានសេចក្តីច្រណែន ១ មានសេចក្តីកំណាញ់ ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង រមែងមិនជាទី
 ស្រឡាញ់ផង មិនជាទីពេញចិត្តផង មិនជាទីគោរពផង មិនជាទីសរសើរ
 ផង របស់សព្វហ្មឺនទាំងឡាយឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ប្រកបដោយធម៌៧យ៉ាង រមែងជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទីពេញចិត្តផង ជាទី
 គោរពផង ជាទីសរសើរផង របស់សព្វហ្មឺនទាំងឡាយ ។ ធម៌៧យ៉ាង
 តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមិនប្រាថ្នា
 លាភ ១ មិនប្រាថ្នាសក្ការៈ ១ មិនប្រាថ្នាមិនចង់ឲ្យគេមើលងាយខ្លួន ១
 ខ្មាសបាប ១ ខ្លាចបាប ១ មិនមានសេចក្តីច្រណែន ១ មិនមានសេចក្តី
 កំណាញ់ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង
 រមែងជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទីពេញចិត្តផង ជាទីគោរពផង ជាទី
 សរសើរផង របស់សព្វហ្មឺនទាំងឡាយ ។

(៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កំឡាំងនេះមាន៧យ៉ាង ។ កំឡាំង ៧យ៉ាង
 តើអ្វីខ្លះ ។ កំឡាំងគឺសង្ខារ ១ កំឡាំងគឺសេចក្តីព្យាយាម ១ កំឡាំងគឺហិរិ ១
 កំឡាំងគឺឥត្តប្បៈ ១ កំឡាំងគឺសតិ ១ កំឡាំងគឺសមាធិ ១ កំឡាំងគឺបញ្ញា ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយោ

ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្ត ពលាធិតិ ។

សទ្ធាពលំ វិរិយពលំ(១) ហិរិ ឡិក្ខប្បវរំ ពលំ
 សតិពលំ សមាធិពលំ(២) បញ្ញា វេ សុត្តបំ ពលំ
 ឯតេហិ ពលវា ភិក្ខុ សុខំ ជីវិតំ បណ្ឌិតោ
 យោធិសោ វិចីនេ ធម្មំ បញ្ញាយន្តំ វិបស្សនិ
 បដ្ឋោត្តស្ស្សំ និព្វានំ វិមោក្ខោ ហោតិ ចេតសោតិ។

(២) សុត្តិមាធិ ភិក្ខុវេ ពលាធិ ។ កតមាធិ
 សុត្ត ។ សទ្ធាពលំ វិរិយពលំ ហិរិពលំ ឡិក្ខប្បពលំ
 សតិពលំ សមាធិពលំ បញ្ញាពលំ ។ កតមញ្ញ
 ភិក្ខុវេ សទ្ធាពលំ ។ នំធិ ភិក្ខុវេ អរិយស្ស្សកោ
 សទ្ធា ហោតិ សទ្ធិហតិ តថាគតស្ស ពោធិ នតិប
 សោ កកវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ។ បេ ។ សុត្តា
 ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធា កកវាតិ ។ នំធិ វុច្ឆនិ ភិក្ខុវេ
 សទ្ធាពលំ ។ កតមញ្ញ ភិក្ខុវេ វិរិយពលំ ។

១ ឧ. ម. វិរិយញ្ច ។ ២ ឧ. សមាធិញ្ច ។ ម. សមាធិច ។

សុត្តន្តបិដក អង្គជ្រុងកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងកំឡាំង ៧ យ៉ាង ។

កំឡាំងគឺសទ្ធា កំឡាំងគឺវិរិយៈ កំឡាំងគឺហិរិ កំឡាំងគឺឥត្តប្បៈ
កំឡាំងគឺសតិ កំឡាំងគឺសមាធិ កំឡាំងគឺបញ្ញា ជាតំរប់ ៧
ភិក្ខុជាបណ្ឌិត មានកំឡាំងដោយកំឡាំងទាំងនេះ រមែងរស់
នៅស្រួល ពិចារណាធម៌ដោយឡែក តែងឃើញច្បាស់
នូវអត្ត(១) ដោយបញ្ញាបាន ការរួចស្រឡះ (ចាកអារម្មណ៍)
នៃចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ដូចជាការរលត់នៃប្រដាប់ ។

(៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពលៈនេះមាន ៧ យ៉ាង ។

៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺសទ្ធាពលៈ ១ វិរិយពលៈ ១ ហិរិពលៈ ១
ឥត្តប្បពលៈ ១ សតិពលៈ ១ សមាធិពលៈ ១ បញ្ញាពលៈ ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធាពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសទ្ធា រមែងជឿចំពោះ
ពោធិញ្ញាណរបស់ព្រះតថាគតថា ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ជាអរហន្ត
សម្មាសម្ពុទ្ធ ។ បេ។ ជាសាស្ត្រនៃទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់
ក្រាស់រឹងនូវសច្ចធម៌ ទ្រង់កំរិតបង្កនូវត្រេកព ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះហៅថា សទ្ធាពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិរិយពលៈ តើដូចម្តេច ។

១- រមែងឃើញច្បាស់នូវសច្ចធម៌ ដោយមន្តប្បញ្ញា មួយអង្វើដោយរិបស្សនា ។ អន្តកថា ។

បឋមបណ្ណសកេ ធម្មវគ្គោ

ឥធម៌ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ អារទ្ធវិយោ វិហាតិ
 អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ កុសលានំ
 ធម្មានំ ឧបសម្ពទាយ ជាមកា ទទ្យបរត្តមោ
 អនិក្ខត្តជុរោ កុសលេសុ ធម្មេសុ ។ ឥទំ វុច្ចតិ
 ភិក្ខុវេ វិរិយពលំ ។ កតមញ្ញ ភិក្ខុវេ ហិរិពលំ ។
 ឥធម៌ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ ហិរិមា ហោតិ ហិរិយតិ
 កាយទុក្ខវតន វចីទុក្ខវតន មនោទុក្ខវតន ហិរិយតិ
 ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា ។
 ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ហិរិពលំ ។ កតមញ្ញ ភិក្ខុវេ
 ឌីត្តប្បពលំ ។ ឥធម៌ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ ឌីត្តប្ប
 ហោតិ ឌីត្តប្បតិ កាយទុក្ខវតន វចីទុក្ខវតន មនោ-
 ទុក្ខវតន ឌីត្តប្បតិ ចាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ
 សមាបត្តិយា ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ ឌីត្តប្បពលំ ។
 កតមញ្ញ ភិក្ខុវេ សតិពលំ ។ ឥធម៌ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ
 សតិមា ហោតិ បរមេន សតិនេបត្តេន សមដ្ឋាតតោ
 ជីវកតម្បី ចីវកាសិកម្បី សិរិតា អនុស្សវិតា ។

បឋមបណ្ណសក ធនវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ប្រាសសេចក្តីព្យាយាម
ដើម្បីលះនូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដើម្បីបំបាញ់នូវកុសលធម៌ទាំង
ឡាយ ជាអ្នកមានកំឡាំងព្យាយាម ប្រឹងប្រែងមុតមាំ មិនដាក់គុរៈក្នុង
កុសលធម៌ទាំងឡាយឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា
វិរិយពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហិរិពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីអៀន
ខ្មាស រមែងអៀនខ្មាស កាយទុច្ចរិត វច្ចិទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត រមែង
អៀនខ្មាសនូវការច្នៃប្រសព្វនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ នេះហៅថា ហិរិពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧត្តប្បពលៈ
តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជា
អ្នកមានសេចក្តីតក់ស្លុត រមែងតក់ស្លុតចំពោះកាយទុច្ចរិត វច្ចិទុច្ចរិត
មនោទុច្ចរិត រមែងតក់ស្លុតនូវការច្នៃប្រសព្វនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមក ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ឧត្តប្បពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ សតិពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយ-
សាវ័កក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសតិ ប្រកបដោយសតិ នឹងភាព
ជាអ្នកមានបញ្ញា វាស់ក្លាដ៏ឧត្តម ជាអ្នកនឹករលឹកចាំបាន នូវអំពើដែល
ខ្លួនធ្វើយូរហើយផង នូវសំដីដែលខ្លួននិយាយយូរហើយផង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិដាយោ

ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សតិពលំ ។ កតមញ្ច
 ភិក្ខុវេ សមាធិពលំ ។ ឥធ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ
 វិច្ឆេ កាមេហិ ។ មេ ។ ចនុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ សមាធិពលំ ។
 កតមញ្ច ភិក្ខុវេ បញ្ញាពលំ ។ ឥធ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវគោ បញ្ញា ហោតិ ឧទយត្ថតាមិនិយា
 បញ្ញាយ សមប្បាគតោ អរិយាយ និព្វេជ្ជកាយ
 សម្មា ទុក្ខត្វយតាមិនិយា ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ
 បញ្ញាពលំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត
 ពលានិគំ ។

សទ្ធាពលំ វិរិយពលំ ហិរិ ឡិក្ខប្បយំ ពលំ
 សតិពលំ សមាធិពលំ បញ្ញា វេ សត្តមំ ពលំ ។
 ឯតេហិ ពលវា ភិក្ខុ សុខំ ជីវិតំ បណ្ឌិតោ
 យោនិសោ វិចីនេ ធម្មំ បញ្ញាយត្ថំ វិបស្សតិ
 បដ្ឋោតប្បេវ និព្វានំ វិមាត្វោ ហោតិ ចេតសោតិ ។
 (៥) សត្តិមាធិ ភិក្ខុវេ ធម្មានិ ។ កតមាធិ សត្ត ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនៃកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សតិពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សមាធិពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុង
 សាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ចូលដល់នូវ
 ចតុត្ថជ្ឈាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សមាធិពលៈ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បញ្ញាពលៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា រមែងប្រកបដោយបញ្ញា
 ជាគ្រឿងដឹងច្បាស់នូវការកើតឡើង និងសូន្យទៅ (នៃខន្ធ៥) ជាបញ្ញា
 ប្រសើរមោះមុត ជាគ្រឿងដល់នូវការអស់ទៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា បញ្ញាពលៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះឯង ពលៈ ៧ យ៉ាង ។

សទ្ធពលៈ វិរយពលៈ ហិរិពលៈ ឥន្ទ្រប្បពលៈ សតិពលៈ
 សមាធិពលៈ បញ្ញាពលៈ ជាគំរប់ ៧ ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិត
 មានកម្លាំងដោយពលៈទាំងនេះ រមែងរស់នៅស្រួល ពិចារណា
 ធម៌ដោយទុបាយ ឃើញច្បាស់នូវអត្តដោយបញ្ញា ការរួចស្រឡះ
 (ចាកអារម្មណ៍) នៃចិត្ត (របស់ភិក្ខុនោះ) ដូចជាការរលត់នៃប្រជីប ។
 [៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យនេះមាន៧យ៉ាង ។ ៧យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

បឋមបណ្ណសាស្ត្រ ធនវគ្គោ

សុទ្ធាធនំ សីលធនំ ហរិធនំ ឡិវ្ហប្បធនំ សុតធនំ
 ចាគធនំ បញ្ញាធនំ ។ ឥមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្ត
 ធនានីតិ

សុទ្ធាធនំ សីលធនំ ហរិ ឡិវ្ហប្បធី ធនំ
 សុតធនញ្ច ចាគោ ប បញ្ញា វេ សុត្តមំ ធនំ ។
 យស្ស ឯតា ធនា អត្ថំ ឥត្ថិយា បុរិសស្ស វា
 អនុជ្ឈោតិ តំ អាហុ អមោយំ តស្ស ជីវិតំ ។
 តស្មា សុទ្ធិញ្ច សីលញ្ច បសាទំ ធម្មទស្សនំ
 អនុយុញ្ជេថ មេធាវី សរំ ពុទ្ធានសាសនន្តំ ។

(៦) សុត្តិមាធិ ភិក្ខុវេ ធនានំ ។ កតមាធិ
 សុត្ត ។ សុទ្ធាធនំ សីលធនំ ហរិធនំ ឡិវ្ហប្បធនំ
 សុតធនំ ចាគធនំ បញ្ញាធនំ ។ កតមញ្ច ភិក្ខុវេ
 សុទ្ធាធនំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ សុទ្ធា
 ហោតិ សុទ្ធិហតិ តថាគតស្ស ពោធិ ឥតិបិ
 សោ កតវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា ។ បេ ។

បឋមបណ្ណាសក ធនវគ្គ

ទ្រព្យគីសទ្ធា ១ ទ្រព្យគីសីល ១ ទ្រព្យគីហិរិ ១ ទ្រព្យគីឥត្ថប្បៈ ១
ទ្រព្យគីសុតៈ ១ ទ្រព្យគីចាតៈ ១ ទ្រព្យគីបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ នេះទ្រព្យ ៧ យ៉ាង ។

ទ្រព្យគីសទ្ធា ទ្រព្យគីសីល ទ្រព្យគីហិរិ ទ្រព្យគីឥត្ថប្បៈ
ទ្រព្យគីសុតៈ ទ្រព្យគីចាតៈ ទ្រព្យគីបញ្ញា ជាគំរប់ ៧ ។
បុគ្គលណា ទោះស្រីក្តី បុរសក្តី មានទ្រព្យទាំងនេះ អ្នក
ប្រាជ្ញទាំងឡាយ ហៅបុគ្គលនោះថាជាអ្នកមិនទំលក្រឡើយ
ការរស់នៅរបស់បុគ្គលនោះ មិនសោះស្បឡឡើយ ។
ហេតុនោះ អ្នកប្រាជ្ញ កាលរលឹកនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ
របស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ គប្បីប្រកបរឿយៗ នូវសទ្ធាសីល
សេចក្តីជ្រះថ្លានឹងការឃើញនូវធម៌ ។

(៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យនេះមាន ៧ យ៉ាង ។ ៧ យ៉ាង តើអ្វី
ខ្លះ ។ ទ្រព្យគីសទ្ធា ១ ទ្រព្យគីសីល ១ ទ្រព្យគីហិរិ ១ ទ្រព្យគីឥត្ថប្បៈ ១
ទ្រព្យគីសុតៈ ១ ទ្រព្យគីចាតៈ ១ ទ្រព្យគីបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ទ្រព្យគីសទ្ធា តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុង
សាសនានេះ ជាអ្នកមានសទ្ធា រមែងជឿចំពោះពោធិញ្ញាណរបស់ព្រះ
តថាគតថា ព្រះមានព្រះកាតព្វកិច្ចនោះ ជាអវហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ បេ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយ

ពុទ្ធា កក្កដា ។ នំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ សុទ្ធាធនំ ។
 កក្កដា ភិក្ខុវេ សីលធនំ ។ នំ ភិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សវគ្គោ មាណាតិទាតា បដិវគ្គោ ហោតិ ។ បេ ។
 សុភមេវេយមជ្ឈប្បមាធដ្ឋានា បដិវគ្គោ ហោតិ ។ នំ
 វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ សីលធនំ ។ កក្កដា ភិក្ខុវេ
 ហិរិធនំ ។ នំ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគ្គោ ហិរិមា
 ហោតិ ហិរិយតិ កាយទុច្ឆរិភេន វចីទុច្ឆរិភេន
 មនោទុច្ឆរិភេន ហិរិយតិ ចាបកាធំ អក្កសលាធំ
 ធម្មាធំ សមាបត្តិយា ។ នំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ
 ហិរិធនំ ។ កក្កដា ភិក្ខុវេ ឡុត្តប្បធនំ ។ នំ
 ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគ្គោ ឡុត្តប្បវិ ហោតិ ឡុត្តប្បវិ
 កាយទុច្ឆរិភេន វចីទុច្ឆរិភេន មនោទុច្ឆរិភេន ឡុត្តប្បវិ
 ចាបកាធំ អក្កសលាធំ ធម្មាធំ សមាបត្តិយា ។
 នំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ ឡុត្តប្បធនំ ។ កក្កដា ភិក្ខុវេ
 សុតធនំ ។ នំ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគ្គោ ពហុស្សវគ្គោ
 ហោតិ សុតធរោ សុតសន្និច្ចយោ យេ តេ ធម្មា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សត្តនិដក

ព្រះអង្គត្រាស់ដឹងនូវសច្ចធម៌ ទ្រង់កាច់បង់នូវត្រៃភព ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យគីសន្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគីសីល តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកវៀរចាកបាណាតិបាត ។ បេ។ ជាអ្នកវៀរចាកសុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យគីសីល ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគីហិរី តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីអៀនខ្មាស រមែងអៀនខ្មាសចំពោះកាយទុច្ចរិត វចីទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត រមែងខ្មាសនូវការច្នៃប្រសព្វនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យគីហិរី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគីធុត្ថប្បៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីឥតកំស្លុត រមែងឥតកំស្លុតចំពោះកាយទុច្ចរិត វចីទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត រមែងឥតកំស្លុតចំពោះការច្នៃប្រសព្វនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យគីធុត្ថប្បៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគីសុតៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាពហុស្សត ទ្រទ្រង់នូវចំណេះ សន្សំទុកនូវចំណេះ ធម៌ទាំងឡាយណា

អាទិកល្យាណា បដ្ឋេកល្យាណា បរិយោសាទ-
 កល្យាណា សាខ្តំ សុត្យញ្ញនំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិ
 ព្រហ្មចរិយំ អភិវឌ្ឍន្តំ តថាវចាស្ស ធម្មា ពហុស្សតា
 ហោន្តំ ធនា វេទសា បរិចិត្តា មនសាទុបេត្តិតា
 ទិដ្ឋិយា សុប្បជីវន្តា ។ នំ វុច្ឆនី ភិក្ខុវេ សុតនំ ។
 កតមញ្ញ ភិក្ខុវេ ចាតនំ ។ នំ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវគោ វិភតមលមច្ឆេវន ចេតសា អតារ
 អដ្ឋវសតិ មុត្តន្ទាតោ បយតចាណិ វេស្សន្តរតោ
 យាចយោតោ នាទសំវិភាតរតោ ។ នំ វុច្ឆនី ភិក្ខុវេ
 ចាតនំ ។ កតមញ្ញ ភិក្ខុវេ បញ្ញាជនំ ។ នំ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវគោ បញ្ញាវ ហោតិ ។ បេ ។ សម្មាទុត្ត-
 ត្តវតាមិទិយា ។ នំ វុច្ឆនី ភិក្ខុវេ បញ្ញាជនំ ។
 នំ មាទិ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធនាទិទិ ។

សុទ្ធាជនំ សីលជនំ ហិរ ឡត្តប្បិយំ ជនំ
 សុតនំ ចាតោ ច បញ្ញា វេ សត្តមំ ជនំ
 យស្ស ឯតា ធនា អត្ថំ នំ ភិក្ខុវេ បុរិសស្ស វា

បឋមបណ្ណសក ធនវិក្កុ

ពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្តាលនឹងពីរោះបទចុង វិមង្គប្រកាសព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ប្រកបដោយអត្ថនឹងព្យញ្ជនៈដំបរិសុទ្ធ បរិបូណ៌ទាំងអស់ ធម៌
 ទាំងឡាយនោះ ដែលអរិយសាវក មានសភាពដូច្នោះ បានស្តាប់មក
 ច្រើន បានទ្រទ្រង់ទុក បានចាំស្តាប់រត់មាត់ បានចូលចិត្តច្បាស់លាស់
 បានយល់ច្បាស់ដោយទិដ្ឋភាពបញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា
 ទ្រព្យគីសុតៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគីចាតៈ តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ មានចិត្តប្រាស
 ចាកមន្ទិលគឺសេចក្តីកំណាញ់ បានបរិច្ចាគរួចហើយ មានដែលាន់ហើយ
 ត្រេកអរក្នុងការលះ ជាអ្នកគួរដល់សូម ត្រេកអរក្នុងការចែករំលែកបាន
 វិមង្គនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ទ្រព្យ
 គីចាតៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រព្យគីបញ្ញា តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានបញ្ញា ។ បេ។
 ជាគ្រឿងដល់នូវការអស់ទៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះហៅថា ទ្រព្យគីបញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងទ្រព្យ៧យ៉ាង ។

- ទ្រព្យគីសទ្ធា ទ្រព្យគីសីល ទ្រព្យគីហិរិ ទ្រព្យគីឧត្តប្បៈ
 ទ្រព្យគីសុតៈ ទ្រព្យគីចាតៈ ទ្រព្យគីបញ្ញា ជាគំរប់ ៧
 បគ្គលណា ទោះស្រ្តីក្តី បុរសក្តី មានទ្រព្យទាំងនេះ

កុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស សត្តន្តនិបាតោ

អនុជ្ឈិទ្ធោតិ តំ អាហុ, អមោយំ តស្ស ជីវិតំ ។

តស្មា សទ្ធិញ្ច សីលញ្ច បសាទំ ធម្មទស្សនំ

អនុយុញ្ជេន មេធាវី សរំ ពុទ្ធានុសាសនន្តំ ។

[៧] អថោ ឧត្តោ រាជមហាមត្តោ យេន
 កកវា តេនុបស្ក័មិ ឧបស្ក័មិត្វា កកវន្តំ អភិវនេត្វា
 ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្នោ ចោ ឧត្តោ
 រាជមហាមត្តោ កកវន្តំ ឯតទរោច អច្ឆរិយំ កន្លេ
 អក្កតំ កន្លេ យាវ អឡោ ចាយំ កន្លេ មីតារោ រោហ-
 ណោយ្យោ យាវ មហទ្ធិនោ យាវ មហាកោតោតិ ។
 តិញ្ច អឡោ ចនុត្ថ មីតារោ រោហណោយ្យោ
 តិញ្ច មហទ្ធិនោ តិញ្ច មហាកោតោតិ ។ សតំ
 កន្លេ សហស្សនិ ហិរញ្ញស្ស^(១) តោ បន វំនោ
 រូបិយស្សនិ ។ អត្ថំ ចោ ឯតំ ឧត្ត ធនំ នេតំ
 នត្ថិតិ វំនាមិ តញ្ច ចោ ឯតំ ឧត្ត ធនំ សាធារណំ

១ ឱ, សុភសហស្សនំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គតណ្ហិកាយ សុត្តន្តនិបាត

អ្នកប្រាជ្ញតាំងឡាយ ហៅកុត្តលនោះថាជាអ្នកមិនទំលក្រ ការរស់
នៅរបស់កុត្តលនោះ មិនសោះសូន្យឡើយ ។ ហេតុដូច្នេះ អ្នក
ប្រាជ្ញកាលរលឹកនូវពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះកុត្តតាំងឡាយ គប្បី
ប្រកបរឿយៗ នូវសទ្ធាសីល សេចក្តីជ្រះថ្លានឹងការឃើញនូវធម៌ ។

[៧] គ្រានោះឯង ទុក្ខរាជមហាមាត្យ បានចូលទៅគាល់
ព្រះមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រុំរយបង្គំព្រះមាន
ព្រះភាគ ហើយអធិស្ឋានក្នុងទីសមគួរ ។ លុះទុក្ខរាជមហាមាត្យ
អធិស្ឋានក្នុងទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំខូលព្រះមានព្រះភាគថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អស្ចារ្យណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ចម្រើនណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះមិតារសេដ្ឋីជាចៅ
របស់រាហណសេដ្ឋីនេះ ពេញជាមនុស្សស្អាតស្អមផង ជាអ្នកមាន
ទ្រព្យច្រើនផង មានភោគៈច្រើនផង ។ ម្ចាស់ទុក្ខៈ មិតារសេដ្ឋី
ជាចៅរបស់រាហណសេដ្ឋី ស្អាតស្អម តើអាស្រ័យរបស់អ្វី មានទ្រព្យ
ច្រើន តើអាស្រ័យរបស់អ្វី មានភោគៈច្រើន តើអាស្រ័យរបស់អ្វី ។
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មានរាប់បានជាសែនទៅហើយ ចាំបាច់ពោលទៅ
ថ្វីដល់បូជិយវត្ថុ ។ ម្ចាស់ទុក្ខៈ ទ្រព្យនេះមានមែនហើយ ម្ចាស់ទុក្ខៈ គថា-
គុតមិននិយាយថា ទ្រព្យនេះគ្មានទេ ប៉ុន្តែទ្រព្យនោះឯង ជាសាធារណៈ

អត្តនា ទុក្ខកេន វជ្ជហិ ចោវហិ អប្បិយេហិ
 នាយាទេហិ ។ សត្ត ទោ ឥមាជំ ទុក្ខ
 ជនាជំ អសាធារណាជំ អត្តនា ទុក្ខកេន វជ្ជហិ
 ចោវហិ អប្បិយេហិ នាយាទេហិ ។ កកតមាជំ
 សត្ត ។ សទ្ធាជនំ សីលជនំ ហិរិជនំ ឡិក្ខប្បជនំ
 សុតជនំ ចាគជនំ បញ្ញាជនំ ។ ឥមាជំ
 ទោ ទុក្ខ សត្ត ជនាជំ អសាធារណាជំ អត្តនា
 ទុក្ខកេន វជ្ជហិ ចោវហិ អប្បិយេហិ នាយាទេហិតិ ។

សទ្ធាជនំ សីលជនំ ហិរិ ឡិក្ខប្បជនំ
 សុតជនញ្ច ចាគោ ច បញ្ញា វេ សត្តមំ ជនំ ។
 យស្ស ឯតា ជនា អត្តំ ឥត្ថិយា បុរិសស្ស វា
 ស វេ មហទ្ធានោ លោកេ អនេយ្យោ ទេវមាណុសោ ។
 តស្មា សទ្ធិញ្ច សីលញ្ច បសាទំ ធម្មទស្សនំ
 អនុយុញ្ញេថ មេធាវី សវំ ទុទ្ធានសាសនន្តិ ។

(៨) សត្តិមាជំ ភិក្ខុវេ សញ្ញោជនាជំ ។
 កកតមាជំ សត្ត ។ អនុនយសញ្ញោជនំ បដិយសញ្ញោជនំ

បឋមបណ្ណសក ធនត្ថ

ដល់ភ្លើង ទឹក ពួកស្តេច ពួកចោរនឹងពួកញាតិ មិនជាទីស្រឡាញ់ ។
 ម្នាលទគ្គៈ ទ្រព្យនេះមាន ៧ យ៉ាង ជាបេសមិនសាធារណៈដល់ភ្លើង ទឹក
 ពួកស្តេច ពួកចោរនឹងពួកញាតិ មិនជាទីស្រឡាញ់ ។ ៧ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។
 សទ្ធាធនៈ ១ សីលធនៈ ១ ហិរិធនៈ ១ ធុត្តប្បធនៈ ១ សុត្ថធនៈ ១
 ចាគធនៈ ១ បញ្ញាធនៈ ១ ។ ម្នាលទគ្គៈ ទ្រព្យ៧ យ៉ាងនេះឯង មិន
 សាធារណៈដល់ភ្លើង ទឹក ពួកស្តេច ពួកចោរ នឹងពួកញាតិ មិនជាទី
 ស្រឡាញ់បានឡើយ ។

សទ្ធាធនៈ សីលធនៈ ហិរិធនៈ ធុត្តប្បធនៈ សុត្ថធនៈ
 ចាគធនៈ បញ្ញាធនៈ ជាគំរប់ ៧ ។ បុគ្គលណាទោះស្រីក្តី
 បុរសក្តី មានទ្រព្យទាំងនេះ បុគ្គលនោះឯងឈ្មោះថា មាន
 ទ្រព្យច្រើន ដែលអ្នកណាមួយមិនគប្បីផ្ដាញ់បាន ក្នុងខេវលោក
 នឹងមនុស្សលោក ។ ហេតុដូច្នេះ អ្នកប្រាជ្ញកាលលើកនូវ
 ពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ គប្បីប្រកបរឿយៗ
 នូវសទ្ធាសីលសេចក្ដីជ្រះថ្លានឹងការឃើញនូវធម៌ ។

(៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាជនៈនេះ មាន ៧ យ៉ាង ។
 ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺអនុនយសញ្ញាជនៈ^(១) ១ បដិឃសញ្ញាជនៈ ១

១ កាមរាគសញ្ញាជនៈ ។ អដ្ឋកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាធិការយស្ស សុត្តន្តនិយាយោ

ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ វិចិត្តិន្ទាសញ្ញោជនំ មាណសញ្ញោជនំ
កវរាគសញ្ញោជនំ អវិជ្ជាសញ្ញោជនំ ។ នមាទំ ខោ
ភិក្ខុវេ សុត្តំ សញ្ញោជនានីតិ ។

(៧) សុត្តន្តំ ភិក្ខុវេ សញ្ញោជនានំ បហានាយ សមុ-
ច្ឆេទាយ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ តតមេសំ សុត្តន្តំ ។
អនុនយសញ្ញោជនស្ស បហានាយ សមុច្ឆេទាយ
ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ បដិយសញ្ញោជនស្ស ។ បេ ។
ទិដ្ឋិសញ្ញោជនស្ស វិចិត្តិន្ទាសញ្ញោជនស្ស មាណសញ្ញោ-
ជនស្ស កវរាគសញ្ញោជនស្ស អវិជ្ជាសញ្ញោជនស្ស
បហានាយ សមុច្ឆេទាយ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ នមេសំ
ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តន្តំ សញ្ញោជនានំ បហានាយ សមុ-
ច្ឆេទាយ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ យតោ ខោ ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុនោ អនុនយសញ្ញោជនំ បហានំ ហោតិ ទុច្ឆិទ្ធម្មលំ
តាណវត្ថុតតំ អនភាវំ តតំ អាយតិ អនុប្បាទនម្មំ
បដិយសញ្ញោជនំ ។ បេ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញោជនំ វិចិត្ត-
ិន្ទាសញ្ញោជនំ មាណសញ្ញោជនំ កវរាគសញ្ញោជនំ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

ទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈ ១ វិចិត្តិចារសញ្ញាជនៈ ១ មានសញ្ញាជនៈ ១ កវិភគ-
សញ្ញាជនៈ ១ អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
ឯង សញ្ញាជនៈ ៧ យ៉ាង ។

(៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ
ដើម្បីផ្តាច់ផ្តល់នូវសញ្ញាជនៈ ៧ យ៉ាង ។ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុ
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តល់នូវអនុនយសញ្ញាជនៈ
បដិមសញ្ញាជនៈ ។ បេ ។ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ
ដើម្បីផ្តាច់ផ្តល់នូវទិដ្ឋិសញ្ញាជនៈ វិចិត្តិចារសញ្ញាជនៈ មានសញ្ញាជនៈ
កវិភគសញ្ញាជនៈ អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តល់នូវសញ្ញាជនៈ ទាំង ៧
យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណាអនុនយសញ្ញាជនៈ
ភិក្ខុបានលះស្រឡះហើយ ផ្តាច់ផ្តល់ឫសគល់អស់ហើយ ធ្វើមិនឲ្យ
មានទីកើត ដូចជាដើមឆ្នោតកំបុតក ធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព មិនមាន
ទីកើតតទៅទៀតជាធម្មតា បដិមសញ្ញាជនៈ ។ បេ ។ ទិដ្ឋិសញ្ញា
ជនៈ វិចិត្តិចារសញ្ញាជនៈ មានសញ្ញាជនៈ កវិភគសញ្ញាជនៈ

បឋមបណ្ណសាស្ត្រ ធនវគ្គោ

អវិជ្ជាសញ្ញាជនំ បហំនំ ហោតិ ឧច្ឆន្ទម្ហំ តាលា-
វត្ថុតតំ អនភាវំ តតំ អាយតី អនុប្បទទម្ហំ ។ អយំ
វត្ថុតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អប្បេជ្ជី តណ្ហំ វិវត្តយំ សញ្ញាជនំ
សម្មាសាធិកសមយា អន្តមកាសិ ទុក្ខស្សាតិ ។

(១០) សត្តិមានិ ភិក្ខុវេ សញ្ញាជនានិ ។
តតមានិ សត្ត ។ អនុនយសញ្ញាជនំ បដិយ-
សញ្ញាជនំ ទិដ្ឋិសញ្ញាជនំ វិចីត្តាសញ្ញាជនំ មាន-
សញ្ញាជនំ ឥស្សាសញ្ញាជនំ មជ្ឈិមសញ្ញាជនំ ។
ឥមានិ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត សញ្ញាជនានីតិ ។

ធនវគ្គោ បឋមោ ។

ពិស្សទ្ធានី

ទ្វេបិយញ្ច(១) តលំ ធនំ(២) (សំទិត្តញ្ចោវ វិវត្តនំ)(៣)
ទុក្ខសញ្ញាជនញ្ចោវ(៤) បហានមជ្ឈិមេន ចាតិ ។

១ ម. ទ្វេបិ ធម្មា ។ ២ ទ. ទ្វេ ពលំ ធនំ ។ ៣ ម. សំទិត្តញ្ចោវ វិវត្តន្តំ ន
ទិស្សពិ ។ ៤ ម. ទុក្ខសញ្ញាជនំ ចៅ ។

បឋមបណ្ណសក ធនវគ្គ

អវិជ្ជាសញ្ញាជនៈ ភិក្ខុបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់ផ្តុំលបូសគល់អស់
 ហើយ មិនមានទីកើត ដូចជាដើមភ្នោតកំបុតក ធ្វើឲ្យលែងមានបែបភាព
 មិនមានទីកើតតទៅទៀតជាធម្មតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនេះ
 ទើបហៅថា បានកាត់តណ្ហា បានស្រាយនូវសញ្ញាជនធម៌ ហើយធ្វើ
 នូវទីបំផុតនៃទុក្ខ ព្រោះត្រាស់ដឹងនូវមានៈ ដោយប្រពៃ ។

[១០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាជនៈនេះ មាន ៧ យ៉ាង ។
 ៧ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺអនុនយសញ្ញាជនៈ ១ បដិយសញ្ញាជនៈ ១ ទិដ្ឋ-
 សញ្ញាជនៈ ១ វិចិក្ខិច្ឆាសញ្ញាជនៈ ១ មានសញ្ញាជនៈ ១ ឥស្សា-
 សញ្ញាជនៈ ១ មច្ឆរិយសញ្ញាជនៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ
 សញ្ញាជនៈ ៧ យ៉ាង ។

ចប់ ធនវគ្គទី ១ ។

ឧទ្ទាននៃវិធីវិគ្គនោះគឺ

និយាយពីភិក្ខុ ជាស្រឡាញ់ នឹងមិនជាស្រឡាញ់ពីរលើក
 កំឡាំង ១ ព្រហ្ម ១ (ទាំងសង្ខេប ទាំងពិស្តារ) ឧត្តរាជមហា-
 មាត្យ ១ ការលះបង់សញ្ញាជនៈ ១ មានមច្ឆរិយៈជាទីបំផុត ១។

អនុសយវិគោ

[១១] សត្តមេ ភិក្ខុវេ អនុសយា ។ កតមេ សត្ត ។
 កាមរាគានុសយោ បដិយានុសយោ ទិដ្ឋានុសយោ
 វិចីក្ខានុសយោ មាតានុសយោ កវរាគានុសយោ
 អវិជ្ជានុសយោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត អនុសយាតិ ។

[១២] សត្តន្ទំ ភិក្ខុវេ អនុសយានំ បហានាយ
 សមុច្ឆេទាយ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ កតមេសំ សត្តន្ទំ ។
 កាមរាគានុសយស្ស បហានាយ សមុច្ឆេទាយ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ វុស្សតិ បដិយានុសយស្ស ។ បេ ។ ទិដ្ឋានុ-
 យស្ស វិចីក្ខានុសយស្ស មាតានុសយស្ស កវរាគា-
 នុសយស្ស អវិជ្ជានុសយស្ស បហានាយ សមុច្ឆេទាយ
 ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តន្ទំ
 អនុសយានំ បហានាយ សមុច្ឆេទាយ ព្រហ្មចរិយំ
 វុស្សតិ ។ យតោ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ កាមរាគានុសយោ
 បហានោ ហោតិ ទុច្ឆិទ្ធម្បលោ នាលាវុត្តកតោ អនកាវំ
 កតោ អាយតី អនុប្បាទនន្ទោ បដិយានុសយោ ។ បេ ។
 ទិដ្ឋានុសយោ វិចីក្ខានុសយោ មាតានុសយោ

អនុស្សវិគ្គ

[១១] ម្នាលភិក្ខុ ខំឡាយ អនុស្សវៈ នេះមាន៧យ៉ាង ។ ៧យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមរតានុសយៈ ១ បដិយានុសយៈ ១ ទិដ្ឋានុសយៈ ១ វិចិក្ខានុសយៈ ១ មានានុសយៈ ១ កវិកានុសយៈ ១ អវិជ្ជានុសយៈ ១ ម្នាលភិក្ខុ ខំឡាយ នេះអនុស្សវៈ ៧យ៉ាង ។

[១២] ម្នាលភិក្ខុ ខំឡាយ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តលនូវអនុសយៈ ខំឡាយ ៧ ។ ៧យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តលនូវកាមរតានុសយៈ បដិយានុសយៈ ។ បេ ។ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តលនូវទិដ្ឋានុសយៈ វិចិក្ខានុសយៈ មានានុសយៈ កវិកានុសយៈ អវិជ្ជានុសយៈ ។ ម្នាលភិក្ខុ ខំឡាយ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីលះ ដើម្បីផ្តាច់ផ្តលនូវអនុសយៈ ៧យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ ខំឡាយ កាលណា កាមរតានុសយៈ ភិក្ខុបានលះស្រឡះ ហើយ បានផ្តាច់ផ្តលឫសគល់អស់ហើយ ធ្វើមិនឲ្យមានទីកើតដូចជា ភ្នែកកំបុតក ធ្វើឲ្យលែងមានវិបស្សនា មិនមានទីកើតតទៅទៀតដូចជា ធម្មតា បដិយានុសយៈ ។ បេ ។ ទិដ្ឋានុសយៈ វិចិក្ខានុសយៈ មានានុសយៈ

បឋមបណ្ណសកេ អនុសយវគ្គោ

កវវតានុសយោ អវិជ្ជានុសយោ បហំនោ ហោតិ ទុច្ច័ន្ទ-
 បូលោ តាលាវត្ថុកតោ អនភាវំ កតោ អាយតិ
 អនុប្បនធម្មោ ។ អយំ វុត្ថតិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 អន្តេជ្ជំ តណ្ហំ វត្ថុយំ សញ្ញាជនំ សម្មាសាធា-
 ភិសមយា អន្តមកាសិ ទុក្ខស្សាតិ ។

[១៣] សត្តហំ ភិក្ខុវេ អន្តេហំ សមម្ពាគតំ កុរំ
 អនុបកម្ភាវំ បាលំ ទុបកម្ភំ ទុបកម្ភាវំ បាលំ និស័-
 ទិតំ^(១) ។ កតមេហំ សត្តហំ ។ ន មនាបេន
 បច្ចុជ្ជេន្តំ ន មនាបេន អភិវទេន្តំ ន មនាបេន
 អាសនំ ទេន្តំ សន្តមស្ស បរិក្ខហន្តំ តហុកម្មំ ថោកំ
 ទេន្តំ បណ៌តម្មំ ល្ងងំ ទេន្តំ អសក្កច្ចំ ទេន្តំ នោ
 សក្កច្ចំ ។ ឥមេហំ ទោ ភិក្ខុវេ សត្តហំ អន្តេហំ
 សមម្ពាគតំ កុរំ អនុបកម្ភាវំ បាលំ ទុបកម្ភំ ទុប-
 កម្ភាវំ បាលំ និស័ទិតំ ។ សត្តហំ ភិក្ខុវេ
 អន្តេហំ សមម្ពាគតំ កុរំ អនុបកម្ភាវំ អលំ
 ទុបកម្ភំ ទុបកម្ភាវំ អលំ និស័ទិតំ ។

បឋមបណ្ណសក អនុសយវគ្គ

ករុណាគន្ថសយៈ អវិជ្ជាគន្ថសយៈ ភិក្ខុបានលះស្រឡះហើយ បានផ្តាច់
ផ្តល់បូសគល់អស់ហើយ ធ្វើមិនឲ្យមានទីកើតដូចជាភ្លោតកំបុតក ធ្វើឲ្យ
លែងមានបែបភាព មិនមានទីកើតនៅទៀតជាធម្មតា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ភិក្ខុនេះ ទើបហៅថា បានកាត់តណ្ហា បានស្រាយនិរុត្តន្តរៈ
បានធ្វើនូវទីបំផុតនៃទុក្ខ ព្រោះបានត្រាស់ដឹងនូវមានៈ ដោយប្រពៃ ។

(១៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយអង្គ ៧ យ៉ាង ភិក្ខុ
មិនទាន់ចូលទៅដិត មិនគួរចូលទៅដិតទេ ឬបានចូលទៅដិតហើយ មិន
គួរអង្គុយឡើយ ។ ៧ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺពួកជន មិនក្រោកទទួល
ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ មិនថ្វាយបង្គំ ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១
មិនប្រគេនអាសនៈ ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ លាក់ទុកនូវទេយ្យធម៌
របស់គេ ១ កាលបើទេយ្យធម៌មានច្រើន ឲ្យតិច ១ កាលបើមានទេយ្យ
ធម៌ដ៏ទុក្ខម ឲ្យរាប់រលាយ ១ ឲ្យដោយសេចក្តីមិនគោរព មិនឲ្យ
ដោយសេចក្តីគោរព ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយ
អង្គ ៧ យ៉ាងនេះឯង ភិក្ខុមិនទាន់ចូលទៅដិត មិនគួរចូលទៅដិតទេ
ឬ បានចូលទៅដិតហើយ មិនគួរអង្គុយឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយអង្គ ៧ យ៉ាង ភិក្ខុមិនទាន់ចូលទៅដិត
គួរចូលទៅដិតបាន ឬ បានចូលទៅដិតហើយ គួរអង្គុយបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

កតមេហំ សត្តហំ ។ មនាមេន បច្ចុជ្ជន្តំ មនាមេន
 អភិវិនេន មនាមេន អាសនំ នេន្តំ សន្តមស្ស ន
 បរិក្ខហន្តំ ពហុកម្មំ ពហុតំ នេន្តំ បណីតម្មំ បណីតំ
 នេន្តំ សត្តក្ខំ នេន្តំ នោ អសត្តក្ខំ ។ ឥមេហំ ខោ
 ភិក្ខុវេ សត្តហំ អន្តេហំ សមន្នាគតំ តុលំ អនុបក្ខន្ធ
 វា អលំ ឧបក្ខន្ធំ ឧបក្ខន្ធំ វា អលំ វិសីទីតុន្តំ ។

(១២) សត្តមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យា
 ចាហុនេយ្យា នត្ថុលោយ្យា អញ្ចលំការលីយា អនុ-
 តំ បុញ្ញត្ថេតំ លោកស្ស ។ កតមេ សត្ត ។ ឧក
 តោភាគវិមុត្តោ បញ្ញាវិមុត្តោ កាយសត្វំ ទិដ្ឋិប្បត្តោ
 សន្ធាវិមុត្តោ ធម្មានុសារី សន្ធានុសារី ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុគ្គលា អាហុនេយ្យា
 ចាហុនេយ្យា នត្ថុលោយ្យា អញ្ចលំការលីយា
 អនុតំ បុញ្ញត្ថេតំ លោកស្ស ។

សុត្តន្តបិដក វគ្គត្ថវិនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

វាយាសំ ភីម្ភិខ្លះ ។ ភីព្វកដនប្រោគទទួល ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១
 ក្លាយបង្គំ ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ១ ប្រគេនរាសនៈ ដោយសេចក្តីពេញ
 ចិត្ត ១ មិនលាក់ទុកនូវទេយ្យធម៌របស់គេ ១ កាលបើមានទេយ្យធម៌ច្រើន
 ប្រគេនច្រើន ១ កាលបើមានទេយ្យធម៌ដ៏ទត្ថម ប្រគេនទេយ្យធម៌ដ៏ទត្ថម ១
 តែងប្រគេនដោយសេចក្តីគោរព មិនប្រគេនដោយសេចក្តីមិនគោរព ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលប្រកបដោយអង្គ៧យ៉ាងនេះឯង ភិក្ខុមិនទាន់
 ចូលទៅដិត គួរចូលទៅដិតបាន ឬ ចូលទៅដិតហើយ គួរអង្គុយបាន ។

(១៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល៧ពួកនេះ គួរទទួលចតុប្បប្បយ
 ដែលគេនាំមកឬជា គួរទទួលនូវរាគនុក្ខទាន ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្ញៀវ គួរ
 ទទួលនូវទិដ្ឋិណាទាន គួរដល់នូវអន្តរាល័កម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ
 ជាបុព្វារក្ខត្តដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ៧ ពួកភីម្ភិខ្លះ ។ ភីទកតោ -
 ភាគវិមុត្ត ១ បញ្ញាវិមុត្ត ១ កាយសក្ខី ១ ទិដ្ឋិប្បត្តិៈ ១ សង្ខារវិមុត្ត ១
 ធម្មានុសារី ១ សង្ខានុសារី ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួក
 នេះឯង គួរទទួលចតុប្បប្បយ ដែលគេនាំមកឬជា គួរទទួលនូវរាគនុក្ខ -
 ទាន ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្ញៀវ គួរទទួលនូវទិដ្ឋិណាទាន គួរដល់អន្តរាល័ -
 កម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុព្វារក្ខត្តដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។

[១៥] សត្វមេ ភិក្ខុវេ ឧទត្តបមា បុគ្គលា សត្តោ
 សំវិជ្ជមាធា លោក ឬ ។ កតមេ សត្វ ។ ឥធិ
 ភិក្ខុវេ ឯកត្តោ បុគ្គលោ សត្វី ឯមុត្តោ ឯមុត្តោ ។
 ហោតិ ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ ឯកត្តោ បុគ្គលោ
 ឧម្មជ្ជិត្វា ឯមុជ្ជិតិ ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ ឯកត្តោ បុគ្គលោ
 ឧម្មជ្ជិត្វា បិតោ ហោតិ ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ
 ឯកត្តោ បុគ្គលោ ឧម្មជ្ជិត្វា វិបស្សនិ វិលោកេតិ
 ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ ឯកត្តោ បុគ្គលោ ឧម្មជ្ជិត្វា
 បតវតិ ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ ឯកត្តោ បុគ្គលោ ឧម្ម-
 ជ្ជិត្វា បតីតាធម្មតោ ហោតិ ឥធិ បទ ភិក្ខុវេ
 ឯកត្តោ បុគ្គលោ ឧម្មជ្ជិត្វា តិណ្ណោ ហោតិ ពារតតោ
 ជលេ តិដ្ឋនិ ព្រាហ្មណោ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ
 បុគ្គលោ សត្វី ឯមុត្តោ ឯមុត្តោ ។ ហោតិ ។ ឥធិ
 ភិក្ខុវេ ឯកត្តោ បុគ្គលោ សមញ្ញតតោ ហោតិ
 ឯកន្តកាឡុកេហិ អកុសលេហិ ធម្មេហិ ។ ឯវ
 ហោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ សត្វី ឯមុត្តោ ឯមុត្តោ ។
 ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ឧម្មជ្ជិត្វា ឯមុជ្ជិតិ ។

បឋមបណ្ណសក អនុសយវគ្គ

[១៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលប្រៀបដូចអ្នកមុជទឹកក្នុងលោកនេះ
 មាន ៧ ពួក ។ ៧ ពួកតើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោក
 នេះ ជាអ្នកមុជទៅហើយ ក៏មុជបាត់ទៅតែម្តង ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយមុជចុះទៅវិញ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយឈរ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយក្រឡេកមើលមើល ១
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយហែលឆ្លង
 ទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយ
 បានដល់ទីវិញ្ញាណហើយឈរនៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះជា
 ព្រាហ្មណ៍ ក្នុងលោកនេះ ងើបឆ្ងោលហើយឆ្លងទៅដល់ត្រើយ ហើយ
 ឈរនៅលើគោក ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលជាអ្នកមុជហើយ
 ក៏មុជបាត់ទៅតែម្តង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុង
 លោកនេះ ជាអ្នកប្រកបដោយអរុសលធម៌ទៅសុខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បុគ្គលជាអ្នកមុជទៅហើយ ក៏មុជបាត់ទៅតែម្តងយ៉ាងនេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលងើបឆ្ងោលហើយមុជទៅវិញ តើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស សត្តកមិច្ឆាគោ

ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯកនោ បុគ្គលោ ឧប្បជ្ឈតិ សាធុ
 សទ្ធា តុក្កនេស្ស ធម្មេស្ស សាធុ ហិរិ សាធុ
 ឡុត្តប្បំ សាធុ វិរិយំ សាធុ បញ្ញា តុក្កនេស្ស
 ធម្មេស្សតិ ។ តស្ស សា សទ្ធា នេវ តិដ្ឋតិ
 ឆោ វុឡ្យតិ ហាយតិយេវ ។ តស្ស សា ហិរិ
 តស្ស តំ ឡុត្តប្បំ តស្ស តំ វិរិយំ តស្ស សា
 បញ្ញា នេវ តិដ្ឋតិ ឆោ វុឡ្យតិ ហាយតិយេវ ។ ឯវំ
 ទោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ឧប្បជ្ឈតា និប្បជ្ឈតិ ។ តតញ្ច
 ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ឧប្បជ្ឈតា បិតោ ហោតិ ។ ឥធិ
 ភិក្ខុវេ ឯកនោ បុគ្គលោ ឧប្បជ្ឈតិ សាធុ សទ្ធា
 តុក្កនេស្ស ធម្មេស្ស សាធុ ហិរិ សាធុ ឡុត្តប្បំ
 សាធុ វិរិយំ សាធុ បញ្ញា តុក្កនេស្ស ធម្មេស្សតិ ។
 តស្ស សា សទ្ធា នេវ ហាយតិ ឆោ វុឡ្យតិ
 បិតា ហោតិ ។ តស្ស សា ហិរិ តស្ស
 តំ ឡុត្តប្បំ តស្ស តំ វិរិយំ តស្ស សា បញ្ញា
 នេវ ហាយតិ ឆោ វុឡ្យតិ បិតា ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ រមែងងើបច្ឆោលដោយ
សេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ សេច
ក្តីខ្មាសបាប ជាភារល្អ សេចក្តីគិតកុស្តចំពោះបាប ជាភារល្អ សេចក្តី
ព្យាយាម ជាភារល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ ។
សទ្ធារបស់បុគ្គលនោះមិនតាំងនៅ មិនចំរើនឡើង រមែងសាបសូន្យទៅ
វិញ ។ ហិរេរបស់បុគ្គលនោះ ឥតប្បវេណីរបស់បុគ្គលនោះ រឺរឺយះរបស់
បុគ្គលនោះ បញ្ញារបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនតាំងនៅ មិនចំរើនឡើង
មានតែសាបសូន្យទៅវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលងើបច្ឆោល
ហើយមុដទៅវិញយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលងើបច្ឆោល
ហើយឈរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោក
នេះ ងើបឡើងដោយសេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំង
ឡាយ ជាភារល្អ សេចក្តីខ្មាសបាប ជាភារល្អ សេចក្តីគិតកុស្តចំពោះបាប
ជាភារល្អ សេចក្តីព្យាយាម ជាភារល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ទាំង
ឡាយ ជាភារល្អ ។ សទ្ធារបស់បុគ្គលនោះ ក៏មិនសាបសូន្យទៅ មិន
ចំរើនឡើង រមែងតាំងនៅដដែល ។ ហិរេរបស់បុគ្គលនោះ ឥតប្បវេណី
របស់បុគ្គលនោះ រឺរឺយះរបស់បុគ្គលនោះ បញ្ញារបស់បុគ្គលនោះ រមែង
មិនសាបសូន្យទៅ មិនចំរើនឡើង រមែងតាំងនៅដដែល ។

បឋមបណ្ណសព្វេ អនុសយន្តោ

ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ បុត្តលោ ឧម្មជ្ជិត្វា បិតោ
 ហោតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ បុត្តលោ ឧម្មជ្ជិត្វា
 វិបស្សនិ វិលោកេតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯកោ
 បុត្តលោ ឧម្មជ្ជិតិ សាធុ សទ្ធា កុសលេសុ ធម្មេសុ
 សាធុ ហិរិ សាធុ ឡិវ្ហប្បំ សាធុ វិរិយំ សាធុ បញ្ញា
 កុសលេសុ ធម្មេស្វតិ ។ សោ វិណ្ឌំ សញ្ញាជនាមំ
 បរិក្ខេហា សោតាបន្នោ ហោតិ អវិជ្ជាតធម្មោ និរតោ
 សន្តោធិបរាមខោ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ បុត្តលោ
 ឧម្មជ្ជិត្វា វិបស្សនិ វិលោកេតិ ។ កថញ្ច ភិក្ខុវេ
 បុត្តលោ ឧម្មជ្ជិត្វា បតវតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯកោ
 បុត្តលោ ឧម្មជ្ជិតិ សាធុ សទ្ធា កុសលេសុ ធម្មេសុ
 សាធុ ហិរិ សាធុ ឡិវ្ហប្បំ សាធុ វិរិយំ សាធុ បញ្ញា
 កុសលេសុ ធម្មេស្វតិ ។ សោ វិណ្ឌំ សញ្ញាជនាមំ បរិ-
 ក្ខេហា រាគនោសមោហាមំ តទុត្តា សកទាតាមី ហោតិ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គព្រាជិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

សាតីនេវ វេទំ លោកំ អាគន្ធិ ទុក្ខស្សនំ ករោតិ ។
 ឃំ ខោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ទុម្ពជ្ជិតោ បរោតិ ។
 កថញ្ច ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ទុម្ពជ្ជិតោ បតីតាធម្មតោ
 ហោតិ ។ វេទំ ភិក្ខុវេ ឯកតោ បុគ្គលោ ទុម្ពជ្ជិត
 សាធុ សទ្ធា តុសលេសុ ធម្មេសុ សាធុ ហិរិ
 សាធុ ឌីត្តប្បំ សាធុ វិរិយំ សាធុ បញ្ញា តុសលេសុ
 ធម្មេស្វតិ ។ ហោ បញ្ចន្ធិ ឌីរម្ពាតិយានំ សញ្ញាជនានំ
 បរិក្ខយា ឌីបតាតិកោ ហោតិ តត្ថ បរិជិត្វាយិ
 អនាវត្តិធម្មោ តស្មា លោកា ។ ឃំ ខោ ភិក្ខុវេ
 បុគ្គលោ ទុម្ពជ្ជិតោ បតីតាធម្មតោ ហោតិ ។
 កថញ្ច ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ទុម្ពជ្ជិតោ តិណ្ណោ ហោតិ
 ពារតតោ ជលេ តិដ្ឋតិ ព្រាហ្មណោ ។ វេទំ
 ភិក្ខុវេ ឯកតោ បុគ្គលោ ទុម្ពជ្ជិត សាធុ សទ្ធា
 តុសលេសុ ធម្មេសុ សាធុ ហិរិ សាធុ ឌីត្តប្បំ
 សាធុ វិរិយំ សាធុ បញ្ញា តុសលេសុ ធម្មេស្វតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

វមែនមកកាន់លោកនេះ អស់ព័រវត្ថុម្តង ហើយធ្វើខ្យល់ជប់ផុតនៃទុក្ខបាន ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនើបធ្លោលហើយ ឆ្លងទៅយ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនើបធ្លោលហើយដល់ទូរទីតាំង តើដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ នើបឡើងដោយសេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ សេចក្តីខ្មាសបាប ជាភារល្អ សេចក្តីភក់ឫកចំពោះបាប ជាភារល្អ សេចក្តីព្យាយាម ជាភារល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ ។

បុគ្គលនោះ ជាឧបបាទិកៈ ព្រោះអស់សញ្ញាជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ យ៉ាង ហើយបរិនិព្វានក្នុងលោកនោះ មិនបានត្រឡប់មកចាកលោកនោះឡើយ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលនើបធ្លោលហើយដល់ទូរទីតាំងយ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាព្រាហ្មណ៍នើបធ្លោលហើយឆ្លងទៅដល់គ្រើយនាយ ហើយឈរនៅលើគោក តើដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ នើបឡើងដោយសេចក្តីយល់ថា សេចក្តីជឿចំពោះកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាភារល្អ សេចក្តីខ្មាសបាប ជាភារល្អ សេចក្តីភក់ឫកចំពោះបាប ជាភារល្អ សេចក្តីព្យាយាម ជាភារល្អ ការដឹងច្បាស់ក្នុងកុសលធម៌ ជាភារល្អ ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា អនុសយវិញ្ញា

សោ អាសវាធំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ
 បញ្ញាវិមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ច្ចិកត្វា
 ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។ ឃំ ខោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ
 ឧម្មជ្ជិត្វា តិណ្ណោ ហោតិ ពារតតោ ឋលេ តិដ្ឋតិ
 ព្រាហ្មណោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ឧទត្វបមា
 បុគ្គលា សង្គោ សំវិជ្ជមាណ លោកស្មិន្តិ ។

(១៦) សត្តិមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យា
 ចាហុនេយ្យា ទត្តិណេយ្យា អញ្ញាវិការណីយា អនុត្តរំ
 បុញ្ញត្តោតំ លោកស្ម ។ កតមេ សត្ត ។ ឥធម
 ភិក្ខុវេ ឯកត្តោ បុគ្គលោ សព្វសង្ខារសុ អនិច្ចា-
 នុបស្សំ វិហារតិ អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចប្បជ្ជិសំវេទី សតតំ
 សមិតំ អញ្ញោតិណ្ណំ ចេតសោ អធិប្បត្តមាណោ
 បញ្ញាយ បរិយោតាហមាណោ ។ សោ អាសវាធំ
 ខយា ។ ចេ ។ សច្ច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារតិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ បឋមោ បុគ្គលោ

បឋមបណ្ណសក ឧត្តសយវគ្គ

បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុត្តម របស់ខ្លួន ក្នុងបក្សប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលជាព្រាហ្មណ៍ ដើបឆ្ងោលហើយធ្លាក់ទៅដល់ត្រើយខាងនាយ ហើយឈរនៅលើគោក យ៉ាងនេឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេឯងបុគ្គល ៧ពួក ប្រៀប ដូចអ្នកម្សុដទឹក រមែងមានប្រាកដក្នុងលោក ។

(១៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ពួកនេះ គួរទទួលបតុប្បវ្វ័យ ដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធកុំទាន ដែលគេនាំមក ដ៏ម្សៅក្រៀវ គួរទទួលនូវទិណ្ឌទាន គួរដល់អញ្ញាលីកម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុញ្ញកេត្តិដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ៧ពួកតើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញថា មិនទៀង មាន សេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀង ក្នុងសង្ខារទាំងពួង ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្តង់មើលដោយបញ្ញាវៀយ ។ មិនដាច់ មិន ឲ្យច្រឡំគ្នា ។ បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់សម្រេច ។ បេ ។ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនៃកាយស្ស សុត្តន្តនិដាហោ

អាហុនេយ្យោ នាហុនេយ្យោ នត្ថិលោយ្យោ អត្ថានិ-
 តិវណិយោ អនុត្តំ បុត្តាត្ថេត្តំ លោកស្ម័ ។
 បុន ចបំ ភិក្ខុវេ វេនេកេត្តោ បុត្តលោ សព្វសម្មាសេសុ
 អនិក្ខាធិបស្សី វិហារតិ អនិក្ខសញ្ញា អនិក្ខប្បដិសំវេទី
 សតតំ សមិទំ អប្បោតិស្ថំ ចេតសា អនិមុត្តមានោ
 បញ្ញាយ បរិយោតាហមានោ ។ តស្ស អប្បង្គំ អចរិមំ
 អាសវបរិយាទាននក្ខំ ហោតិ ដីតិបរិយាទាននក្ខំ ។
 អយំ ភិក្ខុវេ ធុតិយោ បុត្តលោ អាហុនេយ្យោ
 ។ បេ ។ អនុត្តំ បុត្តាត្ថេត្តំ លោកស្ម័ ។ បុន ចបំ
 ភិក្ខុវេ វេនេកេត្តោ បុត្តលោ សព្វសម្មាសេសុ អនិក្ខា-
 ធិបស្សី វិហារតិ អនិក្ខសញ្ញា អនិក្ខប្បដិសំវេទី សតតំ
 សមិទំ អប្បោតិស្ថំ ចេតសា អនិមុត្តមានោ បញ្ញាយ
 បរិយោតាហមានោ ។ គោ បញ្ចន្តំ ឡិក្ខតិយានំ
 សញ្ញាជនានំ បរិគ្គយា អន្តរាបរិច្ឆាយី ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សុត្តន្តនិដា

ដែលគួរទទួលចតុប្បវ្វ័យដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលទ្វារាគន្ធកិច្ចាន
 ដែលគេនាំមកដើម្បីកៀរ គួរទទួលទត្ថិណាទាន គួរដល់អញ្ជាញកម្មដែល
 សត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុញ្ញកេត្តិដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ មួយទៀត បុគ្គលខ្វះក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញថា មិនទៀង
 មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀងក្នុងសង្ខារទាំង
 ពួង ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្ទង់មើលដោយបញ្ញារឿយៗ មិនដាច់ មិនឲ្យ
 ប្រឡំគ្នា ។ ការអស់ទៅនៃអាសវៈ ទើបការអស់រៅនៃជីវិត របស់បុគ្គល
 នោះដំណាលគ្នាតែម្តង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី ២ ដែលគួរ
 ទទួលទ្វារាគន្ធប្បវ្វ័យដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុញ្ញកេត្តិ ដ៏ប្រសើរ
 របស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត បុគ្គលខ្វះក្នុងលោក
 នេះ ពិចារណាឃើញថា មិនទៀង មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង
 ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀងក្នុងសង្ខារទាំងពួង ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្ទង់
 មើលដោយបញ្ញារឿយៗ មិនដាច់ មិនឲ្យប្រឡំគ្នា ។ បុគ្គលនោះឈ្មោះថា
 អន្តរាបរិនិព្វាយី^(១) ។ ព្រោះអស់សញ្ញាជនៈ ដាច់ណែកខាងក្រោម ៥

១ - បុគ្គលណា បានកើតក្នុងសុទ្ធាវាសទាំង ៥ ណាមួយ បានដល់នូវអរហន្តក្នុងខណៈ
 នៃលទ្ធនកើត ឬ កំពង់បន្តិច ឬ កំបិតនៅពាក់កណ្តាលអាយុ ពាក្យពេ អន្តរាបរិនិព្វាយីនេះ
 ជាឈ្មោះរបស់បុគ្គលនោះ ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា អនុសយវគ្គោ

។ បេ ។ ឧបហត្ថបរិជំពូលំ ហោតិ អសម្ព័ន្ធបរិជំពូលំ
 ហោតិ សសម្ព័ន្ធបរិជំពូលំ ហោតិ ឧទ្ធុសោតោ ហោតិ
 អកង្ខដ្ឋតាមី ។ អយំ ភិក្ខុវេ សត្តមោ បុគ្គលោ
 អាហុនេយ្យោ ចាហុនេយ្យោ ទត្ថីលោយ្យោ អញ្ញ-
 វិករណីយោ អនុត្តំ បុញ្ញត្ថេត្តំ លោកស្ស ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុគ្គលា អាហុនេយ្យោ
 ចាហុនេយ្យោ ទត្ថីលោយ្យោ អញ្ញវិករណីយោ
 អនុត្តំ បុញ្ញត្ថេត្តំ លោកស្សាតិ ។

[១៧] សត្តិមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យោ

។ បេ ។ អនុត្តំ បុញ្ញត្ថេត្តំ លោកស្ស ។

បឋមបណ្ណសក អនុសយវគ្គ

។ បេ។ ឈ្មោះថា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយ^(១) ឈ្មោះថា អសុវ្វារបរិនិព្វាយ^(២)
 ឈ្មោះថា សសវ្វារបរិនិព្វាយ^(៣) ឈ្មោះថា ឧទ្ទិសោគអកនិដ្ឋតាមី^(៤) ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី៧ ដែលគួរទទួលនូវចតុប្បប្បដ្ឋ ដែលគេ
 នាំមកបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធកុទាន ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្ញៀវ គួរទទួល
 នូវទេវតាទាន គួរដល់អញ្ញាលីកម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុព្វារក្ខត
 ដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះឯង
 ដែលគួរទទួលនូវចតុប្បប្បដ្ឋ ដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវអាគន្ធកុ
 ទាន ដែលគេនាំមកដើម្បីភ្ញៀវ គួរទទួលនូវទេវតាទាន គួរដល់អញ្ញា-
 លីកម្ម ដែលសត្វលោកគប្បីធ្វើ ជាបុព្វារក្ខតដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។

(១៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ គួរទទួលនូវចតុ-
 ប្បប្បដ្ឋដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ។ ជាបុព្វារក្ខតដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។

១ - បុគ្គលណា កន្លងនូវពាក់កណ្តាលអាយុ ហើយដល់នូវអវហត្តក្នុងសុត្វាវាសនោះ
 បុគ្គលនោះឈ្មោះថា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយ ។

២ - បណ្តាបុគ្គលទាំងនោះ បុគ្គលណាបានញ្ចៀងកិលេសឲ្យអស់ទៅដោយមិនមានសេចក្តី
 ព្យាយាម បុគ្គលនោះឈ្មោះថា អសុវ្វារបរិនិព្វាយ ។ ៣ - បុគ្គលណាញ្ចៀងកិលេសឲ្យអស់
 ទៅដោយសេចក្តីព្យាយាម បុគ្គលនោះឈ្មោះថា សសុវ្វារបរិនិព្វាយ ។ ៤ - បុគ្គលណាពើកក្នុង
 សុត្វាវាសទាំង៤ ខាងក្រោមណាមួយ ហើយច្បុះចាកសុត្វាវាសនោះទៅកើតក្នុងអកនិដ្ឋតាម
 លំដាប់ហើយដល់នូវអវហត្ត បុគ្គលនោះឈ្មោះថា ឧទ្ទិសោគអកនិដ្ឋតាមី ។ អន្តរាហ ។

សុត្តន្តបិដកេ អនុត្តរនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយោ

កតមេ សុត្ត ។ វេទ ភិក្ខុវេ ឯកេត្វា បុគ្គលោ
 សទ្ធសម្ពុទ្ធិវេស្ស ទុក្ខានុបស្សី វិហារតិ ។ បេ ។
 សទ្ធស្ស ធម្មេស្ស អនត្តានុបស្សី វិហារតិ និព្វានេ
 សុទានុបស្សី វិហារតិ សុខសញ្ញា សុខប្បដិសំវេទី
 សតតំ សមិតំ អព្រោតិណ្ណំ ចេតសា អធិប្បច្ចមានោ
 បញ្ញាយ បរិយោកាហមានោ ។ សោ អាសវានំ ឧបា
 ។ បេ ។ សច្ចកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហារតិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ
 បឋមោ បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញ-
 ក្ខេត្តំ លោកស្ស ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ វេទកេត្វា បុគ្គ-
 លោ និព្វានេ សុទានុបស្សី វិហារតិ សុខសញ្ញា សុខប្បដិ-
 សំវេទី សតតំ សមិតំ អព្រោតិណ្ណំ ចេតសា អធិប្ប-
 ច្ចមានោ បញ្ញាយ បរិយោកាហមានោ ។ តស្ស អបុព្វំ
 អចរិមំ អាសវបរិយាទានញ្ច ហោតិ ជីវិតបរិយាទានញ្ច ។
 អយំ ភិក្ខុវេ ធីតិយោ បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ
 ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញក្ខេត្តំ លោកស្ស ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ វេទកេត្វា បុគ្គលោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវារីយ សុត្តន្តបិដក

៧ ពួកតេជ្ជវិទូ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ
 ពិចារណាឃើញថា ទុក្ខក្នុងសង្ខារទាំងពួង ។ បេ ។ ពិចារណាឃើញថា
 អនត្តាក្នុងធម៌ទាំងពួង ពិចារណាឃើញថា សុខ មានសេចក្តីសំគាល់ថា
 សុខ ដឹងច្បាស់ថា សុខក្នុងព្រះនិព្វាន ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្ទង់
 មើលដោយបញ្ញារឿយៗមិនដាច់ មិនឲ្យច្រឡំគ្នា ។ បុគ្គលនោះបានធ្វើ
 ឲ្យដាក់ច្បាស់សម្រេច ។ បេ ។ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ នេះបុគ្គលទី ១ ដែលឆ្លងទទួលនូវចតុប្បជ្ជយ ដែលគេនាំមកបូជា
 ។ បេ ។ ជាបុញ្ញកេត្តដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ពិចារណាឃើញថា សុខ មានសេចក្តី
 សំគាល់ថា សុខ ដឹងច្បាស់ថា សុខក្នុងព្រះនិព្វាន ហើយកំណត់ដោយ
 ចិត្ត ស្ទង់មើលដោយបញ្ញារឿយៗ មិនដាច់ មិនឲ្យច្រឡំគ្នា ។ ការ
 អស់ទៅនៃអាសវៈនឹងការអស់ទៅនៃជីវិត របស់បុគ្គលនោះដំណាលគ្នាតែ
 ម្តង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី ២ ដែលឆ្លងទទួលនូវចតុ-
 ប្បជ្ជយ ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុញ្ញកេត្តដ៏ប្រសើរ របស់សត្វ
 លោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ

បឋមបណ្ណសិក្ខា អនុសយន្ត្រា

និព្វានេ សុខានុបស្សី វិហារតិ សុខសញ្ញា សុខប្បដិសំវេទី
 សតតំ សមិតំ អញ្ញោតិណ្ណំ ចេតសា អធិបុត្តមាធា
 បញ្ញាយ បរិយោកាបាមាធា ។ សោ បញ្ញន្តំ ឡិវត្ថា-
 តិយោនំ សញ្ញោជនានំ បរិត្តយា អន្តរាបរិនិព្វាយី
 ហោតិ ។ បេ ។ ឧបហត្ថបរិនិព្វាយី ហោតិ អសម្ព័ន្ធ-
 បរិនិព្វាយី ហោតិ សសម្ព័ន្ធបរិនិព្វាយី ហោតិ ឧទ្ធុ-
 សោតោ ហោតិ អគន្ធិដ្ឋតាមី ។ អយំ ភិក្ខុវេ សត្តមោ
 បុត្តលោ អាហុនេយ្យោ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញត្តោតំ
 លោកស្សី ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុត្តលោ អាហុ-
 នេយ្យោ ។ បេ ។ អនុត្តរំ បុញ្ញត្តោតំ លោកស្សីតិ ។

[១៨] សត្តមាធិ ភិក្ខុវេ និទ្ទស្សន្ធិ ។ តតមាធិ
 សត្ត ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សិក្ខាសមាធានេ
 តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ អាយតី ច សិក្ខាសមាធានេ
 អធិគតប្បមោ (១) ធម្មនិសង្កិយោ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ

១ ឧ. ម. អវិគតបេតោ ។

បឋមបណ្ណសក អនុសយវគ្គ

តិចារណាឃើញថាសុខ មានសេចក្តីសំគាល់ថាសុខ ដឹងច្បាស់ថាសុខ
 ក្នុងព្រះនិព្វាន ហើយកំណត់ដោយចិត្ត ស្ទង់មើលដោយបញ្ញារឿយៗមិន
 ដាច់ មិនឱ្យប្រឡំគ្នា ។ បុគ្គលនោះឈ្មោះថាអន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់
 សញ្ញាជនៈជាចំណែកខាងក្រោម៥ ។ បេ។ ឈ្មោះថាទុបហច្ចុបរិនិព្វាយី
 ឈ្មោះថាអសង្ខារបរិនិព្វាយី ឈ្មោះថាសសង្ខារបរិនិព្វាយី ឈ្មោះថាទុទ្ធ-
 សោតអកនិដ្ឋតាមី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះបុគ្គលទី៧ ដែលគួរទទួល
 ចតុប្បច្ចយ ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ។ ជាបុញ្ញភេត្តដ៏ប្រសើររបស់សត្វ
 លោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល៧ពួកនេះឯង គួរទទួលចតុប្បច្ចយ
 ដែលគេនាំមកបូជា ។ បេ។ ជាបុញ្ញភេត្តដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។

(១៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ និទ្ទេស(១) តែទាំងឡាយ នេះមាន
 ៧យ៉ាង ។ ៧យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុងការសមាទាននូវសិទ្ធិ តទៅ
 ក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការសមាទាននូវ
 សិទ្ធិ ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុងការតិចារណានូវធម៌

១ ហេតុនៃពុទ្ធមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ។ តែពាក្យនេះលោកសំដៅយកព្រះវិណាស្រព
 ព្រោះលោក សូម្បីបរិនិព្វានពីអាយុ ១០ ឆ្នាំ (ជាដើម) ក៏លែងមានអាយុ ១០ ឆ្នាំតទៅខាង
 មុខ កុំថាតែ១០ឆ្នាំ សូម្បីតែរយប៉ុះមក៨ឆ្នាំរហូតដល់១ថ្ងៃ ឬ១យាមក៏មិនមាន ព្រោះលោក
 មិនចាប់បដិសន្ធិតទៅទៀត ។ អន្តរាបរិនិព្វាយី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិកាយ

អាយតី ច ធម្មនិសង្កាយា អធិកតប្បមោ សន្តានិយេ
 ភិក្ខុច្ឆន្ទោ ហោតី អាយតី ច សន្តានិយេ អធិកតប្បមោ
 បដិសល្លាដេ ភិក្ខុច្ឆន្ទោ ហោតី អាយតី ច បដិសល្លាដេ
 អធិកតប្បមោ វិយាវម្ព ភិក្ខុច្ឆន្ទោ ហោតី អាយតី
 ច វិយាវម្ព អធិកតប្បមោ សតិដេបត្តេ ភិក្ខុច្ឆន្ទោ
 ហោតី អាយតី ច សតិដេបត្តេ អធិកតប្បមោ
 ទិដ្ឋិប្បដិវេដេ ភិក្ខុច្ឆន្ទោ ហោតី អាយតី ច ទិដ្ឋិ-
 ប្បដិវេដេ អធិកតប្បមោ ។ សមាជំ ខោ ភិក្ខុវេ
 សតី ធិន្ទសវត្ថុនីតិ ។

អនុសយវគ្គោ ទុតិយោ ។

តស្ស្យាណំ

ទ្វេ អនុសយា តុលំ^(១) បុត្តលំ ទុទត្វបមំអនិច្ចា^(២) ទុក្ខា អនត្តា ច ទិព្វានំ ធិន្ទសវត្ថុនីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិកាយ

តទៅក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការពិចារណា
 នូវធម៌ ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុងការកំចាត់បង់នូវឥច្ចា
 គឺតណ្ហា តទៅក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការ
 កំចាត់បង់នូវឥច្ចា គឺតណ្ហា ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុង
 ការព្យួសម្លំ តទៅក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ក្នុងការ
 ព្យួសម្លំ ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លាក្នុងការប្រារព្ធព្យាយាម
 តទៅក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការប្រារព្ធព្យា-
 យាម ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុងការតាំងស្មារតី នឹង
 ភាពជាអ្នកមានប្រាជ្ញាចាស់ក្លា តទៅក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តី
 ស្រឡាញ់ ក្នុងការតាំងស្មារតី នឹងភាពជាអ្នកមានប្រាជ្ញាចាស់ក្លា ១
 ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុងការចាក់ធុរដោយទិដ្ឋិ តទៅ
 ក្នុងកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ក្នុងការចាក់ធុរដោយ
 ទិដ្ឋិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងនិទ្ទេសវត្ថុ ៧ យ៉ាង ។

ចប់ អនុសយន្តទី ២ ។

ឧទ្ទាសនៃអនុសយវគ្គនោះគឺ

និយាយពីអនុស័យពីរលើក ត្រកូល ១ បុគ្គលគួរបដិសន្ធិ ១ បុគ្គល
 ប្រៀបដូចអ្នកមុជទឹក ១ បុគ្គលអ្នកពិចារណាឃើញក្នុងសង្ខារថា មិន
 ទៀង ១ ជាទុក្ខ ១ ជាអនត្តា ១ ព្រះនិព្វាន ១ និទ្ទេសវត្ថុ ១ ។

វិជ្ជាវិគ្គោ

(១៩) ឯកំ សមយំ ភគវា វេសាលីយំ វិហារតិ
 សារទ្ធខេ ចេតិយេ ។ អថខោ សម្ពហុលា លីច្ឆរី យេន
 ភគវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមន្តំ ឯសីទីសុ ។ ឯកមន្តំ ឯសីន្នេ ខោ តេ លីច្ឆរី
 ភគវា ឯតទរោច សត្ត វេ លីច្ឆរី អបរិហានិយេ ធម្មេ
 ទេសេស្សមី តំ សុណាថ សាធុតំ មនសីតារោថ ភាសិ-
 ស្សមីតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ខោ តេ លីច្ឆរី ភគវតោ បច្ច-
 ស្សសុំ ។ ភគវា ឯតទរោច តតមេ ច លីច្ឆរី សត្ត
 អបរិហានិយោ ធម្មា ។ យាវតីវត្ថុ លីច្ឆរីវដ្តិ អភិឈ្លាស-
 ដ្ឋិតាតា កវិស្សន្តំ សន្និទាតតហុលា វុឡិយេវ លីច្ឆរី
 វដ្តិនំ ទាដិកម្ពា ខោ បរិហានិ ។ យាវតីវត្ថុ
 លីច្ឆរី វដ្តិ សមត្ថា សន្និបតិស្សន្តំ សមត្ថា
 វដ្តហិស្សន្តំ សមត្ថា វដ្តិករណីយោនិ កវិស្សន្តំ

វិជ្ជា

(១៩) សម័យមួយ ព្រះវិមានព្រះភាគកាលគង់ក្នុងសារន្ទូចេតិយ
 ដ៏ត្រង់វេសាលី ។ គ្រោះនោះឯង ពួកស្តេចលិច្ឆវីជាច្រើន ចូលទៅ
 គាល់ព្រះវិមានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះវិមាន
 ព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះពួកស្តេចលិច្ឆវីទាំងនោះ
 អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះវិមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ពាក្យនេះថា
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ តថាគតនឹងសម្តែងនូវអបរិហានិយធម៌ ៧
 យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយ ប្រុងស្តាប់កាលនោះ
 ចូរប្រុងធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យល្អចុះ តថាគតនឹងសម្តែងស្រាប់ ។ ពួកស្តេច
 លិច្ឆវីទាំងនោះ បានទទួលស្តាប់ព្រះបន្ទូលព្រះវិមានព្រះភាគថា ព្រះ
 ករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះវិមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា បពិត្រស្តេច
 លិច្ឆវីទាំងឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ បពិត្រស្តេច
 លិច្ឆវីទាំងឡាយ បើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត នឹងមានការប្រជុំគ្នារឿយៗ
 មានការប្រជុំគ្នាដោយច្រើន អស់កាលត្រឹមណា បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំង
 ឡាយ សេចក្តីចម្រើនតែងមានប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត សេចក្តី
 សាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ បពិត្រស្តេច
 លិច្ឆវីទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត ព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀង
 គ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ចក្នុងដែនវដ្ត អស់កាលត្រឹមណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស សង្កពិបាកោ

វុឡិយេវ និច្ឆវី វដ្ឋីនំ ចាដិកម្ពា នោ បរិហានំ ។

យាវតីវត្ថុ និច្ឆវី វដ្ឋី អប្បត្តាតំ ន បញ្ញាបេស្សនំ បញ្ញាតំ

ន សមុច្ឆន្ទិស្សនំ យថាបញ្ញត្ត ចោកាលោ វដ្ឋីជម្ម

សមាទាយ វត្ថុស្សនំ វុឡិយេវ និច្ឆវី វដ្ឋីនំ ចាដិ-

កម្ពា នោ បរិហានំ ។ យាវតីវត្ថុ និច្ឆវី វដ្ឋី យេ

តេ វដ្ឋីនំ វដ្ឋីមហាបុគ្គា តេ សក្កាស្សនំ តុក្កាស្សនំ

មាណស្សនំ បូជេស្សនំ តេសញ្ច សោតតំ មញ្ញាស្សនំ

វុឡិយេវ និច្ឆវី វដ្ឋីនំ ចាដិកម្ពា នោ បរិហានំ ។

យាវតីវត្ថុ និច្ឆវី វដ្ឋី យោ តា តុលាតិយោ តុលាតុមារ-

យោ តា ន ឡិក្កស្ស បសុញ្ញ វាសេស្សនំ

វុឡិយេវ និច្ឆវី វដ្ឋីនំ ចាដិកម្ពា នោ បរិហានំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួក
 ស្តេចក្នុងដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹម
 ណោះ) ១ ។ បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី
 មិនបញ្ចាតច្បាប់ (ដែលពួកស្តេចពឹងផ្អែក) មិនបានបញ្ចាត មិនដកច្បាប់
 ដែលបានបញ្ចាតរួចហើយ កាន់តាម ប្រព្រឹត្តតាមច្បាប់ ក្នុងដែនវដ្តីអំពី
 បូរាណ ដែលបានបញ្ចាតរួចហើយយ៉ាងណា អស់កាលត្រឹមណា បពិត្រ
 ស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ធ្វើសក្ការៈគោរព រាប់
 អាន ឬជា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះជន្មច្រើនជាងស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តីទាំងឡាយ ទាំងសំគាល់ពាក្យដែលគួរស្តាប់ របស់ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តី ដែលមានព្រះជន្មច្រើនជាងនោះ អស់កាលត្រឹមណា បពិត្រ
 ស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី មិនកំហែងបង្ខំនូវពួក
 ស្រី ក្នុងត្រកូល ពួកកុមារី ក្នុងត្រកូលឲ្យនៅរួម អស់កាលត្រឹមណា
 បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកស្តេច
 ក្នុងដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណា) ១ ។

បឋមបណ្ណសកេ វិជ្ជាវគ្គោ

យាវតីវង្ស លីច្ឆវី វជ្ជី យានិ តានិ វជ្ជីនំ
 វជ្ជីចេតិយានិ អន្តរាណិ ចេវ ពាហិរាណិ ច
 តានិ សក្កវិស្សន្តិ កុរុក្កវិស្សន្តិ មារិទស្សន្តិ
 បូជេស្សន្តិ នេសញ្ច ទិន្ទបុព្វំ កតបុព្វំ ធម្មកំ
 ពលី នោ បរិហានេស្សន្តិ វុឡិយេវ លីច្ឆវី វជ្ជីនំ
 ចាដិកម្ពា នោ បរិហានិ ។ យាវតីវង្ស លីច្ឆវី វជ្ជីនំ
 អរហន្តេសុ ធម្មការក្ខាវណាគុត្តិ សុសវីហិតា កវិស្សន្តិ
 កំន្តិ អនាគតា ច អរហន្តោ វិជិតំ អាគច្ឆេយ្យំ
 អាគតា ច អរហន្តោ វិជិតេ ដាសុ វិហរេយ្យន្តិ
 វុឡិយេវ លីច្ឆវី វជ្ជីនំ ចាដិកម្ពា នោ បរិហានិ ។
 យាវតីវង្ស លីច្ឆវី វជ្ជីនំ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា
 វជ្ជីសុ វស្សន្តិ វជ្ជីសុ ច សត្តសុ អបរិហានិយេសុ
 ធម្មសុ វជ្ជី សន្តិស្សន្តិស្សន្តិ វុឡិយេវ លីច្ឆវី វជ្ជីនំ
 ចាដិកម្ពា នោ បរិហានិនី ។

បឋមបណ្ណសក ផ្នែកទី

បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី តែងធ្វើសក្ការៈ
 គោរព រាប់គោន ឬជា ចេតិយក្នុងដែនវដ្តី របស់ពួកអ្នកដែនវដ្តី ដែល
 ជាខាងក្នុងនគរក្តី ខាងក្រៅនគរក្តី នឹងមិនធ្វើគ្រឿងឬជាប្រកបដោយធម៌
 ដែលគេធ្លាប់ថ្វាយ ធ្លាប់ធ្វើដល់ចេតិយទាំងនោះ ឲ្យសាបសូន្យឡើយ
 អស់កាលត្រឹមណា បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមាន
 ប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់
 កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ ពួកស្តេចក្នុងដែន
 វដ្តី បានចាត់ចែងត្រឹមត្រូវនូវការរក្សាការពារនិងការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយ
 ធម៌ក្នុងពួកព្រះអរហន្តដោយបំណងថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎! ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ដែលមិនទាន់មក ក៏សូមឲ្យមកកាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ដែលមកស្រាប់ហើយ ក៏សូមឲ្យគង់នៅសប្បាយក្នុងដែនរបស់យើង អស់
 កាលត្រឹមណា បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមាន
 ប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់
 កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ បពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ នេះអបរិហានិយ-
 ធម៌ ៧យ៉ាង រមែងតាំងនៅក្នុងពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ឬថា ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តី ប្រតិបត្តិក្នុងអបរិហានិយធម៌ទាំង៧នេះ អស់កាលត្រឹមណា ប-
 ពិត្រស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្តី សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាវគ្គកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

(២០) ឯតំ សមយំ ភក្កា រាជគហោ វិហារតិ
 តិជ្ឈត្ថិយេ មទ្ធតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 រាជា មាគណោ អជាតសត្តំ វេទេហិបុត្តោ វជ្ជី
 អភិយាតុកាមោ ហោតិ ។ សោ ឯវមាហ អហំ ឆមេ
 វជ្ជី ឯវមហិទ្ធិកេ ឯវមហានុកាវេ ឧច្ឆេដ្ឋិស្សាមិ វជ្ជី
 វិហាសេស្សាមិ វជ្ជី អនយេស្សនំ អាចារេស្សាមិតិ^(១) ។
 អថខោ រាជា មាគណោ អជាតសត្តំ វេទេហិបុត្តោ
 វស្សាការំ ព្រាហ្មណំ មគធមហាមត្តំ អាមន្តេសំ ឯហិ
 ត្វំ ព្រាហ្មណ យេន ភក្កា តេនុបសង្កម ឧបសង្កមីត្វា
 មម វចនេន ភក្កតោ ចារេ សីរសា វន្ត^(២)
 អប្បពាធំ អប្បត្តង្គំ លហុដ្ឋានំ ពលំ ជាស្ស-
 វិហារំ បុច្ឆ រាជា ភន្តេ មាគណោ អជាតសត្តំ
 វេទេហិបុត្តោ ភក្កតោ ចារេ សីរសា វន្តតិ

១ ឧ.ម. អាចារេស្សាមិ ផ្នែក ។ ២ ម. វន្តាហិ ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា ផ្នែកទី១

អប្បតាមំ អប្បតត្ថំ ឈហុដ្ឋានំ តានំ ជាសុវិហារំ
 បុច្ឆតីតិ ឯវេត្ថ វេទហិ វាថា កន្តោ មាគតោ
 អជាតសត្ថុ វេទហិបុត្តោ វដ្ឋី អភិយាតុកាមោ ។
 សោ ឯវេមាហ អហំ ឥមេ វដ្ឋី ឯវមហិទ្ធិកេ
 ឯវមហាទុកាវេ ទុច្ឆន្ទិស្សមិ វដ្ឋី វិនាសេស្សមិ វដ្ឋី
 អនយស្សសំ អាចារេស្សមីតិ ។ យថា កគវា
 ព្យាគរោតិ តំ សាធុក ទុក្ខហេត្វា មម
 អាហេយេយ្យសិ ។ ន ហិ តថាគតា វិតតំ កណ្ត័តិ ។
 ឯវំ ភោតិទោ វស្សកាហេ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ
 វញ្ញោ មាគធស្ស អជាតសត្ថស្ស វេទហិបុត្តស្ស
 បដិស្សុណីត្វា យេន កគវា តេនុសន្តមិ ទុបសន្តមិត្វា
 កគវតា សុទ្ធិ សម្មោទិ សម្មោទន្តយំ កតំ សារា-
 ណីយំ វិតសារត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្នោ
 ទោ វស្សកាហេ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ

បឋមបណ្ណសក វិជ្ជវត្ថុ

ហើយផ្គាំបកគ្រាបបង្កើតចូល ឬរ អំពីសេចក្តីមិនមានពេញភាព មិនមានពេល
 ការគ្រោតឡើងវិញ ដោយកំឡាំងកាយ នឹងការនៅសប្បាយ មួយ
 ទៀត ចូរគ្រាបចូលយ៉ាងនេះទៀតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះបាទ
 អជាតសត្តវេទេហ៍បុត្រមាគធរាជ មានបំណងនឹងយាត្រាទៅដំរើជាន់យកពួក
 អ្នកដែនវដ្ត ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះថា អញនឹងផ្តាច់បង់ទូរពួក
 ស្តេចក្នុងដែនវដ្តទាំងនេះ ដែលមានប្លង់យ៉ាងនេះ មានអាទុភាពយ៉ាង
 នេះ (អញមានបំណងនឹងយាត្រាទៅដំរើជាន់) ពួកស្តេច ក្នុងដែនវដ្ត
 នឹងបង្គាប់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត នឹងធ្វើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត ឲ្យដល់ទូរ
 សេចក្តីវិនាស ។ ប៉ុន្តែបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្យាករយ៉ាងណា ចូរ
 អ្នកចាំពាក្យនោះឲ្យជាក់ច្បាស់ ហើយនាំមកប្រាប់ខ្ញុំវិញ ។ ព្រោះព្រះ
 គង់គត់ទាំងឡាយ មិនដែលមានព្រះបន្ទូលខុសទេ ។ វិស្សការព្រាហ្មណ៍
 ជាមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈ ក៏ទទួលព្រះរាជទិញ្ញាព្រះបាទអជាតសត្ត-
 វេទេហ៍បុត្រមាគធរាជ ដោយពាក្យថា ព្រះគុណាថ្ងៃវិសេស ហើយចូល
 ទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយ
 ជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលត្រូវរីករាយ នឹង
 ពាក្យដែលត្រូវលឺក៏ចេញហើយ ក៏អធិយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះវិស្សការ-
 ព្រាហ្មណ៍ ជាមហាមាត្យក្នុងដែនមគធៈ អធិយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គកុរុយស្ស សុត្តនិយាយកោ

ភក្កវត្ថុំ ឯតទេវោច រាជា កោ តោតម មានដោ
 អជាតសុត្ថុ វេទេហីបុត្តា កោតោ តោតមស្ស ចានេ
 សិរសា វត្ថុតិ អប្បពាធំ អប្បតត្ថំ លហុដ្ឋាធំ
 លំ ដាសុវិហារំ បុច្ឆតិ (១) រាជា កោ តោតម
 មានដោ អជាតសុត្ថុ វេទេហីបុត្តា វដ្ឋី អភិយាតុ-
 កាមោ ។ សោ ឯវមាហ អហំ ឥមេ វដ្ឋី ឯវមហិទ្ធិតេ
 ឯវមហាទុកាវេ ទុច្ឆេដ្ឋីស្សមិ(២) វដ្ឋី អនយព្យសធំ
 អាចានេស្សមិ ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា អានម្ពោ
 ភក្កវតោ បិដ្ឋតោ បិតោ ហោតិ ភក្កវត្ថុំ វីជមាដោ ។
 អថខោ ភក្កវា អាយស្មត្ថំ អានន្ទំ អាមន្តេសី តិវត្ថំ តេ
 អានន្ទំ សុតំ វដ្ឋី អភិល្លាសដ្ឋិតាតា សដ្ឋិតាត-
 ពហុលាតិ ។ សុតំ មេ តំ កន្តេ វដ្ឋី អភិល្លា-
 សដ្ឋិតាតា សដ្ឋិតាតពហុលាតិ ។ យាវតីវរោ អានន្ទំ
 វដ្ឋី អភិល្លាសដ្ឋិតាតា កវិស្សត្ថំ សដ្ឋិតាតពហុលា

១ ឧ. ឯត្ថន្តប ឯព្រូ វេតិ ។ ប. ឯព្រូ វេហិវិទិស្សតិ ។ ២ ឧ. ម. ឯត្ថន្តប វដ្ឋី
 វិចារិស្សមិវិទិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថាណិកាយ សង្កតនិដាគ

បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ព្រះបាទអជាតសត្តវេទេហ៍បុត្រមាគធរាជ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះ
 គោតមដ៏ចម្រើនដោយព្រះសិរ្សហើយទ្យទូលសួរ អំពីសេចក្តីមិនមានអាពាធ
 មិនមានរោគ ការក្រោកឡើងវិញហ័ស ដោយព្រះកាយពល នឹងការនៅ
 សប្បាយ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ព្រះបាទអជាតសត្តវេទេហ៍បុត្រ
 មាគធរាជ មានបំណងនឹងយាត្រាទៅដាន់យកពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ។
 ព្រះអង្គទ្រង់មានព្រះរាជទុក្ខារយាងនេះថា អញនឹងផ្តាច់ផ្តល់ពួកស្តេច
 ដែនវដ្តីទាំងនេះ ដែលមានប្លន្ទិយាងនេះ មានអានុភាពនាំយាងនេះ
 នឹងធ្វើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ឲ្យដល់នូវសេចក្តីវិនាស ។

សម័យនោះឯង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ បិតនៅអំពីខាងក្រោយ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កំពុងបក់ថ្វាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ គ្រានោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អានន្ទ អ្នកបាន
 ឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី មានការប្រជុំគ្នារឿយ ។ មានការប្រជុំគ្នា
 ដោយច្រើន ដូច្នេះដែរឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮ
 ដំណឹងនោះថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី មានការប្រជុំគ្នារឿយ ។ មានការ
 ប្រជុំគ្នាដោយច្រើន ដូច្នេះដែរ ។ ម្ចាស់អានន្ទ បើពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី
 នឹងមានការប្រជុំគ្នារឿយ ។ មានការប្រជុំគ្នាដោយច្រើនអស់គ្នាលត្រឹមណា

បឋមបណ្ណសកេ វិទ្យុត្តោ

វិទ្យុយេវ អាណន្ទ វជ្ជីនំ ចាដិកម្ពា ឆោ
 បរិហានំ ។ តិច្ឆិ តេ អាណន្ទ សុតំ វជ្ជី
 សមត្តា សង្កបតន្តិ សមត្តា វជ្ជហាន្តិ សមត្តា វជ្ជិ-
 ករណីយានំ តកោន្តិតំ ។ សុតំ មេ តំ កន្លេ វជ្ជី សមត្តា
 សង្កបតន្តិ សមត្តា វជ្ជហាន្តិ សមត្តា វជ្ជិករណីយានំ
 តកោន្តិតំ ។ យាវត្ថវត្ថា អាណន្ទ វជ្ជី សមត្តា សង្កបត-
 ស្សន្តិ សមត្តា វជ្ជហិស្សន្តិ សមត្តា វជ្ជិករណីយានំ
 ករស្សន្តិ វិទ្យុយេវ អាណន្ទ វជ្ជីនំ ចាដិកម្ពា ឆោ បរិ-
 ហានំ ។ តិច្ឆិ តេ អាណន្ទ សុតំ វជ្ជី អប្បញ្ញតំ ន
 បញ្ញាបេន្តិ បញ្ញតំ ន សមុច្ឆិន្តិន្តិ យថាបញ្ញតេ
 ចោរណោ វជ្ជិជម្មេ សមាទាយ វត្តន្តិតំ ។ សុតំ មេ តំ
 កន្លេ វជ្ជី អប្បញ្ញតំ ន បញ្ញាបេន្តិ បញ្ញតំ ន សមុច្ឆិន្តិន្តិ

បឋមបណ្ណសក វង្សវង្ស

ម្ចាស់អាទន្ទ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស
 សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្ចាស់អា-
 ន្ទ អ្នកបានឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស ព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀង
 គ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ច ក្នុងដែនវង្សដូច្នេះដែរ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្តេច ក្នុងដែនវង្ស
 ព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ច
 ក្នុងដែនវង្សដូច្នេះដែរ ។ ម្ចាស់អាទន្ទ បើពួកស្តេចក្នុងដែនវង្សនឹងព្រមព្រៀង
 គ្នាប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាលើកលែងប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ច ក្នុងដែន
 វង្ស អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់អាទន្ទ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់
 ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹម
 ណោះ) ។ ម្ចាស់អាទន្ទ អ្នកបានឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស មិនបញ្ចាត់
 ច្បាប់ (ដែលពួកស្តេចពីដើម) មិនបានបញ្ចាត់ មិនដកច្បាប់ដែលបាន
 បញ្ចាត់រួចហើយ កាន់តាម ប្រព្រឹត្តតាមច្បាប់ក្នុងដែនវង្ស អំពីបុរាណដែល
 បានបញ្ចាត់រួចហើយយ៉ាងណា ដូច្នេះដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំ
 ព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស មិនបញ្ចាត់ច្បាប់ (ដែល
 ពួកស្តេចពីដើម) មិនបានបញ្ចាត់ មិនដកច្បាប់ដែលបានបញ្ចាត់រួចហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តនិបាតោ

យថាបញ្ចត្តោ ចោកលោ វជ្ជិជម្មេ សមាធិយ

វត្តន្តិ ។ យាវត្តវត្តា អាទន្ទ វជ្ជិ អប្បញ្ញត្តិ

ន មញ្ញាបេស្សន្តិ មញ្ញត្តិ ន សម្មាសម្ពុទ្ធិស្សន្តិ

យថាបញ្ចត្តោ ចោកលោ វជ្ជិជម្មេ សមាធិយ

វត្តស្សន្តិ វុឡិយេវ អាទន្ទ វជ្ជិ ចាដិកដ្ឋា គោ

មរិយានិ ។ ត្តិ តេ អាទន្ទ សុត្ត វជ្ជិ យេ តេ

វជ្ជិ វជ្ជិមហាលូកា តេ សត្តរោន្តិ កុករោន្តិ

មារេន្តិ បូជេន្តិ តេសញ្ច សោតត្ថំ មញ្ញត្តិ ។

សុត្ត មេ ត កន្តេ វជ្ជិ យេ តេ វជ្ជិ វជ្ជិ-

មហាលូកា តេ សត្តរោន្តិ កុករោន្តិ មារេន្តិ

បូជេន្តិ តេសញ្ច សោតត្ថំ មញ្ញត្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សុត្តនិបាត

កាន់តាម ប្រព្រឹត្តតាមច្បាប់ក្នុងដែនវដ្តី អំពីបូរណដែលបានបញ្ចាត់រួច
 ហើយ យ៉ាងណាដូច្នេះដែរ ។ ម្នាលអានន្ទ បើពួកស្តេច ក្នុងដែនវដ្តី
 នឹងមិនបញ្ចាត់ច្បាប់ (ដែលពួកស្តេចពីដើម) មិនបានបញ្ចាត់ហើយ
 មិនដកច្បាប់ ដែលបានបញ្ចាត់រួចហើយ កាន់តាម ប្រព្រឹត្តតាមច្បាប់ក្នុង
 ដែនវដ្តី អំពីបូរណដែលបានបញ្ចាត់រួចហើយយ៉ាងណា អស់កាលត្រឹម
 ណា ម្នាលអានន្ទ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាល
 អានន្ទ អ្នកបានឮថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី តែងធ្វើសក្ការៈ គោរព
 រាប់អាន ឬជាពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះជន្មច្រើនជាងវដ្តីក្សត្រិយ៍
 ទាំងឡាយ ទាំងសំគាល់ពាក្យ ដែលគួរស្តាប់របស់ពួកស្តេច ក្នុងដែនវដ្តី
 ដែលមានព្រះជន្មច្រើនទាំងនោះដូច្នេះដែរឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី តែងធ្វើសក្ការៈ
 គោរព រាប់អាន ឬជាពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះជន្មច្រើន
 ជាងវដ្តីក្សត្រិយ៍ទាំងឡាយ ទាំងសំគាល់ពាក្យ ដែលគួរស្តាប់របស់ពួក
 ស្តេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះជន្មច្រើនទាំងនោះ ដូច្នេះដែរ ។

យាវតីវត្ត អាណន្ទ វដ្តី យេ តេ វដ្តីនំ វដ្តីមហាវត្តា តេ
សុត្តរិស្សន្តំ គុក្កស្សន្តំ មាណស្សន្តំ បូជេស្សន្តំ តេសត្វ
សោតព្វំ មញ្ញស្សន្តំ វិទ្យាយេវ អាណន្ទ វដ្តីនំ ចាដិកម្មា
នោ បរិហានំ ។ តត្ថំ តេ អាណន្ទ សុតំ វដ្តី យា តា
គុក្កវត្តិយោ គុក្កវត្តិយោ តា ន ឱក្កស្ស បសយ្ហ
វាសេន្តិទំ ។ សុតំ មេ តំ កន្លៃ វដ្តី យា តា គុក្កវត្តិ-
យោ គុក្កវត្តិយោ តា ន ឱក្កស្ស បសយ្ហ
វាសេន្តិទំ ។ យាវតីវត្ត អាណន្ទ វដ្តី យា តា គុក្កវត្តិយោ
គុក្កវត្តិយោ តា ន ឱក្កស្ស បសយ្ហ វាសេស្សន្តំ
វិទ្យាយេវ អាណន្ទ វដ្តីនំ ចាដិកម្មា នោ បរិហានំ ។ តត្ថំ
តេ អាណន្ទ សុតំ វដ្តី យា ន តា ន វដ្តីនំ វដ្តីចតិយានំ
អត្ថន្តរានំ ចេវ ពាហិរានំ ច តានំ សុត្តរោន្តំ
គុក្ករោន្តំ មាណន្តំ បូជេន្តំ តេសត្វ ទិន្ទបុព្វំ
តតបុព្វំ ទម្ពតំ តាវី នោ បរិហាបេន្តិទំ ។

បឋមបណ្ណសក វិជ្ជវិគ្គ

ម្នាលអានន្ទ បើពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី នឹងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន ឬជា
 ពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមានព្រះដង្កៀងច្រើនជាងវដ្តីក្សត្រិយ៍ទាំងឡាយ
 ទាំងសំគាល់ពាក្យ ដែលគួរស្ដាប់របស់ពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលមាន
 ព្រះដង្កៀងច្រើនទាំងនោះ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលអានន្ទ សេចក្ដីចំរើន តែង
 មានប្រាកដ ដល់ពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី សេចក្ដីសាបសូន្យមិនមានឡើយ
 (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលអានន្ទ អ្នកបានឮថា ពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី
 មិនកំហែងបង្ខំពួកស្រីក្នុងត្រកូល ពួកកុមារក្នុងត្រកូល ឲ្យនៅរួមដូច្នេះ
 ដែរឬ? បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកស្ដេច
 ក្នុងដែនវដ្តី មិនកំហែងបង្ខំពួកស្រីក្នុងត្រកូល ពួកកុមារក្នុងត្រកូល ឲ្យ
 នៅរួមដូច្នេះដែរ ។ ម្នាលអានន្ទ បើពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី មិនកំហែងបង្ខំ
 ពួកស្រីក្នុងត្រកូល ពួកកុមារក្នុងត្រកូល ឲ្យនៅរួម អស់កាលត្រឹមណា
 ម្នាលអានន្ទ សេចក្ដីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី
 សេចក្ដីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលអានន្ទ
 អ្នកបានឮថា ពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី តែងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន ឬជា
 ចេតិយក្នុងដែនវដ្តី របស់ពួកស្ដេចក្នុងដែនវដ្តី ដែលនៅខាងក្នុងនគរផង
 ខាងក្រៅនគរផង ទាំងមិនធ្វើគ្រឿងឬជាប្រកបដោយធម៌ ដែលគេធ្លាប់
 ថ្វាយ ធ្លាប់ធ្វើដល់ចេតិយទាំងនោះ ឲ្យសាបសូន្យទៅដូច្នេះដែរឬ? ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយស្ស សត្តនិយមោ

សុតំ មេ តំ កន្តេ វជ្ជី យោនំ តានំ
 វជ្ជិនំ វជ្ជិចេតិយោនំ អត្តន្តរានំ ចេវ ពាហិរានំ
 ច តានំ សត្តករោនំ កុក្ករោនំ មាធន្តំ បូជេន្តំ
 តេសញ្ច ទិន្នបុព្វំ កតបុព្វំ ធម្មតំ ពលី ឆោ
 បរិហារេន្តតិ ។ យាវតីវញ្ច អាទន្ន វជ្ជី យោនំ តានំ
 វជ្ជិនំ វជ្ជិចេតិយោនំ អត្តន្តរានំ ចេវ ពាហិរានំ ច តានំ
 សត្តករស្សនំ កុក្ករស្សនំ មាធស្សនំ បូជេស្សនំ
 តេសញ្ច ទិន្នបុព្វំ កតបុព្វំ ធម្មតំ ពលី ឆោ បរិ-
 ហារេស្សនំ វឌ្ឍិយេវ អាទន្ន វជ្ជិនំ ចានីកផ្លា ឆោ
 បរិហានំ ។ តិន្តំ តេ អាទន្ន សុតំ វជ្ជិនំ អរហន្តេសុ
 ធម្មការិក្ខារិណកុត្តំ សុសំវិហិតា តិន្តំ អនាគតា
 ច អរហន្តោ វិជិតំ អាគន្ធម្ប័ អាគតា ច អរហ-
 ន្តោ វិជិតេ ផាស្សំ វិហរេយ្យន្តំ ។ សុតំ មេ តំ កន្តេ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា ពួកសេចក្តីក្នុងដែន
 វដ្ត តែងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជាចេតិយក្នុងដែនវដ្ត របស់ពួក
 អ្នកដែនវដ្ត ដែលនៅខាងក្នុងនគរផង ខាងក្រៅនគរផង ទាំងមិនធ្វើគ្រឿង
 បូជាប្រកបដោយធម៌ ដែលគេធ្លាប់ថ្វាយ ធ្លាប់ធ្វើដល់ចេតិយទាំងនោះឲ្យ
 សាបសូន្យទៅដូច្នេះដែរ ។ ម្នាលមានន្ទ បើពួកសេចក្តីក្នុងដែនវដ្ត នឹងធ្វើ
 សក្ការៈគោរព រាប់អាន បូជាឲ្យចេតិយ ក្នុងដែនវដ្តរបស់ពួកអ្នកដែនវដ្ត
 ដែលនៅខាងក្នុងនគរផង ខាងក្រៅនគរផង ទាំងមិនធ្វើគ្រឿងបូជាប្រកប
 ដោយធម៌ ដែលគេធ្លាប់ថ្វាយ ធ្លាប់ធ្វើដល់ចេតិយទាំងនោះ ឲ្យសាបសូន្យ
 ទៅ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលមានន្ទ សេចក្តីចម្រើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ពួកសេចក្តីក្នុងដែនវដ្ត សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាល
 ត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលមានន្ទ អ្នកបានឮថា ពួកសេចក្តីក្នុងដែនវដ្ត បាន
 ចាត់ចែងត្រឹមត្រូវនូវការរក្សាការពារ និងការគ្រប់គ្រង ប្រកបដោយធម៌
 ក្នុងអវហន្តទាំងឡាយ ដោយបំណងថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ព្រះអវហន្តទាំងឡាយ
 ដែលមិនទាន់មក ក៏សូមឲ្យមកកាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអវហន្តទាំង
 ឡាយ ដែលមកស្រាប់ហើយ ក៏សូមឲ្យគង់នៅសប្បាយ ក្នុងដែនរបស់
 យើងដូច្នេះដែរឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮដំណឹងនោះថា

បឋមបណ្ណសិក្ខា ថ្ងៃវិញ្ញា

វដ្តីនំ អរហន្តេសុ ធម្មការត្វាវណតុត្ថំ សុសំ-
 វិហិតា តិច្ឆំ អនាគតា ច អរហន្តោ វិជិតំ
 អាគច្ឆេយ្យំ អាគតា ច អរហន្តោ វិជិតេ ដាសុំ
 វិហរេយ្យន្តំ ។ យាវតីវត្ថុ អាណន្ទ វដ្តីនំ អរហន្តេសុ
 ធម្មការត្វាវណតុត្ថំ សុសំវិហិតា កវិស្សតិ តិច្ឆំ
 អនាគតា ច អរហន្តោ វិជិតំ អាគច្ឆេយ្យំ អាគតា
 ច អរហន្តោ វិជិតេ ដាសុំ វិហរេយ្យន្តំ វុឡិយេវ
 អាណន្ទ វដ្តីនំ ចាដិកម្ពំ តោ បរិហានិច្ចំ ។

អថខោ កកវា វស្សការំ ព្រាហ្មណំ មគធ-
 មហាមត្តំ អាមន្តេសិ ឯកមិទាហំ ព្រាហ្មណ សមយំ
 វេសាលីយំ វិហារមិ សារន្ទទេ (១) ចេតិយេ តត្រាហំ
 វដ្តីនំ ឥមេ សត្តំ អបរិហានិយេ ធម្មេ ទេសេមិ (២) ។

បឋមបណ្ណសក វង្សវង្ស

ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស បានចាត់ចែងត្រឹមត្រូវនូវការរក្សា ការពារ និងការ
 គ្រប់គ្រងប្រកបដោយធម៌ ក្នុងព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដោយបំណងថា
 ធ្វើមេចហ្ន៎ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់មក ក៏សូមឲ្យមក
 កាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលមកស្រាប់ហើយ
 ក៏សូមឲ្យគង់នៅសប្បាយ ក្នុងដែនរបស់យើង ដូច្នេះដែរ ។ ម្ចាស់
 អានន្ទ បើពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស នឹងបានចាត់ចែងត្រឹមត្រូវនូវការរក្សា
 ការពារ និងការគ្រប់គ្រង ប្រកបដោយធម៌ ក្នុងព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
 ដោយបំណងថា ធ្វើមេចហ្ន៎ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់មក
 ក៏សូមឲ្យមកកាន់ដែនរបស់យើង ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលមកស្រាប់
 ហើយ ក៏សូមឲ្យគង់នៅសប្បាយ ក្នុងដែនរបស់យើង អស់កាលត្រឹមណា
 ម្ចាស់អានន្ទ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវង្ស
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅវេស្សការ-
 ព្រាហ្មណ៍ ជាមហាមាត្យ ក្នុងដែនមគធៈថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 សម័យមួយ តថាគត គង់នៅ ក្នុងសារន្ទទិចេតិយ ទៀបក្រុង
 វេសាលី តថាគត បានសំដែងអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ ប្រការ នេះ
 ដល់ពួកស្តេច ក្នុងដែនវង្ស ក្នុងសារន្ទទិចេតិយនោះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

យាវតីវត្តា ព្រាហ្មណ៍ ឥមេ សត្ត អបរិហានិយា
 ធម្មា វជ្ជីស្ម ឋស្សន្តិ^(១) ឥមេស្ម ច សត្តស្ម
 អបរិហានិយេស្ម ធម្មេស្ម វជ្ជី សុទ្ធិស្សីស្សន្តិ^(២) វុឡិយេវ
 ព្រាហ្មណ៍ វជ្ជីនំ ចាដិកត្វា នោ បរិហានីតិ^(៣) ។
 ឯកមេតេនិបំ កោ តោតម អបរិហានិយេន
 ធម្មេន សមម្ពាតតានំ វជ្ជីនំ វុឡិយេវ ចាដិកត្វា
 នោ បរិហានិ កោ បន វានោ សត្តហិ
 អបរិហានិយេហិ ធម្មេហិ ។ វគីរណីយា ច កោ
 តោតម វជ្ជី រញ្ញា មាគនេន អជាតសត្តនា វេនេ-
 ហិបុត្តេន យនិទំ យុទ្ធស្ស អញ្ញាត្រ ឧបលាបនាយ
 អញ្ញាត្រ មិទុកេនា ។ ហន្ត ចនានិ មយំ កោ
 តោតម គច្ឆាម ពហុកិច្ចា មយំ ពហុករណីយាតិ ។
 យស្សនានិ វុំ ព្រាហ្មណ៍ កាលំ មញ្ញាសីតិ ។ អថោ
 វស្សកាពេ ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ ភគវតោ
 កាសីតំ អភិនន្តិត្វា អនុមោទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា
 បត្តាបីតិ ។

១ ម. វុឡិស្សន្តិ ។ ២ ឧ.ម. សុទ្ធិស្សន្តិ ។ ៣ ឧ. ឥ.ពេ. បរំ ឯវំ វុត្តេ វស្សកាពេ
 ព្រាហ្មណោ មគធមហាមត្តោ ភគវត្តំ ឯតទវោបាតិ វុស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គរនិកាយ សុត្តនិបាត

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ តាំងនៅក្នុងពួកស្តេចក្នុង
 ដែនវដ្ត ឬថាពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត នឹងប្រតិបត្តិក្នុងអបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង
 នេះ អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាល
 ត្រឹមណោះ) ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 សេចក្តីសាបសូន្យ តែងមិនមានដល់ពួកស្តេចក្នុងដែនវដ្ត ដែលប្រគប
 ដោយអបរិហានិយធម៌ សូម្បីតែមួយៗ បំបាច់និយាយទៅថ្វីដល់ទៅគ្រប់
 អបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ (នោះ) ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន មួយ
 ទៀត ព្រះបាទអជាតសត្តវេទេហ៍បុត្រមាគធរាជ មិនគប្បីចាប់ពួកស្តេច
 ក្នុងដែនវដ្តដោយចម្បាំងបានទេ រឿងរំលងតែការល្អនៃលោមយកចិត្ត ឬ
 ការធ្វើឲ្យបែកគ្នា ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ឈ្លើយចុះ ខ្ញុំព្រះអង្គ
 សូមលាទៅឥឡូវនេះ (ព្រោះថា) ខ្ញុំព្រះអង្គមានកិច្ចប្រើន មានការ
 ងារប្រើន ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរសំគាល់នូវកាលនឹងទៅក្នុងវេលា
 នេះចុះ ។ លំដាប់នោះ វិស្សការព្រាហ្មណ៍ ជាមហាមាត្យ ក្នុងដែន
 មគធៈ គ្រូកិអរិកាយ នឹងកាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ
 ក្រោកចាកវាសនៈចេញទៅ ។

(២០) ឯកំ សមយំ ភកកំ វាជនហោ វិហារតិ
 តិជ្ឈក្សដេ បព្វតេ ។ តត្រ ខោ ភកកំ ភិក្ខុ
 អាមន្តេសំ សត្តំ វោ ភិក្ខុវេ អបរិហានិយេ ធម្ម
 ទេសេស្សមី តំ សុណាថ សាធុតំ មនសីករោថ
 ភាសីស្សមីតិ ។ ឯវំ កន្លេតិ ខោ តេ ភិក្ខុ ភកកំតា
 បច្ចុស្សោសុំ ។ ភកកំ ឯតន្តរោច កតមេ ច
 ភិក្ខុវេ សត្តំ អបរិហានិយា ធម្មា ។ យាវតីវត្តា
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អភិណ្ឌាសន្និទាតា ភិស្សន្តិ សន្និទាត-
 តហុលា វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាជិតផ្លា ខោ
 បរិហានិ ។ យាវតីវត្តា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សមត្តា
 សន្និបតិស្សន្តិ សមត្តា វុដ្ឋហិស្សន្តិ សមត្តា សង្ឃ .
 ករណីយានិ ករិស្សន្តិ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ
 ចាជិតផ្លា ខោ បរិហានិ ។ យាវតីវត្តា ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ អប្បញ្ញតំ ន បញ្ចាបេស្សន្តិ បញ្ញតំ ន សមុច្ឆន្តិស្សន្តិ
 យថាបញ្ចត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ សមាទាយ វតីស្សន្តិ

បឋមបណ្ណសក វង្សវត្ថុ

[២១] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់លើភ្នំគង្គារក្នុង
 ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
 មកក្នុងទីនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងអបរិហានិយធម៌
 ទាំង ៧ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រុងស្តាប់នូវភាសិតនោះ ចូរ
 ធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យជាក់ច្បាស់ចុះ តថាគតនឹងសំដែងប្រាប់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ក៏ទទួលព្រះបន្ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌
 ទាំង ៧ តើអ្វីខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងប្រជុំគ្នារឿយ ។
 ប្រជុំគ្នាដោយច្រើន អស់កាលត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន
 តែងមានប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាល
 ត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងព្រមព្រៀងគ្នាប្រជុំ
 ព្រមព្រៀងគ្នាលើកប្រជុំ ព្រមព្រៀងគ្នាធ្វើកិច្ចរបស់សង្ឃ អស់កាល
 ត្រឹមណា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងមិនបញ្ចាសិទ្ធិសាបទ ដែលតថាគតមិនបាទ
 បញ្ចាសិហើយ មិនដកសិទ្ធិសាបទដែលតថាគតបញ្ចាសិហើយ តាមតាម ប្រ-
 ព្រឹត្តតាមសិទ្ធិសាបទដែលតថាគតបញ្ចាសិហើយយ៉ាងណា អស់កាលត្រឹមណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិកម្ពា នោ

បរិហានំ ។ យាវតីវង្សា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ យេ

តេ ភិក្ខុ យេវ ភត្តា ជីវប្បព្វដិតា សង្ឃបិតោ

សង្ឃបរិទាយកា តេ សក្កវិស្សនំ កុក្កវិស្សនំ

មាទេស្សនំ បូជេស្សនំ តេសញ្ច សោតង្គំ មត្តាស្សនំ

វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិកម្ពា នោ បរិហានំ ។

យាវតីវង្សា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ទប្បន្ទាយ តណ្ហាយ

ចោនោត្ថវិកាយ នោ វសំ តជ្ជិស្សនំ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ

ភិក្ខុនំ ចាដិកម្ពា នោ បរិហានំ ។ យាវតីវង្សា ភិក្ខុវេ

ភិក្ខុ អារាញតេសុ សេនាសនេសុ សាបេក្ខា កវិស្សនំ

វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិកម្ពា នោ បរិហានំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន ឬជាពួកភិក្ខុ ជាថេរៈអ្នក
ដឹងកត្តាច្រើន ឬសយ្យ ជាបិសានសង្ឃ ជាបរិនាយករបស់សង្ឃ ជាអ្នក
ណែនាំសង្ឃ ទាំងសំគាល់ពាក្យដែលគួរស្តាប់ របស់ភិក្ខុជាថេរៈទាំងនោះ
អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងមិនលុះក្នុងអំណាចតណ្ហា ជា
ធម្មជាតិទាំងស្រុងទៅក្នុងភពប្តីទៀត ដែលកើតឡើងហើយ អស់កាលត្រឹម
ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងមានសេចក្តីប្រាថ្នា ក្នុងសេនា-
សនៈទាំងឡាយ ដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។

យាវតីវត្ថុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បច្ចុតតោវ សតី ឧបដ្ឋ-
 បេស្សន្តិ តីន្តិ អនាគតា ច បេសលា សព្វហ្មតាវ
 អាតន្តយ្យំ អាតតា ច បេសលា សព្វហ្មតាវ
 ជាសុំ វិហារយ្យន្តិ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិ-
 កម្មា នោ បរិហានំ ។ យាវតីវត្ថុ ភិក្ខុវេ សមេ
 សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា ភិក្ខុសុ បស្សន្តិ
 សមេសុ ច សត្តសុ អបរិហានិយេសុ ធម្មេសុ ភិក្ខុ
 សន្និស្សន្តិ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិកម្មា
 នោ បរិហានីតំ ។

[២២] សត្ត វេ ភិក្ខុវេ អបរិហានិយេ ធម្មេ
 ទេសេស្សន្តិ ។ បេ ។ កតមេ ច ភិក្ខុវេ សត្ត
 អបរិហានិយា ធម្មា ។ យាវតីវត្ថុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ន កម្មារាមា ភិស្សន្តិ^(១) ន កម្មារាមតំ អនុយុត្តា
 វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិកម្មា នោ បរិហានំ ។

១ ឧ. ម. ឯត្ថន្តប ឧបាយាតិ ទិស្សតិ ។

បឋមបណ្ណសក វិទ្យុវត្ថុ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងប្រុងស្មារតីក្នុងខ្លួនថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎
 ពួកសព្វហ្មធារី មានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដែលមិនទាន់មកដល់ ក៏
 សូមឲ្យ និមន្តមក ពួកសព្វហ្មធារី មានសីលជាទីស្រឡាញ់ ដែលមក
 ដល់ហើយ ក៏សូមឲ្យនៅសប្បាយដូច្នេះ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាប
 សូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បើអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ តាំងនៅក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ឬថា ភិក្ខុទាំង
 ឡាយនឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ អស់កាលត្រឹម
 ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។

(២២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគតនឹងសំដែងអបរិហានិយធម៌
 ៧ យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯអបរិហានិយធម៌
 ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ មិនត្រេកអរនឹង
 ការងារ មិនប្រកបរបៀយៗនូវការជាអ្នកមានការងារជាទីត្រេកអរ អស់
 កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់
 ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាត

យាវតីវព្វា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ន កស្សារាមា
 ភវីស្សន្តំ ។ បេ ។ ន ជំន្ហារាមា ភវីស្សន្តំ
 ន សង្កណ្ឌិកាមា ភវីស្សន្តំ ន ចាបិច្ឆា ភវីស្សន្តំ
 ន ចាបិកានំ ស័ន្ធានំ វសំគតា ន ចាបមីត្តា
 ភវីស្សន្តំ ន ចាបសហាយា ន ចាបសម្បវត្តា ន
 ឱវមត្តតេន វិសេសាធិតមេន អន្តរា វេសានំ អាបន្តិ-
 ស្សន្តំ វឿយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាធិតម្វា តោ
 បរិហានិ ។ យាវតីវព្វា ភិក្ខុវេ សមេសត្ថ អបរិហានិយា
 ធម្មា ភិក្ខុសុ វស្សន្តំ សមេសុ ច សត្តសុ អបរិហានិ-
 យេសុ ធម្មេសុ ភិក្ខុ សន្និស្សន្តំ វឿយេវ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនំ ចាធិតម្វា តោ បរិហានិច្ចំ ។

(២៣) សត្ត វេ ភិក្ខុវេ អបរិហានិយេ
 ធម្មេ នេសស្សន្តំ ។ បេ ។ តតមេ
 ច ភិក្ខុវេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងមិនជាអ្នកមានការនិយាយតិរច្ឆាន-
 ភថា ជាទីត្រេកអរ ។ បេ ។ នឹងមិនជាអ្នកមានការដេកលក់ ជាទីត្រេកអរ
 នឹងមិនជាអ្នកមានគឺតា ជាទីត្រេកអរ នឹងមិនជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 អាក្រក់ មិនល្អៗក្នុងអំណាចនៃសេចក្តីប្រាថ្នាអាក្រក់ មិនមានមិត្តអាក្រក់
 មិនមានសំឡាញ់អាក្រក់ មិនឆាកទៅរកបុគ្គលអាក្រក់ មិនដល់នូវ
 សេចក្តីបន្ទូលបន្ថយព្យាយាម ក្នុងចន្លោះ ដោយការត្រាស់ដឹងនូវគុណ-
 វិសេស ត្រឹមតែជាន់ក្រោម អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមាន
 ឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិ-
 ហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ បិតនៅក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ឬថា ភិក្ខុទាំងឡាយ
 នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហានិយធម៌ ៧ នេះ អស់កាលត្រឹមណា ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
 សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

(២៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត នឹងសំដែង
 អបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

បឋមបណ្ណសពេ វង្សិកោ

យាវតីវត្ថុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សទ្ធា ភិក្ខុន្ត
 វង្សិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុន្ត ចាដិកម្ពា លោ
 បរិហានិ ។ យាវតីវត្ថុ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ បរិ-
 មនោ ភិក្ខុន្ត ។ បេ ។ ឡុតប្បិលោ ភិក្ខុន្ត
 តហុស្សតា ភិក្ខុន្ត អាវុទ្ធវិយា ភិក្ខុន្ត សតិមនោ
 ភិក្ខុន្ត បញ្ចវនោ ភិក្ខុន្ត វង្សិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុន្ត
 ចាដិកម្ពា លោ បរិហានិ ។ យាវតីវត្ថុ ភិក្ខុវេ ឥមេ
 សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា ភិក្ខុសុ បស្សន្ត ឥមេសុ
 ច សត្តសុ អបរិហានិយេសុ ធម្មេសុ ភិក្ខុ សន្និស្ស-
 ន្ត វង្សិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុន្ត ចាដិកម្ពា លោ
 បរិហានិ ។

(២៤) សត្ត វេ ភិក្ខុវេ អបរិហានិយេ ធម្មេ
 នេសេស្សន្ត ។ បេ ។ តតមេ ច ភិក្ខុវេ
 សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា ។ យាវតីវត្ថុ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សតិសម្មាជ្ឈន្ត ភាវស្សន្ត

ឃឃបណ្ណសក វង្សវត្ត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងមានសេចក្តីជឿ អស់កាលត្រឹមណា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ ជាអ្នកមានសេចក្តីខ្មាសបាប ។ បេ ។ មាន
 សេចក្តីខ្មាចបាប ជាពហុស្សត ប្រាសសេចក្តីព្យាយាម មានស្មារតី
 មានបញ្ញា អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែង
 មានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាល
 ត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ
 នឹងបំពេញ ក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ឬថា ភិក្ខុទាំងឡាយ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុង
 អបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ អស់កាលត្រឹមណា សេចក្តីចំរើន តែង
 មានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់
 កាលត្រឹមណោះ) ។

(២៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត នឹងសំដែងអបរិ-
 ហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងចំរើនសតិសម្មាដ្ឋង្គិក អស់កាលត្រឹមណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិកម្ពុ ឆោ
 បរិហានិ ។ យាវតីវព្វា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ធម្មវិចយសមោជ្ឈនំ ភាវេស្សនំ ។ មេ ។ វិយ-
 សមោជ្ឈនំ ភាវេស្សនំ បីតិសមោជ្ឈនំ ភាវេស្សនំ
 បស្សនិសមោជ្ឈនំ ភាវេស្សនំ សមាធិសមោជ្ឈនំ
 ភាវេស្សនំ ឧបេក្ខាសមោជ្ឈនំ ភាវេស្សនំ វុឌ្ឍិយេវ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនំ ចាដិកម្ពុ ឆោ បរិហានិ ។ យាវ-
 តីវព្វា ភិក្ខុវេ ឥមេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា
 ភិក្ខុសុ បស្សនំ ឥមេសុ ច សត្តសុ អបរិហានិ-
 យេសុ ធម្មេសុ ភិក្ខុ សន្និស្សីស្សនំ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនំ ចាដិកម្ពុ ឆោ បរិហានិ ។

(២៥) សត្ត វោ ភិក្ខុវេ អបរិហានិយេ ធម្មេ
 ទេសេស្សនិ ។ មេ ។ កតមេ ច ភិក្ខុវេ សត្ត
 អបរិហានិយា ធម្មា ។ យាវតីវព្វា ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 អនិច្ចសញ្ញា ភាវេស្សនំ វុឌ្ឍិយេវ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនំ ចាដិកម្ពុ ឆោ បរិហានិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តី
សាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បើពួកភិក្ខុនឹងចំរើនធម្មវិជយសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ បេ ។ នឹងចំរើនវិជយ-
សម្មាសម្ពុទ្ធ នឹងចំរើនបីតិសម្មាសម្ពុទ្ធ នឹងចំរើនបស្សន្តិសម្មាសម្ពុទ្ធ នឹង
ចំរើនសមាធិសម្មាសម្ពុទ្ធ នឹងចំរើនឧបេក្ខាសម្មាសម្ពុទ្ធ អស់កាលត្រឹម
ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
សេចក្តីសាបសូន្យ មិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ នឹងបិតនៅ ក្នុងភិក្ខុទាំង
ឡាយ ឬថាភិក្ខុទាំងឡាយ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ
អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

(២៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងអបរិហានិយធម៌ ៧
យ៉ាង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌
៧យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងចំរើនអនិច្ចសញ្ញា
អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

បឋមបណ្ណសាគ ផ្លូវព្រះ

យាវត្ថវីញ កិត្តុវេ កិត្តុ អនត្តសត្វា ភាវស្សន្តិ
 ។ បេ ។ អស្កុភសត្វា ភាវស្សន្តិ អាជីនវសត្វា
 ភាវស្សន្តិ បហានសត្វា ភាវស្សន្តិ វិរាតសត្វា
 ភាវស្សន្តិ និរោធសត្វា ភាវស្សន្តិ វិជ្ជិយេវ កិត្តុវេ
 កិត្តុនំ ចាដិកត្តា នោ បរិហានិ ។ យាវត្ថវីញ
 កិត្តុវេ ឥមេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា កិត្តុសុ
 វស្សន្តិ ឥមេសុ សត្តសុ អបរិហានិយេសុ ធម្មេសុ
 កិត្តុ សន្និស្សន្តិ វិជ្ជិយេវ កិត្តុវេ កិត្តុនំ
 ចាដិកត្តា នោ បរិហានីតិ ។

(២៦)^(១) សត្តមេ កិត្តុវេ ធម្មា សេត្តស្ស កិត្តុ-
 នោ បរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។ កត្មា-
 រាមតា កស្សរាមតា និទ្ធារាមតា សន្និណីកាមតា
 វិជ្ជិយេសុ អនុត្តន្ធារតា កោដនេ អមត្តញ្ចា សន្និ
 ទោ បន សង្ខេ វស្សន្តិការណីយានិ តត្រ(២) កិត្តុ ន
 ឥតិ បដិសញ្ញត្តតិ សន្និ ទោ បន សង្ខេ ទេវ វត្តញ្ច

១. ម. ធម្មត្ថេវ ធម្មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភគវា ។ ល ។ អាមន្តេសីតិ វិស្សន្តិ ។

២ ឧ.ម. កិច្ច សេនោ ។

បឋមបណ្ណសក វិច្ឆីវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុ នឹងចំរើនអនត្តសញ្ញា ។ បេ ។ នឹង
 ចំរើនអសុភសញ្ញា នឹងចំរើនអាទិនវសញ្ញា នឹងចំរើនបហានសញ្ញា
 នឹងចំរើនវិភគសញ្ញា នឹងចំរើននិរោធសញ្ញា អស់កាលត្រឹមណា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ ដល់ពួកភិក្ខុ
 សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះ បិតនៅ ក្នុងភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ឬថា ភិក្ខុទាំងឡាយ នឹងប្រតិបត្តិ ក្នុងអបរិហានិយទាំង ៧ នេះ
 អស់កាលត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើន តែងមានប្រាកដ
 ដល់ពួកភិក្ខុ សេចក្តីសាបសូន្យមិនមានឡើយ (អស់កាលត្រឹមណោះ) ។

(២៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយ ៧ នេះ រមែងប្រព្រឹត្ត
 នៅ ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យ ដល់សេចក្តីភិក្ខុ ។ ៧ យោង តើអ្វីខ្លះ ។
 គឺសេចក្តីត្រេកអរក្នុងការងារ ១ សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងការនិយាយតិរច្ឆាន-
 កថា ១ សេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងការដេកលក់ ១ សេចក្តីត្រេកអរក្នុងការប្រ-
 កបដោយភ័ត្តា ១ សេចក្តីមិនគ្រប់គ្រងទ្វារ ក្នុងឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ១ ការ
 មិនជឿប្រមាណ ក្នុងភោជន ១ កិច្ចរបស់សង្ឃ តែងមានក្នុងសង្ឃ ភិក្ខុ
 មិនពិចារណា ក្នុងកិច្ចនោះថា ពួកព្រះថេរៈ ក្នុងសង្ឃអ្នកដឹងរាត្រីវែង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិកាយស្ស សុត្តន្តវិថាពោ

ចិវប្បព្វជីតា ការវាហំនោ តេ តេន បញ្ញាយិ-
 ស្សន្និទ្ធិ អត្តនា វោយោតំ អាបជ្ជន្តិ ។ ឥមេ ខោ
 ភិក្ខុវេ សត្ត ធម្មា សេត្តស្ស ភិក្ខុនោ បរិហានាយ
 សំវត្ថន្តិ ។ សត្តិមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សេត្តស្ស
 ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្ថន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។
 ន កម្មារាមតា ន កស្សារាមតា ន ជិដ្ឋារាមតា ន
 សង្កណីការាមតា ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារតា ភោជនេ
 មត្តញ្ញតា សន្និ ខោ បន សង្ឃេ សង្ឃករណី-
 យោនិ តត្រ ភិក្ខុ ឥតិ បដិសញ្ញត្តិ សន្និ ខោ បន
 សង្ឃេ ខេរា វត្តញ្ញ ចិវប្បព្វជីតា ការវាហំនោ តេ
 តេន បញ្ញាយិស្សន្និទ្ធិ អត្តនា ន វោយោតំ អាបជ្ជន្តិ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធម្មា សេត្តស្ស ភិក្ខុនោ
 អបរិហានាយ សំវត្ថន្តិ ។

(២៧) សត្តិមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ឧទាសកស្ស
 បរិហានាយ សំវត្ថន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សត្តកនិបាត

បួសយូរ អ្នកនាំទៅនូវការៈ ពួកថេរៈទាំងនោះ ក៏នឹងប្រាកដ ដោយការ
 ឆ្លើយនោះដូច្នេះ ហើយដល់នូវការប្រកបដោយខ្លួនឯង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តី
 សាបសូន្យដល់សេក្ខភិក្ខុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ
 រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ដល់សេក្ខភិក្ខុឡើយ ។
 ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងការងារ ១ សេចក្តីមិន
 ត្រេកអរ ក្នុងការនិយាយតវិច្ឆារនកថា ១ សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងការ
 ដេកលក់ ១ សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក្នុងការប្រកបដោយគ្នា ១ ការគ្រប់គ្រង
 ទ្វារ ក្នុងឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ ១ សេចក្តីរឹងប្រមាណ ក្នុងភោជន ១ កិច្ច
 របស់សង្ឃ តែងមានក្នុងសង្ឃ ភិក្ខុធិបារណា ក្នុងកិច្ចនោះថា ពួកព្រះ
 ថេរៈ ក្នុងសង្ឃអ្នកដឹងនូវរាត្រីវែង បួសយូរ អ្នកនាំទៅនូវការៈ ពួកព្រះ
 ថេរៈទាំងនោះ នឹងប្រាកដ ដោយការងារនោះដូច្នេះ ហើយមិនដល់នូវ
 ការប្រកប ដោយខ្លួនឯង ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង
 រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់សេក្ខភិក្ខុឡើយ ។

(៤៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ
 ដើម្បីសេចក្តីសាបសូន្យដល់ទុបាសក ។ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

បឋមបណ្ណសព ផ្នែកទី១

ភិក្ខុទស្សនំ ហារេតិ សទ្ធិប្បស្សនំ បឋមជ្ឈិតំ អធិសីលេ
 ន សិក្ខិតំ អប្បសាទពហុលោ ហោតិ ភិក្ខុសុ វេរេសុ
 ចេវេ ឈេសុ ច មជ្ឈិមេសុ ច ឧទារក្កចិត្តោ ធម្មំ
 សុណាតិ រទ្ធកវេសី ឥតោ ពហំទ្វា ទត្ថិណោយ្យំ
 កវេសតិ តត្ថ ច បុព្វការំ តិរោតិ ។ ឥមេ
 ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធម្មា ឧទាសកស្ស បរិហារោយ
 សំវត្ថន្តំ ។ សត្តមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា ឧទាសកស្ស
 អបរិហារោយ សំវត្ថន្តំ ។ តតមេ សត្ត ។ ភិក្ខុ-
 ទស្សនំ ន ហារេតិ សទ្ធិប្បស្សនំ ធម្មមជ្ឈិតំ អធិ-
 សីលេ សិក្ខិតំ បសាទពហុលោ ហោតិ ភិក្ខុសុ វេរេសុ
 ចេវេ ឈេសុ ច មជ្ឈិមេសុ ច អនុទារក្កចិត្តោ ធម្មំ
 សុណាតិ ន រទ្ធកវេសី ន ឥតោ ពហំទ្វា ទត្ថិណោយ្យំ
 កវេសតិ ឥធម ច បុព្វការំ តិរោតិ ។ ឥមេ
 ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធម្មា ឧទាសកស្ស អបរិហារោយ
 សំវត្ថន្តំ ។

បឋមបណ្ណសក ផ្នែកទី១

ទុបាសកញ្ជ័រការឃើញភ័ក្ត្រ ឲ្យសាបសូន្យ ១ ប្រហែសនឹងការស្តាប់
 ព្រះសទ្ធម្ម ១ មិនសិក្សាក្នុងអធិស្ឋីល^(១) ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លា
 ច្រើន ក្នុងពួកភិក្ខុវាស ថ្មី កណ្តាល ១ ជាអ្នកមានចិត្តរឹងមាំ វិទ្យាសាស្ត្រ
 ទោសស្តាប់ធម៌ ១ វិទ្យាសាស្ត្រទូតិណេយ្យបុគ្គល ខាងក្រៅសាសនានេះ ១
 ធ្វើបុព្វការក្នុងទូតិណេយ្យបុគ្គល ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសាបសូន្យ
 ដល់ទុបាសក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ រមែងប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ទុបាសក ។ ៧យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺទុបាសក
 មិនញ័រការឃើញភ័ក្ត្រ ឲ្យសាបសូន្យ ១ មិនប្រហែសនឹងការស្តាប់ព្រះ
 សទ្ធម្ម ១ សិក្សាក្នុងអធិស្ឋីល ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីជ្រះថ្លាច្រើន ក្នុង
 ពួកភិក្ខុវាស ថ្មី កណ្តាល ១ ជាអ្នកមានចិត្តមិនរឹងមាំ មិនវិទ្យាសាស្ត្រ
 ស្តាប់ធម៌ ១ មិនវិទ្យាសាស្ត្រទូតិណេយ្យបុគ្គល ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ធ្វើ
 បុព្វការក្នុងទូតិណេយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះឯង រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ទុបាសក ។

១ សីល ៥ ឬ សីល ១០ ។ អន្តិកថា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ទស្សនំ ភាវិតត្ថានំ	យោ ហារមេតិ ឧបាសកោ
សវនេត្តា អរិយធម្មានំ	អធិស្ឋនេ ធម៌សិទ្ធិតិ
អប្បសាទោ ច ភិក្ខុស្ស	ភិយ្យោ ភិយ្យោ បវឡិត
ឧបាសកចិត្តោ ច	សទ្ធម្មំ សោតុម្មិច្ឆតិ
នតោ ច ពហិទ្ធា អញ្ញំ	ទត្ថិណោយ្យំ គវេសតិ
តត្ថោ ច បុព្វការី	យោ តពេតិ ឧបាសកោ
ឯតេ ចោ បរិហានិយេ	សត្ត ធម្មេ សុទេសិតេ
ឧបាសកោ សេវមាណោ	សទ្ធម្មា បរិហាយតិ ។
ទស្សនំ ភាវិតត្ថានំ	យោ ធម៌ ហារមេតិ ឧបាសកោ
សវនេត្តា អរិយធម្មានំ	អធិស្ឋនេ ច សិទ្ធិតិ
បសាទោ ចស្ស ភិក្ខុស្ស	ភិយ្យោ ភិយ្យោ បវឡិត
អធិបាសកចិត្តោ ច	សទ្ធម្មំ សោតុម្មិច្ឆតិ
ធម៌នតោ ពហិទ្ធា អញ្ញំ	ទត្ថិណោយ្យំ គវេសតិ
នតេវ ច បុព្វការី	យោ តពេតិ ឧបាសកោ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្នុងនិកាយ សកក្កនិបាត

ទេវាសកណា ញ៉ាំងការឃើញនូវពួកភិក្ខុ ដែលមានខ្លួនចំរើន
 ហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ១ ប្រហែសនឹងការស្តាប់នូវអរិយធម៌
 ទាំងឡាយ ១ មិនសិក្សាក្នុងអធិសីល ១ មានសេចក្តីមិន
 ជ្រះថ្លា ក្នុងពួកភិក្ខុ ចំរើនឡើង ដោយក្រៃលែង ១ មាន
 ចិត្តរិះគន់ ប្រាថ្នាស្តាប់ព្រះសង្ឃ ១ ស្វែងរកទុក្ខណោយ្យ-
 បុគ្គលដទៃ ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ទេវាសកធ្វើបុព្វការៈ
 ចំពោះទុក្ខណោយ្យបុគ្គលនោះ ១ ទេវាសក កាលសេពនូវ
 បរិហានិយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់សំដែងហើយ ដោយប្រពៃ រមែងសាបសូន្យចាកព្រះ
 សង្ឃ ។ ទេវាសកណា មិនញ៉ាំងការឃើញនូវពួកភិក្ខុ ដែល
 មានខ្លួនចំរើនហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ១ មិនប្រហែសនឹងការ
 ស្តាប់នូវអរិយធម៌ទាំងឡាយ ១ សិក្សាក្នុងអធិសីល ១ សេចក្តី
 ជ្រះថ្លា ក្នុងពួកភិក្ខុរបស់ទេវាសកនោះ ចំរើនឡើងដោយក្រៃ
 លែង ១ មានចិត្តមិនរិះគន់ ស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ ១ មិនស្វែង
 រកទុក្ខណោយ្យបុគ្គលដទៃ ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ទេវាសក
 តែងធ្វើបុព្វការៈចំពោះទុក្ខណោយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១

បឋមបណ្ណសក វគ្គវគ្គោ

ឯតេ ទោ អបរិហានីយេ សត្ត ធម្មេ កុដេសីតេ
ឧបាសកោ សេវមាណោ សទ្ធម្មា ន ច ហាយតីតិ(១)។

[២៨] សត្តិមា ភិក្ខុវេ ឧបាសកស្ស វិបត្តិយោ
សត្តិមា ភិក្ខុវេ ឧបាសកស្ស សច្ចបា(២) សត្តិមេ
ភិក្ខុវេ ឧបាសកស្ស អសម្ពា(៣) សត្តិមេ ភិក្ខុវេ
ឧបាសកស្ស សម្ពា ។ កតមេ សត្ត ។ ភិក្ខុ-
ទស្សនំ ន ហាយតី សទ្ធម្មស្សនំ នប្បបដ្ឋតិ
អធិសីលេ សីត្វតិ បសាទតហុលោ ហោតិ ភិក្ខុសុ
វេរេសុ ថេវ នវេសុ ច បដ្ឋិមេសុ ច អនុចារម្ភ-
ចិត្តោ ធម្មំ កុណាតិ ន រទ្ធកវេសី ន វតោ
តហិទ្ធា ទត្ថិណោយ្យំ កវេសតិ វេច ច បុព្វការំ
ករោតិ ។ វេមេ ទោ ភិក្ខុវេ សត្ត ឧបាសកស្ស
សម្ពាតិ ។

ទស្សនំ ភាវិតត្តានំ យោ ហាយតី ឧបាសកោ
សាវេស្វ អរិយធម្មានំ អធិសីលេ ន សីត្វតិ

១ ឧ. ម. ន បរិហាយតីតិ ។ ២ ឧ. សម្មត្តិយោ ។ ៣ ឧ. ម. បរាវា ។

បឋមបណ្ណសក ផ្នែកទី១

ឧបាសក កាលសេពនូវអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាង
នេះឯង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សម្រែងហើយដោយ
ប្រពៃ រមែងមិនសាបសូន្យចាកព្រះសង្ឃឡើយ ។

(២៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឺបត្តិរបស់ឧបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្បត្តិរបស់ឧបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សេចក្តីរំលោភ របស់ឧបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ សេចក្តីចំរើនរបស់ឧបាសកនេះមាន ៧ យ៉ាង ។ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។
គឺឧបាសក មិនញ៉ាំងការឃើញនូវភិក្ខុ ឲ្យសាបសូន្យ ១ មិនប្រហែស
នឹងការស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ ១ សិក្សាក្នុងអធិស្ឋីល ១ ជាអ្នកមានសេចក្តី
ជ្រះថ្លាច្រើនក្នុងពួកភិក្ខុចាស់ ថ្មី កណ្តាល ១ មិនមានចិត្តរិះគន់ មិនស្វែង
រកទោសស្តាប់ធម៌ ១ មិនស្វែងរកទ្ខិណេយ្យបុគ្គលខាងក្រៅសាសនា
នេះ ១ ធ្វើបុព្វការចំពោះទ្ខិណេយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីចំរើនរបស់ឧបាសកមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

ឧបាសកណា ញ៉ាំងការឃើញនូវពួកភិក្ខុ ដែលមាន
ខ្លួនចំរើនហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ១ ប្រហែសក្នុងការស្តាប់
នូវអរិយធម៌ទាំងឡាយ ១ មិនសិក្សា ក្នុងអធិស្ឋីល ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាទិកាយស្ស សុត្តន្តនិយមោ

អប្បសាទោ ច ភិក្ខុសុ ភិយេ្យា ភិយេ្យា បវុឡ្យតិ

ឧបាសម្ភាសិតោ ច សទ្ធម្មំ សោតុមិច្ឆតិ

ឥតោ ច តហិទ្ធា អញ្ញំ ទត្ថិណោយ្យំ កវេសតិ

តត្ថេវ ច បុព្វការំ យោ កកោតិ ឧបាសកោ

ឯតេ ទោ បរិហានីយេ សុត្តំ ធម្មេ សុទេសីតេ

ឧបាសកោ សេវមាទោ សទ្ធម្មា បរិហាយតិ ។

ទស្សនំ ភាវិតត្ថានំ យោ ន ហាបេតិ ឧបាសកោ

សវេនញ្ច អរិយធម្មានំ អធិសីនេវ ច សិក្ខតិ

បសាទោ ចស្ស ភិក្ខុសុ ភិយេ្យា ភិយេ្យា បវុឡ្យតិ

អនុបាសម្ភាសិតោ ច សទ្ធម្មំ សោតុមិច្ឆតិ

ន ឥតោ តហិទ្ធា អញ្ញំ ទត្ថិណោយ្យំ កវេសតិ

ឥតេវ ច បុព្វការំ យោ កកោតិ ឧបាសកោ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

មានសេចក្តីមិនជ្រះថ្លាក្នុងពួកភិក្ខុ ចំរើនដោយក្រែកលែង ១
 ជាអ្នកមានចិត្តរិះគន់ប្រាថ្នាស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ ១ ស្វែងរក
 ទុក្ខណេយ្យបុគ្គលដទៃ ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ឧបាសកធ្វើ
 បុព្វការៈចំពោះទុក្ខណេយ្យបុគ្គលខាងក្រៅសាសនានេះ ១
 ឧបាសកកាលសេពនូវបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ នេះឯង ដែល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយដោយប្រពៃ រមែង
 សាបសូន្យចាកព្រះសង្ឃ ៦ ឧបាសកណា មិនញ៉ាំងការ
 ឃើញនូវពួកភិក្ខុដែលមានខ្លួនចំរើនហើយ ឲ្យសាបសូន្យ ១
 មិនប្រហែសចំពោះការស្តាប់នូវអរិយធម៌ទាំងឡាយ ១
 សិក្សាក្នុងអធិស្ថល ១ សេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងពួកភិក្ខុរបស់
 ឧបាសកនោះ ចំរើនដោយក្រែកលែង ១ មិនមានចិត្តរិះគន់
 ប្រាថ្នាស្តាប់នូវព្រះសង្ឃ ១ មិនស្វែងរកទុក្ខណេយ្យ-
 បុគ្គលដទៃ ខាងក្រៅសាសនានេះ ១ ឧបាសកធ្វើបុព្វការៈ
 ចំពោះទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ក្នុងសាសនានេះ ១

បឋមបណ្ណសមេ វង្សវង្ស

ឯតេ ខោ អបរិហារិយេ សត្តំ នប្បេ សុទេសីតេ
 ឧបាសនោ សេវនោ សទ្ធា ន ច ហាយ ភីតិ ។

វង្សវង្ស គតិយោ ។

តិស្សទ្ធានំ^១

សាវន្តោ វស្សតាហេ ភិក្ខុ កម្មត្ថា សទ្ធិយំ(១)
 ភោជិយសត្តំ សេត្វោ ច ហានិ វិបត្តិសម្ពុកេតិ(២) ។

១ ម. អាសន្ត វស្សកាហេ ច តិស្សតានិ ភិក្ខុកា ។ ២ ឧ. ពោធិសញ្ញំ សេត្វោ ច ហានិ
 វិបត្តិ ច បរាភោតិ ។ ម. ពោធិសញ្ញា ទេ ច ហានិ វិបត្តិ ច បរាភោតិ ។

បឋមបណ្ណសក វិទ្យុត្ត

ទុក្ខាសកកាលសេពន្តរុក្ខសហវាទនិយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ
ឯង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងហើយដោយ
ប្រពៃ រមែងមិនសាបសូន្យទាក់ព្រះសង្ឃឡើយ ។

ចប់ វិទ្យុត្តទី ៣ ។

ទុក្ខានុសង្ខារវិញ្ញាណនោះគឺ

និយាយពីសារន្តទេវតិយ ១ វស្សការព្រាហ្មណ៍ ១ ភិក្ខុ ១
ការងារ ១ ធម្មជាតិដែលគួរជឿ ១ ធម៌ជាចំណែកនៃការ
ក្រាស់ដឹង ១ សញ្ញា ១ សេត្តភិក្ខុ ១ សេចក្តីសាបសូន្យ ១
វិបត្តិ ១ សេចក្តីចំរើន ១ ។

ទេវតារិកោ

(២៩) អថទោ អញ្ញាតា ទេវតា អភិក្កត្តាយ
 រត្តិយា អភិក្កត្តន្តរណា កេវលកប្បំ ជេវេនំ
 ឡិកាសេត្វា យេន កកា តេនុបស្សន្តមី ឧបស្សន្តមីត្វា
 កកវន្តំ អភិវទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ
 បីតា ទោ សា ទេវតា កកវន្តំ ឯតទេវេច សត្តិមេ កន្តេ
 ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានិយ សំវត្តន្តំ ។ តតមេ សត្ត ។
 សត្តតារវតា ធម្មតារវតា សង្ឃតារវតា សិក្ខា-
 តារវតា សហជិតារវតា អប្បមាដតារវតា បដិសន្ធា-
 តារវតា ។ ឥមេ ទោ កន្តេ សត្ត ធម្មា ភិក្ខុនោ
 អបរិហានិយ សំវត្តន្តិតិ ។ ឥទេវេច សា ទេវតា
 សមនុញ្ញោ សត្វា អបោសិ ។ អថទោ សា ទេវតា
 សមនុញ្ញោ មេ សត្តិតិ កកវន្តំ អភិវទេត្វា បទត្តិណំ
 តត្វា តត្រូវន្តរណិយំ ។ អថទោ កកា តស្ស
 រត្តិយា អថយេន ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ឥមំ ភិក្ខុវេ រត្ត

ទេវតារិក្ខ

[២៩] លំដាប់នោះឯង ទេវតាមួយអង្គ មានរស្មីដ៏រុងរឿង កាលដែលវេលាកត្រី បឋមយាម កន្លងផុតទៅ ក៏ធ្វើវត្តដេតវិនិច្ឆ័យ ឲ្យភ្លឺស្វាង ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ បិតានៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ ទេវតានោះបិតានៅក្នុងទីសមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះ ភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្ត ទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ ធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ១ គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរពសិក្ខា ១ គោរពសមាធិ ១ គោរពការមិនប្រមាទ ១ គោរព ការធ្វើបដិសណ្ឋារៈ ១ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ លុះទេវតានោះ ក្រាប បង្គំទូលសេចក្តីនេះបង់ហើយ ព្រះសាស្តា ក៏ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យ ។ លំដាប់នោះ ទេវតានោះគិតថា ព្រះសាស្តាទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យនឹង អាត្មាអញ ដូច្នេះហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទេស្យណ រួចបាត់អំពីទីនោះឯង ។ លុះវេលាកន្លងកត្រីនោះមក ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានគ្រាសនឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាបឋមញ្ចនេះ

បឋមបណ្ណសិក្ខា ទេវតាវគ្គ

អត្ថាត្ថា ទេវតា អភិក្កន្ធាយ វតីយា អភិក្កន្ធវិស្វា
 កោវលកប្បំ ជេតវំ ឱកាសេត្វា យេនាហំ តេទ្ធិប-
 សន្តីមំ ឧបសន្តីមិត្វា មំ អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ
 អដ្ឋាសំ ឯតមន្តំ ឋិតា ខោ ភិក្ខុវេ សា
 ទេវតា មំ ឯតទេវោច សន្តិមេ កន្លៃ
 ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្ថន្តំ ។
 តតមេ សន្ត ។ សុត្តការវតា ធម្មការវតា
 សង្ឃការវតា សិក្ខាការវតា សមាធិការវតា
 អប្បមាទការវតា បដិសន្ធាវតា ។ ឥមេ
 ខោ កន្លៃ សន្ត ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ
 សំវត្ថន្តិតិ ។ ឥទមេវោច ភិក្ខុវេ សា ទេវតា
 ឥទំ វត្ថា មំ អភិវាទេត្វា បទត្ថិណំ តត្វា
 តត្ថវន្តនាយិតិ ។

សុត្តកុ ធម្មកុ សង្ឃេ ច តិក្ខុការវេ

សមាធិកុ អាតាប៌(១) សិក្ខាយេ តិក្ខុការវេ

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវគ្គ

មានទេវតាមួយអង្គ មានស្ម័គ្ររូងរឿង កាលដែលវេលាព្រឹក បឋម-
 យាម កន្លងផុតទៅ ក៏ធ្វើវត្តដេតវនទាំងមូល ឲ្យភ្លឺស្វាង ហើយចូល
 មកគាល់តថាគត លុះចូលមកដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំតថាគត រួច
 បិតនៅក្នុងទីសមគួរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះទេវតានោះ បិតនៅ
 ក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏បាននិយាយសេចក្តីនេះនឹងតថាគតថា បពិត្រព្រះ
 អង្គជីបំរើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យ
 ដល់ភិក្ខុ ។ ធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ១
 គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរព
 សមាធិ ១ គោរពការមិនប្រមាទ ១ គោរពការធ្វើបដិសណ្ឋារៈ ១ ។
 បពិត្រព្រះអង្គជីបំរើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
 មិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះទេវតានោះ បាន
 និយាយសេចក្តីនេះរួចហើយ លុះថ្ងៃសេចក្តីនេះរួចហើយ ក៏ថ្វាយ
 បង្គំតថាគត ធ្វើប្រទេស្យណហើយ ក៏បាត់អំពីទីនោះឯង ។

ភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមជាគ្រឿងផុតកំផៅកិលេស មានសេចក្តី
 គោរពព្រះសាស្តាផង គោរពព្រះធម៌ផង គោរពដ៏ក្លៀវក្លាចំពោះ
 ព្រះសង្ឃផង គោរពសមាធិផង គោរពដ៏ក្លៀវក្លាចំពោះសិក្ខាផង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

អប្បមាទកុ ភិក្ខុ បដិសន្ធាវតារវេ

អភព្វោ បរិហានាយ ធិញ្ញនស្សេវ សន្តិកេតិ ។

[៣០] នំមំ ភិក្ខុវេ វត្ថំ អព្ភាតវា ទេវតា

អភិក្កន្តាយ វត្ថុយា អភិក្កន្តវស្ថា កេវលកប្បំ

ដេវវធំ ឱកាសេត្វា យេនាហំ តេនុបសង្កមំ

ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិវុទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសំ

ឯកមន្តំ បីតា ខោ ភិក្ខុវេ សា ទេវតា មំ

ឯតទវេច សន្តិមេ ភិទ្កេ ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហា-

នាយ សំវត្ថន្តំ ។ កតមេ សត្ត ។ សត្តការវតា

ធម្មការវតា សង្ឃការវតា សិក្ខាការវតា សមាធិការវតា

ហិរការវតា ឱត្តប្បការវតា ។ នំមេ ខោ ភិទ្កេ សត្ត

ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្ថន្តិតិ ។

នំមេវេច ភិក្ខុវេ សា ទេវតា នំទំ វត្វា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សត្តកនិដាគ

គោរពការមិនប្រមាទផង គោរពការធ្វើបដិសណ្ឋារៈផង

(ភិក្ខុនោះ) បិនគ្គនឹងសាបសូន្យ (ចាកមគ្គនឹងផល

ឡើយ រមែងបិតនៅ) ក្នុងទីដ៏ត្រូវនិព្វាន ។

(៣០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាបេមិញនេះ មានទេវតាមួយអង្គ
 មានរស្មីដ៏រុងរឿង កាលដែលវេលាព្រឹក បឋមយាម កន្លងផុតទៅ ក៏ធ្វើ
 វត្តដេតបានទាំងមូលឲ្យភ្លឺស្វាង ហើយចូលមកគាល់តថាគត លុះចូលមក
 ដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំតថាគត រួចបិតនៅក្នុងទីសមគួរ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ លុះទៅតានោះ បិតនៅក្នុងទីសមគួរហើយ បាននិយាយសេចក្តី
 នេះនឹងតថាគតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្ត
 ទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ ធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
 សេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ១ គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១
 គោរពសិក្ខា ១ គោរពសមាធិ ១ គោរពសេចក្តីខ្មាសបាប ១ គោរព
 សេចក្តីខ្លាចបាប ១ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង
 តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ទៅតានោះ បាននិយាយសេចក្តីនេះចប់ហើយ ថ្ងៃនោះសេចក្តីនេះរួចហើយ

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវគ្គោ

បំ អភិវាទេត្វា បទត្ថិណំ កត្វា តត្ថេវន្តរាយីតិ ។

សត្តកុ ធម្មកុ សង្ឃេ ច តិព្វការវេ

សមាធិកុ អាតាប៌^(១) សិក្ខាយ តិព្វការវេ

ហិវឌ្ឍិវស្សសម្មន្នោ សប្បតិស្សោ សការវេ

អកញ្ចោ បរិហារាយ វិញ្ញាណស្សេវ សន្តិកេតិ ។

(៣០) ឥមំ ភិក្ខុវេ វត្ថំ អញ្ញាតវា ទេវតា

។ បេ ។ អំ ឯតទេវេច សត្តមេ កន្តេ ធម្មា

ភិក្ខុវោ អបរិហារាយ សំវត្ថន្តំ ។ កតមេ សត្ត ។

សត្តការវតា ធម្មការវតា សង្ឃការវតា សិក្ខាការវតា

សមាធិការវតា សោវចស្សតា កិល្យាណវិវត្តតា ។

១ ម. សមាធិការវតាបិច ។

បឋមបណ្ណសក ទេវតារត្ន

ក៏ថ្វាយបង្គំតថាគត ធ្វើប្រទក្សិណហើយ ក៏បាត់អំពីទីនោះ ។

ភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅកំលេស
 មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាផង គោរពព្រះ
 ធម៌ផង គោរពដ៏ក្លៀវក្លា ចំពោះព្រះសង្ឃផង
 គោរពសមាធិផង គោរពដ៏ក្លៀវក្លា ក្នុងសិក្ខា
 ផង បរិបូណ៌ ដោយសេចក្តីខ្មាសបាប នឹង
 ខ្លាចបាបផង ជាអ្នកប្រកប ដោយសេចក្តីកោត
 ក្រែង សេចក្តីគោរព (ភិក្ខុនោះ) មិនគួរ
 នឹងសាបសូន្យ (ចាកមគ្គ នឹងផលឡើយ
 រមែងបិតនៅ) ក្នុងទីជិតនៃព្រះនិព្វាន ។

[៣១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាយប់មិញនេះ មានទេវតា
 មួយអង្គ ។ បេ ។ បាននិយាយសេចក្តីនេះ នឹងតថាគតថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាប
 សូន្យផលភិក្ខុ ។ ធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីគោរព
 ព្រះសាស្តា ១ គោរពព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរពសិក្ខា ១
 គោរពសមាធិ ១ កាតជាអ្នកប្រដៅផ្ទាល់ ១ កាតជាអ្នកមានមិត្តល្អ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្នុងនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយ

ឥមេ ខោ កន្លែ សុត្ត ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ
 សំវត្ថុន្តិតំ ។ ឥមេភេច ភិក្ខុវេ សា នេវតា
 ឥទំ វត្ថា មំ អភិវនេត្វា បទទ្ធិណំ តត្វា
 តត្ថេវន្តរាយន្តិតំ ។

សុត្តកុ ធម្មកុ សង្ឃេ ច តិព្វការវេ
 សហជិតុ អាតាប្មី^(១) សិក្ខាយ តិព្វការវេ
 តណ្ហាណមិត្តោ សុវតោ សប្បតិស្សោ សតារវេ
 អកលោ បរិហានាយ ធិញ្ញនស្សេវ សន្តតេតិ។

[៣២] ឥមំ ភិក្ខុវេ វត្ថំ អត្ថាតក ។ បេ ។ មំ
 ឯតមេភេច សុត្តិមេ កន្លែ ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហា-
 នាយ សំវត្ថុន្តិតំ ។ តតមេ សុត្ត ។ សុត្តតារវតា

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បី
មិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទៅតាមនោះ បាន
និយាយសេចក្តីនេះចប់ហើយ លុះបានថ្ងៃសេចក្តីនេះរួចហើយ ក៏ថ្វាយ
បង្គំ តថាគត ធ្វើប្រទេក្សិណ ហើយក៏បាត់អំពីទីនោះឯង ។

ភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស
មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាផង គោរពព្រះធម៌ផង
គោរពដ៏ក្លៀវក្លា ចំពោះព្រះសង្ឃផង គោរព
សមាធិផង គោរពដ៏ក្លៀវក្លាក្នុងសិទ្ធិផង ជាអ្នក
មានមិត្តល្អផង គេប្រដៅងាយផង ជាអ្នកប្រកប
ដោយសេចក្តីកោតក្រែង សេចក្តីគោរព (ភិក្ខុនោះ)
មិនគួរនឹងសាបសូន្យ (ចាកមិត្តនឹងផលឡើយ
រមែងបិតនៅ) ក្នុងទីជិតនៃព្រះនិព្វាន ។

[៣២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលាយប់មិញនេះ មានទៅតាមួយ
អង្គ ។ បេប បាននិយាយសេចក្តីនេះនឹងតថាគតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ធម៌ ៧ ប្រការនេះ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។
ធម៌៧ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ១ គោរព

បឋមបណ្ណសព្វ ទេវតាវត្ថោ

ធម្មតារាវតា សង្ឃតារាវតា សិក្ខាតារាវតា សមាធិតារាវតា
 សោវចស្សតា កិល្យាណមិត្តតា ។ ឥមេ ខោ កន្លៃ
 សត្ត ធម្មា ភិក្ខុនោ អបរិហានាយ សំវត្ថន្តិតំ ។
 ឥន្ទមរោច ភិក្ខុវេ សា ទេវតា ឥទំ វត្ថា មំ អភិ-
 វាទេត្វា បទិត្តិណំ កត្វា តត្ថវន្តរណយិតំ ។ ឯវំ វត្ថុ
 អាយស្សា សាវ្មត្តោ កកវន្តំ ឯតទរោច ឥមស្ស ខោ
 អហំ កន្លៃ កកវតា សង្ឃតេន ភាសិតស្ស ឯវំ វត្ថា-
 វេន អត្ថំ អាជានមី ឥធិ កន្លៃ ភិក្ខុ អត្តនា ច
 សត្តតារវេ យោតិ សត្តតារាវតាយ ច វណ្ណាវដិ យេ
 ចញោ ភិក្ខុ ន សត្តតារាវ តេ ច សត្តតារាវតាយ
 សមាទបេតិ យេ ចញោ ភិក្ខុ សត្តតារាវ តេសញ្ច
 វណ្ណំ កណតិ ភូតំ តច្ឆំ កាលេន ។ អត្តនា ច
 ធម្មតារវេ យោតិ ។ បេ ។ សង្ឃតារវេ យោតិ សិក្ខា-
 តារវេ យោតិ សមាធិតារវេ យោតិ សុវហោ យោតិ

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវគ្គ

ព្រះធម៌ ១ គោរពព្រះសង្ឃ ១ គោរពសិក្ខា ១ គោរពសមាធិ ១ ភាព
 ជាអ្នកប្រដៅឆ្លើយ ១ ភាពជាអ្នកមានមិត្តល្អ ១ ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនសាបសូន្យដល់ភិក្ខុ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះទៅតាមនោះ បាននិយាយសេចក្តីនេះចប់ហើយ
 បានថ្លែងសេចក្តីនេះរួចហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំតបថាគត ធ្វើប្រទក្សិណ
 ហើយក៏បាត់អំពីទីនោះឯង ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់
 យាងនេះហើយ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគដូច្នេះថា បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
 សំដែងដោយសេចក្តីសន្ធិបនេះឯង ឲ្យព្រះអង្គយល់សេចក្តី ដោយ
 ពិស្តារយាងនេះ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នក
 មានសេចក្តីគោរព ព្រះសាស្តាដោយខ្លួនឯងផង ពណ៌នាគុណនៃសេចក្តី
 គោរពព្រះសាស្តាផង ភិក្ខុដទៃណា មិនទាន់មានសេចក្តីគោរពព្រះ
 សាស្តា ក៏ដក់នាំភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យគោរពព្រះសាស្តាផង ភិក្ខុដទៃណា
 មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាហើយ ក៏ពណ៌នាគុណរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ
 តាមសេចក្តីពិតមែន ក្នុងកាលគួរផង ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះ
 ធម៌ដោយខ្លួនឯង ។ បេ ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះសង្ឃ មានសេចក្តី
 គោរពសិក្ខា មានសេចក្តីគោរពសមាធិ ជាអ្នកដែលគេប្រដៅឆ្លើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

កល្យាណមិត្តោ ហោតិ កល្យាណមិត្តតាយ ច
 វណ្ណាភិជី យេ ចញ្ចេ ភិក្ខុ ន កល្យាណ -
 មិត្តា តេ ច កល្យាណមិត្តតាយ សមាធិបេតិ
 យេ ចញ្ចេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តា តេសញ្ច វណ្ណំ កណាតិ
 ក្ខតំ តច្ចំ កាលេន ។ ឥមស្ស ខោ អហំ កន្តេ
 កកវតា សង្ខត្តេន កាសីតស្ស ឯវំ វិត្តារេន អត្ថំ
 អាជាធាមិតិ ។ សាធុ សាធុ សាវ័បុត្ត សាធុ
 ខោ ភ្នំ សាវ័បុត្ត ឥមស្ស មយា សង្ខត្តេន
 កាសីតស្ស ឯវំ វិត្តារេន អត្ថំ អាជាធាសិ ឥធន
 សាវ័បុត្ត ភិក្ខុ អត្ថនា ច សុត្តន្តារវេ ហោតិ
 សុត្តន្តារវតាយ ច វណ្ណាភិជី យេ ចញ្ចេ ភិក្ខុ ន
 សុត្តន្តារវ តេ ច សុត្តន្តារវតាយ សមាធិបេតិ
 យេ ចញ្ចេ ភិក្ខុ សុត្តន្តារវ តេសញ្ច វណ្ណំ
 កណាតិ ក្ខតំ តច្ចំ កាលេន ។ អត្ថនា ច ធម្មន្តារវេ
 ហោតិ ។ បេ ។ សុត្តន្តារវេ ហោតិ សិក្ខាន្តារវេ ហោតិ
 សមាធិន្តារវេ ហោតិ សុវិចារ ហោតិ កល្យាណ -
 មិត្តោ ហោតិ កល្យាណមិត្តតាយ ច វណ្ណាភិជី

សុត្តន្តបិដក អង្គក្កនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ជាអ្នកមានមិត្តល្អ ពណ៌នាគុណនៃការមានមិត្តល្អផង ភិក្ខុវិទ្យោ
 ណា មិនទាន់មានមិត្តល្អ ក៏ដឹកនាំភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យមានមិត្តល្អផង
 ភិក្ខុវិទ្យោ មានមិត្តល្អហើយ ក៏ពណ៌នាគុណ របស់ភិក្ខុទាំងនោះ
 តាមសេចក្តីពិតមែន ក្នុងកាលគួរផង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏បរិវេន
 ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សម្តែងដោយសេចក្តីសង្ខេបនេះឯង
 ខ្ញុំព្រះអង្គយល់សេចក្តីដោយពិស្តារយ៉ាងនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ប្រពៃហើយ ។ ម្ចាស់សារីបុត្ត ប្រពៃ
 ណាស់ហើយ ធម៌នេះតថាគតសម្តែងហើយដោយសង្ខេប អ្នកយល់
 សេចក្តីដោយពិស្តារយ៉ាងនេះបាន ម្ចាស់សារីបុត្ត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តា ដោយខ្លួនឯងផង ពណ៌នាគុណនៃ
 សេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាផង ភិក្ខុវិទ្យោ មិនទាន់មានសេចក្តីគោរព
 ព្រះសាស្តា ក៏ដឹកនាំភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យគោរពព្រះសាស្តាផង ភិក្ខុវិទ្យោ
 ណា មានសេចក្តីគោរពព្រះសាស្តាហើយ ពណ៌នាគុណរបស់ភិក្ខុទាំង
 នោះ តាមសេចក្តីពិតមែន ក្នុងកាលគួរផង ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរព
 ព្រះធម៌ ដោយខ្លួនឯងផង ។ បេ ។ ជាអ្នកមានសេចក្តីគោរពព្រះសង្ឃ
 មានសេចក្តីគោរពសិទ្ធិ មានសេចក្តីគោរពសមាធិ ជាអ្នកដែលគេ
 ប្រជេសដោយ ជាអ្នកមានមិត្តល្អផង ពណ៌នាគុណនៃការមានមិត្តល្អផង

បឋមបណ្ណសកេ ទេវការព្រោះ

យេ ចញ្ញេ ភិក្ខុ ន កល្យាណមិត្តា តេ ច
 កល្យាណមិត្តតាយ សមាទមេតិ យេ ចញ្ញេ ភិក្ខុ
 កល្យាណមិត្តា តេសញ្ច វណ្ណំ កណ្តតំ ភូតំ
 តជំ កាលេន ។ ឥមស្ស ខេ ហវីរុត្ត មយា
 សង្ខត្តេន កាសីតស្ស វរំ វត្តានេន អត្តោ ទដ្ឋញ្ញេតិ ។

[៣៣] សត្តហិ ភិក្ខុវេ អន្តេហិ សមណ្ឌតតោ
 មិត្តោ សេវិតញ្ញេ ។ កតមេហិ សត្តហិ ។ ទុទ្ធិធំ
 ទទាតិ ទុក្ខំ ករោតិ ទុក្ខមំ ឧមតិ ឥយ្ហមស្ស^(១)
 អាវុត្តកោតិ ឥយ្ហមស្ស^(២) បរិគ្គហាតិ^(៣) អាបទាស្ស
 ន ជហាតិ ខីណេន ឆាតមញ្ញេ ។ ឥមេហិ ខេ
 ភិក្ខុវេ សត្តហន្តេហិ សមណ្ឌតតោ មិត្តោ សេវិតញ្ញេតិ ។

ទុទ្ធិធំ ទទាតិ មិត្តំ ទុក្ខញ្ញាបិ កុព្វតិ
 អថោបិស្ស ទុក្ខានិ ឧមតិ ទុក្ខមាណិបិ
 ឥយ្ហមស្ស ច^(៤) អត្តោតិ ឥយ្ហស្ស បរិគ្គហាតិ

១ ម. ឥយ្ហស្ស ។ ២ ម. ឥយ្ហស្ស ។ ៣ ខ. ម. បរិគ្គហាតិ ។ ៤ ខ. ម. ឥយ្ហកុ
 តស្ស ។

បឋមបណ្ណាល័យ ទេវតាវគ្គ

ភិក្ខុវង្សោណា មិនទាន់មានមិត្តល្អ ក៏ដឹកនាំភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យមានមិត្តល្អផង
 ភិក្ខុវង្សោណា មានមិត្តល្អហើយ ក៏ពណ៌នាគុណរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ តាម
 សេចក្តីពិតមែន ក្នុងកាលគួរផង ។ ម្នាលសាវ័បុត្ត ធម៌នេះឯង តថាគត
 សំដែងហើយ ដោយសេចក្តីសង្ខេប គប្បីយល់សេចក្តី ដោយពិស្តារ
 យ៉ាងនេះ ។

[៣៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិត្តប្រកបដោយអង្គ ៧ ប្រការ
 គួរសេពគប់ ។ ប្រកបដោយអង្គ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺមិត្ត
 ឲ្យឲ្យរបស់ ដែលគេឲ្យបានដោយកម្រ ១ ធ្វើឲ្យអំពើដែលគេធ្វើបាន
 ដោយកម្រ ១ អត់ធន់ចំពោះហេតុ ដែលគេអត់ធន់បានដោយកម្រ ១ បើក
 បង្ហាញសេចក្តីកំបាំងរបស់ខ្លួនដល់គ្នា ១ បិទសេចក្តីកំបាំងរបស់គ្នា ១
 មិនលះគ្នា ក្នុងគ្រាមានសេចក្តីអន្តរាយ ១ មិនមើលងាយគ្នា ព្រោះអស់
 កោតៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិត្តប្រកបដោយអង្គ ៧ ប្រការ
 នេះឯង គួរសេពគប់ ។

មិត្តឲ្យឲ្យរបស់ដែលគេឲ្យ បានដោយកម្រផង ធ្វើឲ្យអំពើដែលគេ
 ធ្វើបានដោយកម្រផង មួយទៀត អត់ធន់ចំពោះហេតុដែល
 ពោលពាក្យក៏ នឹងហេតុដែលអត់ធន់ បានដោយកម្រផង ប្រាប់
 សេចក្តីកំបាំងរបស់ខ្លួនដល់គ្នាផង បិទសេចក្តីកំបាំងរបស់គ្នាផង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស សុត្តន្តនិយមោ

អាបនាស្ស ន ជហានិ វិណោន នាតិមញ្ញាតិ

យស្មី ឯតានិ ហានានិ សំវិជ្ជន្តិម ឬត្ថលេ

សោ មិត្តោ មិត្តកាមេន កជិតព្វោ តថាវិជានិ ។

(៣៤) សុត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមដ្ឋានតោ

ភិក្ខុ មិត្តោ សេវិតព្វោ កជិតព្វោ បយ្យុចាសិតព្វោ អបិ

បនុជ្ជមារនេនបិ ។ តតមេហិ សុត្តហិ ។ បិយោ ច

ហោតិ មនាចោ ច កុ ច ការិយោ ច វត្តា ច

វចនត្ថមោ ច កម្មវត្ថុ កបំ កត្តា ហោតិ នោ ច

អដ្ឋានេ និយោជិតំ ។ ឥមេហិ ចោ ភិក្ខុវេ សុត្តហិ

ធម្មេហិ សមដ្ឋានតោ ភិក្ខុ មិត្តោ សេវិតព្វោ កជិតព្វោ

បយ្យុចាសិតព្វោ អបិ បនុជ្ជមារនេនបិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

មិនលះគ្នា ក្នុងគ្រាមានសេចក្តីអន្តរាយផង មិនបើកដោយគ្នា
 ព្រោះអស់កោតផង ហេតុទាំងនេះ មានក្នុងបុគ្គលណា ក្នុង
 លោកនេះ បុគ្គលមានសភាពដូច្នោះនោះ ហៅថាមិត្ត ជន
 អ្នកមានប្រាថ្នាថ្វីមិត្ត គប្បីសេពគប់ ។

(៣៤) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាមិត្តប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ
 បុគ្គលអ្នកស្វែងមិត្ត ទោះបីលោកបណ្តេញបំបរមផ្តល់ចេញ(១) ក៏គួរ
 តែសេពគប់ រាប់រក ចូលទៅអង្គុយជិត ។ ប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ
 តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺភិក្ខុជាអ្នក (ធ្វើខ្លួន) ឲ្យជាទីស្រឡាញ់ នឹង
 ជាទីគាប់ចិត្ត ១ គួរគោរព ១ គួរសរសើរ ១ ទស្សាហ៍ប្រៀនប្រដៅ ១
 អត់ធន់ចំពោះពាក្យ ១ ជាអ្នកនិយាយពាក្យជ្រៅ(២) ១ មិនដឹកនាំក្នុង
 ហេតុដែលមិនគួរ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាមិត្តប្រកបដោយ
 ធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង បុគ្គលអ្នកស្វែងមិត្ត បើទុកជាលោកបណ្តេញ
 បំបរមផ្តល់ចេញ ក៏គួរតែសេពគប់ រាប់រក ចូលទៅអង្គុយជិត ។

១ ក្នុងអដ្ឋកថាថា បើអ្នកស្វែងមិត្ត បានបុគ្គលយ៉ាងនេះជាមិត្តហើយ បើទុកជាលោកដាក់
 ទណ្ឌកម្មឲ្យឈឺឈើ១០០បាច់ក្តី ឲ្យផងទឹក១០០ក្តមក្តី ឲ្យដីញូនខ្សាច់១០០ ស្លូកក្តី ឬបណ្តេញមិន
 ឲ្យនៅជាមួយក្តី ក៏ត្រូវតែសុំមាទោសនឹងលោក ហើយភាវនៅជាមួយ ឲ្យបដិសេធដល់អស់ជីវិត ។
 ២ បាននិងពាក្យ អាថ៌កំបាំង គឺពាក្យដែលជាប់ទាក់ទង ដល់ឈានរបស់ស្មោះត្រង់និព្វាន ។

បិយោ ច កុរុ ការវជ្ជយោ វត្ថា ច វចនត្ថមោ
 កម្មវត្ថា កដំ កត្តា គោ ចដ្ឋានេ និយោជយេ^(១)
 យស្មី ឯតានំ ហំពានំ សំវិជ្ជន្តិ^(២) ឬត្ថលេ
 សោ មត្តោ មត្តកាមេន អត្តកាមាទុក ម្សកោ
 អបំ ជាសិយមាទេន កជិតញោ តថាវិជានិ ។

(៣៥) សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមញ្ញាគតោ
 ភិក្ខុ នចិវស្សេ ចតស្សេ បដិសម្ពុទ្ធា សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្ពុជ្ជំ វិហរយ្យ ។ កត-
 មេហំ សត្តហំ ។ ឥច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឥនម្មេ
 ចេតសោ វជនត្តន្តំ យថាភូតំ បជាជានិ អជ្ឈត្តំ
 សច្ចិត្តំ វា ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ មេ សច្ចិត្តំ ចិត្តន្តំ
 យថាភូតំ បជាជានិ តហិម្វា វិត្តិត្តំ វា ចិត្តំ
 តហិម្វា មេ វិត្តិត្តំ ចិត្តន្តំ យថាភូតំ
 បជាជានិ តស្ស វិទិតា វេទនា ឧប្បជ្ឈន្តំ វិទិតា
 ឧបដ្ឋហន្តំ វិទិតា អព្ពន្តំ កច្ឆន្តំ វិទិតា

១ ម. និយោជិកោ ។ ២ ម. សំវិជ្ជន្តិ ច ។

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវត្ថុ

ភិក្ខុជាអ្នក (ធ្វើខ្លួន) ឲ្យជាទីស្រឡាញ់ផង គួរគោរពផង
 គួរសរសើរផង ទស្សនាប្រៀនប្រដៅផង អត់ធន់ចំពោះ
 ពាក្យផង ជាអ្នកនិយាយពាក្យជ្រៅផង ទាំងមិនដឹកនាំក្នុង
 ហេតុដែលមិនគួរផង ហេតុទាំងនេះ មានក្នុងបុគ្គលណា
 ក្នុងលោកនេះ បុគ្គលជាអ្នកប្រាថ្នាឲ្យប្រយោជន៍ អ្នកធ្វើឲ្យ
 សេចក្តីអនុគ្រោះ មានសភាពដូច្នោះនោះ ឈ្មោះថាជាមិត្ត
 បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីត្រូវការដោយមិត្ត ទោះបីជាលោកធ្វើ
 ឲ្យវិនាស ក៏គួរតែតាមសេពគប់ ។

(៣៥) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ មិន
 យូរប៉ុន្មាន នឹងធ្វើឲ្យជាកំច្បាស់ សម្រេចនូវបដិសម្ព័ត្តិ ៤ ដោយ
 ប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯងមិនខាន ។ ប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ តើដូច
 ម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងច្បាស់តាមពិតថា
 នេះជាសេចក្តីប្រមូលចិត្តរបស់អញ ១ ឬចិត្តខាងក្នុងរញ្ជក់ ក៏ដឹងច្បាស់
 តាមពិតថា ចិត្តខាងក្នុងរបស់អញរញ្ជក់ ១ ឬចិត្តខាងក្រៅរាយមាយ
 ក៏ដឹងច្បាស់តាមពិតថា ចិត្តខាងក្រៅរបស់អញរាយមាយ ១ ភិក្ខុ
 នោះដឹងឲ្យវេទនាទាំងឡាយដែលកើតឡើង ដឹងឲ្យវេទនាទាំងឡាយ
 ប្រាកដឡើង ដឹងឲ្យវេទនាទាំងឡាយ ដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គព្រះនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

សញ្ញា ឧបស្សន្តិ វិទិតា ឧបស្សហន្តិ វិទិតា អន្តត្ថំ កច្ឆន្តិ
 វិទិតា វិតក្កា ឧបស្សន្តិ វិទិតា ឧបស្សហន្តិ វិទិតា អន្តត្ថំ
 កច្ឆន្តិ សម្មាសម្ពុយេស្ស ខេ បនស្ស ធម្មេស្ស
 ហំនប្បណ៍តេស្ស កណ្ហាសុត្តសម្មជីវិតាភេស្ស ជីវិតំ
 សុត្តហំនំ ហោតិ សុមនសីកតំ សូមជារិតំ សុប្បជី-
 វិត្តំ បញ្ចាយ ។ ឥមេហំ ខេ ភិក្ខុវេ សុត្តហំ
 ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ នចិរស្សេវ ចតស្សេ
 បដិសម្ពុទ្ធា សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្មជ្ជ
 វិហរេយ្យតំ ។

(៣៦) សុត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ សារីបុត្តោ
 ចតស្សេ បដិសម្ពុទ្ធា សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧប-
 សម្មជ្ជ វិហរតំ ។ កតមេហំ សុត្តហំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ
 សារីបុត្តោ ឥធម្មេ ចតស្សេ នវិនត្តនិ យថាភូតំ ប-
 ដាណតិ អជ្ឈតំ សុត្តតំ វា ចិត្តំ អជ្ឈតំ មេ សុត្តតំ ចិត្តនិ
 យថាភូតំ បដាណតិ ពហំទ្វា វា វិត្តតំ ចិត្តំ ពហំទ្វា មេ
 វិត្តតំ ចិត្តនិ យថាភូតំ បដាណតិ តស្ស វិទិតា វេទនា
 ឧបស្សន្តិ វិទិតា ឧបស្សហន្តិ វិទិតា អន្តត្ថំ កច្ឆន្តិ វិទិតា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តន្តវិចារ

ដឹងនូវសញ្ញាទាំងឡាយដែលកើតឡើង ដឹងនូវសញ្ញាទាំងឡាយដែល
 ប្រាកដឡើង ដឹងនូវសញ្ញាទាំងឡាយដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស ១ ដឹង
 នូវវិតក្កៈទាំងឡាយដែលកើតឡើង ដឹងនូវវិតក្កៈទាំងឡាយដែលប្រាកដ
 ឡើង ដឹងនូវវិតក្កៈទាំងឡាយដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស ១ ហេតុក្នុងធម៌
 ជាទីសប្បាយ ឬ មិនជាទីសប្បាយ ថេរកថាប ឬ ខ្ពង់ខ្ពស់ជាចំណែកខ្មៅ
 ឬ ស ក៏ភិក្ខុនោះ បានកំណត់ទុកល្អ ធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អ បង់ចាំល្អ ដឹង
 ច្បាស់ល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
 ដោយធម៌ ៧ ប្រការនេះឯង មិនយូរប៉ុន្មាននឹងធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ សម្រេច
 នូវបដិសម្មិតា ៤ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯងមិនខាន ។

(៣៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ ទើប
 ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវបដិសម្មិតា ៤ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តមដោយខ្លួន
 ឯង ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 សាសនានេះ សារីបុត្តដឹងច្បាស់តាមពិតថា នេះជាសេចក្តីច្រអូសចិត្តរបស់
 អញ ១ ឬ ចិត្តខាងក្នុងរូញក ក៏ដឹងច្បាស់តាមពិតថា ចិត្តខាងក្នុងរបស់អញ
 រូញក ១ ឬ ចិត្តខាងក្រៅរាយមាយ ក៏ដឹងច្បាស់តាមពិតថា ចិត្តខាងក្រៅ
 របស់អញរាយមាយ ១ ព្រះសារីបុត្តដឹងនូវវេទនាទាំងឡាយដែលកើតឡើង
 ដឹងនូវវេទនាដែលប្រាកដឡើង ដឹងនូវវេទនាដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស

បឋមបណ្ណសកេ ទេវតាវគ្គោ

សព្វា ឧបស្សន្តិ វិទិតា ឧបស្សន្តិ វិទិតា
 អព្ភតំ កច្ឆន្តិ វិទិតា វិតក្កា ឧបស្សន្តិ វិទិតា
 ឧបស្សន្តិ វិទិតា អព្ភតំ កច្ឆន្តិ សប្បាយា
 សប្បាយេស្ក ខោ បនស្ស ធម្មេស្ក ហិទប្បណីតេស្ក
 កណ្ហាសុត្តសប្បដិកាតេស្ក ធិមត្តំ សុត្តហិតំ ហោតិ
 សុមនសីកតំ សូបធាវតំ សុប្បដិវិទ្ធិំ បញ្ញាយ ។
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហិ ធម្មេហិ សមញ្ញាតតោ
 សាវ័បុត្តោ ចតស្សោ បដិសម្ពុទ្ធា សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជេ វិហរតីតិ ។

(៣៧) សុត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញាតតោ ភិក្ខុ
 ចិត្តំ វសេ វត្ថុតំ នោ ច ភិក្ខុ ចិត្តស្ស វសេន វត្ថុតំ ។
 តតមេហិ សុត្តហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សមាធិកុសលោ
 ហោតិ សមាធិស្ស សមាបត្តិកុសលោ ហោតិ
 សមាធិស្ស បិវិតកុសលោ ហោតិ សមាធិស្ស វុដ្ឋាន-
 កុសលោ ហោតិ សមាធិស្ស កល្យាណកុសលោ^(១) ហោតិ

១ ម. កល្យាណកុសលោ ។ កល្យាណកុសលោតិ អនុត្តរិយវគ្គោ ធម្មនិបាតវណ្ណទាយ
 ទិស្សតិ ។

បឋមបណ្ណសក ទេវតាត្ថ

ដឹងនូវសញ្ញាទាំងឡាយដែលកើតឡើង ដឹងនូវសញ្ញាដែលប្រាកដឡើង
 ដឹងនូវសញ្ញាដែលដល់នូវសេចក្តីវិនាស ១ ដឹងនូវវិតក្កៈទាំងឡាយដែល
 កើតឡើង ដឹងនូវវិតក្កៈដែលប្រាកដឡើង ដឹងនូវវិតក្កៈដែលដល់នូវសេចក្តី
 វិនាស ១ ហេតុក្នុងធម៌ជាទីសប្បាយ ឬ មិនជាទីសប្បាយ ថោក
 ទាប ឬខ្ពង់ខ្ពស់ ជាចំណែកខ្មៅ ឬស ក៏សារីបុត្តបានកំណត់ទុកល្អ
 ធ្វើទុកក្នុងចិត្តល្អ ចងចាំល្អ ដឹងច្បាស់ល្អហើយ ដោយប្រាជ្ញា ១ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សារីបុត្តប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការនេះឯង ធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ សម្រេចនូវបដិសម្ព័ន្ធ ៤ ដោយ ប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯង ។

[៣៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ
 រមែងញ៉ាំងចិត្តឲ្យល្អៈក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) បាន មិនមែនភិក្ខុល្អៈ
 អំណាចចិត្តទេ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកឈ្លាសវៃ ក្នុងសមាធិ ១ ឈ្លាស
 វៃ ក្នុងវិធីចូលសមាធិ ១ ឈ្លាសវៃ ក្នុងវិធីដក់លំទុកសមាធិ ១ ឈ្លាស
 វៃ ក្នុងវិធីចេញចាកសមាធិ ១ ឈ្លាសវៃ ក្នុងវិធីចែករំលែកនូវសមាធិ ១

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

សមាធិស្ស តោចរកុសលោ ហោតិ សមាធិស្ស
អភិធម្មារកុសលោ ហោតិ ។ នមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ
សត្តហំ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ ចិត្តំ វិសេ
វិត្តតិ ខោ ច ភិក្ខុ ចិត្តស្ស វិសេន វិត្តតិ ។

(៣៨) សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមម្ពាគតោ
សាវ័បុត្តោ ចិត្តំ វិសេ វិត្តតិ ខោ ច សាវ័បុត្តោ ចិត្តស្ស
វិសេន វិត្តតិ ។ កតមេហំ សត្តហំ ។ នន ភិក្ខុវេ
សាវ័បុត្តោ សមាធិកុសលោ ហោតិ សមាធិស្ស
សមាបត្តិកុសលោ សមាធិស្ស បិទ្កិកុសលោ សមាធិស្ស
វុដ្ឋនកុសលោ សមាធិស្ស កល្យាណកុសលោ
សមាធិស្ស តោចរកុសលោ សមាធិស្ស អភិធម្មារ-
កុសលោ ។ នមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហំ ធម្មេហំ
សមម្ពាគតោ សាវ័បុត្តោ ចិត្តំ វិសេ វិត្តតិ ខោ ច
សាវ័បុត្តោ ចិត្តស្ស វិសេន វិត្តតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិកាយ

ឈ្មោះស្រី ក្នុងទីគោចរនៃសមាធិ(១) ១ ឈ្មោះស្រី ក្នុងវិធីនាំមកនូវសមាធិ(២)
១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌៧ប្រការនេះឯង រមែងញ៉ាំង
ចិត្តឲ្យល្អះក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) បាន មិនមែនភិក្ខុល្អះអំណាចចិត្តទេ ។

(៣៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាវ័បុត្តប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ
ទើបញ៉ាំងចិត្តឲ្យល្អះក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) មិនមែនសាវ័បុត្តល្អះ
អំណាចចិត្តទេ ។ ប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ គឺដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ សាវ័បុត្ត ជាអ្នកឈ្មោះស្រី ក្នុងសមាធិ១
ឈ្មោះស្រី ក្នុងវិធីចូលសមាធិ ១ ឈ្មោះស្រី ក្នុងវិធីដកល់ទុកសមាធិ ១
ឈ្មោះស្រី ក្នុងវិធីចេញចាកសមាធិ ១ ឈ្មោះស្រី ក្នុងវិធីចែករំលែក
សមាធិ១ ឈ្មោះស្រី ក្នុងទីគោចរនៃសមាធិ ១ ឈ្មោះស្រី ក្នុងវិធីនាំមក
នូវសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សាវ័បុត្តប្រកបដោយធម៌៧ ប្រការ
នេះឯង ទើបញ៉ាំងចិត្តឲ្យល្អះនៅក្នុងអំណាច (របស់ខ្លួន) មិនមែន
សាវ័បុត្តល្អះអំណាចចិត្តទេ ។

១- ភិក្ខុណាចៀសវាងធម៌មិនជាទីសង្ស័យ សេចក្តីបំផ្លាញធម៌ជាទីសង្ស័យក្តី ស្គាល់ថា
សមាធិនេះមាននិមិត្តជាអារម្មណ៍ នេះមានលក្ខណៈជាអារម្មណ៍ក្តី ឈ្មោះថាអ្នកឈ្មោះស្រី ក្នុងទី
គោចរនៃសមាធិ ។ អន្តរាគមន៍នៃធម៌និកាយ ។ ២- ភិក្ខុដែលអាចប្រមូលសមាធិ ដែលកើត
អំពីឈានមានបឋមដ្ឋានជាដើម ដើម្បីនឹងចូលកាន់សមាបត្តិជាន់ខ្ពស់ៗ ហៅថាអ្នកឈ្មោះស្រី
ក្នុងការនាំសមាធិ ព្រោះលោកចេញអំពីបឋមដ្ឋាន ចូលទុតិយដ្ឋាន ។ បេ។ ចេញអំពី
តតិយដ្ឋាន ចូលកាន់ចតុត្ថដ្ឋាន ។ អន្តរាគមន៍នៃធម៌និកាយ ។

បឋមបណ្ណសម្ពេទ្ធ ទេវតាវគ្គ

[៣៧] អថទោ អាយស្មា សាវ័បុត្តោ បុព្វណ្ណា-
សមយំ និកសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវ័ត្តំ បិណ្ណាយ
ចាវសំ ។ អថទោ អាយស្មតោ សាវ័បុត្តស្ស ឯតទហោសំ
អតិប្បតោ ទោ តាវ សាវ័ត្តយំ បិណ្ណាយ ចរិតុំ យេនុនាហំ
យេន អញ្ញតិក្ខយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុប-
សង្កមេយ្យន្តំ ។ អថទោ អាយស្មា សាវ័បុត្តោ យេន
អញ្ញតិក្ខយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា តេហំ អញ្ញតិក្ខយេហំ បរិព្វាជកេហំ សន្និ
សម្មោទំ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វិត្តសាវត្វា
ឯកមន្តំ ឯសីទំ ។ តេន ទោ បន សមយេន តេសំ អញ្ញ-
តិក្ខយានំ បរិព្វាជកានំ សន្និសីទានំ សន្និបតិកានំ អយ-
មន្តរកតថា ឧទទានំ យោ ហំ កោចិ អារុសោ ទ្វាទស
វស្សានំ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ និទ្ទសោ
ភិក្ខុតិ អលំ វចនាយាតិ ។ អថទោ អាយស្មា
សាវ័បុត្តោ តេសំ អញ្ញតិក្ខយានំ បរិព្វាជកានំ
ភាសិតំ នេវ អភិនន្តំ នប្បជីក្កោសំ អនក-
នន្តិត្វា អប្បជីក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវគ្គ

[៣៩] គ្រានោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ស្ងៀកស្ងៀងប្រដាប់
 បាត្រនឹងបីវា ក្នុងបុព្វលាភសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បី
 បិណ្ឌបាត ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះ
 រិះដូច្នេះថា ដំណើរគ្រាប់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថីព្រឹកណាស់
 នៅឡើយ បើដូច្នោះ អញគួរត្រឡប់ចូលទៅ ឯអារាមរបស់បរិព្វាជក
 ជាអន្យត្ថិរិយសិន ។ ទើបព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ចូលទៅឯអារាម
 របស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិរិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រីករាយជា
 មួយនឹងពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិរិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីក
 រាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏គង់នៅក្នុងទីសមគួរ ។ ក៏ក្នុង
 សម័យនោះឯង ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិរិយទាំងនោះអង្គុយប្រជុំគ្នា ហើយ
 បានផ្ដើមសួរពាក្យ ជាចន្លោះនេះថា ម្ចាស់អាវុសាទាំងឡាយ បុគ្គល
 ណាមួយ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ បរិសុទ្ធ ពេញលេញអស់ ១២ ឆ្នាំ
 តើគួរនឹងហៅបុគ្គលនោះ ថាជាកុម្មិទ្ធិមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបានឬទេ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ មិនបានត្រេកអរ មិនបានហាម
 ឃាត់នូវភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិរិយទាំងនោះឡើយ លុះមិន
 ត្រេកអរ មិនហាមឃាត់ ហើយត្រេកអរកាសនៈ ដើរចេញទៅ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាណិកាយស្ស សុត្តកនិពាហេ

កកវតោ សន្តិកោ ឯតស្ស កាសីតស្ស អត្ថំ
 អាជានិស្សមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា សាវបុត្តោ
 សាវត្ថយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាកត្ថំ បិណ្ឌមាត-
 ប្បជីក្កិតោ យេន កកវា តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមីត្វា
 កកវន្តំ អកិវាទេត្វា ឯតមន្តំ និសីទិ ។ ឯតមន្តំ
 និសីទ្នោ ខោ អាយស្មា សាវបុត្តោ កកវន្តំ
 ឯតទរោច ឥធាហំ កន្តេ បុព្វល្អាសមយំ និវាសេត្វា
 បត្តចរិមាធាយ សាវត្ថំ បិណ្ឌាយ ចារិសី តស្ស
 មហំ កន្តេ ឯតទយោសី អតិប្បតោ ខោ តាវ
 សាវត្ថយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វ យទ្ធជាហំ យេន អញ្ញ-
 តិត្តយានំ ចរិត្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមេយ្យន្តំ
 អថខាហំ កន្តេ យេន អញ្ញតិត្តយានំ ចរិត្វាជកានំ
 អារាមោ តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមីត្វា តេហំ អញ្ញ-
 តិត្តយេហំ ចរិត្វាជកេហំ សន្តិំ សម្មោទី
 សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វិត្តសារេត្វា ឯតមន្តំ
 និសីទី តេន ខោ បន កន្តេ សមយេន

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ដោយមានបំណងថា អញ្ជាតនឹងឆ្ងល់ទៅសេចក្តីនៃភាសិតនេះ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងគ្រងសាវត្ថី លុះត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាត ក្នុងកាល ជាខាងក្រោយកត្តវិញ ក៏ចូលទៅកាន់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចគង់នៅក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលទូលដំណើរនោះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើនក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្ងៀកស្បង់ប្រដាប់បាតនឹងបីវា ក្នុងបុព្វលាសម័យហើយចូលទៅកាន់គ្រងសាវត្ថី ដើម្បីបិណ្ឌបាត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ដំណើរត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងគ្រងសាវត្ថីព្រឹកណាស់នៅឡើយ បើដូច្នោះ អញគួរឆ្លៀងចូលទៅឯអាពាមរបស់បរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិយសិន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានចូលទៅឯអាពាមរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រីករាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យ ដែលគួររីករាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏អធិយក្នុងទីសមគួរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សម័យនោះឯង

តេសំ អញ្ញត្ថយានំ បរិញ្ញាជកានំ សន្និសីទ្ធំ
 សន្និបត្តតានំ អយមន្តរកតា ឧទហានំ យោ
 ហំ កោចិ អាវុសោ ទ្វាទស វស្សានំ បរិបុណ្ណំ
 បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ ចរិតំ និទ្ទសោ ភិក្ខុតំ
 អនំ វចនាយាតិ អនេហំ កន្តេ តេសំ
 អញ្ញត្ថយានំ បរិញ្ញាជកានំ កាសិកំ នេ អភិន្និ
 ធម្មជីក្ខោសី អនភិន្និត្វា អប្បជីក្ខោសីត្វា ឧដ្ឋាយា-
 សនា បក្កាមី កកវតោ សន្និកេ ឯតស្ស កាសិកស្ស
 អត្ថំ អាជានិស្សមិតំ ។ សក្កា នុ ខោ កន្តេ ឥមស្មី
 ធម្មវិជយេ កេវលំ វស្សកណ្ឌនមត្តេន និទ្ទសោ ភិក្ខុ
 បញ្ញាបេតុន្តំ ។ ន ខោ សាវ័បុត្ត សក្កា ឥមស្មី
 ធម្មវិជយេ កេវលំ វស្សកណ្ឌនមត្តេន និទ្ទសោ ភិក្ខុ
 បញ្ញាបេតុំ ។ សត្ត ខោ ឥហានំ សាវ័បុត្ត និទ្ទស-
 វត្ថុនំ មយា សយំ អភិញ្ញា សន្និកត្វា បវេទិតានំ ។
 កតហានំ សត្ត ។ ឥធិ សាវ័បុត្ត ភិក្ខុ

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវគ្គ

ពួកបរិព្វាជក ជាអនុតិរិយទាំងនោះ អង្គុយប្រជុំគ្នា បានផ្ដើមពាក្យ
 ជាចន្លោះនេះថា ម្ចាស់សាវ័ត្ថទាំងឡាយ បុគ្គលណាមួយ
 ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ១២ ឆ្នាំ តើគួរ
 នឹងហៅបុគ្គលនោះ ថាជាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ បានឬទេ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេលានោះ ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនបានត្រេកអរ មិនបានហាម
 ឃាត់នូវភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអនុតិរិយទាំងនោះឡើយ លុះមិន
 បានត្រេកអរ មិនបានហាមឃាត់ហើយ ក៏ត្រាចចាកសេនាដើរចេញ
 ទៅ ដោយមានបំណងថា អញនឹងយល់នូវសេចក្ដីនៃភាសិតនេះ ក្នុង
 សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះក្នុងធម្មវិន័យ
 នេះ បុគ្គលអាចនឹងប្ដេជ្ញា (ខ្លួន) ថាជាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយ
 គ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ បានដែរឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់តប
 ថា ម្ចាស់សាវ័ត្ថ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ បុគ្គលមិនអាចនឹងប្ដេជ្ញា (ខ្លួន) ថា
 ជាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយគ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះបានឡើយ ។
 ម្ចាស់សាវ័ត្ថ និទូសវត្ថុ ៧ប្រការនេះឯង គឺថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ហើយប្រកាសទុក ។ និទូសវត្ថុ
 ៧ប្រការ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្ចាស់សាវ័ត្ថ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សុត្តនិយមោ

សិក្ខាសមាទានេ តិព្វចន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច សិក្ខា-

សមាទានេ អវិភត្តប្បមោ ធម្មនិសង្កយោ តិព្វចន្ទោ ហោតិ

អាយតិញ្ច ធម្មនិសង្កយោ អវិភត្តប្បមោ ឥន្ទ្រវិនយេ

តិព្វចន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច ឥន្ទ្រវិនយេ អវិភត្តប្បមោ

បដិសណ្ឋានេ តិព្វចន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច បដិសណ្ឋានេ

អវិភត្តប្បមោ វិយារម្ហេ តិព្វចន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច

វិយារម្ហេ អវិភត្តប្បមោ សតិនេបក្កេ តិព្វចន្ទោ ហោតិ

អាយតិញ្ច សតិនេបក្កេ អវិភត្តប្បមោ ទិដ្ឋិប្បដិវេធន

តិព្វចន្ទោ ហោតិ អាយតិញ្ច ទិដ្ឋិប្បដិវេធន អវិ-

ភត្តប្បមោ ។ ឥមាទិ ខេ ហាវិបុត្ត សត្ត និទ្ទិសវត្ថុនិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំងក្នុងការសមាទាននូវសិក្ខា តទៅកាលខាង
មុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការសមាទាននូវសិក្ខា ១

ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការពិចារណានូវធម៌ តទៅកាលខាង
មុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការពិចារណានូវធម៌ ១

ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការកំចាត់បង់នូវឥច្ចា គឺឥណ្ឌា តទៅ
កាលខាងមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការកំចាត់
បង់នូវឥច្ចា ១ ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការព្យាបាលសម្ម តទៅ
កាលខាងមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការព្យាបាលសម្ម ១

ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការប្រារព្ធព្យាយាម តទៅកាលខាង
មុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការប្រារព្ធព្យាយាម ១

ជាអ្នកមានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការតាំងស្មារតី នឹងកាត ជាអ្នកមាន
ប្រាជ្ញាចាស់ក្លា តទៅកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញ
ចិត្ត ក្នុងការតាំងស្មារតី នឹងកាត ជាអ្នកមានប្រាជ្ញាចាស់ក្លា ១ ជាអ្នក
មានសេចក្តីពេញចិត្តខ្លាំង ក្នុងការចាក់ចុះដោយទិដ្ឋិ គឺឃើញច្បាស់នូវមគ្គ
តទៅកាលខាងមុខ ក៏នៅតែមិនលះបង់នូវសេចក្តីពេញចិត្ត ក្នុងការ
ចាក់ចុះដោយទិដ្ឋិ ១ ។ ម្នាលសាវ័បុត្ត និទ្ទេសវត្ថុ ៧ ប្រការនេះឯង

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវគ្គោ

មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ចកត្វា បវេទិតានំ ។
 ឥមេហំ ខោ សាវបុត្ត សត្វហំ និទ្ទស-
 វត្តហំ សមញ្ញតតោ ភិក្ខុ ទ្វាទស ចេបំ វស្សានំ
 បវបុណ្ណំ បវសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ និទ្ទសោ
 ភិក្ខុតិ អលំ វចនាយ ធន្តសតិ ចេបំ វស្សានំ បវ-
 បុណ្ណំ បវសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ និទ្ទសោ ភិក្ខុតិ
 អលំ វចនាយ ធន្តសតិ ចេបំ វស្សានំ បវបុណ្ណំ
 បវសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ និទ្ទសោ ភិក្ខុតិ អលំ
 វចនាយ អដ្ឋចត្តាឡីសកោបំ វស្សានំ បវបុណ្ណំ បវសុទ្ធិំ
 ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ និទ្ទសោ ភិក្ខុតិ អលំ វចនាយាតិ។

[៤០] ឯកំ សមយំ ភគវា កោសម្ព័យំ វិហរតិ
 យោសីតារាមេ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ បុព្វបុណ្ណ-
 សមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរោទាយ កោសម្ព័
 បិណ្ណាយ ចាវសី ។ អថខោ អាយស្មតោ អានន្ទស្សំ ឯតទ-
 យោសី អតិប្បតោ ខោ តាវ កោសម្ព័យំ បិណ្ណាយ ចរិតុ
 យន្តនាហំ យេន អញ្ញាតតិយានំ បរិញ្ញាដកានំ អារាមោ
 តេនុបសង្កមេយ្យន្តំ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវត្ថុ

ដែលគេថាគេធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯងហើយ
ប្រកាសទុក ។ ម្ចាស់សារីបុត្ត ក៏ក្របកបដោយនិទ្ទិសវត្ថុ ៧ ប្រការនេះ
បើទុកជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ១២ ឆ្នាំ
ក៏គួរហៅថា ក៏ក្មេងមានអាយុ ១២ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយ -
ធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ២២ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថា ក៏ក្មេងមាន
អាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ
អស់ ៣៦ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថា ក៏ក្មេងមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជា
ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ៤៨ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថា
ក៏ក្មេងមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន ។

(៤០) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុង
យោសិភារាម ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ គ្រានោះឯង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ
ស្ងៀកស្ងួនប្រដាប់បាតនឹងចំរុកក្នុងបុព្វល្អាសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ក្រុង
កោសម្ពី ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ
មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ដំណើរគ្រាប់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងកោសម្ពី
ព្រឹកណាស់នៅឡើយ បើដូច្នោះ អញគួរឆ្លៀងចូលទៅឯអារាមរបស់
ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្តិយសិន ។ ទើបព្រះអានន្ទ ដ៏មានអាយុ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស សុត្តរនិពា

យេន អញ្ញត្តិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុប-
 សង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា តេហំ អញ្ញត្តិយេហំ បរិ-
 ព្វាជកេហំ សុទ្ធំ សម្មោទំ សម្មោទនីយំ កតំ
 សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន តេសំ អញ្ញត្តិយានំ បរិ-
 ព្វាជកានំ សង្កសិដ្ឋានំ សង្កបតីតានំ អយមន្តរកថា
 ឧទទាទិ យោ ហំ កោចិ អារុសោ ទ្វាទស វស្សនំ
 បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ និទ្ទិសោ ភិក្ខុតិ
 អលំ វេចនាយាតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្តោ
 តេសំ អញ្ញត្តិយានំ បរិព្វាជកានំ កាសីតំ នេវ អភិ-
 នន្តំ នប្បដិក្កោសំ អនភិនន្តិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា
 ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ កតវេតោ សង្កតោ ឯកស្ស
 កាសីតស្ស អត្ថំ អាជានិស្សមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា
 អានន្តោ កោសម្ពីយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាកតំ
 បិណ្ឌទាតប្បដិក្កោន្តោ យេន កតវំ តេនុបសង្កមំ
 ឧបសង្កមិត្វា កតវន្តំ អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
 ឯកមន្តំ និសីទោ ខោ អាយស្មា អានន្តោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ចូលទៅឯអារាមរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ
ក៏រករាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យ
ដែលគួររីករាយ នឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ ក៏គង់ក្នុងទីសមគួរ ។
ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិយទាំងនោះ អង្គុយប្រជុំ
គ្នា ហើយបានផ្ដើមសួរពាក្យ ជាចន្លោះនេះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ
បុគ្គលណាមួយ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់
១២ ឆ្នាំ តើគួរនឹងហៅ (បុគ្គលនោះ) ថាជាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ
បានដែរឬ ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ មិនត្រេកអរ មិន
ហាមឃាត់នូវកាសិករបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្ថិយទាំងនោះឡើយ
លុះមិនត្រេកអរ មិនហាមឃាត់ ហើយក្រោកចាកអាសនៈដើរចេញទៅ
ដោយមានបំណងថា អញគង់នឹងយល់នូវសេចក្ដីនៃកាសិតនុ៎ះ ក្នុង
សំណាកព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ត្រាច់
ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងកោសម្ពី លុះត្រឡប់មក អំពីបិណ្ឌ-
បាត ក្នុងកាលជាខាងក្រោយកត្ត ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចគង់
ក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ គង់ក្នុងទីសមគួរហើយ

ភក្កន្តំ ឯតទេវតា ឥតាហំ កន្តេ បុព្វបណ្ណាសមយំ
 ឯវសេត្វា បត្តិច្ឆេទោនាយ កោសម្ព័យំ បិណ្ណាយ ទាវសី
 តស្ស មយំ កន្តេ ឯតទេវតាសំ អតិប្បតោ ខោ
 តាវ កោសម្ព័យំ បិណ្ណាយ ចរិតំ យន្តនាមំ យេន
 អញ្ញតត្ថយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្ក-
 មេយ្យន្តំ អថខ្លាហំ កន្តេ យេន អញ្ញតត្ថយានំ បរិ-
 ព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កម្ពី ឧបសង្កម្ពិត្វា តេហំ
 អញ្ញតត្ថយេហំ បរិព្វាជកេហំ សន្និ សម្មាទី សម្មា
 ទន្ធយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ
 ឯសីទី តេន ខោ បន កន្តេ សមយេន តេសំ
 អញ្ញតត្ថយានំ បរិព្វាជកានំ សន្និសីទានំ សន្និបតិទានំ
 អយមន្តរកតថា ឧទចានិ យោ ហំ កោចិ អាវុសោ
 ទ្វាទស វស្សានិ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ
 ចរិតំ ឯន្ទសោ ភិក្ខុតិ អលំ វេទនាយាតិ
 អថខ្លាហំ កន្តេ តេសំ អញ្ញតត្ថយានំ បរិ-
 ព្វាជកានំ កាសិទំ នេវ អភិទន្ធិំ នប្បដិក្ខោសី

បឋមបណ្ណាសក ទេវតាវគ្គ

ក៏បានក្រាបបង្គំទូលនូវដំណើរនោះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បតិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុង ទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្ងៀកស្ងៀងប្រដាប់បាត្រនឹងចំរើ
 ក្នុងបុព្វលាសម័យ ហើយចូលទៅកាន់ក្រុងកោសម្ពី ដើម្បីបិណ្ឌ-
 បាត បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា
 ដំណើរគ្រាប់ទៅ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងកោសម្ពី ព្រឹកណាស់ទៅ
 ឡើយ បើដូច្នោះ អញគួរត្រឡប់ចូលទៅឯអារាមរបស់ពួកបរិព្វាជក ជា
 អន្យត្រិយសិន បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គបានចូល
 ទៅឯអារាមរបស់បរិព្វាជក ជាអន្យត្រិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រក
 រាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្រិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យ
 ដែលគួររីករាយនឹងពាក្យ ដែលគួររើកហើយ ក៏អង្គុយ ក្នុងទីសមគួរ
 បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងសម័យនោះឯង ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្រិយទាំង
 នោះ អង្គុយប្រជុំគ្នា ហើយបានផ្ដើមនូវពាក្យ ជាចន្លោះនេះថា ម្ចាស់អា-
 វុសោទាំងឡាយ បុគ្គលណាមួយ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌បរិសុទ្ធ ពេញ
 លេញអស់១២ ឆ្នាំ តើគួរនឹងហៅបុគ្គលនោះ ថាជាភិក្ខុមិនមានអាយុ១០
 ឆ្នាំបានដែរឬ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លំដាប់នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនត្រេកអរ
 មិនហាមឃាត់នូវភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាជក ជាអន្យត្រិយទាំងនោះឡើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គកុរុវិញ្ញយស្ស សត្តកនិបាតោ

អននិច្ចត្វា អប្បជិត្តាសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បត្តាមី
 ភក្កតា សន្តតោ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថំ
 អាណិស្សមិត្ថំ ។ សត្តា នុ ខោ កន្លេ ឥមស្ថំ
 ធម្មនិយេ តេវំ វស្សតណានមត្តេន និទ្ទសោ
 ភិក្ខុ បញ្ចបេត្ថនិ ។ ន ខោ អានន្ទ សត្តា ឥមស្ថំ
 ធម្មនិយេ តេវំ វស្សតណានមត្តេន និទ្ទសោ ភិក្ខុ
 បញ្ចបេត្ថំ ។ សត្ត ខោ ឥមា និ អានន្ទ និទ្ទស-
 ត្ថនិ មយា សយំ អភិញ្ញា សច្ចិត្តា បវេទិតានិ ។
 តតមា និ សត្ត ។ ឥនានន្ទ ភិក្ខុ សុខោ ហោតិ
 ហិរិមា ហោតិ ឡត្ថប្បំ ហោតិ ពហុស្សតោ ហោតិ
 អារទ្ធវិយោ ហោតិ សតិមា ហោតិ បញ្ចក ហោតិ ។
 ឥមា និ ខោ អានន្ទ សត្ត និទ្ទសត្ថនិ មយា សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចិត្តា បវេទិតានិ ។ ឥមេហិ ខោ
 អានន្ទ សត្តហិ និទ្ទសត្ថហិ សមណគតោ ភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តនិបាត

លុះមិនត្រេកអរ មិនហាមឃាតហេយ ក៏ស្រែកថា កសាសនៈ ដើរចេញ
 ទៅដោយមានបំណងថា អញគង់នឹងយល់នូវសេចក្តីនៃកាសិគន្ធី៖ ក្នុង
 សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ចុះក្នុងធម្មវិន័យ
 នេះ បុគ្គលអាចប្តេជ្ញា (ខ្លួន) ថាជាកិក្ខុ មិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយ
 គ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះបានដែរឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់តបថា
 ម្ចាស់អានន្ទ ក្នុងធម្មវិន័យនេះ បុគ្គលមិនអាចនឹងប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាកិក្ខុមិន
 មានអាយុ ១០ ឆ្នាំ ដោយគ្រាន់តែរាប់ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះបានឡើយ ។ ម្ចាស់
 អានន្ទ និទូសវត្ថុ ៧ ប្រការនេះឯង គឺថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយ
 ប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯងហើយប្រកាសទុក ។ និទូសវត្ថុ ៧ ប្រការ
 តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្ចាស់អានន្ទ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសេចក្តី
 ជឿ ១ មានសេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួន ១ មានសេចក្តីខ្ជាប់ខ្ជួន ១ មានការចេះ
 ដឹងច្រើន ១ ជាអ្នកប្រាជ្ញសេចក្តីព្យាយាម ១ មានស្មារតី ១ មាន
 ប្រាជ្ញា ១ ។ ម្ចាស់អានន្ទ និទូសវត្ថុ ៧ ប្រការនេះឯង ដែលគឺថាគត
 បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ដោយខ្លួនឯង ហើយ
 ប្រកាសទុក ។ ម្ចាស់អានន្ទ ភិក្ខុប្រកបដោយនិទូសវត្ថុ ៧ ប្រការនេះឯង

បឋមបណ្ណសកេ ទេវតាវគ្គោ

ទ្វាទស ចេបំ វស្សានំ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធី ព្រហ្ម-
 ចរិយំ ចរតិ និទ្ទសោ ភិក្ខុតិ អលំ វេនាយ ចតុ-
 វសតិ ចេបំ វស្សានំ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធី ព្រហ្មចរិយំ
 ចរតិ និទ្ទសោ ភិក្ខុតិ អលំ វេនាយ នត្ថិសតិ
 ចេបំ វស្សានំ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធី ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ
 និទ្ទសោ ភិក្ខុតិ អលំ វេនាយ អដ្ឋចត្តាធិស្សោយិ
 វស្សានំ បរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធី ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ
 និទ្ទសោ ភិក្ខុតិ អលំ វេនាយាតិ ។

ទេវតាវគ្គោ ចតុវគ្គោ ។

តិស្សទ្ធានំ

អប្បមាទោ ហិរិមា ច ទ្វេ សុវេទា ធុវេ សុខា

ទ្វេ បដិសម្ពិទា ទ្វេ វសា និទ្ទសវត្ថុបរេ ទ្វេតិ^(១) ។

១ ម. អប្បមាទំ ហិរេកុប្បំ សុវេទោ ច លោកេស្សំ វត្ថុតំ ទ្វេ មិគ្គា ទ្វេ បដិសម្ពិទា
 ទ្វេ សមាធិ ច និទ្ធិវិញ និទ្ទសវត្ថុ អបរេ ទ្វេតិ ។

បឋមបណ្ណសក ទេវតាវគ្គ

បើទុកជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់១២ ឆ្នាំ ក៏
 គួរហៅថា ភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រព្រឹត្ត ព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ២២ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថាភិក្ខុមិនមាន
 អាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុកជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញ
 លេញអស់ ៣៦ ឆ្នាំ ក៏គួរហៅថាភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន បើទុក
 ជាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធ ពេញលេញ អស់ ៤៨ ឆ្នាំ ក៏គួរ
 ហៅថា ភិក្ខុមិនមានអាយុ ១០ ឆ្នាំបាន ។

ចប់ ទេវតាវគ្គទី ៤ ។

ឧទ្ទាននៃទេវតាវគ្គនោះគឺ

និយាយពីភិក្ខុមិនមានសេចក្តីប្រមាទ ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីខ្មាស
 បាប ១ ភិក្ខុអ្នកប្រដៅដោយ ២ លើក សំឡាញ់ ២ លើក
 បដិសម្ពិទា ២ លើក ភិក្ខុល្មះអំណាចចិត្ត ២ លើក
 និទូសវត្ថុ ២ លើក ។

មហាយញ្ចៃគោ

[៤០] សត្វមា កិត្តវេ វិញ្ញាណដ្ឋិតិយោ ។
 កតមា សត្វ ។ សន្និ កិត្តវេ សត្វា នាធន្តកាយា
 នាធន្តសញ្ញោ សេយ្យថាបិ មនុស្ស ឯកច្ឆេ
 ច ទេវ ឯកច្ឆេ ច វិនិបាតិកា អយំ បឋមា
 វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។ សន្និ កិត្តវេ សត្វា នាធន្តកាយា
 ឯកត្តសញ្ញោ សេយ្យថាបិ ទេវ ព្រហ្មកាយិកា
 បឋមាកិន្ទត្តា អយំ ទុតិយា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។ សន្និ
 កិត្តវេ សត្វា ឯកត្តកាយា នាធន្តសញ្ញោ សេយ្យថាបិ
 ទេវ អាកាស្យរា អយំ តតិយា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។
 សន្និ កិត្តវេ សត្វា ឯកត្តកាយា ឯកត្តសញ្ញោ
 សេយ្យថាបិ ទេវ សុភក្កិណ្ណា អយំ ចតុត្ថា វិញ្ញាណ-
 ដ្ឋិតិ ។ សន្និ កិត្តវេ សត្វា សព្វសោ រូបសញ្ញា
 សមត្តកមា បដិយសញ្ញា អត្តន្តមា នាធន្តសញ្ញា
 អមនសីការា អនន្តោ អាកាសោតិ អាកាសា
 នញ្ញាយតនុបតា អយំ បញ្ចមា វិញ្ញាណដ្ឋិតិ ។

មហាយញ្ចីគ

(៤១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិញ្ញាណដ្ឋតិ (ទីតាំងនៃវិញ្ញាណ)
 នេះមាន ៧ ប្រការ ។ វិញ្ញាណដ្ឋតិ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ មានកាយផ្សេងគ្នា មានសញ្ញាផ្សេងគ្នា
 ដូចពួកមនុស្សខ្លះ ទៅតាពួកខ្លះ នឹងវិនិច្ឆ័យពួកខ្លះ នេះជាវិញ្ញាណ -
 ដ្ឋតិ ទី ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ មានកាយផ្សេងគ្នា
 មានសញ្ញាដូចគ្នា ដូចទៅតាពួកព្រហ្ម ដែលកើតក្នុងជាន់បឋមជ្ឈាន
 ភូមិ នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋតិ ទី ២ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ
 មានកាយដូចគ្នា មានសញ្ញាផ្សេងគ្នា ដូចពួកទៅតាពួកជាន់អាកាស្យរៈ
 នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋតិ ទី ៣ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ មាន
 កាយដូចគ្នា មានសញ្ញាដូចគ្នា ដូចពួកទៅតាពួកជាន់សុគតិល្អៈ នេះ
 ជាវិញ្ញាណដ្ឋតិ ទី ៤ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វបូលកាន់
 អាកាសានុញ្ញាយតនៈជ្ឈាន ដោយគិតថា អាកាសមិនមានទីបំផុត ព្រោះ
 កន្លងបង្អស់នៃរូបសញ្ញា ព្រោះវិនាសទៅនៃបដិយសញ្ញា ព្រោះមិនធ្វើទុក
 ក្នុងចិត្តនៃនាគតសញ្ញា ដោយប្រការទាំងពួង នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋតិ ទី ៥ ។

បឋមបណ្ណសិកេ មហាយក្ខត្តោ

សន្និ ភិក្ខុវេ សត្វា សព្វសោ អាត្មាសាធិញ្ញាយតនំ
 សមត្ថក្កម្ភ អនន្តំ វិញ្ញាណដ្ឋិតំ វិញ្ញាណញ្ញាយតនុបតា
 អយំ ធម្មា(១) វិញ្ញាណដ្ឋិតំ ។ សន្និ ភិក្ខុវេ សត្វា
 សព្វសោ វិញ្ញាណញ្ញាយតនំ សមត្ថក្កម្ភ នត្ថំ តិក្ខិតំ
 អាត្មញ្ញាយតនុបតា អយំ សត្តមា(២) វិញ្ញាណ-
 ដ្ឋិតំ ។ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ សត្វា វិញ្ញាណដ្ឋិត-
 យោតិ ។

[៤២] សត្តមេ ភិក្ខុវេ សមាធិបរិក្ខារា ។ កតមេ
 សត្តំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ សម្មាសង្កប្បោ សម្មាវាចា
 សម្មាកម្មត្ថោ សម្មាអាជីវោ សម្មាវាយាមោ សម្មា-
 សតិ ។ យោ ខោ ភិក្ខុវេ ឥមេហិ សត្តហន្តេហិ
 ចិត្តិស្សកក្កតា បរិក្ខតា អយំ វុត្ថតំ ភិក្ខុវេ
 អរិយោ សមាធិ(៣) សទ្ធមន្តសោ ឥតិបិ សបរិក្ខារោ
 ឥតិបិតិ ។

១- ធម្មិ ។ ២ សត្តមិទិ សង្កតិបុត្តេ វិយធិកាយស្ស ពាធិកវត្តេ ទិស្សតិ ។ ៣ ឧ.
 សម្មាសមាធិ ។ ម. សម្មាសមាធិស្ស ។

បឋមបណ្ណាល័យ មហាយញ្ចវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ កន្លងបង្វិលវិញ្ញាណ កាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយចូលកាន់វិញ្ញាណ កាយតនដ្ឋាន ដោយគិតថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋតិទី ៦ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ កន្លងបង្វិលវិញ្ញាណ កាយតនដ្ឋាន ដោយប្រការទាំងពួង ហើយចូលកាន់វិញ្ញាណ កាយតនដ្ឋាន ដោយគិតថា វត្ថុតិចតួចមិនមាន នេះជាវិញ្ញាណដ្ឋតិទី ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិញ្ញាណដ្ឋតិ មាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

(៤៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមាធិបរិក្ខារ (អង្គរបស់សមាធិ) នេះមាន ៧ ប្រការ ។ សមាធិបរិក្ខារ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ សម្មាទិដ្ឋិ ១ សម្មាសន្តិប្បៈ ១ សម្មាវេទា ១ សម្មាភិមន្តៈ ១ សម្មាភាជីវៈ ១ សម្មាវាយាមៈ ១ សម្មាសតិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភាពនៃចិត្ត ដែលមានការម្ស្នាក់ មូលតែមួយឯណា ដែលអង្គទាំង ៧ ប្រការនេះចោមពេញហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភាពនៃចិត្តដែលមានការម្ស្នាក់មូលតែមួយនេះ ហៅថា អរិយសមាធិ មាន ១ បទស្រ្តីដូច្នេះខ្លះ មានបរិក្ខារដូច្នេះខ្លះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថរនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

[៤៣] សុត្តិមេ ភិក្ខុវេ អត្ថំ ។ កតមេ សុត្តំ ។

វាតត្ថំ នោសត្ថំ មោហត្ថំ អាហុនេយ្យត្ថំ តហ បតត្ថំ

ទត្ថិណេយ្យត្ថំ កដ្ឋត្ថំ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ

សុត្តំ អត្ថត្ថំ ។

[៤៤] ឯតំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហារតំ

ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អាភមេ ។ តេន

ខោ បន សមយេន ឧត្តតសវរស្ស ព្រាហ្មណស្ស

មហាយញ្ចោ ឧបត្ថុដោ ហោតិ បញ្ច ឧសភ-

សតានិ ប្បុល្យបដិតានិ ហោន្តិ យញ្ញត្ថាយ

បញ្ច វច្ឆតវសតានិ ប្បុល្យបដិតានិ ហោន្តិ

យញ្ញត្ថាយ បញ្ច វច្ឆតវសតានិ ប្បុល្យបដិតានិ ហោន្តិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សត្តកនិបាត

(៤៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្លើងនេះមាន ៧ ប្រការ ។ ភ្លើង
 ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ភ្លើងគឺរាគៈ ១ ភ្លើងគឺទោសៈ ១ ភ្លើងគឺ
 មោហៈ ១ ភ្លើងគឺអាហ្មណេយ្យបុគ្គល^(១) ១ ភ្លើងគឺបុគ្គលជាម្ចាស់
 ផ្ទះ^(២) ១ ភ្លើងគឺទុក្ខណេយ្យបុគ្គល^(៣) ១ ភ្លើងទុស ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភ្លើងមាន ៧ ប្រការនេះឯង ។

(៤៤) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន
 របស់អានាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដ៏តម្រាស់សាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឧត្តគសវីរ-
 ព្រាហ្មណ៍ ប្រុងទុកមហាយញ្ច គឺចងក្រៀកគោបា ៥០០ នឹងឈើសន្លុង
 ដើម្បីសម្លាប់បូជា ចងក្រៀកកូនគោឈ្មោល ៥០០ នឹងឈើសន្លុង ដើម្បី
 សម្លាប់បូជា ចងក្រៀកកូនគោញី ៥០០ នឹងឈើសន្លុង ដើម្បីសម្លាប់បូជា

១- បុគ្គលអ្នកគួរទទួលនូវគ្រឿងសក្ការបូជា ហៅថា អាហ្មណេយ្យបុគ្គល ក្នុងទំនេះ សំដៅ
 យកមាតាបិតា ព្រោះលោកមានឧបការៈច្រើន ដល់បុគ្គជីវា សមគួរជាអ្នកទទួលនូវគ្រឿង
 តំណប់ជាប់គួរ របស់បុគ្គជីវាបាន ត្រង់ដែលទុកលោកជាដូចភ្លើង ព្រោះថា បើបុគ្គជីវា
 ប្រតិបត្តិផ្គត់ផ្គង់នឹងមាតាបិតា មែងទៅកើតក្នុងអាយមាននរកជាដើម ។ ២- បុគ្គលជា
 ម្ចាស់ផ្ទះ ក្នុងទំនេះបានដល់ស្វាមី ព្រោះជាមនុស្សមានឧបការៈច្រើនដល់មាតុប្រាមដោយការ
 ប្រគល់ឲ្យនូវវត្ថុផ្សេងៗ មានសំពត់នឹងគ្រឿងអលង្ការជាដើម ត្រង់ដែលទុកស្វាមីជាដូចជាភ្លើង
 ព្រោះថាបើមាតុប្រាមប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្តថ្មី តែងទៅកើតក្នុងអាយមាននរកជាដើម ។ តែឆ័យខ្លះ
 ថា ពួកអន្តោជនមានកូននឹងប្រពន្ធជាដើម ក៏ហៅថាភ្លើងគឺបុគ្គលជាម្ចាស់ផ្ទះដែរ ។ ៣- បុគ្គល
 គួរទទួលទុក្ខណាទាន ហៅថាទុក្ខណេយ្យបុគ្គល បានដល់ភិក្ខុសង្ឃ ។ អដ្ឋកថា ។

បរិមល្ហាសពេ មហាយានព្រឹត្តិ

យញ្ញត្ថាយ បញ្ច អវសានំ ឡូហមនីតានំ
 ហោន្តំ យញ្ញត្ថាយ បញ្ច ឡូហមនីតានំ ឡូហម-
 នីតានំ ហោន្តំ យញ្ញត្ថាយ ។ អថោ ឧត្តត-
 សវរោ ព្រាហ្មណោ យេន កកវា តេនុបស្ក័ម្ភម៌
 ឧបស្ក័ម្ភត្វា កកវតា សន្និ សម្មោទំ សម្មោទនីយំ
 តតំ សារាណីយំ វីតិសារត្វា ឯតមន្តំ និសីទិ ។
 ឯតមន្តំ និសីទោ ខោ ឧត្តតសវរោ ព្រាហ្មណោ
 កកវន្តំ ឯតទរោច សុតំ មេ តំ ភោ តោតម
 អត្ថិស្ស អាធានំ យូបស្ស ឧស្សបនំ មហាច្ឆរំ
 ហោតិ មហានិសំសន្តិ ។ មយាបិ ខោ ឯតំ
 ព្រាហ្មណ សុតំ អត្ថិស្ស អាធានំ យូបស្ស ឧស្សបនំ
 មហាច្ឆរំ ហោតិ មហានិសំសន្តិ ។ ឥតិយម្បិ ខោ
 ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ ឧត្តតសវរោ ព្រាហ្មណោ
 កកវន្តំ ឯតទរោច សុតំ មេ តំ ភោ តោតម អត្ថិស្ស
 អាធានំ^(១) យូបស្ស ឧស្សបនំ មហាច្ឆរំ ហោតិ
 មហានិសំសន្តិ ។ មយាបិខោ ឯតំ ព្រាហ្មណ សុតំ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ចង់ក្រៀកតែ ៥០០ នឹងឈឺសន្ទន៍ ដើម្បីសម្លាប់បូជា ចង់ក្រៀក
 កែ ៥០០ នឹងឈឺសន្ទន៍ ដើម្បីសម្លាប់បូជា ។ វេលានោះ ទុគ្គត-
 សរីព្រាហ្មណ៍ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយ ក៏រករាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យ
 ដែលគួររករាយនឹងពាក្យដែលគួររលឹក ហើយក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។
 លុះទុគ្គតសរីព្រាហ្មណ៍ អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ
 បានឮថា ការតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន៍ (ដើម្បី
 បូជាយញ) ជាកិច្ចមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។ ព្រះដ៏
 មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់តបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដំណើរនោះ តថាគត
 ក៏បានឮថា ការតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន៍ ជាកិច្ច
 មានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើនដែរ ។ ជាគំរប់ពីរផង ។ បេ ។
 ទុគ្គតសរីព្រាហ្មណ៍ ក៏បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាគំរប់បី
 ផងដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮថា ការតាំង
 ទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន៍ ជាកិច្ចមានផលច្រើន មាន
 អានិសង្សច្រើន ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដំណើរនេះ តថាគតក៏បានឮថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុសិន្ទយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

អត្ថស្ស អាជានំ យ្ហបស្ស ទស្សបនំ មហាប្បនំ
 ហោតិ មហានិសំសន្តិ ។ តយិទំ ភោ តោតម
 សមេតិ ភោតោ ចេវ តោតមស្ស អម្ហាតញ្ច យទិទំ
 សព្វេន សព្វន្តិ ។ ឯវំ វុត្ត អាយស្មា
 អាជញ្ច ទុត្តតសីរេ ព្រាហ្មណំ ឯតទរោច ន ខោ
 ព្រាហ្មណ តថាគតា ឯវំ បុច្ឆិតញ្ច សុតំ មេ តំ ភោ
 តោតម អត្ថស្ស អាជានំ យ្ហបស្ស ទស្សបនំ
 មហាប្បនំ ហោតិ មហានិសំសន្តិ ឯវញ្ច ខោ
 ព្រាហ្មណ តថាគតា បុច្ឆិតញ្ច អហញ្ញំ ភន្តេ អត្ថំ
 អាជតុត្តារោ(១) យ្ហបំ ទស្សបេតុត្តារោ ឡិទតុ មំ
 ភន្តេ ភតវំ អនុសាសតុ មំ ភន្តេ ភតវំ យំ មម អស្ស
 ទីយវត្ថំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ អថខោ ទុត្តតសីរេ
 ព្រាហ្មណោ ភតវន្តំ ឯតទរោច អហញ្ញំ ភោ តោតម

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិកាយ

ការតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន៍ ជាកិច្ចមានផលច្រើន
 មានអានិសង្សច្រើនដែរ ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ដំណឹងទាំងអស់
 ណា ដែលព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ឮហើយក្តី ដែលខ្ញុំព្រះអង្គឮហើយក្តី
 ដំណឹងនោះត្រូវគ្នា (តែបែបមួយ) កាលបើ ឧត្តតសវរព្រាហ្មណ៍
 និយាយយ៉ាងនេះហើយ ទើបព្រះអានន្តដ៏មានអាយុ រំលឹកឧត្តតសវរ
 ព្រាហ្មណ៍ដូច្នេះថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រះតថាគតទាំងឡាយ បុគ្គល
 មិនគប្បីសួរថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឮមកថា ការ
 តាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន៍ ជាកិច្ចមានផលច្រើន
 មានអានិសង្សច្រើន យ៉ាងនេះឡើយ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ព្រះតថាគត
 ទាំងឡាយ បុគ្គលគប្បីសួរយ៉ាងនេះដ៏ញាថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គ មានប្រាថ្នានឹងតាំងទុកនូវភ្លើង មានប្រាថ្នាលើកឡើងនូវឈើ
 សន្ទន៍ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទូន្មានខ្ញុំព្រះអង្គ
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ ប្រៀនប្រដៅខ្ញុំព្រះអង្គ
 ដោយពាក្យដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់
 ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលយូរអង្វែង ។ លំដាប់នោះ ឧត្តតសវរព្រាហ្មណ៍គ្រាប
 បង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃន្តោ

អត្ថំ អាធាតុកាមោ យូបំ ឧស្សបេតុកាមោ
 ឌីវទេវតុ មំ ករំ តោតមោ អនុសាសតុ
 មំ ករំ តោតមោ យំ មម អស្ស ជីយតំ
 ហិតាយ សុខាយាតិ ។ អត្ថំ ព្រាហ្មណ អាធន្តោ
 យូបំ ឧស្សបេន្តោ បុព្វេ យញ្ញេ ភីណិ សត្តានិ
 ឧស្សបេតិ អកុសលានិ ទុត្តុទ្រយានិ ទុត្តវិហាកានិ ។
 តតមានិ ភីណិ ។ កាយសត្តំ វជីសត្តំ មនោសត្តំ ។
 អត្ថំ ព្រាហ្មណ អាធន្តោ យូបំ ឧស្សបេន្តោ
 បុព្វេ យញ្ញេ ឯវំ ចិត្តំ ឧប្បទេតិ ឯត្តកា ឧសភា
 ហពាន យញ្ញត្ថាយ ឯត្តកា វជ្ជតវ ហពាន យញ្ញត្ថាយ
 ឯត្តកា វជ្ជតវយោ ហពាន យញ្ញត្ថាយ ឯត្តកា
 អនា ហពាន យញ្ញត្ថាយ ឯត្តកា ឧវពា ហពាន
 យញ្ញត្ថាយាតិ សោ បុព្វំ តពេមីតិ អបុព្វំ តពេតិ
 កុសលំ តពេមីតិ អកុសលំ តពេតិ សុតតិយា
 មត្ថំ បរិយសាមីតិ ទុត្តតិយា មត្ថំ បរិយសតិ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញវគ្គ

មានប្រាថ្នានឹងតាំងទុកនូវភ្លើង មានប្រាថ្នានឹងលើកឡើងនូវឈើសន្ទន់សូម
 ព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ទូន្មានខ្ញុំព្រះអង្គ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើនប្រៀនប្រដៅ
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ដោយពាក្យដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីប្រយោជន៍ ដើម្បីសេចក្តី
 សុខ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ អស់កាលយូរអង្វែង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើង
 នូវឈើសន្ទន់ ក្នុងវិធីបូជាជាដម្បងនេះឯង រមែងលើកឡើងនូវគ្រឿង
 សស្រ្តា ៣ យ៉ាង ដែលជាអកុសល មានតែចម្រើនសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខ
 ជាផល ។ គ្រឿងសស្រ្តា ៣ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គ្រឿងសស្រ្តា គឺ
 កាយ ១ គ្រឿងសស្រ្តាគឺវាចា ១ គ្រឿងសស្រ្តាគឺចិត្ត ១ ។ ម្ចាស់
 ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន់ក្នុងវិធី
 បូជាជាដម្បងនេះឯង រមែងញ៉ាំងចិត្តឱ្យកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ជនទាំង
 ឡាយចូរសម្លាប់គាបាប៉ុណ្ណោះដើម្បីបូជាចូរសម្លាប់កូនគាតាឈ្មោះលប៉ុណ្ណោះ
 ដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់កូនគាញប៉ុណ្ណោះដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់ពិតប៉ុណ្ណោះ
 ដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់សត្វកែវប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីបូជា បុគ្គលនោះធ្វើបាប
 ដោយសំគាល់ថា អញធ្វើបុណ្យ ធ្វើអំពើអកុសល ដោយសំគាល់ថា អញ
 ធ្វើអំពើអកុសល ស្វែងរកផ្លូវទុគ្គតិ ដោយ បំគាល់ថា អញស្វែងរកផ្លូវសុគតិ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយ្យ សត្តកនិយាយោ

អត្ថំ ព្រាហ្មណ អាធនោ យ្វបំ ឧស្សាបេន្តោ
 បុត្រោ យេន្ទ្រ វេនំ បឋមំ បរោសត្ថំ ឧស្សាបេតិ
 អកុសលំ ទុត្ត្រយំ ទុត្តរិចាតំ ។ បុន ចបំ
 ព្រាហ្មណ អត្ថំ អាធនោ យ្វបំ ឧស្សាបេន្តោ បុត្រោ
 យេន្ទ្រ វេនំ វាសតិ ឯត្ថកា ឧសតា ហោណ
 យេន្ទ្រ ឯត្ថកា វេន្តរា ហោណ យេន្ទ្រ ឯត្ថកា
 វេន្តរាយោ ហោណ យេន្ទ្រ ឯត្ថកា អដា ហោណ
 យេន្ទ្រ ឯត្ថកា ឧរា ហោណ យេន្ទ្រ ឯត្ថកាយាតិ
 គោ បុត្រ ករោមីតិ អបុត្រ ករោតិ កុសលំ
 ករោមីតិ អកុសលំ ករោតិ សុតតិយា មត្តំ
 បរិយេសាមីតិ ទុត្តតិយា មត្តំ បរិយេសតិ អត្ថំ
 ព្រាហ្មណ អាធនោ យ្វបំ ឧស្សាបេន្តោ បុត្រោ យេន្ទ្រ
 វេនំ ទុតិយំ វេសត្ថំ ឧស្សាបេតិ អកុសលំ
 ទុត្ត្រយំ ទុត្តរិចាតំ ។ បុន ចបំ
 ព្រាហ្មណ អត្ថំ អាធនោ យ្វបំ ឧស្សាបេន្តោ
 បុត្រោ យេន្ទ្រ សយំ បឋមំ សមាគតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សត្តកនិបាត

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន់
 ក្នុងវិធីបូជានា ជាដង្ហើមនុ៎ះឯង រមែងលើកឡើងនូវគ្រឿងសស្រ្តាគឺចិត្ត
 ដែលជាអកុសល មានតែចំរើនសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខជាផល នេះជាគ្រឿង
 សស្រ្តាទី ១ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង
 លើកឡើងនូវឈើសន្ទន់ ក្នុងវិធីបូជា ជាដង្ហើមនុ៎ះឯង រមែងពោលនូវ
 វាចាយ៉ាងនេះថា ផនតាំងឡាយចូរសម្លាប់គោបាបុណ្ណៈ ដើម្បីបូជា ចូរ
 សម្លាប់កូនគោឈ្មោលបុណ្ណៈ ដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់កូនគោញ្ញបុណ្ណៈ
 ដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់ពាច្ចបុណ្ណៈ ដើម្បីបូជា ចូរសម្លាប់សត្វកែវ
 បុណ្ណៈ ដើម្បីបូជា បុគ្គលនោះធ្វើបាបដោយសំគាល់ថា អញធ្វើបុណ្យ
 ធ្វើអំពើអកុសល ដោយសំគាល់ថា អញធ្វើអំពើអាកុសល ស្វែងរកផ្លូវ
 ទុគ្គតិដោយសំគាល់ថា អញស្វែងរកផ្លូវសុគតិ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គល
 កាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្ទន់ ក្នុងវិធីបូជា ជាដង្ហើម
 នុ៎ះឯង រមែងលើកឡើងនូវគ្រឿងសស្រ្តាគឺវាចាដែលជាអកុសល មាន
 តែចំរើនសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខជាផល នេះជាគ្រឿងសស្រ្តាទី ២ ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវ
 ឈើសន្ទន់ ក្នុងវិធីបូជា ជាដង្ហើមនុ៎ះឯង រមែងប្រុងប្រៀបខ្លួនឯងជាមុនថា

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃ

ឧសភា ហព្វាន យញ្ញត្ថាយ សយំ បឋមំ
 សមាភតិ វច្ឆតវា ហព្វាន យញ្ញត្ថាយ សយំ បឋមំ
 សមាភតិ វច្ឆតវាយា ហព្វាន យញ្ញត្ថាយ សយំ
 បឋមំ សមាភតិ អដា ហព្វាន យញ្ញត្ថាយ សយំ
 បឋមំ សមាភតិ ឧវត្តា ហព្វាន យញ្ញត្ថាយាតិ សោ
 បុញ្ញ ករោមីតិ អបុញ្ញ ករោតិ កុសលំ ករោមីតិ
 អកុសលំ ករោតិ សុត្ថត្ថយា មត្តំ បរិយេសាមីតិ
 ទុត្ថត្ថយា មត្តំ បរិយេសតិ អត្ថំ ព្រាហ្មណ
 អាធនោ យុបំ ឧស្សបេនោ បុព្វេ យញ្ញ ឥទំ
 តតិយំ កាយសត្តំ ឧស្សបេតិ អកុសលំ ទុក្ខទ្រយំ
 ទុក្ខវិចារកំ ។ អត្ថំ ព្រាហ្មណ អាធនោ យុបំ
 ឧស្សបេនោ បុព្វេ យញ្ញ ឥមាជំ តីលំ សត្តានំ
 ឧស្សបេតិ អកុសលានំ ទុក្ខទ្រយានំ ទុក្ខ-
 វិចារកានំ ។ តយាមេ ព្រាហ្មណ អត្ថំ បហានត្វា
 បរិវេជ្ជតត្វា ន សេវិតត្វា ។ តតមេ តយោ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចវគ្គ

ជនទាំងឡាយ ចូរសម្លាប់គោបា ដើម្បីបូជា ប្រុងប្រៀបខ្លួនឯងជាមុនថា
 ជនទាំងឡាយ ចូរសម្លាប់កូនគោឈ្មោល ដើម្បីបូជា ប្រុងប្រៀបខ្លួន
 ឯងជាមុនថា ជនទាំងឡាយ ចូរសម្លាប់កូនគោញី ដើម្បីបូជា ប្រុងប្រៀប
 ខ្លួនឯងជាមុនថា ជនទាំងឡាយ ចូរសម្លាប់ពពែ ដើម្បីបូជា ប្រុងប្រៀប
 ខ្លួនឯងជាមុនថា ជនទាំងឡាយ ចូរសម្លាប់សត្វកែវដើម្បីបូជា បុគ្គលនោះ
 ធ្វើបាបដោយសំគាល់ថា អញធ្វើបុណ្យ ធ្វើអំពើអកុសល ដោយសំ-
 គាល់ថា អញធ្វើអំពើអកុសល ស្វែងរកផ្លូវទុគ្គតិ ដោយសំគាល់ថា អញ
 ស្វែងរកផ្លូវសុគតិ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលកាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើក
 ឡើងនូវឈើសន្លង ក្នុងវិធីបូជា ជាដម្បង⁺នុះឯង រមែងលើកឡើងនូវ
 គ្រឿងសស្ត្រាគីកាយដែលជាអកុសល មានតែចំរើនដោយសេចក្តីទុក្ខ
 មានទុក្ខជាផល នេះជាគ្រឿងសស្ត្រាទី ៣ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គល
 កាលតាំងទុកនូវភ្លើង លើកឡើងនូវឈើសន្លង ក្នុងវិធីបូជា ជាដម្បង⁺
⁺នុះឯង រមែងលើកឡើងនូវគ្រឿងសស្ត្រា ៣ ប្រការនេះ ដែលជា
 អកុសល មានតែចំរើនដោយសេចក្តីទុក្ខ មានទុក្ខជាផល ។ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ ភ្លើង ៣ ប្រការនេះ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀស
 វាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ភ្លើង ៣ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រិយយស្ស សុត្តន្តបិដក

រាគត្ថំ ខោសត្ថំ មោហត្ថំ ។ តស្មា ចាយំ ព្រាហ្មណ
 រាគត្ថំ បហាតព្វោ បរិវេជ្ជតព្វោ ន សេវិតព្វោ រត្តោ ខោ
 ព្រាហ្មណ រាគេន អភិក្ខុតោ បរិយាទិន្នចិត្តោ កាយេន
 ទុច្ចរិតំ ចរិតំ វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរិតំ មនសា
 ទុច្ចរិតំ ចរិតំ សោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា វាចាយ
 ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា មនសា ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស
 ភេតោ បរម្មណា អចាយំ ទុត្តតំ វិនិច្ឆ័យំ វិជ្ជា
 ឧបបជ្ជតំ តស្មា ចាយំ រាគត្ថំ បហាតព្វោ បរិ-
 វេជ្ជតព្វោ ន សេវិតព្វោ ។ តស្មា ចាយំ ព្រាហ្មណ
 ខោសត្ថំ បហាតព្វោ បរិវេជ្ជតព្វោ ន សេវិតព្វោ
 ទុដ្ឋោ ខោ ព្រាហ្មណ ខោសេន អភិក្ខុតោ បរិយា-
 ទិន្នចិត្តោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរិតំ វាចាយ ទុច្ចរិតំ
 ចរិតំ មនសា ទុច្ចរិតំ ចរិតំ សោ កាយេន
 ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា មនសា
 ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស ភេតោ បរម្មណា
 អចាយំ ទុត្តតំ វិនិច្ឆ័យំ វិជ្ជា ឧបបជ្ជតំ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្កនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ភ្លើងគឺ រាគៈ ១ ភ្លើងគឺ ទោសៈ ១ ភ្លើងគឺ មោហៈ ១ ។ ម្នាល
ព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្លើងគឺ រាគៈនេះ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀស
វាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ តើព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលព្រាហ្មណ៍
ព្រោះបុគ្គលជាវាគចរិត ត្រូវរាគៈគ្របសង្កត់ រូបរឹតចិត្តហើយ វាមិន
ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត
ដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត
ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្តហើយ លុះបែកធ្លាយរាងកាយ
ស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតឯអប្បាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ព្រោះហេតុនោះ
ភ្លើងគឺរាគៈនេះ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀសវាងចេញ មិនគួរ
សេពគប់ឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្លើងគឺទោសៈនេះ បុគ្គលគួរ
លះបង់ចេញ គួរបៀសវាងចេញ មិនគួរសេពគប់ តើព្រោះហេតុអ្វី
ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រោះបុគ្គលជាទោសចរិត ត្រូវទោសៈគ្របសង្កត់ រូប
រឹតចិត្តហើយ វាមិនប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា
ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ
ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្តហើយ លុះបែក
ធ្លាយរាងកាយ ស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតឯអប្បាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក

បឋមបណ្ណសាស្ត្រ មហាយានស្ត្រ

តស្មា ចាយំ ខោសត្ថំ បហាតព្វោ បរិវេជ្ជតព្វោ ន
 សេវិតព្វោ ។ តស្មា ចាយំ ព្រាហ្មណ មោហត្ថំ
 បហាតព្វោ បរិវេជ្ជតព្វោ ន សេវិតព្វោ បូជេន ខោ
 ព្រាហ្មណ មោហេន អភិក្ខតោ បរិយោជិត្តចិត្តោ កាយេន
 ទុច្ចរិតំ ចរិតំ វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរិតំ មនសា ទុច្ចរិតំ
 ចរិតំ សោ កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា វាចាយ
 ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា មនសា ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា កាយស្ស
 ភេទា បរម្មណា អចាយំ ទុត្តរំ វិនិច្ឆ័យំ ជ័យំ
 ឧបបជ្ជតិ តស្មា ចាយំ មោហត្ថំ បហាតព្វោ បរិ-
 វេជ្ជតព្វោ ន សេវិតព្វោ ។ ឥមេ ខោ ព្រាហ្មណ
 តយោ អត្ថំ បហាតព្វោ បរិវេជ្ជតព្វោ ន សេវិតព្វោ ។
 តយោមេ ព្រាហ្មណ អត្ថំ សត្តត្វា កុកត្វា
 មាណេត្វា បូជេត្វា សម្មា សុខំ បរិហាតព្វោ ។ កតមេ
 តយោ ។ អាហុនេយ្យត្ថំ តហបតត្ថំ នត្ថំ ណេយ្យត្ថំ ។
 កតមោ ច ព្រាហ្មណ អាហុនេយ្យត្ថំ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ព្រោះហេតុនោះ ភ្លើងគឺទោសៈនេះ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀស
 វាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្លើង
 គឺមាហៈនេះ បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀសវាងចេញ មិនគួរ
 សេពគប់ តើព្រោះហេតុអ្វី ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រោះបុគ្គលជាមាហាចរិត
 ត្រូវមាហៈគ្របសង្កត់ រូបរិតចិត្តហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយ
 កាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ
 ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយកាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត
 ដោយចិត្តហើយ លុះបែកផ្ទាយវាងកាយស្លាប់ទៅ វៃគង់ទៅកើតឯអប្បាយ
 ទុក្ខតិ វិនិបាត នរក ព្រោះហេតុនោះ ភ្លើងគឺមាហៈនេះ បុគ្គលគួរ
 លះបង់ចេញ គួរបៀសវាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ម្នាល
 ព្រាហ្មណ៍ ភ្លើងទាំង ៣ ប្រការនេះឯង បុគ្គលគួរលះបង់ចេញ គួរបៀស
 វាងចេញ មិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ភ្លើង ៣ ប្រការនេះ
 បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា រក្សា បម្រើឲ្យល្អដោយ
 ប្រពៃ ។ ភ្លើង ៣ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ភ្លើងគឺអាហ្មនេយ្យ-
 បុគ្គល ១ ភ្លើងគឺបុគ្គលជាម្ចាស់ផ្ទះ ១ ភ្លើងគឺទុក្ខណេយ្យបុគ្គល ១ ។
 ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្លើងគឺអាហ្មនេយ្យបុគ្គល តើដូចម្តេច ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

ឥធិ ព្រាហ្មណ យស្ស តេ ហោន្តិ មាតាទិ វា បិតាទិ វា
 អយំ វុច្ចនិ ព្រាហ្មណ អាហុនេយ្យត្ថំ ទំ តិស្ស
 ហេតុ អនោហាយំ ព្រាហ្មណ អាហុតោ សម្ពុតោ
 តស្មា ចាយំ អាហុនេយ្យត្ថំ សក្កត្វា កុក្កត្វា មាទេត្វា
 បូជេត្វា សម្មា សុខំ បរិហានោ ។ កតមោ
 ច ព្រាហ្មណ គហបតី ។ ឥធិ ព្រាហ្មណ យស្ស
 តេ ហោន្តិ មុត្តាទិ វា ធារាទិ វា ធាសាទិ វា
 បេស្សាទិ វា អយំ វុច្ចនិ ព្រាហ្មណ គហបតី
 តស្មា ចាយំ គហបតី សក្កត្វា កុក្កត្វា មាទេត្វា
 បូជេត្វា សម្មា សុខំ បរិហានោ ។ កតមោ ច
 ព្រាហ្មណ ទត្ថុណេយ្យត្ថំ ។ ឥធិ ព្រាហ្មណ យេ
 តេ សមណព្រាហ្មណា មទេប្បមាទា(១) បដិវិភា
 ទន្តិសោរេ ជិវិដ្ឋា ឯកមត្តានំ ទមេន្តិ
 ឯកមត្តានំ សមេន្តិ ឯកមត្តានំ បរិនិព្វាបេន្តិ
 អយំ វុច្ចនិ ព្រាហ្មណ ទត្ថុណេយ្យត្ថំ តស្មា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិដាគ

ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ជនទាំងឡាយនោះ ត្រូវជាមាតា ឬ បិតា របស់បុគ្គល
ណាក្នុងលោកនេះ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា ភ្លើងគឺមាតុនេយ្យ-
បុគ្គល (របស់បុគ្គលនោះ) ដំណើរនោះ តើព្រោះហេតុអ្វី ម្ចាស់
ព្រាហ្មណ៍ ព្រោះបុគ្គលនោះ ដែលបានកើតមកដោយសារមាតាបិតា
នោះ ហេតុនោះ ភ្លើងគឺមាតុនេយ្យបុគ្គលនេះ បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ
គោរព រាប់អាន បូជា រក្សា បម្រើឲ្យល្អដោយប្រពៃ ។ ម្ចាស់
ព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្លើងគឺបុគ្គលជាម្ចាស់ផ្ទះ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
ជនទាំងឡាយនោះ ត្រូវជាកូន ឬ ប្រពន្ធ ឬ ខ្ញុំ ឬក៏ អ្នកបម្រើ របស់
បុគ្គលណា ក្នុងលោកនេះ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា ភ្លើងគឺបុគ្គល
ជាម្ចាស់ផ្ទះរបស់បុគ្គលនោះ ព្រោះហេតុនោះ ភ្លើងគឺបុគ្គលជាម្ចាស់
ផ្ទះ បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា រក្សា បម្រើឲ្យល្អ
ដោយប្រពៃ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ចុះភ្លើងគឺទុក្ខិណេយ្យបុគ្គល តើ
ដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ សមណៈ ឬ ព្រាហ្មណ៍ណា ក្នុងលោកនេះ
ជាអ្នកវៀរស្រឡះចាកសេចក្តីស្រវឹង នឹងសេចក្តីប្រមាទ បិតនៅក្នុងខន្តិ
នឹងសោរចុះ ទូន្មាននូវចិត្តមួយ រម្ងាប់នូវចិត្តមួយ លេត់នូវចិត្តមួយ ម្ចាស់
ព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា ភ្លើងគឺទុក្ខិណេយ្យបុគ្គល ព្រោះហេតុនោះ

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ចៃត្ថោ

ចាយំ នត្ថិណោយុត្តំ សក្កត្វា កុក្កត្វា មាណស្វា
 បូជេត្វា សម្មា សុខំ បរិហាតេត្វា ។ ឥមេ ខោ
 ព្រាហ្មណ តយោ អត្ថំ សក្កត្វា កុក្កត្វា មាណស្វា បូជេត្វា
 សម្មា សុខំ បរិហាតេត្វា ។ អយំ ខោ បទ ព្រាហ្មណ
 តដ្ឋង្គំ កាលេន កាលំ ឧដ្ឋលេតេត្វា កាលេន
 កាលំ អដ្ឋបេត្ថិតេត្វា កាលេន កាលំ និព្វាបេ-
 តេត្វា កាលេន កាលំ និត្តិមិតេត្វាតិ ។ វេទំ វេទ្ត
 ឧត្តតសីរោ ព្រាហ្មណោ កក្កដំ វេទនោ អភិ-
 ត្តនំ ភោ តោតម ។ បេ ។ ឧទាសតំ មំ កវំ
 តោតមោ ឆាបតុ អដ្ឋតត្ថោ ចាណុបេតំ សាលំ តតំ
 វសាហំ ភោ តោតម បញ្ច ឧសកសតានិ មុញ្ញាមិ
 ជីវិតំ ទេមិ បញ្ច វច្ឆតសតានិ មុញ្ញាមិ ជីវិតំ
 ទេមិ បញ្ច វច្ឆតសតានិ មុញ្ញាមិ ជីវិតំ ទេមិ
 បញ្ច អដសតានិ មុញ្ញាមិ ជីវិតំ ទេមិ បញ្ច ឧវត្តសតានិ
 មុញ្ញាមិ ជីវិតំ ទេមិ ហវតានិ ចេវ តិណានិ ខាទន្ទ
 សីតានិ ច ចានីយានិ បិវន្តំ សីតោ ច នេសំ
 វាតោ ឧបវាយត្វាតិ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញវត្ថុ

ភ្លើងគឺទុក្ខណេយ្យបុគ្គលនេះ បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា
 រក្សា បម្រើឲ្យល្អដោយប្រពៃ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ភ្លើង ៣ ប្រការ
 នេះឯង បុគ្គលគួរធ្វើសក្ការៈ គោរព រាប់អាន បូជា រក្សា បម្រើ
 ឲ្យល្អដោយប្រពៃ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ចំណែកឯភ្លើងទសនេះសោត
 បុគ្គលក៏គួរដុតតាមកាលគួរ បង្អួចមើលតាមកាលគួរ គួរលក់តាមកាល
 គួរ គួរទុកដាក់តាមកាលគួរ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់
 យាងនេះហើយ ឧត្តសវរព្រាហ្មណ៍ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ភ្ជឹច្បាស់ណាស់ ។ បេ ។
 សូមព្រះគោតម ដ៏ចម្រើន ចាំទុកខ្ញុំឱ្យព្រះអង្គថា ជាឧបាសក ដល់ខ្ញុំ
 សរណៈស្មើដោយជីវិត ចាប់ដើម តាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ បពិត្រព្រះគោតម
 ដ៏ចម្រើន ឱ្យព្រះអង្គនេះ នឹងលែងគោបា ៥០០ ឲ្យជីវិត នឹងលែងកូន
 គោឈ្មោល ៥០០ ឲ្យជីវិត នឹងលែងកូនគោញី ៥០០ ឲ្យជីវិត នឹង
 លែងពពែ ៥០០ ឲ្យជីវិត នឹងលែងសត្វកែវ ៥០០ ឲ្យជីវិត ចូរសត្វ
 ទាំងនោះ ទំពាស្មីស្មៅខ្ចីផង ទឹកទឹកត្រជាក់ផង ទាំងឡាយដ៏ត្រជាក់
 ចូរបក់ផ្សាយ ដល់ពួកសត្វទាំងនោះចុះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្នុងនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

(៤៥) សុត្តិមា ភិក្ខុវេ សុញ្ញា ភាវិតា ពហុល្ល័-
 តិតា មហាប្បលា ហោង្គិ មហានិសំសា អមតោគតា
 អមតបរិយោសាទា ។ តតមា សុត្ត ។ អស្សុក-
 សញ្ញា មរណសញ្ញា អាហារេ បដិក្ខុលសញ្ញា សព្វ-
 លោកេ អនិក្ខតសញ្ញា អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ឆេ-
 ទុតសញ្ញា ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា ។ ឥមា ខេ-
 ភិក្ខុវេ សុត្ត សុញ្ញា ភាវិតា ពហុល្ល័តិតា
 មហាប្បលា ហោង្គិ មហានិសំសា អមតោគតា អមត-
 បរិយោសាទា ។

(៤៦) សុត្តិមា ភិក្ខុវេ សុញ្ញា ភាវិតា
 ពហុល្ល័តិតា មហាប្បលា ហោង្គិ មហានិសំសា
 អមតោគតា អមតបរិយោសាទា ។ តតមា
 សុត្ត ។ អស្សុកសញ្ញា មរណសញ្ញា

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយ សង្កេតបិដក

(៤៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា (សេចក្តីសំគាល់)នេះមាន ៧ ប្រការដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រពះនិព្វាន មានព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុត ។ សេចក្តីសំគាល់ ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសេចក្តីសំគាល់ថា មិនស្អាត ១ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងការស្ងប់ ១ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងអាហារថាជាវរបស់គួរខ្លើម ១ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងលោកទាំងពួងថា មិនគួរត្រេកអរ ១ សេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ១ សេចក្តីសំគាល់ថាជាទុក្ខ ក្នុងការមិនទៀង ១ សេចក្តីសំគាល់ថា មិនមែនរបស់ខ្លួនក្នុងរបស់ជាទុក្ខ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីសំគាល់ ៧ ប្រការនេះឯងដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រពះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ។

(៤៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា ៧ ប្រការនេះ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រពះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ។ សញ្ញា ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺអសុភសញ្ញា ១ មរណសញ្ញា ១

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃតោ

អាហារេ បដិក្ខុល្យសញ្ញា សព្វលោកេ អនិក្ខតសញ្ញា
 អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចេ ធិត្តសញ្ញា ធិត្តេ អនត្ត-
 សញ្ញា ។ អស្មកសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលកតា
 មហាជ្ជលា ហោតិ មហានិសំសា អមតោគជា អមត-
 បរិយោសា ជាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុត្តំ តិញ្ចេតំ បដិច្ច
 វុត្តំ អស្មកសញ្ញាបរិច្ឆេទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចេតសា
 ពហុលំ វិហារតោ មេដ្ឋនធម្មសមាបត្តិយា ចិត្តំ
 បដិលីយតិ បដិក្កុដ្ឋតិ^(១) បដិវត្តតិ^(២) ន សម្មសារីយតិ
 ឧបេត្វា វា ចាដិក្ខុល្យតា វា សណ្ឋាតិ សេយ្យថាបិ
 ភិក្ខុវេ កុក្កដបត្តំ វា ញាទិទ្កុលំ វា អត្ថម្មំ បត្តិតំ
 បដិលីយតិ បដិក្កុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អស្មកសញ្ញាបរិច្ឆេទ
 ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ មេដ្ឋនធម្មសមាបត្តិយា
 ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិក្កុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្ម-
 សារីយតិ ឧបេត្វា វា ចាដិក្ខុល្យតា វា សណ្ឋាតិ

បឋមបណ្ណសាស្ត្រ មហាយានវិញ្ញាណ

អាហារេ បដិក្ខលសញ្ញា ១ សព្វលោកេ អនភិវត្តសញ្ញា ១ អនិច្ចសញ្ញា ១
អនិច្ច មុត្តសញ្ញា ១ ទេវត អនត្តសញ្ញា ១ ។ ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុ
តាំងឡាយ អសុកសញ្ញា ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ
រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រពះនិព្វាន
មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ដូច្នេះនេះឯង គឺជាគតបានពោលហើយ ចុះ
ពាក្យដែលគឺជាគតពោលហើយនេះ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី ម្នាល
ភិក្ខុតាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអសុកសញ្ញារឿយ ។ ហើយ
ចិត្តរមែងវិញ្ញា ខ្លះ បែរចេញ ចាកការដួបប្រសព្វដោយមេដុនធម្ម មិនលា
វិញ្ញាឡើយ សេចក្តីត្រឆើយកន្តើយក្តី ការខ្ពើមរមើមក្តី រមែងតាំងឡើង
ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ប្រៀបដូចស្វាបមាន់ ឬ ទងសរសៃ ដែលបុគ្គល
ដាក់ប៉ះកង់ភ្លើង រមែងវិញ្ញា ខ្លះ ឆ័រឡើង មិនលាវិញ្ញាឡើយ មាន
ឧបមាយ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអសុក -
សញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងវិញ្ញា ខ្លះ បែរចេញ ចាកការ
ដួបប្រសព្វដោយមេដុនធម្ម មិនលាវិញ្ញាឡើយ សេចក្តីត្រឆើយកន្តើយក្តី
ការខ្ពើមរមើមក្តី រមែងតាំងឡើង ក៏មានឧបមេយ្យ យ៉ាងនោះឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្គនិកាយស្ស សុត្តនិកាយោ

សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អស្កកសញ្ញាបរិច័តេន ចេតសា
 ឧហុលំ វិហារោ មេ ធម្មនិម្មេសមាបត្តិយោ ចិត្តំ
 អនុសន្នតិ អប្បាជិត្យន្យតា វា សណ្ឋាតិ វេទិតព្វ-
 មេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អភាវិតា មេ អស្កកសញ្ញា
 នត្ថំ មេ បុព្វេនាបរំ វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវនា-
 ជនត្ថំ ឥតិហ តត្ថ សម្មជាតោ ហោតិ សចេ បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អស្កកសញ្ញាបរិច័តេន ចេតសា ឧហុលំ
 វិហារោ មេ ធម្មនិម្មេសមាបត្តិយោ ចិត្តំ បដិល្លយតិ
 បដិគ្គដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា
 វា ចាជិត្យន្យតា វា សណ្ឋាតិ វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ ភាវិតា មេ អស្កកសញ្ញា អត្ថំ មេ បុព្វេនាបរំ
 វិសេសោ បត្តំ មេ ភាវនាជនត្ថំ ឥតិហ តត្ថ សម្ម-
 ជាតោ ហោតិ ។ អស្កកសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ឧហុលំ-
 តត្ថា មហាប្បណ ហោតិ មហានិសំសា អមតោគជា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអសុភសញ្ញារឿយ ។
 ហើយ ចិត្តនៅតែគ្រាប់ទៅរកការជួបប្រសព្វដោយមេប៉ុនធម្ម ឬ ការមិន
 ខ្លើមរមើម នៅតែតាំងឡើងបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុ
 គប្បីដឹងថា អសុភសញ្ញា អញ្ចប់រើន មិនទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹង
 កាលខាងចុង របស់អញមិនទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញ
 មិនទាន់សម្រេចទេ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក៏ដ
 អសុភសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើភិក្ខុ
 មានចិត្តសន្សំអសុភសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តក៏វិញ ខ្លះ បែរចេញ
 ចាកការជួបប្រសព្វដោយមេប៉ុនធម្ម មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីត្រឡើយ
 កន្លើយក៏ ការខ្លើមរមើមក៏ ក៏តាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរ
 នេះ ភិក្ខុគប្បីដឹងថា អសុភសញ្ញា អញ្ចប់រើនបានហើយ កាលខាង
 ដើមនឹងកាលខាងចុង របស់អញមាន សេចក្តីប្លែកគ្នា ផលនៃការ
 ចំរើន អញបានសម្រេចហើយ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹង
 ច្បាស់ក៏ដអសុភសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។ ក៏វាក្យណាថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសុភសញ្ញា ដែលភិក្ខុចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន
 ហើយ មានផលច្រើន មានពានិសង្សច្រើន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន

បឋមបណ្ណសព្វេ មហាយញ្ច្រៃ

វេ មតបរិយាសាធាតុ សត្វ យន្ត វត្ថុ សន្តបេត្ត
 បដិច្ច វត្ថុ ។ មរណាសញ្ញា ភិក្ខុវេ ការីតា
 ពហុរីកតា មហាប្លណ ហោតិ មហានិសំសា
 អបតោគដា អមតបរិយាសាធាតុ សត្វ ខោ បនេត្ត
 វត្ថុ កិញ្ចេត្ត បដិច្ច វត្ថុ មរណាសញ្ញាបរិច្ឆេទ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុខោ ចេតសា ពហុរំ វិហារតោ ជីវិត-
 និក្ខណ្ឌយា ចិត្តំ បដិវេយ្យតិ បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ
 ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិក្ខុឈ្យតា វា
 សណ្ឋាតិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ កុក្កដបត្តំ វា ញា-
 ទទុរំ វា អត្ថម្មំ បត្តិតំ បដិវេយ្យតិ បដិកុដ្ឋតិ
 បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុខោ
 មរណាសញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា ពហុរំ វិហារតោ ជីវិត-
 និក្ខណ្ឌយា ចិត្តំ បដិវេយ្យតិ បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន
 សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិក្ខុឈ្យតា វា សណ្ឋាតិ
 សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុខោ មរណាសញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចវគ្គ

មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នេះ ដែលគថាគតពោលហើយ ពាក្យនេះ
 គថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ពាក្យថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មរណសញ្ញា ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឱ្យច្រើន
 ហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅកេ
 ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នេះនេះឯង គថាគតបានពោល
 ហើយ ចុះពាក្យដែលគថាគតពោលហើយនេះ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុ
 អ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំមរណសញ្ញា
 រឿយៗហើយ ចិត្តរមែងរួញ ខ្លួន បែរចេញ ចាកការត្រេកអរ ក្នុងជីវិត
 មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី ការខ្ពើមរមើមក្តី រមែង
 តាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចស្វាបមាន់ ឬ ទងសរសៃ
 ដែលបុគ្គលដាក់ចុះក្នុងភ្លើង រមែងរួញ ខ្លួន ឡើង មិនលាវិញឡើយ
 មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
 មរណសញ្ញារឿយៗ ហើយ ចិត្តរមែងរួញ ខ្លួន បែរចេញចាកការ
 ត្រេកអរក្នុងជីវិត មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី ការខ្ពើម
 រមើមក្តី រមែងតាំងឡើង មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំមរណសញ្ញារឿយៗ ហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ខន្ធិកាយស្ស សុត្តន្តនិដាហោ

ពហុលំ វិហារតោ ជីវិតនិក្ខន្ធិយា ចិត្តំ អនុសន្នតិ
 អប្បដិក្ខុល្យតា វា សន្នាតិ វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនា អភាវិតា មេ មរណសញ្ញា អត្ថំ មេ
 បុព្វេនាបរំ វិសេសោ អប្បត្ថំ មេ ភាវនាដលន្តិ
 ឥតិហ តត្ថ សម្មជាតោ ហោតិ សចេ បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា មរណសញ្ញាបរិច្ចេន តេតសា ពហុលំ
 វិហារតោ ជីវិតនិក្ខន្ធិយា ចិត្តំ បដិវេយតិ បដិ-
 ក្សន្តិ បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា
 ចាដិក្ខុល្យតា វា សន្នាតិ វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា
 ភាវិតា មេ មរណសញ្ញា អត្ថំ មេ បុព្វេនាបរំ
 វិសេសោ ចិត្តំ មេ ភាវនាដលន្តិ ឥតិហ តត្ថ
 សម្មជាតោ ហោតិ ។ មរណសញ្ញា ភិក្ខុវេ
 ភាវិតា ពហុលំកតា មហាជ្ជណ ហោតិ មហា-
 និសំសា អបតោកតា អបតបរិយោសាធាតិ ឥតិ
 យន្តំ វត្ថំ ឥនមេតំ បដិក្ខុ វត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

តែចិត្តនៅតែគ្រាប់ទៅរកសេចក្តីត្រេកអរ ក្នុងជីវិត ឬ ការបំរើម្តងម្កាល
 នៅតែតាំងឡើងបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុឧប្បជ័នីថា
 មរណសញ្ញា អញចំរើនមិនទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុង
 របស់អញ មិនទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញមិនទាន់សម្រេច
 ទេ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងខ្លួន ក្នុងមរណសញ្ញានោះ ដោយ
 ប្រការដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំមរណ-
 សញ្ញារឿយៗហើយ ចិត្តរមែងឆ្ងល់ ឬ បែរចេញចាកការត្រេកអរ ក្នុង
 ជីវិត មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីប្រាជ្ញាឆ្លើយតន្ត្រី ការបំរើម្តងម្កាល ក៏
 តាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុឧប្បជ័នីថា មរណសញ្ញា
 អញចំរើនបានហើយ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មាន
 សេចក្តីប្លែកគ្នា ផលនៃការចំរើនរបស់អញសម្រេចហើយ ភិក្ខុក្នុងសាស-
 នានេះ រមែងជាអ្នកដឹងខ្លួន ក្នុងមរណសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នេះ។
 កំពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មរណសញ្ញាដែលភិក្ខុបានចំរើន
 ហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជា
 គុណឈរមកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នេះដែលគេថាគត
 ពោលហើយ ពាក្យនេះ គេថាគតពោល ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង។

របបបណ្ណសារ មហាយញ្ច្រៃ

អាហារេ បដិគ្គលសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុរ-
 តតា មហាប្បណ ហោតិ មហាដិសំសា អបតោគនា
 អបតបរិយោសានាតិ ឥតិ ខោ បនេតំ វុតំ តិញ្ចេតំ
 បដិច្ច វុតំ អាហារេ បដិគ្គលសញ្ញាបរិច្ឆេទ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចេតសា ពហុរំ វិហារតោ
 រសតណ្ហាយ ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិគ្គដ្ឋតិ បដិវុតតិ
 ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិគ្គល្យតា វា
 សណ្ឋាតិ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ គ្យត្តដបតំ វា ញ្ញា-
 នទុលំ វា អក្ខម្ហំ បត្តិតំ បដិលីយតិ បដិគ្គដ្ឋតិ បដិ-
 វុតតិ ន សម្មសារីយតិ ឯវេវេ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 អាហារេ បដិគ្គលសញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា ពហុរំ
 វិហារតោ រសតណ្ហាយ ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិគ្គដ្ឋតិ
 បដិវុតតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិគ្គល្យតា
 វា សណ្ឋាតិ សេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អាហារេ បដិគ្គល-
 សញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា ពហុរំ វិហារតោ រសតណ្ហាយ
 ចិត្តំ អនុសន្តតិ អប្បដិគ្គល្យតា វា សណ្ឋាតិ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ញត្ថ

ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាហារេ បដិកូលសញ្ញា ដែលបុគ្គលចំ-
 រើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន
 ជាគុណឈមទៅក្រែននិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាវិបស្សន ដូច្នេះនេះឯង
 គឺជាគតបានពោលហើយ ចុះពាក្យដែលគឺជាគតពោលហើយនុ៎ះ តើ
 ព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
 អាហារេ បដិកូលសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងវិញ្ញា ខូរ បែរចេញចាក
 រសតណ្ហា (ចំណង់ក្នុងរស) មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី
 ការខ្ពើមរមើមក្តី រមែងតាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចស្វាបមាន
 ឬទ្ធសរសៃ ដែលបុគ្គលដាក់ចុះក្នុងភ្លើង រមែងវិញ្ញា ខូរ ឆរឡើង មិនលា
 វិញឡើយ មានទបមាយ្យាងណាមិញ ម្នាល ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្ត
 សន្សំអាហារេ បដិកូលសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងវិញ្ញា ខូរ បែរចេញ
 ចាករសតណ្ហា មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី ការខ្ពើមរមើម
 ក្តី រមែងតាំងឡើងព្រម មានទបមាយ្យាងនោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអាហារេ បដិកូលសញ្ញារឿយហើយ តែ
 ចិត្តនៅតែគ្រាប់ទៅរករសតណ្ហា ឬការមិនខ្ពើមរមើមនៅតែតាំងឡើងបាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា អភាវិតា មេ
 អាហារេ បដិគ្គយសញ្ញា ធន្តិ មេ បុព្វនាបរំ
 វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវនាដលន្តិ ឥតិហ
 តត្ថ សម្មជានោ ហោតិ សចេ បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា អាហារេ បដិគ្គយសញ្ញាបរិច្ចេន
 ចេតសា ពហុលំ វិហារតា រសតណ្ហាយ ចិត្តំ បដិ-
 ល័យតិ ។ មេ ។ ឧបេក្ខា វា នាដិគ្គយតា វា
 សណ្ឋាតិ វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ភាវិតា មេ
 អាហារេ បដិគ្គយសញ្ញា អត្តិ មេ បុព្វនាបរំ
 វិសេសោ បត្តំ មេ ភាវនាដលន្តិ ឥតិហ តត្ថ
 សម្មជានោ ហោតិ ។ អាហារេ បដិគ្គយសញ្ញា
 ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុល័តតា មហាប្បលា ហោតិ
 មហានិសំសា អមតោគតា អមតបរិយោសានាតិ
 ឥតិ យន្តិ វត្ថុ ឥនមេតំ បដិច្ច វត្ថុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សត្តន្តនិដាគ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បវិន័យថា អាហារេ បដិកូលសញ្ញា
អញ្ជាចំរើនមិនទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មិន
ទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញ មិនទាន់សម្រេចទេ ភិក្ខុក៏
សាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងអាហារេ បដិកូលសញ្ញា នោះ
ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអាហារេ
បដិកូលសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តក៏វិញ្ញាបាករសតណ្ហា ។ បេ ។ សេចក្តី
ត្រឡើងកើតឡើងក្តី ការឆ្អើមរមើមក្តី ក៏តាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បវិន័យថា អាហារេ បដិកូលសញ្ញាអញ្ជាចំរើនបានហើយ
កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មានសេចក្តីប្លែកគ្នា ផលនៃ
ការចំរើនរបស់អញបានសម្រេចហើយ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ រមែង
ជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងអាហារេ បដិកូលសញ្ញានោះ ដោយប្រការ ដូច្នេះ
ឯង ។ ក៏ពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាហារេ បដិកូល
សញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមាន
ផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មាន
ព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ដូច្នេះ ដែលគេថាគតពោលហើយ ពាក្យនេះ
គេថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។

បឋមបណ្ណាសកេ មហាយញ្ចវគ្គោ

សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលំ-
 តតា មហាប្បណ ហោតិ មហានិសំសា អមតោគតា
 អមតបរិយោសាធាតិ ឥត ខោ បនេតំ វុតំ តិញ្ចេតំ
 បដិច្ច វុតំ សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញាបរិច្ឆេទ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ
 លោកចិត្តេសុ ចិត្តំ បដិល័យតិ បដិគុដ្ឋតិ បដិ-
 វុតតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិគ្យល្យតា
 វា សណ្ឋាតិ សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ កុក្កដបតំ
 វា ញាទទុលំ វា អត្ថិម្ហំ បត្តិតំ បដិល័យតិ
 បដិគុដ្ឋតិ បដិវុតតិ ន សម្មសារីយតិ វិហារេ ខោ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ សព្វលោកេ អនភិវតសញ្ញា-
 បរិច្ឆេទ ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ លោកចិត្តេសុ
 ចិត្តំ បដិល័យតិ បដិគុដ្ឋតិ បដិវុតតិ ន សម្ម-
 សារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិគ្យល្យតា វា សណ្ឋាតិ
 សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ សព្វលោកេ អនភិវត-
 សញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ លោក-
 ចិត្តេសុ ចិត្តំ អនុសន្តតិ អប្បដិគ្យល្យតា វា សណ្ឋាតិ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចវគ្គ

ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា ដែលបុគ្គល
បានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្ស
ច្រើន ជាគុណឈមទៅក្រៃនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ដូច្នេះ
នេះឯង គឺថាគតបានពោលហើយ ចុះពាក្យដែលគតពោលហើយ
នោះ តើព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុ
មានចិត្តសន្សំសព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញារឿយ ។ ហើយចិត្តរមែងរួញ
ខ្វរ បែរចេញចាកលោកសន្តិវាស មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយ
កន្តើយក្តី ការឆ្កើមរអើមក្តី រមែងតាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ប្រៀបដូចស្វាបមាន់ ឬទងសរសៃ ដែលបុគ្គលដាក់ចុះក្នុងភ្លើង រមែង
រួញខ្វរឡើង មិនលាវិញឡើយ មានឧបមាយៗនឹងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា រឿយ ។
ហើយ ចិត្តរមែងរួញខ្វរ បែរចេញចាកលោកសន្តិវាស មិនលាវិញ
ឡើយ សេចក្តីព្រងើយកន្តើយក្តី ការឆ្កើមរអើមក្តី រមែងតាំងឡើង
មានឧបមាយៗនឹងនោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុ
មានចិត្តសន្សំ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញារឿយ ។ ហើយ តែចិត្តនៅ
តែគ្រាប់ទៅកលោកសន្តិវាស ឬការមិនឆ្កើមរអើម នៅតែតាំងឡើងបាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សត្តកនិដាយោ

វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា អភាវិតា មេ
 សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា ធន្តំ មេ បុព្វេនាបរំ
 វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតិហ
 តត្ថ សម្មជានោ ហោតិ សចេ បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញាបរិច្ចេន
 ចេតសា តហុលំ វិហារតោ លោកចិត្តសុ ចិត្តំ
 បដិល្មឹយតិ បដិក្កដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ
 ឧបេក្ខា វា ចាដិក្កុល្យតា វា សណ្ឋាតិ វេទិតព្វ-
 មេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ភាវិតា មេ សព្វលោកេ
 អនភិរតសញ្ញា ធន្តំ មេ បុព្វេនាបរំ វិសេសោ បត្តំ
 មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតិហ តត្ថ សម្មជានោ
 ហោតិ ។ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា ភិក្ខុវេ
 ភាវិតា តហុលំកតា មហាជ្ជលា ហោតិ មហានិ-
 សំសា អមតោគណា អមតបរិយោសាណាតិ ឥតិ
 យន្តំ វុត្តំ ឥនមេតំ បដិច្ច វុត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរ⁺នេះ ភិក្ខុគប្បវិន័យថា សព្វលោកេ អនភិរត-
សញ្ញា អញ្ញចំរើន មិនទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុង
របស់អញ្ញមិនទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់អញ្ញ មិនទាន់
សម្រេចទេ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងសព្វលោកេ
អនភិរតសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើ
ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តកំរើញ
ខ្លះ បែរចេញចាកលោកសន្តិវស មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីព្រងើយ
កន្តើយក្តី ការខ្ពើមរមើមក្តី ក៏កាន់ឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរ⁺
នេះ ភិក្ខុគប្បវិន័យថា សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា អញ្ញចំរើនបាន
ហើយ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ្ញ មានសេចក្តីប្លែក
គ្នា ផលនៃការចំរើនរបស់អញ្ញ បានសម្រេចហើយ ភិក្ខុក្នុងសាសនា
នេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ក្នុងសព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញានោះ ដោយ
ប្រការដូច្នេះ ។ ក៏ពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សព្វ-
លោកេ អនភិរតសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន
ហើយ រមែងមានផលច្រើន មានពានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរក
ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នេះ ដែលគេថាគតពោលហើយ
ពាក្យនេះ⁺ គេថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។

បឋមបណ្ណសកេ មហាយព្វវគ្គោ

អនិច្ចសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវីតា ពហុលីកតា មហាជ្ជណ
 ហោតិ មហានិសំសា អមតោគតា អមតបរិយាសានាតិ
 វតី ខោ បនេតំ វុតំ តិញ្ចេតំ បដិច្ច វុតំ អនិច្ច-
 សញ្ញាបរិច្ឆេទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចេតសា ពហុលំ
 វិហារតោ លាភសក្ការសីលោកេ ចិត្តំ បដិលីយតិ
 បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា
 វា ចាដិក្ខុល្យតា វា សណ្ឋាតិ សេយ្យជាបិ
 ភិក្ខុវេ កុក្កជបតិ វា ញាទទុលំ វា អត្ថម្មិ
 បត្តិតំ បដិលីយតិ បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ ន
 សម្មសារីយតិ វិវេកេ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អនិច្ច-
 សញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ លាភសក្ការ-
 សីលោកេ ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិកុដ្ឋតិ បដិវត្តតិ
 ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិក្ខុល្យតា វា
 សណ្ឋាតិ សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អនិច្ចសញ្ញាបរិច្ឆេទ
 ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ លាភសក្ការសីលោកេ
 ចិត្តំ អនុសង្កតិ អប្បដិក្ខុល្យតា វា សណ្ឋាតិ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនិច្ចសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលប្រើន មានអានិសង្សប្រើន ជាគុណ ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នេះនេះឯង គឺថាគត បានពោលហើយ ចុះពាក្យដែលគឺថាគត ពោលហើយ តើព្រោះ អាស្រ័យហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ អនិច្ចសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងវិញ្ញា ខួរ បែរចេញចាកលោក សក្ការៈនឹងសេចក្តីសរសើរ មិនលាវិញឡើយ សេចក្តីប្រាជ្ញើយកន្តើយក្តី ការឆ្កើមរមើមក្តី រមែងតាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចស្វាប មាន ឬ ទងសរសៃ ដែលបុគ្គលដាក់ចុះក្នុងភ្លើង រមែងវិញ្ញា ខួរ ឆរ ឡើង មិនលាវិញឡើយ មានទម្រង់យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអនិច្ចសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្តរមែងវិញ្ញា ខួរ បែរ ចេញចាកលោកសក្ការៈនឹងសេចក្តីសរសើរ មិនលាវិញឡើយ សេចក្តី ប្រាជ្ញើយកន្តើយក្តី ការឆ្កើមរមើមក្តី រមែងតាំងឡើង មានទម្រង់យ៉ាង យ៉ាងនោះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ អនិច្ចសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ប៉ុន្តែចិត្ត នៅតែត្រាច់ទៅ ស្វែងរកលោក សក្ការៈនឹងសេចក្តីសរសើរ ឬ ការមិនឆ្កើមរមើម នៅតែតាំងឡើងបាន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្ករនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា អភាវិតា
 មេ អនិច្ចសញ្ញា នត្ថំ មេ ឬព្វេនាបរំ វិសេសោ
 អប្បតំ មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតីហ តត្ថ
 សម្មជាតោ ហោតិ សចេ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 អនិច្ចសញ្ញាបរិច្ចេនន ចេតសា ពហុលំ វិហារតោ
 លាភសក្ការសិលោកេ ចិត្តំ បដិលីយតិ បដិក្កដ្ឋតិ
 បដិវត្តតិ ន សម្មសារីយតិ ឧបេក្ខា វា ចាដិក្ខុន្យ-
 តា វា សណ្ឋាតិ វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ភាវិតា
 មេ អនិច្ចសញ្ញា អត្ថំ មេ ឬព្វេនាបរំ វិសេសោ បតំ
 មេ ភាវនាដលន្តំ ឥតីហ តត្ថ សម្មជាតោ ហោតិ ។
 អនិច្ចសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលំកតា មហាប្បលា
 ហោតិ មហានិសំសា អមរោគជា អមតបរិយោសាធាតិ
 ឥតិ យន្តំ វត្ថំ ឥន្ទមេតំ បដិច្ច វត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តន្តនិកាយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរ⁺នេះ ភិក្ខុគប្បវដ្តីថា អនិច្ចសញ្ញាអញចំរើនមិន
 ទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មិនទាន់ប្លែកគ្នាទេ
 ផលនៃការចំរើនរបស់អញ មិនទាន់សម្រេចទេ ភិក្ខុកងសាសនានេះ^១
 រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងអនិច្ចសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអនិច្ចសញ្ញារឿយ ។ ហើយ ចិត្ត
 ក៏វង្វេង ខ្វែង បែរចេញចាកលាភសក្ការៈនឹងសេចក្តីសរសើរ មិនលាវិញ
 ឡើយ សេចក្តីត្រឆោតនឹងក្តី ការធ្វើមរអើមក្តី ក៏តាំងឡើង ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ដំណើរ⁺នេះ ភិក្ខុគប្បវដ្តីថា អនិច្ចសញ្ញាអញចំរើនបានហើយ
 កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មានសេចក្តីប្លែកគ្នា ផលនៃ
 ការចំរើនរបស់អញបានសម្រេចហើយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ រមែងជាអ្នក
 ដឹងច្បាស់ក្នុងអនិច្ចសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ។ ក៏ពាក្យណាថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនិច្ចសញ្ញាដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន
 ហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរក
 ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុតដូច្នេះ ដែលគេថាគតបានពោល
 ហើយ ពាក្យនេះគេថាគតពោលហើយ ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ចវគ្គោ

អនិច្ចេ ទុក្ខុសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលីកតា
 បហុប្បលា ហោតិ បហុនិសំសា អបតោកតា អបត-
 បរិយោសាធាតុ ឥតិ ចោ បនេតំ វុត្តំ តិព្វានំ បដិច្ច
 វុត្តំ អនិច្ចេ ទុក្ខុសញ្ញាបរិច្ចេនេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ
 ចេតសា ពហុលី វិហារតោ អាលស្សេ កោសដ្ឋេ
 វិស្សដ្ឋិយេ បមាទេ អនុយោគេ អប្បច្ចវេត្តណាយ
 តិញ្ញាភយសញ្ញា បច្ចុប្បដ្ឋិតា ហោតិ សេយ្យថាបិ
 ទុក្ខិត្តាសិកេ វេនកេ សចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អនិច្ចេ
 ទុក្ខុសញ្ញាបរិច្ចេនេន ចេតសា ពហុលី វិហារតោ
 អាលស្សេ កោសដ្ឋេ វិស្សដ្ឋិយេ បមាទេ អនុ-
 យោគេ អប្បច្ចវេត្តណាយ តិញ្ញាភយសញ្ញា ន បច្ចុ-
 ប្បដ្ឋិតា ហោតិ សេយ្យថាបិ ទុក្ខិត្តាសិកេ វេនកេ
 វេនិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អភាវិតា មេ អនិច្ចេ
 ទុក្ខុសញ្ញា នត្ថិ មេ បុព្វេនាបរិ វិសេសោ
 អប្បត្ថំ មេ ភាវិតាដលវ្មំ ឥតិហ តត្ថ
 សអ្សជាតោ ហោតិ សចេ បនេ ភិក្ខុវេ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ក៏ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើន
 ហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានកានិសង្សច្រើន
 ជាគុណឈមទៅក្រៃនិព្វាន មានព្រះនិព្វាន ជាទីបំផុត ដូច្នេះនេះ
 គឺថាគតបានពោលហើយ ចុះពាក្យដែលគឺថាគត ពោលហើយនេះ គេ
 ព្រោះអាស្រ័យហេតុអ្វី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ
 អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា រឿយៗហើយ សេចក្តីសំគាល់ ក្នុងការខ្ជិលច្រអូស
 ទម្រង់ ប្រហែសធ្វេស មិនព្យាយាម មិនពិចារណា ថាជាបស់គួរខ្វាច
 ដ៏ពន្លឺក រមែងកើតឡើង ហាក់ដូចជាជឿយាដ ដែលនាំដាវដូច្នោះឯង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំអនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញារឿយៗ
 ហើយ សេចក្តីសំគាល់ក្នុងការខ្ជិលច្រអូស ទម្រង់ ប្រហែសធ្វេស មិន
 ព្យាយាម មិនពិចារណា ថាជាបស់គួរខ្វាចដ៏ពន្លឺក នៅតែមិនបានកើត
 ឡើង ដូចជាជឿយាដនាំដាវទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុ
 គប្បីដឹងថា អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា អញ្ជូចរំពើមិនទាន់បានទេ កាលខាងដើម
 នឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មិនទាន់ប្លែកគ្នាទេ ផលនៃការចំរើនរបស់
 អញមិនទាន់សម្រេចទេ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ក្នុង
 អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញានោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

ភិក្ខុនោ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញាបរិច្ចេតនេ ចេតសា
 ពហុលំ វិហារតោ អាលស្សេ តោសដ្ឋេ
 វិស្សដ្ឋិយេ បមាទេ អននុយោគេ អប្បក្កវេត្តណាយ
 តត្វាកយសញ្ញា បច្ចបដ្ឋិតា ហោតិ សេយ្យជាបិ
 ទុក្ខិតាសិកេ វជតេ វេទិតព្វមេតំ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនា ភាវិតា មេ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា អត្ថំ មេ
 បុព្វេនាបរំ វិសេសោ បត្ថំ មេ ភាវនាជន្តរំ ឥតិហ
 តត្ថ សម្មជាតោ ហោតិ ។ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា
 ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហាជ្ជណ ហោតិ
 មហានិសំសា អមតោគតា អមតបរិយោសាធាតុ ឥតិ
 យន្តំ វុតំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុតំ ។ ទុក្ខេ អនត្ត
 សញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហាជ្ជណ ហោតិ
 មហានិសំសា អមតោគតា អមតបរិយោសាធាតុ
 ឥតិ ទោ បនេតំ វុតំ កិញ្ចតំ បដិច្ច វុតំ ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ញវិញ្ញា

ឱត្ថេ អនត្តសញ្ញាបរិច្ឆេទ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ចេតសា
 តហុលំ វិហារតោ ឥមស្មញ្ញ សវិញ្ញាណតេ កាយេ
 តហិទ្ធា ច សទ្ធជិមិត្តេសុ អហម្មារមមម្មារមាណបគតំ
 មាទសំ ហោតិ វិជាសមតិក្កន្ធនំ សន្ធនំ សុវិមុត្តំ សចេ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ឱត្ថេ អនត្តសញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា
 តហុលំ វិហារតោ ឥមស្មញ្ញ សវិញ្ញាណតេ កាយេ
 តហិទ្ធា ច សទ្ធជិមិត្តេសុ អហម្មារមមម្មារមាណបគតំ
 មាទសំ ធម្មោតិ វិជាសមតិក្កន្ធនំ សន្ធនំ សុវិមុត្តំ វេទិតព្វ-
 មេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ អភាវិតា មេ ឱត្ថេ អនត្តសញ្ញា
 ធនំ មេ បុព្វេនាបរំ វិសេសោ អប្បត្តំ មេ ភាវិតា
 ផលន្តំ ឥតិហ តត្ថ សម្មជានោ ហោតិ សចេ បទ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ឱត្ថេ អនត្តសញ្ញាបរិច្ឆេទ ចេតសា
 តហុលំ វិហារតោ ឥមស្មញ្ញ សវិញ្ញាណតេ កាយេ
 តហិទ្ធា ច សទ្ធជិមិត្តេសុ អហម្មារមមម្មារមាណបគតំ
 មាទសំ ហោតិ វិជាសមតិក្កន្ធនំ សន្ធនំ សុវិមុត្តំ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំទុក្ខ អនត្តសញ្ញា រឿយៗ ហើយ ចិត្តក៏រមែងប្រាសចាកអហង្គារមមង្គារនឹងមាន៖ ក្នុងកាយដែលមានវិញ្ញាណនេះផង ក្នុងនិមិត្តទាំងពួងខាងក្រៅផង ជាចិត្តកន្លងបង់នូវវិធាន ៣ ប្រការ សូបរម្ងាប់ (ចាកសត្រូវគឺកិលេស) ផុតស្រឡះដោយប្រពៃ (ចាកមិច្ឆាវិមុត្តិ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ ភិក្ខុមានចិត្តសន្សំទុក្ខ អនត្តសញ្ញា រឿយៗ ហើយ តែចិត្តនៅតែមិនប្រាសចាកអហង្គារមមង្គារនឹងមាន៖ ក្នុងកាយដែលមានវិញ្ញាណនេះផង ក្នុងនិមិត្តទាំងពួងខាងក្រៅផង មិនកន្លងបង់វិធាន ៣ ប្រការ មិនសូបរម្ងាប់ មិនផុតទុក្ខស្រឡះដោយប្រពៃទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បីដឹងថាអនត្តសញ្ញា អញ្ចចរើនមិនទាន់បានទេ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មិនទាន់ថ្លៃកត្តាទេ ផលនៃការចមើររបស់អញ មិនទាន់សម្រេចទេ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ក្នុងទុក្ខ អនត្តញ្ចនោះ ដោយប្រការដូច្នេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើភិក្ខុមានចិត្តសន្សំ ទុក្ខអត្តសញ្ញា រឿយៗ ហើយ ចិត្តក៏រួចចាកអហង្គារមមង្គារនឹងមាន៖ ក្នុងកាយដែលមានវិញ្ញាណនេះផង ក្នុងនិមិត្តទាំងពួងខាងក្រៅផង ចិត្តកន្លងបង់នូវវិធាន ៣ ប្រការសូបរម្ងាប់ ផុតស្រឡះដោយប្រពៃ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សព្វកនិយាយោ

វេទិត្យមេតំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ភាវិតា មេ ធុត្ថេ
អនត្តសញ្ញា អត្ថំ មេ បុព្វេនាបរំ វិសេសោ បត្ថំ មេ
ភាវិតាដលន្តំ ឥតិហ តត្ថ សម្មជាតោ ហោតិ ។ ធុត្ថេ
អនត្តសញ្ញា ភិក្ខុវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហាប្បណ
ហោតិ មហានិសំសា អមតោគតា អមតបរិយោសាធាតិ
ឥតិ យន្តំ វុត្ថំ ឥទមេតំ បដិច្ច វុត្ថំ ។ ឥមា ខោ
ភិក្ខុវេ សត្ត សញ្ញា ភាវិតា ពហុលីកតា មហាប្បណ
ហោន្តំ មហានិសំសា អមតោគតា អមតបរិយោ-
សាធាតិ ។

(២៧) អថខោ ជាណុស្សោណី ព្រាហ្មណោ យេន
ភកកំ តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា ភកកតា សទ្ធិ
សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សាវណីយំ វិភីសាវត្វា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សត្តកនិដាគ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះ ភិក្ខុគប្បីដឹងថា ទុក្ខ អនត្តសញ្ញា អញ្ច
 ចំរើនបានហើយ កាលខាងដើមនឹងកាលខាងចុងរបស់អញ មានសេចក្តី
 ថ្ងៃកត្តា ផលនៃការចំរើនរបស់អញ បានសម្រេចហើយ ភិក្ខុក៏សាសនា
 នេះ រមែងជាអ្នកដឹងច្បាស់ ក្នុងទុក្ខ អនត្តសញ្ញានោះ ដោយប្រការ
 ដូច្នេះឯង ។ ក៏ពាក្យណាថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុក្ខ អនត្តសញ្ញា
 ដែលបុគ្គល បានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន
 មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទី
 បំផុតដូច្នេះ ដែលគេថាគតពោលហើយ ពាក្យនេះ គេថាគតពោលហើយ
 ព្រោះអាស្រ័យហេតុនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញា ៧ ប្រការនេះ
 ឯង ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន
 មានអានិសង្សច្រើន ជាគុណឈមទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វាន
 ជាទីបំផុត ។

(៤៧) គ្រានោះ ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះ វេរា ឈរស្រឡាញ់ ចូលទៅគាល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ត្រេកអររីករាយ នឹងព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយ នឹងពាក្យដែលគួររលឹកហើយ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃត្តោ

ឯកមន្តំ ធិសីទិ ។ ឯកមន្តំ ធិសីដោ ខោ
 ជាណុស្សោណី ព្រាហ្មណោ កក្កដន្តំ ឯតទរោច
 កក្កដ្យំ ខោ កោតមោ ព្រាហ្មចារី បដិជាតាតីតិ ។
 យញ្ញំ តំ ព្រាហ្មណ សម្មា វិទេមាខោ វិទេយ្យ អឧស្គំ
 អច្ឆិទ្ធិ អសតរំ អកម្មាសំ បរិប្បស្គំ បរិស្សទ្ធិ ព្រាហ្ម-
 ចារិយំ ចរតីតិ ។ មមេវ តំ ព្រាហ្មណ សម្មា វិទេ-
 មាខោ វិទេយ្យ អហញ្ញំ ព្រាហ្មណ អឧស្គំ អច្ឆិទ្ធិ
 អសតរំ អកម្មាសំ បរិប្បស្គំ បរិស្សទ្ធិ ព្រាហ្មចារិយំ
 ចរមីតិ ។ តី បទ កោ កោតម ព្រាហ្មចារិយស្ស
 ឧស្គម្បំ ធិទ្ធិម្បំ សតរម្បំ កម្មាសម្បតិ ។ ឥធិ
 ព្រាហ្មណ ឯកត្ថោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា
 សម្មា ព្រាហ្មចារី បដិជានិមាខោ និហោវ ខោ
 មាតុត្តាមេន សទ្ធិ ទ្វិយទ្វិយសមាបត្តិ សមាបជ្ជិតិ
 អមិច ខោ មាតុត្តាមស្ស ទុត្តានំ បរិ-
 មទ្ធានំ ញាបនំ សម្មាហនំ សាទិយតិ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចវគ្គ

ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះដំណុះស្បែកព្រាហ្មណ៍ អង្គុយក្នុង
 ទីសមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា ព្រះ
 គោតមដ៏ចម្រើន ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរឬ ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ គេកាលបើពោលត្រឹមត្រូវ គប្បីពោលចំពោះ
 បុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធ មិនដាច់ មិន
 ធ្លុះ មិនពពាល មិនពព្រួស ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ កាលគេពោលដោយ
 ត្រឹមត្រូវ គប្បីពោល ចំពោះតថាគតនោះឯងថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍
 ព្រោះតថាគត ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ឲ្យបរិបូណ៌ បរិសុទ្ធ មិនដាច់ មិន
 ធ្លុះ មិនពពាល មិនពព្រួស ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ប៉ុន្តែការដាច់
 ភ្នំ ធ្លុះភ្នំ ពពាលភ្នំ ពព្រួសភ្នំ នៃព្រហ្មចរិយធម៌ តើដូចម្តេច ។
 ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាសមណៈឬព្រាហ្មណ៍
 ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរដោយប្រពៃ មិនបានប៉ះពាល់នូវការប៉ះ
 ពាល់ដោយបុគ្គលពីរៗ មួយអង្គដោយមាតុត្រាម (សេពមេប៉ុន) តែថា
 វេមន៍ត្រេកអរ នឹងការដុសខាត់ នូវ ផ្លូវ ច្របាច់របស់មាតុត្រាម ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដក

សោ តំ អស្សុទេតិ តំ ជីកាមេតិ តេន
 ច វិភិក្ខុ អាបជ្ជតិ ។ នំទម្បំ ខោ
 ព្រាហ្មណ ព្រាហ្មចរិយស្ស ខណ្ឌម្បំ ជំនុំម្បំ
 សពលម្បំ កម្មាសម្បំ អយំ វិច្ឆតិ ព្រាហ្មណ
 អបិសុទ្ធិំ ព្រាហ្មចរិយំ ចរតិ សញ្ញត្តោ មេធានេន
 សញ្ញាតេន ន បិមុច្ឆតិ ជាតិយា ជរាមរណេន
 សោកេហំ បរិទេវេហំ ឱក្ខេហំ ទោមនស្សេហំ
 ឧបាយាសេហំ ន បិមុច្ឆតិ ឱក្ខត្តាតិ វេទាមិ ។
 ចុន ចបំ ព្រាហ្មណ និរោក្ខតោ សមណោ វា
 ព្រាហ្មណោ វា សម្មា ព្រាហ្មចារី បដិជានិមាទោ
 នហោវ ខោ មាតុត្តាមេន សុទ្ធិំ ទ្វិយទ្វិយសមាបត្តិ
 សមាបជ្ជតិ នបិ មាតុត្តាមស្ស ឧប្បាទនំ បរិមទ្ធនំ
 ញាបនំ សម្ពាហនំ ភាទិយតិ អបិច ខោ មាតុត្តាមេន
 សុទ្ធិំ សញ្ញត្តតិ សំភិទ្ធិតិ សំភេទ្ធាយតិ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សត្តកទិបាត

បុគ្គលនោះ រមែងត្រេកអរនឹងការដុសខាត់នោះ រីករាយនឹងការដុសខាត់
នោះ ដល់នូវ សចក្ខីត្រេកអរ ដោយការដុសខាត់នោះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
នេះឯងហៅថា ជាចំផង ធុនផង ពពាលផង ពព្រុសផង នៃព្រហ្ម-
ចរិយធម៌ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះហៅថា បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌
មិនបរិសុទ្ធ ជាអ្នកប្រកបដោយមេប៉ុនសំយោគ រមែងមិនផុតចាកជាតិ
ជរា មរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខៈ ទោមនស្ស ទុក្ខាយាសៈ
តថាគតហៅថា រមែងមិនរួចចាកវដ្តទឹកឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
មួយទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាសមណៈព្រាហ្មណ៍ ប្តេជ្ញាថា
ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ដោយប្រពៃ រមែងមិនប៉ះពាល់ ចំពោះការ
ប៉ះពាល់ ដោយបុគ្គលពីរ ។ មួយអង្វើដោយមាតុត្រាម ទាំងមិនត្រេក
អរនឹងការដុសខាត់ ន្ទត ឆ្អុត ប្របាច់ របស់មាតុត្រាមទេ តែថា រមែង
ចំអកឡើយ សើចក្លាកក្លាយ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម ។ បេ ។

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃត្ថោ

នបិ មាតុត្តាមេន សទ្ធិ សញ្ញក្សតិ សំគីឡ្យតិ
 សំគេឡាយតិ អបិច ខោ មាតុត្តាមស្ស ចត្តុនា
 ចត្តុំ ឧបនិជ្ឈាយតិ បេត្តតិ នបិ មាតុត្តាមស្ស
 ចត្តុនា ចត្តុំ ឧបនិជ្ឈាយតិ បេត្តតិ អបិច ខោ
 មាតុត្តាមស្ស សទ្ធិ សុណាតិ តិរេកុខ្នំ វា តិរេ-
 ចាការំ វា ហសន្តិយា វា ភណ្ឌន្តិយា វា
 តាយន្តិយា វា រោទន្តិយា វា នបិ មាតុត្តាមស្ស
 សទ្ធិ សុណាតិ តិរេកុខ្នំ វា តិរេចាការំ វា
 ហសន្តិយា វា ភណ្ឌន្តិយា វា តាយន្តិយា វា
 រោទន្តិយា វា អបិច ខោ យានិស្ស តានំ បុព្វេ
 មាតុត្តាមេន សទ្ធិ ហសីននបិកតីឡ្យតានំ តានំ(១)
 អនុស្សតិ នបិ យានិស្ស តានំ បុព្វេ មាតុត្តាមេន
 សទ្ធិ ហសីននបិកតីឡ្យតានំ តានំ អនុស្សតិ អបិច
 ខោ បស្សតិ កហបតី វា កហបតីបុត្តំ វា បក្ខហិ
 កាមគុណហិ សមប្បតិ សមន្តិក្ខតំ បរិចារយមាធំ
 នបិ បស្សតិ កហបតី វា កហបតីបុត្តំ វា

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ច័ន្ត

បើមិនចំអកឡូកឡើយ សើចក្អាកក្អាយ ជាមួយនឹងមាតុត្រាមទេ រមែង
 នៅមៀងភ្នែកដោយភ្នែក ដៀងចំពោះមាតុត្រាម បើមិនបានមៀងភ្នែក
 ដោយភ្នែក ដៀងចំពោះមាតុត្រាមទេ រមែងស្តាប់សំឡេងនៃមាតុត្រាម
 កាលសើចក្តី កាលនិយាយក្តី ច្រៀងក្តី យំក្តី ខាងក្រៅដញ្ចាំង ឬ
 ខាងក្រៅកំពែង បើមិនស្តាប់សំឡេងនៃមាតុត្រាម កាលសើចក្តី និយាយ
 ក្តី ច្រៀងក្តី យំក្តី ខាងក្រៅដញ្ចាំង ឬខាងក្រៅកំពែងទេ តែថា រលឹក
 រឿយ ។ ឡូហេតុដែលធ្លាប់សើច ធ្លាប់និយាយ ធ្លាប់លេង ជាមួយ
 នឹងមាតុត្រាម ក្នុងកាលពីដើម បើមិនរលឹករឿយ ។ ឡូហេតុ ដែលធ្លាប់
 សើច ធ្លាប់និយាយ ធ្លាប់លេងជាមួយនឹងមាតុត្រាម ក្នុងកាលពីដើមទេ
 តែថា រមែងឃើញឡូគហបតី ឬ គហបតិបុត្រ ដែលស្តាប់ស្តល់ មូលមិត្រ
 បម្រើដោយកាមគុណទាំង ៩ បើមិនបានឃើញឡូគហបតី ឬ គហបតិបុត្រ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តនិកាយោ

បញ្ចាហំ កាមគុណោហំ សមប្ប័តំ សមន្តិក្ខតំ បរិចារ-
 យមាណំ អបិច ខោ អញ្ញាតំ នេវនិកាយំ បណិជាយ
 ព្រហ្មចរិយំ ចរតំ នមិទាហំ សីលេន វា វតេន វា
 តមេន វា ព្រហ្មចរិយេន វា នេវេ វា ភវិស្សមិ
 នេវញ្ញាតោ វាតំ ។ សោ តំ អស្សនេតិ តំ និកាមេតិ
 តេន ច វិត្តំ អាបជ្ជតិ ។ ននម្បិ ខោ ព្រាហ្មណ ព្រហ្ម-
 ចរិយស្ស ខណ្ឌម្បិ និទ្ទម្បិ សតេនម្បិ តម្មាសម្បិ អយំ
 វុច្ចតិ ព្រាហ្មណ អបរិសុទ្ធិំ ព្រហ្មចរិយំ ចរតំ សញ្ញតោ
 មេដ្ឋនេន សញ្ញាតេន ន បរិមុច្ចតិ ជានិយា ជរាមរណេន
 សោភេហំ បរិនិវេហំ ទុក្ខេហំ នោមនស្សេហំ ទុចា-
 យាសេហំ ន បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មាតិ វិនាមិ ។ យាវកីវណ្ណោហំ
 ព្រាហ្មណ នមេសំ សត្តន្តំ មេដ្ឋនសញ្ញាតាណំ អញ្ញាតំ^(១)
 មេដ្ឋនសញ្ញាតំ អត្តនំ អប្បហំណំ សមនុបស្សី នេវ
 តាវាហំ ព្រាហ្មណ សនេរកេ លោកេ សមារកេ
 សព្វញ្ញកេ សស្សមណ្ឌព្រាហ្មណិយា បជាយ សនេវ-
 មនុស្សយ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិំ អភិសម្មទ្ធោ បព្វញ្ញាសំ

១ ខ. អញ្ញាតោ ។
 ញ ញ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សត្តកនិបាត

ដែលស្តាប់ស្តាប់ មូលមិត្ត បម្រើដោយកាមគុណទាំង ៥ ទេ តែថា
 ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីប្រាថ្នាខ្លះទេពនិកាយ ណាមួយ ថា អញ
 សុំឲ្យបានជាទេវតា ទោះជា ទេវតាណាមួយ ដោយសីលនេះផង ដោយ
 វត្ថុនេះផង ដោយភបធម៌នេះផង ដោយព្រហ្មចរិយធម៌ផង ។ បុគ្គលនោះ
 រមែងត្រេកអរនឹងធម៌នោះ រីករាយនឹងធម៌នោះ ដល់ខ្យល់សេចក្តីត្រេក
 អរចំពោះធម៌នោះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះឈ្មោះថា ដាច់ផង ដូចផង
 ពពាលផង ពង្រសផង នៃព្រហ្មចរិយធម៌ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលនេះ
 ហៅថា ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌មិនបរិសុទ្ធ ជាអ្នកប្រកបដោយមេដុនសំយោគ
 រមែងមិនរួចចាកជាតិ ដកមរណៈ សោកៈ បរិទេវៈ ទុក្ខៈ ចោមនស្ស
 ទុបាយាសៈ គឺជាគតហៅថា មិនរួចចាកវដ្តទុក្ខឡើយ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 បណ្តាមេដុនសំយោគទាំង ៧ យ៉ាងនេះ គឺជាគតឃើញច្បាស់ខ្លះមេដុន-
 សំយោគណាមួយ ក្នុងខ្លួនដែលមិនទាន់លះបង់ដកបណា ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 គឺជាគតមិនទាន់ប្តេជ្ញាថាជាអ្នកត្រាស់ដឹងខ្យល់សម្មាសម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ
 ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ព្រមទាំងសមណ-
 ព្រាហ្មណ៍ នឹងមនុស្សជាសម្មតិទេពនឹងមនុស្សដ៏សេ ប ដកបនោះដែរ

បឋមបណ្ណសពេ មហាយញ្ចវគ្គោ

យតោ ច ខោ អហំ ព្រាហ្មណា ឥមេសំ
 សត្តំ មេធានសញ្ញាតា អញ្ញាតំ^(១) មេធានសញ្ញាតំ
 អត្ថំ អប្បហំ ធន សមុបស្សី អដាហំ
 ព្រាហ្មណ សនេវតេ លោកេ សមាវតេ សព្វេវតេ
 សស្សមណាព្រាហ្មណីយា បដាយ សនេវមុស្សយ
 អនុតំ សម្មាសម្ពោជំ អភិសម្ពុទ្ធា បច្ចុញ្ញាសី ។
 ញាណោ បធន មេ ទស្សំ ឧទទាទំ អគ្គប្ប
 មេ វិមុត្តិ^(២) អយមន្តិមា ជាតិ នត្ថំ ធានំ បុនត្ថវេតិ ។
 ឯវំ វុត្តំ ជាណុស្សោណី ព្រាហ្មណោ កកវុត្តំ ឯត-
 ទវេច អភិក្កន្តំ ភោ តោតម ។ បេ ។ ឧទាសកំ
 មំ កំ តោតមោ ជារតុ អដ្ឋតត្ថោ ចាណុបេតំ
 សារណំ តត្ថំ ។

[៤៨] សញ្ញាតវិសញ្ញាត វេ ភិក្ខុវេ ធម្មបរិយាយំ
 ទេសេស្សមិ តំ សុណាថ សាធុតំ មនសីករោថ

១ ឧ. អញ្ញាតញ្ញាតំ ។ ២ ឧ. ម. ចេវោវិមុត្តិ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចវគ្គ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បណ្ណាមេប៉ុនសំយោគទាំង ៧ យ៉ាងនេះ គឺជាគតិមិន
 ឃើញច្បាស់នូវមេប៉ុនសំយោគណាមួយ ក្នុងខន្ធដែលមិនលះបង់ក្នុងកាល
 ណាទេ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ គឺជាគតិក៏ប្លែងថាជាអ្នកត្រាស់ដឹងនូវសម្មា-
 សម្ពុទ្ធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្ម-
 លោក ក្នុងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍នឹងមនុស្សជាសម្មតិទេព
 នឹងមនុស្សវិសេស ក្នុងកាលនោះដែរ ។ លុះតែបញ្ញាដែលដឹងច្បាស់
 ឃើញច្បាស់ កើតឡើងហើយដល់គតិដូច្នេះថា ការរួចស្រឡះរបស់
 គតិគតិ មិនកម្រើក ជាតិនេះជាទីបំផុត គតិថ្មីទៀតមិនមានឡើយ ។
 កាលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ជាណុះស្យាណព្រាហ្មណ៍
 បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន
 ភ្លឺច្បាស់ណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ចាំនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជា
 ទេវាសកិអ្នកដល់នូវសរណគមន៍ ស្មើដោយដ៏រិតថាជាដើមអំពីថ្ងៃនេះតទៅ។

[៤៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គតិគតិនឹងសំដែងនូវធម្មបរិយាយដែល
 សម្រេចអំពីសញ្ញាគៈ (ការប្រកប) នឹងវិសញ្ញាគៈ (ការនឿយណាយ)
 ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយប្រពៃចុះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ភាសិស្សមិត្ត ។ វេ កន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខុ
 កកវតោ បច្ឆស្សេស្សំ ។ កកវា វេទនវេច កតមោ
 ច ភិក្ខុវេ សញ្ញោភិសញ្ញោតោ ធម្មបរិយាយោ ។
 ឥត្ថំ ភិក្ខុវេ អដ្ឋង្គំ ឥត្ថង្គ្រិយំ មនសិករោតិ ឥត្ថំ
 កុត្តំ ឥត្ថាកប្បំ ឥត្ថវិធំ ឥត្ថច្ឆន្ទំ ឥត្ថស្សំ ឥត្ថា-
 លង្ករំ ។ សា ឥត្ថ រដ្ឋតិ តត្រាភិរមតិ សា ឥត្ថ រត្តា
 តត្រាភិរតា ពហិទ្ធា បុរិសង្គ្រិយំ មនសិករោតិ
 បុរិសកុត្តំ បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ បុរិសច្ឆន្ទំ បុរិសស្សំ
 បុរិសាលង្ករំ ។ សា ឥត្ថ រដ្ឋតិ តត្រាភិរមតិ សា
 ឥត្ថ រត្តា តត្រាភិរតា ពហិទ្ធា សញ្ញោកំ អាគម្ពតិ
 យញ្ញស្ស ឥត្ថោកប្បច្ឆយា ឧប្បជ្ឈតិ សុខំ សោ -
 មនស្សំ តញ្ញ អាគម្ពតិ ។ ឥត្ថត្ថ ភិក្ខុវេ
 អភិរតា សត្តា បុរិសេសុ សញ្ញោកំ តតា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គឧទាយ សុត្តនិបាត

ភថាគតនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុទាំងនោះ បានទទួលស្តាប់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានត្រាស់
 ដូច្នេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម្មបរិយាយ សម្រេចអំពីសញ្ញាគៈ
 នឹងវិសញ្ញាគៈ តើដូចម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រ្តីវែម
 កំណត់កងចិត្តនូវឥន្ទ្រិយនៃស្រ្តី ខាងកង គឺភិរិយានៃស្រ្តី ឫកពានៃស្រ្តី
 បែបផែននៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នានៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី អលង្ការ
 នៃស្រ្តី ។ ស្រ្តីនោះ វែមន៍ត្រេកអរកងហេតុទាំងនោះ រីករាយកង
 ហេតុទាំងនោះ លុះស្រ្តីនោះ ត្រេកអរកងហេតុទាំងនោះ រីករាយកង
 ហេតុទាំងនោះហើយ វែមន៍កំណត់កងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃបុរស
 ខាងក្រៅ គឺភិរិយានៃបុរស ឫកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស សេចក្តី
 ប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ ស្រ្តីនោះ
 វែមន៍ត្រេកអរកងហេតុទាំងនោះ រីករាយកងហេតុទាំងនោះ លុះស្រ្តី
 នោះ ត្រេកអរកងហេតុទាំងនោះ រីករាយកងហេតុទាំងនោះហើយ វែមន៍
 ប៉ុនប៉ងនូវការប្រកបខាងក្រៅ សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សណា កើត
 ឡើងដល់ស្រ្តីនោះ ព្រោះការប្រកបជាបច្ច័យ ស្រ្តីនោះឯង វែមន៍ប៉ុន
 ប៉ងនូវសេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វ
 ដែលត្រេកអរកងឥត្តិភាព តែងដល់នូវការប្រកបកងពួកបុរិសភាព ។

បឋមបណ្ណសាគរ មហាយញ្ចៃត្ថោ

ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ស័ត្តំ ស័ត្តតំ ធាតវត្ថុតំ ។ បុរិសោ
 ភិក្ខុវេ អជ្ឈតំ បុរិសង្ក្ខយំ មនសិករោតិ បុរិសក្កតំ
 បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ បុរិសច្ចង្គំ បុរិសស្សំ បុរិសា-
 នវដ្ឋារំ ។ សោ តត្ថ រដ្ឋតិ តត្រាកិរមតិ សោ តត្ថ រត្តោ
 តត្រាកិរត្តោ ពហិទ្ធា ស័ត្តង្ក្ខយំ មនសិករោតិ ស័ត្តក្កតំ
 ស័ត្តាកប្បំ ស័ត្តវិធំ ស័ត្តច្ចង្គំ ស័ត្តស្សំ ស័ត្តានវដ្ឋារំ ។
 សោ តត្ថ រដ្ឋតិ តត្រាកិរមតិ សោ តត្ថ រត្តោ
 តត្រាកិរត្តោ ពហិទ្ធា សញ្ញោតំ អាកុដ្ឋតិ ។
 យញ្ញស្ស សញ្ញោតប្បច្ចយា ឧប្បជ្ឈតិ សុខំ សោមនស្សំ
 តញ្ច អាកុដ្ឋតិ ។ បុរិសត្ថេ ភិក្ខុវេ អភិរតា
 សត្តា ស័ត្តសុ សញ្ញោតំ តតា ។ ឯវំ ខោ
 ភិក្ខុវេ បុរិសោ បុរិសតំ ធាតវត្ថុតំ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយាន

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្រីរមែងមិនកន្លងភាពនៃស្រ្តីយ៉ាងនេះឯង ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសរមែងកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃបុរស
 ខាងក្នុងសន្តាន គឺភិរិយានៃបុរស ឫកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស
 សេចក្តីប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ បុរស
 នោះ រមែងត្រេកអរ ក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុងហេតុទាំងនោះ
 លុះបុរសនោះ ត្រេកអរក្នុងហេតុទាំងនោះ រីករាយក្នុងហេតុទាំងនោះ
 ហើយ រមែងកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃស្រ្តីខាងក្រៅវិញ គឺ
 ភិរិយានៃស្រ្តី ឫកពានៃស្រ្តី បែបផែននៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នា
 នៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី អលង្ការនៃស្រ្តី ។ បុរសនោះ រមែងត្រេក
 អរក្នុងហេតុនោះ រីករាយក្នុងហេតុនោះ លុះបុរសនោះ ត្រេកអរក្នុងហេតុ
 នោះ រីករាយក្នុងហេតុនោះហើយ រមែងប៉ុនប៉ងនូវសេចក្តីប្រកបខាង
 ក្រៅ ។ សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សណា កើតឡើងដល់បុរសនោះ
 ព្រោះការប្រកបជាបច្ច័យ បុរសនោះ តែងប៉ុនប៉ងនូវសេចក្តីសុខនឹង
 សោមនស្សនោះវិញ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលត្រេកអរ
 ក្នុងភាពនៃបុរស តែងដល់នូវការប្រកបក្នុងពួកស្រ្តី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បុរសរមែងមិនកន្លងនូវភាពនៃបុរស យ៉ាងនេះឯង ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកូនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ សញ្ញោតោ ហោតិ ។ កថញ្ច
 ភិក្ខុវេ វិសញ្ញោតោ ហោតិ ។ ឥត្ថំ ភិក្ខុវេ
 អជ្ឈតំ ឥត្ថច្ឆ័យំ ន មនសិករោតិ ឥត្ថកុត្តំ
 ឥត្ថាកប្បំ ឥត្ថវិធំ ឥត្ថច្ឆន្ធី ឥត្ថស្សំ ឥត្ថានុត្ថំ ។
 សា តត្ថ ន រដ្ឋតិ តត្ថ នាភិរមតិ សា តត្ថ
 អត្តា តត្ថ អនភិរតា ហេតុនា បុរិសច្ឆ័យំ
 ន មនសិករោតិ បុរិសកុត្តំ បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ
 បុរិសច្ឆន្ធី បុរិសស្សំ បុរិសានុត្ថំ ។ សា តត្ថ
 ន រដ្ឋតិ តត្ថ នាភិរមតិ សា តត្ថ អត្តា តត្ថ
 អនភិរតា ហេតុនា សញ្ញាតំ នាកម្មតិ យញ្ចស្ស
 សញ្ញាតប្បច្ចយា ឧប្បជ្ឈតិ សុខំ សោមនស្សំ តញ្ច
 នាកម្មតិ ។ ឥត្ថត្ថេ ខោ ភិក្ខុវេ អនភិរតា
 សត្តា បុរិសេសុ វិសញ្ញាតំ តតា ។ ឯវំ
 ខោ ភិក្ខុវេ ឥត្ថំ ឥត្ថត្ថំ អត្ថត្ថត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ សត្វកនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាគៈយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុរិសសញ្ញាគៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ត្រីមិនកំណត់ក្នុង
 ចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃស្ត្រី ខាងក្នុងសន្តាន គឺកិរិយានៃស្ត្រី ឫកពា
 នៃស្ត្រី បែបផែននៃស្ត្រី សេចក្តីប្រាថ្នានៃស្ត្រី សំឡេងនៃស្ត្រី
 អលង្ការនៃស្ត្រី ។ ស្ត្រីនោះ វេមន៍មិនត្រេកអរក្នុងហេតុនោះ មិនរីក
 រាយក្នុងហេតុនោះ លុះស្ត្រីនោះ មិនត្រេកអរក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយ
 ក្នុងហេតុនោះហើយ វេមន៍មិនកំណត់ទុកក្នុងចិត្ត ចំពោះឥន្ទ្រិយនៃបុរស
 ខាងក្រៅ គឺកិរិយានៃបុរស ឫកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស សេចក្តី
 ប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ ស្ត្រីនោះ
 វេមន៍មិនត្រេកអរក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយក្នុងហេតុនោះ លុះស្ត្រីនោះ
 មិនត្រេកអរ ក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយ ក្នុងហេតុនោះហើយ វេមន៍
 មិនប៉ុនប៉ងនូវការប្រកបខាងក្រៅ សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សណា កើត
 ឡើងដល់ស្ត្រីនោះ ព្រោះការប្រកបជាបង្ខំ ។ ស្ត្រីនោះតែងមិនប៉ុនប៉ងនូវ
 សេចក្តីសុខនឹងសោមនស្សនោះវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុសត្វដែល
 មិនត្រេកអរក្នុងភាពនៃស្ត្រី តែងដល់នូវការឡើយណាយ ក្នុងបុរសទាំង
 ឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ត្រីវេមន៍កន្លងនូវភាពនៃស្ត្រី យ៉ាងនេះឯង ។

បឋមបណ្ណសកេ បហាយញ្ញាត្តោ

បុរិសោ ភិក្ខុវេ អជ្ឈតំ បុរិស្ថ្រៃយំ ន មនស្ស-
 ករោតិ បុរិសកុតំ បុរិសាកប្បំ បុរិសវិធំ បុរិស-
 ច្ចុដ្ឋំ បុរិសស្សំ បុរិសាលង្ការំ ។ សោ តត្ថ
 ន រជ្ជតិ តត្រ ធាកិរមតិ សោ តត្ថ
 អរត្តោ តត្រ អនកិរតោ ពហិទ្ធា ឥត្ថ្រៃយំ ន
 មនស្សករោតិ ឥត្ថកុតំ ឥត្ថាកប្បំ ឥត្ថវិធំ ឥត្ថច្ចុដ្ឋំ
 ឥត្ថស្សំ ឥត្ថាលង្ការំ ។ សោ តត្ថ ន រជ្ជតិ តត្រ
 ធាកិរមតិ សោ តត្ថ អរត្តោ តត្រ អនកិរតោ
 ពហិទ្ធា សញ្ញោកំ ធាកដ្ឋតិ យព្វាស្ស សញ្ញោក-
 ប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ សុខំ សោមនស្សំ តព្វា
 ធាកដ្ឋតិ ។ បុរិសត្ថេ ភិក្ខុវេ អនកិរតោ សត្តា
 ឥត្ថសុ វិសញ្ញោកំ តតា ។ ឯវំ ចោ ភិក្ខុវេ
 បុរិសោ បុរិសត្ថំ អតិវត្ថតិ ។ ឯវំ ចោ ភិក្ខុវេ
 វិសញ្ញោកោ ហោតិ ។ អយំ ចោ ភិក្ខុវេ សញ្ញោក-
 វិសញ្ញោកោ ធម្មបរិយាយោតិ ។

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ញូ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសមិនធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្តនូវឥន្ទ្រិយរបស់បុរស ខាង
 ក្នុងសន្តាន គឺភិក្ខុនៃបុរស ឫកពានៃបុរស បែបផែននៃបុរស សេចក្តី
 ប្រាថ្នានៃបុរស សំឡេងនៃបុរស អលង្ការនៃបុរស ។ បុរសនោះ មិន
 ត្រេកអរ ក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយ ក្នុងហេតុនោះ លុះបុរសនោះ
 មិនត្រេកអរក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយ ក្នុងហេតុនោះហើយ រមែង
 មិនធ្វើទុក្ខក្នុងចិត្ត នូវឥន្ទ្រិយនៃស្រ្តីខាងក្រៅ គឺភិក្ខុនៃស្រ្តី ឫកពា
 នៃស្រ្តី បែបផែននៃស្រ្តី សេចក្តីប្រាថ្នានៃស្រ្តី សំឡេងនៃស្រ្តី
 អលង្ការនៃស្រ្តី ។ បុរសនោះមិនត្រេកអរ ក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយក្នុង
 ហេតុនោះ លុះបុរសនោះមិនត្រេកអរ ក្នុងហេតុនោះ មិនរីករាយក្នុង
 ហេតុនោះហើយ រមែងមិនប្រាថ្នានូវការប្រកបខាងក្រៅ សេចក្តីសុខនឹង
 សោមនស្សនា កើតឡើងដល់បុរសនោះ ព្រោះការប្រកប ជាបច្ច័យ
 បុរសនោះ តែងមិនប្រាថ្នានូវសេចក្តីសុខ នឹងសោមនស្សនោះឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វដែលមិនត្រេកអរ ក្នុងភាពនៃបុរស តែង
 ដល់នូវការឡើយណាមួយ ក្នុងស្រ្តីទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុរសកន្លងនូវភាពនៃបុរស យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 វិសញ្ញាតៈ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មបរិយាយនេះឯង
 ដែលសម្រេចអំពីការប្រកបនឹងការឡើយណាមួយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរិយស្ស សត្តកវិចារោ

(៤៧) ឯកំ សមយំ ភកកា ចម្បាយំ វិហាតិ
 ភក្ករាយ ចោត្តរណីយា ភិរេ ។ អដទោ សម្ពហុលា
 ចម្បេយ្យកា ឧចាសកា យេនាយស្មា សារីបុត្តោ
 តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ ធិសីទីសុ ។ ឯកមន្តំ ធិសីទី
 ទោ(១) ចម្បេយ្យកា ឧចាសកា អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ
 ឯតទរោជំ ចិរស្សតា ចោ កន្ត ភកវតោ សម្ពា
 ធម្មិ កថា សាទុ មយំ កន្ត លកេយ្យម ភកវតោ
 ធម្មិ កថំ(២) សវនាយាតិ ។ តេនហារុសោ ភកហុ-
 ចោសថេ អាកច្ឆេយ្យថេ អប្បេវនាម លកេយ្យថេ
 ភកវតោ សន្តតោ ធម្មិ កថំ សវនាយាតិ ។ ឯវ
 កន្តតិ ទោ(៣) ចម្បេយ្យកា ឧចាសកា អាយស្មតោ
 សារីបុត្តស្ស បដិស្សណីត្វា ឧដ្ឋាយាសនា អាយស្មន្តំ
 សារីបុត្តំ អភិវាទេត្វា បទត្តិណំ កត្វា បក្កមីសុ ។
 អដទោ(៤) ចមេយ្យកា ឧចាសកា ភកហុចោសថេ
 យេនាយស្មា សារីបុត្តោ តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមិត្វា

សុត្តន្តបិដក អង្គក្លានិកាយ សុត្តន្តនិបាត

(៤៩) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលនឹងទៀបឆ្នេរស្រះ
 បោករណីឈ្មោះឥត្តរា ដឹកគ្រឿងចម្បក ។ គ្រានោះឯង ពួកទុប្បាសកច្រើន
 នាក់ នៅក្នុងស្រុកចម្បក ចូលទៅរកព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុហើយ អង្គុយក្នុងទីដ៏សម
 គួរ ។ លុះពួកទុប្បាសក ក្នុងស្រុកចម្បក អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ
 បាននិយាយនឹងព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុដូច្នេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
 ធម្មិកថា ចំពោះព្រះកត្ត្រៃនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ យើងខ្ញុំខានស្តាប់អស់
 កាលយូរហើយ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមឱ្យយើងខ្ញុំឮបានស្តាប់នូវ
 ធម្មិកថានៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ បើដូច្នេះ
 អ្នកទាំងឡាយ គប្បីមកក្នុងថ្ងៃទុប្បាសថ្ងៃ ធ្វើដូច្នេះអ្នកទាំងឡាយ គប្បី
 បានស្តាប់នូវធម្មិកថា ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ពួកទុប្បាសកនៅ
 ក្នុងស្រុកចម្បក ទទួលស្តាប់ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុថា ព្រះករុណាលោក
 ម្ចាស់ ហើយក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ធ្វើ
 ប្រទក្សណ៍ចៀសចេញទៅ ។ លំដាប់នោះ ពួកទុប្បាសកអ្នកស្រុកចម្បក ចូល
 ទៅរកព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ក្នុងថ្ងៃទុប្បាសថ្ងៃ លុះចូលទៅដល់ហើយ

បរមបណ្ឌិត មហាយញ្ចោ

អាយស្មន្តំ សារីបុត្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋសុ ។
 អថោ អាយស្មា សារីបុត្តោ តេហំ ចម្រេយ្យកេហំ
 ឧបាសកេហំ សន្តិ យេន កកវា តេនុបសន្តមិ
 ឧបសន្តមិត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ ធិសីទិ ។
 ឯកមន្តំ ធិសីទេ ទោ អាយស្មា សារីបុត្តោ កកវន្តំ
 ឯកទេវេច សីយា នុ ទោ កន្តេ ឥនេកច្ចុស្ស
 តាទិសំយេវ ឆានំ ទិន្នំ មហាប្បវេន្តំ ទ មហាទិសំសំ
 សីយា បន កន្តេ ឥនេកច្ចុស្ស តាទិសំយេវ ឆានំ
 ទិន្នំ មហាប្បវេន្តំ មហាទិសំសន្តិ ។ សីយា សារីបុត្ត
 ឥនេកច្ចុស្ស តាទិសំយេវ ឆានំ ទិន្នំ មហាប្បវេន្តំ
 ទ មហាទិសំសំ សីយា បន សារីបុត្ត ឥនេកច្ចុស្ស
 តាទិសំយេវ ឆានំ ទិន្នំ មហាប្បវេន្តំ មហាទិសំសន្តិ ។
 កោ នុ ទោ កន្តេ ហេតុ កោ បច្ចុយោ
 យេនចិ ឥនេកច្ចុស្ស តាទិសំយេវ ឆានំ ទិន្នំ
 មហាប្បវេន្តំ ទ មហាទិសំសំ កោ នុ ទោ កន្តេ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះសារីបុត្ត ហើយបិតាទៅ ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះ
 ព្រះសារីបុត្តៗមានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជាមួយនឹងពួក
 ទុបាសកអ្នកស្រុកចម្បានោះ លុះចូលទៅដល់ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសារីបុត្តៗមានអាយុ
 អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានគ្រាបបង្គំចូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នេះថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទានបែបនោះ ដែលបុគ្គលឲ្យហើយចំពោះ
 បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានផលច្រើន តែមិនមានអានិសង្សច្រើន
 មានដែរឬ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទានបែបនោះ ដែលបុគ្គលឲ្យហើយ
 ចំពោះបុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន
 មានដែរឬ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្ត ទានដែលបុគ្គលឲ្យ
 ហើយ ចំពោះបុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានផលច្រើន តែមិនមាន
 អានិសង្សច្រើនក៏មាន ម្ចាស់សារីបុត្ត ទានដែលបុគ្គលឲ្យ ហើយចំពោះ
 បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ មានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើនក៏មាន ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបង្ខំ ដែលនាំឲ្យទានបែបនោះឯង
 ដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ចំពោះបុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាទានមានផល
 ច្រើន តែមិនមានអានិសង្សច្រើន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កន្តកាយស្ស សត្តកន្តបិដកេ

ហេតុ កោ បច្ចយោ យេនបិ ឥនេកច្ចស្ស តាទិសំ-
 យេវ ទានំ ទិដ្ឋំ មហាច្ចលំ អហានិសំសន្តិ ។ ឥន
 សារីបុត្ត ឯកោ ហេតុោ ទានំ ទេតិ បដិ-
 តទ្ធិចិត្តោ ទានំ ទេតិ សន្និធិបេត្តោ ទានំ ទេតិ
 ឥមំ បេច្ច បរិកុញ្ញស្សមីតិ ទានំ ទេតិ ។ សោ
 តំ ទានំ ទេតិ សមណស្ស វា ព្រាហ្មណស្ស វា
 អន្តំ ទានំ វត្ថុ យានំ មាលាភន្ធិវេលេនំ សេយ្យា-
 សថប្បទីបេយ្យំ ។ តំ កី មញ្ញាសិ សារីបុត្ត
 ទិធម្មេ ឥនេកោ ឯកោ ឯកោ ទានន្តិ ។ ឯវំ កន្តេ ។
 តត្រ សារីបុត្ត យាយំ ហេតុោ ទានំ ទេតិ
 បដិតទ្ធិចិត្តោ ទានំ ទេតិ សន្និធិបេត្តោ ទានំ ទេតិ
 ឥមំ បេច្ច បរិកុញ្ញស្សមីតិ ទានំ ទេតិ សោ តំ ទានំ
 ទិក្ខា កាយស្ស ភេតា បរម្មរណា ចាតុម្ពហា-
 រាជីកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជតិ ។ សោ
 តំ កម្មំ ខេបេត្តា តំ ឥន្ទី តំ យសំ តំ
 អាជីបតេយ្យំ អាតាមី ហោតិ អាតញ្ញា ឥត្តត្ថំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្តានិកាយ សុត្តន្តបិដក

អ្វីជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យបានបែបនោះឯង ដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ចំពោះ
 បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាទានមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។
 ម្នាលសាវ័ប្ត បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ ឲ្យទានទាំងប្រកបដោយគណ្ណ
 ឲ្យទានទាំងចិត្តជាប់ជំពាក់ ឲ្យទានទាំងសំឡឹងនូវការសន្សំទុក ឲ្យទាន
 ដោយគិតថា អាត្មាអញលះលោកនេះទៅនឹងបរិភោគ ។ បុគ្គលនោះឲ្យ
 បាយ ទឹក សំពត់ យាន កម្រងផ្កា គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប ទីដេក ទី
 នៅនឹងគ្រឿងទប់ករណ៍ដល់ប្រទីបជាទាន ចំពោះសមណៈបូព្រាហ្មណ៍ ។
 ម្នាលសាវ័ប្ត អ្នកសំគាល់នូវហេតុនោះដូចម្តេច បុគ្គលខ្លះក្នុងលោកនេះ
 គប្បីឲ្យទានមានសភាពបែបនេះដែរឬ ។ មានព្រះអង្គ ។ ម្នាលសាវ័ប្ត
 ក្នុងដំណើរនោះ បុគ្គលណាឲ្យទានទាំងប្រកបដោយគណ្ណ ឲ្យទានទាំង
 ចិត្តជាប់ជំពាក់ ឲ្យទានទាំងសំឡឹងនូវការសន្សំទុក ឲ្យទានដោយ
 គិតថា អាត្មាអញលះលោកនេះទៅ នឹងបរិភោគ លុះបុគ្គលនោះឲ្យទាន
 នោះដូចហើយ បែកថ្វាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតជាមួយនឹងទេវតា
 ជាធំក្នុងជាន់ឋានមហាជីវៈ ។ លុះបុគ្គលនោះអស់កម្មនោះហើយ ក៏បាន
 មកកាន់អត្តភាពនេះ បាននូវប្ញទ្ធិនោះ យសនោះ អធិបតេយ្យនោះទៀត ។

ឃុំបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ឥឡូវ បង សារីបុត្រ ឯកទ្វេរ នហៅ ខោ សាបេត្តោ ទាន់
 ទេតិ ន បដិពទ្ធិចិត្តោ ទាន់ ទេតិ ន សន្និធិបេត្តោ
 ទាន់ ទេតិ ន ឥមំ បេច្ច បរិកុញ្ញាស្សមីតិ ទាន់
 ទេតិ អមិច ខោ សាហុ ទានន្តិ ទាន់ ទេតិ ។ បេ ។
 នបិ សាហុ ទានន្តិ ទាន់ ទេតិ អមិច ខោ
 ទិន្នបុព្វំ កតបុព្វំ បិគុបិតាមហេហំ ន អរហាមិ
 ចោរាណំ កុលវរំសំ ហាបេតុន្តិ ទាន់ ទេតិ នបិ ទិន្ន
 បុព្វំ កតបុព្វំ បិគុបិតាមហេហំ ន អរហាមិ ចោរាណំ
 កុលវរំសំ ហាបេតុន្តិ ទាន់ ទេតិ អមិច ខោ
 អហំ បចាមិ ឥមេ ន បចន្តិ ន អរហាមិ បចន្តោ
 អបចន្តានំ ទាន់ អនាតុន្តិ ទាន់ ទេតិ នបិ អហំ
 បចាមិ ឥមេ ន បចន្តិ ន អរហាមិ បចន្តោ
 អបចន្តានំ ទាន់ អនាតុន្តិ ទាន់ ទេតិ អមិច ខោ
 យថា តេសំ បុព្វកានំ ឥសីនំ តានិ មហា
 យញ្ញានំ អហេសុំ សេយ្យេដ៏នំ អដ្ឋកស្ស វាមកស្ស
 វាមទេវស្ស វេស្សាមិត្តស្ស យមទត្តនោ អត្ថីរសស្ស
 ការទ្វាជស្ស វាសេដ្ឋស្ស កស្សបស្ស ភគុនោ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចវគ្គ

មាលសារីបុត្ត បុត្តលទ្ធុៈក្នុងលោកនេះ មិនឲ្យបានប្រកបដោយគណ្ណ
 មិនឲ្យបានទាំងចិត្តជាប់ជំពាក់ មិនឲ្យបានទាំងសំឡឹង ខ្សែការសន្សំទុក
 មិនឲ្យបានដោយគិតថា អាត្មាអញ លះលោកនេះទៅ នឹងបរិភោគ
 ចំណែកខ្លះ ឲ្យបានដោយគិតថា បានជាការល្អ ៗ លេង ទាំងមិនឲ្យបាន
 ដោយគិតថា អាត្មាអញមិនគួរ ដើម្បីញ៉ាំងវិទ្យារបស់ត្រកូលបុរាណដែល
 ដ៏ដូនដីតា ធ្លាប់ឲ្យ ធ្លាប់ធ្វើ ឲ្យសាបសូន្យសោះ ទាំងមិនឲ្យដោយគិត
 ថា អាត្មាអញមិនគួរញ៉ាំងវិទ្យាត្រកូលបុរាណដែលដ៏ដូនដីតា ធ្លាប់ឲ្យ ធ្លាប់
 ធ្វើ ឲ្យសាបសូន្យសោះ ចំណែកខ្លះ ឲ្យបានដោយគិតថា អាត្មាអញ
 ចំអិន (បាយ) ជនទាំងឡាយនេះ មិនទាន់ចំអិន កាលអញចំអិន មិនគួរ
 ដើម្បីមិនឲ្យបាន ដល់ជនដែលមិនទាន់ចំអិន ទាំងមិនឲ្យបានដោយគិត
 ថា អាត្មាអញចំអិន ជនទាំងឡាយនេះ មិនទាន់ចំអិន កាលអញចំអិន
 មិនគួរ ដើម្បីមិនឲ្យបាន ដល់ជនមិនទាន់ចំអិន ចំណែកខ្លះ ឲ្យបាន
 ដោយគិតថា មហាយញ្ចាទាំងឡាយនោះ របស់អ័សីជាន់មុនទាំងនោះ
 ភីសីឈ្មោះ អដ្ឋកៈ ១ វមកៈ ១ វមទៅៈ ១ វេស្សមិត្តៈ ១ យមទត្តិ ១
 អត្ថិរសៈ ១ ការទ្វាជៈ ១ វេសេដ្ឋៈ ១ កស្សបៈ ១ កតិ ១ យ៉ាងណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

ឯវំ មេ អយំ ធានសំវិភាកោ កវិស្សត្ថិតំ ធានំ ទេតិ
 នមិ យថា តេសំ បុព្វកាណំ វសីនំ តាណិ មហាយញ្ញានិ
 អហោសុំ សេយ្យដីនំ អដ្ឋកស្ស វាមកស្ស វាមទេវស្ស
 វេស្សមិត្តស្ស យមទត្តិនោ អង្គីរសស្ស ការទ្វាជស្ស
 វាសេដ្ឋស្ស កស្សបស្ស កតុនោ ឯវំ មេ អយំ ធាន-
 សំវិភាកោ កវិស្សត្ថិតំ ធានំ ទេតិ អបិច ហោ វសំ មេ
 ធានំ ទទតោ ចិត្តំ បសីទតិ អត្តមនតាសោមនស្សំ
 ឧបជាយត្ថិតំ ធានំ ទេតិ នមិ វសំ មេ ធានំ ទទតោ
 ចិត្តំ បសីទតិ អត្តមនតាសោមនស្សំ ឧបជាយត្ថិតំ
 ធានំ ទេតិ អបិច ហោ ចិត្តានុវត្តំ ចិត្តបរិក្ការំ^(១) ធានំ
 ទេតិ ។ សោ តំ ធានំ ទេតិ សមណស្ស វា
 ព្រាហ្មណស្ស វា អដ្ឋ ចានំ វត្ថុ យានំ មាលាភន្ធវរិលេបនំ
 សេយ្យាវសថប្បដិមេយ្យំ ។ តំ តិច្ឆញ្ញាសំ សាវីធុត្ត
 នទេយ្យ វេទកក្ខោ ឯវុបំ ធានន្តំ ។ ឯវំ កន្តេ ។ តត្រ
 សាវីធុត្ត យ្វាយំ នហោវ ហោ សាបេក្ខោ ធានំ ទេតិ

១ ១. ចិត្តបរិក្ការំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិកាយ សុត្តន្តបិដក

បាននឹងការចែករំលែកនេះ នឹងមានដល់អាត្មាអញ យ៉ាងនោះដែរ ទាំង
 មិនឲ្យបានដោយគិតថា មហាយញ្ញាទាំងឡាយ នោះ របស់សីលានមុន
 ទាំងនោះ គឺសីល្យោៈ អដ្ឋកៈ ១ វាមកៈ ១ វាមរេវៈ ១ វេស្សាមិត្តៈ ១
 យមទត្តិ ១ អត្ថីវសៈ ១ ការព្វាជៈ ១ វាសេដ្ឋៈ ១ កស្សបៈ ១ កត្តិ ១
 យ៉ាងណា បាននឹងការចែករំលែក នឹងមានដល់អាត្មាអញ យ៉ាងនោះ
 ដែរ ចំណែកខ្លះ ឲ្យបានដោយគិតថា កាលអាត្មាអញ ឲ្យបាននេះ
 ចិត្តក៏រមែងជ្រះថ្លា ការពេញចិត្តនឹងសេចក្តីសោមនស្ស ក៏រមែងកើតឡើង
 ទាំងមិនឲ្យបានដោយគិតថា កាលអាត្មាអញ ឲ្យបាននេះ ចិត្តក៏ជ្រះថ្លា
 ការពេញចិត្តនឹងសេចក្តីសោមនស្ស ក៏រមែងកើតឡើង ចំណែកខ្លះ ឲ្យ
 បានជាគ្រឿងប្រដាប់នៃចិត្ត ជាបរិក្ខារនៃចិត្ត ។ បុគ្គលនោះ តែងឲ្យបាយ
 ទឹក សំពត់ យាន កម្រងផ្កា គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប ទីដេក ទីនៅ
 នឹងគ្រឿងទប់ករណ៍ដល់ប្រទីប ជាវានដល់សមណៈ ឬ ព្រាហ្មណ៍ ។
 ម្ចាស់សាវ័បុត្ត អ្នកសំគាល់ខ្វះហេតុនោះដូចម្តេច បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោក
 នេះ គប្បីឲ្យបានមានសភាវយ៉ាងនេះដែរឬ ។ មានព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់
 សាវ័បុត្ត ក្នុងដំណើរនោះ បុគ្គលណា មិនឲ្យបានប្រកបដោយគណ្ណ

បឋមបណ្ណាសកេ មហាយក្កាវត្តោ

ន បដិពុទ្ធចិត្តោ នាម ទេតិ ន សង្ខិច្ចិហេត្វោ
 នាម ទេតិ ន ឥមំ បេច្ច បរិកុញ្ញិស្សមីតិ នាម
 ទេតិ ន បិ សាហុ នាមន្តំ នាម ទេតិ ន បិ ទិដ្ឋបុព្វំ
 កតបុព្វំ ធិតុបិតាមហេហិ ន អរហាមិ ទោវាណំ
 កុលវិសំ ហាបេតុន្តំ នាម ទេតិ ន បិ អហំ បរិមាមិ
 ឥមេ ន បច្ចន្តំ ន អរហាមិ បច្ចន្តោ អបច្ចន្តានំ នាម
 អនាតុន្តំ នាម ទេតិ ន បិ យថា តេសំ បុព្វកានំ
 ឥសីនំ តានំ មហាយក្កានំ អហេសុ សេយ្យទីទំ អដ្ឋ-
 កស្ស វាមកស្ស វាមទេវស្ស វេស្សមិត្តស្ស យអទិត្តិនោ
 អន្តិរសស្ស ការទ្វាជស្ស វាសេដ្ឋស្ស កស្សបស្ស
 កតុនោ វិ មេ អយំ នាមសិវិតាកោ កវិស្សតីតិ
 នាម ទេតិ ន បិ ឥមំ មេ នាម ទទតោ ចិត្តំ វសីទេតិ
 អត្តមនតាសោមនស្សំ ឧបជាយតីតិ នាម ទេតិ អបិច
 ទោ ចិត្តាលង្ការំ ចិត្តបរិក្ការំ នាម ទេតិ សោ
 តំ នាម ទត្វា កាយស្ស កេតា បរម្មណា
 ព្រហ្មកាយីកានំ ទេវានំ សហព្យតំ ឧបបដ្ឋតិ

បឋមបណ្ណាល្ឌក មហាយញ្ចវគ្គ

មិនឲ្យបាន ទាំងចិត្តជាប់ដំពាក់ មិនឲ្យបាន ទាំងសំឡឹងនូវការសន្សំទុក
 មិនឲ្យបានដោយគិតថា អាត្មាអញ លះលោកនេះទៅ នឹងបរិភោគ
 ទាំងមិនឲ្យបាន ដោយគិតថា បានជាការល្អ ទាំងមិនឲ្យបានដោយ
 គិតថា អាត្មាអញ មិនគួរញ៉ាំងវិន្យក្រកូលបុរាណ ដែលដ៏ដូនដីតា
 ធ្លាប់ឲ្យ ធ្លាប់ធ្វើ ឲ្យសាបសូន្យសោះ ទាំងមិនឲ្យបានដោយគិតថា
 អាត្មាអញចំអិន ជនទាំងឡាយនេះមិនទាន់ចំអិន កាលអញចំអិន មិនគួរ
 ដើម្បីនឹងមិនឲ្យបាន ដល់ភ្នកបុគ្គលមិនចំអិន ទាំងមិនឲ្យបានដោយគិតថា
 មហាយញ្ចទាំងឡាយនោះ របស់ឥសីទាំងនោះគឺ ឥសី ឈ្មោះ អដ្ឋកៈ ១
 វាមកៈ ១ វាមាទៅៈ ១ វេស្សមិត្តៈ ១ យមទត្តិ ១ អត្តិវសៈ ១
 ការទូដៈ ១ វាសេដ្ឋៈ ១ កស្សបៈ ១ ភត្ត ១ យ៉ាងណា បាននឹង
 ការចែករំលែកនេះ នឹងមានដល់អាត្មាអញ យ៉ាងនោះដែរ ទាំងមិនឲ្យ
 បានដោយគិតថា កាលអាត្មាអញឲ្យបាននេះ ចិត្តក៏ជ្រះថ្លា ការពេញ
 ចិត្តនឹងសេចក្តីសោមនស្ស ក៏កើតឡើង ចំណែកខ្លះ ឲ្យបានជាគ្រឿង
 ប្រដាប់នៃចិត្ត ជាបរិក្ខារនៃចិត្ត លុះបុគ្គលនោះ ឲ្យបាននោះរួចហើយ
 បែកធ្លាយរាងកាយ ស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតជាមួយនឹងព្រហ្មកាយិកទៅតា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកូលិយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

សោ តំ កង្ក្រ ទេវេត្តា តំ សទ្ធិ តំ យសំ តំ
 អាជីបតេយ្យំ^(១) អនាតាមី ហោតិ អនាគត្តា សន្តត្តំ អយំ
 ទោ សារីមុត្ត ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេនចិ សីលេកក្ខត្តស្ស
 តាទិសំយេវ ឆានំ ទិដ្ឋំ មហាប្បវំ ន មហានិស្សំ
 អយំ បន សារីមុត្ត ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេនចិ
 សីលេកក្ខត្តស្ស តាទិសំយេវ ឆានំ ទិដ្ឋំ មហាប្បវំ^(២)
 មហានិស្សំសន្តិ ។

[៥០] ឯតំ សមយំ ភក្កវា អាយស្មា ច សារី-
 មុត្តា អាយស្មា ច មហាមោក្ខល្លាទោ ទត្តិណាភិវិស្មី
 ចារីតំ ចរត្តំ មហាតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិ ។ តេន
 ទោ បន សមយេន វេស្សកណ្តាភី នន្ទមាតា
 ឧបាសិកា វត្តិយា បច្ចសសមយំ បច្ចដ្ឋាយ
 ចារាយនំ សវេន ភាសតិ ។ តេន ទោ បន
 សមយេន វេស្សវណោ មហាវាជា ឧត្តរាយ
 ទិសាយ ទត្តិណំ ទិសំ កច្ឆតិ តេនចិទេវ
 តេរណីយេន ។ អស្សោសិ ទោ វេស្សវណោ មហាវាជា

១ ម. អាជីបច្ចំ ។ ២ ម. មហាប្បវំ ហោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនៃកាយ សុត្តន្តបិដក

បុគ្គលនោះ ញ៉ាំងផលកម្មនោះ ញ៉ាំងបុព្វនោះ ញ៉ាំងយសនោះ ញ៉ាំង
 អាធិបតេយ្យនោះ ឲ្យអស់ហើយ ជាអនាគាមី មិនមកកាន់ភាពនេះទេ
 ម្នាលសាវ័បុត្ត នេះឯងជាហេតុ នេះឯងជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យបានបែប
 នោះឯង ដែលបុគ្គលឲ្យហើយចំពោះបុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាទាន
 មានផលច្រើន តែមិនមានអានិសង្សច្រើន ម្នាលសាវ័បុត្ត នេះឯងជាហេតុ
 នេះជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យបានបែបនោះឯង ដែលបុគ្គលឲ្យហើយចំពោះ
 បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាទានមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។

(៥០) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ
 នឹងព្រះមហាមោគល្លានដ៏មានអាយុ ត្រាប់ទៅកាន់ចារិក ក្នុងទុក្ខិណា-
 ភិវាដមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើនរូប ។ សម័យនោះឯង នន្ទមាតាទបាសិកា
 នៅក្នុងក្រុងឈ្មោះវេស្សកណ្តកៈ ក្រោកឡើង ក្នុងបច្ចុប្បន្នសម័យនៃកត្រី
 សូត្របាយនធម៌គឺព្រះនិព្វាន ដោយសំឡេងដ៏តំពោះ ។ សម័យនោះ
 ឯង មហាកដឈ្មោះវេស្សវណ្ណ ស្តេចចេញទៅអំពីទិសខាងជើង ទៅ
 កាន់ទិសខាងត្បូង ដោយភិច្ឆន្តិមួយ ។ មហាកដឈ្មោះវេស្សវណ្ណបានឮ

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចវគ្គោ

ឧទ្ធអានាយ ឧបាសិកាយ ចារាយនំ សវន
 ភាសន្តិយា សុត្វា កថាបរិយោសានំ អាគម -
 យមាតោ អដ្ឋាសិ ។ អថេវា ឧទ្ធអានា
 ឧបាសិកា ចារាយនំ សវន ភាសិត្វា តុណ្ហិ
 អហោសិ ។ អថេវា វេស្សវណោ មហារាជា
 ឧទ្ធអានាយ ឧបាសិកាយ កថាបរិយោសានំ វិទិត្វា
 អញ្ញាទុមោទិ សាធុ ភគិនំ សាធុ ភគិនិតំ ។ កោ
 បនេសោ កុទ្ធមុខានិតំ ។ អហន្តេ ភគិនំ ភាតា
 វេស្សវណោ មហារាជានិតំ ។ សាធុ កុទ្ធមុខ តេនហិ
 យោ មេ អយំ ធម្មបរិយាយោ ភណ្ឌិតោ វិនិ
 តេ ហោតុ អាតិថយ្យន្តិ ។ សាធុ ភគិនំ
 ឯតញ្ចេវ មេ ហោតុ អាតិថយ្យំ ស្មេវ សាវ័យុត្ត -
 មោត្តល្លាធម្មមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ អតតចាតវាសោ
 វេទ្យកណ្តកំ អាគមិស្សតិ តញ្ច ភិក្ខុសង្ឃំ បរិ -
 វិសិត្វា មម នត្ថិណំ អាទិសេយ្យាសិ ឯវញ្ច មេ
 ភវិស្សតិ អាតិថយ្យន្តិ ។ អថេវា ឧទ្ធអានា ឧបាសិកា

បឋមបណ្ណបក មហាយញ្ចៃត្ថ

នន្ទមាតាទបាសិកា កំពុងសូត្របារាយនធម៌ដោយសំឡេង (ដំតីពេះ)
 ក៏បង្កើនឈរចាំស្តាប់ត្រាតែចប់ ពាក្យពោល ។ លុះនន្ទមាតាទបាសិកា
 សូត្រនូវបារាយនធម៌ ដោយសំឡេង (ដំតីពេះ) រួចហើយ ក៏នៅស្ងៀម ។
 លំដាប់នោះ មហាកដឈ្មោះវេស្សវណ្ណ ជាបច្ច្យាសនូវការចប់នៃកថា
 របស់នន្ទមាតាទបាសិកាហើយ ក៏អនុមោទនាថា ម្ចាស់នាង ពីពេះ
 ណាស់ ម្ចាស់នាង ពីពេះណាស់ ។ (នន្ទមាតាទបាសិកាសួរថា)
 បតីត្រព្រះអង្គមានមុខដ៏ចម្រើន ចុះអ្នកជាអ្វី ។ ម្ចាស់នាង ខ្ញុំជាមហាកដ
 ឈ្មោះវេស្សវណ្ណជាបុរសនៃនាង ។ បតីត្រព្រះអង្គអ្នកមានមុខដ៏ចម្រើន ប្រពៃ
 ហើយ បើដូច្នោះ ធម្មបរិយាយដែលខ្ញុំពោលហើយនេះ សូមជាបណ្ណា-
 ការយ៉ាងវិសេសដល់ព្រះអង្គ ។ វេស្សវណ្ណមហាកដពោលថា ម្ចាស់
 នាង ប្រពៃហើយ ពាក្យនុះសូមជាបណ្ណការយ៉ាងវិសេសដល់ខ្ញុំចុះ ក៏កុ-
 សង្ឃមានព្រះសាវ័ក្ខនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានជាប្រធាន មិនបានបោនធ្វើ
 ភត្តកិច្ច ក្នុងវេលាព្រឹក នឹងមកកាន់វេលាឡូកណ្ណកនគរ ក្នុងថ្ងៃស្អែក នាងចូល
 អគ្គិសន្ទវិក័ត្តសង្ឃនោះ ទទួលនូវចំណែកបុណ្យដល់ខ្ញុំផង បណ្ណាការ
 យ៉ាងវិសេសនឹងមានដល់ខ្ញុំយ៉ាងនេះឯង ។ ត្រាខ្លះ នន្ទមាតាទបាសិកា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

អញ្ចាតំ បុរិសំ^(១) អច្ចយេន សកេ និវេសនេ
 បណ្ឌិតំ ខាទដិយំ កោដដិយំ បដិយាទាបេសំ ។
 អថេខា សាវ័បុត្តមោក្ខណ្ឌាធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ
 អកតចាតវសោ យេន វេទ្យកណ្ឌាតំ តទវស្ថំ ។
 អថេខា នន្ទមាតាយ ឧបាសិកាយ អញ្ចាតំ បុរិសំ
 អាមន្តេសិ ឯហិ ត្វំ អម្រោ បុរិស អាវមំ កន្ធា
 ភិក្ខុសង្ឃស្ស កាលំ អាវេចេហិ កាលោ កន្ត
 អយ្យាយ នន្ទមាតាយ និវេសនេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តំ ។
 ឯវំ អយ្យេតិ ខោ សោ បុរិសោ នន្ទមាតាយ
 ឧបាសិកាយ បដិស្សណ៍ត្វា អាវមំ កន្ធា ភិក្ខុ-
 សង្ឃស្ស កាលំ អាវេចេសិ កាលោ កន្ត
 អយ្យាយ នន្ទមាតាយ និវេសនេ និដ្ឋិតំ ភត្តន្តំ ។
 អថេខា សាវ័បុត្តមោក្ខណ្ឌាធប្បមុខោ ភិក្ខុសង្ឃោ
 បុព្វជ្ឈាសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន
 នន្ទមាតាយ ឧបាសិកាយ និវេសនំ តេនុបសង្កមំ
 ឧបសង្កមំត្វា បញ្ចាតេ អាសនេ និសីទិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សត្តកនិបាត

លុះកាល កន្លងទៅ ក៏ប្រើបុរសមួយនាក់ ឲ្យចាត់ចែងខាងនីយ -
 ភោជនីយាហារដ៏ឧត្តម ក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួន ។ លំដាប់នោះ
 ភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះសាវ័បុត្តនឹងព្រះមហាមោគ្គលូនជាប្រធាន មិនទាន់
 ធ្វើភត្តកិច្ច ក្នុងពេលព្រឹកនៅឡើយ ក៏សំដៅទៅកាន់វេទ្យកណ្ត កន្សរ ។
 ចំណែកខាងនន្ទមាតាទុបាសិតា ក៏ហៅបុរសមួយនាក់ថា នៃបុរសដ៏
 ចំរើន អ្នកចូរមក អ្នកចូរទៅឯអារាម ចូរក្រាបទូលនូវភត្តកាលចំពោះ
 ភិក្ខុសង្ឃថា បតិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចំរើន កាលត្អូរហើយ ភត្តក្នុង
 លំនៅនៃនន្ទមាតាជាម្ចាស់ ក៏សម្រេចហើយ ។ បុរសនោះ ក៏ទទួល
 ស្តាប់នន្ទមាតាទុបាសិតាថា បាទ អ្នកម្ចាស់ ហើយក៏សំដៅទៅឯអារាម
 ក្រាបទូលនូវកាលដល់ភិក្ខុសង្ឃថា បតិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចំរើន
 កាលត្អូរហើយ ភត្តក្នុងលំនៅនៃនន្ទមាតាទុបាសិតាជាម្ចាស់ ក៏សម្រេច
 ហើយ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះសាវ័បុត្តនឹងព្រះមោគ្គ-
 លូនជាប្រធាន ស្ងៀកស្បង់ ប្រដាប់បាត្រនឹងចីវរ ក្នុងបុព្វលា-
 សម័យ ចូលទៅត្រង់លំនៅ ដែលនន្ទមាតាទុបាសិតានៅ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈ ដែលគេត្រាលស្រេចហើយ ។

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃ

អថោ នន្ទមាតា ឧទាសីកា សាវ័បុត្តមោត្តល្លានប្បមុខំ
 ភិក្ខុសង្ឃំ មណីតេន ខាទនីយេន គោជនីយេន
 សហត្ថា សន្តប្បសី សម្បវរសី ។ អថោ នន្ទមាតា
 ឧទាសីកា អាយស្មន្តំ សាវ័បុត្តំ កុត្តារី ឌីនីតបត្ត-
 ចាណី ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទិ ខោ
 នន្ទមាតរំ ឧទាសីកំ អាយស្មា សាវ័បុត្តោ ឯតទកេច
 កោ បន តេ នន្ទមាតេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស អញ្ញាតមនំ
 អារុកេសីតិ ។ ឥនាហំ កន្តេ វត្តិយា បច្ឆុស-
 សមយំ បច្ឆដ្ឋាយ ចារាយនំ សវេន កាសីត្វា
 តុញ្ញី អហោសី ។ អថោ កន្តេ វេស្សវណោ
 មហារាជា មម កតាបរិយោសានំ វិទិត្វា អញ្ញា
 ធុមោទិ សាធុ កតិនំ សាធុ កតិនីតិ ។ កោ
 បនេសោ កម្រេមុខាតិ ។ អហន្តេ កតិនំ ភាតា
 វេស្សវណោ មហារាជាតិ ។ សាធុ កម្រេមុខ តេនហិ
 យោ មេ អយំ ធម្មបរិយាយោ កណីតោ ឥនន្តេ
 ហោតុ អានិដេយ្យន្តិ ។ សាធុ កតិនំ ឯតព្យាវ

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ចំណែកខាងនន្ទមាតាឧបាសិកា អង្គសក្កិកុស្ស៍ មានព្រះសាវ័បុត្តនឹង
 ព្រះមោគ្គលូនជាប្រធាន ដោយខាងនិយកោដនីយាហារដ៏ទុត្តម ដោយ
 ដៃខ្លួនឯង ឲ្យផ្គត់ស្តាប់ស្តាប់ត្រាតែហាមឃាត់ ។ នន្ទមាតាឧបាសិកា
 លុះកំណត់ដឹងនូវព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុកាលឆាន់រួច មានព្រះហស្តដាក់
 ចេញពីបាត្រហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះនន្ទមាតាឧបាសិកាអង្គុយ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ក៏សួរដូច្នេះថា ម្ចាស់
 នន្ទមាតា ចុះអ្នកណាប្រាប់ដំណើរមកនៃកិកុស្ស៍ដល់នាង ។ បតីគ្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចំរើន ខ្ញុំម្ចាស់ក្រោកឡើងក្នុងបច្ចុប្បន្នសម័យនៃរាត្រីឯណោះ សូត្រ
 បារាយនធម៌ដោយសំឡេង (ដ៏តិរោះ) ហើយនៅស្ងៀម ។ បតីគ្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចំរើន ស្រាប់តែមហារាជឈ្មោះវេស្សវណ្ណ ដ៏ធំច្បាស់នូវទីបំផុត
 នៃធម្មកថាបស់ខ្ញុំ ក៏អនុមោទនាថា ម្ចាស់នាង តិរោះណាស់ ម្ចាស់នាង
 តិរោះណាស់ ។ (ខ្ញុំម្ចាស់សួរថា) ម្ចាស់អ្នកមានមុខដ៏ចំរើន ចុះអ្នកជាអ្វី ។
 ម្ចាស់នាង ខ្ញុំជាមហារាជឈ្មោះវេស្សវណ្ណ ជាបុរសនៃនាង ។ បតីគ្រ
 ព្រះអង្គមានកិត្តិដ៏ចំរើន ការមករបស់ព្រះអង្គ ប្រពៃណាស់ បើដូច្នោះ
 ធម្មបរិយាយ ដែលខ្ញុំបានពោលហើយនេះ សូមជាបណ្ណាការយ៉ាង
 វិសេសដល់ព្រះអង្គ ។ ម្ចាស់នាង ប្រពៃហើយ ពាក្យនុ៎ះឯង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

មេ ហោតុ អាតិថេយ្យំ ស្មេវ សាវ័មុត្តមោត្តលានប្ប-
 ធុរោ ភិក្ខុសង្ឃោ អតិភោគាភោគោ វេជ្ជកណ្ណាតិ
 អាតិថិស្សនី តព្វា ភិក្ខុសង្ឃំ បរិស័ត្វា ម.ម
 ទត្ថិណំ អាទិសេយ្យាសិ ។ ឯវេត្វា មេ ភិស្សនី
 អាតិថេយ្យន្តំ ។ យទិទំ កន្លេ ទានេ បុត្វា បុត្វា-
 មហំតំ វេស្សុណស្ស មហាភជស្ស សុខាយ
 ហោត្វតិ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមាតេ អត្ថតំ នន្ទមាតេ
 យត្រ ហិ នាម វេស្សុណេន មហាភជេន ឯវ-
 មហំទ្ធិតេន ឯវមហេសតេន ទេវបុត្តេន សម្មា
 សម្មាសម្ពុទ្ធិសីតិ ។ ន ខោ មេ កន្លេ ឯស្រវ
 អច្ឆរិយោ អត្ថតោ ធម្មោ អត្ថំ មេ អញ្ញោរិ
 អច្ឆរិយោ អត្ថតោ ធម្មោ ឥធម មេ កន្លេ
 នធម្មោ នាម ឯតិបុត្តតោ ឯរិយោ មនាហោ តំ
 ភជាខោ តិស្មីត្វាទេវ កាវណោ ឡិក្ខស្ស ធមសយ្ហ
 ដីវតា វេរោមេស្មំ តស្មី ខោ មនាហំ កន្លេ ទាវតេ
 តហិតេ វា តយ្ហមាទេ វា វេន វា វជ្ជមាទេ វា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

សូមជាបណ្តាការយ៉ាងវិសេសដល់ខ្ញុំ ភិក្ខុបង្សមានព្រះសាវ័បុត្តនឹងព្រះ
 មោគ្គល្លានជាប្រធាន មិនទាន់ធ្វើកត្តកិច្ចក្នុងវេលាព្រឹកនៅឡើយ និមន្តមក
 កាន់វេទ្យកណ្តកនគរ ក្នុងថ្ងៃស្អែក ចូរនាងអង្គាសភិក្ខុសង្ឃហើយទទួល
 ដូនចំណែកបុណ្យដល់ខ្ញុំផង ។ បណ្តាការយ៉ាងវិសេសនឹងមានដល់ខ្ញុំយ៉ាង
 នេះឯង ។ បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន បុណ្យក្នុងទាននេះ (១) សូមឲ្យ
 ជាបុណ្យដែលខ្ញុំចូរហើយ ដើម្បីសេចក្តីសុខដល់មហារាជឈ្មោះវេស្សវណ្ណ-
 វណ្ណច្ឆ័រ ។ ម្ចាស់នន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់ ម្ចាស់នន្ទមាតា ចំឡែកណាស់
 ព្រោះនាងបានចរចាក្នុងទីចំពោះមុខ ជាមួយនឹងមហារាជឈ្មោះវេស្សវណ្ណ
 ជាទេវបុត្តមានច្បងយ៉ាងនេះ មានស័ក្តិធំយ៉ាងនេះ ។ បតិគ្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នេះឯង មិនមែនអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌
 ឯទៀតដែលអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំ បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ក្នុងគ្រា
 នេះ ខ្ញុំមានកូនប្រុសម្នាក់ឈ្មោះនន្ទៈ ជាទីស្រឡាញ់ ជាទីរោញចិត្ត
 ព្រះរាជាទាំងឡាយ ចាប់ទាញកំហែងកូននោះ ព្រោះហេតុនីមួយ មក
 ផ្តាច់ជីវិត បតិគ្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលទារកនោះ គេចាប់
 យកទៅហើយក្តី កំពុងចាប់ក្តី សម្លាប់ហើយក្តី កំពុងសម្លាប់ក្តី

១ ត្រង់ពាក្យថាបុណ្យក្នុងទានដែលបូជាហើយ អង្គកថា សំដៅយក ចេតនា ៣ ប្រការ ។

បឋមបណ្ណសកេ មហាយញ្ចៃត្ថោ

ហេតុ វា ហត្ថាមារេ វា នាភិជាតាមិ ចិត្តស្ស
 អញ្ញាចត្តន្តំ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមារេ អត្តតំ នន្ទមារេ
 យត្រ ហិ នាម ចិត្តប្បាទមត្តម្យំ បរិសោធស្សសីតិ ។
 ន ខោ មេ កន្តេ ឯសេវ អច្ឆរិយា អត្តតោ ធម្មោ
 អត្ថំ មេ អញ្ញាមិ អច្ឆរិយា អត្តតោ ធម្មោ ឥធម មេ
 កន្តេ សាមិកោ កាណតតោ អញ្ញាវំ យត្តយោមី ឧប-
 បន្នោ សោ មេ តេនេវ បុរិមេន អត្តកាវេន ឧទ្ធស្សេសី
 ន ខោ មនាហំ កន្តេ អភិជាតាមិ តតោ និទានំ ចិត្តស្ស
 អញ្ញាចត្តន្តំ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមារេ អត្តតំ នន្ទមារេ
 យត្រ ហិ នាម ចិត្តប្បាទមត្តម្យំ បរិសោធស្ស-
 សីតិ ។ ន ខោ មេ កន្តេ ឯសេវ អច្ឆរិយា អត្តតោ
 ធម្មោ អត្ថំ មេ អញ្ញាមិ អច្ឆរិយា អត្តតោ ធម្មោ
 យតោហំ កន្តេ សាមិកស្ស នហរស្សេវ នហរ អាជីតា
 នាភិជាតាមិ មនសាមិ អតិច្ឆិតំ^(១) តុតោ បន
 កាយេនាតិ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមារេ អត្តតំ នន្ទមារេ
 យត្រ ហិ នាម ចិត្តប្បាទមត្តម្យំ បរិសោធស្សសីតិ ។

១ ឧ. សាមិកំ មនសាមិ អតិច្ឆិតំ ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

បៀតបៀនហើយក្តី កំពុងបៀតបៀនក្តី ខ្ញុំម្ចាស់មិនដឹងនូវសេចក្តីប្រ
 ប្រលនៃចិត្តឡើយ ។ ម្នាលនាងនន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់ ម្នាលនាង
 នន្ទមាតា ចំឡែកណាស់ គោតវៃ នាងជំរះនូវហេតុត្រឹមតែការកើតឡើង
 នៃចិត្តបាន ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នោះឯង មិនមែនអស្ចារ្យ
 ចំឡែកនៃខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀតអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោក
 ចម្រើន ក្នុងគ្រានេះ សូមរបស់ខ្ញុំ ធ្វើមរណកាលទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងកំណើត
 នៃយក្សមួយ សូមរបស់ខ្ញុំនោះ សំដែងនូវអត្តភាពដល់ខ្ញុំដូចក្នុងកាលមុន
 បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់មិនដឹងនូវសេចក្តីប្រប្រលនៃចិត្តដែល
 ជាហេតុជាងនោះឡើយ ។ ម្នាលនន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់ ម្នាលនន្ទ-
 មាតា ចំឡែកណាស់ គោតវៃ នាងជំរះនូវហេតុត្រឹមតែការកើតឡើងនៃ
 ចិត្តបាន ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នោះឯង មិនមែនអស្ចារ្យចំឡែក
 របស់ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀត ជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កាលខ្ញុំម្ចាស់នៅក្រមុំ គេនាំមកឲ្យស្វាមីកំឡោះ ខ្ញុំមិនដែល
 ប្រព្រឹត្តកន្លងដោយចិត្តទេ មិនបាច់និយាយដល់ការប្រព្រឹត្តកន្លងដោយ
 កាយឡើយ ។ ម្នាលនន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់ ម្នាលនន្ទមាតា ចំឡែក
 ណាស់ គោតវៃ នាងជំរះនូវហេតុត្រឹមតែការកើតឡើងនៃចិត្តបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្នុងនិកាយស្ស វត្តកន្ទិណពោ

ន ខោ មេ កន្ត្រៃ ឯស្រៅ អច្ឆរិយោ អត្តតោ ឆម្មោ
អត្ថំ មេ អញ្ញោចំ អច្ឆរិយោ អត្តតោ ឆម្មោ យ ទាហំ
កន្ត្រៃ ឧបាសិកា បដិទេសិតា ហិកិជាធាមី តិក្ខុ
សិក្ខាបទំ សត្វាច្ច វិភិក្កមិតាតិ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមាតេ
អត្តតំ នន្ទមាតេតិ ។ ន ខោ មេ កន្ត្រៃ ឯស្រៅ
អច្ឆរិយោ អត្តតោ ឆម្មោ អត្ថំ មេ អញ្ញោចំ អច្ឆរិយោ
អត្តតោ ឆម្មោ ឥទាហំ កន្ត្រៃ យាវិទេវ អាភត្ថមី
វិវិទេវ កាមេហំ វិវិទុ អត្តសាលេហំ ឆម្មេហំ
សវិតក្កំ សវិទារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ
ឧបសម្បជ្ជំ វិហារមិ វិភិក្កវិចារានំ វ្យាបសមា អជ្ឈតិ
សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោធិកាវំ អវិតក្កំ អវិទារំ
សមាធិជំ បីតិសុខំ ឧត្តយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជំ
វិហារមិ បីតិយា ច វិហារា ឧបេត្តកា ច វិហារមិ
សតា ច សម្បជាធា សុខញ្ច កាយេន បដិសំ-
វេទមិ យត្ថំ អរិយា អាចិក្ខត្ថំ ឧបេត្តកោ សតីមា
សុខវិហារីតិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជំ វិហារមិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តនិបាត

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នោះឯង មិនមែនជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់
 ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀត ជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់
 ដ៏ចម្រើន កាលដែលខ្ញុំម្ចាស់សំដែងខ្លួនជាទុបាសិកាឡើង មិនធ្លាប់ក្លែង
 ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវសិទ្ធិតាមទណាមួយទេ ។ ម្ចាស់នន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់
 ម្ចាស់នន្ទមាតា ចំឡែកណាស់ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នោះឯង
 មិនមែន ជាអស្ចារ្យចំឡែករបស់ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀត ជាអស្ចារ្យ
 ចំឡែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំម្ចាស់ប៉ុនបង្គំដរាបមកក្នុង
 ទីនេះថា ខ្ញុំស្ងាត់ចាកតាមទាំងឡាយ ស្ងាត់ចាកអកុសលទាំងឡាយ
 ហើយបានដល់នូវបឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈនឹងវិចារៈ មានបីតិនឹង
 សុខ កើតអំពីសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ព្រោះរម្ងាប់វិតក្កៈនឹងវិចារៈ ក៏បានដល់
 នូវទុតិយជ្ឈាន ជាធម្មជាតិកើតមានក្នុងសន្តាននៃខ្លួន ប្រកបដោយសេច-
 ក្តីជ្រះថ្លា គឺសង្ខារមានសភាពជាចិត្តខ្ពស់ឯក មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ
 មានតែបីតិនឹងសុខ កើតអំពីសមាធិ គឺបឋមជ្ឈាន ព្រោះវិនាសទៅនៃបីតិ
 ផង ជាអ្នកប្រកបដោយទេវតាផង ខ្ញុំជាអ្នកនឹករលឹក ដឹងច្បាស់ ទទួល
 នូវបុរាណដោយនាមកាយផង បានដល់នូវតតិយជ្ឈាន ដែលអរិយៈទាំង
 ឡាយតែងសរសើរថា បុគ្គលមានសតិប្រកបដោយទេវតា នៅជាសុខ

បឋមបណ្ណសិក្ខា មហាយញ្ចវគ្គោ

សុខស្ស ច បហាជា ទុក្ខស្ស ច បហាជា បុព្វេ
 សោមនស្សនោមនស្សនំ អត្ថន្តមា អទុក្ខមស្សទំ
 ឧបេក្ខាសត្តិហាសុទ្ធិ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្មវដ្តំ
 វិហារមីតិ ។ អច្ឆរិយំ នន្ទមាតេ អត្ថតំ នន្ទមាតេតិ ។
 ន ខោ មេ កន្តេ ឯសេវ អច្ឆរិយោ អត្ថតោ ឆម្មោ អត្ថ
 មេ អញ្ញោមិ អច្ឆរិយោ អត្ថតោ ឆម្មោ ឈានំមាមំ កន្តេ
 កកវតា ទេសិតានំ បញ្ចោរម្បាតិឈានំ សញ្ញោជនានំ
 នាហន្តេសំ កត្វា អត្ថនំ អប្បហំនំ សមនុបស្សមីតិ ។
 អច្ឆរិយំ នន្ទមាតេ អត្ថតំ នន្ទមាតេតិ ។ អថខោ
 អាយស្មា សាវីបុត្តោ នន្ទមាតរំ ឧបាសិកំ ធម្មិយា
 កថាយ សន្នុស្សត្វា សមាទមេត្វា សមុត្តេជេត្វា
 សម្មហំសេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមីតិ ។

មហាយញ្ចវគ្គោ បញ្ចមោ ។

តិល្បទានំ

ចិត្តបរិក្ខារំ^(១) ទ្វេអត្ថំ សញ្ញា អបរា ទុរេ^(២)

១ ទ. ម. ចិត្តបរិក្ខារំ ។ ២ ម. សញ្ញា ច ទ្វេ បរា ។

បឋមបណ្ណសក មហាយញ្ចៃ

ព្រោះលះបង់នូវសុខផង លះបង់នូវទុក្ខផង វិនាសទៅនៃសោមនស្សនឹង
 ពោមនស្សក្នុងកាលមុនផង ខ្ញុំក៏បានដល់នូវចក្ខុវិស័យ មានសតិដ៏បរិសុទ្ធ
 ដោយឧបេក្ខា មិនជាទុក្ខ មិនជាសុខ ។ ម្ចាស់នន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់
 ម្ចាស់នន្ទមាតា ចម្លែកណាស់ ។ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធម៌នេះ
 ឯង មិនមែនជាអស្ចារ្យចម្លែករបស់ខ្ញុំទេ នៅមានធម៌ឯទៀត ជាអស្ចារ្យ
 ចម្លែករបស់ខ្ញុំ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សំយោជនៈខាងក្រោមតាំង
 ៥ ណា ដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ បណ្តាសំយោជនៈ
 តាំងនោះ ខ្ញុំម្ចាស់ពិចារណាមិនឃើញនូវសំយោជនៈណាមួយ ក្នុងខ្លួន
 ដែលមិនទាន់លះបង់សោះឡើយ ។ ម្ចាស់នន្ទមាតា អស្ចារ្យណាស់
 ម្ចាស់នន្ទមាតា ចម្លែកណាស់ ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ
 ញ៉ាំងនន្ទមាតាទុបាសិតា ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យប្រតិបត្តិតាម ឲ្យអាចហ៊ាន
 ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មតា ហើយក្រោកចាកអាសនៈចេញទៅ ។

ចប់ មហាយញ្ចៃ ទី ៥ ។

ឧទ្ទាននៃមហាយញ្ចៃគ្រោះគឺ

និយាយអំពីចក្ខុ ១ បរិការ ១ អំពីភ្លើង
 ពីរលើក អំពីសញ្ញា ២ លើកទៀត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវទិកាយស្ស សុត្តកនិបាតោ

មេដ្ឋានា ច(១) សញ្ញាតោ ទានំ មាតាយ តេ ទសាតិ(២) ។

បណ្ណាសកោ សមញ្ញោ ។

១ ម. ច សញ្ញា អត្ថិ ។ ២ ខ ម. ឥន្ទមាតេន ពេ រសាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

អំពីមេថុន ១ អំពីសញ្ជាតៈនិងវិសញ្ជាតៈ ១ អំពី

ពាន ១ អំពីទេវតាតុល្យាសិកា ១ រួមជា ១០ ។

ចប់ បណ្ណសក ។

បណ្ណាសកាសង្គហិតា វិគ្គ

អព្យាកតវិគ្គោ

[៥០] អថខោ អញ្ញាតោ ភិក្ខុ យេន ភកវា
តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា
ឯកមន្តំ ឯសីទិ ។ ឯកមន្តំ ឯសីប្បោ ខោ សោ
ភិក្ខុ ភកវន្តំ ឯតទរោច កោ នុ ខោ ភន្តេ
ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន សុតវតោ អរិយ-
ស្សាវកស្ស វិចីតិច្ឆា នុប្បជ្ជតិ អព្យាកតវត្ថុស្វតិ ។
ទិដ្ឋិឯរោធា ខោ ភិក្ខុ សុតវតោ អរិយស្សាវកស្ស
វិចីតិច្ឆា នុប្បជ្ជតិ អព្យាកតវត្ថុសុ ។ ហោតិ តថាគតោ
បរម្មណាតិ ខោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិកតមេតំ ន ហោតិ
តថាគតោ បរម្មណាតិ ខោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិកតមេតំ

បណ្ណាសកាសង្គហិតវិគ្គ

អព្យាកតវិគ្គ

(៥១) គ្រានោះ ភិក្ខុមួយរូប ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ លុះ
ចូលទៅដល់ហើយ ក៏គ្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុង
ទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានគ្រាប
បង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជា
បច្ច័យ ដែលនាំឲ្យវិចិត្តិការបស់អរិយសាវក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងអព្យាកតវត្ថុទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ វិចិត្តិការបស់
អរិយសាវក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង រមែងមិនកើតឡើង ក្នុងអព្យាកត-
វត្ថុទាំងឡាយ ព្រោះវេលាឆ័ដ្ឋិ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ឆ័ដ្ឋិកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ
រមែងកើតទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុ ឆ័ដ្ឋិកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ មិនកើតទៀត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ហោតិ ច ន ច ហោតិ តថាគតោ បរម្មណាតិ
 ខោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិតតមេតំ នេវ ហោតិ ន ន
 ហោតិ តថាគតោ បរម្មណាតិ ខោ ភិក្ខុ ទិដ្ឋិ-
 តតមេតំ ។ អស្សុតវា ភិក្ខុ ឬដុដ្ឋនោ ទិដ្ឋិ នប្ប-
 ជានាតិ ទិដ្ឋិសមុទយំ នប្បជានាតិ ទិដ្ឋិនិរោធំ
 នប្បជានាតិ ទិដ្ឋិនិរោធតាមិនំ បដិបទំ នប្បជានាតិ
 តស្ស សា ទិដ្ឋិ បរិឡាតិ សោ ន បរិមុច្ចតិ
 ជាតិយា ជរាយ មរណោ ន សោកេហិ បរិទេវេហិ
 ទុក្ខេហិ នោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ ន បរិមុច្ចតិ
 ទុក្ខស្មាតិ វិនាមិ ។ សុតវា ច ខោ ភិក្ខុ អរិយ-
 ស្សវកោ ទិដ្ឋិ បជានាតិ ទិដ្ឋិសមុទយំ បជានាតិ
 ទិដ្ឋិនិរោធំ បជានាតិ ទិដ្ឋិនិរោធតាមិនំ បដិបទំ
 បជានាតិ តស្ស សា ទិដ្ឋិ បរិឡាតិ សោ បរិមុច្ចតិ
 ជាតិយា ជរាយ មរណោ ន សោកេហិ
 បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ នោមនស្សេហិ ឧបាយាសេហិ
 បរិមុច្ចតិ ទុក្ខស្មាតិ វិនាមិ ។ ឯវំ ជានំ ខោ
 ភិក្ខុ សុតវា អរិយស្សវកោ ឯវំ បស្សំ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុ ទិដ្ឋកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ វេទនកើតទៀតក៏មាន
 មិនកើតទៀតក៏មាន ម្នាលភិក្ខុ ទិដ្ឋកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅកើតទៀត
 ក៏មិនមែន មិនកើតទៀត ក៏មិនមែន ។ ម្នាលភិក្ខុ បុគ្គលអ្នកមិន
 ចេះដឹង វេទនមិនដឹងច្បាស់នូវទិដ្ឋ មិនដឹងច្បាស់នូវហេតុ ជាទីកើត
 ឡើងនៃទិដ្ឋ មិនដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីរលត់ទៅនៃទិដ្ឋ មិនដឹងច្បាស់
 នូវបដិបទា ដែលដល់នូវការរលត់ទៅនៃទិដ្ឋ ទិដ្ឋនោះវេទនចំរើនដល់
 បុគ្គលនោះ បុគ្គលនោះ វេទនមិនរួចចាកជាតិ ជរា មរណៈ សេចក្តី
 សោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីទុក្ខ ទោមនស្ស សេចក្តីតានភ័ន្ត
 តថាគតហៅថា វេទនមិនរួចចាកវដ្តទុក្ខឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ អរិយ-
 សាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង វេទនដឹងច្បាស់នូវទិដ្ឋ ដឹងច្បាស់
 នូវហេតុ ជាទីកើតឡើងនៃទិដ្ឋ ដឹងច្បាស់នូវសេចក្តីរលត់ទៅនៃទិដ្ឋ
 ដឹងច្បាស់នូវបដិបទា ជាដំណើរទៅកាន់ទីរលត់ទៅនៃទិដ្ឋ ទិដ្ឋនោះរបស់
 អរិយសាវ័កនោះ វេទនរលត់ទៅ អរិយសាវ័កនោះ ទើបរួចស្រឡះ
 ចាកជាតិ ជរា មរណៈ សេចក្តីសោកខ្សឹកខ្សួល ទុក្ខ ទោមនស្ស សេចក្តី
 តានភ័ន្ត តថាគតហៅថា វេទនរួចស្រឡះចាកវដ្តទុក្ខ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 អរិយសាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង កាលដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាករវគ្គោ

តថាគតោ បរម្មណាតិមំ ន ព្យាករោតំ ន ហោតំ
 តថាគតោ បរម្មណាតិមំ ន ព្យាករោតំ ហោតំ ច ន
 ច ហោតំ តថាគតោ បរម្មណាតិមំ ន ព្យាករោតំ ឆេវ
 ហោតំ ន ន ហោតំ តថាគតោ បរម្មណាតិមំ ន ព្យា-
 ករោតំ ។ ឃំ ជាធំ ខោ កិត្តុ សុតវំ អរិយស្សវកោ
 ឃំ បស្សំ ឃំ អព្យាករណធម្មោ ហោតំ អព្យាកត-
 វត្ថុសុ ។ ឃំ ជាធំ ខោ កិត្តុ សុតវំ អរិយស្សវកោ ឃំ
 បស្សំ នច្ចម្ពតំ ន កម្មតំ ន វេជតំ ន សន្តាសំ
 អាបជ្ជតំ អព្យាកតវត្ថុសុ ។ ហោតំ តថាគតោ
 បរម្មណាតិ ខោ កិត្តុ តណ្ហាតតមេតំ សញ្ញាតតមេតំ
 មញ្ញាតមេតំ បឋមញ្ញាតមេតំ ឧបាទានតតមេតំ វិប្បជ្ជិ-
 សារោ ឯសោ ន ហោតំ តថាគតោ បរម្មណាតិ ខោ
 កិត្តុ វិប្បជ្ជិសារោ ឯសោ ហោតំ ច ន ច ហោតំ
 តថាគតោ បរម្មណាតិ នោ កិត្តុ វិប្បជ្ជិសារោ
 ឯសោ ឆេវ ហោតំ ន ន ហោតំ តថាគតោ
 បរម្មណាតិ ខោ កិត្តុ វិប្បជ្ជិសារោ ឯសោ ។
 អស្សុតវំ កិត្តុ បុថុជ្ជនោ វិប្បជ្ជិសារំ នប្បជាតាតំ

បណ្ណាល័យសង្គមភាព អព្យាករណ៍

វែមនិមនពោលថា សត្វស្លាប់ទៅ កើតទៀតដូច្នេះខ្លះ មិនពោល
 ថា សត្វស្លាប់ទៅ មិនកើតទៀតដូច្នេះខ្លះ មិនពោលថា សត្វ
 ស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែនដូច្នេះខ្លះ ។
 ម្នាលភិក្ខុ អរិយសាវក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង កាលដឹងយ៉ាងនេះ
 ឃើញយ៉ាងនេះ ជាអ្នកមានកិរិយាមិនពោលជាធម្មតា ក្នុងអព្យាករណ៍
 ទាំងឡាយយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ អរិយសាវក អ្នកមានសេចក្តី
 ចេះដឹង កាលដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ ទើបមិនរន្ធត់ មិនចំប្រប់
 មិនញាប់ញ័រ មិនដល់នូវសេចក្តីគិតស្មុតក្នុងអព្យាករណ៍ទាំងឡាយទេ ។
 ម្នាលភិក្ខុ តណ្ហា សញ្ញា មានៈ បបញ្ចមិ (សេចក្តីយឺតយូរ)
 ឧបាទាន នឹងវិប្បជីសារៈ⁺នុះកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏មាន
 ម្នាលភិក្ខុ វិប្បជីសារៈ⁺នុះកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ មិនកើតទៀតក៏
 មាន ម្នាលភិក្ខុ វិប្បជីសារៈ⁺នុះកើតឡើងថា សត្វស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏
 មាន មិនកើតទៀតក៏មាន ម្នាលភិក្ខុ វិប្បជីសារៈ⁺នុះកើតឡើងថា សត្វ
 ស្លាប់ទៅ កើតទៀតក៏មិនមែន មិនកើតទៀតក៏មិនមែន ។ ម្នាលភិក្ខុ
 បុគ្គល អ្នកមិនមានសេចក្តីចេះដឹង វែមនិមនដឹងច្បាស់នូវវិប្បជីសារៈ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

វិប្បជីសារាសម្មុទយំ ធម្មជាតាតិ វិប្បជីសារាទិរោធំ
 ធម្មជាតាតិ វិប្បជីសារាទិរោធតាមិទី បដិបទំ ធម្ម-
 ជាតាតិ តស្ស សោ វិប្បជីសារោ បវុឌ្ឍតិ សោ ធម្ម-
 វរម្មុត្តិ ជាតិយា ជរាយ មរណោ ន សោតេហិ
 បរិនេវេហិ ទុក្ខេហិ នោមនស្សេហិ ទុក្ខាយាសេហិ ធម្ម-
 វរម្មុត្តិ ទុក្ខស្មាតិ វិនាមិ ។ សុត្តន្ត ច ខោ
 ភិក្ខុ អរិយស្សវកោ វិប្បជីសារំ បជាតាតិ វិប្បជី-
 សារាសម្មុទយំ បជាតាតិ វិប្បជីសារាទិរោធំ បជាតាតិ
 វិប្បជីសារាទិរោធតាមិទី បដិបទំ បជាតាតិ តស្ស
 សោ វិប្បជីសារោ ទិវុឌ្ឍតិ ។ បេ ។ ឃំ ជានំ ខោ
 ភិក្ខុ សុត្តន្ត អរិយស្សវកោ ឃំ បស្សំ ទច្ចម្ពតិ
 ន កម្មតិ ន វេទតិ ន សុត្តានំ អាបជ្ជតិ
 អក្សតតវត្ថុសុ ។ អយំ ខោ ភិក្ខុ ហេតុ អយំ
 បច្ចយោ យេន សុត្តន្តោ អរិយស្សវកស្ស វិចិត្តា
 ទុច្ចជ្ជតិ អក្សតតវត្ថុសុតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

មិនដឹងច្បាស់នូវហេតុ ជាទីកើតឡើងនៃវិប្បដិសារៈ មិនដឹងច្បាស់នូវ
 សេចក្តីរលត់ទៅនៃវិប្បដិសារៈ មិនដឹងច្បាស់នូវបដិបទា ដែលដល់
 នូវការរលត់ទៅនៃវិប្បដិសារៈ វិប្បដិសារៈនោះ របស់បុគ្គជននោះ
 រមែងចម្រើនឡើង បុគ្គជននោះ រមែងមិនរួចចាកជាតិ ជក មរណៈ
 សេចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីទុក្ខ ទោមនស្ស សេចក្តី
 តាន់តឹង គឺជាគតពោលថា រមែងមិនរួចចាកវដ្តទុក្ខឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 លុះតែអរិយសាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង ទើបដឹងច្បាស់នូវវិប្បដិ-
 សារៈ ដឹងច្បាស់ នូវហេតុជាទីកើតឡើងនៃវិប្បដិសារៈ ដឹងច្បាស់
 នូវសេចក្តីរលត់នៃវិប្បដិសារៈ ដឹងច្បាស់ នូវបដិបទា ដែលដល់នូវការ
 រលត់នូវវិប្បដិសារៈ វិប្បដិសារៈនោះ របស់អរិយសាវ័កនោះ រមែង
 រលត់ទៅ ។ បេ។ ម្នាលភិក្ខុ អរិយសាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹង
 កាលដឹងយ៉ាងនេះ ឃើញយ៉ាងនេះ ទើបមិនន្ទុក មិនចម្រាប់ មិន
 ញាប់ញ័រ មិនដល់នូវសេចក្តីតក់ស្លុត ក្នុងអព្យាកតវត្ថុទាំងឡាយទេ ។
 ម្នាលភិក្ខុ នេះជាហេតុ នេះជាបង្គុយ ដែលនាំឲ្យវិបតិច្ចារបស់អរិយ-
 សាវ័ក អ្នកមានសេចក្តីចេះដឹងមិនកើតឡើងក្នុងអព្យាកតវត្ថុទាំងឡាយ ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ អព្យាករវិញ្ញោ

(៥២) សត្ត ច ភិក្ខុវេ បុរិសាគតិយោ នេសេស្សមិ
 អនុតាណា ច បរិជីហ្គាមំ តំ សុណាមី សាធុតំ
 មនសីករោម ភាសីស្សមីតិ ។ ឯវំ កន្លេតិ ចោ
 តេ ភិក្ខុ កតវិតោ បច្ឆស្សោសុំ ។ កតវា ឯតនោច
 តតមា ច ភិក្ខុវេ សត្ត បុរិសាគតិយោ ។ វេន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ នោ ចស្ស នោ
 ច មេ សីយា ន កវីស្សតិ ន មេ កវីស្សតិ យទត្ថ
 យំ ភូតំ តំ បដហាមីតិ ឧបេក្ខំ បដិលកតិ ។
 ភោ ភវេ ន រជ្ជតិ សម្ពវេ ន សជ្ជតិ^(១) អត្តត្ថវ
 បទំ សទ្ធំ សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ តញ្ច ឧស្ស
 បទំ ន សព្វេន សទ្ធំ សច្ច្រកតំ ហោតិ

បណ្ណសកាលដ្ឋហិត អព្ភាហិត

(៥២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គេថាគតនឹងសំដែងនូវគតិរបស់បុរស
 ទាំង ៧ ប្រការផង នូវអនុបាទាបវិនិច្ឆ័យផង ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់
 នូវធម៌នោះ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយប្រពៃ គេថាគតនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកានៃព្រះមានព្រះភាគថា ព្រះករុណា
 ព្រះអង្គ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចុះគតិរបស់បុរស ៧ ប្រការ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ រមែងបាទឧបេក្ខាថា បើកម្ម
 (ដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុងអត្តភាពនេះ) មិនធ្លាប់មានទេ អត្តភាពរបស់
 អញក៏មិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះដែរ) បើកម្ម (ដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យ
 កើតក្នុងអនាគត) របស់អញមិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) ទេ អត្តភាព
 របស់អញ (ក្នុងអនាគត) ក៏មិនមានដែរ ខន្ធបញ្ចកៈណា ដែល
 កើតមាន អញលះបង់នូវខន្ធបញ្ចកៈនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះ មិន
 ត្រេកអរក្នុងភព មិនជាប់ជំពាក់ក្នុងសម្ភវៈ រមែងឃើញនូវព្រះនិព្វាន
 ជាចំណែកដ៏ស្ងប់ស្រស់ ដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃ នៃព្រះនិព្វាននោះ
 ភិក្ខុនោះ មិនទាន់បានធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

តស្ស ន សព្វេន សត្វំ មាណុសយោ បហីនោ ហោតិ
 ន សព្វេន សត្វំ ក្រវតានុសយោ បហីនោ ហោតិ ន
 សព្វេន សត្វំ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ ហោតិ ។ សោ
 បញ្ចន្ធំ ឡិវត្តានិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខុយា អន្តរា-
 បរិនិព្វាយី ហោតិ ។ សេយ្យថាបី ភិក្ខុវេ ទិវសសន្តត្ថេ
 អយោគតាលេ ហញ្ញមាលេ បច្ឆដិកា និព្វត្តិត្វា និព្វា-
 យេយ្យ ឯវមេវ ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ
 នោ ចស្ស នោ ច មេ សិយា ន កវិស្សតិ ន មេ
 កវិស្សតិ យទត្ថិ យំ ក្ខតំ តំ បដិហាមីតិ ឧបេក្ខំ បដិ-
 លភតិ ។ សោ កវេ ន រជ្ជតិ សម្បវេ ន សជ្ជតិ អត្តត្ថវ
 បទំ សន្តំ សន្មប្បញ្ញាយ បស្សតិ តញ្ច ឧស្ស បទំ
 ន សព្វេន សត្វំ សច្ចិកតំ ហោតិ តស្ស ន សព្វេន
 សត្វំ មាណុសយោ បហីនោ ហោតិ ន សព្វេន សត្វំ
 ក្រវតានុសយោ បហីនោ ហោតិ ន សព្វេន
 សត្វំ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ ហោតិ ។
 សោ បញ្ចន្ធំ ឡិវត្តានិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខុយា

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិកាយ

ភិក្ខុនោះ មិនទាន់លះបង់មានានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិន
 ទាន់លះបង់ កវកានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនទាន់លះបង់
 អវិជ្ជានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តកបរិ-
 និព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចជាអម្បែងដែកដែលក្តៅអស់មួយថ្ងៃ កាលបុគ្គល
 ដ៏ ក្រមរង្កាភ្លើងខ្ពស់ឡើង ហើយរលត់ទៅវិញយ៉ាងណា ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ រមែងបាននូវទេវេស្វរ្ត បើកម្ម (ដែល
 ញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុងអត្តភាព កន្លងមកហើយ) មិនធ្លាប់មានទេ អត្តភាព
 របស់អញ (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) ក៏មិនមានដែរ បើកម្ម (ដែលញ៉ាំង
 សត្វឲ្យកើតក្នុងអនាគត) មិនមានទេ អត្តភាពរបស់អញ (ក្នុងអនាគត)
 ក៏មិនមានដែរ ខន្ធបញ្ចកៈណាដែលកើតមាន អញលះបង់នូវខន្ធបញ្ចកៈ
 នោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះមិនត្រេកអរក្នុងភព មិនជាប់ជំពាក់ក្នុងសម្ភវៈ
 រមែងឃើញនូវព្រះនិព្វាន ជាចំណែកស្ងប់ដ៏ក្រៃលែង ដោយបញ្ញាដ៏
 ប្រពៃ តែព្រះនិព្វាននោះ ភិក្ខុនោះមិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយ
 សព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនទាន់បានលះបង់មានានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់
 នៅឡើយ មិនទាន់បានលះបង់កវកានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅ
 ឡើយ មិនទាន់បានលះបង់អវិជ្ជានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ អព្ភាធិតោ

អន្តរាបរិច្ឆេទយី ហោតិ ។ នំ ធម៌ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ឯវំ បដិបទ្គោ ហោតិ នោ ចស្ស នោ ច មេ សីលា
 ន ភិក្ខុស្សតិ ន មេ ភិក្ខុស្សតិ យទត្ថិ យំ ក្ខតំ តំ
 បដហាមីតិ ឧបេក្ខំ បដិលភតិ ។ សោ កវេ ន រដ្ឋតិ
 សម្ពវេ ន សដ្ឋតិ អត្តត្ថិ បទំ សន្នំ សម្មប្បញ្ញាយ
 បស្សតិ តញ្ច ខុស្ស បទំ ន សព្វេន សត្វំ សច្ចកតំ
 ហោតិ តស្ស ន សព្វេន សត្វំ មាណុសយោ បហីនោ
 ហោតិ ន សព្វេន សត្វំ ក្រវាតានុសយោ បហីនោ
 ហោតិ ន សព្វេន សត្វំ អវិជ្ជានុសយោ បហីនោ
 ហោតិ ។ សោ បញ្ចន្នំ ឱរម្បាតិយាធំ សញ្ញាជនាធំ
 បរិក្ខុយោ អន្តរាបរិច្ឆេទយី ហោតិ ។ សេយ្យថាភិ
 ភិក្ខុវេ ធិវសសន្តត្ថោ អយោគតាមោ ហញ្ញាលនេ
 បញ្ចដិកា ធិព្វតិក្ខា ឧប្បតិក្ខា ធិព្វាយេយ្យ

បណ្ណសកសង្គហិត អព្យាករិត្ត

ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តកបរិនិព្វាយ ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជា
 ចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
 ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ រមែងបានឮវេទនាថា បើកម្ម (ដែលញ៉ាំង
 សត្វឲ្យកើតក្នុងអត្តភាពនេះ) មិនធ្លាប់មានទេ អត្តភាពរបស់អញ ក៏
 មិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះដែរ) បើកម្ម (ដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុង
 អនាគត) របស់អញ មិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះទេ) អត្តភាពរបស់
 អញ (ក្នុងអនាគត) ក៏មិនមាន ខន្ធបញ្ចកៈណា ដែលកើតមាន
 អញលះលះនូវខន្ធបញ្ចកៈនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះមិនត្រេកអរក្នុងភព
 មិនជាប់ជំពាក់ ក្នុងសម្ភារៈ រមែងឃើញនូវព្រះនិព្វាន ជាចំណែកដ៏
 ស្ងប់ស្រួល ដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃ តែព្រះនិព្វាននោះ ភិក្ខុនោះ
 មិនទាន់បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនទាន់លះលះ
 មានានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនទាន់លះលះកវិកានុស័យ
 ដោយសព្វគ្រប់នៅឡើយ មិនទាន់លះលះអវិជ្ជានុស័យ ដោយសព្វ
 គ្រប់នៅឡើយ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តកបរិនិព្វាយ ព្រោះអស់ទៅ
 នៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ប្រៀបដូចអវិជ្ជាដែលកើត ដែលក្តៅអស់ មួយថ្ងៃ កាលបុគ្គលដ៏ ក្រមវា
 ភ្លើងខ្លាតអណ្តែតឡើង ហើយរលត់បាត់ទៅវិញ យ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គទានិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ឯវេមេ ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ
។ មេ ។ សោ បញ្ចន្នំ ឡិវម្ហាតិយានំ សញ្ញោជនានំ
មរិក្ខយា អន្តរាមរិនិព្វាយំ ហោតិ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ ។ មេ ។ សោ បញ្ចន្នំ
ឡិវម្ហាតិយានំ សញ្ញោជនានំ មរិក្ខយា អន្តរាមរិនិព្វាយំ
ហោតិ ។ សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ និវេសសន្តត្តេ អយោ -
កតាលេ ហត្ថាមាលេ បប្បដិកា និព្វត្តិត្វា ឧប្បត្តិត្វា
អនុបហត្ថតលំ និព្វាយេយ្យ ឯវេមេ ទោ ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ ។ មេ ។ សោ បញ្ចន្នំ
ឡិវម្ហាតិយានំ សញ្ញោជនានំ មរិក្ខយា អន្តរាមរិនិព្វាយំ
ហោតិ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ
បដិបន្នោ ហោតិ ។ មេ ។ សោ បញ្ចន្នំ
ឡិវម្ហាតិយានំ សញ្ញោជនានំ មរិក្ខយា ឧបហត្ថ -
មរិនិព្វាយំ ហោតិ ។ សេយ្យថាមិ ភិក្ខុវេ
និវេសសន្តត្តេ អយោកតាលេ ហត្ថាមាលេ បប្បដិកា
និព្វត្តិត្វា ឧប្បត្តិត្វា ឧបហត្ថតលំ និព្វាយេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថាទីកាយ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះ
 ឈ្មោះថា អន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែក
 ខាងក្រោម ៥ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនា
 នេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តរា-
 បរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចអម្បែងដែក ដែលភ្លៅអស់ មួយថ្ងៃ កាល
 បុគ្គលដ៏ ក្រមរផ្កាភ្លើង ខ្នាតអណ្តែតឡើងទៅលើផ្ទៃ (ខាងលើ) ហើយ
 រលត់បាត់ទៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាង
 នេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃ
 សំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុ
 នោះឈ្មោះថា ទេវហច្ចបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជា
 ចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចអម្បែងដែក
 ដែលភ្លៅអស់ មួយ ថ្ងៃ កាលបុគ្គលដ៏ ក្រមរផ្កាភ្លើង ខ្នាតអណ្តែត
 ឡើងទៅលើផ្ទៃ (ខាងលើ) ហើយរលត់បាត់ទៅ យ៉ាងណាមិញ

បណ្ណាល័យសង្គមភោគ អព្យាករណ៍

ឯកម្ភ ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯក បដិបន្នោ
 ហោតិ ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្ធិ ឱរ្យាភិយានំ
 សញ្ញាជនានំ បរិក្ខុយា ឧបហត្ថបរិជិត្យាយំ ហោតិ ។
 ឥន បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯក បដិបន្នោ
 ហោតិ ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្ធិ ឱរ្យាភិយានំ
 សញ្ញាជនានំ បរិក្ខុយា អសង្ខារបរិជិត្យាយំ ហោតិ ។
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ឱរ្យាភិយានំ អយោគចារោ
 ហត្ថមាណេ បប្បដិកា និព្វត្តិត្វា ឧប្បត្តិត្វា បរិក្ខុ
 តិណបុញ្ញេ វា កដ្ឋបុញ្ញេ វា និបតេយ្យ សា តត្ថ
 អត្ថម្យំ ជនេយ្យ ធូមម្យំ ជនេយ្យ អត្ថម្យំ ជនេត្វា
 ធូមម្យំ ជនេត្វា តមេវ បរិក្ខុ តិណបុញ្ញំ វា
 កដ្ឋបុញ្ញំ វា បរិយាទិយិត្វា អនាហារា និព្វាយេយ្យ
 ឯកម្ភ ទោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯក បដិបន្នោ ហោតិ
 ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្ធិ ឱរ្យាភិយានំ សញ្ញា-
 ជនានំ បរិក្ខុយា អសង្ខារបរិជិត្យាយំ ហោតិ ។
 ឥន បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯក បដិបន្នោ ហោតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត អព្យាករណ៍

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា
 ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥
 ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិ-
 បត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អសន្ធិរាបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់ទៅ
 នៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀប
 ដូចអម្បែងដែក ដែលក្តៅអស់ មួយថ្ងៃ កាលបុគ្គលដ៏ ក្រមរផ្កាក្លើងខ្ទាត
 អណ្តែតឡើង ហើយធ្លាក់ទៅលើគំនរស្មៅ ឬ គំនរទេសដែលមានប្រមាណ
 តិច ផ្កាក្លើងនោះ គប្បីញ៉ាំងក្លើង ក្នុងគំនរទាំងនោះ ឲ្យកើតឡើងផង
 ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យកើតឡើងផង លុះញ៉ាំងក្លើងឲ្យកើត ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យកើត
 ឡើងហើយក៏ឆាប់ឆេះឲ្យគំនរស្មៅ ឬ គំនរទេសមានប្រមាណតិចនោះឯង
 ឲ្យទៅជារបស់ខ្ទេចខ្ចីហើយរលត់ទៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា អសន្ធិរាបរិនិព្វាយី
 ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ក៏យ៉ាងនោះ
 ឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

។ បេ ។ សោ បញ្ចន្ថំ ឡិម្ពាតិយានំ សញ្ញា-
 ជនានំ បរិគ្គយា សសម្ព័ន្ធវារិទិញាយី ហោតិ ។
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ទិវសសន្តត្ថេ អយោគិចាលេ
 ហាណមាលេ បប្បជីកា និព្វត្តិត្វា ឧប្បត្តិត្វា វិបុលេ
 តិណបុញ្ញេ វា កដ្ឋបុញ្ញេ វា និបតេយ្យ សា តត្ថ
 អត្ថិម្បំ ជនេយ្យ ធូមម្បំ ជនេយ្យ អត្ថិម្បំ ជនេត្វា
 ធូមម្បំ ជនេត្វា តថេវ វិបុលំ តិណបុញ្ញំ វា
 កដ្ឋបុញ្ញំ វា បរិយាទិយិត្វា អនាហារា និព្វាយេយ្យ
 ឯវាថេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ
 ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្ថំ ឡិម្ពាតិយានំ សញ្ញា-
 ជនានំ បរិគ្គយា សសម្ព័ន្ធវារិទិញាយី ហោតិ ។ នំ
 បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ ។ បេ ។
 សោ បញ្ចន្ថំ ឡិម្ពាតិយានំ សញ្ញាជនានំ
 បរិគ្គយា ឧទ្ទុសោតោ ហោតិ អគនិដ្ឋតាមី ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សត្តកនិដាគ

។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា សសន្ធារាហនិញាយី ព្រោះអស់ទៅ
នៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀប
ដូចអម្បែងដែក ដែលក្តៅអស់ មួយ ថ្ងៃ កាលបុគ្គលធំ ក្រមរង្កាភ្លើង
ខ្នាតអណ្តែតឡើងទៅ ហើយធ្លាក់ចុះលើគំនរស្មៅ ឬគំនរទសង្គំធំ ផ្កាភ្លើង
នោះ គប្បីញ៉ាំងភ្លើង ក្នុងគំនរទាំងនោះឲ្យកើតឡើងផង ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យ
កើតឡើងផង លុះញ៉ាំងភ្លើងឲ្យកើត ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យកើតឡើងហើយ ក៏
ឆាបឆេះឲ្យគំនរស្មៅ ឬ គំនរទសង្គំនោះឯង ឲ្យទៅជាបសុខ្ទេចខ្ចី
ហើយរលត់ទៅយ៉ាងណាបិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រគបត្តិ
យ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា សសន្ធារាហនិញាយី
ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ក៏យ៉ាង
នោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នក
ប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា ទុទ្ធំសោតិ-
អគនិដ្ឋតាមី ព្រោះអស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាករត្ថោ

សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ទិវសសន្តត្ថេ អយោកោលេ
 ហត្ថាមាទេ បប្បដិកា ជិត្តត្ថា ឧប្បត្ថា មហាន្តេ
 តណ្ហបុញ្ញេ វ កដ្ឋបុញ្ញេ វ ជបតេយ្យ សា កត្ត អត្ថម្ប
 ជនេយ្យ ធូមម្ប ជនេយ្យ អត្ថម្ប ជនេត្វា ធូមម្ប
 ជនេត្វា^(១) តណ្ហបុញ្ញេ វ កដ្ឋបុញ្ញេ វ បរិយាទិយិត្វា
 ក្កដម្ប ទហេយ្យ ឆាយម្ប ទហេយ្យ កដ្ឋម្ប ទហិត្វា
 ឆាយម្ប ទហិត្វា ហិតន្តំ វ^(២) សេនន្តំ វ ឧទ-
 កន្តំ វ រមណីយំ វ ភូមិភាគំ អាគម្ម អនាហារា
 ជិត្វាយេយ្យ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិ-
 បន្នោ ហោតិ ។ បេ ។ សោ បញ្ចន្តំ ឡិម្ពាតិយានំ
 សញ្ញាជនានំ បរិក្ខាយា ឧទ្ទិសោតោ ហោតិ អត-
 និដ្ឋតាមី ។ ឥមា ភិក្ខុវេ សត្ត បុរិស-
 កតិយោ ។ កដ្ឋព្វា ភិក្ខុវេ អនុបាទា បរិជិត្វានំ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ

១ ឧ. ជនេត្វា តមេវ មហាន្តេ ។ ២ ឧ. ម. ឯត្ថន្តេវ បន្តន្តំ វាតិ ទិស្សតិ ។

បណ្ណសកលសង្គហិត អព្យាករណ៍

ម្នាលភិក្ខុ ប្រៀបដូចអម្បែងដែក ដែលក្តៅអស់ មួយ ថ្ងៃ កាល
 បុគ្គលធំ ក្រមរង្កាភ្លើង ខ្នាតអណ្តែតភ្លើង ហើយធ្លាក់ចុះលើគំនរ
 ស្មៅ ឬ គំនរទសច្រើន ផ្កាភ្លើងនោះ គប្បីញ៉ាំងភ្លើង ក្នុងគំនរ
 ទាំងនោះ ឲ្យកើតភ្លើងផង ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យកើតភ្លើងផង លុះញ៉ាំង
 ភ្លើងឲ្យកើតភ្លើង ញ៉ាំងផ្សេងឲ្យកើតភ្លើងហើយ ក៏ឆាបឆេះនូវគំនរ
 ស្មៅ ឬ គំនរទស គប្បីឆេះគុម្ពឈើ (ដែលគ្មានគោរក្ស) ខ្លះ ឆេះព្រៃ
 (ដែលគោរក្ស) ខ្លះ លុះឆេះគុម្ពឈើ (ដែលគ្មានគោរក្ស) ឆេះព្រៃ (ដែល
 គោរក្ស) ហើយ ក៏ទៅដាច់រស់ខ្ទេចខ្ចី ហើយរលត់ទៅ ព្រោះអាស្រ័យ
 នូវវត្ថុមានពណ៌ខៀវខ្លះ នូវថ្មខ្លះ នូវដីខ្លះ នូវបំណែកនៃផែនដី ជាទី
 តម្រកខ្លះ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកប្រតិបត្តិ
 យ៉ាងនេះ ។ បេ។ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា ទុំសោតអភិវឌ្ឍនភាព ព្រោះ
 អស់ទៅនៃសំយោជនៈ ជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គតិនៃបុរសមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអនុបាទាបរិនិព្វាន តើដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក៏សាសនានេះ ជាអ្នកប្រតិបត្តិយ៉ាងនេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គតណៃកាយស្ស សុត្តន្តនិពា

នោ ចស្ស នោ ច មេ សីយា ន កវីស្សតិ ន មេ
 កវីស្សតិ យទត្ថ យំ ក្វតំ តំ បដិហាមីតិ ឧបេត្ថំ
 បដិលភតិ ។ សោ ភវេ ន វជ្ជតិ សច្ចវេ ន
 សជ្ជតិ អត្ថត្ថំ បទំ សន្នំ សម្មប្បធាយ បស្សតិ
 តញ្ច ឧស្ស បទំ សព្វេន សត្វំ សច្ចិតតំ ហោតិ
 តស្ស សព្វេន សត្វំ មាណុសយោ បហំនោ ហោតិ
 សព្វេន សត្វំ កវាតានុសយោ បហំនោ ហោតិ
 សព្វេន សត្វំ អវិជ្ជានុសយោ បហំនោ ហោតិ ។
 សោ អាសវនំ ឧយា ។ មេ ។ សច្ចិតត្វា ឧបសម្ពជ្ជ
 វិហរតិ ។ នំនំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អនុចាទា បរិនិព្វានំ ។
 នំនា ទោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុរិសតតិយោ អនុចាទា
 ច បរិនិព្វានន្តិ ។

[៥៣] ឯតំ សមយំ ភកកា វជ្ជតហោ វិហរតិ
 តិជ្ឈត្វជេ បព្វតេ ។ អថទោ ធ្វេ នេវតា អភិក្កន្តាយ
 វត្ថិយា អភិក្កន្តនវិជ្ជា កេវលកប្បំ តិជ្ឈត្វជំ ឱ ភាសេត្វា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរទិកាយ សុត្តន្តនិដក

រមែងបានឮវាហេតុថា បើកម្ម (ដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុងអត្តភាព)
 មិនធ្លាប់មានទេ អត្តភាពរបស់អញក៏មិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវនេះ) បើកម្ម
 (ដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុងអនាគត) របស់អញមិនមាន (ក្នុងកាលឥឡូវ
 នេះទេ) អត្តភាពរបស់អញ (ក្នុងអនាគត) ក៏មិនមានដែរ ខន្ធបញ្ចករ
 ណាដែលកើតមាន អញលះបង់នូវខន្ធបញ្ចករនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះ
 មិនត្រេកអរក្នុងភព មិនជាប់ជំពាក់ក្នុងសម្ភារៈ រមែងឃើញនូវព្រះនិព្វាន
 ជាចំណែកស្ងប់ដ៏ក្រៃលែង ដោយបញ្ញាដ៏ប្រវៃព ទាំងព្រះនិព្វាននោះ
 ភិក្ខុនោះ ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ដោយសព្វគ្រប់ ភិក្ខុនោះ បានលះបង់
 មានានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់ បានលះបង់នូវករុណានុស័យ ដោយសព្វ
 គ្រប់ បានលះបង់នូវអវិជ្ជានុស័យ ដោយសព្វគ្រប់ ។ ភិក្ខុនោះ ព្រោះ
 អស់ទៅនៃការសាវៈ ។ បេ ។ រមែងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់សម្រេច ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អនុបាទាបនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គតិនៃបុរសមាន ៧ យ៉ាង នឹងអនុបាទាបនិព្វាន យ៉ាងនេះឯង ។

(៥៣) សម័យមួយ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់គង់លើភិក្ខុវង្ស
 ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះ ទេវតាភិក្ខុ កាលពង្រីបបមយាម
 កន្លងទៅហើយ មានវស្សដ៏ល្អ បានធ្វើភិក្ខុវង្ស ទាំងអស់ឲ្យភ្លឺហើយ

បណ្ណសកសង្កមពោ អព្យាករត្តោ

យេន កកវា តេនុបសង្កមីស្ស ឧបសង្កមីត្វា កកវន្តំ
 អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋស្ស ។ ឯកមន្តំ
 បិតា ខោ ឯកា ទេវតា កកវន្តំ ឯតទលោច
 ឯតា កន្លេ ភិក្ខុនិយោ វិមុត្តាតិ អបរា ទេវតា
 កកវន្តំ ឯតទលោច ឯតា កន្លេ អនុបាទិសេសា
 សុវិមុត្តាតិ ឥនមលោចំ តា ទេវតា សមនុញ្ញោ
 សត្វា អហោសិ ។ អថខោ តា ទេវតា សមនុញ្ញោ
 សត្វាតិ កកវន្តំ អភិវនេត្វា បទត្ថិណំ កត្វា
 តត្ថេវន្តរាយីស្ស ។ អថខោ កកវា តស្ស រត្ថិយា
 អក្កយេន ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ឥមំ ភិក្ខុវេ រត្ថិ ទ្វេ
 ទេវតា អភិក្កតាយ រត្ថិយា អភិក្កតន្តវណ្ណា តេវរា-
 កប្បំ កិដ្ឋក្ខន្ធមំ ឱកាសេត្វា យេនាហំ តេនុបសង្កមីស្ស
 ឧបសង្កមីត្វា មំ អភិវនេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋស្ស ។
 ឯកមន្តំ បិតា ខោ ភិក្ខុវេ ឯកា ទេវតា មំ ឯតទលោច
 ឯតា កន្លេ ភិក្ខុនិយោ វិមុត្តាតិ អបរា ទេវតា

បណ្ណសក្ការៈ អក្ខរក្រម

ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ហើយបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះទៅតាមយអង្គ បិតនៅ
 ក្នុងទីសមគួរហើយ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនីទាំងនោះ រួចស្រឡះហើយ (ចាកកិលេស) ទៅតា
 មួយអង្គទៀត បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនីទាំងនោះបានជាអនុបាទិសេសនិព្វាន រួចស្រឡះដោយ
 ប្រពៃ (ចាកកិលេស) លុះទៅតាទាំងនោះ បានពោលពាក្យនេះហើយ
 ព្រះសាស្តាភ័ក្ត្រទ្រង់ពេញព្រះហឫទ័យ ។ គ្រានោះ ទៅតាទាំងនោះគិត
 ថា ព្រះសាស្តាពេញព្រះហឫទ័យ ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ធ្វើប្រទក្សិណ រួចក៏បាត់ចាកទីនោះឯង ។ លំដាប់នោះ កាលរាត្រីនោះ
 កន្លងទៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងរាត្រីនេះ ទៅតាភិក្ខុ កាលរាត្រីបឋមយាម កន្លង
 ទៅហើយ មានស្ម័គ្រល្អ ធ្វើភ័ក្ត្រដ៏រួចរាល់ទាំងអស់ឲ្យភ្លឺ ហើយចូលមករក
 គង្គាគត លុះចូលមកដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំគង្គាគតហើយ បិតនៅ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះទៅតាមយអង្គ បិតក្នុងទី
 សមគួរហើយ បានពោលន័យគង្គាគតដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ភិក្ខុនីទាំងនោះរួចស្រឡះ (ចាកកិលេស) ទៅតា មួយអង្គទៀត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

មំ ឯតទេវោច ឯតំ ភិក្ខុ អនុបាទិសេសា
 សុវិមុត្តាភិ ឥន្ទមរោច្ចំ ភិក្ខុវេ តា ទេវតា ឥន្ទំ វត្ថា
 មំ អភិវទេត្វា បទត្ថិណំ កត្វា តត្ថេវន្តរ-
 ឆាយីស្វតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា
 មហាមោក្ខល្លាណោ ភក្កវតោ អវិទ្ចេវ និសិដ្ឋោ ហោតិ ។
 អថខោ អាយស្មតោ មហាមោក្ខល្លានស្ស ឯតទេហាសំ
 កតមេសានំ ខោ ទេវានំ ឯវំ ញាណំ ហោតិ
 សុឧបាទិសេសេ វា សុឧបាទិសេសោភិ អនុបាទិសេសេ
 វា អនុបាទិសេសោភិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 តិស្សោ ឆាម ភិក្ខុ អនុបា កាលកតោ អញ្ញាតំ
 ព្រហ្មលោកំ ឧបបន្នោ ហោតិ ។ តត្រាថី មំ ឯវំ
 ជានន្តំ តិស្សោ ព្រហ្មា មហិទ្ធិកោ មហាទុក្ខារោតិ ។
 អថខោ អាយស្មា មហាមោក្ខល្លាណោ សេយ្យថាថី
 ឆាម វេលាវា មុវេសា សម្មញ្ញោតំ វា ពាហំ បសារយ្យ
 បសារីតំ វា ពាហំ សម្មញ្ញោយ្យ ឯវមេវ
 ភិជ្ឈត្ថជេ ចត្វតេ អន្តរហិតោ តស្មី ព្រហ្មលោកេ
 ចាក្ករហាសំ ។ អន្តសា ខោ តិស្សោ ព្រហ្ម

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

កំពោលនឹងគង់ជាគតដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនីទាំងនោះ ជា
អនុបាទិសសនិព្វាន រួចស្រឡះដោយប្រពៃ (ចាកកិលេស) ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះទៅភាពាំងនោះ បានពោលពាក្យដូច្នេះហើយពោល
នូវហេតុនេះហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំគង់ជាគត ធ្វើប្រទេក្សិណ រួចក៏បាត់ចាក
ទីនោះឯង ។ សម័យនោះឯង ព្រះមហាមោគ្គលូនដ៏មានអាយុ អង្គុយ
ក្នុងទីជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគដែរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គលូន
ដ៏មានអាយុ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ឆ្លុះទៅភាវូបម្តេច មានញាណ
កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សុបាទិសសៈ ក្នុងសុបាទិសសៈដូច្នេះខ្លះ
អនុបាទិសសៈក្នុងអនុបាទិសសៈដូច្នេះខ្លះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុឈ្មោះ
តិស្សៈធ្វើមរណកាល ក្នុងកាលឥឡូវនេះ បានទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក
ណាមួយ ដទៃទាំងឡាយតែងដឹងនូវព្រហ្មនោះក្នុងរឿងនោះយ៉ាងនេះថា
ព្រហ្មឈ្មោះតិស្ស ជាអ្នកមានបុទ្ធិច្រើន មានពានុភាពច្រើន ។ លំដាប់នោះ
ព្រះមហាមោគ្គលូនដ៏មានអាយុ ក៏ស្រាបវៃតែបាត់ពីភ្នំគិដ្ឋក្នុង ទៅប្រាកដ
ឯព្រហ្មលោកនោះឯង ដូចជាបុរសមានកំឡាំងលានូវដែវែលបត់ចូល ឬ
បត់ចូលនូវដែវែលលាចេញដូច្នោះឯង ។ លុះព្រហ្មឈ្មោះតិស្សបានឃើញ

បណ្ណសកសង្គហិតោ អព្យាករត្តោ

អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លាទំ ធូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វា
 អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លាទំ ឯតទេវេច ឯហិ ខោ
 មាស មោគ្គល្លាទ ភ្នាគតំ មាស មោគ្គល្លាទ ចិស្សំ
 ខោ មាស មោគ្គល្លាទ ឥមំ បរិយាយមកាសិ យទិទំ
 ឥតាគមនាយ ទិសីទំ មាស មោគ្គល្លាទ ឥទមា ទំ
 បញ្ញត្តំ ។ ទិសីទំ ខោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លាទោ
 បញ្ញត្តិ អាសនេ ។ តិស្សេបិ ខោ ព្រហ្មា អាយស្មន្តំ
 មហាមោគ្គល្លាទំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ ទិសីទំ ។
 ឯកមន្តំ ទិសីទំ ខោ តិស្សំ ព្រហ្មាទំ អាយស្មា
 មហាមោគ្គល្លាទោ ឯតទេវេច កតមេសាទំ ខោ តិស្ស
 ទេវាទំ ឯវំ ញាណំ ហោតិ សុទ្ធាទិសេសេ វ សុទ្ធា-
 ទិសេសោតិ អនុទាទិសេសេ វ អនុទាទិសេសោតិ ។
 ព្រហ្មកាយិកាទំ ខោ មាស មោគ្គល្លាទ ទេវាទំ ឯវំ
 ញាណំ ហោតិ សុទ្ធាទិសេសេ វ សុទ្ធាទិសេសោតិ
 អនុទាទិសេសេ វ អនុទាទិសេសោតិ ។ សព្វេសញ្ញា
 ខោ តិស្ស ព្រហ្មកាយិកាទំ ទេវាទំ ឯវំ ញាណំ
 ហោតិ សុទ្ធាទិសេសេ វ សុទ្ធាទិសេសោតិ

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ អព្យាករណ៍

ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ មកតិចមួយ លុះឃើញហើយ បាន
 ពោលនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុដូច្នេះថា បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន
 អ្នកនិរទ្ទក្ខៈលោកម្ចាស់ ចូរនិមន្តមក បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទ្ទក្ខៈ
 លោកម្ចាស់និមន្តមកស្រួលហើយ បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទ្ទក្ខៈ
 លោកម្ចាស់ខានធ្វើនូវបរិយាយ ដែលជាបរិយាយអំពីដំណើរមកក្នុងទីនេះ
 អស់កាលយូរហើយ បពិត្រព្រះមហាមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទ្ទក្ខៈលោកម្ចាស់ចូរ
 គង់ចុះ នេះជាអាសនៈដែលខ្ញុំម្ចាស់គ្រាលទុកៗព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មាន
 អាយុ ក៏គង់លើអាសនៈដែលព្រហ្មគ្រាលហើយ ។ ភិស្សុព្រហ្ម បានថ្វាយ
 បង្គំព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះ
 ភិស្សុព្រហ្មអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះមហាមោគ្គល្លាន ដ៏មានអាយុ
 បានសួរដូច្នេះថា ម្ចាស់ភិស្សុ៖ ទៅតាពួកណាខ្លះ មានញាណកើតឡើង
 យ៉ាងនេះថា សទ្ធាបាទិសេសៈ ក្នុងសទ្ធាបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះ អនុបាទិសេ-
 សៈក្នុងអនុបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះ ។ បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទ្ទក្ខៈ
 ញាណ រមែងកើតដល់ទៅតា ក្នុងពួកព្រហ្មយ៉ាងនេះថា សទ្ធាបាទិសេសៈ
 ក្នុងសទ្ធាបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះ អនុបាទិសេសៈក្នុងអនុបាទិសេសៈ ដូច្នេះ
 ខ្លះ ។ ម្ចាស់ភិស្សុ ពួកទៅតាក្នុងពួកព្រហ្មទាំងអស់ ឬដែលមានញាណ
 កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទ្ធាបាទិសេសៈ ក្នុងសទ្ធាបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស សត្តកនិកាយ

អនុចាទិសេសេ វា អនុចាទិសេសោតិ ។ ន ខោ មាស
មោគ្គល្លាន សង្ខេសំ ព្រហ្មកាយិកានំ ទេវំ ឯ ឃុំ
ញាណំ ហោតិ សុចាទិសេសេ វា សុចាទិសេសោតិ
អនុចាទិសេសេ វា អនុចាទិសេសោតិ ។ យេ ខោ តេ
មាស មោគ្គល្លាន ព្រហ្មកាយិកា ទេវា ព្រហ្មន
អាយុតា សន្តដ្ឋា ព្រហ្មន វណ្ណន ព្រហ្មន សុខេន
ព្រហ្មន យសេន ព្រហ្មន អាធិបតេយ្យេន សន្តដ្ឋា
តស្ស ច ឧត្តរំ ធិស្សណំ យថាភូតំ បដិដានន្តំ តេសំ
ន ឃុំ ញាណំ ហោតិ សុចាទិសេសេ វា សុចា-
ទិសេសោតិ អនុចាទិសេសេ វា អនុចាទិសេសោតិ ។
យេ ច ខោ តេ មាស មោគ្គល្លាន ព្រហ្មកាយិកា
ទេវា ព្រហ្មន អាយុតា អសន្តដ្ឋា ព្រហ្មន វណ្ណន
ព្រហ្មន សុខេន ព្រហ្មន យសេន ព្រហ្មន អាធិ
បតេយ្យេន អសន្តដ្ឋា តស្ស ច ឧត្តរំ ធិស្សណំ
យថាភូតំ បដិដានន្តំ តេសំ ឃុំ ញាណំ ហោតិ សុចា
ទិសេសេ វា សុចាទិសេសោតិ អនុចាទិសេសេ វា
អនុចាទិសេសោតិ ។ នធិ មាស មោគ្គល្លាន ភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរិនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

អនុបាទិសេសៈ ក្នុងអនុបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះ ។ បតិគ្រូព្រះមោគ្គល្លាន
អកុនិទុក្ខ មិនមែនទេវតាក្នុងពួកព្រហ្មទាំងអស់ទេ ដែលមានញាណ
កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទបាទិសេសៈ ក្នុងសទបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះ
អនុបាទិសេសៈក្នុងអនុបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះ ។ បតិគ្រូព្រះមោគ្គល្លាន
អកុនិទុក្ខ ទេវតាក្នុងពួកព្រហ្មដែលត្រេកអរ ដោយអាយុដ៏ប្រសើរ
ដោយពណ៌សម្បុរដ៏ប្រសើរ ដោយសេចក្តីសុខដ៏ប្រសើរ ដោយ
យសដ៏ប្រសើរ ដោយអធិបតេយ្យដ៏ប្រសើរ រមែងមិនដឹងនូវការរលាស់
ចេញនូវធម៌នោះ តទៅតាមសេចក្តីពិតទេ ទៅតាមនោះ មិនមែនមាន
ញាណកើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទបាទិសេសៈក្នុងសទបាទិសេសៈ ដូច្នេះ
ខ្លះអនុបាទិសេសៈក្នុងអនុបាទិសេសៈដូច្នេះខ្លះទេ ។ បតិគ្រូព្រះមោគ្គល្លាន
អកុនិទុក្ខ ពួកទេវតាក្នុងពួកព្រហ្មណា ដែលមិនត្រេកអរ ដោយអាយុ
ដ៏ប្រសើរ ដោយពណ៌សម្បុរដ៏ប្រសើរ ដោយសេចក្តីសុខដ៏ប្រសើរ
ដោយយសដ៏ប្រសើរ មិនត្រេកអរ ដោយអធិបតេយ្យដ៏ប្រសើរ ទើប
ដឹងនូវការរលាស់ចេញនូវធម៌នោះតទៅទៀត តាមសេចក្តីពិត ទៅតា
ទាំងនោះ ទើបមានញាណ កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទបាទិសេសៈ
ក្នុងសទបាទិសេសៈ ដូច្នេះខ្លះ អនុបាទិសេសៈ ក្នុងអនុបាទិសេសៈ
ដូច្នេះខ្លះ ។ បតិគ្រូព្រះមោគ្គល្លាន អកុនិទុក្ខ កិកក្នុងសាសនានេះ

បណ្ណសកបង្កំហិរោ អន្តរាគមន៍

ឧកតោភាគវិមុត្តោ ហោតិ តមេធំ តេ ទេវំ ឯវំ ជានន្តិ
អយំ ខោ អាយស្មា ឧកតោភាគវិមុត្តោ យាវស្ម
កាយោ ឋស្មតិ តាវំ ធំ ទត្ថន្តិ ទេវមនុស្ស
កាយស្ម កេតា ធំ ធំ ទត្ថន្តិ ទេវមនុស្សតិ ។
ឯវម្បិ ខោ មាវស មោត្តល្លាធំ តេសំ ទេវំធំ ញាណំ
ហោតិ អនុចាទិសេសេ វា អនុចាទិសេសោតិ ។
ឥធ បធ មាវស មោត្តល្លាធំ ភិក្ខុ បញ្ញាវិមុត្តោ
ហោតិ តមេធំ តេ ទេវំ ឯវំ ជានន្តិ អយំ ខោ
អាយស្មា បញ្ញាវិមុត្តោ យាវស្ម កាយោ ឋស្មតិ
តាវំ ធំ ទត្ថន្តិ ទេវមនុស្ស កាយស្ម កេតា ធំ ធំ
ទត្ថន្តិ ទេវមនុស្សតិ ។ ឯវម្បិ ខោ មាវស
មោត្តល្លាធំ តេសំ ទេវំធំ ញាណំ ហោតិ អនុចា-
ទិសេសេ វា អនុចាទិសេសោតិ ។ ឥធ បធ
មាវស មោត្តល្លាធំ ភិក្ខុ កាយសត្តិ ហោតិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត អព្យាកតវត្ថុ

ជាឧកតោកាគវិមុត្ត (រួចចាកកិលេសដោយចំណែកទាំងពីរ) ទៅតាមទាំង
 នោះ វេមន៍ដឹងច្បាស់នូវភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុអង្គនេះ
 ឯង ជាឧកតោកាគវិមុត្ត កាយរបស់ភិក្ខុនោះ បិតនៅត្រឹមណា ពួក
 ទៅតានឹងមនុស្ស វេមន៍ឃើញនូវភិក្ខុនោះត្រឹមណោះ លុះបែកធ្លាយរាង
 កាយស្លាប់ទៅ ពួកទៅតានឹងមនុស្ស មិនបានឃើញនូវភិក្ខុនោះឡើយ ។
 បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទេក ពួកទៅតាមទាំងនោះ វេមន៍មានញាណ
 កើតឡើងយ៉ាងនេះថា អនុបាទិសេសៈ ក្នុងអនុបាទិសេសៈ ដូច្នេះ ។
 បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទេក ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាបញ្ញាវិមុត្ត
 ពួកទៅតាមទាំងនោះ វេមន៍ដឹងច្បាស់នូវភិក្ខុនោះ យ៉ាងនេះថា លោកដ៏មាន
 អាយុនេះឯង ជាបញ្ញាវិមុត្ត កាយរបស់ភិក្ខុនោះ បិតនៅត្រឹមណា ពួក
 ទៅតានឹងមនុស្ស តែងឃើញនូវភិក្ខុនោះត្រឹមណោះ លុះបែកធ្លាយរាង
 កាយស្លាប់ទៅ ពួកទៅតានឹងមនុស្ស មិនបានឃើញនូវភិក្ខុនោះឡើយ ។
 បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទេក ពួកទៅតាមទាំងនោះ វេមន៍មានញាណ
 កើតឡើងយ៉ាងនេះថា អនុបាទិសេសៈ ក្នុងអនុបាទិសេសៈដូច្នេះ ។
 បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិរទេក ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាកាយស្ក័រ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយោ

តមេធំ តេ ទេវា ឃី ជានន្តំ អយំ ខោ អាយស្មា
 កាយសត្វំ អប្បេនាម អយមាយស្មា អនុលោមីកានិ
 សេនាសេនានិ បដិសេវមាណោ កណ្យាលាមិត្តេ កដិ
 មាណោ វេទ្ខន្តិយានិ សមញ្ញនយមាណោ យស្សត្ថាយ
 ត្យាវបុត្តា សម្មទេវ អតាស្មា អនកាយំ បព្វជន្ត
 តុទទុត្តំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ
 អភិកា សច្ចិកត្វា ឧបសម្ពុជ្ឈ វិហរយ្យតិ ។ ឃីម្យ
 ខោ មាស មោគ្គល្លាន តេសំ ទេវា ក្យាលំ ហោតិ
 សឧទាទិសេសេ វា សឧទាទិសេសោតិ ។ ឥធិ បន
 មាស មោគ្គល្លាន កិត្តុ ទិដ្ឋិប្បត្តោ ហោតិ ។ បេ ។
 សម្មាវបុត្តោ ហោតិ ធម្មាទុសារី ហោតិ តមេធំ តេ
 ទេវា ឃី ជានន្តំ អយំ ខោ អាយស្មា ធម្មាទុសារី
 អប្បេនាម អយមាយស្មា អនុលោមីកានិ សេនា-
 សនានិ បដិសេវមាណោ កណ្យាលាមិត្តេ កដិមាណោ
 វេទ្ខន្តិយានិ សមញ្ញនយមាណោ យស្សត្ថាយ ត្យាវ-
 បុត្តា សម្មទេវ អតាស្មា អនកាយំ បព្វជន្ត

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សុត្តន្តនិបាត

ពួកទៅតាទាំងនោះ រមែងដឹងតិក្កនោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុ
 នេះឯង ជាអាយុសក្ខី ធ្វើម្តងទៅហ្ន៎ លោកដ៏មានអាយុនេះ អាស្រ័យ
 សេពនូវសេនាសនៈដ៏សមគួរ គប់រកនូវកល្យាណមិត្ត ប្រមូលនូវឥន្ទ្រិយ
 ទាំងឡាយ កុលបុត្រទាំងឡាយ ចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្លូវដោយ
 ប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់គុណវិសេសណា ក៏ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេចនូវគុណវិសេសនោះ មានព្រហ្មចរិយធម៌ជាទីបំផុត ដោយ
 បញ្ជាដ៏ទុក្ខដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នក
 និទុក្ខ ពួកទៅតាទាំងនោះ រមែងមានញាណកើត ឡើងយ៉ាងនេះថា
 សទបាទិសេស ក្នុងសទបាទិសេស ដូច្នេះ ។ បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន
 អ្នកនិទុក្ខ វិក្កក្នុងសាសនានេះ ជាទិដ្ឋិប្បត្តិ ។ បេ។ ជាសទ្ធាវិមុត្តិ ជា
 ធម្មានុសារី ពួកទៅតាទាំងនោះ តែងដឹងនូវតិក្កនោះយ៉ាងនេះថា លោក
 ដ៏មានអាយុនេះឯង ជាធម្មា ហើយ ធ្វើម្តងទៅហ្ន៎ លោកដ៏មានអាយុនេះ
 អាស្រ័យសេពនូវសេនាសនៈសមគួរ គប់រកនូវកល្យាណមិត្ត ប្រមូល
 នូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ កុលបុត្រទាំងឡាយ ចេញចាកផ្ទះ ចូល
 កាន់ផ្លូវ ដោយប្រពៃដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់គុណវិសេសណា

បណ្ណសកសង្គហិតោ អព្យាករណ៍

តទទុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ
 អភិញ្ញា សង្ខតត្វា ឧបសម្ព័ន្ធំ វិហរេយ្យតិ ។ ឯវម្ពំ
 ខោ មារិស មោត្តល្លាន តេសំ នេវំនំ ញាណំ ហោតិ
 សុខានិសេសេ វា សុខានិសេសោតិ ។ អថខោ
 អាយស្មា មហាមោត្តល្លានោ តិស្សស្ស ព្រហ្មនោ
 កាសិកំ អភិទន្ធិត្វា អនុមោទិត្វា សេយ្យថាបិ នាម
 ពលវា បុរិសោ សម្មិត្តំ វា ពាហំ បសារេយ្យ
 បសារិកំ វា ពាហំ សម្មិត្តេយ្យ ឯវមេវ ព្រហ្មលោកេ
 អន្តរហិតោ តិដ្ឋេត្វេ បព្វតេ ចាតុរហោសិ ។
 អថខោ អាយស្មា មហាមោត្តល្លានោ យេន ភកវា
 តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្នោ ខោ អាយស្មា
 មហាមោត្តល្លានោ យាវត្តកោ អហោសិ តិស្សេន
 ព្រហ្មនោ សទ្ធិំ កថាសល្លានោ តំ សត្វំ ភកវតោ
 អាហេថេសិ ។ ន ហិ បន តេ មោត្តល្លាន តិស្សេន
 ព្រហ្មា សត្តមំ អនិមិត្តវិហារី បុគ្គលំ ទេសេសីតិ ។

បណ្ណសកលដ្ឋហិត អព្យាករវត្ថុ

ក៏ធ្វើឲ្យជាកំច្បាស់ សម្រេចនូវគុណវិសេសនោះ មានព្រហ្មចរិយ -
 ធម៌ជាទីបំផុត ដោយបញ្ញាដ៏ត្រឹម ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន
 បពិត្រព្រះមោគ្គល្លាន អ្នកនិពន្ធ ទេវតាទាំងនោះ មានញាណ
 កើតឡើងយ៉ាងនេះថា សទ្ធាទិសេសៈក្នុងសទ្ធាទិសេសៈ ដូច្នេះ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ត្រេកអរ រីករាយ
 ចំពោះភាសិត របស់ព្រហ្មឈ្មោះតិស្សៈ ហើយស្រាប់តែបាត់ អំពី
 ព្រហ្មលោក មកប្រាកដ ឯក្នុងឈ្មោះគិដ្ឋក្សដ្ឋក្លាម ដូចបុរសមានកំឡាំង
 លាន់រុំដៃ ដែលបត់ចូល ឬ បត់ចូលរុំដៃ ដែលលាចេញដូច្នោះឯង ។
 លំដាប់នោះ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មាន
 អាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលដំណើរដែលបានចរចា
 ត្រឹមណា ជាមួយនឹងព្រហ្មឈ្មោះតិស្សៈ ដោយសព្វគ្រប់ ចំពោះព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ម្ចាស់មោគ្គល្លាន តិស្សព្រហ្ម សំដែងនូវ
 បុគ្គលអ្នកនៅ ដោយអនិមិត្តសមាធិទី ៧ ដល់អ្នកមិនបានទេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយ

ឯតស្ស កកក កោលោ ឯតស្ស សុតត កោលោ
 យំ កកក សត្តមំ អនិមិត្តវិហារំ បុត្តនំ ទេសេយ្យ
 កកកតា សុត្វា ភិក្ខុ ជាវស្សន្តិតំ ។ តេនហិ
 មោត្តល្លាន សុណាហិ សាទុតំ មនសិកោហិ
 កាសិស្សមិតំ ។ ឃំ កន្តេតិ ខោ អាយស្មា
 មហាមោត្តល្លានោ កកកតោ បច្ចុស្សេសំ ។ កកក
 ឯតទេវេច ឥធិ មោត្តល្លាន ភិក្ខុ សទ្ធិប័ត្តានំ
 អមនសិកោហ អនិមិត្តំ ចេតោសមាធិំ ទុបសម្បជ្ជំ
 វិហរិតិ តមេនំ តេ ទេវេ ឃំ ជានន្តំ អយំ ខោ
 អាយស្មា សទ្ធិប័ត្តានំ អមនសិកោហ អនិមិត្តំ ចេតោ-
 សមាធិំ ទុបសម្បជ្ជំ វិហរិតិ អប្បវេទម អយមាយស្មា
 អនុលោមិតានំ សេនាសនានំ បដិសេវមាណោ កកក-
 ណាមិត្តោ កកកមាណោ ឥន្ទ្រិយានំ សមញ្ញនយមាណោ
 យស្សត្វាយ តុលបុត្តា សម្មទេវំ អការស្មា អនការិយំ
 បទ្ធិន្តំ ឥធិន្តំ ព្រហ្មចរិយបរិយោហានំ ធិដ្ឋេវ ធាន្ត
 សយំ អភិញ្ញា សច្ចិត្វា ទុបសម្បជ្ជំ វិហរេយ្យតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គតណ្ហកាយ សុត្តន្តនិបាត

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គប្បីសំដែងឲ្យបុគ្គលអ្នកនៅ ដោយអនិមិត្តសមាធិ
 ទី ៧ ណា បពិត្រព្រះវិមានព្រះភាគ កាលនេះ ជាគាលគួរដល់
 សេចក្តីនោះ បពិត្រព្រះសុគត កាលនេះ ជាគាលគួរដល់សេចក្តី
 នោះហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានស្តាប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយនឹង
 ចងចាំទុក ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន បើដូច្នោះ ចូរអ្នកស្តាប់ចុះ ចូរធ្វើ
 ទុកកងចិត្តដោយល្អប៉ុន្មាន គឺថាគតនឹងសំដែង ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លាន
 ដ៏មានអាយុ បានទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ករុណា
 ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលមោគ្គល្លាន
 ភិក្ខុកងសាសនានេះ បានដល់នូវចេតោសមាធិ ដែលមិនមាននិមិត្ត
 ព្រោះមិនធ្វើទុកកងចិត្តនូវនិមិត្តទាំងអស់ ទៅតាមទាំងនោះ តែងដឹងឲ្យភិក្ខុ
 នោះយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុនេះឯង បានដល់នូវចេតោសមាធិ
 ដែលមិនមាននិមិត្ត ព្រោះមិនធ្វើទុកកងចិត្តនូវនិមិត្តទាំងអស់ ធ្វើម្តេច
 ទៅហ្ន៎ លោកដ៏មានអាយុនេះ អាស្រ័យសេតនូវសេនាសនៈដ៏សម
 គួរ គប្បីរកនូវកល្យាណមិត្ត ប្រមូលមកនូវឥន្ទ្រិយទាំងឡាយ កុលបុត្រ
 ទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះ ចូលកាន់ផ្នួស ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់គុណវិសេស
 ណា ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវគុណវិសេសនោះ មានព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ជាទីបំផុត ដោយប្រាជ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ អន្យាភវត្តោ

ឯវំ ខោ មោគ្គល្លាន តេសំ ទេវំ ញាណំ ហោតិ
សុឡាទិសេសេ វា សុឡាទិសេសោតិ ។

[៥៤] ឯកំ សមយំ កកវា វេសាលីយំ វិហារតិ
មហាវិទេ ក្យដាតាវសាលាយំ ។ អថខោ សីហោ
សេនាបតិ យេន កកវា តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមត្វា
កកវន្តំ អកំវទេត្វា ឯកមន្តំ ឯសីទិ ។ ឯកមន្តំ
ឯសីន្នោ ខោ សីហោ សេនាបតិ កកវន្តំ ឯតទេវេច
សក្កា ធុ ខោ កន្តេ សន្និដ្ឋិតំ ទានជេវំ បញ្ញាបេ-
តុន្តំ ។ តេនហិ សីហ តញ្ញាវេត្ត បដិប្បច្ឆិស្សាមិ
យថា តេ ខមេយ្យ តថា ធំ ព្យាករេយ្យាសិ ។ តំ
គី មញ្ញាសិ សីហ ។ ឥធស្ស ទ្វេ បុរិសា ឯកោ
បុរិសោ អស្សទ្វោ មច្ឆរី តទិវេយា បរិភាសកោ
ឯកោ បុរិសោ សទ្វោ ទានបតិ អនុប្បទាន-
រតោ ។ តំ គី មញ្ញាសិ សីហ ។ តំ ធុ
ខោ អរហន្តោ បឋមំ អនុកម្មន្តា អនុកម្មេយ្យំ

បណ្ណសកលសង្គហិត អព្យាករណ៍

ម្នាលមោគ្គល្លាទ ពួកទៅតាទាំងនោះ មានញាណកើតឡើងយ៉ាង
នេះថា សទ្ធាទិសេសៈ ក្នុងសទ្ធាទិសេសៈ ដូច្នេះ ។

[៥៤] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងក្នុងគារ
សាលា នាមហារ័ន ដ៏តម្រង់វិសាលី ។ គ្រានោះ សីហសេនាបតី
(សេនាបតីឈ្មោះសីហៈ) ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូល
ទៅដល់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះ
សីហសេនាបតី អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក្រាបបង្គំចូលព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គអាចនឹងបានរាល់នូវ
ផលនៃទានដែលបុគ្គលឃើញ ដោយខ្លួនឯងបានដែរឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសីហៈ បើដូច្នេះ តថាគតនឹងក្រឡប់សួរ
អ្នកក្នុងរឿងនេះវិញ អ្នកគាប់ចិត្តយ៉ាងណា តប្បវេណៈស្រាយនូវរឿង
នោះយ៉ាងនោះចុះ ។ ម្នាលសីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះដូច
ម្តេច ។ ក្នុងលោកនេះ មានបុរសពីរនាក់ បុរសម្នាក់មិនមាន
សទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្លឹកស្លាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច បុរស
ម្នាក់ មានសទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការឲ្យទាន
រឿយ ។ ។ ម្នាលសីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះដូចម្តេច ។
ព្រះអាហន្តទាំងឡាយ កាលអនុគ្រោះ តើគួរនឹងអនុគ្រោះបុរសណាមុន

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយឃ្លូ សត្តកនិបាតោ

យោ វា សោ បុរិសោ អស្សន្ទោ មច្ឆរី តិទរិយោ
 បរិភាសកោ. យោ វា សោ បុរិសោ សន្ទោ ទានបតិ
 អនុប្បទានរតោតិ ។ យោ សោ កន្លេ បុរិសោ អស្សន្ទោ
 មច្ឆរី តិទរិយោ បរិភាសកោ តិទ្ធិំ អរហន្តោ បឋមំ
 អនុតម្បត្តា អនុតម្បិស្សន្តិ ។ យោ ច ចោ សោ
 កន្លេ បុរិសោ សន្ទោ ទានបតិ អនុប្បទានរតោ តតោរ
 អរហន្តោ បឋមំ អនុតម្បត្តា អនុតម្បេយ្យំ ។ តំ តី
 មញ្ញស្ថំ សីហា។ តំ នុ ចោ អរហន្តោ បឋមំ ឧបសង្កម្ពត្តា
 ឧបសង្កមេយ្យំ យោ វា សោ បុរិសោ អស្សន្ទោ មច្ឆរី
 តិទរិយោ បរិភាសកោ យោ វា សោ បុរិសោ សន្ទោ
 ទានបតិ អនុប្បទានរតោតិ ។ យោ សោ កន្លេ
 បុរិសោ អស្សន្ទោ មច្ឆរី តិទរិយោ បរិភាសកោ
 តិទ្ធិំ អរហន្តោ បឋមំ ឧបសង្កម្ពត្តា ឧបសង្កម្ពិស្សន្តិ ។
 យោ ច ចោ សោ កន្លេ បុរិសោ សន្ទោ ទានបតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សត្តកនិបាត

(អនុគ្រោះ) បុរសដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្វិត
ស្វាញ ជាអ្នកដេរ ប្រទេច ឬ (អនុគ្រោះ) បុរសដែលមាន
សទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានរឿយ ។ ។
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា មិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់
ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរ ប្រទេច ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលអនុគ្រោះ
នឹងអនុគ្រោះបុរសនោះមុនដូចម្តេចបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
ណា មានសទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានរឿយ ។
ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលអនុគ្រោះ គួរអនុគ្រោះបុរសនោះឯងមុន ។
ម្នាលសីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះដូចម្តេច ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ
កាលចូលទៅរក ដើរត្រូវចូលទៅរកបុរសណាមុន (ចូលទៅរក) បុរស
ដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច
ឬ (ចូលទៅរក) បុរសដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នកត្រេក
អរក្នុងការឲ្យទានរឿយ ។ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា មិន
មានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ព្រះ
អរហន្តទាំងឡាយ កាលចូលទៅរក នឹងចូលទៅរកបុរសនោះមុន ដូចម្តេច
បាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាមានសទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន

បណ្ណសកសង្ក្រឹតោ អព្យាករណ៍

អនុប្បនាធនតោ តតោវ អរហន្តោ បឋមំ ឧបសង្កម្ពត្តា
 ឧបសង្កមេយ្យំ ។ តំ ភី មញ្ញាសិ សីហា ។ តស្ស
 នុ ខោ អរហន្តោ បឋមំ បដិគ្គណ្ឌត្តា បដិគ្គណ្ឌយ្យំ
 យោ វ សោ បុរិសោ អស្សន្ធវោ មច្ឆរី តទទិយោ
 បរិភាសកោ យោ វ សោ បុរិសោ សន្ធវោ ទានបតិ
 អនុប្បនាធនតោ ។ យោ សោ កន្លេ បុរិសោ អស្សន្ធវោ
 មច្ឆរី តទទិយោ បរិភាសកោ ភី តស្ស អរហន្តោ
 បឋមំ បដិគ្គណ្ឌត្តា បដិគ្គណ្ឌិស្សន្តំ ។ យោ ច ខោ
 សោ កន្លេ បុរិសោ សន្ធវោ ទានបតិ អនុប្បនាធនតោ
 តតោវ អរហន្តោ បឋមំ បដិគ្គណ្ឌត្តា បដិគ្គណ្ឌយ្យំ ។
 តំ ភី មញ្ញាសិ សីហា ។ តស្ស នុ ខោ អរហន្តោ
 បឋមំ ធម្មំ ទេសេត្តា ទេសេយ្យំ យោ វ សោ បុរិសោ
 អស្សន្ធវោ មច្ឆរី តទទិយោ បរិភាសកោ យោ វ
 សោ បុរិសោ សន្ធវោ ទានបតិ អនុប្បនាធនតោ ។

បណ្ណសកលសង្គហិត អព្យាករណ៍

ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការឲ្យបានរឿយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលចូល
ទៅរក គួរចូលទៅរកបុរសនោះឯងមុន ។ ម្ចាស់សីហៈ អ្នកសំគាល់
នូវរឿងនោះដូចម្តេច ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលទទួលយក (ទាន)
គួរទទួលយក (ទាន) របស់បុរសណាមុន (ទទួលយកទាន) របស់បុរស
ដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច
ឬ (ទទួលយកទាន) របស់បុរសដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន
ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការឲ្យបានរឿយ ។ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
ណា ដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរ
ប្រទេច ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលទទួលយក (ទាន) នឹងទទួលយក
(ទាន) របស់បុរសនោះមុន ដូចម្តេចបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
ណា ដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យបាន
រឿយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលទទួលយក (ទាន) គួរទទួលយក
(ទាន) របស់បុរសនោះឯងមុន ។ ម្ចាស់សីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿង
នោះដូចម្តេច ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលសំដែងធម៌ តើគួរសំដែង
ដល់បុរសណាមុន (សំដែង) ដល់បុរសដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តី
កំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ឬ (សំដែង) ដល់បុរសដែល
មានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យបានរឿយ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថាវកាយស្ស សត្តកនិដាគោ

យោ សោ ភន្តេ បុរិសោ អស្សនោ មច្ឆរី
 តទរិយោ បរិភាសតោ តី តស្ស អរហន្តោ បរមំ
 នម្មំ នេសេន្តា នេសេស្សន្តំ^(១) ។ យោ ច ចោ សោ
 ភន្តេ បុរិសោ សន្តោ នាទបតី អនុប្បនាទតោ តស្សេ
 អរហន្តោ បរមំ នម្មំ នេសេន្តា នេសេយ្យំ ។ តំ តី
 មញ្ញាសី សីហា ។ តស្ស នុ ចោ តល្យាណោ តីត្ថិ-
 សន្តោ អត្តត្ថច្ឆេយ្យ យោ វា សោ បុរិសោ អស្សនោ
 មច្ឆរី តទរិយោ បរិភាសតោ យោ វា សោ បុរិសោ
 សន្តោ នាទបតី អនុប្បនាទតាតី ។ យោ សោ
 ភន្តេ បុរិសោ អស្សនោ មច្ឆរី តទរិយោ បរិភាសតោ
 តី តស្ស តល្យាណោ តីត្ថិសន្តោ អត្តត្ថច្ឆស្សតី ។
 យោ ច ចោ សោ ភន្តេ បុរិសោ សន្តោ នាទបតី
 អនុប្បនាទតោ តស្សេ តល្យាណោ តីត្ថិសន្តោ
 អត្តត្ថច្ឆេយ្យ ។ តំ តី មញ្ញាសី សីហា ។ កោ នុ ចោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តបិដក

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា ដែលមិនមានសត្វ មានសេចក្តី
កំណាញ់ ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាល
សំដែងធម៌ នឹងសំដែងដល់បុរសនោះមុន ដូចម្តេចបាន ។ បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែលមានសត្វ ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នកត្រេកអរ
ក្នុងការឲ្យទានឡើយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលសំដែងធម៌ គួរ
សំដែងដល់បុរសនោះឯងមុន ។ ម្នាលសីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះ
ដូចម្តេច ។ កិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះរបស់បុរសណាហ្ន៎ គប្បីខ្វះខាតទៅ (កិត្តិ-
សព្ទ) របស់បុរសដែលមិនមានសត្វ មានសេចក្តីកំណាញ់ ស្វិតស្វាញ
ជាអ្នកដេរប្រទេច (ខ្វះខាតទៅ) ឬ (កិត្តិសព្ទ) របស់បុរសដែលមាន
សត្វ ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការឲ្យទានឡើយ ។ (ខ្វះខាត
ទៅ) ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណា ដែលមិនមានសត្វ មាន
សេចក្តីកំណាញ់ ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច - កិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះរបស់
បុរសនោះ នឹងខ្វះខាតទៅដូចម្តេចបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរស
ណា មានសត្វ ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទាន
ឡើយ ។ កិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះរបស់បុរសនោះឯង គួរនឹងខ្វះខាតទៅបាន ។
ម្នាលសីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះដូចម្តេច ។ បុរសដូចម្តេចហ្ន៎

បញ្ញាសកសង្កម្ភោ អព្ភាគវត្តោ

យញ្ញោ បរិសំ ឧបសង្កម្ភេយ្យ យនិ ខត្តិយ-
 បរិសំ យនិ ព្រាហ្មណបរិសំ យនិ គហបតិ-
 បរិសំ យនិ សមណបរិសំ វិសារោ ឧបសង្កម្ភេយ្យ
 អមង្កក្ខតោ យោ វ សោ បុរិសោ អស្សនោ មច្ឆី
 តទរិយោ បរិភាសកោ យោ វ សោ បុរិសោ សន្នោ
 ទានបតិ អនុប្បទានតោតិ ។ យោ សោ កន្តោ បុរិសោ
 អស្សនោ មច្ឆី តទរិយោ បរិភាសកោ តី សោ
 យញ្ញោ បរិសំ ឧបសង្កម្ភេយ្យ យនិ ខត្តិយបរិសំ
 យនិ ព្រាហ្មណបរិសំ យនិ គហបតិបរិសំ យនិ សមណ-
 បរិសំ វិសារោ ឧបសង្កម្ភេយ្យ អមង្កក្ខតោ ។
 យោ ច ចោ សោ កន្តោ បុរិសោ សន្នោ ទានបតិ
 អនុប្បទានតោ សោ យញ្ញោ បរិសំ ឧបសង្កម្ភេយ្យ
 យនិ ខត្តិយបរិសំ យនិ ព្រាហ្មណបរិសំ យនិ គហ-
 បតិបរិសំ យនិ សមណបរិសំ វិសារោ ឧបសង្កម្ភេយ្យ
 អមង្កក្ខតោ ។ តំ តី មញ្ញសិ សីហា ។ កោ នុ ចោ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មណា សុគតី សុត្តំ លោកំ
 ឧបបដ្ឋេយ្យ យោ វ សោ បុរិសោ អស្សនោ មច្ឆ

បណ្ណសកលសង្គហៈ អព្យាករណ៍

គប្បីចូលទៅរកបរិសទ្យណា ទោះជាខត្តិយបរិសទ្យក្តី ព្រាហ្មណ -
 បរិសទ្យក្តី គហបតិបរិសទ្យក្តី សមណបរិសទ្យក្តី ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា មិន
 ញញើតញញើម គប្បីចូលទៅរកបរិសទ្យនោះបាន បុរសដែលមិនមាន
 សទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ឬ បុរសដែល
 មានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នកគ្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានវៀយៗ (គប្បី
 ចូលទៅរកបរិសទ្យនោះបាន) ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែល
 មិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេចបុរស
 នោះ នឹងចូលទៅរកបរិសទ្យណា ទោះជាខត្តិយបរិសទ្យក្តី ព្រាហ្មណ
 បរិសទ្យក្តី គហបតិបរិសទ្យក្តី សមណបរិសទ្យក្តី ជាអ្នកភ្ញៀវ
 ក្លា មិនញញើតញញើម នឹងចូលទៅរកបរិសទ្យនោះ ដូចម្តេចបាន ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន ជាអ្នក
 គ្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានវៀយៗ បុរសនោះ គប្បីចូលទៅរកបរិសទ្យ
 ណា ទោះជាខត្តិយបរិសទ្យក្តី ព្រាហ្មណបរិសទ្យក្តី គហបតិបរិសទ្យក្តី
 សមណបរិសទ្យក្តី ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា មិនញញើតញញើម គប្បីចូលទៅ
 រកបរិសទ្យនោះបាន ។ ម្នាលសីហៈ អ្នកសំគាល់នូវរឿងនោះដូចម្តេច ។
 បុរសណាហ្ន៎ លុះបែកផ្ទាយពន្លឺកាយស្លាប់ទៅ គប្បីទៅកើតក្នុងសុគតិ
 សួគ៌ទៅលោកបាន បុរសដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តីកំណាញ់

សុត្តន្តបិដក អង្គទុតិយស្ស សត្តន្តបិដក

កឡានយោ បរិភាសកោ យោ វា សោ - បុរិសោ សទ្ធោ
 ទានបតិ អនុប្បទានរតោតិ ។ យោ សោ កន្លេ បុរិសោ
 អស្សនោ មច្ឆី កឡានយោ បរិភាសកោ កី សោ
 កាយស្ស ភេទា បរម្មណា សុតតិ សត្តំ លោកំ
 ទុបបដ្ឋិស្សតិ ។ យោ ច ទោ សោ កន្លេ បុរិសោ
 សទ្ធោ ទានបតិ អនុប្បទានរតោ សោ កាយស្ស ភេទា
 បរម្មណា សុតតិ សត្តំ លោកំ ទុបបដ្ឋេយ្យ ។
 យានីមាទិ កន្លេ កកវតោ ធិ សន្និដ្ឋិកានិ ទានដលានិ
 អក្ខតានិ ជាហំ ឯត្ថ កកវតោ សទ្ធាយ ឥន្ទ្រមិ
 អហំបិ ឯតានិ ជាតាមិ អហំ កន្លេ ទាយកោ
 ទានបតិ អំ អហន្តោ បឋមំ អនុកម្មន្តា
 អនុកម្មន្តំ ។ អហំ កន្លេ ទាយកោ
 ទានបតិ មំ អហន្តោ បឋមំ ទុបសន្តមន្តា
 ទុបសន្តមន្តំ ។ អហំ កន្លេ ទាយកោ ទានបតិ
 មហំ អហន្តោ បឋមំ ធនិក្ខណ្ឌន្តា ធនិក្ខណ្ឌន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តនិបាត

ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ឬ បុរសដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់នៃទាន
 ជាអ្នកត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានឡើយ ។ (ឥឡូវទៅកើតក្នុងសុគតិស្លតិទៅ-
 លោក) ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែលមិនមានសទ្ធា មានសេចក្តី
 កំណាញ់ស្វិតស្វាញ ជាអ្នកដេរប្រទេច ឬ បុរសនោះ លុះបែកធ្លាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ នឹងទៅកើត ក្នុងសុគតិស្លតិទៅលោក ដូចម្តេចបាន ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសណាដែលមានសទ្ធា ជាម្ចាស់ទាន ជាអ្នក
 ត្រេកអរ ក្នុងការឲ្យទានឡើយ ។ បុរសនោះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយ
 ស្លាប់ទៅ ឥឡូវទៅកើត ក្នុងសុគតិស្លតិទៅលោកបាន ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ផលនៃទានដែលបុគ្គលឃើញច្បាស់ដោយខ្លួនឯងទាំង ៦
 នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានដល់នូវសេចក្តី
 ជឿព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្នុងហេតុនេះទេ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានឆឹងច្បាស់នូវផល
 នៃទានទាំងនោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គជាតាយក ជា
 ម្ចាស់ទាន ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលអនុគ្រោះ វេមន៍អនុគ្រោះនូវខ្ញុំ
 ព្រះអង្គមុន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាតាយក ជាម្ចាស់ទាន
 ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ កាលចូលទៅរក វេមន៍ចូលទៅរកខ្ញុំព្រះអង្គមុន ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាតាយក ជាម្ចាស់ទាន ព្រះអរហន្តទាំង
 ឡាយ កាលទទួលយកទាន វេមន៍ទទួលយកទានរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គមុន ។

បណ្ណសកលសង្គហិតោ អព្ភាគវត្ថោ

អហំ កន្ថេ នាយកោ នានបតិ មយ្ហំ អរហន្តោ
 បវេមំ ធម្មំ នេសេដ្ឋា នេសន្តិ ។ អហំ កន្ថេ
 នាយកោ នានបតិ មយ្ហំ កល្យាណោ កិត្តិសន្នោ
 អត្តកុតោ សីហោ សេនាបតិ នាយកោ កាវកោ
 សង្ឃបដ្ឋាកោតិ ។ អហំ កន្ថេ នាយកោ នានបតិ
 យពាទេវ បរិសំ ឧបសង្កមាមិ យទិ ឧត្តយបរិសំ យទិ
 ព្រាហ្មណបរិសំ យទិ កហាបតិបរិសំ យទិ សមណបរិសំ
 វិសាវទោ ឧបសង្កមាមិ អមង្កកុតោ ។ យានីមាទិ
 កន្ថេ កកវតោ ន សង្កម្ពីកានិ នានបលានិ អត្តាតានិ
 នាហំ ឯត្ថ កកវតោ សទ្ធាយ កច្ឆាមិ អហំ ឯ ឯតានិ
 ជាតាមិ យព្វា ខោ មំ កកវា ឯវមាហ នាយកោ
 សីហា នានបតិ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុគតី
 សក្កំ លោកំ ឧបបជ្ជតីតិ ឯតាហំ ន ជាតាមិ

បណ្ណសភាសង្គមាត អព្យាករណ៍

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាតាយក ជាម្ចាស់ទាន ព្រះអរហន្ត
 ទាំងឡាយ កាលសំដែងធម៌ រមែងសំដែងដល់ខ្ញុំព្រះអង្គមុន ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាតាយក ជាម្ចាស់ទាន កិត្តិសព្ទដ៏ពិរោះរបស់
 ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្លាខ្លាខ្លាខ្លា ជាសីហសេនាបតី ជាតាយក ជាអ្នកធ្វើ ជាអ្នក
 បម្រើសង្ឃ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាតាយក ជាម្ចាស់
 ទាន ចូលទៅរកបរសឲ្យណា ពោះជា ខន្តិយបរិសឲ្យភ្នំ ព្រាហ្មណ
 បរិសឲ្យភ្នំ គហបតិបរិសឲ្យភ្នំ សមណបរិសឲ្យភ្នំ ខ្ញុំព្រះអង្គ ជាអ្នក
 ភ្ញៀវក្នុង មិនញញើតញញើម រមែងចូលទៅរកបរិសឲ្យនោះបាន ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ផលនៃទានដែលបុគ្គលឃើញច្បាស់ ដោយខ្លួន
 ឯងទាំង ៦ នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនដល់
 នូវសេចក្តីជឿព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងហេតុនេះទេ ខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានដឹងច្បាស់
 នូវផលនៃទានទាំងនេះដែរ ចំណែកដែល ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ទ្រង់ តាស់នូវ
 ផលនៃទានណាទីនៃខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់សីហៈ បុគ្គលជាតាយក
 ជាម្ចាស់ទាន លុះបែកច្បាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងចូលទៅកើតក្នុង
 សុគតិសួតិទៅលោក ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនបានដឹងច្បាស់នូវផលនៃទាននោះទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

ឯត្ថ ច បណ្ឌិ កតតោ សទ្ធាយ កត្តាមីតំ ។
 ឯវមេតំ សីហ ឯវមេតំ សីហ ឆាយកោ សីហ
 ឆាយបតិ កាយស្ស កេនា បរម្មណា សុតតិ សុត្ត
 លោកំ ឧបបជ្ជតីតំ ។

(៥៥) ចត្តាមីតំ កិត្តវេ តថាគតស្ស អក្កេយ្យនិ
 តីហិ ច អនុបវដ្ឋោ ។ កតមាជំ ចត្តាវ តថាគតស្ស
 អក្កេយ្យនិ ។ បរិសុទ្ធកាយសមាបាវេ កិត្តវេ តថា-
 គតោ នត្ថំ តថាគតស្ស កាយទុច្ចរិតំ យំ តថាគតោ
 កត្តេយ្យ មា មេ ឥទំ បរេ អញ្ញាសីតំ ។ បរិសុទ្ធវិច្ច-
 សមាបាវេ កិត្តវេ តថាគតោ នត្ថំ តថាគតស្ស
 វិច្ចុច្ចរិតំ យំ តថាគតោ កត្តេយ្យ មា មេ ឥទំ
 បរេ អញ្ញាសីតំ ។ បរិសុទ្ធមហោសមាបាវេ កិត្តវេ
 តថាគតោ នត្ថំ តថាគតស្ស មហោទុច្ចរិតំ យំ
 តថាគតោ កត្តេយ្យ មា មេ ឥទំ បរេ
 អញ្ញាសីតំ ។ បរិសុទ្ធជីវេ កិត្តវេ តថាគតោ នត្ថំ
 តថាគតស្ស មិច្ឆាអាជីវេ យំ តថាគតោ កត្តេយ្យ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សត្តកនិដាគ

ឥឡូវ ខ្ញុំព្រះអង្គ ដល់នូវសេចក្តីជឿព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រង់ផលនៃ
ទាននេះ ។ ម្នាលសីហៈ ដំណើរនេះ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្នាលសីហៈ
ដំណើរនេះ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ម្នាលសីហៈ បុគ្គលជាទាយក ជាម្ចាស់ទាន
លុះថែកង្វាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិស្នូតិទៅលោក។

(៥៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំងឡាយ ៤ យ៉ាងនេះ គឺថា -
គត មិនបាច់រក្សាផង មិនមានការគំរាមដៀលដោយហេតុ ៣ យ៉ាងផង ។
ហេតុទាំង ៤ យ៉ាង ដែល ថា គតមិនបាច់ រក្សាតែដូចម្តេច ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ គឺថាគត មានកាយសមាចារបរិសុទ្ធហើយ កាយទុច្ចរិតរបស់
គឺថាគតមិនមានទេ ដែលគឺថាគតគួររក្សាថា កុំឱ្យបុគ្គលដទៃ ដឹងនូវ
កាយទុច្ចរិតនេះរបស់គឺថាគតឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត
មានវិចីសមាចារបរិសុទ្ធហើយ វិចីទុច្ចរិតរបស់គឺថាគតមិនមានទេ ដែល
គឺថាគតគួររក្សាថា កុំឱ្យបុគ្គលដទៃ ដឹងនូវវិចីទុច្ចរិតនេះ របស់គឺថាគត
ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត មានមនោសមាចារបរិសុទ្ធហើយ
មនោទុច្ចរិត របស់គឺថាគតមិនមានទេ ដែលគឺថាគតគួររក្សាថា កុំឱ្យ
បុគ្គលដទៃ ដឹងនូវមនោទុច្ចរិតនេះ របស់គឺថាគតឡើយ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត មានការចិញ្ចឹមជីវិត បរិសុទ្ធហើយ ការ
ចិញ្ចឹមជីវិតខុស របស់គឺថាគត មិនមានទេ ដែលគឺថាគតគួររក្សាថា

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាករវគ្គោ

មា មេ សំទំ បរោ អញ្ញាសីតិ ។ សំមាទំ
 ចត្តាវំ តថាគតស្ស អរត្តេយ្យទំ ។ កតមេហំ
 តីហំ អនុបវដ្ឋោ ។ ស្វាត្វាតធម្មោ ភិក្ខុវេ តថាគតោ
 តត្រ វត មំ សមណោ វំ ព្រាហ្មណោ វំ
 ទេវោ វំ មារោ វំ ព្រហ្មា វំ កោចិ វំ លោកស្មី
 សហធម្មេន បដិចោទេស្សតិ សំតិបំ ភំ ន ស្វាត្វាត-
 ធម្មោតិ^(១) ។ ធម៌តមេតំ ភិក្ខុវេ ន សមនុបស្សមិ
 ឯតំបហំ ភិក្ខុវេ ធម៌តំ អសមនុបស្សន្តោ ខេមប្បត្តោ
 អកធម្បត្តោ វេសារជ្ជប្បត្តោ វិហារមិ ។ សុប្បត្តាត
 ចោ បន មេ ភិក្ខុវេ សាវកានំ ធម្មានតាមិធម៌ បដិ-
 បទា យថាបដិបន្នា មម សាវកា អាសវានំ ខយា
 អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ
 អភិញ្ញា សច្ចិតត្វា ឧបសម្មជ្ជំ វិហរន្តិ ។ តត្រ វត បំ
 សមណោ វំ ព្រាហ្មណោ វំ ទេវោ វំ មារោ វំ ព្រហ្មា
 វំ កោចិ វំ លោកស្មី សហធម្មេន បដិចោទេស្សតិ

បណ្ណសកសង្គហិត អព្យាកតវគ្គ

កុំឱ្យបុគ្គលដទៃ ដឹងនូវការចិញ្ចឹមជីវិតខុសនេះ របស់តថាគតឡើយ ។

ហេតុទាំង ៤ យ៉ាងនេះ តថាគតមិនបាច់រក្សាទេ ។ តថាគតមិនមាន
 ការគិតដៀលដោយហេតុ ៣ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតមានធម៌សំដែងល្អហើយ សមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី
 មារក្តី ព្រហ្មក្តី អ្នកណាមួយក្តី ក្នុងលោក នឹងហៅទប់ពោះតថាគត
 ក្នុងរឿងនោះ ប្រកបដោយហេតុថា ព្រះអង្គមិនមែនមានធម៌សំដែង
 ដោយល្អដូច្នេះក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនដែលឃើញនូវ
 និមិត្តនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលតថាគត មិនបានឃើញនូវនិមិត្តនេះ
 ហើយ ក៏ដល់នូវសេក្តីក្សេមក្សាន្ត ដល់នូវសេចក្តីមិនមានភ័យ ដល់
 នូវសេចក្តីភ័យាហន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រតិបត្តិ ជាទីទៅ
 កាន់ព្រះនិព្វាន ដែលតថាគតបញ្ចេញហើយ ដោយប្រពៃដល់ពួកសាវ័ក
 របស់តថាគត ពួកសាវ័ករបស់តថាគត ដែលប្រតិបត្តិតាម រមែងមាន
 ភាសវៈអស់ហើយ បានធ្វើឱ្យជាក់ច្បាស់ដោយបញ្ញាដ៏ទុក្ខម ដោយខ្លួនឯង
 ក៏ដល់ច្បាស់ហើយ បានដល់នូវចេតនាវិមុត្តិនឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមាន
 ភាសវៈ ព្រោះអស់ទៅនៃភាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ។

សមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី អ្នកណាមួយ
 ក្តី ក្នុងលោក នឹងហៅទប់ពោះតថាគត ក្នុងរឿងនោះប្រកបដោយហេតុថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

ឥតិបិ តេ ន សុប្បញ្ញត្តា សាវកានំ និព្វាន-
 តាមិនំ បដិបទា យថាបដិបន្នា តវ សាវកា
 អាសវានំ ខយា ។ បេ ។ សច្ចិកត្វា ឧបសម្ព័ន្ធ
 វិហារន្តិតំ ។ និមិត្តមេតំ ភិក្ខុវេ ន សមនុបស្សមិ
 ឯតំបហំ ភិក្ខុវេ និមិត្តំ អសមនុបស្សន្តោ ខេមប្បត្តោ
 អភយប្បត្តោ វេសារជ្ជប្បត្តោ វិហារមិ ។ អនេកសតា
 ខោ បន មេ ភិក្ខុវេ សាវកបរិហា អាសវានំ ខយា
 ។ បេ ។ សច្ចិកត្វា ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារន្តិ ។ តត្រ វត
 មំ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវេ វា មារេ វា
 ព្រហ្មា វា កោចិ វា លោកស្មី សហធម្មេន បដិ-
 ចោទេស្សតិ ឥតិបិ តេ ន អនេកសតា សាវកបរិសា
 អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ
 និរ្មេដ្ឋ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្ព័ន្ធ
 វិហារន្តិតំ ។ និមិត្តមេតំ ភិក្ខុវេ ន សមនុបស្សមិ
 ឯតំបហំ ភិក្ខុវេ និមិត្តំ អសមនុបស្សន្តោ ខេមប្បត្តោ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

សេចក្តីប្រតិបត្តិ ជាទីទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ព្រះអង្គមិនមែនជាបញ្ញត្តិ
 ដោយប្រពៃ ដល់ពួកសាវក គួរឲ្យពួកសាវករបស់ព្រះអង្គ ដែល
 ប្រតិបត្តិតាមហើយ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ ។ បេ ។ ព្រោះ
 អស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅដូច្នេះក្តី ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតមិនដែលឃើញនូវនិមិត្តន្ត⁺ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលគឺថាគតមិនឃើញនូវនិមិត្តន្ត⁺ ក៏ដល់នូវសេចក្តីក្សេមក្សាន្ត ដល់នូវ
 សេចក្តីមិនមានភ័យ ដល់នូវសេចក្តីត្រាហាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពួកសាវកបរិសទ្ធរបស់គឺថាគត ជាច្រើនរយ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បាន
 ដល់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេច
 សម្រាន្តនៅ ។ សមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី
 អ្នកណាមួយក្តី ក្នុងលោកនឹងចោទគឺថាគត ក្នុងរឿងនោះប្រកបដោយ
 ហេតុថា ពួកសាវករបស់ព្រះអង្គជាច្រើនរយ មិនមែនបានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ ដោយបញ្ញាដ៏ទុត្តម ដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្នហើយ បានដល់នូវ
 ចោតាវិមុត្តិនឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈ
 ទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅដូច្នេះក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គឺថាគត មិនដែលឃើញនូវនិមិត្តន្ត⁺ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាល
 គឺថាគត មិនឃើញនូវនិមិត្តន្ត⁺ ហើយ ក៏ដល់នូវសេចក្តីក្សេមក្សាន្ត

បណ្ណសកសង្កេត អព្យាករណ៍

អកយប្បត្តោ វេសារជ្ជប្បត្តោ វិហារមិ ។ សមេហំ តីហំ
អនុបវេណ្ឌោ ។ សមាធិ ខោ ភិក្ខុវេ ចត្តារិ តថាគតស្ស
អរក្ខេយ្យានិ សមេហំ ច តីហំ អនុបវេណ្ឌោតិ ។

[៥៦] ឯកំ សមយំ កកវំ តីមិលាយំ^(១) វិហារតិ
វេណ្ឌុវេន ។ អថខោ អាយស្មា តីមិលោ^(២) យេន
កកវំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ អភវំនេត្វា
ឯកមន្តំ ធិសីនិ ។ ឯកមន្តំ ធិសីនោ ខោ
អាយស្មា តីមិលោ កកវន្តំ ឯតនេវេច កោ នុ ខោ
កន្តោ ហេតុ កោ បក្ខយោ យេន តថាគតេ បរិ-
និព្វតេ សទ្ធិម្មោ ន បរិជ្ជិតកោ ហោតីតិ ។ សធិ
តីមិលោ តថាគតេ បរិនិព្វតេ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ
ឧបាសកោ ឧបាសិកាយោ សត្តរិ អតារវំ វិហារន្តំ
អប្បតិស្សា ធម្មេ អតារវំ វិហារន្តំ អប្បតិស្សា
សង្ឃេ អតារវំ វិហារន្តំ អប្បតិស្សា សិក្ខាយ
អតារវំ វិហារន្តំ អប្បតិស្សា សមាធិស្មី អតារវំ វិហារន្តំ

១ ឧ. កិម្ពិលាយំ ។ ២ ឧ. កិម្ពិលោ ។

បណ្ណសាស្ត្របង្កើត ឧបាសមាស

ដល់នូវសេចក្តីមិនមានភ័យ ដល់នូវសេចក្តីភ្ញាហាន ហើយសម្រេច
សម្រាន្តនៅ ។ គឺថាគតមិនមានការតិះដៀលដោយហេតុ ៣ យ៉ាងនេះ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុទាំង ៤ យ៉ាងនេះឯង ព្រះគតាគតមិនបាច់
រក្សាផង មិនមានការតិះដៀលដោយហេតុ ៣ យ៉ាងនេះផង ។

(៥៦) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលឆ្លងនៅក្នុងវត្តវេទ្យាន
ជិតក្រុងកិមិលា ។ គ្រានោះ ព្រះភិមិលៈដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះ
មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះមានព្រះ
ភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះភិមិលៈដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុង
ទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះមានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ កាលបើព្រះគតាគតបរិនិព្វានហើយ
ព្រះសង្ឃម្នាក់ មិនតាំងនៅអស់កាលយូរបាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិមិលៈ ក្នុងសាសនានេះ កាលគតាគតបរិនិព្វាន
ហើយ ពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី ឧបាសក ឧបាសិកា មិនមានសេចក្តីគោរព
គោតវ័ក្រង ក្នុងព្រះសាស្តា មិនមានសេចក្តីគោរព គោតវ័ក្រង ក្នុងព្រះធម៌
មិនមានសេចក្តីគោរព គោតវ័ក្រង ក្នុងព្រះសង្ឃ មិនមានសេចក្តីគោរព
គោតវ័ក្រង ក្នុងសិក្ខា មិនមានសេចក្តីគោរព គោតវ័ក្រង ក្នុងសមាធិ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

អប្បតិស្ស អប្បមាទេ អតារវា វិហារន្តំ អប្បតិស្ស
 បដិសន្ធាវេ អតារវា វិហារន្តំ អប្បតិស្ស ។ អយំ ខោ
 តិមិរ ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេន តថាគតេ
 បរិនិព្វតេ សន្ធិម្មោ ន ចិវដ្ឋតិកោ ហោតីតិ ។ កោ
 បន កន្លេ ហេតុ កោ បច្ចយោ យេន តថាគតេ
 បរិនិព្វតេ សន្ធិម្មោ ចិវដ្ឋតិកោ ហោតីតិ ។ នីធិ តិមិរ
 តថាគតេ បរិនិព្វតេ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយោ ឧបាសកា ឧបា-
 សិកាយោ សត្វិ សតារវា វិហារន្តំ សប្បតិស្ស ធម្ម
 សតារវា វិហារន្តំ សប្បតិស្ស សង្ឃេ សតារវា វិហារន្តំ
 សប្បតិស្ស សិក្ខាយ សតារវា វិហារន្តំ សប្បតិស្ស
 សមាធិស្មី សតារវា វិហារន្តំ សប្បតិស្ស អប្បមាទេ
 សតារវា វិហារន្តំ សប្បតិស្ស បដិសន្ធាវេ សតារវា
 វិហារន្តំ សប្បតិស្ស ។ អយំ ខោ តិមិរ ហេតុ
 អយំ បច្ចយោ យេន តថាគតេ បរិនិព្វតេ សន្ធិម្មោ
 ចិវដ្ឋតិកោ ហោតីតិ ។

(៥៧) សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមម្ពាគតោ ភិក្ខុ

សុត្តន្តបិដក អង្គក្ខន្ធិកាយ សុត្តន្តនិដា

មិនមានសេចក្តីគោរព គោតវ្រៃ ក្នុងអប្បមាទៈ មិនមានសេចក្តីគោរព
 គោតវ្រៃ ក្នុងបដិសណ្ឋារៈ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទេវតា ទេវតាបច្ច័យ
 កាលតថាគតបរិនិព្វានហើយ ព្រះសង្ឃមិនតាំងនៅអស់កាលយូរ ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ កាលបើព្រះតថាគត
 បរិនិព្វានហើយ ព្រះសង្ឃតាំងនៅអស់កាលយូរបាន ។ ម្នាលភិក្ខុៈ
 ក្នុងសាសនានេះ កាលបើតថាគតបរិនិព្វានហើយ ពួកភិក្ខុ ភិក្ខុនី
 ទេវាសក ទេវាសិកា មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃ ក្នុងព្រះសាស្តា
 មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃ ក្នុងព្រះធម៌ មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃ
 ក្នុងព្រះសង្ឃ មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃក្នុងសិទ្ធិ មានសេចក្តីគោរព
 គោតវ្រៃ ក្នុងសមាធិ មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃ ក្នុងអប្បមាទៈ
 មានសេចក្តីគោរពគោតវ្រៃ ក្នុងបដិសណ្ឋារៈ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទេវតា
 ហេតុ ទេវតាបច្ច័យ កាលបើតថាគតបរិនិព្វានហើយ ទើបព្រះសង្ឃ
 តាំងនៅអស់កាលយូរបាន ។

(៥៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង

បណ្ណាល័យសង្គមភាព អព្យាករវិញ្ញាណ

ន ចិន្តាស្ស អាសវាជំ ខយា ។ បេ ។
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជំ វិហរេយ្យ ។ តតមេហិ
 សត្តហិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ សុទ្ធោ ហោតិ សីលវា
 ហោតិ ពហុស្សតោ ហោតិ បដិសន្ធិនោ ហោតិ
 អារទ្ធវិរិយោ ហោតិ សតិមា ហោតិ វិញ្ញាណ ហោតិ ។
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ ធម្មេហិ សមណ្ឌតតោ
 ភិក្ខុ ន ចិន្តាស្ស អាសវាជំ ខយា ។ បេ ។
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជំ វិហរេយ្យតិ ។

(៥៨) ឯកំ សមយំ ភគវា កត្តេស្ស វិហរតិ
 សុំសុមារតិវេ^(១) កេសកឡានេ មិត្តនាយេ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន អាយស្មា មហាមោក្ខល្លានោ មតេនេស្ស
 កល្យាណមុត្តត្តាមេ^(២) ចបលាយមាណោ^(៣) ជិសីន្នោ
 ហោតិ ។ អន្តសា ខោ ភគវា ជីវេន ចត្តនា វិសុទ្ធេន
 អតិក្កន្ធមាណុសកេន អាយស្មន្តំ មហាមោក្ខល្លានំ
 មតេនេស្ស កល្យាណមុត្តត្តាមេ ចបលាយមាជំ ជិសីន្នំ

១ សុសមាភិបតិយំ បាហោ ។ ២ ម. កល្យាណមុត្តត្តាមេ ។ ៣ ឱ. ម.
 ចបលាយមាណោ ។

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ អព្យាករិត្ត

មិនយូរប៉ុន្មាន នឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់
 ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ។ ភិក្ខុប្រកប
 ដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកមានសព្វ ១ មានសីល ១ ជាពហុស្ស្រ ១ ជា
 អ្នកសម្លឹងនៅក្នុងទីស្ងាត់ ១ ជាអ្នកប្រាសចិត្តព្យាយាម ១ មានសតិ ១
 មានបញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង
 នេះឯង មិនយូរប៉ុន្មាន នឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ បានដល់ ។ បេ ។
 ព្រោះអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ។

[៥៨] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងសុំសុមារតិវ
 នារកសកឡាន ជាទីឲ្យនូវអតីតដល់ម្រឹគជិតក្រុងកគ្គៈ ។ សម័យនោះ
 ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ អង្គុយលើកងកំ ក្នុងកល្យាណមុត្តត្រាម
 ក្នុងដែនមគធៈ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានទិព្វចក្ខុដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងបង្គំ
 នូវច្បាប់របស់មនុស្សធម្មតា ទ្រង់បានឃើញនូវព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មាន
 អាយុ កំពុងអង្គុយលើកងកំ ក្នុងកល្យាណមុត្តត្រាម ក្នុងដែនមគធៈ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរាជិកយស្ស សត្តកនិបាតោ

និស្សា សេយ្យថាបិ នាម ពលវា បុរិសោ សម្មត្ថំ វា
 ពាហំ បសារេយ្យ បសាវតំ វា ពាហំ សម្មត្ថោយ្យ
 ឯវមេវ កត្តេស្តុ សុំសុហាវតីវ កេសកលាវនេ មិគនាយេ
 អន្តរហិតោ មកដេស្តុ កល្យាណមុត្តត្តាមេ អាយស្មតោ
 មហាមោក្ខល្លានស្ស បមុខេ ចាតុវហាសំ ។ ឯសីទិ
 កកវា បញ្ញត្តេ អាសនេ ។ ឯសង្ខេ ខោ កកវា
 អាយស្មន្តំ មហាមោក្ខល្លានំ ឯតទិវោច ចបលាយសំ
 នោ ភំ មោក្ខល្លាន ចបលាយសំ នោ ភំ
 មោក្ខល្លាតតំ ។ ឯវំ កន្លេ ។ តស្មាតិហ មោក្ខល្លាន
 យថាសញ្ញាស្ស តេ វិហារតោ តំ មិទ្ធី ឡិក្កមតិ
 តំ សញ្ញំ មនសីកេយ្យាសំ^(១) តំ សញ្ញំ ពហុលំ
 កេយ្យាសំ^(២) ហំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យន្តេ ឯវំ
 វិហារតោ តំ មិទ្ធី បហីយេថ ។ នោ ថេ តេ ឯវំ
 វិហារតោ តំ មិទ្ធី បហីយេថ តតោ ភំ មោក្ខល្លាន
 យថាសុតំ យថាបរិយត្តំ ធម្មំ ចេតសា អនុ-
 វិតត្តេយ្យាសំ អនុវិចារេយ្យាសំ មនសាទុបេត្តេយ្យាសំ

១ ឧ. ម. មនសាភាសំ ។ ២ ពហុលមភាសំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សត្តកនិបាត

លុះឃើញហើយ ក៏ទ្រង់បាត់អំពីភេសកឡាន ជាទីឲ្យនូវអក្ខយដល់ម្រឹត
 ជិតក្រុងសុសុមារតិវី ក្នុងដែនកគ្គៈ ទៅប្រាកដក្នុងទីបំពោះមុខនៃមហា-
 មោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក្នុងកល្យាណមុត្តត្រាម ក្នុងដែនមគធៈ ប្រៀប
 ដូចបុរសមានកំឡាំង គប្បីលានូវដៃដែលបត់ចូល ឬគប្បីបត់ចូលនូវដៃ
 ដែលលាចេញ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់លើ
 អាសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ហើយ ក៏
 ត្រាស់ទៅនឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុដូច្នេះថា នែមោគ្គល្លាន អ្នក
 ងោកឆក់ ឬ នែមោគ្គល្លាន អ្នកងោកឆក់ ឬ ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លាន តប
 ថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ នែមោគ្គល្លាន ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនា
 នេះ កាលបើអ្នកមានសញ្ញាយ៉ាងណាហើយ សេចក្តីឆ្ងល់ដោយ នៅតែ
 គ្របសង្កត់អ្នក អ្នកគប្បីធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវសញ្ញានោះ គប្បីធ្វើនូវសញ្ញា
 ឲ្យត្រាស់ក្រៃលឿង ហេតុនេះ រមែងមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាង
 នេះហើយ នឹងលះសេចក្តីឆ្ងល់ដោយនោះបានមិនខាន ។ បើអ្នកធ្វើយ៉ាង
 នេះហើយ នៅតែលះសេចក្តីឆ្ងល់ដោយនោះមិនបានទេ នែមោគ្គល្លាន
 តត់នោះទៅ អ្នកគប្បីត្រិះរិះ រឿយ ។ គប្បីពិចារណារឿយ ។ គប្បីរំពឹង
 រឿយ ។ នូវធម៌ដែលធ្លាប់ស្តាប់ហើយ ធ្លាប់រៀនសូត្រហើយ ដោយចិត្ត

បណ្ណសកសង្គហ៍តោ អព្យាកតតោ

ហំ ឯ ខោ បនេតំ វិជ្ជិតំ យន្តេ ឯវំ វិហារតោ
 តំ មិទ្ធំ បហីយេថ ។ ខោ ចេ តេ ឯវំ
 វិហារតោ តំ មិទ្ធំ បហីយេថ តតោ ភ្នំ
 មោក្ខល្លាន យថាសុតំ យថាបរិយត្ថំ ធម្មំ វិត្តារេន
 សជ្ឈយំ ករយ្យាសិ ហំ ឯ ខោ បនេតំ វិជ្ជិតំ យន្តេ
 ឯវំ វិហារតោ តំ មិទ្ធំ បហីយេថ ។ ខោ ចេ តេ
 ឯវំ វិហារតោ តំ មិទ្ធំ បហីយេថ តតោ ភ្នំ មោក្ខល្លាន
 ឧភោ កណ្ណាសោតានិ អារិយេយ្យាសិ ចាលីនា កត្តានិ
 អនុមជ្ជេយ្យាសិ ហំ ឯ ខោ បនេតំ វិជ្ជិតំ យន្តេ ឯវំ
 វិហារតោ តំ មិទ្ធំ បហីយេថ ។ ខោ ចេ តេ ឯវំ
 វិហារតោ តំ មិទ្ធំ បហីយេថ តតោ ភ្នំ មោក្ខល្លាន
 ឧប្បាយាសនា ឧទកេន អត្ថនំ អនុមជ្ជិត្វា
 ទិសា អនុវិលោកេយ្យាសិ នត្តិត្តានិ តារក្ខ្យានិ
 ឧល្លោកេយ្យាសិ ហំ ឯ ខោ បនេតំ វិជ្ជិតំ យន្តេ
 ឯវំ វិហារតោ តំ មិទ្ធំ បហីយេថ ។ ខោ ចេ
 តេ ឯវំ វិហារតោ តំ មិទ្ធំ បហីយេថ តតោ
 ភ្នំ មោក្ខល្លាន អាលោកសញ្ញំ មនសិករយ្យាសិ

បណ្ណាសកាសង្គហិត អព្យាករវត្ថុ

ហេតុន្ត្រៈ⁺ វមែនមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ នឹងអាចលះ
 សេចក្តីឆ្អឹងយល់កន្លោះបានមិនខាន ។ បើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះហើយ នៅ
 តែលះសេចក្តីឆ្អឹងយល់កន្លោះបានមិនខានទេ នៃមោគ្គល្លាន គតីនោះទៅ
 អ្នកគប្បីស្វាធាយនូវធម៌ដែលអ្នកធ្លាប់ស្តាប់ហើយ ធ្លាប់រៀនសូត្រហើយ
 ដោយពិស្តារ ហេតុន្ត្រៈ⁺ វមែនមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកបានធ្វើយ៉ាងនេះ
 នឹងលះសេចក្តីឆ្អឹងយល់កន្លោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ
 នៅតែលះសេចក្តីឆ្អឹងយល់កន្លោះបានមិនខានទេ នៃមោគ្គល្លាន គតីនោះ
 ទៅ អ្នកគប្បីខ្សៀលនូវប្រហោងត្រចៀកទាំងពីរ ហើយគប្បីស្តាបអង្គុល
 ខ្លួនដោយដៃ ហេតុន្ត្រៈ⁺ វមែនមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ
 នឹងលះសេចក្តីឆ្អឹងយល់កន្លោះបានមិនខាន ។ បើអ្នកធ្វើយ៉ាងនេះ
 ហើយ នៅតែលះសេចក្តីឆ្អឹងយល់កន្លោះបានមិនខានទេ នៃមោគ្គល្លាន
 គតីនោះទៅ អ្នកគប្បីក្រោកពីអាសនៈ ហើយយកទឹកលាបភ្នែក រួច
 គប្បីក្រឡែកមើលទិសទាំងឡាយ គប្បីក្រឡែកមើលផ្កាយនក្ខត្តបុក្យ
 ហេតុន្ត្រៈ⁺ វមែនមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកបានធ្វើយ៉ាងនេះ នឹងអាចលះ
 សេចក្តីឆ្អឹងយល់កន្លោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកបានធ្វើយ៉ាងនេះ
 នៅលះសេចក្តីឆ្អឹងយល់កន្លោះមិន ។ ទេ នៃមោគ្គល្លាន គតីនោះ
 ទៅ អ្នកគប្បីធ្វើទឹកក្នុងបិទ្ខន្ធនូវការលាភសញ្ញា (សេចក្តីសំគាល់នូវពន្លឺ)

សុត្តន្តបិដក អង្គគុណយស្ស សុត្តន្តវិបាកោ

ទិវាសត្តំ អធិដ្ឋហេយ្យាសិ យថា ទិវា តថា រត្តិ
 យថា រត្តិ តថា ទិវា វេទនា វិវេទនា^(១) ចេតសា
 អបរិយោនន្ទេន សច្ចកាសំ ចិត្តំ កាវេយ្យាសិ
 មាំជំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ យន្តេ ឯវំ វិហារតា
 តំ មិទ្ធិ បហីយេថ ។ ខោ ចេ តេ ឯវំ
 វិហារតា តំ មិទ្ធិ បហីយេថ តតោ ភ្នំ មោក្ខល្លាន
 បច្ឆាប្បុរេសត្តំ ចន្តមំ អធិដ្ឋហេយ្យាសិ អន្តោកតេហិ
 ត្រៃឡិយេហិ អសហិតតេន មានសេន ហំជំ ខោ
 បនេតំ វិជ្ជតិ យន្តេ ឯវំ វិហារតា តំ មិទ្ធិ
 បហីយេថ ។ ខោ ចេ តេ ឯវំ វិហារតា តំ
 មិទ្ធិ បហីយេថ តតោ ភ្នំ មោក្ខល្លាន ទត្តិលោន
 បស្សេន សីហាសេយ្យំ តតេយ្យាសិ ទានេន ទាមំ
 អម្បានាយ សតោ សច្ចជាតោ ឧដ្ឋានសត្តំ បនសិ
 ករិត្តា បដិបុទ្ទេនេវ តេ មោក្ខល្លាន វិច្ឆារា
 បច្ចុដ្ឋាតតំ ន សេយ្យសុខំ ន បស្សសុខំ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

គប្បីអធិដ្ឋាននូវសញ្ញាថា វេលាថ្ងៃ គឺអធិដ្ឋានថា វេលាថ្ងៃ យាងណា
 វេលាយប់ ក៏យាងនោះ វេលាយប់ យាងណា វេលាថ្ងៃ ក៏យាង
 នោះដែរ គប្បីមានចិត្តបើកស្រឡះដូច្នេះ មិនមានអ្វីរូបវីត ចំរើននូវ
 ចិត្តប្រកបដោយពន្លឺ ហេតុនោះ វេលាមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកបានធ្វើ
 យាងនេះ នឹងលះសេចក្តីឆ្គងឆ្គុយឆោកនោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកបាន
 ធ្វើយាងនេះ នៅតែលះសេចក្តីឆ្គងឆ្គុយឆោកនោះមិនបានទេ នៃមោគ្គល្លាន
 គតីនោះទៅ អ្នកគប្បីមានសេចក្តីសំគាល់ ក្នុងខាងក្រោយ នឹងខាងមុខ
 មានឥន្ទ្រិយតាំងនៅខាងក្នុង មានចិត្តមិនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្រៅ ហើយគប្បី
 អធិដ្ឋាននូវចីចស្រ្តីម ហេតុនេះ វេលាមានជាប្រាកដ កាលបើអ្នកធ្វើយាង
 នេះ នឹងលះសេចក្តីឆ្គងឆ្គុយឆោកនោះបានមិនខាន ។ កាលបើអ្នកបានធ្វើ
 យាងនេះ នៅតែលះសេចក្តីឆ្គងឆ្គុយឆោកនោះមិនបានទេ នៃមោគ្គល្លាន
 គតីនោះទៅ អ្នកគប្បីសម្រេចនូវសីហសេយ្យ គឺដេកដូចជាសត្វសីហៈ
 ផ្អៀងទៅខាងស្តាំ គប្បីតម្រូវដឹងដោយដេង ជាអ្នកមានសត្វ មាន
 សឡដព្វាៈ គប្បីធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវឧដ្ឋានសញ្ញា គឺសេចក្តីសំគាល់ថា នឹង
 ត្រេកឡើង នៃមោគ្គល្លាន កាលបើអ្នកភ្ញាក់ហើយ គប្បីត្រេកឡើង
 ឲ្យឆាប់ ដោយគិតថា ពន្លាអញនឹងមិនប្រកបរឿយ ។ នូវសេចក្តីសុខ
 ព្រោះការដេក មិនប្រកបរឿយ ។ នូវសេចក្តីសុខ ព្រោះការចំរើន

បណ្ណាល័យសង្គមភោគ អព្យាករណ៍

ន មនុស្សទាំងអស់យុត្តោ វិហារស្នូមីត ។
 ឯវត្ត តេ មោគ្គល្លាន សិក្ខិតតំ ។ តស្មាតិហ
 មោគ្គល្លាន ឯវត្ត សិក្ខិតតំ ន ទុទ្ទាសោឡា
 បត្តហេតុ កុលានិ ទុបសង្កមីស្នូមីត ។
 ឯវត្ត តេ មោគ្គល្លាន សិក្ខិតតំ ។ សច
 មោគ្គល្លាន ភិក្ខុ ទុទ្ទាសោឡា បត្តហេតុ កុលានិ
 ទុបសង្កមីត សង្កមី ហិ មោគ្គល្លាន កុលេស្ម តិច្ច-
 ករណីយានិ យេន មនុស្ស អាគតំ ភិក្ខុ ន
 មនសិករោន្ត ។ តត្រ ភិក្ខុស្ស ឯវត្ត ហោតិ កោ សុ
 ធាមនានំ មំ សមស្មី កុលេ បរិភិក្ខុ វិញ្ញាណនិម
 មយិ មនុស្សាតិ ។ សតិស្ស អលាភេន មជ្ឈិកាវេ
 មជ្ឈិកុតស្ស ទុទ្ធានំ ទុទ្ធានុស្ស អសំវារោ អសំវតស្ស
 អាហ ចិត្តំ សមាធិន្ទា ។ តស្មាតិហ មោគ្គល្លាន
 ឯវត្ត សិក្ខិតតំ ន វិក្កាហិកក មំ កុលេស្មមីត ។

បណ្ណសកសង្គហិត អព្យាករណ៍

មិនប្រកបរឿយ ។ ខ្ញុំសេចក្តីសុខ ព្រោះសេចក្តីឆ័យឆ័យដោយកេរ ។ នៃ
មោគ្គលាន អ្នកត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។ នៃមោគ្គលាន ព្រោះហេតុនោះ
ក្នុងសាសនានេះ អ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញមិនលើកឡើង
ខ្ញុំប្រមោយគឺចិត្តឲ្យខ្ពស់ហើយ ចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយទេ ។
នៃមោគ្គលាន អ្នកគប្បីសិក្សាយ៉ាងនេះ ។ នៃមោគ្គលាន បើកិត្តលើក
ឡើងខ្ញុំប្រមោយគឺចិត្តឲ្យខ្ពស់ ចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយហើយ នៃ
មោគ្គលាន ព្រោះក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ រមែងមានកិច្ចដែលគួរធ្វើប្រើ
មនុស្សទាំងឡាយ រមែងមិនយកចិត្តទុកដាក់ នឹងកិច្ចដែលមកដល់ទេ ។
ក្នុងរឿងនោះ កិច្ចមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ក្នុងវេលានេះ អ្នក
ណាហ្ន៎ បំបែកអាត្មាអញចេញពីត្រកូលនេះ បានជាមនុស្សទាំងនេះ
មានសេចក្តីធុញត្រាន់ក្នុងអាត្មាអញ ។ សេចក្តីអៀនខ្មាស រមែងមាន
ដល់កិត្តនោះ ដោយមិនមានលាភ កាលបើកិត្តមានសេចក្តីអៀនខ្មាស
កើតឡើងហើយ សេចក្តីក្លាយមាយ ក៏កើតឡើង កាលបើកិត្តមាន
សេចក្តីក្លាយមាយ កើតឡើងហើយ សេចក្តីមិនសង្រួម ក៏កើតឡើង
កាលបើសេចក្តីមិនសង្រួមកើតឡើងហើយ ចិត្តក៏ឆ្ងាយអំពីសមាធិ ។ នៃ
មោគ្គលាន ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងសាសនានេះ អ្នកគប្បីសិក្សា
យ៉ាងនេះថា អាត្មាអញ នឹងមិនពោលនូវពាក្យចាស់ទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស បុត្តកនិបាតោ

ឯវុត្តំ តេ មោគ្គល្លាន សំសុត្តំ វិគ្គាហកាយ
 មោគ្គល្លាន កថាយ សត្ថំ កថាពាហុល្លំ តាដិ
 កុដ្ឋំ កថាពាហុល្លំ សត្ថំ ឧទ្ធច្ឆំ ឧទ្ធចស្ស
 អសំវេកេ អសំវុតស្ស អារា ចិត្តំ សមាធិញ្ញា ។
 ឆាហំ មោគ្គល្លាន សុទ្ធមោវ សំសុត្តំ វណ្ណយាមិ ន
 មឆាហំ មោគ្គល្លាន សុទ្ធមោវ សំសុត្តំ ន វណ្ណយាមិ
 សុតហដ្ឋប្បព្វដិតេហិ ខោ អហំ មោគ្គល្លាន សំសុត្តំ
 ន វណ្ណយាមិ យានំ ច ខោ តានិ សេនាសនានិ
 អប្បសន្នានិ អប្បនិក្ខេបានិ វិជនវតានិ មន្ទស្ស-
 រាហសេយ្យកានិ ធម៌សល្លានសារុប្បនិ តថាវុចេហិ
 សេនាសនេហិ សំសុត្តំ វណ្ណយាមិតិ ។ ឯវុ វុត្តេ
 អាយស្គោ មហាមេតល្លានោ កកវុត្តំ ឯតនព្រេច

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រឹទ្ធិកាយ សុត្តន្តបិដក

នៃមោគ្គល្លាន អភិធម្មសិក្សាយ៉ាងនេះចុះ នៃមោគ្គល្លាន កាលបើ
ពាក្យទាស់ទែងមានហើយ ការលោភនិយាយច្រើន ក៏ប្រាកដឡើង
កាលបើការលោភនិយាយច្រើនមានហើយ សេចក្តីរាយមាយ ក៏ប្រាកដ
ឡើង កាលបើសេចក្តីរាយមាយមានហើយ សេចក្តីមិនសង្រួម ក៏ប្រាកដ
ឡើង កាលបើសេចក្តីមិនសង្រួមមានហើយ ចិត្តក៏ធ្លាយអត់សមាធិ ។

នៃមោគ្គល្លាន តថាគត មិនបានសរសើរឲ្យការជាប់ដំពាក់ដោយវត្ថុទាំង
អស់ នៃមោគ្គល្លាន ឬនៃ តថាគត មិនមែនជាមិនសរសើរការជាប់
ដំពាក់ដោយវត្ថុទាំងអស់ទេ នៃមោគ្គល្លាន តថាគត មិនបានសរសើរ
តែឲ្យការជាប់ដំពាក់ ដោយគ្រហស្ថ នឹងបញ្ចេញទាំងឡាយប៉ុណ្ណោះ ឯ
សេនាសនៈណា មានសំឡេងតិច មិនមានសំឡេងគឺកកង មានខ្យល់
បក់រហើយ គួរជាទីធ្វើឲ្យការកំបាំងរបស់មនុស្ស សមគួរដល់ការឆ្លុះសម្លាញ់
តថាគត រមែងសរសើរឲ្យការជាប់ដំពាក់ដោយសេនាសនៈ មានសភាព
ដូច្នេះ ។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះ
មហាមោគ្គល្លានដ៏មានឆាយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាករញ្ចោ

កត្តាវតា ធុ ខោ កន្ត ភិក្ខុ សង្ខតេន តណ្ហា-
 សង្ខយវមុត្តោ ហោតិ អក្ខន្ធនិដ្ឋោ អក្ខន្ធយោគត្ថេមី
 អក្ខន្ធគ្រហ្មចារី អក្ខន្ធបរិយោសាធា គេដ្ឋោ ទេវ-
 មនុស្សានន្តិ ។ ឥធិ មោក្ខល្លាន ភិក្ខុនោ សុតំ
 ហោតិ សព្វេ ធម្មា នាលំ អភិជីវេសាយាតិ វាវេញ្ចតំ
 មោក្ខល្លាន ភិក្ខុនោ សុតំ ហោតិ សព្វេ ធម្មា នាលំ
 អភិជីវេសាយាតិ ។ សោ សព្វំ ធម្មំ អភិជាតាតិ
 សព្វំ ធម្មំ អភិញ្ញាយ សព្វំ ធម្មំ បរិជាតាតិ សព្វំ
 ធម្មំ បរិញ្ញាយ យំគក្ខំ វេទនំ វេទិយតិ សុខំ វា
 ធុត្តំ វា អធុត្តមសុខំ វា ។ សោ តាសុ វេទនាសុ
 អនិច្ចាធិបស្សី វិហារតិ វិរាតាធិបស្សី វិហារតិ និរោ-
 ធិបស្សី វិហារតិ បដិជិស្សត្តាធិបស្សី វិហារតិ ។
 សោ តាសុ វេទនាសុ អនិច្ចាធិបស្សី វិហារញ្ចោ
 វិរាតាធិបស្សី វិហារញ្ចោ និរោធិបស្សី វិហារញ្ចោ

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ អញ្ញាតត្រៃ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុមានចិត្តផុតស្រឡះពិត ក្នុងការអស់ទៅ
នៃតណ្ហា មានសេចក្តីសម្រេចដ៏ទៀង មានសេចក្តីរក្សាចាកយោគៈ
ដ៏ទៀង មានព្រហ្មចារ្យដ៏ទៀង មានទីបំផុតដ៏ទៀង ជាបុគ្គល
ប្រសើរ ជាងទៅតានឹងមនុស្សទាំងឡាយ យ៉ាងសន្ធឹប តើដោយ
ហេតុប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ នៃមោគ្គល្លាន ភិក្ខុ ក្នុងសាសនានេះ មានការ
ចេះដឹងថា ធម៌ទាំងអស់ មិនគួរប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រកាន់
មាំឡើយ នៃមោគ្គល្លាន ភិក្ខុមានការចេះដឹងនេះថា ធម៌ទាំងអស់
មិនគួរប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីប្រកាន់មាំ យ៉ាងនេះឡើយ ។ ភិក្ខុ
នោះ រមែងដឹងច្បាស់នូវធម៌ទាំងអស់ លុះដឹងច្បាស់នូវធម៌ទាំងអស់ហើយ
ក៏កំណត់ដឹងនូវធម៌ទាំងអស់ លុះកំណត់ដឹងនូវធម៌ទាំងអស់ហើយ ក៏
ទទួលនូវវេទនាណាមួយ គឺវេទនាជាសុខ ឬ ជាទុក្ខ ឬ មិនមែនជាទុក្ខមិន
មែនជាសុខ ។ ភិក្ខុនោះ ជាអ្នកពិចារណាលើញរឿយៗ ថា មិនទៀង
ក្នុងវេទនាទាំងនោះ ពិចារណាលើញរឿយៗ នូវការប្រាសចាកតម្រេក
ពិចារណាលើញរឿយៗ នូវការរំលត់ទុក្ខ ពិចារណាលើញរឿយៗ
នូវភិរិយាលះបង់ ។ កាលភិក្ខុនោះ ពិចារណាលើញរឿយៗ ថា
មិនទៀង ក្នុងវេទនាទាំងនោះ ពិចារណាលើញរឿយៗ នូវ
ការប្រាសចាកតម្រេក ពិចារណាលើញរឿយៗ នូវការរំលត់ទុក្ខ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

បដិទ្ធិស្សត្តាធិបស្សី វិហារនោ ន ច ភិក្ខុំ លោកេ
 ឧបាទិយតិ អនុបាទិយំ ន បរិវត្តស្សតិ អបរិវត្តស្សំ
 បច្ចត្តញ្ចេ បរិទិព្វាយតិ ខំណា ដាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ
 ត្រាតំ ករណីយំ ធាបរំ វត្តត្តាយាតិ បដាធាតិ ។ ឯត្តាវតា
 ខោ មាត្តណ្ឌន ភិក្ខុ សង្ខត្តេន តណ្ហាសង្ខយេវុត្តា
 ហោតិ អច្ចន្តនិដ្ឋោ អច្ចន្តយោគន្តេមី អច្ចន្តព្រហ្មចារី
 អិច្ចន្តបរិយោសាធា វេស្មោ ទេវបទុស្សនន្តំ ។

(២៧) មា ភិក្ខុវេ បុព្វានំ កាយិត្ត សុខស្ស្រតំ
 ភិក្ខុវេ អនិវចនំ យទិទំ បុព្វានន្តំ ។ អភិដាធាបិ
 ខោ បដាហំ ភិក្ខុវេ ទិយវត្ថំ វេជ្ជំ កន្តំ
 មនាបំ វិចារតំ បច្ចន្តក្ខតំ សត្ត វស្សនំ មេត្ត-
 ចិត្តំ ភាវេសី សត្ត វស្សនំ មេត្តចិត្តំ ភាវេត្វា
 សត្ត សំវេជ្ជវិដ្ឋត្តប្បេ ន យិមំ លោកំ បុណ-
 កមាសី សំវេជ្ជមាទេ សុខាហំ ភិក្ខុវេ លោកេ

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ វគ្គនិកាយ សុត្តនិបាត

ពិចារណាឃើញរឿយ ។ ខ្ញុំកិរិយាលេខង់ ក៏លែងប្រកាន់មាំមួនវត្ថុណាមួយក្នុងលោក កាលបើមិនប្រកាន់មាំហើយ រមែងមិនតក់ស្លុត កាលបើមិនតក់ស្លុតហើយ ក៏រមែងបរិនិព្វានដោយពិត (ភិក្ខុនោះ) ដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌ អាត្មាអញបានអប់រំហើយ សោឡសកិច្ច អាត្មាអញបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គការវិនាសកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ ម្ចាស់មោគ្គល្លានភិក្ខុមានចិត្តផុតស្រឡះ ព្រោះធ្វើធម៌នោះឲ្យជាអារម្មណ៍ ក្នុងការអស់ទៅនៃតណ្ហា មានសេចក្តីបម្រែបម្រួលដ៏ទៀង មានសេចក្តីរក្សាចាកយោគៈដ៏ទៀង មានព្រហ្មរាជ្យដ៏ទៀង មានទីបំផុតដ៏ទៀង ជាបុគ្គលប្រសើរជាងទេវតានឹងមនុស្សទាំងឡាយយ៉ាងសង្ខេប ដោយហេតុដូច្នេះឯង ។

(៥៩) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំខ្លាចនូវបុណ្យឡើយ មាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា បុណ្យនេះជាឈ្មោះនៃសេចក្តីសុខ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតដឹងច្បាស់ថា តថាគតបានចំរើនមេត្តា - ចិត្តដែលជាទីប្រាថ្នា ជាទីគ្រេកអរ ជាទីតាប់ចិត្ត ជាផលដែលបុគ្គលទទួលបានរឿយ ។ អស់ឆ្នាំ ៧ ជាយូរអង្វែង លុះតថាគតចំរើននូវមេត្តចិត្ត អស់ឆ្នាំ ៧ ហើយ ក៏មិនបានមកកាន់លោកនេះទៀត អស់សំដែងកញ្ញនឹងវិដ្តកប្ប ៧ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលលោកវិនាសក

បណ្ណសកសង្គហិតោ អព្យាករតោ

អាកស្សបតោ ហោមី វិជ្ជមានេ លោកេ សុត្តា
 ព្រហ្មវិមាទំ ឧបបដ្ឋាមី ។ តត្រេ សុទ្ធំ ភិក្ខុវេ
 ព្រហ្មា ហោមី មហាព្រហ្មា អភិក្ខុ អនភិ-
 ក្ខតោ អពាទត្តនេសោ វស្សត្ថំ ។ ធន្តសត្តត្ថំ
 ខោ បណហំ ភិក្ខុវេ សក្កោ អហោសី
 ទេវានមិញ្ចោ ។ អនេកសត្តត្ថំ វាជាំ អហោសី
 ចក្កវត្ថំ ធម្មកោ ធម្មវាជាំ ចាគុរត្តោ វិជ្ជតាវី ជន-
 បទត្តាវាយប្បត្តោ សត្តាវតនសមណ្ឌតតោ ។ តស្ស មយំ
 ភិក្ខុវេ ឥមាទំ សត្ត រតនាទំ អហោសុំ សេយ្យដីទំ
 ចក្កវតនំ ហត្ថវតនំ អស្សវតនំ មណីវតនំ ឥន្ទ្រវតនំ
 កហបត្តវតនំ បរិយាយកវតនមេវ សត្តមំ ។ បរោ-
 សហស្សំ ខោ បន មេ ភិក្ខុវេ ឫត្តា អហោសុំ ស្វរា
 វិវត្តនា បរសេនប្បមទ្ធា ។ សោ ឥមំ បរិវា-
 សាគរហិយន្តំ អនិល្លោន អសាត្តន ធម្មេន អភិវិជ្ជយ
 អជ្ឈាវសត្ថំ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត អព្យាករណ៍

តថាគត បានទៅកើតក្នុងអាភស្សត្រហ្ម កាលដែលលោកចំរើនឡើង
តថាគតបានទៅកាន់ត្រហ្មវិមានដែលសូន្យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
ត្រហ្មវិមាននោះ តថាគតជាត្រហ្ម ជាមហាត្រហ្ម គ្របសង្កត់លើត្រហ្ម
ឯទៀត ត្រហ្មឯទៀត មិនអាចគ្របសង្កត់តថាគតបាន តថាគតជាអ្នក
ឃើញហេតុសព្វគ្រប់ ជាអ្នកធ្វើត្រហ្មទាំងពួង ឲ្យលុះក្នុងអំណាចខ្លួន ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតកើតជាសក្កទេវរាជ ៣៦ ជន ។ តថាគត
បានជាស្ដេចចក្រភត្តិ ប្រកបដោយធម៌ ជាធម្មរាជ ជាឥស្សរៈក្នុងផែនដី
មានព្រំប្រទល់ ក្នុងទីបំផុតនៃសមុទ្រទាំង ៤ មានជ័យជំនះដល់នូវភាវៈ
មាំមួនក្នុងជនបទ បរិបូណ៌ដោយរតនៈទាំង ៧ ប្រការ ជាច្រើនរយផង ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រតនៈ ៧ ប្រការនេះ កើតដល់តថាគតនោះ គឺបក្ក-
រតនៈ ១ ហត្ថរតនៈ ១ អស្សរតនៈ ១ មណីរតនៈ ១ ឥន្ទ្ររតនៈ ១
គហបតីរតនៈ ១ បរិនាយករតនៈ ១ ជាគំរប់ ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគត មានកូនច្រើនពាន់ ជាអ្នកក្លៀវក្លា មានសភាពជាអ្នកមាន
សេចក្ដីព្យាយាម អាចញ៉ាំងនូវសេនាស្ដេចដទៃបាន ។ តថាគត
បានឈ្នះហើយ នៅគ្រប់គ្រងនូវផែនដីនេះ ដែលមានសាគរជាទីបំផុត
ដោយធម៌មិនបាច់ប្រើអាជ្ញា មិនបាច់ប្រើគ្រឿងសស្ត្រានោះ ។

ពុទ្ធសូតបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

បស្ស ពុញ្ញាជំ វិចារតំ	តុសលាជំ សុខេសំជំ
មេត្តចិត្តំ វិភាវេត្វា	សត្ត វស្សាជំ ភិក្ខុវោ
សត្ត សំវដ្តវដ្តតិច្ឆ	ន យិមំ លោកំ បុនាគមំ
សំវដ្តមានេ លោកម្មំ	ហោមិ អាកស្សបតោ
វិដ្តមានេ លោកម្មំ	សុញ្ញប្រម្ភាបតោ អហំ
សត្តត្ថិតំ មហាប្រម្ភា	វសវត្ថំ តទា អហំ
នត្ថិសិក្ខតំ ទេវិច្ឆា	ទេវជ្ជមការយី
ចក្កវត្ថំ អហំ រាជំ	ជិដ្ឋសុណ្ហស្ស ឥស្សរោ ។
មុទ្ធាភិសត្តោ ខត្តិយោ	មនុស្សធិបតី អហំ
អនណ្ណេន អសត្ថេន	វិជេយ្យ បឋវី ឥមំ
អសាហសេន ធម្មេន	សមេន មនុសាសី ឥ
ធម្មេន វដ្តំ ការេត្វា	អស្មី បឋវីមណ្ឌលេ
មហាទ្វេន មហាកោតេ	អន្ល្យ អជាយិសំ តុលេ
សត្វកោមហិ សម្មន្តេ	រតនេហិ ច សត្តហិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកា សុត្តន្តនិយាម

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគត បានឃើញខ្ញុំដែលនៃបុណ្យ
 ជាកុសលហើយ ក៏បានប្រាប់ពួកសត្វអ្នកស្វែងរកនូវសេចក្តី
 សុខ ហើយចម្រើននូវមេត្តចិត្ត អស់ ៧ ឆ្នាំ មិនបាន
 មកកាន់លោកនេះទៀត អស់សំវដ្តកប្បនីនិវាដ្តកប្ប ៧ ជន
 កាលដែលលោកវិនាស គថាគតទៅកើតក្នុងអាកាសព្រហ្ម
 កាលដែលលោកបំរើន គថាគត ចូលទៅកាន់ព្រហ្មលោក
 ដែលសូឡ ក្នុងកាលនោះ គថាគត បានជាមហាព្រហ្ម
 ជាអ្នកធ្វើព្រហ្មឯទៀត ឲ្យលុះក្នុងអំណាចនៃខ្លួនអស់ ៧ ជន
 បានជាស្តេចនៃទេវតា ជាកំពូលនៃទេព្ទាអស់ ៣៦ ជន បាន
 ជាស្តេចចក្រវត្តិ ជាជំនួយដ៏មួយ ។ បានជាក្សត្រដែលបាន
 មុទ្ធាភិសេក ជាអធិបតីរបស់មនុស្ស បានឈ្នះនូវផែនដី
 នេះ ដោយធម៌ មិនបាច់ប្រើអាថ្នា មិនបាច់ប្រើគ្រឿង
 សង្រ្គា មិនបាច់កំហែងកំហល់ទេ បានប្រៀនប្រដៅ
 ដោយធម៌ដ៏ស្មើ ហើយបានហោយរាជសម្បត្តិនោះ លើ
 មណ្ឌលនៃផែនដីនេះ ដោយធម៌ តែងបានកើតក្នុងត្រកូល
 ស្តុកស្តម្ភ មានទ្រព្យច្រើន មានភាគច្រើន បរិបូណ៌
 ដោយកាមទាំងពួងឯង ដោយរតនៈទាំង ៧ ជន

បណ្ណសកសង្កហំពោ អព្យាគតោ

ឡា សង្កហំពោ លោកេ តេហំ ឯតំ សុទ្ធសីតំ
 ឯស ហេតុ មហន្តស្ស មជ្ជេ យេន វុច្ចតិ
 បហុតវត្ថុបករណា វជា ហោមី បតាបវ
 ឥទ្ធិមា យសវា ហោមី ជម្ងសណ្ណស្ស ឥស្សរេ។
 កោ សុត្វា នប្បសីទេយ្យ អបី កណ្ណាភិជាតិយោ
 តស្មា ហំ អត្ថកាមេន មហន្តបកិកធិតា
 សទ្ធម្មោ កុកាតតោ សំ ឡា នសាសនំ ។

(៦០) អថោ កកវា បុព្វណ្ណសមយំ និវាសេត្វា
 បត្តចីវរមាណយ យេន អនាថប័ណ្ណិតស្ស កហបតិស្ស
 ជីវេសនំ តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមីត្វា បញ្ចត្ត អាសនេ
 ជីវីទី ។ តេន ខោ បន សមយេន អនាថប័ណ្ណិ-
 កស្ស កហបតិស្ស ជីវេសនេ មនុស្ស ឧទ្ធាសន្តា
 មហាសន្តា ហោន្តិ ។ អថោ អនាថប័ណ្ណិកោ
 កហបតិ យេន កកវា តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមីត្វា
 កកវន្តំ អភិវទេត្វា ឯតមន្តំ នីសីទី ។ ឯតមន្តំ
 នីសីទ្ធ ខោ អនាថប័ណ្ណិតំ កហបតិ កកវា ឯតនេវេច

បណ្ណាសកាសង្គហិត អព្យាកតវគ្គ

ព្រះពុទ្ធាំណឡាយ ជាអ្នកសង្រ្គោះពួកសត្វលោក ព្រះពុទ្ធាំណ
 នោះ ទ្រង់សំដែងដោយប្រពៃ ទូរហេតុនេះ នេះជាហេតុ
 ហៅថា ជាម្ចាស់នៃផែនដីរបស់ជនដ៏ច្រើន តថាគតជាស្តេច
 មានទ្រព្យសម្បត្តិច្រើន ជាអ្នកអធិបតី ជាអ្នកមានឫទ្ធិ មាន
 យស ជាតស្សៈក្នុងជម្ងឺប ។ បុគ្គលណាស្តាប់ហើយ
 មិនជ្រះថ្លា ចាត់ជាកណ្តាតជាតិ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល
 មានប្រាថ្នាទូរហេតុយោជន៍ ប្រាថ្នាទូរការៈជាធំ រលឹកនូវពុទ្ធ-
 សាសនា គប្បីធ្វើនូវសេចក្តីគោរពនូវព្រះសង្ឃម្នាក់ ។

(៦០) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្បង់ប្រដាប់បាត្រ
 នឹងចិវរ ក្នុងបុព្វបណ្ណសម័យ ហើយចូលទៅលំនៅ របស់អនាថបិណ្ឌិក-
 គហបតី លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេត្រាលថ្វាយ ។
 សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ មានសំឡេងហើកព្រ័ញរុក្ខក្នុងលំនៅ
 នៃអនាថបិណ្ឌិកគហបតី ។ លំដាប់នោះ អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ចូលទៅ
 គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ស្រាបថ្វាយបង្គំព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងវិសមគួរ ។ លុះអនាថបិណ្ឌិកគហបតី
 អង្គុយក្នុងវិសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

តី ធុ តេ កហាបតី ជីវេសនេ បទុស្សា ទុក្ខាសន្ធា
 មហាសន្ធា កេវដ្តោ មញ្ញោ មន្ណេ វិលោបេតីតិ ។
 អយំ កន្លេ សុជាតា យរសុណ្ណា អន្តរ តុលា
 អាជីតា សា នេវ សស្សំ អាជិយតី ន សស្សំ
 អាជិយតី ន សាមីតំ អាជិយតី កកវន្តម្បំ ន
 សត្តកោតី ន កុកកោតី ន មាណេតី ន បូជេតីតិ ។
 អថខោ កកវំ សុជាតំ យរសុណ្ណំ អាមន្តេសិ ឯហិ
 សុជាតេតិ ។ ឯវំ កន្លេតិ ខោ សុជាតា យរសុណ្ណា
 កកវតា បដិស្សន្តិកា យេន កកវំ តេនុបសន្តមិ
 ទុបសន្តមិត្វា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ ជីវីទិ ។
 ឯតមន្តំ ជីវីទិ ខោ សុជាតំ យរសុណ្ណំ កកវំ
 ឯតនកោច សត្ត ខោ វេហា សុជាតេ បុរិសស្ស ករិយា ។
 តតមា សត្ត ។ វេសសា^(១) ចោរសា^(២) អយ្យសា

១ ឧ. ម. វេកសា ។ ២ ចោរសា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលគហបតី មនុស្សទាំងឡាយ មានសំឡេងហើកព្រឺវ៉ា ក្នុង
 លំនៅនៃអ្នក ទំនងដូចជាព្រានសន្ធឹចចាប់ត្រីដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នាងសុជាតានេះ ជាយរសុណ្ណា (កូនប្រសាស្ត្រីក្នុងផ្ទះ)
 ខ្ញុំព្រះអង្គបាននាំមក អំពីត្រកូលស្តុកស្តម្ភ នាងសុជាតានោះ មិនអើ
 ពើនឹងឥតក្មេក មិនអើពើនឹងម្តាយក្មេក មិនអើពើនឹងស្វាមី ទាំងមិន
 បានធ្វើសក្ការ មិនបានគោរព, មិនបានរាប់អាន មិនបានបូជាព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅ
 នាងសុជាតាជាយរសុណ្ណាថា ម្នាលនាងសុជាតា ចូរនាងមកនេះ ។ នាង
 សុជាតា ជាយរសុណ្ណា បានទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
 ព្រះករុណាព្រះអង្គ ហើយក៏បួលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបួល
 ទៅដល់ហើយ ក៏ត្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទី
 សមគួរ ។ លុះនាងសុជាតា ជាយរសុណ្ណា អង្គុយក្នុងទីសមគួរ
 ហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលនាងសុជាតា ភរិយា
 របស់បុរសនេះ មាន ៧ ពួក ។ ភរិយា ៧ ពួក តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
 វេធសមាភរិយា (ភរិយាស្មើដោយអ្នកសម្លាប់) ១ ចោរសមាភរិយា (ភរិ-
 យាស្មើដោយចោរ) ១ រាជសមាភរិយា (ភរិយាស្មើដោយម្ចាស់) ១

បណ្ណសកសង្ក្រឹតោ អប្បករិត្តោ

មាតុសមា កតិទិសមា សឌីសមា ទាសីសមា ។
 ឥមា ខោ សុជាតេ សត្ត បុរិសស្ស ករិយា ។ តាសី
 ត្វំ នុ កតមាតិ ។ ជាហំ កន្លេ ឥមស្ស កតវតា
 សឌីត្ថេន កាសីតស្ស វិត្តាបេន អត្ថំ អាជាជាមិ ។ សាជុ
 មេ កន្លេ កតវំ តថា ធម្មំ ទេសេតុ យថាហំ ឥមស្ស
 កតវតា សឌីត្ថេន កាសីតស្ស វិត្តាបេន អត្ថំ
 អាជាឈយ្យន្តំ ។ តេនហិ សុជាតេ សុណាហិ សាជុតំ
 មនសីករោហិ កាសីស្សមីតិ ។ ឃំ កន្លេតិ
 ខោ សុជាតា យស្សន្តា កតវតា បច្ចុស្សសិ ។
 កតវំ ឯតទកោប

បទុដ្ឋចិត្តា អហិតានុកម្មិនី

អញ្ញេស្ស វត្តា អតិមញ្ញេតេ បតី

ធនេន កីតស្ស វិជាយ ទិស្សកា

បណ្ណសកាសង្គហិត អព្ភពតត្ថ

មាតុសមាភិយា (ភិយាស្មើដោយមាតា) ១ ភតិនិសមាភិយា (ភិយាស្មើដោយបុត្រស្រី) ១ សទ្ធិសមាភិយា (ភិយាស្មើដោយសំឡាញ់) ១ ទាសីសមាភិយា (ភិយាស្មើដោយខ្ញុំស្រី ១ ។ ម្នាលនាងសុផាតា នេះជាភិយា ៧ ពួក របស់បុរស ។ បណ្ណភិយាទាំង ៧ ពួកនោះ នាងជាភិយាដូចម្តេច ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានដឹងនូវអត្តនៃភាសិតនេះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងដោយសេចក្តីសង្ខេប ឲ្យពិស្តារបានទេ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គគប្បីដឹងនូវអត្តនៃភាសិតនេះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ដោយសេចក្តីសង្ខេប ឲ្យពិស្តារបាន យ៉ាងណា សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងនូវធម៌ឲ្យប្រពៃដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ យ៉ាងនោះ ។ ម្នាលនាងសុផាតា បើដូច្នោះ ចូរនាងចាំស្តាប់ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ដោយប្រពៃ តថាគតនឹងសំដែង ។ នាងសុផាតា ជាយរសុណ្ណា បានទទួលព្រះពុទ្ធដ៏កាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា

ភិយាដែលស្វាមីលោះមកដោយទ្រព្យ ស្ត្រីមានចិត្តប្រឡូក (នឹងស្វាមី) មានសេចក្តីមិនអនុគ្រោះនូវប្រយោជន៍ ជាអ្នកត្រេកត្រអាលក្នុងបុរសដទៃ មើលងាយប្តី ខូល់ខ្វាយដើម្បីសម្លាប់ (ប្តី)

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តនិយមោ

យោ ឯវុចា បុរិសស្ស ភវិយោ

វេជកោ ច ភវិយោតិ ច សា បុរិច្ឆតិ ។

យំ ឥត្ថយោ វិទ្ចតិ សាមិកោ ធនំ

សំប្បំ វណ្ណជ្ជញ្ច កាសិមនិដ្ឋហិ

អប្បម្បិ តស្មា អបហាតុមិច្ឆតិ

យោ ឯវុចា បុរិសស្ស ភវិយោ

កោកា ច ភវិយោតិ ច សា បុរិច្ឆតិ ។

អកម្មតាមា អនសា មហាត្សសា

ដុសា ច ចណ្ឌី ច ទុរុត្តរាធិនំ

ឧដ្ឋាយកានំ អភិកុយ្យ វត្ថតិ

យោ ឯវុចា បុរិសស្ស ភវិយោ

អយ្យោ ច ភវិយោតិ ច សា បុរិច្ឆតិ ។

យោ សទ្ធា ហោតិ ហិតាទុកម្បិនី

មាតាវ បុត្តំ អនុវត្តតេ បតិ

តតោ ធនំ សប្បតមស្ស វត្ថតិ

យោ ឯវុចា បុរិសស្ស ភវិយោ

ហតា ច ភវិយោតិ ច សា បុរិច្ឆតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សត្តកនិបាត

ស្ត្រីណា ជាភរិយាទៃបុរស មានសភាពដូច្នេះ ស្ត្រីនោះ
ហៅថា វេទភាភរិយា ។ ស្វាមីនៃស្ត្រីបានឲ្យទ្រព្យណា
ហើយដកល់ទុក ដើម្បីធ្វើឲ្យសិល្បៈក្តី ឲ្យវដ្តញក្តី ឲ្យកសិ-
កម្មក្តី ស្ត្រីនោះ ប្រាថ្នាដើម្បីល្អចកិបយកឲ្យទ្រព្យសូម្បីបន្តិច
បន្តួចអំពីទ្រព្យនោះ ស្ត្រីណា ជាភរិយាទៃបុរសមានសភាព
ដូច្នេះ ស្ត្រីនោះ ហៅថា ថោវីភរិយា ។ ស្ត្រីមិនមានសេចក្តី
ប្រាថ្នានឹងធ្វើឲ្យការងារ ជាអ្នកខ្ចីលច្រអូស ស៊ីច្រើន រឹងរូស
កាច ពោលឲ្យវាក្យពាក្យក្រក់ ប្រព្រឹត្តគ្របសង្កត់ឲ្យស្វាមី
ដែលមានព្យាយាម ប្រឹងប្រែង ស្ត្រីណា ជាភរិយាទៃ
បុរសមានសភាពដូច្នេះ ស្ត្រីនោះ ហៅថា អយ្យភរិយា ។
ស្ត្រីណា មានសេចក្តីអនុគ្រោះឲ្យប្រយោជន៍សព្វ ។ កាល
ចេះរក្សាភ្នំ ដូចជាមាតារក្សាកូន ទាំងរក្សាឲ្យទ្រព្យដែលស្វាមី
នោះ បានមកអំពីទីនោះ ។ ស្ត្រីណា ជាភរិយាទៃបុរស
មានសភាពដូច្នេះ ស្ត្រីនោះ ហៅថា មាតាភរិយា ។

បណ្ណសកលសង្គហិតោ អព្យាករណ៍

យថាបិ ជេដ្ឋា កតំ កតំដ្ឋា

សតារា ហោតិ សត្វំ សាមីកេ

ហិមេនា កត្តាសាទុវត្ថំ

យា ឯវុតា បុរសស្ស ករិយា

កតំ ច ករិយាតិ ច សា បុរិច្ឆតិ ។

យាចិច ទិស្វាន បតី បមោទតិ

សឌី សទារា ចរស្សមាតតំ

កោលេយ្យកា សីលវតី បតិព្វតា

យា ឯវុតា បុរសស្ស ករិយា

សឌី ច ករិយាតិ ច សា បុរិច្ឆតិ ។

អក្កន្ធសត្វា វេទន្តាតដ្ឋិតា

អរិទិច្ឆា បតិលោ តតត្ថិតិ

អត្តោជនា កត្តាសាទុវត្ថំ

យា ឯវុតា បុរសស្ស ករិយា

នាសី ច ករិយាតិ ច សា បុរិច្ឆតិ ។

បណ្ណសកសង្ឃហិត អព្យាករណ៍

ស្ត្រីមានសេចក្តីគោរព ក្នុងស្វាមីរបស់ខ្លួន ដូចបុរសស្រីគោរព
 បងប្រុស មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ប្រព្រឹត្តទៅតាមអំណាច
 នៃភស្តា ស្ត្រីណា ជាភរិយានៃបុរស មានសភាពដូច្នេះ
 ស្ត្រីនោះ ហៅថា ភតិនីភរិយា ។ ស្ត្រីណា ក្នុងលោកនេះ
 បានឃើញខ្លួនប្តីហើយ ភីតកាយ ដូចជាសំឡាញ់ បាន
 ឃើញសំឡាញ់ ដែលមកអស់កាលយូរ ស្ត្រីនោះ បរិបូណ៌
 ដោយត្រកូល មានសីលធម៌ ជាស្ត្រីមានវត្ថុប្រតិបត្តិ ក្នុងប្តី
 ស្ត្រីណា ជាភរិយានៃបុរស មានសភាពដូច្នេះ ស្ត្រីនោះ
 ហៅថា សាភីភរិយា ។ ស្ត្រីដែលស្វាមីដេរ វាយ គំរាមដោយ
 ដំបង មិនមានចិត្តប្រទូស្តរិញ ចេះអត់សង្កត់ដល់ប្តី មិន
 គ្រោធ ប្រព្រឹត្តទៅតាមអំណាចនៃភស្តា ស្ត្រីណាជាភរិយា
 នៃបុរសមានសភាពដូច្នេះ ស្ត្រីនោះ ហៅថា ទាសីភរិយា ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

យោចីធ ភិក្ខុយា វេជកាតិ វុច្ចតិ
 ចោវី ច អយ្យាតិ ច សា បុវុច្ចតិ
 ទុក្ខស្សន្ទរូបា ដុស្សា អនាទរា
 កាយស្ស ភេទា និរយំ វជន្នំ តា ។
 យោចីធ មាតា ភតិនី សទ្ធិ(១) ច
 ទាសី ច ភិក្ខុយាតិ ច សា បុវុច្ចតិ
 សីលេ បិតត្ថា ចិវរត្ថសុវត្ថា
 កាយស្ស ភេទា សុភតិ វជន្នំ តាតិ ។

ឥហ ចោ សុដានេត សុត្ថ បុរិសស្ស ភិក្ខុយា តាសំ
 ត្វំ កតហិតិ ។ អដ្ឋតក្កេ មំ កន្លេ កតវា ទាសី-
 សមំ សាមីកស្ស ករយំ នាមត្វតិ ។

[៦១] សត្តិមេ ភិក្ខុវេ ធម្មា សបត្តកត្តា
 សបត្តកាវណា កោធនំ អាភច្ឆន្នំ ឥត្ថំ វា បុរិសំ
 វា ។ កតមេ សុត្ថ ។ ឥធ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 ឯវំ ឥច្ឆតិ អហោ វតាយំ ទុព្វណ្ណោ អស្សាតិ ។

១ ឱ, សទ្ធិតិ ច ។ អយំ បាលេ យុត្តតោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ភវិយាណា ភក្កិលោកនេះ ដែលហៅថា វៃឆាក្តី ហៅថា
 ហោរីក្តី ហៅថាអយ្យក្តី ភវិយាទាំងនោះ មានសភាពជា
 ស្រ្តីស្រីស្រីល រឹងរូស មិនមានសេចក្តីគោរព លុះបែក
 ច្បាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកាន់នរក ។ ភវិយាណា
 ភក្កិលោកនេះ ដែលហៅថាឆាក្តី កគិនីក្តី សទ្ធិក្តី ទាសីក្តី
 ភវិយាទាំងនោះ ជាស្រ្តីស្រីមអស់កាលយូរអង្វែង ព្រោះ
 តាំងនៅក្នុងសីលធម៌ លុះបែកច្បាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែង
 ទៅកាន់សុគតិ ។

ម្នាលនាងសុជាតា នេះជាភវិយា របស់បុរស ៧ ពួក បណ្តាភវិយា
 ទាំង ៧ ពួកនោះ នាងតើជាភវិយាដូចម្តេច ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំគាល់ទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គ ថាជាភវិយា ស្មើដោយ
 ទាសីរបស់ស្វាមី ចាប់ដើមអំពីថ្ងៃនេះតទៅ ។

[៦១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ជាទីត្រេកអរនៃ
 សត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាពដែលមាន
 សេចក្តីគ្រោធ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សត្រូវភក្កិលោកនេះ រមែងប្រាថ្នានូវហេតុ យ៉ាងនេះ
 ដល់សត្រូវថា ឥហ្ម⁺ សូមឱ្យបុគ្គលនេះ មានវណ្ណៈអាក្រក់ ។

បណ្ណសកសង្កេត អព្យាករណ៍

តំ កិស្ស ហេតុ ។ ន កិត្តវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 វណ្ណតាយ នន្ទតំ កោធខោយំ កិត្តវេ បុរិសបុត្តលោ
 កោធាកិត្តតោ កោធបរេតោ កិញ្ចាបំ សោ ហោតិ
 សុញ្ញតោ សុវិន័តោ កប្បតកោសមស្ស ធិនាតវត្ថុ-
 វាសនោ អថេវា សោ ទុព្វណ្ណោ ច ហោតិ កោធា-
 កិត្តតោ ។ អយំ កិត្តវេ ថេរមោ ធម្មោ សបត្ត-
 កោ កោ សបត្តការណោ កោធនំ អាតច្ចតំ ឥត្ថំ វា
 បុរិសំ វា ។ បុន ចបំ កិត្តវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 ឯវំ ឥច្ឆតំ អហោ វតាយំ ទុក្ខំ សយេយ្យាតិ ។
 តំ កិស្ស ហេតុ ។ ន កិត្តវេ សបត្តោ
 សបត្តស្ស សុខសេយ្យាយ នន្ទតំ កោធខោយំ
 កិត្តវេ បុរិសបុត្តលោ កោធាកិត្តតោ កោធបរេតោ

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ អព្យាករវត្ត

រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ រមែងមិន
ត្រេកអរដល់សត្រូវ ព្រោះវណ្ណៈទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសបុគ្គល
នេះ (តាលបើ) មានសេចក្តីគ្រោធិ មានសេចក្តីគ្រោធគ្របសង្កត់ មាន
សេចក្តីគ្រោធផ្លូវរឹតហើយ បុរសបុគ្គលនោះ ទុកជាលាបស្រឡាបល្អ
បានការសក់នឹងពុកមាត់ ហើយស្បែកសំពត់មានពណ៌ស ក៏មែនពិត
ហើយ ប៉ុន្តែបុរសបុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា មានវណ្ណៈអាក្រក់ ជាអ្នកមាន
សេចក្តីគ្រោធគ្របសង្កត់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាធម៌ទី ១
ជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាព ឬ
បុរសភាពដែលមានសេចក្តីគ្រោធិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
សត្រូវ រមែងប្រាថ្នាខ្សែហេតុយ៉ាងនេះ ដល់សត្រូវថា ឧហ្ម ⁺ សូមឲ្យ
បុគ្គលនេះ ដេកជាទុក្ខ ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ រមែងមិនត្រេកអរ ក្នុងការដេក ជាសុខ
របស់សត្រូវទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសបុគ្គលនេះ មានសេចក្តី
គ្រោធិ មានសេចក្តីគ្រោធគ្របសង្កត់ មានសេចក្តីគ្រោធផ្លូវរឹតហើយ

សុត្តន្តបិដក អង្គទីកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

តិញ្ចាបិ សោ បល្លង្កេ សេតិ កោនកត្ថតេ បដិ-
 កត្ថតេ បដលីកត្ថតេ កាណីមិកប្បវប្បច្ចត្ថរណា
 សឡត្តច្ឆន្តេ ឡកតោលោហិតកុបដានេ អដោ
 សោ ឡត្ថញ្ញាវេ សេតិ កោណិក្ខតោ ។ អយំ
 ភិក្ខុវេ ឡតិយោ ធម្មោ សបត្តកត្តោ សបត្ត-
 ការណោ កោដនំ អាចច្ឆតិ ឥត្ថំ វា ប្បិសំ វា ។
 មុន ចបំ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស ឃំ
 ឥត្ថតិ អហោ វតាយំ ន បច្ចុត្តោ អស្សាតិ ។
 តំ តិស្ស ហេតុ ។ ន ភិក្ខុវេ សបត្តោ
 សបត្តស្ស បច្ចុត្តតាយ នន្ទតិ កោដនោយំ ភិក្ខុវេ
 ប្បិសប្បុក្កលោ កោណិក្ខតោ កោដបរោ អនត្ថបិ
 កហេត្វា អត្តោ មេ កហិតោតិ មញ្ញាតិ អត្ថបិ
 កហេត្វា អនត្តោ មេ កហិតោតិ មញ្ញាតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

បុរសបុគ្គលនោះ ទុកជាដេកលើបល្ល័ង្ក លើកម្រាលព្រំ ដែលមាន
 រោមវែងជាង ៤ ញាប់ លើកម្រាលមានពណ៌ស ដែលធ្វើដោយរោម
 សត្វ លើកម្រាលដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វជាង្កាប់ឆ្អឹង លើកម្រាល
 ដ៏ទន្តម ដែលគេធ្វើដោយស្បែកឈ្មួស មានខ្នើយមានពណ៌ក្រហម
 ទាំងពីរខាង ព្រមទាំងពិការដែលមានពណ៌ក្រហម ក៏មែនពិតហើយ
 ប៉ុន្តែ បុរសបុគ្គលនោះ ត្រូវសេចក្តីគ្រោធ គ្របសង្កត់ហើយ ក៏
 ឈ្មោះថា ដេកជាទុក្ខ ដោយពិត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជា
 ធម៌ទី ២ ជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់
 ស្ត្រីភាព ឬ បុរសភាព ដែលមានសេចក្តីគ្រោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត សត្រូវ រមែងប្រាថ្នាឃើញនេះដល់សត្រូវថា ឧហ្ម សូមឱ្យ
 បុគ្គលនេះ កុំមានប្រយោជន៍ច្រើនឡើយ ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ រមែងមិនត្រេកអរ ក្នុងប្រយោជន៍ដ៏ច្រើន
 របស់សត្រូវទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសបុគ្គលនេះ ជាអ្នកមានសេចក្តី
 គ្រោធ មានសេចក្តីគ្រោធគ្របសង្កត់ មានសេចក្តីគ្រោធជ្រួតហើយ កាន់
 យកនូវហេតុមិនមែនជាប្រយោជន៍ សំគាល់ថាប្រយោជន៍ អាត្មាអញ
 បានកាន់យកហើយផង កាន់យកនូវហេតុជាប្រយោជន៍ សំគាល់ថា
 ហេតុមិនមែនជាប្រយោជន៍ អាត្មាអញបានកាន់យកហើយផង ។

បណ្ណាល័យសង្ក្រឹតពោ អព្យាករណ៍

តស្សីមេ ធម្មា អរាមញ្ញបច្ចនីកា តហិតា
 ជ័យត្ថំ អហិតាយ ឱក្ខាយ សំវត្ថន្តំ កោណ -
 ភិក្ខុតស្ស ។ អយំ ភិក្ខុវេ តត្ថយោ ធម្មោ សបត្ត -
 កត្តោ សបត្តការណោ កោធនំ អាចច្ឆតិ ឥត្ថំ វា
 បុរិសំ វា ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 វរំ ឥច្ឆតិ អហោ វតាយំ ន ភោគវា អស្សតិ ។
 តំ តស្ស ហេតុ ។ ន ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 ភោគវតាយ នន្ទតិ កោធនស្ស ភិក្ខុវេ បុរិសបុគ្គលស្ស
 កោណភិក្ខុតស្ស កោធបរេតស្ស យេបស្ស តេ
 ហោន្តិ ភោតា ឱដ្ឋានិយោជិតតា ពាហាពលបរិចិត្តា
 សេនាវត្ថុត្តា . ធម្មកោ ធម្មនុវា តេបិ វជានោ
 វជកោសំ បរេសេន្តិ កោណភិក្ខុតស្ស ។ អយំ
 ភិក្ខុវេ ចតុត្តោ ធម្មោ សបត្តកត្តោ សបត្តការណោ
 កោធនំ អាចច្ឆតិ ឥត្ថំ វា បុរិសំ វា ។

បណ្ណសកសង្កហិត អព្យាករវគ្គ

នេះជាធម៌ ជាសត្រូវដែលគ្មាននឹងគ្នា ដែលសត្រូវនោះ មានសេចក្តី
 ក្រោធគ្របសង្កត់ កាន់យកហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីមិនជាប្រ
 យោជន៍ ដើម្បីសេចក្តីទុកអស់កាលជាយូរអង្វែង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាធម៌ទី ៣ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវរមែងមក
 កាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាពដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត សត្រូវរមែងប្រាថ្នាយ៉ាងនេះដែលសត្រូវថា ឧហ្ម សូមឲ្យ
 បុគ្គលនេះ កុំមានភោគឡើយ ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ រមែងមិនត្រេកអរដល់សត្រូវ ព្រោះមានភោគ
 ទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុរសបុគ្គល មានសេចក្តីក្រោធ មាន
 សេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ មានសេចក្តីក្រោធរួររត់ហើយ ភោគទាំង
 ឡាយណា ដែលបុគ្គលនោះ បានមកដោយសេចក្តីប្រឹងប្រែងព្យាយាម
 សន្សំដោយកំឡាំងដៃ បែកញើសហូរញើស ប្រកបដោយធម៌ បាន
 មកដោយធម៌ ព្រះរាជាទាំងឡាយ រមែងញ៉ាំងភោគទាំងនោះ របស់
 បុគ្គលដែលមានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ ឲ្យចូលទៅកាន់ព្រះឃ្លាំង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៤ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុ
 នៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាព ដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិយាយោ

បុន ចបំ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស ឯវំ ឥច្ឆតិ
 អហោ វតាយំ ន យសវា អស្សតិ ។ តំ តីស្ស
 ហេតុ ន ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស យសវតាយ
 នន្ទតិ កោធនោយំ ភិក្ខុវេ បុរិសបុគ្គលោ កោធា-
 ភិក្ខុតោ កោធបរេតោ យេបិស្ស សោ ហោតិ យសោ
 អប្បមាទាធិគតោ តម្លាបិ ជំសតិ កោធាភិក្ខុតោ ។
 អយំ ភិក្ខុវេ បញ្ចហោ ធម្មោ សបត្តកត្តោ សបត្ត-
 ការណោ កោធនំ អាទិច្ឆតិ ឥត្ថំ វា បុរិសំ វា ។
 បុន ចបំ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស ឯវំ ឥច្ឆតិ
 អហោ វតាយំ ន មិត្តវា អស្សតិ ។ តំ តីស្ស ហេតុ ។
 ន ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស មិត្តវតាយ នន្ទតិ
 កោធនោយំ ភិក្ខុវេ បុរិសបុគ្គលោ កោធាភិក្ខុតោ
 កោធបរេតោ យេបិស្ស តេ ហោន្តិ មិត្តាមន្តា ញាតិ-
 សាលាហិត តេបិ អាវតា តំ បរិវ្មេន្តិ កោធាភិក្ខុតំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សត្តកទំយាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត សត្រូវ រមែងប្រាថ្នាយ៉ាងនេះ
 ដល់សត្រូវថា ឧហ្មា សូមឲ្យបុគ្គលនេះ កុំមានយសឡើយ ។
 រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ រមែង
 មិនត្រេកអរដល់សត្រូវ ព្រោះមានយសទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរស
 បុគ្គលនេះ មានសេចក្តីក្រោធ មានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ មាន
 សេចក្តីក្រោធរូបវិតហើយ យសណា របស់បុគ្គលនោះ ដែលបានមក
 ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ (គាលបើ) មានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់ហើយ
 ក៏រមែងក្លាត់ចេញចាកយសនោះមិនខានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នេះជាធម៌ទី៥ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមក
 កាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរសភាពដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត សត្រូវ រមែងប្រាថ្នាយ៉ាងនេះ ដល់សត្រូវថា ឧហ្មា សូមឲ្យ
 បុគ្គលនេះ កុំមានមិត្តឡើយ ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សត្រូវ រមែងមិនត្រេកអរដល់សត្រូវ ព្រោះមានមិត្តទេ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសបុគ្គលនេះ មានសេចក្តីក្រោធ មានសេចក្តីក្រោធគ្រប
 សង្កត់ មានសេចក្តីក្រោធរូបវិតហើយ ពួកមិត្ត អាមាត្យ ញាតិ
 សាលាហិតណា របស់បុរសបុគ្គលនោះ ពួកដទៃទាំងនោះ រមែងរៀរ
 ចងនូវបុរសបុគ្គល ដែលមានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់នោះ អំពីចម្ងាយ ។

បណ្ណសកសង្គហ៍តោ អព្យាសន្តោ

អយំ ភិក្ខុវេ ធម្មោ ធម្មោ សបត្តកត្តោ សបត្ត-
 ការណោ កោធនំ អាគច្ឆតិ ឥត្ថំ វា បុរិសំ
 វា ។ បុន ចបំ ភិក្ខុវេ សបត្តោ សបត្តស្ស
 ឯវំ ឥច្ឆតិ អហោ វតាយំ កាយស្ស ភេនា
 បរម្មណា អទាយំ ទុក្ខតី វិនិច្ឆតំ ជិវយំ ឧប-
 បជ្ឈេយ្យតិ ។ តំ តតស្ស ហេតុ ។ ន ភិក្ខុវេ
 សបត្តោ សបត្តស្ស សុគតតបនេន នន្ទតិ កោធមោយំ
 ភិក្ខុវេ បុរិសបុគ្គលោ កោណភិក្ខុតោ កោធបរេតោ
 កាយេន ទុច្ចរិតំ ចរតិ វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរតិ
 មនសា ទុច្ចរិតំ ចរតិ ។ សោ កាយេន ទុច្ចរិតំ
 ចរិត្វា វាចាយ ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា មនសា ទុច្ចរិតំ ចរិត្វា
 កាយស្ស ភេនា បរម្មណា អទាយំ ទុក្ខតី វិនិច្ឆតំ
 ជិវយំ ឧបបជ្ឈតិ កោណភិក្ខុតោ ។ អយំ ភិក្ខុវេ
 សត្តហោ ធម្មោ សបត្តកត្តោ សបត្តការណោ
 កោធនំ អាគច្ឆតិ ឥត្ថំ វា បុរិសំ វាតិ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត ធម្មោ សបត្តកត្តោ

បណ្ណាល័យព័ត៌មាន អព្យាករណ៍

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី ៦ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ
 ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្ត្រីភាព ឬ បុរិសភាពដែលមានសេចក្តី
 ក្រោធ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត សត្រូវ រមែង
 ប្រាថ្នាឃើញនេះដល់សត្រូវថា ឧហ្មា សូមឲ្យបុគ្គលនេះ លុះបែកឆ្ងាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ គប្បីចូលទៅកើតក្នុងតិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ
 នរក ។ រឿងនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្រូវ
 រមែងមិនត្រេកអរដល់សត្រូវ ដោយដំណើរទៅកាន់សុគតិទេ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ប៉ុន្តែបុរសបុគ្គលនេះ បានសេចក្តីក្រោធ មានសេចក្តី
 ក្រោធគ្របសង្កត់ មានសេចក្តីកោធរូបវិធីហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិតដោយ
 កាយ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយចិត្ត ។ លុះ
 បុគ្គលដែលមានសេចក្តីក្រោធគ្របសង្កត់នោះ ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយកាយ
 ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយវាចា ប្រព្រឹត្តទុច្ចរិត ដោយចិត្តហើយ បែកឆ្ងាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងតិរច្ឆាន ប្រេត អសុរកាយ នរក ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ទី៧ ដែលជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ ជាហេតុ
 នៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្ត្រីភាព ឬ បុរិសភាពដែលមានសេចក្តីក្រោធ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ ប្រការនេះ ជាទីត្រេកអរនៃសត្រូវ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តនិដាយកោ

សប្បត្តការណា កោធនំ អាគច្ឆន្តិ ឥត្ថំ វា ប្បសំ វាតិ ។

កោធនោ ធុឡន្តោ ហោតិ អថា ធុត្ថម្យំ សេតិ សោ

អថា អត្ថំ តហេត្វាន អនត្ថំ បដិបដ្ឋតិ^(១)

តតោ កាយេន វាចាយ វងំ តត្វាន កោធនោ

កោធាភិក្ខុតោ ប្បសោ ធនជាដី ធិតច្ឆតិ

កោធសម្មាទស្សតោ អាយសត្ថំ^(២) ធិតច្ឆតិ

ញាតិមិត្តា សុហជ្ជា ច បរិវេជ្ជន្តិ កោធនំ ។

អនត្ថជនោ កោធនោ កោធនោ ចិត្តប្បកោបនោ

ភយមន្តរតោ ជាតំ តំ ជនោ ជាវុឌ្ឍតិ ។

កុទ្ធោ អត្ថំ ន ជាតាតិ កុទ្ធោ ធម្មំ ន បស្សតិ

អន្ធទតិ តទា ហោតិ យំ កោធនោ សហតេ នរំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តនិបាត

ជាហេតុនៃសត្រូវ រមែងមកកាន់ស្រ្តីភាព ឬ បុរិសភាព ដែលមាន
សេចក្តីគ្រោធជាប្រក្រតី ។

បុគ្គលមានសេចក្តីគ្រោធ រមែងមានវណ្ណៈពាក្រក៏ ទាំង
បុគ្គលនោះ រមែងដេកជាទុក្ខ ទោះបីកាន់យកនូវប្រយោជន៍
ហើយ រមែងប្រតិបត្តិ មិនជាប្រយោជន៍វិញ បុរសមាន
សេចក្តីគ្រោធ ត្រូវសេចក្តីគ្រោធ គ្របសង្កត់ ធ្វើនូវការ
សម្លាប់ដោយតាយ ដោយវេចា ក្នុងកាលនោះហើយ រមែង
ដល់នូវសេចក្តីសាបសូន្យ ចាកទ្រព្យមិនខាន បុរសដែល
ស្រវឹង ព្រោះស្រវឹងដោយសេចក្តីគ្រោធហើយ រមែងដល់នូវ
សេចក្តីអាប័យស ពួកញាតិ មិត្តនឹងអ្នកមានចិត្តល្អ សំឡាញ់
រមែងចៀសវាងនូវបុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីគ្រោធ ។ សេចក្តី
គ្រោធ ជាហេតុឲ្យកើតសេចក្តីវិនាស សេចក្តីគ្រោធ
ជាហេតុញ្ចាត់ចិត្ត ឲ្យកម្រើក ភ័យកើតឡើង ក្នុងសន្តាន
ជនមិនបានដឹងនូវភ័យនោះឡើយ ។ បុគ្គលអ្នកគ្រោធ
មិនដឹងនូវសេចក្តីចំរើន បុគ្គលអ្នកគ្រោធ មិនឃើញនូវធម៌
សេចក្តីគ្រោធ គ្របសង្កត់នូវជនណា សេចក្តីដឹងគឺ
រមែងមានប្រាកដ ដល់ជននោះ ក្នុងកាលនោះដែរ ។

បណ្ណសកសង្កត់ពោ អព្យាករណ៍

យំ គុដ្ឋោ ឧបរោចេតិ សុត្តរំ វិយ ធុត្តរំ
 បច្ឆា សោ វិតតេ កោរោ អត្ថនិទ្ទេវ តប្បតិ ។
 ធុម្ពង្គយំ បឋមំ ធន្យេតិ^(១) ធូបត្ថិមិ ពារកោ
 យតោ បតាយតិ កោរោ យេន គុដ្ឋន្តិ មាណវំ ។
 ធាស្ស ហិរំ ន ធុត្ថប្បំ ន វា សោ ហោតិ តារវា
 កោរោន អភិក្ខតស្ស ន ធិបំ ហោតិ តត្ថានំ ។
 តបដិហោនិ តម្កានិ យានិ ធម្មេហិ អារកា
 តានិ អារោចយស្សមិ តំ សុណាម យដាតានំ ។
 គុដ្ឋោ ហិ មិត្តំ ហន្តិ ហន្តិ គុដ្ឋោ សមាតរំ
 គុដ្ឋោ ហិ ព្រាហ្មណំ ហន្តិ ហន្តិ គុដ្ឋោ ឫទ្ធិជ្ជនំ ។
 យាយ មាតុ កតោ ចោសោ ឥមំ លោកំ អវេត្តតិ
 តប្បិ ចាណនី សន្តិ ហន្តិ គុដ្ឋោ ឫទ្ធិជ្ជនោ ។

១ ធុម្ពង្គយំ បឋមេតិបិ អយំ បុត្តតោ ។

បណ្ណសកលសង្គមភាព អព្យាករណ៍

បុគ្គលអ្នកក្រោធ បៀតបៀននូវបុគ្គលណា កាលធ្វើនូវអំពើ
 អាក្រក់ ហាក់ដូចជាអំពើល្អ បុគ្គលអ្នកក្រោធនោះ កាលបើ
 សេចក្តីក្រោធ ប្រាសចេញហើយ រមែងក្តៅក្រហាយជា
 ខាងក្រោយ ដូចជាភ្លើងឆេះ ។ សេចក្តីក្រោធ ផ្ទុលឡើងក្នុង
 វេលាណា មាណពទាំងឡាយ ខឹងក្នុងវេលាណា រមែង
 សំដែងនូវមុខក្រញៅជាដង្ហែង ក្នុងវេលានោះ ដូចភ្លើងកាល
 បង្ហូរឲ្យផ្សែង ។ បុគ្គលនោះ មិនមានហិរិ មិនមានឧតប្បៈ
 មិនមានសេចក្តីគោរពឡើយ បុគ្គលត្រូវសេចក្តីក្រោធ គ្រប
 សង្កត់ហើយ រមែងរកទីពឹងបន្តិចបន្តួចគ្មាន ។ កម្មទាំងឡាយ
 ណា ជាទីតាំងនៃសេចក្តីក្តៅក្រហាយ ក៏រមែងឆ្ងាយអំពីធម៌
 គមាគត នឹងសំដែងប្រាប់នូវកម្មទាំងនោះ ចូរអ្នកទាំងឡាយ
 ចាំស្តាប់នូវធម៌នោះ តាមសេចក្តីពិត ។ បុគ្គលក្រោធ សម្លាប់
 នូវបិតាក៏មាន បុគ្គលក្រោធ សម្លាប់នូវមាតារបស់ខ្លួនក៏មាន
 បុគ្គលក្រោធ សម្លាប់នូវជីណា សវព្រាហ្មណ៍ក៏មាន បុគ្គល
 ក្រោធ សម្លាប់នូវបុប្ផនក៏មាន ។ បុរសដែលមាតាណា
 ចិញ្ចឹមហើយ បានឃើញច្បាស់នូវលោកនេះ បុប្ផនដែល
 ក្រោធ រមែងសម្លាប់នូវមាតា ដែលឲ្យនូវជីវិតនោះក៏មាន ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

អត្ថបមា ហំ តេ ត្តាស	អត្តា ហំ បរមំ បិយោ
ហន្តំ តុទ្ធោ មុដ្ឋតានំ	នាពារូបសុ មុច្ឆិតោ ។
អសំនា ហន្តំ អត្តានំ	វិបំ ខានន្តំ មុច្ឆិតា
រដ្ឋយា តទ្ធោ មិយ្យន្តំ	បព្វតាមបំ កណ្ណេ ។
ក្ខតហន្តានំ កម្មានំ	អត្តមារណីយានំ ច
ករោត្តំ នាវតុដ្ឋន្តំ	កោធជាតោ បរាគរោ ។
នីតាយំ កោធរូបេន	មក្ខទាសោ គុហាសយោ
និមេន សម្មត្ថិន្ទ	បរាភារិយេន ទិដ្ឋិយោ ។
ឯតមេតំ អកុសលំ	សម្មត្ថិន្ទេវ បណ្ឌិតោ ។
តថេវ ធម្មេ សិក្ខេថ	មា នោ ទុម្ពដ្ឋយំ អហុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តបិដក

សត្វទាំងនោះ មានខ្លួនជាឧបមា ព្រោះខ្លួនជាទីស្រឡាញ់
 ដ៏ឥតម បុគ្គលក្រោធ ដែលជ្រប់ទៅក្នុងរូបផ្សេងៗ រមែង
 សម្លាប់ខ្លួន ដោយហេតុផ្សេងៗ ។ ពួកជនដែលជ្រប់ទៅ
 (ក្នុងរូបផ្សេងៗ) ហើយ រមែងសម្លាប់ខ្លួន ដោយដាវ ទំពាស៊ី
 នូវថ្នាំពិស ចងកសម្លាប់ ទម្លាក់ខ្លួនក្នុងជ្រោះភ្នំ ។ ជន
 ទាំងឡាយ កាលធ្វើនូវអំពើ ជាហេតុនាំឲ្យសាបសូន្យចាក
 សេចក្តីចម្រើនផង ជាហេតុនឹងសម្លាប់ខ្លួនផង រមែងមិនបាន
 ដឹងខ្លួនទេ បុគ្គលដែលមានសេចក្តីក្រោធ កើតឡើងហើយ
 រមែងវិនាសមិនខាន ។ អន្តរាគមន៍សេចក្តីស្លាប់នេះ ជាគុហា
 ជាទីស្រឡាញ់ ដោយសភាពនៃសេចក្តីក្រោធ ដោយ
 ប្រការដូច្នេះ បុគ្គលត្រូវផ្តាច់ផ្តុំលនវសេចក្តីក្រោធនោះចេញ
 ដោយទម្រង់ ព្យាយាម នឹងបត្តសម្មាទិដ្ឋិ បណ្តុះតតប្បី
 ផ្តាច់ផ្តុំលនវអកុសលមួយៗ ។ បុគ្គលគប្បីសិក្សានូវធម៌ទាំង
 ឡាយដូច្នេះថា យើងទាំងឡាយ ក៏មានមុខក្រញាញ់ឡើយ ។

បញ្ញាសកសង្កហិកោ អព្យាករណ៍

វីតកោដា អនាយាសា វីតលោកា អនិស្សកោ
នន្តា កោដំ បហាត្វាន បរិនិព្វស្សនេនាសវាទិ^(១) ។

អព្យាករណ៍ បរិមោ ។

តិស្សទ្ធានំ

អព្យាកតោ ធុរសភតិ តិស្សសីហាភ្នំតបញ្ចមំ
តត្រវតមំ តិម្ពិលោ សត្តករិយាយ កោដនា^(២) ។

១ ឧ. ម. បរិនិព្វសុ អនាសវាទិ អយមេវ យុត្តភរោ ។ ២ ឧ. កិម្ពិលំ សត្តបចលា
សត្តករិយា កោដនាទិ ។ ម. កិម្ពិលំ សត្តបចលា មេត្តាភរិយា កោដេកាទសាទិ ។

បណ្ណសកសង្កម្ពិក អព្យាកតវគ្គ

កាលបើអ្នក មិនមានសេចក្តីក្រោធ មិនមានសេចក្តីប្តឹង
មិនមានសេចក្តីលោភ មិនមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ មានខ្លួន
ទូន្មានហើយ សម្លាប់បដិសេចក្តីក្រោធហើយ នឹងបានជា
អនាវស្សតុល បរិនិព្វានតុំខាន ។

ចប់ អព្យាកតវគ្គទី ១ ។

ឧទ្ទាននៃអព្យាកតវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីវត្ថុ ដែលគេមិនបានពោល ១ អំពីក្បាណភតិ
របស់បុរស ១ អំពីភិក្ខុឈ្មោះតិស្សៈ ១ អំពីសេនាបតី
ឈ្មោះសីហៈ ១ អំពីហេតុដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនបាច់
រក្សា ជាតំរប់ប្រាំ អំពីព្រះភិមិលៈ ១ អំពីភិរិយា ៧ ពួក ១
អំពីសេចក្តីក្រោធ ១ ។

មហាវិគ្គោ

(៦២) ហិរេត្តប្បេ ភិក្ខុវេ អសតិ ហិរេត្តប្បវិ-
 បន្និស្សំ ហតុបដិសោ ហោតិ ឥន្ទ្រិយសំវារោ ឥន្ទ្រិយ-
 សំវារោ អសតិ ឥន្ទ្រិយសំវារីបន្និស្សំ ហតុបដិសំ ហោតិ
 សីលំ សីលេ អសតិ សីលវីបន្និស្សំ ហតុបដិសោ
 ហោតិ សម្មាសមាធិ សម្មាសមាធិស្មី អសតិ សម្មា-
 សមាធិវីបន្និស្សំ ហតុបដិសំ ហោតិ យថាភូតញ្ញាណ-
 ទស្សនំ យថាភូតញ្ញាណទស្សនេ អសតិ យថាភូត-
 ញ្ញាណទស្សនវីបន្និស្សំ ហតុបដិសោ ហោតិ ជិព្វិទា-
 វិភតោ ជិព្វិទាវិភតេ អសតិ ជិព្វិទាវិភតវីបន្និស្សំ
 ហតុបដិសំ ហោតិ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនំ ។ តេយ្យថាបិ
 ភិក្ខុវេ វុត្តោ សាខាបលាសវីបន្នោ តស្ស បប្បដិកាបិ
 ន ចារិយ្ហី កច្ឆតិ តចោបិ ដេត្តបិ សារោបិ
 ន ចារិយ្ហី កច្ឆតិ ឯវមេវ ទោ ភិក្ខុវេ
 ហិរេត្តប្បេ អសតិ ហិរេត្តប្បវីបន្និស្សំ ហតុបដិសោ
 ហោតិ ឥន្ទ្រិយសំវារោ ។ មេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនំ ។

មហាវិគ្គ

[៦២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើហរិនីធិត្ថប្បៈ មិនមាន
 ឥន្ទ្រិយសំវារៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកហរិនីធិត្ថប្បៈ ឈ្មោះថា មានហេតុ
 សាបសូន្យ កាលបើឥន្ទ្រិយសំវារៈមិនមាន សីលនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាក
 ឥន្ទ្រិយសំវារៈ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ កាលបើសីលមិនមាន
 សម្មាសមាធិនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកសីល ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ
 កាលបើសម្មាសមាធិមិនមាន យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ
 ចាកសម្មាសមាធិ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ កាលបើយថាភូត-
 ញ្ញាណទស្សនៈមិនមាន និព្វិទាវិវាតៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកយថាភូត-
 ញ្ញាណទស្សនៈ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ កាលបើនិព្វិទា-
 វិវាតៈមិនមាន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ នៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកនិព្វិទា-
 វិវាតៈ ឈ្មោះថា មានហេតុសាបសូន្យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដូចជាដើមឈើដែលវិបត្តិ ចាកមែកនឹងស្លឹក ក្រុមនៃឈើនោះក្តី ក៏
 មិនស្ងួតវិបូណ៌ សំបកក្តី ស្រាយក្តី ខ្លឹមក្តី ក៏មិនស្ងួតវិបូណ៌
 យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើហរិនីធិត្ថប្បៈ មិនមាន
 ឥន្ទ្រិយសំវារៈនៃបុគ្គលអ្នកវិបត្តិ ចាកហរិនីធិត្ថប្បៈ ឈ្មោះថា មាន
 ហេតុសាបសូន្យ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវគ្គោ

ហំរោត្តប្ប ភិក្ខុវេ សតិ ហំរោត្តប្បសម្មន្នស្ស ឧបទិ-
 សសម្មន្នោ ហោតិ ឥន្ទ្រិយសំវារោ ឥន្ទ្រិយសំវារ-
 សតិ ឥន្ទ្រិយសំវារសម្មន្នស្ស ឧបទិសសម្មន្ន ហោតិ
 សីលំ សីលេ សតិ សីលសម្មន្នស្ស ឧបទិស-
 សម្មន្នោ ហោតិ សម្មាសមាធិ សម្មាសមាធិស្តី
 សតិ សម្មាសមាធិសម្មន្នស្ស ឧបទិសសម្មន្ន
 ហោតិ យថាភូតញ្ញាណទស្សនំ យថាភូតញ្ញាណ-
 ទស្សនេ សតិ យថាភូតញ្ញាណទស្សនសម្មន្នស្ស
 ឧបទិសសម្មន្នោ ហោតិ និព្វិនាវិកតោ និព្វិនាវិកេ
 សតិ និព្វិនាវិកសម្មន្នស្ស ឧបទិសសម្មន្ន ហោតិ
 វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ វុត្តោ
 សាវាចនសសម្មន្នោ តស្ស បប្បដិកាបិ ចារិយ្ហ
 កច្ចតិ តចោបិ ផេត្តបិ សារេបិ ចារិយ្ហ កច្ចតិ
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ហំរោត្តប្ប សតិ ហំរោត្តប្ប-
 សម្មន្នស្ស ឧបទិសសម្មន្នោ ហោតិ ឥន្ទ្រិយសំវារោ
 ។ មេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនន្តំ ។

បណ្ណសកសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើហរិនីន័ត្តប្បៈមាន ឥន្ទ្រិយសំវារៈនៃបុគ្គល
អ្នកបរិបូណ៌ ដោយហរិនីន័ត្តប្បៈឈ្មោះថា បរិបូណ៌ដោយហេតុ កាល
បើឥន្ទ្រិយសំវារៈមាន សីលនៃបុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ ដោយឥន្ទ្រិយសំវារៈ
ឈ្មោះថា បរិបូណ៌ដោយហេតុ កាលបើសីលមាន សម្មាសមាធិនៃ
បុគ្គល អ្នកបរិបូណ៌ដោយសីល ឈ្មោះថា បរិបូណ៌ដោយហេតុ កាល
បើសម្មាសមាធិមាន យថាភូតញ្ញាណទស្សនៈ នៃបុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌
ដោយសម្មាសមាធិ ឈ្មោះថា បរិបូណ៌ដោយហេតុ កាលបើយថា-
ភូតញ្ញាណទស្សនៈមាន និព្វិតវិវាតៈនៃបុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ ដោយយថា-
ភូតញ្ញាណទស្សនៈ ឈ្មោះថា បរិបូណ៌ ដោយហេតុ កាលបើនិព្វិត-
វិវាតៈមាន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈនៃបុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ ដោយនិព្វិត-
វិវាតៈ ឈ្មោះថា បរិបូណ៌ ដោយហេតុ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ដូចជាដើមឈើ ដែលបរិបូណ៌ដោយមែកនឹងស្លឹក ក្រមរនៃឈើនោះក្តី
គឺបរិបូណ៌ សំបកក្តី ស្រាយក្តី ខ្ទឹមក្តី គឺបរិបូណ៌ យ៉ាងណា
មិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើហរិនីន័ត្តប្បៈមាន ឥន្ទ្រិយសំវារៈ
នៃបុគ្គល អ្នកបរិបូណ៌ ដោយហរិនីន័ត្តប្បៈឈ្មោះថាបរិបូណ៌ ដោយ
ហេតុ ។ បេ ។ វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ គឺយ៉ាងនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រះនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

(៦៣) ឯតំ សមយំ ភគវា វេសាលីយំ វិហារតិ
អត្តចារីវេន ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
ភិក្ខុវេតិ ។ កនន្តេតិ តេ ភិក្ខុ ភគវេតោ បច្ចុ-
ស្សោសុំ ។ ភគវា ឯតទវេច អធិប្បា ភិក្ខុវេ
សម្លាហ អង្គវា ភិក្ខុវេ សម្លាហ អនស្សាសីតា
ភិក្ខុវេ សម្លាហ យាវត្ថាដំ ភិក្ខុវេ អលមេវ សព្វ-
សម្លាវេសុ ធិត្ថិដ្ឋតុំ អលំ វិជ្ជតុំ អលំ វិមុច្ចតុំ
សិលេរុ ភិក្ខុវេ បព្វតវាជា ចតុរាសីតិយោជន-
សហស្សនិ អាឈាមេន ចតុរាសីតិយោជនសហស្សនិ
វិត្ថាវេន ចតុរាសីតិយោជនសហស្សនិ មហាសមុទ្ទេ
អជ្ឈេតាធិប្បា ចតុរាសីតិយោជនសហស្សនិ មហា-
សមុទ្ទា អប្បុត្តតោ ។ ហោតិ ខោ សោ
ភិក្ខុវេ សមយោ យំ ពហុនិ វស្សនិ
ពហុនិ វស្សសតានិ ពហុនិ វស្សសហស្សនិ
ពហុនិ វស្សសតសហស្សនិ នេវេ ន វស្សតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សុត្តន្តនិបាត

(៦៣) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុង
អប្ពបាលិន ទៀបក្រុងវេហាលី ។ ក្នុងពិភពនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួក
ភិក្ខុទាំងនោះ ទទួលស្តាប់ព្រះវុទ្ធដ៏កា នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះ
ករុណា ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃរ(១)ទាំងឡាយ មិនទៀងទាត់ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
សង្ឃរទាំងឡាយ មិនខ្ជាប់ខ្ជួន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃរទាំងឡាយ
មិនបិតថេរ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ បុគ្គលគួរនឿយណាយ
គួរធុញទ្រាន់ គួរធូស្រឡះ ចាកសង្ឃរទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ដូចយ៉ាង ស្តេចក្នុងឈ្មោះសិនេរុ ទទឹង ៨ ម៉ឺន ៤ ពាន់យោជន៍
បណ្តោយ ៨ ម៉ឺន ៤ ពាន់យោជន៍ លិចចុះក្នុងមហាសមុទ្រ ៨ ម៉ឺន
៤ ពាន់យោជន៍ ផុសឡើងអំពីមហាសមុទ្រ ៨ ម៉ឺន ៤ ពាន់
យោជន៍ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសម័យដែលទៀង មិន
បង្កើតចុះ អស់ច្រើនឆ្នាំ ច្រើនរយឆ្នាំ ច្រើនពាន់ឆ្នាំ ច្រើនសែនឆ្នាំ

១ សង្ឃារដែលមានចិត្តគ្រប់គ្រង និងសង្ឃារដែលមិនមានចិត្តគ្រប់គ្រង ។ អង្គថា ។

បណ្ណសកសង្កហំតោ មហាវគ្គោ

ទេវេ ខោ បន ភិក្ខុវេ អវស្សនេ យេកេចិមេ
 វិជេត្តាមភ្នតតាមធិសេតិណាវនប្បតយោ^(១) តេ ឧស្សស្សន្តិ
 វិស្សស្សន្តិ ន កវន្តិ ។ ឯវំ អនិច្ចា ភិក្ខុវេ
 សម្មា ឯវំ អន្តរា ភិក្ខុវេ សម្មា ឯវំ
 អនុស្សាសិតា ភិក្ខុវេ សម្មា យាវត្ថាទំ ភិក្ខុវេ
 អនាមេវ សព្វសម្មាវេសុ ធិត្ថិន្ទតុំ អលំ វិជ្ជិតុំ អលំ
 វិមុច្ចិតុំ ។ ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ
 យំ តតាចិ តរហាចិ ដ៏យស្ស អន្តរោ អច្ចយេន
 ធីតិយោ សុរិយោ ចាតុកវតិ ។ ធីតិយស្ស ភិក្ខុវេ
 សុរិយស្ស ចាតុកាវ យាតាចិ ត្បន្ទិយោ ត្បស្សោត្តា
 សព្វា តា ឧស្សស្សន្តិ វិស្សស្សន្តិ ន កវន្តិ ។ ឯវំ
 អនិច្ចា ភិក្ខុវេ សម្មា... អលំ វិមុច្ចិតុំ ។ ហោតិ
 ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ យំ តតាចិ តរហាចិ
 ដ៏យស្ស អន្តរោ អច្ចយេន ធីតិយោ សុរិយោ ចាតុ-
 កវតិ ។ ធីតិយស្ស ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស ចាតុកាវ
 យា តា^(២) មហានិយោ សេយ្យដីទំ តត្ថា យមុតា

១ ឧ. ព័ជិតាមភ្នតតាមធិសេតិណាវនប្បតយោ ។ ម. ព័ជិតាមភ្នតតាមធិសេតិណាវន-
 ប្បតិយោ ។ ២ ឧ. ម. យា កាចិ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភ្ញៀវមិនបង្ហាញចុះ ពីដតាម ភូតតាម ឈើ
 ជាថ្នាំ ស្មៅ នឹងឈើជាធំ ក្នុងព្រៃណាមួយ ពីដតាម ភូតតាម នឹងឈើ
 ជាថ្នាំ ស្មៅ នឹងឈើជាធំក្នុងព្រៃទាំងនោះ នឹងស្ងួត ស្ងួត មិនកើតឡើង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនខ្ជាប់ខ្ជួនយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សង្ខារទាំងឡាយ មិនបិតថេរយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ
 បុគ្គលគួរឡើយណាយ គួរធុញ្ញត្រាន់ គួររួចស្រឡះ ចាកសង្ខារទាំងពួង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិត្យ ជាគំរប់ពីរ កើត
 ប្រាកដ ដោយអំណរនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះ
 ព្រះអាទិត្យ ជាគំរប់ពីរ កើតប្រាកដហើយ ស្ទឹងតូចទាំងឡាយ បារាយណ៍
 ទឹកតូចទាំងឡាយ ណាមួយ ស្ទឹងនឹងបារាយណ៍តូចទាំងអស់
 នោះនឹងគោក រឹងស្ងួត មិនមានប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ...គួររួចស្រឡះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិត្យ ជាគំរប់បី កើតប្រាកដ
 ដោយអំណរនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះព្រះអាទិត្យ
 ជាគំរប់បី កើតមានប្រាកដ ទទេចទាំងឡាយណា គឺទន្លេគង្គា យមុនា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គទូរនិកាយស្ស សុត្តានិបាតោ

អចិន្តេតី សាគ្វ មហី សាគ្វ តា ឧស្សុស្សន្តិ វិស្សុស្សន្តិ
 ន កវ្តន្តិ ។ ឯវំ អធិប្បា ភិក្ខុវេ សម្មាសា... អលំ
 វិមុច្ចិត្តំ ។ ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ យំ
 កណាចិ កាហាចិ ជីយស្ស អន្ទុនោ អក្ខយេន ចតុត្ថា
 សុរិយោ ចាតុកវ្តតិ ។ ចតុត្ថស្ស ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស
 ចាតុកាភិ យេ តេ មហាសវា យតោ វេមា មហា-
 នទិយោ សក្កវន្តិ សេយ្យជីវំ កត្តា យថុនា អចិន្តេតី
 សាគ្វ មហី សាគ្វ តេ ឧស្សុស្សន្តិ វិស្សុស្សន្តិ ន
 កវ្តន្តិ^(១) ។ ឯវំ អធិប្បា ភិក្ខុវេ សម្មាសា... អលំ
 វិមុច្ចិត្តំ ។ ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ យំ
 កណាចិ កាហាចិ ជីយស្ស អន្ទុនោ អក្ខយេន ចតុត្ថា
 សុរិយោ ចាតុកវ្តតិ ។ ចតុត្ថស្ស ភិក្ខុវេ
 សុរិយស្ស ចាតុកាភិ យោជនសតិកានិចិ មហា
 សមុទ្ពេ ឧទកានិ ឌីត្តន្តិ ធូយោជនសតិកានិចិ

១ ឧ ម. យេ តេ មហាសវា យាតោ វេមា នវិយោ សក្កវន្តិ សេយ្យជីវំ អនោគត្តា
 សីហបយា វេរិកា កណ្តុត្តា កុណាណ ធូត្តា មគ្គាភិទិយោ ពា ឧស្សុស្សន្តិ
 វិស្សុស្សន្តិ ន កវ្តន្តិ យាថា វិស្សុន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ សត្តកនិបាត

អចិវេតី សរក្ខ មហី ទន្ធទំតាំងអស់នោះ គង់នឹងរើសស្លូត មិនមានប្រាកដ ។
 ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ សង្ខារតាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ ... គួររួច
 ស្រឡះ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ មានសម័យ ដែលព្រះអាទិត្យ ជា
 គំរប់ ៤ កើតមានប្រាកដ ដោយអំណះនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 តាំងឡាយ លុះព្រះអាទិត្យ ជាគំរប់ ៤ កើតប្រាកដហើយ ស្រេច
 តាំងឡាយណា (ភ្លឺ) ទន្ធទំតាំងឡាយនេះ គឺទន្ធគត្តា ធម្មនា
 អចិវេតី សរក្ខ មហី រមែងកើតអំព់ស្រះធនា (ភ្លឺ) ស្រេច នឹងទន្ធទំ
 តាំងអស់នោះ ក៏គោតរើសស្លូត មិនមានប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ
 សង្ខារតាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ ... គួររួចស្រឡះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 តាំងឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិត្យ ជាគំរប់ ៥ កើតប្រាកដ ដោយ
 អំណះនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ លុះព្រះអាទិត្យ
 ជាគំរប់ ៥ កើតប្រាកដហើយ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ ស្រកអស់មួយ
 យោយាជន៍ខ្លះ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ ស្រកអស់ ២ យោយាជន៍ខ្លះ

បណ្ណសកសង្កហិកោ បហវត្តោ

តិយោជនសតិកានិបិ ចតុយោជនសតិកានិបិ បញ្ច-
 យោជនសតិកានិបិ ធម្មយោជនសតិកានិបិ សត្ត
 យោជនសតិកានិបិ មហាសមុទ្ទេ ឧទកានិ ឌីតញ្ញន្ត
 សត្តកាលម្បំ មហាសមុទ្ទេ ឧទកំ សណ្ឋាតិ
 ធនាលម្បំ បញ្ចកាលម្បំ ចតុកាលម្បំ តិកាលម្បំ
 ទ្វិកាលម្បំ កាលមត្តម្បំ មហាសមុទ្ទេ ឧទកំ សណ្ឋាតិ
 សត្តចោរិសម្បំ មហាសមុទ្ទេ ឧទកំ សណ្ឋាតិ
 ធម្មចោរិសម្បំ បញ្ចចោរិសម្បំ ចតុចោរិសម្បំ តិចោរិសម្បំ
 ទ្វិចោរិសម្បំ ចោរិសមត្តម្បំ អឱ្យចោរិសម្បំ កដិមត្តម្បំ
 ជណ្ឌកមត្តម្បំ កោប្បកមត្តម្បំ មហាសមុទ្ទេ ឧទកំ
 សណ្ឋាតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ សារទសមយេ
 បុរុស្តសីតកេ ទេវេ វស្សន្តេ តត្ថ តត្ថ គោបទេសុ(១)
 ឧទកានិ បិកានិ ហោន្តិ ឯវមេវ ចោ ភិក្ខុវេ តត្ថ
 តត្ថ គោបទមត្តានិ មហាសមុទ្ទេ ឧទកានិ បិកានិ
 ហោន្តិ បញ្ចមស្ស ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស ចាតុភាវ
 អដ្ឋលីបព្វមត្តម្បំ មហាសមុទ្ទេ ឧទកំ ន ហោតិ ។

១ ម. ពោប្បបទេសេសុ ។

បណ្ណាល័យសង្គមភាព មហាវត្ត

៣ រយយោជន៍ខ្លះ ៤ រយយោជន៍ខ្លះ ៥ រយយោជន៍ខ្លះ ៦ រយ
 យោជន៍ខ្លះ ៧ រយយោជន៍ខ្លះ ទឹករំមែងដក់នៅ ក្នុងមហាសមុទ្រ
 ៧ ដំហរដើមត្នោតខ្លះ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ រំមែងដក់នៅ
 ៦ ដំហរដើមត្នោតខ្លះ ៥ ដំហរដើមត្នោតខ្លះ ៤ ដំហរដើមត្នោត
 ខ្លះ ៣ ដំហរដើមត្នោតខ្លះ ២ ដំហរដើមត្នោតខ្លះ ១ ដំហរដើម
 ត្នោតខ្លះ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ រំមែងដក់នៅ ៧ ដំហរបុរសខ្លះ ទឹក
 ក្នុងមហាសមុទ្រ រំមែងដក់នៅ ៦ ដំហរបុរសខ្លះ ៥ ដំហរបុរសខ្លះ
 ៤ ដំហរបុរសខ្លះ ៣ ដំហរបុរសខ្លះ ២ ដំហរបុរសខ្លះ ១ ដំហរបុរសខ្លះ
 ពាក់កណ្តាលដំហរបុរសខ្លះ ត្រឹមបង្កើនខ្លះ ត្រឹមជង្គង់ខ្លះ ត្រឹមក្នែក
 គោរខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភ្ញៀវមានគ្រាប់ថ្លោស ។
 បង្ការចុះ ក្នុងសាលសម័យ ទឹករំមែងដក់នៅ ក្នុងស្នាមជើងគោ ក្នុង
 ប្រទេសនោះៗ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទឹកក្នុងមហាសមុទ្រ
 ដក់នៅប៉ុនប្រឡង់ជើងគោ ក្នុងប្រទេសនោះៗ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះព្រះរាជិតៗ ជាគំរប់៥ កើតប្រាកដហើយ ទឹកក្នុង
 មហាសមុទ្រ សូម្បីត្រឹមតែមួយហ្នឹង នៃម្រាមដៃ ក៏មិនមានឡើយ

សុ ត្ថបិ ពេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សត្តនិបាតោ

ឯវំ អនិច្ចា ភិក្ខុវេ សង្ខារ... អលំ វិមុច្ចិតំ ។
 ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ សមយោ យំ
 កណាចិ ករហាចិ ទីយស្ស អន្ធមោ អច្ចយេន ឆដ្ឋា
 សុរិយោ ចាតុក្កវតិ ។ ឆដ្ឋស្ស ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស
 ចាតុក្ការា អយញ្ច មហាបបរី សំនេរុ ច បព្វតរាជា
 ធូចាយន្តិ សន្ធូចាយន្តិ សម្មធូចាយន្តិ ។ សេយ្យថាបិ
 ភិក្ខុវេ កុម្មការាតោ អាលំម្បិតោ ធូបេតិ^(១) សន្ធូ-
 បេតិ សម្មធូបេតិ ឯវេមេ ខោ ភិក្ខុវេ ឆដ្ឋស្ស
 សុរិយស្ស ចាតុក្ការា អយញ្ច មហាបបរី សំនេរុ ច
 បព្វតរាជា ធូចាយន្តិ សន្ធូចាយន្តិ ។ ឯវំ អនិច្ចា
 ភិក្ខុវេ សង្ខារ... អលំ វិមុច្ចិតំ ។ ហោតិ ខោ សោ ភិក្ខុវេ
 សមយោ យំ កណាចិ ករហាចិ ទីយស្ស អន្ធមោ
 អច្ចយេន សត្តមោ សុរិយោ ចាតុក្កវតិ ។ សត្តមស្ស
 ភិក្ខុវេ សុរិយស្ស ចាតុក្ការា អយញ្ច មហាបបរី សំនេរុ
 ច បព្វតរាជា អាទិប្បន្តិ បដ្ឋលន្តិ ឯកជាលា កន្តិ

១ ឧ. អាលំម្បិកោ បបមំ ធូយេតិ ។ ម. អាលេបិកោ បបមំ ធូមេតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនៃកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ . . . គួររួច
 ស្រឡះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិត្យ ជាតំរប់ ៦
 កើតប្រាកដ ដោយអំណរនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 លុះព្រះអាទិត្យជាតំរប់ ៦ កើតប្រាកដហើយ មហាប្រថពីនេះផង ស្តេចភ្នំ
 ឈ្មោះសិរេនុផង រមែងហុយផ្សែងឡើង ហុយផ្សែងឡើងព្រម ហុយ
 ផ្សែងឡើងសព្វ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឡឆុតឆាំងដែលបួនឆាំងបិទ
 ហើយ រមែងហុយផ្សែងឡើង ហុយផ្សែងឡើងព្រម ហុយផ្សែងឡើង
 សព្វ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះព្រះអាទិត្យជាតំរប់ ៦
 កើតប្រាកដហើយ មហាប្រថពីនេះផង ស្តេចភ្នំឈ្មោះសិរេនុផង ក៏
 ហុយផ្សែងឡើង ហុយផ្សែងឡើងព្រម យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀងយ៉ាងនេះ . . . គួររួច
 ស្រឡះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសម័យដែលព្រះអាទិត្យជាតំរប់ ៧
 កើតប្រាកដ ដោយអំណរនៃកាលដ៏វែងម្តង ។ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 លុះព្រះអាទិត្យ ជាតំរប់ ៧ កើតប្រាកដហើយ មហាប្រថពីនេះផង
 ស្តេចភ្នំឈ្មោះសិរេនុផង រមែងឆេះសព្វ រុងរឿង មានរណាតតែមួយ

បណ្ណសកសង្កហំពោ មហាវិញ្ញោ

ឥមិស្ស ច ភិក្ខុវេ មហាបឋវីយា សំនេរុស្ស ច
 បព្វតវាជស្ស ឈាយមាធានំ ឧប្បមាធានំ អភិ
 ពោតេន វិត្តា យាវ ព្រហ្មលោកាមិ កច្ចតិ សំនេរុស្ស
 ភិក្ខុវេ បព្វតវាជស្ស ឈាយមាធានំ ឧប្បមាធានំ វិនស្ស-
 មាធានំ មហតា តេជោឧទ្ធទេន អភិក្ខុតស្ស យោជន-
 សតិកានិច្ច ក្យដានំ បទុដ្ឋន្តំ ទ្វិយោជនសតិកានិច្ច
 តិយោជនសតិកានិច្ច ចតុយោជនសតិកានិច្ច បញ្ច-
 យោជនសតិកានិច្ច ក្យដានំ បទុដ្ឋន្តំ ឥមិស្ស ច
 ភិក្ខុវេ មហាបឋវីយា សំនេរុស្ស ច បព្វតវាជស្ស
 ឈាយមាធានំ ឧប្បមាធានំ នេវ ឆារីកា បញ្ញាយតិ
 ន មសិ ។ សេយ្យតាមិ ភិក្ខុវេ សប្បិស្ស វា តេនស្ស
 វា ឈាយមាធានំ ឧប្បមាធានំ នេវ ឆារីកា
 បញ្ញាយតិ ន មសិ ឯវេមេវ ទោ ភិក្ខុវេ ឥមិស្ស
 ច មហាបឋវីយា សំនេរុស្ស ច បព្វតវាជស្ស
 ឈាយមាធានំ ឧប្បមាធានំ នេវ ឆារីកា បញ្ញាយតិ
 ន មសិ ។ ឯវំ អនិច្ចា ភិក្ខុវេ សមាភ

បណ្ណសកាលសង្គហិត មហាវិទ្យា

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមហាប្រថពីនេះផង ស្ដេចភ្នំឈ្មោះ
សិរេនុផង ដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្ដៅ អណ្ដាតភ្លើងដែលត្រូវឡូលបក
ឡើងទៅ ដរាបដល់ព្រហ្មលោក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើ
ស្ដេចភ្នំឈ្មោះសិរេនុ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្ដៅ កំពុងវិនាស ដែលគំនរ
ភ្លើងដ៏ធំ គ្របសង្កត់ហើយ កំពូលភ្នំទាំងឡាយ ១ រយយោជន៍ខ្លះ ក៏
ងាប់រត់រាយ កំពូលភ្នំទាំងឡាយ ២ រយយោជន៍ខ្លះ ៣ រយយោជន៍ខ្លះ
៤ រយយោជន៍ខ្លះ ៥ រយយោជន៍ខ្លះ ក៏ងាប់រត់រាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
កាលបើមហាប្រថពីនេះផង ស្ដេចភ្នំឈ្មោះសិរេនុផង ដែលភ្លើងកំពុង
ឆេះក្ដៅ ផែនកំមិនប្រាកដ កំញមកំមិនប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ដូចជាសប្បត្តិ ប្រេតត្តិ កាលដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្ដៅ ផែន
កំមិនប្រាកដ កំញមកំមិនប្រាកដ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
មហាប្រថពីនេះផង ស្ដេចភ្នំឈ្មោះសិរេនុនេះផង កាលដែលភ្លើង
កំពុងឆេះក្ដៅ ផែនកំមិនប្រាកដ កំញមកំមិនប្រាកដ យ៉ាងនោះ
ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនទៀង ប៉ងនេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

ឯវំ អន្តរា ភិក្ខុវេ សង្ខារា ឯវំ អនស្សាសិកា ភិក្ខុវេ
សង្ខារា យាវោទំ ភិក្ខុវេ អនរបេវ សទ្ធិសង្ខារេសុ
និព្វិន្ទិតំ អនំ វិនិច្ឆិតំ អនំ វិមុច្ចិតំ ។

តត្រ ភិក្ខុវេ កោ មន្តា កោ សទ្ធាតា អយព្វា
បឋវី សីលេវ ច បព្វតរាជោ និម្មិតស្សន្តំ វិនិម្មិតស្សន្តំ
ន កវិស្សន្តិតំ អព្វាត្រ និជ្ជបទេហំ ។

ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ សុនេត្តោ នាម សត្តា អហោសិ
តត្ថករោ កាមេសុ វិតរកោ ។ សុនេត្តស្ស ខោ បន
ភិក្ខុវេ សត្តនោ អនេកានិ សាវកសតានិ អហោសំ ។
សុនេត្តោ សត្តា សាវកានំ ព្រហ្មលោកសហព្យាបាយ
ធម្មំ នេសេតិ ។ យេ ខោ បន ភិក្ខុវេ សុនេត្តស្ស
សត្តនោ ព្រហ្មលោកសហព្យាបាយ ធម្មំ នេសេត្តស្ស
សព្វេន សព្វំ សាសនំ អាជីវេសុ តេ កាយស្ស
ភេតោ បច្ឆរណា សុតតិ ព្រហ្មលោកំ ឧបបជ្ជីសុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនខ្ជាប់ខ្ជួនយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សង្ខារទាំងឡាយ មិនបិភេដយ៉ាងនេះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ហេតុនេះ បុគ្គលត្រូវឡើយណាយ គួរធុញ្ញត្រាន់ គួររួចស្រឡះចាក
 សង្ខារទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នរណាដឹង នរណាជឿក្នុង
 សង្ខារនោះថា ផែនដីនេះក្តី ស្តេចភ្នំឈ្មោះសិរេត្តក្តី គង់នឹងឆេះរលាយ
 គង់នឹងវិនាស មិនមានប្រាកដយ៉ាងនេះ វៀរលែងតែអរិយសាវកទាំង
 ឡាយ អ្នកមានបទគឺធម៌ឃើញហើយ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីព្រេងនាយ មានគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ ជា
 អ្នកធ្វើខ្យល់ដូចជាកំពង់ ជាអ្នកប្រាសចាក^(១)ភគៈ ក្នុងកាមទាំងឡាយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ មានរយៈវែងសាវកដ៏ច្រើន ។
 គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ សំដែងធម៌ដល់ពួកសាវក ដើម្បីឲ្យបានទៅកើតក្នុង
 ព្រហ្មលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ កំពុង
 សំដែងធម៌ ដើម្បីឲ្យបានទៅកើត ក្នុងព្រហ្មលោក ពួកសាវកណា
 ដឹងច្បាស់ខ្សោពាក្យប្រៀនប្រដៅទាំងអស់ ដោយសព្វគ្រប់ ពួកសាវកទាំង
 នោះ លុះបែកផ្ទាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ទៅកើតឯសុគតិ ព្រហ្មលោក ។

១ គ្រាន់តែស្លាប់រាងកាយអំណាចឈាន មិនបានលះដាច់ទេ ។

បណ្ណាល័យសង្ក្រឹត មហាវិថី

យេ ន សាទ្វេន សត្វំ សាសនំ អាជានីសុ តេ
 កាយស្ស កេនា បរម្មណា អប្បេក្ខេ បរិនិព្វត-
 វស្សត្ថំ ទេវនំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ អប្បេក្ខេ
 និម្មានត្ថំ ទេវនំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ អប្បេក្ខេ
 តុណ្ហត្ថំ ទេវនំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ អប្បេក្ខេ
 យាមាទំ ទេវនំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ អប្បេក្ខេ
 តាវត្ថស្វនំ ទេវនំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ អប្បេក្ខេ
 ចាតុម្ពហាវនីកានំ ទេវនំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ
 អប្បេក្ខេ ខត្តិយមហាសាលានំ សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ
 អប្បេក្ខេ ព្រាហ្មណមហាសាលានំ សហព្យតំ
 ឧបបជ្ជីសុ អប្បេក្ខេ កហមតិមហាសាលានំ
 សហព្យតំ ឧបបជ្ជីសុ ។

អដ្ឋោ ភិក្ខុវេ សុនេត្តស្ស សុត្តោ ឯតទ
 ហោសិ ន ទោ មេតំ បដិវ្វបំ យោហំ សាវតានំ
 សមសមគតិយោ អស្សំ អភិសស្សាវេ យេនាហំ
 ឧត្តំ មេតំ ភាវេយ្យតិ ។ អដ្ឋោ ភិក្ខុវេ សុនេត្តា
 សត្តា សត្ត វស្សនំ មេត្តចិត្តំ ភាវេ សិ

បណ្ណាសកាសង្គមាត មហាវ្ត

ពួកសាវ័កណា មិនដឹងច្បាស់នូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ ដោយសព្វ
 គ្រប់ទេ ពួកសាវ័កនោះ លុះបែកផ្ទុយ រាងកាយស្លាប់ទៅ ពួក
 ខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតា ជាន់បរនិមិត្តវិសេស្តី ពួកខ្លះ ទៅ
 កើតជាមួយនឹងពួកទេវតា ជាន់និម្មានវតី ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹង
 ពួកទេវតាជាន់តុសិត ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាជាន់យាមៈ
 ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយ
 នឹងពួកទេវតាជាន់ចាតុម្មហារាជិក ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកខត្តិយ-
 មហាសាល ពួកខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកព្រាហ្មណមហាសាល ពួក
 ខ្លះ ទៅកើតជាមួយនឹងពួកគហបតិមហាសាល ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ មានសេចក្តី
 គ្រិះរិះដូច្នេះថា ហេតុនេះ មិនសមគួរសោះ ដែលពាត្តាអញ ជាអ្នក
 មានគតិស្មើ ៗ នឹងពួកសាវ័កក្នុងភពមុខ បើដូច្នោះ មានតែពាត្តាអញ
 ចំរើននូវមេត្តាឱ្យលើសលុប ជាងបឋមជ្ឈានទៅទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ លំដាប់នោះ គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ ចំរើននូវមេត្តាចិត្តអស់ ៧ ឆ្នាំ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

សត្វ វស្សានំ មេត្តចិត្តំ ភវេត្វា សត្វ សំវេស្តវិជ្ជតិវេរ្យ
 ន យិចំ លោកំ បុនាគមាសំ សំវេស្តមារេ ឥន្ទំ
 ភិក្ខុវេ លោកេ អាភិស្សុបតោ ហោតិ វិជ្ជមារេ
 លោកេ ឥន្ទំ ព្រហ្មវិមាណំ ឧបបជ្ជតិ ។ តត្រ ឥន្ទំ
 ភិក្ខុវេ ព្រហ្មា ហោតិ មហាព្រហ្មា អភិក្ខុ
 អនភិក្ខុតោ អញ្ញនេត្តនេសោ វសវត្ថំ ធម្មិសត្វត្ថំ ទោ
 មន ភិក្ខុវេ សក្កោ អហោសំ នេវនបិណ្ឌោ
 អនេត្ថសត្វត្ថំ រាជា អហោសំ ចក្កវត្ថំ ធម្មកោ
 ធម្មរាជា ទាតុរន្តោ វិជិតាវី ជនបទត្ថាវិយប្បត្តោ
 សត្វាតនសមណ្ឌតតោ មរោសហស្សំ ទោ មនស្ស
 បុត្តា អហោសំ ឥន្ទរា វិជ្ជត្វា មរោសេនប្បមទ្ធា ។
 សោ ឥចំ បរិវី សាគរវរិយន្តំ អនណ្ឌេន
 អសត្ថេន ធម្មេន អភិវិជ្ជេយ អដ្ឋោវសំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សត្តកនិបាត

លុះចំរើននូវមេត្តចិត្តអស់ ៧ ឆ្នាំហើយ ក៏នៅមកតាន់លោកនេះទៀត
អស់ ៧ សំរង់វិវត្តកម្ម ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីដំណាលថា
កាលលោកកំពុងវិនាស គ្រូឈ្មោះសុទេត្ថៈ ក៏បានទៅកើត ក្នុង
ព្រហ្មលោកជាន់អាកសវ្យៈ កាលលោកកំពុងចំរើន ក៏ចូលទៅកើតក្នុង
សុញ្ញវិមាននៃព្រហ្ម ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីដំណាលថា
ក្នុងសុញ្ញវិមាននៃព្រហ្មនោះ មានព្រហ្មជាមហាព្រហ្ម គ្របសង្កត់នូវ
ព្រហ្មឯទៀត ។ បាន ព្រហ្មឯទៀត ។ មិនអាចគ្របសង្កត់លើបាន ជា
អ្នកឃើញហេតុដោយសព្វគ្រប់ ជាអ្នកធ្វើជនទាំងពួង ឲ្យលុះនៅក្នុង
អំណាចខ្លួន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូឈ្មោះសុទេត្ថៈ បានជាសក្កៈ
ជាធំជាងទៅតាទាំងឡាយ ៣៦ លើក បានជាស្តេចចក្រពត្តិ ប្រកបដោយ
ធម៌ ជាធម្មរាជា (ជាឥស្សរៈលើផែនដី) មានមហាសមុទ្រទាំង ៤ ជាទី
បំផុត ព្រះអង្គជាស្តេចឈ្នះសង្គ្រាម ទ្រង់មានជនបទ ដល់នូវសេចក្តី
មាំមួន ប្រកបដោយកែវ ៧ ប្រការ ព្រះរាជបុត្ររបស់ព្រះអង្គច្រើនជាង
ពាន់ សុទ្ធតែជាអ្នកក្លៀវក្លា មានសភាពជាអ្នកមានសេចក្តីព្យាយាម
សង្កត់សង្កិននូវសេនារបស់ស្តេចដទៃ បានច្រើនរយលើក ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់ប្រាមប្រាប គ្រប់គ្រងផែនដីដែលមានសាគរ ជាទីបំផុតដោយ
ធម៌ មិនបាច់ប្រើអាជ្ញា មិនបាច់ប្រើគ្រឿងសស្ត្រាវុធឡើយ ។

បណ្ណសកសង្កត់ពោ មហាវគ្គោ

សោ ហិ នាម ភិក្ខុវេ សុនេត្តោ សត្តា
 ឯវំ ធិយាយុកោ សមាធា ឯវំ ចិវដ្ឋិតកោ
 អបរមុត្តោ អហោសិ ជាតិយា ជរាយ មរណាន
 សោកេហិ បរិនេវេហិ ទុក្ខេហិ នោមនស្សេហិ
 ទុកាយាសេហិ អបរមុត្តោ ទុក្ខស្មាត វិនាមិ ។
 តំ ភិក្ខុ ហេតុ ។ ចតុន្នំ ធម្មានំ
 អនុពោធា អប្បដិវេធា ។ កកមេសំ ចតុន្នំ ។
 អរិយស្ស សីលស្ស អនុពោធា អប្បដិវេធា អរិយស្ស
 សមាធិស្ស អនុពោធា អប្បដិវេធា អរិយាយ បញ្ញាយ
 អនុពោធា អប្បដិវេធា អរិយាយ វិធីត្តិយា អនុ-
 ពោធា អប្បដិវេធា ។ តយំទំ ភិក្ខុវេ អរិយំ សីលំ
 អនុត្តំ បដិវិទ្ធិ អរិយោ សមាធិ អនុត្តោ
 បដិវិទ្ធា អរិយា បញ្ញា អនុត្តោ បដិវិទ្ធា អរិយា
 វិធីត្តិ អនុត្តោ បដិវិទ្ធា ។ ទុច្ឆិដ្ឋា កវតស្លា ធីណា
 កវនេត្តិ នត្តិនានិ បុណ្ណពោតិ ។ នំនមោច កកម

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលដូចជាគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈនោះ មានអាយុវែង
យ៉ាងនេះ បិតានៅយូរយ៉ាងនេះ ក៏នៅតែជាអ្នកមិនផុតអំពី ជាតិ ជរា
មរណៈ សោកៈ ខ្សឹកខ្សួល ទុក្ខ ទោមនស្ស ចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត
តថាគតហៅថា មិនរួចអំពីទុក្ខដូច្នេះ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។
ព្រោះមិនទាន់ត្រាស់ដឹង មិនទាន់ចាក់ធ្លុះ ចំពោះនូវធម៌ទាំង ៤ ។
ធម៌ទាំង ៤ តើដូចម្តេច ។ គឺមិនទាន់ត្រាស់ដឹង មិនទាន់ចាក់ធ្លុះ
នូវសីលដ៏ប្រសើរ ១ មិនទាន់ត្រាស់ដឹង មិនទាន់ចាក់ធ្លុះនូវសមាធិ
ដ៏ប្រសើរ ១ មិនទាន់ត្រាស់ដឹង មិនទាន់ចាក់ធ្លុះនូវបញ្ញាដ៏ប្រសើរ ១
មិនទាន់ត្រាស់ដឹង មិនទាន់ចាក់ធ្លុះនូវវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សីលដ៏ប្រសើរនោះឯង ដែលបុគ្គលបានត្រាស់ដឹង បាន
ចាក់ធ្លុះហើយ សមាធិដ៏ប្រសើរ ដែលបុគ្គលបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះ
ហើយ បញ្ញាដ៏ប្រសើរ ដែលបុគ្គលបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ
វិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ដែលបុគ្គលបានត្រាស់ដឹង បានចាក់ធ្លុះហើយ ។ កវត្តណ្ណា
គឺសេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងកត ក៏សូន្យទៅ ខ្សែ គឺតណ្ហាដែលអាចនាំសត្វ
អំពីកតមួយ ទៅកតមួយ ក៏អស់ទៅ កតថ្មីទៀត ក៏មិនមានក្នុងកាល
ឥឡូវនេះឡើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់សំដែងដូច្នេះហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

ឥន្ទ វត្ថុន កុកតោ អថាបរំ ឯតទេវេច សត្វា
 សំរំ សមាជំ បញ្ញា ច វិញ្ញត្តិ ច អនុត្តរា
 អនុត្តរា ឥមេ ធម្មា តោតមេន យេសស្សីនា
 ឥត តុទ្ធា អភិញ្ញាយ ធម្មមគ្គាសំ ភិក្ខុនំ
 ទុក្ខសង្ខតករោ សត្វា ចក្កមា បរិនិព្វានោតិ ។

[៦៤] យេតោ ទោ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ បច្ចន្តិមំ នគរំ
 សត្តហំ នគរបរិក្ខារេហំ សុបរិក្ខតំ^(១) ហោតិ ចតុន្ទរា
 អាហារាវនំ និគាមលាភី ហោតិ អតិច្ឆលាភី អគ-
 សរលាភី ឥន្ទ វត្ថុនំ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ បច្ចន្តិមំ នគរំ
 អគរណីយំ ពាហិវេហំ បច្ចត្តិកេហំ បច្ចាមិកេហំ ។
 តតមេហំ សត្តហំ នគរបរិក្ខារេហំ សុបរិក្ខតំ
 ហោតិ ។ ឥន្ទ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ បច្ចន្តិមេ នគរេ
 ឯសិកា ហោតិ តម្អិរនេមា សុនិខាតា អចលា
 អសម្បវេធិ ។ ឥតិមា បឋមេន នគរបរិក្ខារេន សុបរិ-
 ក្ខតំ ហោតិ រញ្ញោ បច្ចន្តិមំ នគរំ អន្តន្តរំ កុត្តយា

១ ឧ. ម. សុបរិក្ខតំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ព្រះសុគតជាសាស្តា លុះទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាដូច្នេះហើយ ក៏ទ្រង់
ត្រាស់ដូច្នេះ តទៅទៀតថា

ធម៌ទាំងនេះ គឺសីល សមាធិ បញ្ញា នឹងវិមុត្តិ ដ៏ប្រសើរ
ព្រះគោតមដ៏មានយស បានត្រាស់ដឹងហើយ ព្រះពុទ្ធទ្រង់
ត្រាស់ដឹងយ៉ាងនេះហើយ ទើបសំដែងធម៌ប្រាប់ ដល់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ព្រះសាស្តាមានចក្ខុ ទ្រង់ធ្វើឲ្យព្រះនិព្វាន
ជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ។

[៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុត
នៃដែន ដែលរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ^(១) យ៉ាង ទាំងស្តេច
ក៏រមែងបានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយងាយរួច
អាហារ ៤ យ៉ាង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះគឺថាគតហៅថា នគរនៃស្តេច
ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលពួកបច្ចាមិត្ត ជាសត្រូវខាងក្រៅ មិនគប្បីធ្វើ
បាន ។ នគរដែលរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ ៧ យ៉ាង តើ
ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ក្នុង
លោកនេះ មានសសរគោល មានរណ្តៅដ៏ជ្រៅ ដែលគេដាំល្អហើយ
មិនកម្រើក មិនរោញ ។ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលរៀប
ចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារទី ១ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងឲ្យពួកជនខាងក្នុង

១ គ្រឿងរក្សាទីពឹង ។

បណ្ណសកសង្កតំភោ មហាវគ្គោ

ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 រោ បច្ឆន្តិមេ នគរេ បរិទា ហោតិ តម្ករ
 ចេវ វិត្តតា ច ។ ឥមំនា ធុតិយេន នគរបរិក្ខារេន
 សុបរិក្ខតំ ហោតិ រោ បច្ឆន្តិមំ នគរំ អន្តរាជំ
 គុតិយា ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។ បុន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ រោ បច្ឆន្តិមេ នគរេ អនុបរិយាយបដោ
 ហោតិ ឧទ្ទោ ចេវ វិត្តតោ ច ។ ឥមំនា តតិយេន
 នគរបរិក្ខារេន សុបរិក្ខតំ ហោតិ រោ បច្ឆន្តិមំ
 នគរំ អន្តរាជំ គុតិយា ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ រោ បច្ឆន្តិមេ នគរេ តហុ
 អាវុធំ សន្និច្ចតំ ហោតិ សលាគរោ ដេវនិគក្ខ(១) ។
 ឥមំនា ចតុត្ថេន នគរបរិក្ខារេន សុបរិក្ខតំ ហោតិ
 រោ បច្ឆន្តិមំ នគរំ អន្តរាជំ គុតិយា ពាហិរាជំ
 បដិយាតាយ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ រោ
 បច្ឆន្តិមេ នគរេ តហុ ពលកាយោ បដិស្ថាតិ
 សេយ្យដីធំ ហត្ថារោហា អស្សារោហា រដិកា
 ធនុត្តហា ចេលកា ចលកា បិណ្ឌនាយកា

១ ឱ. ដេវនិយក្ខ ។

បណ្ណសកលវិទ្យាល័យ មហាវិទ្យាល័យ

ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយ
 ទៀត នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានស្នាមភ្លោះដ៏ជ្រៅផង
 ធំទូលាយផង ។ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលរៀបចំល្អ
 ហើយ ដោយនគរបរិក្ខារទី ២ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង
 ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
 នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានផ្លូវយាមល្បឿនដ៏ល្អស្រស់ ទូលាយ
 ផង ។ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលរៀបចំល្អហើយ
 ដោយនគរបរិក្ខារទី ៣ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការ
 ពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត នគរនៃ
 ស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានការពារដ៏ច្រើនគឺ ព្រាហ្ម នឹងលំពែងផង
 នឹងការពារមានមុខម្ខាងផង ដែលគេសន្សំទុកហើយ ។ នគរនៃស្តេច ជាទី
 បំផុតនៃដែន ដែលគេរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ ទី ៤ នេះ
 ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន
 មានពួកពលដ៏ច្រើន តែងនៅអាស្រ័យ គឺ ទ័ពជិះដំរី ទ័ពជិះសេះ
 ទ័ពបរេថ ខ្នាតធំ អ្នកកាន់ទ័ពជ័យ (ដើរមុខ) អ្នកចាត់កងទ័ព
 ជាអ្នកឱ្យស្ម័គ្រចិត្ត (ពួកអ្នកចែកស្បៀងដល់ពួកទាហានក្នុងសង្គ្រាម)

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សុត្តានិបាតោ

ឧត្តា ភវេមុត្តា មច្ចុន្និនោ មហានាតា ស្សរា
 មច្ចុន្និនោ(១) ចច្ចុន្និនោ ទាសកមុត្តា ។
 ឥមំនា មញ្ញមេន នគរបរិក្ខារេន សុបរិក្ខតំ
 ហោតិ រញ្ញោ ចច្ចុន្និមំ នគរំ អត្តន្តរាជំ គុត្តយា
 ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 រញ្ញោ ចច្ចុន្និមេ នគរេ នោភវិកោ ហោតិ បណ្ឌិតោ
 ឲ្យត្ថោ មេធាវី អញ្ញតាជំ ជីវេនតា ញាតាជំ
 បវេសេតា ។ ឥមំនា នជ្ឈេន នគរបរិក្ខារេន សុបរិក្ខតំ
 ហោតិ រញ្ញោ ចច្ចុន្និមំ នគរំ អត្តន្តរាជំ គុត្តយា
 ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរំ ភិក្ខុវេ រញ្ញោ
 ចច្ចុន្និមេ នគរេ នាគារោ ហោតិ ឧត្តោ ចេវ វិត្ថោ
 ច វាសនេនេវេនសម្បជ្ជោ ច ។ ឥមំនា សត្តមេន
 នគរបរិក្ខារេន សុបរិក្ខតំ ហោតិ រញ្ញោ ចច្ចុន្និមំ
 នគរំ អត្តន្តរាជំ គុត្តយា ពាហិរាជំ បដិយាតាយ ។
 ឥមេហិ សត្តហិ នគរបរិក្ខារេហិ សុបរិក្ខតំ ហោតិ ។

១ អយំ បាធិ ឧ.ម. បោត្តកេសុ នង្គិ ។ អដ្ឋកថាយម្បិ ន ទិស្សតំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តន្តនិដាគ

ពួកកដបុត្រ អ្នកពុទ្ធការ (ចូលទៅក្នុងសង្គ្រាម) ពួកទាហាន អ្នកលុក
 ចូល ពួកទាហាន អ្នកអង្គអាច ពួកទាហាន អ្នកភ្ញៀវភ្នំ
 ដូចជាដំរីដំប្រសើរ ពួកទាហាន អ្នកទ្រទ្រង់នូវដែនក្តារ (សម្រាប់
 ការការសរ) គឺខែល ពួកទាហាន អ្នកពាក់អាវក្រោះ ពួកទាហាន
 ជាកូននៃជនជាតាសៈ ។ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលគេ
 រៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារទី ៥ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជន
 ខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មួយទៀត នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានឆ្នាំទ្វារ ជាបណ្ឌិត
 អ្នកល្បាស់វៃ មានបញ្ញា ឃាត់ពួកជនដែលមិនស្គាល់ បើកឲ្យពួកជន
 ដែលស្គាល់ចូលទៅ ។ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលគេរៀបចំ
 ល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ ទី ៦ នេះ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង
 ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយ
 ទៀត នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានកំពែងខ្ពស់ផង ក្រាស់ផង
 បរិបូណ៌ដោយគ្រឿងអប់រំនិងគ្រឿងលាបផង ។ នគរនៃស្តេច ជាទី
 បំផុតនៃដែន ដែលគេរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារទី ៧ នេះ
 ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។
 នគរដែលគេរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារ ៧ យ៉ាងនេះ ។

បណ្ណសកលដ្ឋហិកោ មហាវគ្គោ

តតមេសំ ចតុន្តំ អាហារាណំ និកាមលាភំ ហោតិ
 អតិច្ឆលាភំ អតិសារលាភំ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ រញ្ជោ
 បច្ចុន្តមេ នគរេ ពហំ តិណិកដោទតំ សង្កចិត្តំ
 ហោតិ អត្ថន្តរាណំ រតិយា អបរិតស្សយ ដាស្សីហារា-
 រាយ ពាហិរាណំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 រញ្ជោ បច្ចុន្តមេ នគរេ ពហំ សាលយវតំ សង្កចិត្តំ
 ហោតិ អត្ថន្តរាណំ រតិយា អបរិតស្សយ ដាស្សីហារា-
 រាយ ពាហិរាណំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរំ ភិក្ខុវេ
 រញ្ជោ បច្ចុន្តមេ នគរេ ពហំ តិលមុត្តមាសាបរណំ
 សង្កចិត្តំ ហោតិ អត្ថន្តរាណំ រតិយា អបរិតស្សយ
 ដាស្សីហារាយ ពាហិរាណំ បដិយាតាយ ។ មុន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ រញ្ជោ បច្ចុន្តមេ នគរេ ពហំ កេសដ្ឋំ សង្ក-
 ចិត្តំ ហោតិ សេយ្យដីទំ សប្បំ នវដិតំ តេលំ មជ្ជ
 ដាលិតំ លោលំ អត្ថន្តរាណំ រតិយា អបរិតស្សយ

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ចុះស្ដេចដែលបានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយងាយ នូវ
 អាហារទាំង ៤ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ
 នគរនៃស្ដេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានស្រូវនឹងទសនឹងទឹកដ៏ច្រើន ដែល
 គេសន្សំទុកហើយ ដើម្បីសេចក្ដីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅ
 សប្បាយដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត នគរនៃស្ដេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានស្រូវ
 ខ្សោយ នឹងស្រូវដំណើបដ៏ច្រើន ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្ដីត្រេកអរ
 ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការ
 ពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត នគរនៃ
 ស្ដេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានល្ង នឹងសណ្តែក នឹងអបរណ្ណជាតិដ៏ច្រើន
 ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្ដីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅ
 សប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត នគរនៃស្ដេច ជាទីបំផុតនៃដែន មាន
 ភេសជ្ជៈច្រើន គឺទឹកដោះថ្នាំ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ ទឹកអំពៅ
 នឹងអម្បិល ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្ដីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្តរនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

ដាសុខិហារាមេ ពាហិរាមំ បដិយាតាយ ។ ឥមេសំ
 ចតុន្ទំ អាហារាមំ និកាមលាភំ ហោតិ អតិច្ឆលាភំ
 អគសីរលាភំ ។ យតោ ខោ ភិក្ខុវេ រព្យោ បច្ចន្តមំ
 នគរំ សត្តហំ នគរបិក្ខុវេហំ សុបិក្ខុតំ ហោតិ
 ចតុន្ទញ្ច អាហារាមំ និកាមលាភំ ហោតិ អតិច្ឆលាភំ
 អគសីរលាភំ ឥន្ទំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ រព្យោ បច្ចន្តមំ នគរំ
 អគរណីយំ ពាហិវេហំ បច្ចន្តតេហំ បប្បាមិត្តេហំ
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ យតោ អរិយស្សវគោ សត្តហំ
 សទ្ធូម្មេហំ សមដ្ឋាគតោ ហោតិ ចតុន្ទញ្ច ឈានាមំ
 អាគិចេតសីកាមំ ទិដ្ឋធម្មសុខិហារាមំ និកាមលាភំ
 ហោតិ អតិច្ឆលាភំ អគសីរលាភំ អយំ វុច្ឆតិ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវគោ អគរណីយោ មារស្ស អគរណីយោ
 ចាប័មតោ ។ តតមេហំ សត្តហំ សទ្ធូម្មេហំ សមដ្ឋា-
 គតោ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ រព្យោ បច្ចន្តមេ
 នគរេ ឯសិកា ហោតិ ឥន្ទ្រនេមា សុនិខាតា អចលា
 អសម្បវេធិ អព្ពន្ធរាមំ តុត្ថិយា ពាហិរាមំ បដិយាតាយ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រួសារកាយ សព្វគ្រួសារ

ដើម្បីនៅសប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ ។ ស្ដេចវិមលបានតាមប្រាថ្នា បានមិនលំបាក បានដោយឆ័យនូវអាហារទាំង ៤ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា នគរនៃស្ដេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលរៀបចំល្អហើយ ដោយនគរបរិក្ខារទាំង ៧ យ៉ាង ទាំងស្ដេចក៏វិមលបានតាមប្រាថ្នា បានមិនលំបាក បានដោយឆ័យនូវអាហារទាំង ៤ យ៉ាង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះគឺជាគតហៅថា នគរនៃស្ដេច ជាទីបំផុតនៃដែន ដែលពួកបច្ចាមិត្តជាសត្រូវខាងក្រៅ មិនគប្បីធ្វើបាន (យ៉ាងណាមិញ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសង្ឃ ៧ យ៉ាង បានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយឆ័យនូវឈានទាំង ៤ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តដ៏ប្រសើរ មានការនៅជាសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះគឺជាគតហៅថា អរិយសាវ័ក ដែលមានមិនគប្បីធ្វើបាន ដែលមានមិនចិត្តបាប មិនគប្បីធ្វើបាន យ៉ាងនោះដែរ ។ អរិយសាវ័កជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសង្ឃ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្ដេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានសសរគោល មានរណ្ដៅ ដីជ្រៅដែលគេដាំដោយល្អ មិនកម្រើក មិនរញ្ជួយ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ។

បណ្ណសកសង្កហំតោ មហាវគ្គោ

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ សន្នោ ហោតិ
 សន្នហតិ តថាគតស្ស ពោធិំ ឥតិបិ សោ កកវា
 ។ បេ ។ ពុទ្ធា កកវាតិ ។ សន្នាសិកោ^(១)
 ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ អកុសលំ បដហតិ កុសលំ
 ភាវេតិ សាវជ្ឈំ បដហតិ អនវជ្ឈំ ភាវេតិ សុទ្ធិំ អត្តានំ
 បរិហាតិ ។ ឥមំនា បឋមេន សទ្ធិម្មេន សមញ្ញគតោ
 ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ រកោ បច្ចន្តិមេ នគវេ
 បរិទា ហោតិ កម្មវា ចេវ វិត្តតា ច អត្តន្តរានំ
 តុត្តយា ពាហិរានំ បដិយាតាយ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវកោ ហិរិមា ហោតិ ហិរិយតិ កាយទុច្ចរិតេន
 វចិទុច្ចរិតេន មនោទុច្ចរិតេន ហិរិយតិ ចាបកានំ
 អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តយា ។ ហិរិបរិទា ភិក្ខុវេ
 អរិយស្សវកោ អកុសលំ បដហតិ កុសលំ ភាវេតិ
 សាវជ្ឈំ បដហតិ អនវជ្ឈំ ភាវេតិ សុទ្ធិំ អត្តានំ បរិហាតិ ។
 ឥមំនា ទុតិយេន សទ្ធិម្មេន សមញ្ញគតោ ហោតិ ។

១ ម. សព្វេ ច តោ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកមានសុត្វា រមែងជឿចំពោះ
 ពោធិញ្ញាណ របស់គឺថាគតដូច្នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ
 ។ បេ ។ ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវបតុភវិយសច្ច ទ្រង់លែងត្រឡប់មក
 កាន់កាប់ច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ទុកដូចជា
 សសរគោល រមែងលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសល លះ
 បង់នូវអំពើ ដែលមានទោស ចំរើននូវអំពើ ដែលមិនមានទោស
 រក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកប
 ដោយព្រះសទ្ធម្មទី ១ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច
 ជាទីបំផុតនៃដែន មានស្នាមភ្លោះដ៏ជ្រៅជង ធំទូលាយផង ដើម្បី
 គ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណា
 មិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកខ្មាសបាប រមែងខ្មាស
 កាយទុច្ចរិត វិបីទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត រមែងខ្មាសការច្នៃប្រសព្វ
 នូវអកុសលធម៌ ដ៏លាមកទាំងឡាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក មានហិរិទុកជាស្នាមភ្លោះ រមែង
 លះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសល លះបង់នូវអំពើ ដែលមាន
 ទោស ចំរើននូវអំពើ ដែលមិនមានទោស រក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ។
 អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកប ដោយព្រះសទ្ធម្មទី ២ នេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សព្វកនិបាតោ

សេយ្យជាប់ ភិក្ខុវេ រក្សា បច្ចន្តមេ ឆកវ អនុ-
បរិយាយបដោ ហោតិ ឧក្កោ ចេវ វិត្តតោ ច
អន្តរាមំ កុត្តយា តាហិរាមំ បដិយាតាយ ឯវេមេវ
ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ ឡិក្ខប្បី ហោតិ ឡិក្ខប្បតិ
កាយទុច្ចរិតេន វេទិទុច្ចរិតេន បច្ឆេទុច្ចរិតេន ឡិក្ខប្បតិ
ចាបកាមំ អកុសលាមំ ធម្មាមំ សមាបត្តិយា ។
ឡិក្ខប្បបរិយាយបដោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ អកុសលំ
បដិហតិ កុសលំ ភាវេតិ សាវ្យំ បដិហតិ អនុវ្យំ
ភាវេតិ សុទ្ធិំ អត្តាមំ បរិហរតិ ។ ឥមំនា តតិយេន
សទ្ធិម្បេន សមន្មាគតោ ហោតិ ។ សេយ្យជាប់ ភិក្ខុវេ
រក្សា បច្ចន្តមេ ឆកវ តហំ អាវុំ សន្និច្ចតិ
ហោតិ សលាគតោវ ជេវនិគកា អន្តរាមំ កុត្តយា
តាហិរាមំ បដិយាតាយ ឯវេមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយ-
ស្សវកោ តហុស្សតោ ហោតិ ។ ចេ ។ ទិដ្ឋិយា
សុប្បដិវិទ្យា ។ សុតារុំនា ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិកាយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានផ្លូវប៉ា
 យាមឈ្លាតដ៏ស្រស់ផង ដ៏ទូលាយផង ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង
 ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកមានសេចក្តីតក់ស្លុត ចំពោះបាប
 រមែងតក់ស្លុត ចំពោះកាយទុច្ចរិត វច្ឆិកាទុច្ចរិត មនោទុច្ចរិត រមែង
 តក់ស្លុត ចំពោះការច្នៃប្រសព្វ នូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដ៏លាមក
 ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក មាន
 ឥត្តប្បៈទុកជាផ្លូវយាមឈ្លាត រមែងលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសល
 លះបង់នូវអំពើមានទោស ចំរើននូវអំពើមិនមានទោស រក្សាខ្លួនឲ្យ
 បរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធិ ព្យា នេះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានគ្រឿង
 អាវុធដ៏ច្រើន គឺព្រួញនឹងលំពែងផង នឹងព្យាធិមានមុខម្ខាងផង ដែល
 គេសន្សំទុក ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវ
 ខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ជា
 ពហុសម្បត្តិ ។ បេ ។ ចាកផ្ទះចំពោះដោយទិដ្ឋិ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក មានការចេះដឹង ទុកជាអាវុធិ
 រមែងលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសល លះបង់នូវអំពើមានទោស

បណ្ណសកាបង្កំហំពោ មហាវត្តោ

អត្តសនំ បដហតិ ត្ថុសនំ កាវេតិ សាវជ្ឈំ
 បដហតិ អនវជ្ឈំ កាវេតិ សុទ្ធិំ អត្តានំ បរិហរតិ ។
 វិមិទា ចតុត្ថេន សទ្ធម្មេន សមញ្ញតតោ ហោតិ ។
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ វណ្ណោ បច្ចុន្តមេ នគរេ ពហុ
 ពលកាយោ បដិវសតិ សេយ្យថីទំ ហត្ថារោហា
 អស្សារោហា វជីកា ធនុគ្គហា ចេលកា ចលកា
 វិណ្ឌនាយកា ឧត្តា រាជបុត្តា បត្តន្និនោ មហាជាតា
 ស្វរា បច្ឆាលីកា^(១) ចម្មយោធិនោ ទាសកបុត្តា
 អក្កន្តរាជំ កុត្តយា កាហិរាជំ បដិយានាយ ឯវមេវ
 ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវាកោ អារទ្ធីវីរោ វិហរតិ
 អត្តសនាជំ ធម្មានំ មហាជាយ ត្ថុសនាជំ ធម្មានំ
 ឧបសម្ពាយ ជាមរា ធម្មបរក្កមោ អនិក្ខត្តតុរោ
 ត្ថុសលេសុ ធម្មេសុ ។ វីរិយពលកាយោ ភិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សវាកោ អត្តសនំ បដហតិ ត្ថុសនំ កាវេតិ សាវជ្ឈំ
 បដហតិ អនវជ្ឈំ កាវេតិ សុទ្ធិំ អត្តានំ បរិហរតិ ។

១ អយំ ពាក្យោ ឧ.ម. ពេទ្ធកេសុ នត្ថិ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវិគ្គ

ចំរើននូវអំពើមិនមានទោស រមែងរក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវ័ក
 ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសង្ឃទី ៤ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរ
 នៃរេស្តច ជាទីបំផុតនៃដែន មានពួកពលដ៏ច្រើន តែងនៅអាស្រ័យ
 គឺ ទ័ពជិះដំរី ទ័ពជិះសេះ ទ័ពបររថ ខ្នងឆ្ន អ្នកកាន់ទង់ជ័យ (ដើរមុខ)
 អ្នកចាត់កងទ័ព អ្នកឲ្យនូវស្បៀង (ដល់ពួកទាហានកងសង្គ្រាម) ពួក
 រាជបុត្រ អ្នកពុទ្ធពារ (ចូលនៅក្នុងសង្គ្រាម) ពួកទាហាន អ្នកស្តុកចូល
 កាន់សង្គ្រាម ពួកទាហាន អ្នកអង្គអាច ពួកទាហាន អ្នកភ្ញៀវក្លាដូចជា
 ដំរីដ៏ប្រសើរ ពួកទាហាន អ្នកទ្រង់នូវដែនក្តារ (សម្រាប់ការពារសា))
 គឺខែល ពួកទាហាន ជាកូននៃជនជាទោសៈ ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកជនខាង
 ក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ អរិយសាវ័ក អ្នកប្រាសចក្តីព្យាយាម ដើម្បីលះបង់នូវ
 អកុសលធម៌ទាំងឡាយ ដើម្បីចំរើននូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ ជាអ្នកមាន
 កំឡាំង មានសេចក្តីប្រឹងប្រែងដ៏មាំមួន មិនដាក់ចុះចោលក្នុងកុសលធម៌
 ទាំងឡាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ អរិយសាវ័ក មានសេចក្តីព្យាយាមទុក
 ជាពួកពល រមែងលះបង់នូវអកុសលធម៌ ចំរើននូវកុសលធម៌ លះបង់នូវ
 អំពើមានទោស ចំរើននូវអំពើមិនមានទោស រមែងរក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដក

ឥមំនា បញ្ចមេន សទ្ធិម្មេន សមដ្ឋានតោ ហោតិ ។
 សេយ្យជាបិ ភិក្ខុវេ រណោ មទ្ធិន្តមេ នគរេ
 នោវារតោ ហោតិ បណ្ឌិតោ ព្យាគោ មេធាវី អញ្ញាតា
 និវរតា ញាតា បវេសេតា អន្តរា កុត្តយា
 ពាហិរា បដិយាតាយ វិវេសេ ទោ ភិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សាវតោ សតិមា ហោតិ បរមេន សតិនេបក្កេន
 សមដ្ឋានតោ ចរិតតម្បី ចរិតាសិតម្បី សវតា
 អនុស្សាតា ។ សតិនោវារតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវតោ
 អកុសលំ បដហតិ កុសលំ ភាវតិ សាវ្យំ បដហតិ
 អនវ្យំ ភាវតិ សុវ្យំ អត្ថានំ បរិហាតិ ។ ឥមំនា
 ធម្មេន សទ្ធិម្មេន សមដ្ឋានតោ ហោតិ ។ សេយ្យជាបិ
 ភិក្ខុវេ រណោ មទ្ធិន្តមេ នគរេ ចាតារោ ហោតិ
 ទុច្ចោ ចេវ ភិក្ខុតោ ច វាសនេនេបនសម្បទោ
 ច អន្តរា កុត្តយា ពាហិរា បដិយាតាយ
 វិវេសេ ទោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សាវតោ បញ្ចា
 ហោតិ ទុទយត្តតាបិដិយា បញ្ចាយ សមដ្ឋានតោ
 អរិយាយ ធម្មេនិកាយ សម្មាទុក្ខត្តយតាបិដិយា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គិយ សុត្តនិបាត

អរិយសាវក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសទ្ធម្មទី ៥ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានឆ្នាំទារ ជាបណ្ឌិត ឈ្លាសវៃមានប្រាជ្ញា ឃាត់នូវពួកដនដែលមិនស្គាល់ បើកឲ្យពួកដនដែលស្គាល់ឲ្យចូល ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកដនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវក ជាអ្នកមានសតិ ប្រកបដោយសតិ នឹងកាតជាបុគ្គលមានប្រាជ្ញាចាស់ក្លាង់ក្រៃលែង ជាអ្នករលឹកបានរឿយ ។ នូវការឆ្ងារដែលបានធ្វើយូរហើយក្តី និយាយយូរហើយក្តី ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកអ្នកមានសតិ ទុកជាឆ្នាំទារ រមែងលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសល លះបង់នូវអំពើមានទោស ចំរើននូវអំពើមិនមានទោស រមែងរក្សាខ្លួនឲ្យបរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះសទ្ធម្មទី ៦ នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានកំពែងដ៏ខ្ពស់ផង គ្រាស់ផង បរិបូណ៌ដោយគ្រឿងអប់រំនឹងគ្រឿងលាបផង ដើម្បីគ្រប់គ្រងពួកដនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវក ជាអ្នកមានប្រាជ្ញា ប្រកបដោយប្រាជ្ញាជាគ្រឿងចាក់ធ្លុះ យល់នូវសេចក្តីចំរើននឹងសេចក្តីវិនាស ជាប្រាជ្ញាជាគ្រឿងចាក់ធ្លុះប្រសើរ ដល់នូវសេចក្តីអស់នៅនៃទុក្ខដោយប្រពៃ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណសកលវង្សហិកោ មហាវង្សា

បញ្ចកសនលេចមនសម្បជ្ជោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ
 អត្តសនំ បដហតិ ត្បសនំ ភាវេតិ សាវជ្ឈំ បដហតិ
 អនុវដ្ឋំ ភាវេតិ សុទ្ធិំ អត្តានំ បរិហរតិ ។ នមិថា សត្តមេន
 សទ្ធម្មេន សមដ្ឋាគតោ ហោតិ ។ នមេហិ សត្តហិ
 សទ្ធម្មេហិ សមដ្ឋាគតោ ហោតិ ។ តតមេសំ ចតុន្ទ
 ឈានំ រាគីចេតសីកានំ មិដ្ឋធម្មស្ស ខរិយារាជំ
 និកាមលាភី ហោតិ អត្តច្ចលាភី អត្តសិរលាភី ។
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ រកេ ចក្ខុន្តិមេ នករេ តហ្មំ
 តិលាកដោនតំ សង្កចិតំ ហោតិ អត្តន្តរាជំ
 រតិយា អបរិតស្សយ ដាស្សិហារាយ តាហិរាជំ
 បដិយាតាយ វិវេហេ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ
 វិវេហេ កោមេហិ ។ បេ ។ បឋមំ ឈានំ
 ឧបសម្បជ្ជំ វិហរតិ អត្តនោ រតិយា អបរិ-
 តស្សយ ដាស្សិហារាយ ឡិក្ខិយនាយ និព្វានស្ស ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក បរិបូណ៌ដោយប្រាជ្ញា ទុកជា
 គ្រឿងអប់រំនិងគ្រឿងលាប រមែងលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវ
 កុសល លះបង់នូវអំពើដែលមានទោស ចំរើននូវអំពើដែលមិនមាន
 ទោស រក្សាខ្លួនឱ្យបរិសុទ្ធ ។ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកប
 ដោយព្រះសទ្ធម្មទី ៧ នេះ ។ អរិយសាវ័ក ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះ
 សទ្ធម្មទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។ (អរិយសាវ័ក) ជាអ្នកបានតាម
 ប្រាជ្ញា បានដោយមិនលំបាក បានដោយឆ្ងាយនូវឈានទាំង ៤ ដែល
 ប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន តើ
 ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មាន
 ស្មៅនឹងទស នឹងទឹកដ៏ច្រើន ដែលសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីត្រេក
 អរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បី
 ការពារពួកសត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អរិយសាវ័ក ស្ងាត់ចាកតាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន
 ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ
 ដើម្បីឈមចុះកាន់ព្រះនិព្វាន ចំពោះខ្លួន យ៉ាងនោះដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គពុទ្ធិកាយសង្ឃ សត្តកនិដាហោ

សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ រកោ បច្ចន្តមេ នេតវេ ពហំ
 សាលីយវតំ សន្និច្ចតំ ហោតិ អត្តន្តរាជំ វតីយា
 អបរិភស្សយេ ដាស្សវិហារាធម តាហិរាជំ បដិយាតាយ
 ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ វិតត្តវិហារាជំ
 វ្យាសមា ។ បេ ។ ធុតិយំ ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ
 វិហារតិ អត្តនោ វតីយា អបរិភស្សយេ ដាស្សវិហារាធម
 ឡិត្តមនាយេ និព្វានស្ស ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ
 រកោ បច្ចន្តមេ នេតវេ ពហំ តិលមុត្តមាសាបរណំ
 សន្និច្ចតំ ហោតិ អត្តន្តរាជំ វតីយា អបរិភស្សយេ
 ដាស្សវិហារាធម តាហិរាជំ បដិយាតាយ ឯវមេវ ខោ
 ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ វិតីយា ច វិវាតា ។ បេ ។
 តតិយំ ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ អត្តនោ វតីយា
 អបរិភស្សយេ ដាស្សវិហារាធម ឡិត្តមនាយេ និព្វានស្ស ។

សុត្តន្តបិដក អង្គតណ្ហិកាយ សុត្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានស្រូវខ្សោយ
 ស្រូវដំណើបដ៏ច្រើន ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិន
 តក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវ
 ខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ព្រោះ
 រម្ងាប់នូវវិធីក្នុងនឹងវិហារៈ ។ បេ ។ ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ដើម្បីសេចក្តី
 ត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដើម្បីឈមចុះកាន់
 ព្រះនិព្វាន ចំពោះខ្លួន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានល្អ សណ្តែក នឹងអបរណាជាតិ
 ដ៏ច្រើន ដែលគេសន្សំទុក ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិន
 តក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួក
 សត្រូវខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយ-
 សាវ័ក ព្រោះនឿយណាយចាកបីតិវង្ស ។ បេ ។ ចូលកាន់តតិយ-
 ជ្ឈាន ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនតក់ស្លុត ដើម្បីនៅសប្បាយ
 ដើម្បីឈមចុះកាន់ព្រះនិព្វាន ចំពោះខ្លួន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ បហាវត្តោ

សេយ្យជាមី ភិក្ខុវេ រត្នា បច្ចុទ្ទិយេ នតរេ តប្បំ
 កេសដ្ឋំ សង្ខតំ ហោតិ សេយ្យបីទំ សប្បំ
 ឈរិទ្ធិតំ តេលំ មនុ ជាណីតំ លោណំ អត្តន្តរាជំ
 រតិយា អបរិតស្សាយ ជាសុវិហារាយ តាហិរាជំ
 បដិយាតាយ ឯរមេវ ទោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវតោ
 សុខស្ស ច បហាវា ។ បេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ
 ឧបសម្បជ្ឈំ វិហារតិ អត្តនោ រតិយា អបរិតស្សាយ
 ជាសុវិហារាយ ឡុត្តមនាយ និព្វានស្ស ។ វេមេសំ
 ចតុត្ថំ ឈានំ អាភិចេតសីកានំ និដ្ឋិច្ចសុខ-
 វិហារាជំ និកាមលាភី ហោតិ អត្តច្ចលាភី អត្តសិរ-
 លាភី ។ យតោ ទោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវតោ វេមេហិ
 សត្តហិ សទ្ធម្មេហិ សមញ្ញតតោ ហោតិ វេមេសញ្ញ
 ចតុត្ថំ ឈានំ អាភិចេតសីកានំ និដ្ឋិច្ចសុខវិហារាជំ
 និកាមលាភី ហោតិ អត្តច្ចលាភី អត្តសិរលាភី
 អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវតោ អត្តរណីយោ
 មារស្ស អត្តរណីយោ ចាបិមតោតិ ។

បណ្ណាសកាលវង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នគរនៃស្តេច ជាទីបំផុតនៃដែន មានរាស្ត្រ
ដំប្រើន ដែលគេសន្សំទុក គឺទឹកដោះថ្ងា ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹក
ឃុំ ទឹកអំពៅ អំបិល ដើម្បីសេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនគភ៌ស្ងួត
ដើម្បីនៅសប្បាយ ដល់ពួកជនខាងក្នុង ដើម្បីការពារពួកសត្រូវខាង
ក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវ័ក ព្រោះ
លះបង់នូវសុខផង ។ បេ ។ ចូលកាន់ចតុត្ថជ្ឈាន ដើម្បី
សេចក្តីត្រេកអរ ដើម្បីមិនគភ៌ស្ងួត ដើម្បីនៅសប្បាយ ដើម្បី
ឈប់ចុះកាន់ព្រះនិព្វាន ចំពោះខ្លួន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ អរិយសាវ័ក
ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បានដោយមិនលំបាក បានដោយឆ័យ
នូវឈានទាំង ៤ នេះ ដែលប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿង
នៅសប្បាយក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលណា អរិយសាវ័ក
ជាអ្នកប្រកបដោយព្រះបទ្ទមទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ទាំងបានតាមប្រាថ្នា
បានដោយមិនលំបាក បានដោយឆ័យ នូវឈានទាំង ៤ នេះ ដែល
ប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅសប្បាយ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះ គឺថាគតហៅថា អរិយសាវ័ក ដែលមានមិនគប្បី
ធ្វើបាន មានមានចិត្តប្រាប មិនគប្បីធ្វើបានឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

(៦៥) សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មហំ សមដ្ឋានតោ
 ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ ហោតិ ។ បេ ។ អនុត្តរំ
 បុព្វត្ថេនំ លោកស្ស ។ កតមេហំ សត្តហំ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មញ្ញំ ច ហោតិ អត្តញ្ញំ ច
 អត្តញ្ញំ ច មត្តញ្ញំ ច កាលញ្ញំ ច បរិសញ្ញំ ច
 បុគ្គលបរោមញ្ញំ ច ។ កថញ្ញំ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ធម្មញ្ញំ ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ធម្មំ ជាតាតិ
 សុត្តំ គេយ្យំ វេយ្យាករណំ តាចំ ឧទានំ ឥត្ថិត្តតំ
 ជាតតំ អត្តតធម្មំ វេទន្តំ ។ នោ ច ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ ធម្មំ ជាធម្មេយ្យ សុត្តំ... វេទន្តំ ធម្មិធិ
 ធម្មញ្ញតំ វច្ឆេយ្យ យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ធម្មំ ជាតាតិ សុត្តំ... វេទន្តំ តស្មា ធម្មញ្ញតំ វច្ឆតិ
 ឥត្ថំ ធម្មញ្ញំ ។ អត្តញ្ញំ ច កថំ ហោតិ ។
 ឥធិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តស្ស តស្សេវ ភាសិតស្ស
 អត្តំ ជាតាតិ អយំ ឥវស្ស ភាសិតស្ស អត្តោ
 អយំ ឥវស្ស ភាសិតស្ស អត្តោតិ ។ នោ ច
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តស្ស តស្សេវ ភាសិតស្ស អត្តំ ជាធម្មេយ្យ

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាជ្ជៃ

(៦៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌៧ យ៉ាង ជា
អ្នកគ្រប់លទ្ធផលនូវចក្ខុវិស័យ ដែលទេវតាមកបូជា ។ បេ ។ ជាបុព្វាភិក្ខុ
ដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ប្រកបដោយធម៌៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ជាអ្នកដឹងនូវធម៌ ១ ដឹងនូវ
អត្ត (របស់ធម៌) ១ ដឹងខ្លួន ១ ដឹងនូវប្រមាណក្នុង (គោដន) ១ ដឹង
កាលគួរ ១ ដឹងបរិសុទ្ធ ១ ដឹងចុក្កលដែលគួរគប់រក ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុជាអ្នកដឹងនូវធម៌ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងនូវធម៌ គឺ សុត្តៈ គេយ្យៈ វេយ្យា-
ករណៈ គាថា ទទានៈ ឥត្ថិត្តកៈ ជាតកៈ អព្វតធម្មៈ វេទល្លៈ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនគប្បីដឹងនូវធម៌គឺ សុត្តៈ...វេទល្លៈ
ទេ តថា ។ ត មិនគប្បីហៅថា ជាអ្នកដឹងនូវធម៌ ក្នុងបទនេះឡើយ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកឯភិក្ខុ ដឹងនូវធម៌គឺ សុត្តៈ...វេទល្លៈ
ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា អ្នកដឹងនូវធម៌ ភិក្ខុជាអ្នក
ដឹងនូវធម៌ យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹងនូវអត្ត តើដូចម្តេច ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងនូវអត្តនៃកាសិកនោះ ។
ថា នេះជាអត្ត របស់នា បិតនេះ នេះជាអត្ត របស់កាសិកនេះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនដឹងនូវអត្ត នៃកាសិកនោះ ។ ថា

បណ្ណសកលដ្ឋានពោ មហាវគ្គ

អយំ ឥមស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ អយំ ឥមស្ស
 ភាសិតស្ស អត្ថោតិ ន យំធម៌ អត្ថញ្ញាតិ វុច្ចយ្យ
 យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តស្ស តស្សេវ
 ភាសិតស្ស អត្ថំ ជាធាតុ អយំ ឥមស្ស ភាសិតស្ស
 អត្ថោ អយំ ឥមស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោតិ តស្មា
 អត្ថញ្ញាតិ វុច្ចតិ ឥតិ ធម្មញ្ញា អត្ថញ្ញា ។ អត្ថញ្ញា ច
 កងំ ហោតិ ។ ឥធម៌ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អត្ថានំ ជាធាតុ
 ឯត្ថកោម្មំ សុទ្ធាយ សីលេន សុតេន ចារេន
 បញ្ញាយ បដិកាលោធាតិ ។ ខោ ច ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 អត្ថានំ ជាធម្មេវ ឯត្ថកោម្មំ សុទ្ធាយ សីលេន
 សុតេន ចារេន បញ្ញាយ បដិកាលោធាតិ ន យំធម៌
 អត្ថញ្ញាតិ វុច្ចយ្យ យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អត្ថានំ
 ជាធាតុ ឯត្ថកោម្មំ សុទ្ធាយ សីលេន សុតេន ចារេន
 បញ្ញាយ បដិកាលោធាតិ តស្មា អត្ថញ្ញាតិ វុច្ចតិ ឥតិ
 ធម្មញ្ញា អត្ថញ្ញា អត្ថញ្ញា ។ អត្ថញ្ញា ច កងំ ហោតិ ។
 ឥធម៌ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ មត្តំ ជាធាតុ បរិបណ្ណាចារេសេនាសន-
 តិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារានំ បដិក្ខហណាយ

បណ្ណសកលសង្គហិត មហាគ្គ

នេះជាអត្ថ របស់កាសិតនេះ នេះជាអត្ថ របស់កាសិតនេះទេ តថាគត
 មិនហៅថា អ្នកដឹងនូវអត្ថ ក្នុងបទនេះឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែក
 ឯភិក្ខុ ដឹងនូវអត្ថរបស់កាសិតនេះ ថា នេះជាអត្ថរបស់កាសិតនេះ នេះជា
 អត្ថរបស់កាសិតនេះ ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា អ្នកដឹងនូវអត្ថ
 អ្នកដឹងនូវធម៌ ដឹងនូវអត្ថ យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹងខ្លួន តើដូច
 ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងខ្លួនថា អាត្មាអញ
 ជាអ្នកប្រកបដោយសទ្ធា មានសីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា បដិសារៈ
 គ្រឹមប៉ុណ្ណេះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនដឹងខ្លួនថា អាត្មាអញ
 ជាអ្នកប្រកបដោយសទ្ធា សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា បដិសារៈ
 គ្រឹមប៉ុណ្ណេះទេ តថាគត មិនហៅថា អ្នកដឹងខ្លួន ក្នុងបទនេះឡើយ
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងភិក្ខុ អ្នកដឹងខ្លួនថា អាត្មាអញ ជាអ្នក
 ប្រកបដោយសទ្ធា សីលៈ សុតៈ ចាតៈ បញ្ញា បដិសារៈ គ្រឹមប៉ុណ្ណេះ
 ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា អ្នកដឹងខ្លួន ភិក្ខុអ្នកដឹងធម៌
 ដឹងអត្ថ ដឹងខ្លួន យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុ អ្នកដឹងប្រមាណ តើដូច
 ម្តេច ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងប្រមាណក្នុងការ
 ទទួលនូវបីវារ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ គិលានប្បច្ចយភេសជ្ជៈបរិការ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិបាតោ

នោ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ មត្តំ ជាធម្មេយ្យ បីវប័ណ្ណា-
 ចាតសេនាសនតិលានប្បច្ចយគេសជ្ជបរិក្ការាវនំ បដិ-
 ក្កហណាយ ន យំធម៌ មត្តញ្ច វុច្ចយ្យ យស្មា ច ខោ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ មត្តំ ជាធាតុ បីវប័ណ្ណាចាតសេនាសន-
 តិលានប្បច្ចយគេសជ្ជបរិក្ការាវនំ បដិក្កហណាយ តស្មា
 មត្តញ្ច វុច្ចតិ ឥតិ ធម្មញ្ច អត្តញ្ច អត្តញ្ច មត្តញ្ច ។
 កាលញ្ច ប កថំ ហោតិ ។ ឥធម៌ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលំ
 ជាធាតុ អយំ កាលោ ទុទ្ទេសស្ស អយំ កាលោ
 បរិបុច្ឆាយ អយំ កាលោ យោគស្ស អយំ កាលោ
 បដិសល្យាធាយាតិ ។ នោ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលំ
 ជាធម្មេយ្យ អយំ កាលោ ទុទ្ទេសស្ស អយំ កាលោ
 បរិបុច្ឆាយ អយំ កាលោ យោគស្ស អយំ កាលោ
 បដិសល្យាធាយាតិ ន យំធម៌ កាលញ្ច វុច្ចយ្យ
 យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កាលំ ជាធាតុ
 អយំ កាលោ ទុទ្ទេសស្ស អយំ កាលោ
 បរិបុច្ឆាយ អយំ កាលោ យោគស្ស អយំ
 កាលោ បដិសល្យាធាយាតិ តស្មា កាលញ្ច វុច្ចតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនដឹងប្រមាណ ក្នុងការទទួលចីវរបិណ្ឌបាត
សេនាសនៈ គិលានប្បវ្មួយភេសជ្ជៈបរិក្ខារទេ តថាគត មិនហៅថា
អ្នកដឹងប្រមាណ ក្នុងបទនេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែក
ខាងភិក្ខុ ដឹងប្រមាណ ក្នុងការទទួល ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ
គិលានប្បវ្មួយភេសជ្ជៈបរិក្ខារ ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា
អ្នកដឹងប្រមាណ ភិក្ខុអ្នកដឹងធម៌ ដឹងអត្ត ដឹងខ្លួន ដឹងប្រមាណ
យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹងនូវកាល តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ដឹងនូវកាលថា នេះជាកាលគួរ
រៀនបាលី នេះជាកាលគួរសាកសួរ នេះជាកាលគួរប្រកប នេះជា
កាលគួរព្រួសសម្លឹង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ មិនដឹងនូវកាលថា
នេះជាកាលគួររៀនបាលី នេះជាកាលគួរសាកសួរ នេះជាកាលគួរ
ប្រកប នេះជាកាលគួរព្រួសសម្លឹងទេ តថាគតមិនហៅថា អ្នកដឹងកាល
ក្នុងបទនេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងភិក្ខុអ្នកដឹងនូវកាល
ថា នេះជាកាលគួររៀនបាលី នេះជាកាលគួរសាកសួរ នេះជាកាលគួរ
ប្រកប នេះជាកាលគួរព្រួសសម្លឹង ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា

បណ្ណាល័យព្រះបាទ មហាវ្មត្ថ

អ្នកដឹងខ្លះកាល ភិក្ខុអ្នកដឹងធម៌ ដឹងអត្ថ ដឹងខ្លួន ដឹងប្រមាណ ដឹង
 កាលយ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុអ្នកដឹងបរិសទ្យ តើដូចម្តេច ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ ដឹងបរិសទ្យថា នេះជាខត្តិយ-
 បរិសទ្យ នេះជាព្រាហ្មណបរិសទ្យ នេះជាគហបតិបរិសទ្យ នេះជា
 សមណបរិសទ្យ អាត្មាអញ គួរចូលទៅរកយ៉ាងនេះ គួរឈរយ៉ាងនេះ
 គួរធ្វើយ៉ាងនេះ គួរអង្គុយយ៉ាងនេះ គួរនិយាយយ៉ាងនេះ គួរស្ងៀម
 យ៉ាងនេះ ចំពោះបរិសទ្យទាំងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ
 មិនដឹងបរិសទ្យថា នេះជាខត្តិយបរិសទ្យ . . . គួរស្ងៀមយ៉ាងនេះ
 តថាគតមិនហៅថា អ្នកដឹងបរិសទ្យ ក្នុងបទនេះឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ចំណែកខាងភិក្ខុ ដឹងបរិសទ្យថា នេះជាខត្តិយបរិសទ្យ . . . គួរ
 ស្ងៀមយ៉ាងនេះ ព្រោះហេតុនោះ ទើបតថាគតហៅថា អ្នកដឹងបរិ-
 សទ្យ ភិក្ខុអ្នកដឹងធម៌ ដឹងអត្ថ ដឹងខ្លួន ដឹងប្រមាណ ដឹងកាល ដឹង
 បរិសទ្យ យ៉ាងនេះឯង ។ ចុះភិក្ខុ ដឹងបុគ្គលដែលត្រូវរក តើដូចម្តេច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកងសាសនានេះ រមែងដឹងច្បាស់នូវបុគ្គលពីរ
 ពួក ឯបុគ្គលពីរពួកគឺ មួយពួក ជាអ្នកចង់ចូលប្រទេស្តកព្រះអរិយៈ មួយ
 ពួក មិនចង់ចូលប្រទេស្តកព្រះអរិយៈ ។ បុគ្គលណា មិនចង់ចូលប្រទេស្តក
 ព្រះអរិយៈ បុគ្គលនោះ គេតប្ប័តិវេជ្យ ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិកាយោ

យ្វាយំ បុគ្គលោ អរិយានំ ទស្សនកាមោ ឯវំ សោ
 តេន តេន ចាសំសោ ។ ទ្វេ បុគ្គលោ អរិយានំ
 ទស្សនកាមោ ឯកោ សទ្ធច្ចំ សោតុកាមោ ឯកោ
 សទ្ធច្ចំ ន សោតុកាមោ ។ យ្វាយំ បុគ្គលោ សទ្ធច្ចំ
 ន សោតុកាមោ ឯវំ សោ តេន តេន ការយ្ហោ ។
 យ្វាយំ បុគ្គលោ សទ្ធច្ចំ សោតុកាមោ ឯវំ សោ
 តេន តេន ចាសំសោ ។ ទ្វេ បុគ្គលោ សទ្ធច្ចំ
 សោតុកាមោ ឯកោ ឪហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ
 ឯកោ អនោហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ ។ យ្វាយំ
 បុគ្គលោ អនោហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ ឯវំ សោ
 តេន តេន ការយ្ហោ ។ យ្វាយំ បុគ្គលោ ឪហិតសោតោ
 ធម្មំ សុណាតិ ឯវំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។
 ទ្វេ បុគ្គលោ ឪហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ ឯកោ
 សុត្វា ធម្មំ ជារតិ ឯកោ សុត្វា ធម្មំ ន
 ជារតិ ។ យ្វាយំ បុគ្គលោ សុត្វា ធម្មំ ន ជារតិ
 ឯវំ សោ តេន តេន ការយ្ហោ ។ យ្វាយំ បុគ្គលោ
 សុត្វា ធម្មំ ជារតិ ឯវំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គទូរនិកាយ សត្តកនិដា

បុគ្គលណា ចង់ចូរប្រទះពួកព្រះអរិយៈ បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ
 ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលពីរពួក ចង់ចូរប្រទះពួកព្រះ
 អរិយៈគឺ មួយពួក ចង់ស្តាប់ព្រះសទ្ធម្ម មួយពួក មិនចង់ស្តាប់ព្រះ
 សទ្ធម្ម ។ បុគ្គលណា មិនចង់ស្តាប់ព្រះសទ្ធម្ម បុគ្គលនោះ គេគប្បីតិះ
 ដៀល ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ចង់ស្តាប់ព្រះសទ្ធម្ម
 បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គល
 ពីរពួក ចង់ស្តាប់នូវព្រះសទ្ធម្ម គឺបុគ្គលមួយពួក មានត្រចៀក ផ្ទៀង
 ស្តាប់នូវធម៌ បុគ្គលមួយពួក មានត្រចៀក មិនផ្ទៀងស្តាប់នូវធម៌ ។
 បុគ្គលណា មានត្រចៀក មិនផ្ទៀងស្តាប់នូវធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បី
 តិះដៀល ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា មាន
 ត្រចៀក ផ្ទៀងស្តាប់នូវធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ ដោយហេតុ
 នោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលពីរពួក មានត្រចៀក ផ្ទៀងស្តាប់នូវធម៌ គឺ
 មួយពួក ស្តាប់ហើយចាំទុកនូវធម៌ មួយពួក ស្តាប់ហើយមិនចាំទុកនូវ
 ធម៌ ។ បុគ្គលណា ស្តាប់ហើយ មិនចាំទុកនូវធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បីតិះ
 ដៀល ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ស្តាប់ហើយចាំ
 ទុកនូវធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ ដោយហេតុនោះ ។ យ៉ាងនេះ ។

ទ្វេ បុគ្គលា សុត្វា ធម្មំ ឆានន្តំ ឯកោ ធនានំ
 ធម្មានំ អត្ថំ ឧបហត្ថានិ ឯកោ ធនានំ ធម្មានំ
 អត្ថំ ន ឧបហត្ថានិ ។ ឃ្វាយំ បុគ្គលា ធនានំ
 ធម្មានំ អត្ថំ ន ឧបហត្ថានិ ឯវំ សោ តេន តេន
 ការយោ ។ ឃ្វាយំ បុគ្គលា ធនានំ ធម្មានំ អត្ថំ
 ឧបហត្ថានិ ឯវំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។ នេ
 បុគ្គលា ធនានំ ធម្មានំ អត្ថំ ឧបហត្ថានិ ឯកោ
 អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ឯកោ
 ន អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ។
 ឃ្វាយំ បុគ្គលា ន អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ
 ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោ ឯវំ សោ តេន តេន ការយោ ។
 ឃ្វាយំ បុគ្គលា អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុ-
 ធម្មប្បដិបន្នោ ឯវំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។
 ទ្វេ បុគ្គលា អត្ថមញ្ញាយ ធម្មមញ្ញាយ ធម្មានុធម្មប្បដិ-
 បន្នោ ឯកោ អត្ថហិតាយ បដិបន្នោ នោ បរហិតាយ

បណ្ណសកលសង្គហិត មហាវគ្គ

បុគ្គលពីរពួក ស្តាប់ហើយចាំទុកនូវធម៌គឺ មួយពួក ពិចារណានូវអត្តនៃ
 ធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ មួយពួក មិនពិចារណានូវអត្តនៃ
 ធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយទេ ។ បុគ្គលណា មិនពិចារណា
 នូវអត្តនៃធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ បុគ្គលនោះ គេគប្បីគិះ
 ដៀល ដោយហេតុនោះៗ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ពិចារណានូវអត្ត
 នៃធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ
 ដោយហេតុនោះៗ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលពីរពួក ពិចារណា នូវអត្តនៃ
 ធម៌ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនចាំទុកហើយ គឺមួយពួក ដឹងច្បាស់នូវអត្ត ដឹង
 ច្បាស់នូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ មួយពួក ដឹងច្បាស់
 នូវអត្ត ដឹងច្បាស់នូវធម៌ ហើយមិនប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ ។
 បុគ្គលណា ដឹងច្បាស់នូវអត្ត ដឹងច្បាស់នូវធម៌ ហើយមិនប្រតិបត្តិ
 ធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បីគិះដៀល ដោយហេតុនោះៗ
 យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ដឹងច្បាស់នូវអត្ត ដឹងច្បាស់នូវធម៌ ហើយ
 ប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ បុគ្គលនោះ គេគប្បីសរសើរ ដោយ
 ហេតុនោះៗ យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលពីរពួក ដឹងច្បាស់នូវអត្ត ដឹង
 ច្បាស់នូវធម៌ ហើយប្រតិបត្តិធម៌ ដ៏សមគួរដល់ធម៌ គឺមួយពួក
 ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គិយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

ឯកោ អត្តហិតាយ ច បដិបន្នោ បរហិតាយ ច ។
 យាយំ មុត្តលោ អត្តហិតាយ បដិបន្នោ នោ
 បរហិតាយ ឯវំ សោ តេន តេន ការយ្ហោ ។
 យាយំ មុត្តលោ អត្តហិតាយ ច បដិបន្នោ
 បរហិតាយ ច ឯវំ សោ តេន តេន ចាសំសោ ។
 ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុវោ ឱយេន មុត្តលោ
 វិទិតា ហោន្តិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 មុត្តលបរេបរាញ ហោតិ ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ
 សត្តហំ ធម្មេហំ សមន្នាគតោ ភិក្ខុ អាហុនេយ្យោ
 ហោតិ ។ បេ ។ អនុត្តរំ មុត្តន្តត្ថំ លោកស្សត្ថំ ។

(៦៦) យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវំនំ តាវត្ថីសានំ
 ចារិច្ចតតោ កោវិលាវេ បណ្ឌបលាសោ ហោតិ
 អត្តមនា ភិក្ខុវេ ទេវំ តាវត្ថីសា តស្មី សមយេ
 ហោន្តិ បណ្ឌបលាសោនាទំ ចារិច្ចតតោ កោវិលាវេ
 ន ចិវស្សេនាទំ សត្តបលាសោ^(១) ភវីស្សត្ថតិ ។
 យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវំនំ តាវត្ថីសានំ
 ចារិច្ចតតោ កោវិលាវេ សត្តបលាសោ ហោតិ

១. ម. បន្ទបលាសោ ។ អយំ ជាហេ យុត្តភកេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តបិដក

មួយពួក ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនផង ដើម្បីប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃ
 ផង ។ បុគ្គលណា ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន មិនប្រតិបត្តិ ដើម្បី
 ប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃ បុគ្គលនោះ គេហ្នឹងហៅថា ហេតុនោះ ។
 យ៉ាងនេះ ។ បុគ្គលណា ប្រតិបត្តិ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនផង ដើម្បី
 ប្រយោជន៍បុគ្គលដទៃផង បុគ្គលនោះ គេហ្នឹងហៅថា ហេតុនោះ ។
 យ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដឹងច្បាស់
 បុគ្គលតិរច្ឆក យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកដឹងនូវ
 បុគ្គលដែលគួរគប្បីរក យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
 ដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ជាអ្នកគួរទទួលចក្ខុប្បច្ច័យ ដែលគេនាំមក
 បូជា ។ បេ ។ ជាបុព្វកេតិដ្ឋប្រសើរ របស់សត្វលោក ។

(៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ដើមរលួសផ្គុំ
 ជាបារិច្ឆេតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ មានស្លឹកទំជ្រុះហើយ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ ក៏មាន
 ចិត្តត្រេកអរថា ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្គុំ ជាបារិច្ឆេតកព្រឹក្ស
 មានស្លឹកទំជ្រុះហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជានឹងមានស្លឹក ៧ ក្នុង
 កាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ដើមរលួស
 ផ្គុំ ជាបារិច្ឆេតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ មានស្លឹក ៧

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

អត្ថមនា ភិក្ខុវេ ទេវំ តាវត្ថីសា តស្មី សមយេ ហោន្តិ
 សត្តបលាសោនាមំ ចារិច្ចត្តកោ កោវិលាហេ ន
 ចិរស្ស្រនាមំ ជាលកជាតោ ភវីស្សត្ថិតិ ។ យស្មី
 ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវំ តាវត្ថីសាមំ ចារិច្ចត្តកោ
 កោវិលាហេ ជាលកជាតោ ហោតិ អត្ថមនា
 ភិក្ខុវេ ទេវំ តាវត្ថីសា តស្មី សមយេ ហោន្តិ
 ជាលកជាតោនាមំ ចារិច្ចត្តកោ កោវិលាហេ ន
 ចិរស្ស្រនាមំ ចារិច្ចត្តកោ ភវីស្សត្ថិតិ ។ យស្មី
 ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវំ តាវត្ថីសាមំ ចារិច្ចត្តកោ
 កោវិលាហេ ចារិច្ចត្តកោ ហោតិ អត្ថមនា ភិក្ខុវេ
 ទេវំ តាវត្ថីសា តស្មី សមយេ ហោន្តិ ចារិច្ចត្តកោ-
 នាមំ ចារិច្ចត្តកោ កោវិលាហេ ន ចិរស្ស្រនាមំ
 តុឌុមលកជាតោ ភវីស្សត្ថិតិ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ
 សមយេ ទេវំ តាវត្ថីសាមំ ចារិច្ចត្តកោ កោវិលាហេ

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ ក៏មានចិត្ត
 ត្រេកអរថា ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្ក ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួក
 ទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ មានស្លឹក ៧ ហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជា
 នឹងមានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹងផ្កា ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សម័យណា ដើមរលួសផ្ក ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួក
 ទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ ជាឈើមានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹងផ្កា ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ ក៏មានចិត្តត្រេកអរ
 ថា ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្ក ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស មានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹង
 ផ្កាកើតហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជានឹងមានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹងផ្កា តាំង
 ឡើងផ្សេងៗ គ្នា ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ
 ណា ដើមរលួសផ្ក ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ
 ជាឈើមានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹងផ្កា តាំងឡើងផ្សេងៗ គ្នា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ មានចិត្តត្រេកអរថា
 ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្ក ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស មានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹងផ្កា
 តាំងឡើងផ្សេងៗ គ្នា កើតហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជានឹងមានផ្កាក្រពុំ
 កើតឡើង ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ
 ណា ដើមរលួសផ្ក ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

កុឡិមនរកជាតោ ហោតិ អត្តមនា ភិក្ខុវេ ទេវា
 តាវត្ថីសា តស្មី សមយេ ហោន្តិ កុឡិមនរកជាតោនាមំ
 ចារិច្ចត្ថកោ កោវិលារោ ន ចិរស្សវនាមំ កោកាសតិ-
 ជាតោ ភវិស្សតីតំ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវាមំ
 តាវត្ថីសាមំ ចារិច្ចត្ថកោ កោវិលារោ កោកាសតិ-
 ជាតោ ហោតិ អត្តមនា ភិក្ខុវេ ទេវា តាវត្ថីសា តស្មី
 សមយេ ហោន្តិ កោកាសតិជាតោនាមំ ចារិច្ចត្ថកោ
 កោវិលារោ ន ចិរស្សវនាមំ សព្វដាលីដុល្លោ
 ភវិស្សតីតំ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ ទេវាមំ
 តាវត្ថីសាមំ ចារិច្ចត្ថកោ កោវិលារោ សព្វដាលីដុល្លោ
 ហោតិ អត្តមនា ភិក្ខុវេ ទេវា តាវត្ថីសា
 ចារិច្ចត្ថកស្ស កោវិលាស្ស មូលេ ទិព្វេ ចត្តារោ
 មាសេ បញ្ចាហិ កាមគុណេហិ សមប្បតា
 សមន្តិក្ខតា បរិចារន្តិ ។ សព្វដាលីដុល្លស្ស
 ទោ បន ភិក្ខុវេ ចារិច្ចត្ថកស្ស កោវិលាស្ស
 សមន្តា បញ្ចាសយោជនាមំ អាគាយ ដុដំ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តានិបាត

ជាឈើមានផ្កាក្រពុំ កើតឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ ពួក
 ទេវតាជាន់តាវត្តិន្យ ក៏មានចិត្តត្រេកអរថា ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្កា
 ជាបុរិច្ឆេទព្រឹក្ស មានផ្កាក្រពុំ កើតឡើងហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជា
 នឹងមានផ្កាបែកជាមាត់ចាប ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សម័យណា ដើមរលួសផ្កា ជាបុរិច្ឆេទព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតា
 ជាន់តាវត្តិន្យ ជាឈើមានផ្កាបែកជាមាត់ចាប កើតឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ សម័យនោះ ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិន្យ ក៏មានចិត្តត្រេកអរថា
 ឥឡូវនេះ ដើមរលួសផ្កា ជាបុរិច្ឆេទព្រឹក្ស មានផ្កាបែកជាមាត់ចាប
 កើតហើយ មិនយូរប៉ុន្មាន មុខជានឹងមានផ្ការីកស្រស់ស្អាត ដោយអាការ
 ទាំងពួង ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ដើម
 រលួសផ្កា ជាបុរិច្ឆេទព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិន្យ ជាឈើមាន
 ផ្ការីកស្រស់ស្អាត ដោយអាការទាំងពួង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ
 នោះ ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិន្យ ក៏មានចិត្តត្រេកអរ ឆ្អែតស្តាប់ស្តាប់
 បរិបូណ៌ ឲ្យគេបម្រើដោយតាមគុណទាំង ៥ ជាទិព្វ អស់ ៤ ខែ
 ទៀបគល់រលួសផ្កា ជាបុរិច្ឆេទព្រឹក្ស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដើមរលួសផ្កា ជាបុរិច្ឆេទព្រឹក្ស មានផ្ការីកស្រស់ស្អាត ដោយ
 អាការទាំងពួង មានពន្លឺឡាយចេញទៅ ៥០ យោជន៍ ដោយដុំវិញ

បណ្ណាសកសង្កត់ពោ មហាវិញ្ញាណ

អនុវត្ត យោជនសត្វ តន្ត្រា តន្ត្រី អយមាទុកាកោ
 ចារិច្ចតតកស្ស កោវិលារស្ស ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ
 យស្មី សមយេ អរិយស្សវកោ អតារស្មា អនតារយំ
 បព្វជ្ជាយ ចេតេតិ បណ្ណបលាសោ ភិក្ខុវេ អរិយ-
 ស្សវកោ តស្មី សមយេ ហោតិ ទេវាធំ តាវត្ថីសាធំ
 ចារិច្ចតកោ កោវិលារេ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ
 អរិយស្សវកោ តេសមស្សំ ឱហាវត្ថា កាសាយាធំ
 វត្ថាធំ អប្បាទេត្វា អតារស្មា អនតារយំ បព្វជ្ជតោ ហោតិ
 សត្តបលាសោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ តស្មី សមយេ
 ហោតិ ទេវាធំ តាវត្ថីសាធំ ចារិច្ចតកោ កោវិលារេ ។
 យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អរិយស្សវកោ វិញ្ញាណ
 កាមេហំ ។ បេ ។ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ
 ជាតតតតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ តស្មី សមយេ
 ហោតិ ទេវាធំ តាវត្ថីសាធំ ចារិច្ចតកោ កោវិលារេ ។
 យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អរិយស្សវកោ វិតក្កវិចារាធំ
 រូបសមា ។ បេ ។ ធុតិយំ ឈានំ ឧបសម្ព័ន្ធ វិហារតិ
 ទាតតតតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវកោ តស្មី សមយេ
 ហោតិ ទេវាធំ តាវត្ថីសាធំ ចារិច្ចតកោ កោវិលារេ ។

បណ្ណសកសង្គហិត មហាវគ្គ

ក្នុងឡាយទៅ បណ្ណាយខ្យល់ ១០០ យោជន៍ នេះជាពានុភាពនៃ
 ដើមរលួសផ្កី ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យ
 ណា អរិយសាវកគិត ដើម្បីចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្លូវ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ អរិយសាវក ដូចជាដើមរលួសផ្កី
 ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្ទ ដែលមានស្លឹកទុំ
 ហើយ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា អរិយ-
 សាវក កោរសក់នឹងពួកមាត់ ស្បែកដណ្តប់សំពត់តាសាយៈ ហើយ
 ចេញចាកផ្ទះ ចូលទៅកាន់ផ្លូវ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ
 អរិយសាវក ដូចជាដើមរលួសផ្កី ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតា
 ជាន់តាវត្ថិន្ទ ដែលមានស្លឹក ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា
 អរិយសាវក ស្លាប់ស្លាត់ចាកតាមទាំងឡាយ ។ បេ ។ ចូលកាន់បឋមជ្ឈាន
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ អរិយសាវក ដូចជាដើមរលួសផ្កី ជា
 បារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្ទ ដែលមានកញ្ចំនៃស្លឹកនឹង
 ផ្កា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា អរិយសាវក ព្រោះរម្ងាប់ខ្លូ
 វិតក្កៈនឹងវិចារៈ ។ បេ ។ ចូលកាន់ទុតិយជ្ឈាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 សម័យនោះ អរិយសាវក ដូចជាដើមរលួសផ្កី ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្សរបស់
 ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្ទ ដែលមានស្លឹកនឹងផ្កា តាំងឡើងផ្សេង ។ គ្នា ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយ

យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អរិយស្សវគោ បីតិយា ច
 វិហរតិ ។ បេ ។ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ
 វិហរតិ កុឌុមលកគជាតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ
 តស្មី សមយេ ហោតិ ទេវានំ តាវត្ថីសានំ
 ចារិច្ចត្តកោ កោវិលាហេ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ
 សមយេ អរិយស្សវគោ សុខស្ស ច បហាណ
 ។ បេ ។ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ
 កោកាសកគជាតោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ តស្មី
 សមយេ ហោតិ ទេវានំ តាវត្ថីសានំ ចារិច្ចត្តកោ
 កោវិលាហេ ។ យស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ អរិយស្សវគោ
 អាសវានំ មយា ។ បេ ។ សច្ចិតត្វា ឧបសម្បជ្ជ
 វិហរតិ សព្វដាលីដុល្លោ ភិក្ខុវេ អរិយស្សវគោ តស្មី
 សមយេ ហោតិ ទេវានំ តាវត្ថីសានំ ចារិច្ចត្តកោ
 កោវិលាហេ ។ តស្មី ភិក្ខុវេ សមយេ កុម្មា ទេវា
 សទ្ធមនុស្សវេន្តំ ឯសោ ឥត្ថន្ទមោ អាយស្មា
 ឥត្ថន្ទមស្ស អាយស្មតោ សទ្ធិវិហារិកោ^(១) អប្បកម្មា
 តាមា វា និគមា វា អតាវស្មា អនតារិយំ បព្វជិតោ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា អរិយសាវក ព្រោះនឿយណាយ
ចាកបីតង្វង់ ។ បេ ។ ចូលកាន់តតិយដ្ឋាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
សម័យនោះ អរិយសាវក ដូចជាដើមរលួសផ្កា ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស
របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ ដែលមានផ្កាក្រព្រកើតហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សម័យណា អរិយសាវក ព្រោះលះបង់នូវសុខផង ។ បេ ។
ចូលកាន់ចតុត្ថដ្ឋាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ អរិយសាវក
ដូចជាដើមរលួសផ្កា ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់តាវត្ថិន្យ
ដែលមានផ្កាបែកជាមាត់ចាប កើតហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
សម័យណា អរិយសាវក ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់
អាសវៈទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ អរិយសាវក
ដូចជាដើមរលួសផ្កា ជាបារិច្ឆតកព្រឹក្ស របស់ពួកទេវតាជាន់
តាវត្ថិន្យ ដែលមានផ្កាវិក័សសស្គាយ ដោយអាការទាំងពួង ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ ក្នុងទេវតាទាំងឡាយ ក៏ញ៉ាំង
សំឡេងឲ្យលាន់ឮឡើងថា អរិយសាវក ដ៏មានអាយុ ឈ្មោះនេះ
ជាសិរីហរិរករបស់លោក ដ៏មានអាយុ ឈ្មោះនេះ ចេញចាកផ្ទះ
ដែលតាំងនៅក្នុងស្រុក ឬ និគមឯណោះ ហើយចូលមកកាន់ផ្ទះ

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

អាសវំ ខយា ។ បេ ។ សច្ចិតត្វា ឧបសម្ព័ន្ធ
វិហរតីតិ ។ កុម្មាធំ ទេវំ ធំ សទ្ធិំ សុត្វា ចាតុម្ពហា -
វជីកា ទេវំ ... តាវត្ថីសា ទេវំ ... យាមា ទេវំ ...
តុសីតា ទេវំ ... និម្មាទរតិ ទេវំ ... បរិនិម្មិតវស្សតី
ទេវំ ... ព្រហ្មកាយិកា ទេវំ សទ្ធិមនុស្សវេន្តិ ឯសោ
ឥត្តន្ទាមោ អាយស្មា ឥត្តន្ទាមស្ម អាយស្មតោ
សទ្ធិវិហារិកោ អមុកម្ហា តាមា វា និកមា វា
អតារស្មា អនតារិយំ បព្វជិតោ អាសវំ ខយា ។ បេ ។
សច្ចិតត្វា ឧបសម្ព័ន្ធ វិហរតីតិ ។ ឥតិហ តេន
ខណ្ឌេន តេន មុហុត្តេន យាវ ព្រហ្មលោកា សុទ្ធោ
អព្ភកច្ចតិ អយមាធុកាវេ ខីណាសវស្ស ភិក្ខុនោតិ ។

(២៧) អថោ អាយស្មតោ សាវីបុត្តស្ស រហាគតស្ស
បដិសន្ធិនស្ស ឯវំ ចេតសោបរិវិតក្តោ ឧទមាទិ
តិទ្ធ ចោ ភិក្ខុ សុត្តត្វា កុត្តត្វា ឧបនិស្សយ
វិហរេន្តោ អតុសនំ បដហេយ្យ តុសនំ កាវេយ្យតិ ។
អថោ អាយស្មតោ សាវីបុត្តស្ស ឯតទហោសិ សត្តារំ
ចោ ភិក្ខុ សុត្តត្វា កុត្តត្វា ឧបនិស្សយ វិហរេន្តោ

បណ្ណាល័យព្រះបាទ មហាបក្ស

បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ បេ ។ ព្រោះអស់រោសៈ ទាំងឡាយ ។

ពួកទេវតាជាន់ចាតុមហារាជិកៈ ពួកសំឡេងនៃកុម្មទេវតាទាំងឡាយ . . .

ពួកទេវតាជាន់តាវត្តិវ្យ . . . ពួកទេវតាជាន់យាមៈ . . . ពួកទេវតា ជាន់

តុសិត . . . ពួកទេវតាជាន់និម្មានរតី . . . ពួកទេវតា ជាន់បរិនិម្មិត -

វស្សី . . . ពួកទេវតាជាន់ព្រហ្មកាយិកៈ ញ៉ាំងសំឡេងឲ្យលាន់ឮឡើង

ថា អរិយសាវក ដ៏មានអាយុ ឈ្មោះនេះ ជាសទ្ធិវិហារិករបស់លោក

ដ៏មានអាយុ ឈ្មោះនេះ ចេញចាកផ្ទះ ដែលតាំងនៅក្នុងស្រុក ឬ

នគរណោះ ហើយចូលមកកាន់ផ្នួស បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ ។ បេ ។

ព្រោះអស់រោសៈ ទាំងឡាយ ។ ព្រោះហេតុនោះ សំឡេងក៏ឮឡើង

ឡើងទៅ ដរាបដល់ព្រហ្មលោក ក្នុងឈ្មោះនោះ មួយរំពេចនោះថា

នេះជាអនុភាពរបស់ភិក្ខុ ជាព្រះវិណាស្រព ។

[៦៧] គ្រានោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ នៅក្នុងទីស្ងាត់ ពួន

សម្លៀក ក៏មានចិត្តគ្រិនរិះ កើតឡើងយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ

គោរព អាស្រ័យអ្វីហ្ន៎ ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសល

បាន ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ មានសេចក្តី

គ្រិនរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ គោរព អាស្រ័យព្រះសាស្ត្រ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុណិយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

អត្តសនំ បដហេយ្យ ត្តសនំ ភាវេយ្យ ធម្មំ ទោ...
 សង្ឃំ ទោ... សិក្ខំ ទោ... សមាធិំ ទោ...
 អប្បមាទំ ទោ... បដិសន្ធានំ ទោ ភិក្ខុ សុត្តន្តា
 តុកត្តា ឧបទិស្សយ វិហារន្តោ អត្តសនំ បដហេយ្យ
 ត្តសនំ ភាវេយ្យតិ ។ អថទោ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស
 ឯតទេហោសិ ឥមេ ទោ មេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិ-
 យោនាតា យទ្ធាហំ ឥមេ ធម្មេ តន្តា^(១) កកវតោ
 អាហេថេយ្យំ ឯវំ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា ចេវ កវិស្សន្តិ
 បរិសុទ្ធសន្និទ្ធករា ច ។ សេយ្យថាបិ នាម បុរិសេវ
 សុវណ្ណនិក្ខំ អធិតថេយ្យ បរិសុទ្ធិ បរិយោនាតំ តស្ស
 ឯវមស្ស អយំ ទោ មេ សុវណ្ណនិក្ខោ បរិសុទ្ធា បរិយោ-
 នាតោ យទ្ធាហំ ឥមំ សុវណ្ណនិក្ខំ តន្តា^(២) កម្មារាជំ
 ទស្សេយ្យំ ឯវំ មេ អយំ សុវណ្ណនិក្ខោ សកម្មារតតោ
 បរិសុទ្ធា ចេវ កវិស្សន្តិ បរិសុទ្ធសន្និទ្ធករោ ចាតិ ។
 ឯវមេវ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោនាតា
 យទ្ធាហំ ឥមេ ធម្មេ តន្តា កកវតោ អាហេថេយ្យំ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសលបាន ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ
 គោរព ពាស្រ័យព្រះធម៌ ... ព្រះសង្ឃ ... សិក្ខា ... សមាធិ ...
 អប្បមាទៈ ... បដិសន្ធារៈ ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវ
 កុសលបាន ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ មាន
 សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ធម៌ទាំងឡាយ របស់ពាក្ខាអញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ
 ផ្លូវផង បើដូច្នេះ មានតែពាក្ខាអញ យកធម៌ទាំងនេះ ទៅក្រាបបង្គំ
 ទូល ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌ទាំងឡាយ
 របស់អញនេះ នឹងជាធម៌ ដ៏បរិសុទ្ធផង ជាធម៌ដែលបច្ច័យតាក់តែង
 ដ៏បរិសុទ្ធត្រៃពេក យ៉ាងនេះផង ។ ដូចជាបុរស បានមាសត្នោតដ៏
 បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បុរសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាង នេះថា មាសត្នោត
 របស់ពាក្ខាអញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បើដូច្នេះ មានតែពាក្ខាអញ យក
 មាសត្នោតនេះ ទៅបង្ហាញ ដល់ពួកជាងមាស កាលបើយ៉ាងនេះ មាស
 ត្នោតរបស់អញនេះ តាំងនៅក្នុងចង្រ្កាននៃជាងមាស នឹងជាមាសដ៏បរិសុទ្ធ
 ផង ជាមាសដែលជាងតាក់តែង ដ៏បរិសុទ្ធត្រៃពេកផង យ៉ាងណាមិញ ។
 ធម៌ទាំងឡាយ របស់ពាក្ខាអញនេះ បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បើដូច្នេះ មានតែ
 ពាក្ខាអញ យកធម៌ទាំងនេះ ទៅក្រាបបង្គំទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ

បណ្ណសកសង្ឃហិរោ មហាវិញ្ញាណ

ឃុំ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា ចេវ កវីស្សន្តិ
 បរិសុទ្ធសង្ឃតតា ចាតិ ។ អថោ អាយស្សា
 សារីបុត្តោ សាយទ្វាសបយំ បដិសន្ធិនា វុដ្ឋតោ
 យេន កកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ
 អភិវនេត្វា ឯតមន្តំ ជីសីទិ ។ ឯតមន្តំ ជីសីន្នោ ចោ
 អាយស្សា សារីបុត្តោ កកវន្តំ ឯតនកេច ឥន មយ្ហំ
 កន្តេ រហោតតស្ស បដិសន្ធិនស្ស ឃុំ ចេតសោ
 បរិតក្កោ ឧទនាទិ តិដ្ឋ ចោ ភិក្ខុ សក្កត្វា
 កុក្កត្វា ឧបជិស្សយ វិហរន្តោ អតុសនំ បដិហេយ្យ
 តុសនំ កាវេយ្យតិ ។ តស្ស មយ្ហំ កន្តេ ឯតនហោសិ
 សត្តារំ ចោ ភិក្ខុ សក្កត្វា កុក្កត្វា ឧបជិស្សយ
 វិហរន្តោ អតុសនំ បដិហេយ្យ តុសនំ កាវេយ្យ
 ធម្មំ ចោ... សង្ឃំ ចោ... សីត្តំ ចោ... សមាធិ
 ចោ... អប្បមាទំ ចោ... បដិសន្ធារំ ចោ ភិក្ខុ
 សក្កត្វា កុក្កត្វា ឧបជិស្សយ វិហរន្តោ អតុសនំ
 បដិហេយ្យ តុសនំ កាវេយ្យតិ ។ តស្ស មយ្ហំ កន្តេ
 ឯតនហោសិ ឥមេ ចោ មេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោធាតា

បណ្ណសកសង្គហិត មហាវគ្គ

កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌របស់អញនេះឯង នឹងជាធម៌ដ៏បរិសុទ្ធផង ជាធម៌
 ដែលបច្ច័យតាក់តែង ដ៏បរិសុទ្ធត្រៃតែកផង ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ លំដាប់
 នោះ ព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ ចេញចាកការព្រួនសម្លៀក ក្នុងសាយណ្ណ -
 សម័យ ហើយក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
 ហើយ ក្រាបថ្កោលបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។
 លុះព្រះសាវ័បុត្តដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក្រាបបង្គំ
 ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងទីឯណោះ
 ខ្ញុំព្រះអង្គនៅក្នុងទីស្ងាត់ ហើយព្រួនសង្វ័យ ក៏មានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាង
 នេះថា ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ គោរព អាស្រ័យអ្វីហ្ន៎ ទើបលះបង់នូវ
 អកុសល ចម្រើននូវកុសលបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ
 មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ គោរព អាស្រ័យព្រះ
 សាស្តា ទើបលះបង់នូវអកុសល ចម្រើននូវកុសលបាន ភិក្ខុកាលធ្វើ
 សក្ការៈ គោរពអាស្រ័យព្រះធម៌... ព្រះបង្ស្ស... សិទ្ធា... សមាធិ...
 អប្បមាទៈ ... បដិសន្ធារៈ ទើបលះបង់នូវអកុសល ចម្រើននូវ
 កុសលបាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ មានសេចក្តី
 ត្រិះរិះដូច្នេះថា ធម៌ទាំងឡាយ របស់អញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្សេងផ្សេង

សុត្តន្តបិដកេ អង្គកុរុនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

យន្តនាហំ ឥមេ ធម្មេ កុត្វា កករតោ អាហេថយ្យំ ឯ
 មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា ចេវ ករិស្សន្តិ បរិសុទ្ធសុទ្ធិត-
 តវា ច ។ សេយ្យថាបិ នាម បុរិសោ សុវណ្ណនិក្ខំ
 អធិកច្ឆយ្យ បរិសុទ្ធំ បរិយោទានំ តស្ស ឯមស្ស
 អយំ ខោ មេ សុវណ្ណនិក្ខោ បរិសុទ្ធា បរិយោទានោ
 យន្តនាហំ ឥមំ សុវណ្ណនិក្ខំ កុត្វា កក្ការាមំ នស្សយ្យំ
 ឯមំ មេ អយំ សុវណ្ណនិក្ខោ សកក្ការតតោ
 បរិសុទ្ធា ចេវ ករិស្សន្តិ បរិសុទ្ធសុទ្ធិតតវា ចាតិ ។
 ឯមេវ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទានា
 យន្តនាហំ ឥមេ ធម្មេ កុត្វា កករតោ អាហេថយ្យំ
 ឯមំ មេ ឥមេ ធម្មា បរិសុទ្ធា ចេវ ករិស្សន្តិ
 បរិសុទ្ធសុទ្ធិតតវា ចាតិ ។ សាធុ សាធុ សាវីរ្យត
 សន្តារំ ខោ សាវីរ្យត ភិក្ខុ សក្កត្វា កុក្កត្វា
 ឧបនិស្សយេ វិហារេន្តា អកុសលំ បដិហេយ្យ
 កុសលំ កាលយ្យ ធម្មំ ខោ... សង្ឃំ ខោ... សិក្ខុ
 ខោ... សមាធិ ខោ... អប្បមាទំ ខោ... បដិសន្តារំ ខោ
 សាវីរ្យត ភិក្ខុ សក្កត្វា កុក្កត្វា ឧបនិស្សយេ វិហារេន្តា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សត្តកនិបាត

បើដូច្នោះ មានតែអញ្ចយកធម៌ទាំងនោះទៅក្រាបទូល ចំពោះព្រះមានព្រះ
 ភាគ កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌ទាំងឡាយ របស់អញនេះ នឹងជាធម៌ដ៏បរិសុទ្ធ
 ផង ជាធម៌ដែលមានបច្ច័យភាគតែង ដ៏បរិសុទ្ធត្រពេកផង ។ ដូចបុរស
 បានមាសត្នោត ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បុរសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះ
 ថា មាសត្នោតរបស់អាត្មាអញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង បើដូច្នោះ មានតែ
 អាត្មាអញ យកមាសត្នោតនេះទៅបង្ហាញ ដល់ពួកជាងមាស កាលបើ
 យ៉ាងនេះ មាសត្នោតរបស់អញនេះ តាំងនៅក្នុងចង្រ្កាននៃជាងមាស នឹង
 ជាមាសដ៏បរិសុទ្ធផង ជាមាសដែលជាងភាគតែង ដ៏បរិសុទ្ធត្រពេកផង
 យ៉ាងណាមិញ ។ ធម៌ទាំងឡាយ របស់អាត្មាអញនេះ ដ៏បរិសុទ្ធ ផ្លូវផង
 បើដូច្នោះ មានតែអាត្មាអញ យកធម៌ទាំងនោះទៅក្រាបទូល ចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគ កាលបើយ៉ាងនេះ ធម៌ទាំងឡាយ របស់អញនេះ នឹងជាធម៌
 បរិសុទ្ធផង ជាធម៌ដែលបច្ច័យភាគតែង ដ៏បរិសុទ្ធត្រពេកផង យ៉ាងនោះ
 ដែរ ។ ម្នាលសាវ័បុត្ត ប្រាហ្មណ៍ ។ ម្នាលសាវ័បុត្ត ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ
 គោរព ពាស្រ័យនូវព្រះហស្តា ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវ
 កុសលបាន ម្នាលសាវ័បុត្ត ភិក្ខុកាលធ្វើសក្ការៈ គោរព ពាស្រ័យនូវព្រះ
 ធម៌... ព្រះសង្ឃ... សិក្ខា... សមាធិ... អប្បមាទៈ... បដិសន្ធារៈ

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

អតុសនំ បដហេយ្យ តុសនំ ភាវេយ្យាតិ ។ ឯវំ
 វុត្តោ អាយស្មា សាវ័ចុត្តោ កតវន្តំ ឯតទរោច ឥមស្ស
 ខោ អហំ កន្លេ កតវតា សង្ខិត្តេន ភាសិតស្ស ឯវំ
 វិត្តាបេន អត្ថំ អាដាធាមី ។ សោ វត កន្លេ ភិក្ខុ
 សត្វំ អតារវោ ធម្មេ សតារវោ ភវិស្សតីតិ នេតំ
 ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ កន្លេ ភិក្ខុ សត្វំ
 អតារវោ ធម្មេយិ សោ អតារវោ ។ សោ វត កន្លេ
 ភិក្ខុ សត្វំ អតារវោ ធម្មេ អតារវោ សង្ខេ
 សតារវោ ភវិស្សតីតិ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្លេ ភិក្ខុ សត្វំ អតារវោ ធម្មេ អតារវោ សង្ខេយិ
 សោ អតារវោ ។ សោ វត កន្លេ ភិក្ខុ សត្វំ
 អតារវោ ធម្មេ អតារវោ សង្ខេ អតារវោ សីត្វាយ
 សតារវោ ភវិស្សតីតិ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្លេ ភិក្ខុ សត្វំ អតារវោ ធម្មេ អតារវោ សង្ខេ
 អតារវោ សីត្វាយយិ សោ អតារវោ ។ សោ វត
 កន្លេ ភិក្ខុ សត្វំ អតារវោ ធម្មេ អតារវោ សង្ខេ
 អតារវោ សីត្វាយ អតារវោ សមាធិស្មី សតារវោ
 ភវិស្សតីតិ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ កន្លេ ភិក្ខុ

បណ្ណាសកាសង្គហិត អព្យាករណ៍

ទើបលះបង់នូវអកុសល ចំរើននូវកុសលបាន ។ កាលបើព្រះសាស្តា ទ្រង់
 ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះសាវ័បុត្តង្គីមានអាយុ ក្រាបបង្គំទូលព្រះង្គីមាន
 ព្រះភាគដូច្នេះថា បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ធម៌ដែលព្រះង្គីមានព្រះភាគ ទ្រង់
 សំដែងដោយសង្ខេបនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គយល់សេចក្តី ដោយពិស្តារបានយ៉ាង
 នេះ ។ បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា
 ជាអ្នកគោរពក្នុងព្រះធម៌ដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺ មិនមានឡើយ បតិត្រព្រះអង្គ
 ង្គីចំរើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព
 ក្នុងព្រះធម៌ដែរ ។ បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរព
 ព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ ជាអ្នកគោរពក្នុងព្រះសង្ឃដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺
 មិនមានឡើយ បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា
 មិនគោរពព្រះធម៌ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរពក្នុងព្រះសង្ឃដែរ ។
 បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរព
 ព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ ជាអ្នកគោរពសិក្ខាដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺ មិនមាន
 ឡើយ បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរព
 ព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរពក្នុងសិក្ខា
 ដែរ ។ បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា
 មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា ជាអ្នកគោរព
 ក្នុងសមាធិដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺ មិនមានឡើយ បតិត្រព្រះអង្គង្គីចំរើន ភិក្ខុណា

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

សុត្តន្តំ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សង្ឃេ អតារវេ
 សិក្ខាយ អតារវេ សមាធិស្មីបិ សោ អតារវេ ។ សោ
 វត កន្លេ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សង្ឃេ
 អតារវេ សិក្ខាយ អតារវេ សមាធិស្មី អតារវេ
 អប្បមាទេ សតារវេ ភវីស្សតីតំ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ
 យោ សោ កន្លេ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ អតារវេ ធម្មេ
 អតារវេ សង្ឃេ អតារវេ សិក្ខាយ អតារវេ
 សមាធិស្មី អតារវេ អប្បមាទេបិ សោ អតារវេ ។
 សោ វត កន្លេ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ អតារវេ ធម្មេ
 អតារវេ សង្ឃេ អតារវេ សិក្ខាយ អតារវេ
 សមាធិស្មី អតារវេ អប្បមាទេ អតារវេ បដិសន្ធាយេ
 សតារវេ ភវីស្សតីតំ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្លេ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ អតារវេ ធម្មេ អតារវេ សង្ឃេ
 អតារវេ សិក្ខាយ អតារវេ សមាធិស្មី អតារវេ
 អប្បមាទេ អតារវេ បដិសន្ធាយេបិ សោ អតារវេ ។
 សោ វត កន្លេ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ សតារវេ ធម្មេ
 អតារវេ ភវីស្សតីតំ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ
 កន្លេ ភិក្ខុ សុត្តន្តំ សតារវេ ធម្មេបិ សោ សតារវេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិន
គោរពសិក្ខា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព ក្នុងសមាធិដែរ ។
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា
មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរព
សមាធិ ជាអ្នកគោរព ក្នុងអប្បមាទៈដូច្នេះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះ
ធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ ភិក្ខុ
នោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព ក្នុងអប្បមាទៈដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ មិនគោរព
ព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរពអប្បមាទៈ
ជាអ្នកគោរព ក្នុងបដិសន្ធារៈដូច្នេះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ មិន
គោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរព
អប្បមាទៈ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរព ក្នុងបដិសន្ធារៈដែរ ។ បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថាភិក្ខុនោះ គោរពក្នុងព្រះសាស្តា ជាអ្នកមិនគោរព
ព្រះធម៌ដូច្នេះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា
គោរពព្រះសាស្តា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរព ក្នុងព្រះធម៌ដែរ ។

បណ្ណសកសង្ក្រឹតពោ មហាវិញ្ញា

សោ វត កន្លែ កិត្តុ សត្វិ សតារវេ ធម្ម
 សតារវេ សង្ឃេ អតារវេ កវិស្សត្ថិតិ នេតំ ហំ ឯ
 វិជ្ជតិ យោ សោ កន្លែ កិត្តុ សត្វិ សតារវេ
 ធម្ម សតារវេ សង្ឃេ យិ សោ សតារវេ ។ សោ
 វត កន្លែ កិត្តុ សត្វិ សតារវេ ធម្ម សតារវេ
 សង្ឃេ សតារវេ សិក្ខាយ អតារវេ កវិស្សត្ថិតិ
 នេតំ ហំ ឯ វិជ្ជតិ យោ សោ កន្លែ កិត្តុ សត្វិ
 សតារវេ ធម្ម សតារវេ សង្ឃេ សតារវេ សិក្ខាយ យិ
 សោ សតារវេ ។ សោ វត កន្លែ កិត្តុ សត្វិ
 សតារវេ ធម្ម សតារវេ សង្ឃេ សតារវេ សិក្ខាយ
 សតារវេ សមាធិស្មី អតារវេ កវិស្សត្ថិតិ នេតំ ហំ ឯ
 វិជ្ជតិ យោ សោ កន្លែ កិត្តុ សត្វិ សតារវេ ធម្ម
 សតារវេ សង្ឃេ សតារវេ សិក្ខាយ សតារវេ
 សមាធិស្មី យិ សោ សតារវេ ។ សោ វត កន្លែ
 កិត្តុ សត្វិ សតារវេ ធម្ម សតារវេ សង្ឃេ
 សតារវេ សិក្ខាយ សតារវេ សមាធិស្មី សតារវេ
 អប្បមាទេ អតារវេ កវិស្សត្ថិតិ នេតំ ហំ ឯ វិជ្ជតិ

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា គោរព
 ព្រះធម៌ ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងព្រះសង្ឃ ដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺ មិនមានឡើយ
 បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌
 ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងព្រះសង្ឃដែរ ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ
 ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងសិក្ខាដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺ មិនមានឡើយ បតិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ
 ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងសិក្ខាដែរ ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរព
 ព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា ជាអ្នកមិនគោរព ក្នុងសមាធិដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺
 មិនមានឡើយ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា
 គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា
 គោរពក្នុងសមាធិដែរ ។ បតិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ
 គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរព
 សមាធិ ជាអ្នកមិនគោរព ក្នុងអប្បមាទដូច្នេះ ហេតុនេះ⁺ មិនមានឡើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តនិយមោ

យោ សោ កន្លៃ កិត្តិ សុត្តិ សតារាវេ ធម្មេ
 សតារាវេ សង្ឃេ សតារាវេ សិក្ខាយ សតារាវេ
 សមាធិស្មី សតារាវេ អប្បមាទេបិ សោ សតារាវេ ។
 សោ វត កន្លៃ កិត្តិ សុត្តិ សតារាវេ ធម្មេ សតារាវេ
 សង្ឃេ សតារាវេ សិក្ខាយ សតារាវេ សមាធិស្មី
 សតារាវេ អប្បមាទេ សតារាវេ បដិសន្ធាយេ អតារាវេ
 កវិស្សត្តតិ នេតំ ហំនំ វិជ្ជតិ យោ សោ កន្លៃ
 កិត្តិ សុត្តិ សតារាវេ ធម្មេ សតារាវេ សង្ឃេ
 សតារាវេ សិក្ខាយ សតារាវេ សមាធិស្មី សតារាវេ
 អប្បមាទេ សតារាវេ បដិសន្ធាយេបិ សោ សតារាវេ ។
 ឥមស្ស ខោ អហំ កន្លៃ កកវតា សម្ព័ត្តេន
 កាសិវតស្ស ឯវំ វិត្តារេន អត្ថំ អាជាណាមីតិ ។
 សាធុ សាធុ សាវ័ប្បុត្ត សាធុ ខោ ភ្នំ សាវ័ប្បុត្ត
 ឥមស្ស មយា សម្ព័ត្តេន កាសិវតស្ស ឯវំ វិត្តារេន
 អត្ថំ អាជាណាសិ ។ សោ វត សាវ័ប្បុត្ត កិត្តិ សុត្តិ
 អតារាវេ ធម្មេ សតារាវេ កវិស្សត្តតិ នេតំ ហំនំ
 វិជ្ជតិ យោ សោ សាវ័ប្បុត្ត កិត្តិ សុត្តិ
 អតារាវេ ធម្មេបិ សោ អតារាវេ ។ បេ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រឹទ្ធិកាយ សុត្តន្តបិដក

បតីត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌
 គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរពសមាធិ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា
 គោរពក្នុងអប្បមាទៈដែរ ។ បតីត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ
 គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរព
 សមាធិ គោរពអប្បមាទៈ ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងបដិសន្ធារៈដូច្នេះ ហេតុ
 ៥ មិនមានឡើយ បតីត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះ
 សាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរពសមាធិ
 គោរពអប្បមាទៈ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងបដិសន្ធារៈដែរ ។
 បតីត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងដោយ
 សន្លេបនេះ ខ្ញុំព្រះអង្គយល់សេចក្តី ដោយពិស្តារយ៉ាងនេះ ។ ម្នាល
 សាវ័បុត្ត ត្រូវហើយ ។ ម្នាលសាវ័បុត្ត ធម៌ដែលគាត់គត សំដែងដោយ
 សន្លេបនេះ អ្នកយល់សេចក្តី ដោយពិស្តារយ៉ាងនេះ ល្អហើយ ។
 ម្នាលសាវ័បុត្ត ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា ជាអ្នកគោរព
 ក្នុងព្រះធម៌ដូច្នេះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ ម្នាលសាវ័បុត្ត ភិក្ខុណា មិន
 គោរពព្រះសាស្តា ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរពក្នុងព្រះធម៌ដែរ ។ បេ។

បណ្ណសកសង្គហ៍តោ មហាវគ្គោ

សោ វត សាវ័យុត្ត ភិក្ខុ សត្វំ អតារោ ធម្ម
 អតារោ សង្ឃោ អតារោ សិក្ខាយ អតារោ សមាធិស្មី
 អតារោ អប្បមាទេ អតារោ បដិសន្ធាវេ សតារោ
 ភវិស្សត្តិតំ នេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ សាវ័យុត្ត ភិក្ខុ
 សត្វំ អតារោ ធម្ម អតារោ សង្ឃោ អតារោ សិក្ខាយ
 អតារោ សមាធិស្មី អតារោ អប្បមាទេ អតារោ
 បដិសន្ធាវេសំ សោ អតារោ ។ សោ វត សាវ័យុត្ត
 ភិក្ខុ សត្វំ សតារោ ធម្ម អតារោ ភវិស្សត្តិតំ
 នេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ សាវ័យុត្ត ភិក្ខុ
 សត្វំ សតារោ ធម្មេសំ សោ សតារោ ។ បេ ។ សោ
 វត សាវ័យុត្ត ភិក្ខុ សត្វំ សតារោ ធម្ម សតារោ
 សង្ឃោ សតារោ សិក្ខាយ សតារោ សមាធិស្មី
 សតារោ អប្បមាទេ សតារោ បដិសន្ធាវេ អតារោ
 ភវិស្សត្តិតំ នេតំ ហំ វិជ្ជតិ យោ សោ សាវ័យុត្ត
 ភិក្ខុ សត្វំ សតារោ ធម្ម សតារោ សង្ឃោ
 សតារោ សិក្ខាយ សតារោ សមាធិស្មី សតារោ
 អប្បមាទេ សតារោ បដិសន្ធាវេសំ សោ សតារោ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហាវិទ្យា

ម្នាលសារីបុត្ត ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះ
 ធម៌ មិនគោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរព
 អប្បមាទៈ ជាអ្នកគោរពក្នុងបដិសន្ធារៈ ដូច្នេះ ហេតុនេះ មិនមានឡើយ
 ម្នាលសារីបុត្ត ភិក្ខុណា មិនគោរពព្រះសាស្តា មិនគោរពព្រះធម៌ មិន
 គោរពព្រះសង្ឃ មិនគោរពសិក្ខា មិនគោរពសមាធិ មិនគោរពអប្ប-
 មាទៈ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា មិនគោរពក្នុងបដិសន្ធារៈដែរ ។ ម្នាលសារីបុត្ត
 ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងព្រះធម៌ដូច្នេះ
 ហេតុនេះ មិនមានឡើយ ម្នាលសារីបុត្ត ភិក្ខុណា គោរពព្រះសាស្តា
 ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងព្រះធម៌ដែរ ។ បេយ្យ ម្នាលសារីបុត្ត ពាក្យថា
 ភិក្ខុនោះ គោរពព្រះសាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា
 គោរពសមាធិ គោរពអប្បមាទៈ ជាអ្នកមិនគោរពក្នុងបដិសន្ធារៈ ដូច្នេះ
 ហេតុនេះ មិនមែនជាឋានៈឡើយ ម្នាលសារីបុត្ត ភិក្ខុណា គោរពព្រះ
 សាស្តា គោរពព្រះធម៌ គោរពព្រះសង្ឃ គោរពសិក្ខា គោរពសមាធិ
 គោរពអប្បមាទៈ ភិក្ខុនោះ ឈ្មោះថា គោរពក្នុងបដិសន្ធារៈដែរ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

ឥមស្ស ខោ សាវ័ម្ពុត្ត មយា សង្ខត្តេន ភាសិតស្ស
ឯវំ វិត្តាវេន អត្តោ ទដ្ឋព្វោតិ ។

(៦៨) ភាវំ អនុយុត្តស្ស វិត្តាវេ វិត្តាវោ
វិហារតោ កត្តាវិ ឯវំ ឥច្ឆា ឧប្បជ្ឈេយ្យ អហោ វត
មេ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិប្បត្តេយ្យាតិ
អវិជ្ជាស្ស នេវ អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិប្បត្តិ ។
តំ កត្តស្ស ហេតុ ។ អភាវិតត្តាតិស្ស វចនីយំ ។
កត្តស្ស អភាវិតត្តា ។ ចតុន្នំ សតិប្បដ្ឋានំ ចតុន្នំ
សម្មប្បដ្ឋានំ ចតុន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ បញ្ចន្នំ វិជ្ជិយានំ
បញ្ចន្នំ ពលានំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈន្នានំ អរិយស្ស
អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ។ សេយ្យថាវិ វិត្តាវេ
កុក្កដិយា អណ្ណានិ អដ្ឋ វា ទស វា ទ្វាទស វា
តានស្ស កុក្កដិយា ន សម្មាអធិសយីតានំ ន
សម្មាបរិសេទីតានំ ន សម្មាបរិភាវីតានំ កត្តាវិ
តស្ស កុក្កដិយា ឯវំ ឥច្ឆា ឧប្បជ្ឈេយ្យ អហោ
វត មេ កុក្កដិចោតកោ ចាននិឧសីទាយ វា
មុខតុណ្ហាកេន វា អណ្ណាកោសំ បទាលេត្វា

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលសាវ័បុត្ត ធម៌ដែលគាត់គិត សំដែងដោយសង្ខេបនេះ អ្នកយល់
សេចក្តី ដោយពិស្តារយ៉ាងនេះ ។

(៦៨) ម្នាលភិក្ខុតាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមិនប្រកបរឿយ ។ នូវ
ការវិនា បើទុកជាមានសេចក្តីប្រាថ្នា យ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចិត្ត
របស់អាត្មាអញ គប្បីផុតស្រឡះចាកអាសវៈតាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់
មាំ ដូច្នេះក៏ដោយ ក៏គង់តែចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ មិនរួចស្រឡះចាកអាសវៈ
តាំងឡាយ ព្រោះតែមិនប្រកាន់មាំដែរ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុ
អ្វី ។ ត្រូវនិយាយថា ព្រោះតែភិក្ខុមិនបានចំរើន ។ ព្រោះមិនបានចំរើន
អ្វី ។ ព្រោះតែមិនបានចំរើនសតិប្បដ្ឋាន ៤ សម្មប្បធាន ៤ ឥន្ទ្រិយ ៤
ឥន្ទ្រិយ ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ។ ម្នាល
ភិក្ខុតាំងឡាយ ដូចពន្លឺមាន់តាំងឡាយ ៨ ក្តី ១០ ក្តី ១២ ក្តី ពន្លឺមាន់
តាំងឡាយនោះ ដែលមេមាន់មិនគ្រាបដោយប្រពៃ មិនបានធ្វើឲ្យកក់ក្តៅ
ដោយប្រពៃ មិនបានឲ្យជាប់ក្លិនវាជាមេដោយប្រពៃ បើទុកជាមេមាន់
នោះ មានសេចក្តីប្រាថ្នាយ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ កូនតាំងឡាយរបស់
អញ គប្បីទំលាយសម្បកពន្លឺ ដោយចុងក្រចកជើង ឬ ដោយចុងចំពុះ

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

សោត្តន្តោ អភិធិត្ថិដ្ឋេយ្យន្តិ អថោ អភិញ្ញា តេ
 កុក្កុដោតតា ចាននិធិសិទ្ធិយ វា មុខតុណ្ហកោន
 វា អណ្ណកោសំ បណាលោត្វា សោត្តន្តោ អភិធិត្ថិដ្ឋេតុ ។
 តំ តិស្ស ហេតុ ។ តថាហម្មនិ^(១) ភិក្ខុវេ កុក្កុដិយា
 អណ្ណានិ ន សម្មាសម្ពុទ្ធិសិទ្ធិតានិ ន សម្មាបរិសេទិតានិ
 ន សម្មាបរិភាវិតានិ ឯវមេវ ចោ ភិក្ខុវេ ភាវនំ
 អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ វិហារតោ តិញ្ញាបិ ឯវំ
 ឥច្ឆា ឧប្បជ្ឈេយ្យ អហោ វត មេ អនុចាទាយ
 អាសវេហំ ចិត្តំ វិមុច្ចេយ្យាតិ អថទ្ធស្ស នេវ
 អនុចាទាយ អាសវេហំ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ។ តំ
 តិស្ស ហេតុ ។ អភាវិតតាតិស្ស វចនីយំ ។ តិស្ស
 អភាវិតតា ។ ចតុន្នំ សតិប្បដ្ឋានានំ ចតុន្នំ សម្មប្ប-
 ដានានំ ចតុន្នំ ឥន្ទ្រិចាទានំ បញ្ចន្នំ ឥន្ទ្រិយានំ
 បញ្ចន្នំ ពលានំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈន្តានំ អរិយស្ស
 អដ្ឋង្គិតស្ស មត្តស្ស ។ ភាវនំ អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុនោ វិហារតោ តិញ្ញាបិ ន ឯវំ ឥច្ឆា ឧប្បជ្ឈេយ្យ

បណ្ណាល័យសង្គមភាព មហាវិថ្ន

ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួល ដូច្នេះក៏ដោយ ក៏គង់តែកូនមាន់ទាំង
 នោះ មិនអាចនឹងទំលាយនូវសម្បកពង ដោយចុងក្រចកជើង ឬ ដោយ
 ចុងចំពុះ ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួលបានដែរ ។ ដំណើរនោះ
 ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះពងទាំងនោះ ដែលមេមាន់
 មិនបានគ្រាបដោយប្រពៃ មិនបានធ្វើឲ្យកកក្តៅដោយប្រពៃ មិនបានឲ្យ
 ជាប់ភ្លើងកំដៅដោយប្រពៃ យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ដែលមិនបានប្រកបរឿយ ។ នូវការវិនា បើទុកជាមានសេចក្តីប្រាថ្នា យ៉ាង
 នេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចិត្តរបស់គាត់អញ គប្បីផុតស្រឡះចាកអាសវៈ
 ទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ ដូច្នេះក៏ដោយ ក៏គង់តែចិត្តរបស់ភិក្ខុ
 នោះ មិនផុតស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះតែមិនប្រកាន់មាំបាន
 ដែរ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ត្រូវនិយាយថា ព្រោះតែមិនបាន
 ចំរើន ។ ព្រោះមិនបានចំរើនអ្វី ។ ព្រោះមិនបានចំរើនសតិប្បដ្ឋាន ៤
 សម្មប្បធាន ៤ ឥទ្ធិបាទ ៤ ឥន្ទ្រិយ ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈង្គ ៧ អរិយមគ្គ
 ប្រកបដោយអង្គ ៨ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែល
 បានប្រកបរឿយ ។ នូវការវិនា បើទុកជាមិនមានសេចក្តីប្រាថ្នា យ៉ាងនេះថា

សុត្តន្តបិដក អង្គន្តរនិកាយស្ស សត្តកនិបាតោ

អហោ វេត មេ អនុចាទាយ អាសវេហំ ចិត្តំ
 វិមុច្ចយ្យាតិ អថេខស្ស អនុចាទាយ អាសវេហំ ចិត្តំ
 វិមុច្ចតិ ។ តំ កឹស្ស ហេតុ ។ ភាវិតត្តាតិស្ស វចនីយំ ។
 កឹស្ស ភាវិតត្តា ។ ចតុន្នំ សតិប្បដ្ឋានំ ចតុន្នំ សម្ម-
 ប្បធានំ ចតុន្នំ វទ្ធិចាទានំ បញ្ចន្នំ វិជ្ជាយានំ បញ្ចន្នំ
 ពលានំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈន្តានំ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស
 មគ្គស្ស ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ កុក្កដិយា អណ្ណានិ
 អដ្ឋ វា ទស វា ទ្វាទស វា តានស្ស កុក្កដិយា
 សម្មាអធិសយីតានិ សម្មាបរិសេទិតានិ សម្មាបរិការី-
 តានិ កឹញ្ចាបិ តស្ស កុក្កដិយា ន ឯវំ វេទ្ណា
 ឧប្បជ្ឈេយ្យ អហោ វេត មេ កុក្កដចោតកា
 ចាននទសីទាយ វា មុខតុល្លាកេន វា អណ្ណាកោសំ
 បទាលេត្វា សោត្តិទា អភិទិព្វជ្ឈេយ្យន្តំ អថទោ
 កញ្ចាវេ តេ កុក្កដចោតកា ចាននទសីទាយ វា
 មុខតុល្លាកេន វា អណ្ណាកោសំ បទាលេត្វា សោត្តិទា
 អភិទិព្វជ្ឈតុំ ។ តំ កឹស្ស ហេតុ ។ តថាហម្វិទំ^(១)
 ភិក្ខុវេ កុក្កដិយា អណ្ណានិ សម្មាអធិសយីតានិ

១ ម. ភិហិហំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិកាយ

ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចិត្តរបស់គាត់អញ គប្បីផុតស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ
 ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ ដូច្នេះក៏ដោយ ក៏គង់តែចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ផុត
 ស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំបានដែរ ។ ដំណើរ
 នោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ត្រូវនិយាយថា ព្រោះតែភិក្ខុមានចំរើន ។ ព្រោះ
 បានចំរើនអ្វី ។ ព្រោះបានចំរើនសតិប្បដ្ឋាន ៤ សម្មប្បធាន ៤ ឥទ្ធិបាទ
 ៤ ឥន្ទ្រិយ ៥ ពលៈ ៥ ពោជ្ឈន្ត ៧ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាពងមាន់ទាំងឡាយ ៨ ក្តី ១០ ក្តី ១២ ក្តី
 ពងមាន់ទាំងនោះ ដែលមេមាន់គ្រាបដោយប្រពៃហើយ ធ្វើឲ្យកក់ក្តៅ
 ដោយប្រពៃហើយ ធ្វើឲ្យជាប់ក្លិនវាជាបដោយប្រពៃហើយ មេមាន់
 នោះ បើទុកជាមិនមានសេចក្តីប្រាថ្នាយ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ កូន
 ទាំងឡាយរបស់អញ គប្បីទំលាយសម្បកពង ដោយចុងក្រចកដើង ឬ
 ដោយចុងចំពុះ ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួល ដូច្នេះក៏ដោយ ក៏
 គង់តែកូនមាន់ទាំងនោះ អាចទំលាយសម្បកពង ដោយចុងក្រចកដើង
 ឬ ដោយចុងចំពុះ ហើយញាស់ចេញមក ដោយស្រួលបាន ។ ដំណើរ
 នោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះតែពងទាំងនោះ
 ដែលមេមាន់គ្រាបដោយប្រពៃហើយ ធ្វើឲ្យកក់ក្តៅ ដោយប្រពៃហើយ

បណ្ណាល័យសង្គមភោគ មហាវិថី

សម្មាសន៍សេនីតានិ សម្មាសន៍ភាវិតានិ ឯវមេវ ទោ ភិក្ខុវេ
 ការនំ អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ វិហារតោ កំញាបិ ន ឯវំ
 ឥច្ឆា ឧប្បជ្ឈេយ្យ អហោ វត មេ អនុបាទាយ
 អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចេយ្យាតិ អថខ្សស្ស អនុបាទាយ
 អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចាតិ ។ តំ កំស្ស ហេតុ ។ ភាវិត-
 តាតិស្ស វចនីយំ ។ កំស្ស ភាវិតតា ។ ចតុន្នំ សតិ-
 ប្បដ្ឋានានំ ។ បេ ។ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មត្តស្ស ។
 សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ ពលគណ្ណស្ស វា ពលគណ្ណ-
 ទ្កេវាសិស្ស^(១) វា ទិស្សទ្កេវ វាសិជដេ អន្តរិយ្យនានិ
 ទិស្សតិ អន្តរដ្ឋបនំ នោ ច ខ្សស្ស ឯវំ ញាណំ
 ហោតិ ឯត្ថកំ វា មេ អដ្ឋ តស្ស វាសិជដស្ស
 វីណំ ឯត្ថកំ វា ហិយោ ឯត្ថកំ វា បរេតិ
 អថខ្សស្ស វីណោ វីណាទ្ធ ញាណំ ហោតិ

១ ឧ. បលគណ្ណស្ស វា បលគណ្ណទ្កេវាសិកស្ស វា ។ ម. ធិលគណ្ណស្ស វា ធិលគណ្ណ-
 ទ្កេវាសិកស្ស វា ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ឲ្យដាច់កូនកំផាមដោយប្រពៃហើយ យ៉ាងណាមិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុដែលបានប្រកបរឿយ ។ នូវការវិនា បើទុកជា មិនមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 យ៉ាងនេះថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ចិត្តរបស់អាក្ខរាអញ គប្បីផុតស្រឡះចាក
 អាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះតែមិនប្រកាន់មាំ ដូច្នេះក៏ដោយ ក៏គង់តែ
 ចិត្តរបស់ភិក្ខុនោះ ផុតស្រឡះចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះតែមិន
 ប្រកាន់មាំបានដែរ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ត្រូវនិយាយថា
 ព្រោះតែភិក្ខុបានចំរើន ។ ព្រោះបានចំរើនអ្វី ។ ព្រោះបានចំរើន
 សតិប្បដ្ឋាន ៤ ។ បេ ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាងឈើ ឬ កូនសិស្សរបស់
 ជាងឈើ យកម្រាមដៃនឹងមេដៃ ទៅចាប់កាន់ត្រង់មៀនកាំបិត ប៉ុន្តែជាង
 ឈើ ឬ កូនសិស្សរបស់ជាងឈើនោះ មិនដឹងយ៉ាងនេះថា មៀនកាំបិត
 របស់អញនោះ ថ្ងៃនេះ សឹកអស់ប៉ុណ្ណោះ ឬ ថ្ងៃម្សិល សឹកអស់
 ប៉ុណ្ណោះ ឬ ក៏ម្សិលថ្ងៃ សឹកអស់ប៉ុណ្ណោះ ដូច្នេះទេ លុះដល់មៀនកាំបិត
 នោះ សឹកអស់ហើយ ទើបបានដឹងថា អស់ហើយ យ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គគ្រូនិកាយស្ស សុត្តន្តនិយមោ

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខុវេ ភាវនំ អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ
 វិហារតោ តិញ្ចាបិ ន ឯវំ ញាណំ ហោតិ ឯត្ថតំ
 វា មេ អន្លំ អាសវានំ វិណំ ឯត្ថតំ វា ហីយោ
 ឯត្ថតំ វា បរេតិ អនុស្ស វិណោ វិណោន្ធោ ញាណំ
 ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខុវេ សាវុទ្ធិកាយ នាវយ
 វេត្តនន្ទននន្ទាយ ធម្មាសារិនំ ឧទកេ បរិយាទាយ
 ហេមន្តិកេន បរេន ឧត្តត្តិយ វាតាតបបរតានិ
 តន្ទនានិ តានិ ចារុស្សកេន មេយេន អភិប្បវដ្ឋានិ
 អប្បកសិរេនេវ បដិប្បស្សមន្តិ^(១) បូតិកានិ ភវន្តិ ឯវមេវ
 ខោ ភិក្ខុវេ ភាវនំ អនុយុត្តស្ស ភិក្ខុនោ វិហារតោ
 អប្បកសិរេនេវ សញ្ញោននានិ បដិប្បស្សមន្តិ^(២) ។

[៦៩] ឯកំ សមយំ កកវា កោសលេសុ ចារិតំ
 ចរិតំ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិ ។ អន្តសា ខោ
 កកវា អន្ទានមត្តប្បដិបន្នោ អញ្ញាតស្មី បទេសេ មហន្តំ
 អត្តត្តន្តំ អាទិត្តំ សម្បជ្ឈន្តំ សញ្ញាតិក្ខតំ ទីស្វា មត្តា
 ឌុតិម អញ្ញាតស្មី វត្តម្ភលេ បញ្ញាតេ អាសនេ និសីទិ ។

១ ម. បរិហយន្តិ ។ ២ ឧ. ម. បដិប្បស្សមន្តិ បូតិកានិ ភវន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សុត្តន្តនិបាត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុប្រកបរឿយ ៗ នូវការនា បើទុកជា
 មិនបានដឹងយ៉ាងនេះថា ថ្ងៃនេះ អាសវៈទាំងឡាយ របស់អញ អស់
 ទៅប៉ុណ្ណេះ ឬ ថ្ងៃម្សិល អស់ទៅប៉ុណ្ណេះ ឬក៏ ម្សិលថ្ងៃ អស់ទៅ
 ប៉ុណ្ណេះ ដូច្នេះទេ លុះអាសវៈនោះអស់ទៅ ទើបដឹងថា អស់ហើយ
 ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាសំពៅសមុទ្រដែល
 គេចង់នឹងផ្ដៅ ត្រាំនៅក្នុងទឹក អស់ ៦ ខែ ដល់ហេមន្តរដូវ គេលើក
 ឡើងដាក់លើគោក ចំណងទាំងឡាយ ត្រូវខ្យល់នឹងកំដៅថ្ងៃ ចំណង
 ទាំងនោះ ត្រូវភ្លៀង បង្កុរស្រោច ក៏ខូចពុកផុយបានដោយងាយ
 យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ បានប្រកបរឿយ ៗ
 នូវការនា សំយោជនៈទាំងឡាយ ក៏ស្ងប់រម្ងាប់បានដោយងាយ ក៏យ៉ាង
 នោះដែរ ។

[៦៩] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ត្រាច់ទៅកាន់ចារិក ក្នុងដែន
 កោសល ជាមួយនឹងភិក្ខុសង្ឃច្រើនរូប ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាង
 ទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ទ្រង់បានឃើញគំនរភ្លើងធំ ក្នុងប្រទេសមួយកន្លែងកំពុង
 ឆេះភ្លឺប្រាលរន្ទាល សន្លោសន្លៅ លុះទតឃើញហើយ ក៏យាងចេញអំពី
 ផ្លូវទៅគង់លើអាសនៈ ដែលគេក្រាលថ្វាយ ប្របគល់ឈើមួយដើម ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

ធិសដ្ឋ ខោ កកវា កិក្ខុ អាមន្តេសិ បស្សេ
 ខោ តុម្ពេ កិក្ខុវេ អម្ពំ មហន្តំ អត្ថក្ខន្ធិ អាទិត្តំ
 សម្មជ្ជន្តំ សញ្ញាតិក្ខន្ធិ ។ ឯវំ កន្តេ ។
 តំ តី មញ្ញេ កិក្ខុវេ កតមំ នុ ខោ វំ យំ អម្ពំ
 មហន្តំ អត្ថក្ខន្ធិ អាទិត្តំ សម្មជ្ជន្តំ សញ្ញាតិក្ខន្ធិ
 អាវន្តិត្វា ឧបនិសីទេយ្យ វា ឧបនិបដ្ឋេយ្យ វា យំ វា
 ឧត្តយកញ្ចំ វា ព្រាហ្មណកញ្ចំ វា គហបតិកញ្ចំ
 វា មុនុតល្យឧបាគ្គាទានំ អាវន្តិត្វា ឧបនិសីទេយ្យ វា
 ឧបនិបដ្ឋេយ្យ វាតិ ។ ឯតនេវ កន្តេ វំ យំ
 ឧត្តយកញ្ចំ វា ព្រាហ្មណកញ្ចំ វា គហបតិកញ្ចំ វា
 មុនុតល្យឧបាគ្គាទានំ អាវន្តិត្វា ឧបនិសីទេយ្យ វា
 ឧបនិបដ្ឋេយ្យ វា ។ ទុក្ខញ្ញាតំ កន្តេ យំ អម្ពំ
 មហន្តំ អត្ថក្ខន្ធិ អាទិត្តំ សម្មជ្ជន្តំ សញ្ញាតិក្ខន្ធិ
 អាវន្តិត្វា ឧបនិសីទេយ្យ វា ឧបនិបដ្ឋេយ្យ វាតិ ។
 អាវេចយាមិ វេ កិក្ខុវេ បដិវេទយាមិ វេ កិក្ខុវេ

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់រួចហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ បានឃើញគំនរភ្លើងធំ ឯណោះ
 កំពុងឆេះភ្លឺប្រាលរន្ទាល សន្ទោសន្ទោសដែរឬ ។ ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់ហេតុនោះ ថាដូចម្តេច
 ភិក្ខុអង្គ ឬ ដេកទុបគំនរភ្លើងធំឯណោះ កំពុងឆេះភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទោ
 សន្ទោ ហើយនឹងភិក្ខុអង្គ ឬ ដេកទុបខត្តិយកញ្ញក្តី ព្រាហ្មណ -
 កញ្ញក្តី គហបតិកញ្ញក្តី ដែលមានដៃនឹងដើងដ៏ទន់ល្ងាសល្ងន់ តើរបស់
 ណាប្រសើរជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុអង្គ ឬ ដេកទុប
 ខត្តិយកញ្ញក្តី ព្រាហ្មណកញ្ញក្តី គហបតិកញ្ញក្តី ដែលមានដៃនឹង
 ដើងដ៏ទន់ល្ងាសល្ងន់⁺នេះ ប្រសើរជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯ
 ភិក្ខុអង្គ ឬ ដេកទុបគំនរភ្លើងធំឯណោះ កំពុងឆេះភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទោ
 សន្ទោ⁺ នេះជាសេចក្តីទុក្ខវិញទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 ប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស សុត្តនិយាយោ

យថា ឯតទេវេ តស្ស វំ ទុស្សីលស្ស ចាបធម្មស្ស
អសុចិសន្តស្សសមាចារស្ស បដិច្ចន្ទកម្មន្ទស្ស អស្ស-
មណស្ស សមណប្បដិញ្ញស្ស អព្រហ្មចារិស្ស ព្រហ្ម-
ចារិប្បដិញ្ញស្ស អន្តោប្បតិស្ស អវស្សតស្ស តសម្ពុជា-
តស្ស យំ អម្ពំ មហន្តំ អត្ថិត្តន្តំ អាទិត្តំ សម្បជ្ជ-
លីតំ សញ្ញាតិក្ខតំ អាលីដ្ឋិត្វា ឧបជិសីទេយ្យ វំ ឧប-
ជិបជ្ជេយ្យ វំ ។ តំ តស្ស ហេតុ ។ តតោជំនានញ្ចំ
សោ ភិក្ខុវេ មរណំ វំ ជិតច្ចេយ្យ មរណមត្តំ វំ
ទុក្ខំ ន ត្រូវ តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
អចាយំ ទុក្ខតី វិជំទាតំ ជិវយំ ឧបបជ្ជេយ្យ ។
យញ្ច ខោ សោ ភិក្ខុវេ ទុស្សីលោ ចាបធម្មោ
អសុចិសន្តស្សសមាចារោ បដិច្ចន្ទកម្មន្ទោ អស្ស-
មណោ សមណប្បដិញ្ញោ អព្រហ្មចារី ព្រហ្មចារិប្ប-
ដិញ្ញោ អន្តោប្បតិ អវស្សតោ តសម្ពុជាតោ ខត្តិយ-
កញ្ចំ វំ ព្រាហ្មណកញ្ចំ វំ កហបតិកញ្ចំ វំ មុទុត-
ល្យនហត្ថហិទំ អាលីដ្ឋិត្វា ឧបជិសីទតិ វំ ឧបជិបជ្ជតិ វំ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិយាម

ភិក្ខុអង្គុយ ឬ ដេកឧបតំនរក្លែងដំណោះ កំពុងនេះប្រាសាទសន្តោសន្តោស អំពើនេះប្រសើរជាងភិក្ខុទ្រុស្តសីល មានធម៌អាក្រក់ មានមារយាទមិនស្អាត ដែលគួររលឹកដោយសេចក្តីរឿងស បិទបាំងអំពើអាក្រក់ មិនមែនសមណៈ តែប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាសមណៈ មិនមែនព្រហ្មចារី តែប្តេជ្ញាខ្លួន ថាជាព្រហ្មចារី ស្វយខាងក្នុង មានចិត្តទំងន់ដោយពត៌ៈ ជាបុគ្គលមានចិត្តជ្រោកជ្រាក់ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះភិក្ខុនោះ ដល់រូបសេចក្តីស្លាប់ សេចក្តីទុកស្ទើរតែនឹងស្លាប់ ព្រោះតែអង្គុយ ឬ ដេកឧបតំនរក្លែងនោះប៉ុណ្ណោះ ដល់បែកផ្ទុយរាងកាយ បន្ទាប់អំពីមរណៈទៅ ក៏មិនទៅកើតក្នុងអបាយទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ព្រោះតែអង្គុយ ឬ ដេកឧបតំនរក្លែងនោះឡើយ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីល មានធម៌អាក្រក់ មានមារយាទមិនស្អាត ដែលគួររលឹកដោយសេចក្តីរឿងស បិទបាំងអំពើអាក្រក់ មិនមែនជាសមណៈ តែប្តេជ្ញាថាជាសមណៈ មិនមែនជាព្រហ្មចារី តែប្តេជ្ញាថាជាព្រហ្មចារី ស្វយខាងក្នុង មានចិត្តទំងន់ដោយពត៌ៈ មានចិត្តជ្រោកជ្រាក់ អង្គុយ ឬ ដេកឧបតំនរក្លែងកញ្ញាក្តី ព្រាហ្មណកញ្ញាក្តី គហបតីកញ្ញាក្តី ដែលមានដែនដីដើងទន់ល្វា សល្វន់

បណ្ណាសកសង្កហំតោ មហាវគ្គោ

តញ្ចំ តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ ជ័យវត្ថំ អហំតាយ
 ទុក្ខាយ កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អចាយំ ទុក្ខតំ
 វិនិពាតំ និរយំ ឧបបដ្ឋតិ ។ តំ ភិក្ខុ អញ្ញាស ភិក្ខុវេ
 កតមំ ទុ ខោ វំ យំ ពលវា បុរិសោ ទទ្យាយ
 វាលវដ្ឋយា ឧកោ ជដ្ឋ្យា វេវេត្វា យំសេយ្យ
 សា នី ជិន្នេយ្យ នី នេត្វា ចម្ចំ ជិន្នេយ្យ ចម្ចំ
 នេត្វា មំសំ ជិន្នេយ្យ មំសំ នេត្វា ញ្ញំ ជិន្នេយ្យ
 ញ្ញំ នេត្វា អដ្ឋី ជិន្នេយ្យ អដ្ឋី នេត្វា អដ្ឋមិញ្ចំ
 អាហត្ថ តិដ្ឋេយ្យ យំ វា ខត្តិយមហាសាលានំ វា
 ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា កហាបតិមហាសាលានំ វា
 អភិវាទនំ សាទិយេយ្យតិ ។ ឯតទេវ កន្លេ វំ យំ
 ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា
 កហាបតិមហាសាលានំ វា អភិវាទនំ សាទិយេយ្យ ។
 ទុក្ខញ្ញាតំ កន្លេ យំ ពលវា បុរិសោ ទទ្យាយ
 វាលវដ្ឋយា ឧកោ ជដ្ឋ្យា វេវេត្វា យំសេយ្យ សា នី
 ជិន្នេយ្យ ។ បេ ។ អដ្ឋមិញ្ចំ អាហត្ថ តិដ្ឋេយ្យតិ ។

បណ្ណសកលសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះឯង នាំឲ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តីវិនាស
នឹងសេចក្តីទុកអស់កាលយូរ លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែង
ទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះ ដូចម្តេច បុរសមាន
កំឡាំង រុក្ខតស្នូនទាំងពីរ ដោយឡែកនួយសត្វយ៉ាងជាប់ ឡែកនោះ
ក៏មុតស្បែកសម្បុរថ្ងៃ លុះមុតស្បែកសម្បុរថ្ងៃហើយ ក៏មុតស្បែក
ខាងក្នុង លុះមុតស្បែកខាងក្នុងហើយ ក៏មុតសាច់ លុះមុតសាច់
ហើយ ក៏មុតសរសៃ លុះមុតសរសៃហើយ ក៏មុតឆ្អឹង លុះមុតឆ្អឹង
ហើយ ក៏ចុចដាច់ទៅនឹងឧរក្នុងឆ្អឹង ភិក្ខុត្រេកអរនឹងការថ្វាយបង្គំ
របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ
ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ (ទាំងពីរនេះ) ឯណាប្រសើរ
ជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុត្រេកអរនឹងការថ្វាយបង្គំរបស់
ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏
គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ ការត្រេកអរនឹងការថ្វាយបង្គំ ⁺ នុះប្រសើរ
ជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសមានកំឡាំង រុក្ខតស្នូនទាំង
ពីរ ដោយឡែកនួយសត្វយ៉ាងជាប់ ឡែកនោះ ក៏មុតស្បែកសម្បុរថ្ងៃ
។ បេ ។ ក៏ចុចដាច់ទៅនឹងឧរក្នុងឆ្អឹង ⁺ ការមុតនុះជាទុក្ខ លំបាកវិញទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិកាយស្ស សុត្តន្តវិបាកោ

អាហារេចយាមី វេ ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមី វេ ភិក្ខុវេ
 យថា ឯតទេវេ តស្ស វំ ធុស្សីវេស្ស ។ បេ ។
 កសម្ពុជិតស្ស យំ ពលវំ បុរិសោ ទទ្សាយ វំលរដ្ឋយា
 ឧកោ ជជ្ឈា វេវេត្វា យំសេយ្យ សា ឆរី ធិន្នេយ្យ
 ។ បេ ។ អដ្ឋមិញ្ចំ អាហាច្ច តិដ្ឋេយ្យ ។ តំ កស្ស ហេតុ ។
 តតានិទានញ្ចំ សោ ភិក្ខុវេ មរណំ វំ ធិតច្ឆេយ្យ
 មរណមត្ថំ វំ ធុត្ថំ ន ត្រូវ តប្បច្ចយា កាយស្ស
 កេនា បរម្មណា អចាយំ ធុត្ថតី វិធិចាតំ និរយំ
 ឧបបដ្ឋេយ្យ ។ យញ្ច ខោ សោ ភិក្ខុវេ ធុស្សីវេ
 ។ បេ ។ កសម្ពុជិតោ ខត្តិយមហាសាលានំ វំ
 ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វំ គហបតីមហាសាលានំ វំ
 អភិវាទនំ សាទិយតិ តញ្ចំ តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ
 ធិយេវត្ថំ អហិតាយ ធុត្តាយ កាយស្ស កេនា
 បរម្មណា អចាយំ ធុត្ថតី វិធិចាតំ និរយំ ឧបបដ្ឋតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 គឺថាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ បុរសមានកំឡាំង ហើយភ្នែកស្មើទាំង
 ពីរ ដោយឡែកន្ទុយសត្វយ៉ាងដាច់ ឡែកនោះ ក៏មុតស្បែកសម្បុរថ្លៃ
 ៗ បេ ៗ ក៏ចុចដាច់ទៅនឹងខ្នងក្នុងផ្ទៃ ការមុតនេះ ប្រសើរជាងបុគ្គលទ្រុស្ត
 សីល ៗ បេ ៗ មានចិត្តជ្រាក់ជ្រាក់នោះ ៗ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុ
 អ្វី ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បុរសនោះ ដល់ខ្យល់សេចក្តីស្លាប់
 ឬដល់ខ្យល់សេចក្តីឡើងស្ទើរតែនឹងស្លាប់ ព្រោះហេតុតែហើយភ្នែកនូវស្មើ
 ទាំងពីរ ដោយឡែកន្ទុយសត្វយ៉ាងដាច់ (ប៉ុណ្ណោះ) ដល់បែកឆ្ងាយ
 រាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏មិនទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក
 ព្រោះតែហើយភ្នែកនូវស្មើទាំងពីរ ដោយឡែកន្ទុយសត្វនោះឡើយ ៗ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលនោះ ៗ បេ ៗ មានចិត្តជ្រាក់ជ្រាក់
 ត្រេកអរចំពោះការថ្វាយបង្គំ របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ
 ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហាសាលទាំងឡាយ
 ដោយហេតុណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ នាំឲ្យភិក្ខុនោះ បាន
 សេចក្តីវិនាស សេចក្តីទុក្ខ អស់កាលដ៏វែង លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយ
 ស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ទៀត ៗ

បញ្ញាសកសង្កហិកោ មហាប្បោ

តំ កី មញ្ញេ ភិក្ខុវេ កតមំ នុ ខោ វំ យំ ពលវា
 បុរិសោ តិណ្ហាយ សត្តិយោ តេលោតាយ បន្ទោស្មី
 បហេយ្យ យំ វា ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណ-
 មហាសាលានំ វា កហបតិមហាសាលានំ វា អញ្ចលកម្មំ
 សាទិយេយ្យតំ ។ ឯតនេវ កន្លេ វំ យំ ខត្តិយមហាសា-
 លានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា កហបតិមហា-
 សាលានំ វា អញ្ចលកម្មំ សាទិយេយ្យ ។ ទុក្ខញ្ញតំ
 កន្លេ យំ ពលវា បុរិសោ តិណ្ហាយ សត្តិយោ តេល-
 ោតាយ បន្ទោស្មី បហេយ្យតំ ។ អាហេចយាមិ វេ
 ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមិ វេ ភិក្ខុវេ យថា ឯតនេវ វតស្ស
 វំ ទុស្ស័នស្ស ។ មេ ។ កតសម្ពុជាវតស្ស យំ ពលវា
 បុរិសោ តិណ្ហាយ សត្តិយោ តេលោតាយ បន្ទោស្មី
 បហេយ្យ ។ តំ កតស្ស ហេតុ ។ តតោនិទានញ្ញា
 សោ ភិក្ខុវេ មរណំ វា និកច្ឆេយ្យ មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ

បណ្ណាសកាលដ្ឋានិក មហាវិញ្ញាណ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះថាដូចម្តេច បើ
 បុរសមានកំឡាំង ព្រួយនឹងលំពែងដ៏មុត ដែលគេលាបដោយប្រេង ចំ
 ដើមទ្រូង ភិក្ខុត្រេកអរនឹងអញ្ញាលិកម្ម របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ
 ឬព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ
 ឯណាប្រសើរជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុត្រេកអរនឹងអញ្ញាលិ-
 កម្ម របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំង
 ឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ ការត្រេកអរនឹងអញ្ញាលិកម្ម
 +នេះប្រសើរជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសមានកំឡាំង ព្រួយ
 នឹងលំពែងដ៏មុត ដែលគេលាបដោយប្រេង ចំដើមទ្រូង ការព្រួយចំ
 ដើមទ្រូងនោះ ជាទុក្ខលំបាកវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត
 ប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត ពន្យល់អ្នកទាំង
 ឡាយ បុរសមានកំឡាំង ព្រួយនឹងលំពែងដ៏មុត ដែលគេលាប
 ដោយប្រេង ចំដើមទ្រូង ដោយហេតុណា ហេតុនោះ ប្រសើរជាង
 ភិក្ខុទ្រុស្តសីល ។ បេ ។ មានចិត្តជ្រោកជ្រោកនោះ ។ ដំណើរនោះ
 ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុរសនោះដល់ខ្យល់សេចក្តី
 ស្លាប់ ឬ ដល់ខ្យល់សេចក្តីទុក្ខស្លាប់នឹងស្លាប់ ព្រោះហេតុតែព្រួយ
 នឹងលំពែងដ៏មុត ដែលលាបដោយប្រេង ចំដើមទ្រូងប៉ុណ្ណោះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយ

ន ត្រូវ តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេនា បរម្មណា អចាយំ
 ទុក្ខតំ វិនិច្ឆ័យំ និរយំ ឧបបន្លៀយ្យ ។ យ ព្វ ទោ សោ
 ភិក្ខុវេ ទុក្ខស្សីលោ ។ បេ ។ កសាម្ពុជានោ ខត្តិយមហា-
 សាលានំ ។ ពំ ព្រាហ្មណមហាសាលានំ ។ គហបតីមហា-
 សាលានំ ។ អញ្ញវត្ថុម្ហំ សាទិយតិ តញ្ញំ តស្ស
 ភិក្ខុវេ ហោតិ ជីយវត្ថំ អហិតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស
 ភេនា បរម្មណា អចាយំ ទុក្ខតំ វិនិច្ឆ័យំ និរយំ
 ឧបបន្លៀតិ ។ តំ តី មហេវ ភិក្ខុវេ កតមំ នុ ទោ
 វំ យំ ពលកំ បុរិសោ តត្ថេន អយោបន្តេន អាទិត្តេន
 សម្មន្នវត្ថេន សញ្ញាតិក្ខតេន កាយំ សម្មន្នវេរេយ្យ
 យំ ។ ខត្តិយមហាសាលានំ ។ ព្រាហ្មណមហាសា-
 លានំ ។ គហបតីមហាសាលានំ ។ សទ្ធាទេយ្យំ បីវំ
 បរិក្កេត្តេយ្យតិ ។ ឯតទេវ កន្លេ វំ យំ ខត្តិយមហា-
 សាលានំ ។ ព្រាហ្មណមហាសាលានំ ។ គហបតីម-
 ហាសាលានំ ។ សទ្ធាទេយ្យំ បីវំ បរិក្កេត្តេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គគ្រូនិកាយ សុត្តន្តបិដក

លុះបែកឆ្ងាយពន្លកាយស្លាប់ទៅ ក៏មិនទៅកើតក្នុង អបាយ ទុក្ខតិ
វិនិបាត នរក ព្រោះហេតុតែគេឆ្ងាយនឹងលំពែងដ៏មុត ដែលលាប
ដោយប្រេង ចំងើមទ្រូងនោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ទ្រុស្តសីលនោះ ។ បេ ។ មានចិត្តជ្រៅកជ្រៅក គ្រិតអានឹងអញ្ជូន-
កម្ម របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាល
ទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហាសាលទាំងឡាយ ដោយហេតុណា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ នាំឲ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តីវិនាស
សេចក្តីទុក្ខ អស់កាលដ៏វែង លុះបែកឆ្ងាយពន្លកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅ
កើតក្នុងអបាយ ទុក្ខតិ វិនិបាត នរក ទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច ឬរសមានកំឡាំង ស្រោប
កាយដោយបន្ទះដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្នុងប្រាសាទ ឬសន្លា
សន្លៅ ភិក្ខុប្រើប្រាស់ថវីរ របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ
ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហាសាលទាំងឡាយ
ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ណាប្រសើរជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រើប្រាស់ថវីរ របស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ
ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហាសាលទាំងឡាយ
ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ការប្រើប្រាស់ថវីរនោះ ប្រសើរជាង ។

បណ្ណសកសង្កម្ពិកោ មហាវិញ្ញោ

ទុក្ខញ្ញតំ កន្តេ យំ ពលវា បុរិសោ តត្ថេន
 អយោបដ្ឋេន អាទិត្ថេន សម្បជ្ឈនំតេន សញ្ញាតិ-
 ក្ខតេន កាយំ សម្បនំវេវេយ្យតំ ។ អាភេចយាមិ
 វោ ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមិ វោ ភិក្ខុវេ យថា ឯតទេវ
 តស្ស វំ ទុស្សីនស្ស ។ បេ ។ កសម្ពុជាតស្ស យំ
 ពលវា បុរិសោ តត្ថេន អយោបដ្ឋេន អាទិត្ថេន
 សម្បជ្ឈនំតេន សញ្ញាតិក្ខតេន កាយំ សម្បនំ-
 វេវេយ្យ ។ តំ កស្ស ហេតុ ។ តតោនិទានញ្ចំ សោ
 ភិក្ខុវេ មរណំ វា និគច្ឆេយ្យ មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ
 ន ត្រេវ តច្ចុទ្ធឯយា កាយស្ស ភេទា បរម្មណា អនាយំ
 ទុក្ខតំ វិនិច្ឆតំ និរយំ ទុបបដ្ឋេយ្យ ។ យញ្ច ទោ សោ
 ភិក្ខុវេ ទុស្សីនោ ។ បេ ។ កសម្ពុជាតោ ឧត្តិយ-
 មហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា កហ-
 មតិមហាសាលានំ សន្នាទេយ្យំ ចំវំ បរិកុញ្ញតិ
 តញ្ចំ តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ ជ័យរត្តំ
 អហំតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស ភេទា បរម្មណា

បណ្ណសកសង្គហិត មហាវគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសមានកំឡាំង ស្រោចកាយដោយបន្ទះដែក
ដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះក្នុងប្រាសាទសន្តោសនោះ ការស្រោចកាយ
ដោយដែកដ៏ក្តៅនេះ ជាទុក្ខលំបាកវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគត
ប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺថាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ
បុរសមានកំឡាំង ស្រោចកាយដោយបន្ទះដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុង
ឆេះក្នុងប្រាសាទសន្តោសនោះ ដោយហេតុណា ហេតុនេះ ប្រសើរជាង ។
ភិក្ខុទ្រិស្តសីល ។ បេ ។ មានបិត្តជ្រកជ្រកនោះ ។ ដំណើរនោះ
ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បុរសនោះ ដល់នូវ
សេចក្តីស្លាប់ឬដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ស្ទើរតែនឹងស្លាប់ ព្រោះហេតុតែស្រោច
កាយដោយបន្ទះដែកដ៏ក្តៅនោះប៉ុណ្ណោះ លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់
ទៅ ក៏មិនទៅកើតក្នុងអប្បាយ ទុក្ខតិ វិនិបាត នរក ព្រោះហេតុតែស្រោច
កាយ ដោយបន្ទះដែកដ៏ក្តៅនោះទៀតទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ទ្រិស្តសីលនោះ ។ បេ ។ មានបិត្តជ្រកជ្រក ប្រើប្រាស់ថ្មីរាបស
ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏
គហបតិមហាសាលទាំងឡាយ ដែលគេឲ្យដោយសព្វ ដោយហេតុ
ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ នាំឲ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តី
វិនាស សេចក្តីទុក្ខរស កាលដ៏វែង លុះបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគ្គកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

អថាយំ ទុក្ខតំ វិនិច្ឆ័យំ វិជិតំ ឧបបដ្ឋតិ ។

តំ តី មញ្ញេ ភិក្ខុវេ កតមំ នុ ទោ វំ
 យំ ពលំ បុរិសោ តត្ថន អយោសង្កា
 អាទិត្ថន សម្មជ្ឈន្តត្ថន សញ្ញាត្ថត្ថន មុខំ
 វិវត្តា តត្ថំ លោហតុលំ អាទិត្ថំ សម្មជ្ឈន្តត្ថំ
 សញ្ញាត្ថត្ថំ មុខេ បត្តិបេយ្យ តំ តស្ស ឱដ្ឋម្បី
 ទេហេយ្យ មុខម្បី ទេហេយ្យ ជីវម្បី ទេហេយ្យ
 កណ្ណម្បី ទេហេយ្យ ឧរម្បី ទេហេយ្យ អន្តម្បី អន្ត-
 តុលាម្បី អាធាយ អដោភិកា វិនិច្ឆមេយ្យ យំ វា
 ទត្ថិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា
 គហបតីមហាសាលានំ វា សទ្ធាទេយ្យំ បិណ្ឌាចាតំ បរិ-
 គុញ្ញេយ្យតិ ។ ឯតទេវ កន្លេ វំ យំ ទត្ថិយមហា-
 សាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា គហបតីមហា-
 សាលានំ វា សទ្ធាទេយ្យំ បិណ្ឌាចាតំ បរិគុញ្ញេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សត្តកនិបាត

ក៏ទៅកើតក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ទៀត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច បុរសមាន
 កម្លាំង បើកមាត់ដោយសណ្ឋាសដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះភ្លឺប្រាល
 រន្ទាលសន្ទោសន្ទៅ ហើយដាក់ដុំទង់ដែងដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះភ្លឺ
 ប្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅទៅក្នុងមាត់ ដុំទង់ដែងនោះរលាកបបូរមាត់
 បុរសនោះផង រលាកមាត់ផង រលាកអណ្តាតផង រលាកកផង រលាក
 ច្រូងផង រលួយទាំងពោះវៀនធំ ពោះវៀនតូច ធ្លាក់រហូតទៅ
 ខាងក្រោមផង ភិក្ខុឆាន់ចង្អៀនបិណ្ឌបាត របស់ខត្តិយមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហា-
 សាលទាំងឡាយ ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ណាប្រសើរជាង ។
 បតីគ្រូព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុឆាន់ចង្អៀនរបស់ខត្តិយមហាសាលទាំងឡាយ
 ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហាសាលទាំងឡាយ
 ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ការឆាន់ចង្អៀនបិណ្ឌបាតនេះ⁺ ប្រសើរជាង ។

បណ្ណសករដ្ឋបាល មហាវិញ្ញាណ

ធិត្ថញ្ញតំ កន្ថេ យំ ពលវា បុរិសោ តត្ថន
 អយោសង្កតា អាទិត្ថន សម្មជ្ឈន៍តន សញ្ញាតិ-
 ក្ខតន មុខំ វិវិច្ឆា តត្ថំ លោហតុលំ អាទិត្ថំ
 សម្មជ្ឈន៍តំ សញ្ញាតិក្ខតំ មុខេ បត្តិបេយ្យ តំ
 តស្ស ឡំដម្បំ ទេហេយ្យ មុខម្បំ ទេហេយ្យ
 ជ្ឈីម្បំ ទេហេយ្យ កណ្ណម្បំ ទេហេយ្យ ឧវម្បំ ទេហេយ្យ
 អន្តម្បំ អន្តតុលាម្បំ អាទាយ អនោភាតា និក្ខមេ-
 យ្យតំ ។ អាពេចយាមិ វេ ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមិ
 វេ ភិក្ខុវេ យថា ឯតទេវេ តស្ស វំ ធិស្សីនស្ស
 ។ បេ ។ កសម្ពុជាតស្ស យំ ពលវា បុរិសោ តត្ថន
 អយោសង្កតា អាទិត្ថន សម្មជ្ឈន៍តន សញ្ញាតិក្ខតន
 មុខំ វិវិច្ឆា តត្ថំ លោហតុលំ អាទិត្ថំ សម្មជ្ឈន៍តំ
 សញ្ញាតិក្ខតំ មុខេ បត្តិបេយ្យ តំ តស្ស ឡំដម្បំ
 ទេហេយ្យ មុខម្បំ ទេហេយ្យ ជ្ឈីម្បំ ទេហេយ្យ កណ្ណម្បំ
 ទេហេយ្យ ឧវម្បំ ទេហេយ្យ អន្តម្បំ អន្តតុលាម្បំ
 អាទាយ អនោភាតា និក្ខមេយ្យ ។ តំ កស្ស ហេតុ ។

បណ្ណាសកាលង្គពិត មហាវគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឯបុរសមានកំឡាំង បើកមាត់ដោយសណ្ឋាន
 ដែកដ៏ក្ដៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះ ភ្លឺច្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅ ហើយ
 ដាក់ដុំទង់ដែងដ៏ក្ដៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះភ្លឺច្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅទៅ
 ក្នុងមាត់ ដុំទង់ដែងនោះ រលាកបបូរមាត់បុរសនោះផង រលាកមាត់ផង
 រលាកអណ្តាតផង រលាកកផង រលាកទ្រូងផង រលាករលួយទាំង
 ពោះវៀនធំ ពោះវៀនតូច ធ្លាក់ទៅខាងក្រោមផង ដោយហេតុណា
 ហេតុនេះ ជាទុក្ខលំបាកវិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គង្គាគតប្រាប់អ្នក
 ទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គង្គាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ បុរស
 មានកំឡាំង បើកមាត់ដោយសណ្ឋានដែកដ៏ក្ដៅ ដែលភ្លើងកំពុងនេះ
 ភ្លឺច្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅ ហើយដាក់ដុំទង់ដែងដ៏ក្ដៅ ដែលភ្លើង
 កំពុងនេះភ្លឺច្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទៅទៅក្នុងមាត់ ដុំទង់ដែងនោះ រលាក
 បបូរមាត់បុរសនោះផង រលាកមាត់ផង រលាកអណ្តាតផង រលាកកផង
 រលាកទ្រូងផង រលាករលួយទាំងពោះវៀនធំ ពោះវៀនតូច ធ្លាក់
 រហូតទៅខាងក្រោមផង ដោយហេតុណា ហេតុនេះ ប្រសើរជាងភិក្ខុទ្រុស្ត
 សីល ។ បេ ។ មានចិត្តជ្រកជ្រកនោះ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គក្កន្តនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយោ

តតោនិទាននត្ថា សោ ភិក្ខុវេ មរណំ វា និគច្ឆេយ្យ
 មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ ន ត្រេ តប្បច្ចយា កាយស្ស
 ភេទា បរម្មរណា អចាយំ ទុក្ខតី វិនិច្ឆាតំ
 និរយំ ឧបបដ្ឋេយ្យ ។ យេវា ចោ សោ ភិក្ខុវេ
 ទុស្សីលោ ។ មេ ។ កសម្ពុជាតោ ឧត្តយមហា-
 សាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា គហបតិ-
 មហាសាលានំ វា សទ្ធាទេយ្យំ បិណ្ឌចាតំ បរិកុញ្ញេតិ
 តញ្ញា តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ ជីយរត្តំ អហិតាយ
 ទុក្ខាយ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា អចាយំ
 ទុក្ខតី វិនិច្ឆាតំ និរយំ ឧបបដ្ឋេតិ ។ តំ កី
 មញ្ញេ ភិក្ខុវេ កតមំ ទុ ចោ វំ យំ ពលវា
 បុរិសោ សីសេ វា គហេត្វា ឧទ្ធេ វា គហេត្វា តត្ថំ
 អយោមញ្ចំ វា អយោបិបំ វា អាទិត្តំ សម្បជ្ឈនីតំ
 សញ្ញេតិក្ខតំ អភិនិសីទាថេយ្យ វា អភិនិបជ្ឈាថេយ្យ
 វា យំ វា ឧត្តយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណ-
 មហាសាលានំ វា គហបតិមហាសាលានំ វា
 សទ្ធាទេយ្យំ មញ្ចេបិបំ បរិកុញ្ញេយ្យតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវនិកាយ សុត្តន្តនិយម

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះបុរសនោះ ដល់ខ្យល់សេចក្តីស្លាប់ ឬ ដល់
 ខ្យល់សេចក្តីទុក្ខ ស្ទើរតែនឹងស្លាប់ ព្រោះហេតុតែដាក់ដុំទង់ដែងដ៏ក្តៅទៅ
 ក្នុងមាត់នោះ លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏មិនទៅកើត ក្នុង
 អបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ទៀត ព្រោះតែដាក់ដុំទង់ដែងដ៏ក្តៅទៅ
 ក្នុងមាត់នោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលនោះ ។ បេ ។
 មានចិត្តជ្រោកជ្រាក់ ឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាត របស់ខត្តិយមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហា-
 សាលទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការ
 ឆាន់ចង្ហាន់បិណ្ឌបាតនោះ នាំឱ្យភិក្ខុនោះ បាទសេចក្តីវិនាស សេចក្តី
 ទុក្ខអស់កាលដ៏វែង លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើត ក្នុង
 អបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ថែមទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំង
 ឡាយ សំគាល់សេចក្តីនោះដូចម្តេច បុរសមានកំឡាំង ចាប់បុរស
 ឯទៀត ត្រង់ក្បាល ឬ ត្រង់ក ហើយទង្គិចឲ្យអង្គុយ ឬ ឲ្យដេកលើគ្រែ
 ដែក ឬក៏ តាំងដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះ ភ្លឺច្រាលរន្ទាល
 សន្ទោសន្ទោស ភិក្ខុប្រើប្រាស់គ្រែនឹងតាំង របស់ខត្តិយមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហា-
 សាលទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ណាប្រសើរជាង ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

ឯតទេវ កន្លែ វំ យំ ខត្តិយមហាសាលានំ វា
 ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា កហបតិមហាសាលានំ វា
 សទ្ធាទេយ្យំ មញ្ចប័បំ បរិកុញ្ញេយ្យ ។ ទុក្ខញ្ញាតំ
 កន្លែ យំ ពលវា បុរិសោ សីសេ វា កហេត្វា
 ខន្ធ វា កហេត្វា តត្ថំ អយោមញ្ចំ វា អយោប័បំ វា
 អាទិត្តំ សម្បជ្ឈន្តំ សញ្ញាតិក្ខតំ អភិធិសីទាបេយ្យ វា
 អភិធិបដ្ឋាបេយ្យ វាតិ ។ អាហេតយាមិ វេ ភិក្ខុវេ
 បដិវេទយាមិ វេ ភិក្ខុវេ យថា ឯតទេវ តស្ស
 វំ ទុស្សីនស្ស ។ បេ ។ តសម្ពុជាតស្ស យំ ពលវា
 បុរិសោ សីសេ វា កហេត្វា ខន្ធ វា កហេត្វា
 តត្ថំ អយោមញ្ចំ វា អយោប័បំ វា អាទិត្តំ សម្បជ្ឈន្តំ
 សញ្ញាតិក្ខតំ អភិធិសីទាបេយ្យ វា អភិធិបដ្ឋាបេយ្យ
 វា ។ តំ តិស្ស ហេតុ ។ តតោធិទានញ្ញំ សោ
 ភិក្ខុវេ មរណំ វា ធិតថេយ្យ មរណមត្តំ វា ទុក្ខំ
 ន ត្រូវ តប្បច្ចយា កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 អតាយំ ទុក្ខតំ វិនិច្ឆ័យំ ឧបបដ្ឋេយ្យ ។

បណ្ណាសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រើប្រាស់គ្រែនឹងតាំងរបស់ខ្ញុំនឹងមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហាសាល
 ទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ការប្រើប្រាស់គ្រែនឹងតាំងនេះប្រសើរ
 ជាង ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសមានកំឡាំង ចាប់ (បុរសឯទៀត)
 ត្រង់ក្បាល ឬ ត្រង់ក ហើយទង្គិចឲ្យអង្គុយ ឬ ដេកលើគ្រែដែក ឬ
 តាំងដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះ ភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទោ ខ្លះជា
 ទុក្ខលំបាកវិញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ បុរសដ៏មាន
 កំឡាំង ចាប់ (បុរសឯទៀត) ត្រង់ក្បាល ឬត្រង់ក ហើយ
 ទង្គិចឲ្យអង្គុយ ឬ ដេកលើគ្រែដែក ឬ តាំងដែកដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើង
 កំពុងឆេះ ភ្លឺប្រាលរន្ទាលសន្ទោសន្ទោ ការដេកនោះ ប្រសើរជាង
 ភិក្ខុទ្រុស្តសីល ។ បេ ។ មានចិត្តជ្រោកជ្រាកនោះ ។ ដំណើរនោះ
 ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា បុរសនោះ គ្រាន់តែ
 ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ ឬ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ស្ទើរតែនឹងស្លាប់ ព្រោះ
 ហេតុតែអង្គុយ ឬ ដេកលើគ្រែ ឬ តាំងដ៏ក្តៅនោះ (ប៉ុណ្ណោះ) លុះបែក
 ឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏មិនទៅកើត ក្នុងអបាយ ទុក្ខតិ វិនិបាត
 នរក ព្រោះតែអង្គុយ ឬ ដេកលើគ្រែ ឬ តាំងដ៏ក្តៅនោះ ទៀតទេ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថាធិការយស្ស សត្តកថិយកេ

យញ្ច ខេ សោ ភិក្ខុវេ ទុស្សីលោ ។ បេ ។ កសម្ព-
 ជានោ ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសា-
 លានំ វា កហបតិមហាសាលានំ វា សទ្ធានេយ្យំ មញ្ចមំ
 បរិកុញ្ញេតិ កញ្ញំ កស្សំ ភិក្ខុវេ ហោតិ ជីយេត្តំ
 អហិតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស ភេតា បរម្មណា
 អចាយំ ទុក្ខតិ វិនិច្ឆាតំ និយំ ទុបបជ្ជតិ ។ តំ កំ
 មញ្ញេ ភិក្ខុវេ កតមំ នុ ខេ វំ យំ ពលវា បុរិសោ
 ទុទ្ធិមាទំ អនោសិវំ កហេត្វា តត្ថាយ លោហកុម្មិយា
 បត្តិបេយ្យ អាទិត្ថាយ សម្មជ្ឈនីតាយ សញ្ញាតិក្ខតាយ
 សោ កត្ត ដេណុទ្កេហកំ បច្ចមាធនោ សតិម្បំ ទុទ្ធិ
 កច្ឆេយ្យ សតិម្បំ អនោ កច្ឆេយ្យ សតិម្បំ តិរិយំ
 កច្ឆេយ្យ យំ វា ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណ-
 មហាសាលានំ វា កហបតិមហាសាលានំ វា សទ្ធានេយ្យំ
 វិហារំ បរិកុញ្ញេយ្យតិ ។ ឯតនេវ កន្លេ វំ យំ ខត្តិយ-
 មហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហាសាលានំ វា កហ-
 បតិមហាសាលានំ វា សទ្ធានេយ្យំ វិហារំ បរិកុញ្ញេយ្យ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គកុរុខិកាយ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលនោះ ។ បេ ។ មានចិត្ត
 ជ្រៅកជ្រៅក ប្រើប្រាស់គ្រែនឹងតាំង របស់ខត្តិយមហាសាលទាំង
 ឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាលទាំង
 ឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រើប្រាស់
 នោះនាំឲ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តីវិនាស សេចក្តីទុក្ខអស់កាលដ៏វែង
 លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏ទៅកើត ក្នុងអបាយ ទុក្ខតិ វិនិបាត
 នរក (ថែមទៀត) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 សំគាល់សេចក្តីនោះ ដូចម្តេច បុរសមានកំឡាំង ចាប់ (បុរសឯទៀត)
 យួរដើង (ទាំងពីរ) ឡើងលើ ឲ្យក្បាលសំយុងចុះក្រោម ហើយបោះទៅ
 ក្នុងខ្លះទង់ដែងដីក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះ ភ្លឺច្រាលរន្ទាលសន្ទោសនៅ
 កាលបុរសនោះ កំពុងឆេះពុះផុលក្នុងខ្លះនោះ អណ្តែតឡើងលើម្តង
 លិចចុះក្រោមម្តង ទៅទីម្តង ភិក្ខុប្រើប្រាស់វិហារ របស់ខត្តិយ-
 មហាសាលទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហ-
 បតិមហាសាលទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ណាប្រសើរជាង ។
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុប្រើប្រាស់វិហារ របស់ខត្តិយមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាលទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតិមហាសាល
 ទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសទ្ធា ការប្រើប្រាស់នុ៎ះប្រសើរជាង ។

បណ្ណសកសង្គហ៍ពេ បញ្ចវគ្គ

ធុត្តញ្ញោតំ កន្តេ យំ ពលវា បុរិសោ ឧទ្ធុបាទំ
 អនោសិរំ គហេត្វា តត្ថាយ លោហគុម្ពិយា បត្តិបេយ្យ
 អាទិត្ថាយ សម្បជ្ឈនីតាយ សញ្ញោតិក្ខតាយ សោ តត្ថ
 ដេណុឡោហកំ បច្ចមាធា សតិម្បី ឧទ្ធុ កច្ឆេយ្យ
 សតិម្បី អនោ កច្ឆេយ្យ សតិម្បី តិរិយំ កច្ឆេយ្យាតិ ។
 អារោចយាមិ វេ ភិក្ខុវេ បដិវេទយាមិ វេ ភិក្ខុវេ
 យថា ឯតនេវ តស្ស វំ ធុស្សីនស្ស ។ បេ ។
 កសម្ពជានតស្ស យំ ពលវា បុរិសោ ឧទ្ធុបាទំ
 អនោសិរំ គហេត្វា តត្ថាយ លោហគុម្ពិយា បត្តិបេយ្យ
 អាទិត្ថាយ សម្បជ្ឈនីតាយ សញ្ញោតិក្ខតាយ សោ តត្ថ
 ដេណុឡោហកំ បច្ចមាធា សតិម្បី ឧទ្ធុ កច្ឆេយ្យ
 សតិម្បី អនោ កច្ឆេយ្យ សតិម្បី តិរិយំ កច្ឆេយ្យ ។
 តំ កស្ស ហេតុ ។ តតោទិទានញ្ញំ សោ ភិក្ខុវេ
 មរណំ វា និកច្ឆេយ្យ មរណមត្តំ វា ធុត្តំ ន
 ត្រូវ តប្បច្ចយា កាយស្ស គេទា បរម្មរណា
 អហយំ ធុត្តតិ វិនិច្ឆាតំ និរិយំ ឧបបជ្ឈតិ^(១) ។

បណ្ណសកសង្គហិត មហាវគ្គ

បពិត្រព្រះអង្គដ៏បំរើន បុរសមានកំឡាំង ចាប់ (បុរសឯទៀត) យួរដើរ
 (ទាំងពីរ) ឡើងលើ ឲ្យក្បាលសំយុងចុះក្រោម ហើយបោះទៅក្នុង
 ខ្ទះទង់ដែងដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើងកំពុងឆេះ ភ្លឺប្រាលន្ទាលសន្លាសន្លៅ
 កាលបុរសនោះ កំពុងឆេះពុះផុល ក្នុងខ្ទះទង់ដែងនោះ ក៏អវណ្ណត
 ឡើងលើម្តង លិចចុះក្រោមម្តង ទៅទទឹងម្តង ការនុ៎ះ ជាទុក្ខលំបាក
 វិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គថាគតប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ គថាគតពន្យល់អ្នកទាំងឡាយ បុរសមានកំឡាំង ចាប់
 (បុរសឯទៀត) យួរដើរ (ទាំងពីរ) ឡើងលើ ឲ្យក្បាល
 សំយុងចុះក្រោម ហើយបោះទៅ ក្នុងខ្ទះទង់ដែងដ៏ក្តៅ ដែលភ្លើង
 កំពុងឆេះ ភ្លឺប្រាល ន្ទាលសន្លាសន្លៅ កាលបុរសនោះ កំពុងឆេះពុះ
 ផុល ក្នុងខ្ទះទង់ដែងនោះ អវណ្ណតឡើងលើម្តង លិចចុះក្រោមម្តង
 ទៅទទឹងម្តង ការនុ៎ះ ប្រសើរជាងភិក្ខុទ្រុស្តសីល ។ លេ ។ មានចិត្ត
 ជ្រោកជ្រាកនោះ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះបុរសនោះ ដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ ឬ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ស្ទើរតែនឹង
 ស្លាប់ ព្រោះហេតុតែគេបោះទៅក្នុងខ្ទះទង់ដែងដ៏ក្តៅនោះ លុះដល់បែក
 ឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ ក៏មិនទៅកើត ក្នុងអបាយ ទុក្ខតិ វិនិបាត
 នរក ព្រោះហេតុតែគេបោះទៅក្នុងខ្ទះទង់ដែង ដ៏ក្តៅនោះទៀតឡើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិកាយស្ស សត្តកនិយមោ

យញ្ច ខោ សោ ភិក្ខុវេ ទុស្សីលោ ។ បេ ។ កសម្ព-
 ជាតោ ខត្តិយមហាសាលានំ វា ព្រាហ្មណមហា-
 សាលានំ វា កហបតិមហាសាលានំ វា សទ្ធាធម្មេ
 វិហារំ បរិកុញ្ញតិ តញ្ញា តស្ស ភិក្ខុវេ ហោតិ ជីយត្ថំ
 អហិតាយ ទុក្ខាយ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា
 អហាយំ ទុក្ខតី វិនិច្ឆាតំ និរយំ ឧបបជ្ជតិ ។ តស្មា-
 តិហ ភិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិតតំ យេសញ្ច មយំ បរិកុញ្ញម
 ចីវរបណ្ឌិតាតសេនាសនតិលានប្បច្ចយភេសជ្ឈបរិក្ខារានំ
 តេសំ តេ កាវា មហាជ្ជហ កវិស្សន្តិ មហានិសំសា
 អម្ពាតោរោយំ បព្វជ្ជា អវញ្ញា កវិស្សតិ សដលា
 សឧទ្រយាតិ ។ ឯវំត្ថា វេ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតំ ។
 អត្ថតំ វា ភិក្ខុវេ សម្មស្សមាទេន អលមេវ អប្បមាទេន
 សម្មាទេតុំ យត្ថំ វា ភិក្ខុវេ សម្មស្សមាទេន អលមេវ
 អប្បមាទេន សម្មាទេតុំ ឧកយត្ថំ វា ភិក្ខុវេ
 សម្មស្សមាទេន អលមេវ អប្បមាទេន សម្មាទេតុន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គក្លិនិយ សុត្តន្តបិដក

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលនោះ ។ បេ។ មានចិត្តជ្រកជ្រក ប្រើ
 ប្រាស់វិហារ របស់ខ្លួនមហាសាលទាំងឡាយ ឬ ព្រាហ្មណមហាសាល
 ទាំងឡាយ ឬក៏ គហបតីមហាសាលទាំងឡាយ ដែលឲ្យដោយសត្វ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រើប្រាស់នោះ នាំឱ្យភិក្ខុនោះ បានសេចក្តី
 វិនាស សេចក្តីទុក្ខ អស់កាលដ៏វែង លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ
 ក៏ទៅកើត ក្នុងអបាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក (ថែមទៀត) ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ពួកភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវសិក្សាយ៉ាង
 នេះថា ឃើញបរិភោគប្រើប្រាស់ ពីរ បីណាបាន សេនាសនៈ នឹង
 គិលានប្បច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារ របស់ពួកបុគ្គលណា បច្ចយទានទាំងនោះ
 នឹងមានផលច្រើន មានអាទិសង្សៈច្រើន ដល់ពួកបុគ្គលទាំងនោះ ឯបព្វជ្ជា
 របស់ឃើញនេះ មានផល មានប្រយោជន៍ (មិនមែនឥតអំពើទេ) ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ ឃើញប្រយោជន៍របស់ខ្លួន
 ច្បាស់ហើយ គួរដើម្បីញ៉ាំងកិច្ចឲ្យសម្រេចដោយសេចក្តីមិនប្រមាទផង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ ឃើញប្រយោជន៍របស់អ្នកដទៃ
 ច្បាស់ហើយ គួរដើម្បីញ៉ាំងកិច្ចឲ្យសម្រេចដោយសេចក្តីមិនប្រមាទផង
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុ ឃើញប្រយោជន៍ទាំងពីរច្បាស់
 ហើយ គួរដើម្បីញ៉ាំងកិច្ចឲ្យសម្រេចដោយសេចក្តីមិនប្រមាទផង ។

បណ្ណសកសង្គហ៍ពោ មហាវគ្គោ

ឥន្ទេរេច កកវា ឥមស្មីញា បន វេយ្យាករណស្មី
 កកាមនេ សង្ខេបត្ថានំ ភិក្ខុនំ ឧស្មំ លោហិតំ មុខតោ
 ឧត្តញ្ញំ សង្ខេបត្ថា ភិក្ខុ សិក្ខំ បច្ចុក្ខាយ ហីនាយា-
 វត្តិសុ ធុត្តំ កកវា សុធុត្តំ កកវត្ថ សង្ខេបត្ថានំ
 ភិក្ខុនំ អនុចារាយ អាសវេហិ ចិត្តានំ វិមុច្ចិស្វតំ ។

(៧០) ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ សុនេត្តោ នាម សត្វា
 អហោសិ តត្ថករោ កាមេសុ វីតរាតោ ។ សុនេត្តស្ស
 ខោ បន ភិក្ខុវេ សត្តនោ អនេកានំ សាវកសតានំ
 អហោសុំ ។ សុនេត្តោ សត្វា សាវកានំ ព្រហ្មលោក-
 សហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេតិ ។ យេ ខោ បន ភិក្ខុវេ
 សុនេត្តស្ស សត្តនោ ព្រហ្មលោកសហព្យតាយ ធម្មំ
 ទេសេត្តស្ស ចិត្តានំ ឧប្បសាទេសុំ តេ កាយស្ស ភេនា
 បម្មរណា អចាយំ ធុត្តតិ វិនិច្ឆ័តំ និរយំ ឧបបជ្ជិសុ ។
 យេ ខោ បន ភិក្ខុវេ សុនេត្តស្ស សត្តនោ ព្រហ្មលោក-
 សហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេត្តស្ស ចិត្តានំ បសាទេសុំ

បណ្ណសកលសង្គហិត មហាវគ្គ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានទ្រង់ត្រាស់កាសិតនេះហើយ កាលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ សំដែងវេយ្យាករណ៍នេះចប់ហើយ ពួកភិក្ខុទាំង ៦០ រូប
 ក្នុងសុទ្ធតែឈាមក្តៅ ៗ ភាមមាត់ ពួកភិក្ខុ ៦០ រូបទៀត លះបង់
 សិក្ខា ត្រឡប់ទៅកាន់កេរ្តិ៍ថា ព្រោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងនូវអំពើដែលគេធ្វើបានដោយក្រ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ សំដែងនូវអំពើដែលគេមិនឆ្ងាយធ្វើកើត ពួកភិក្ខុ ៦០ រូបទៀត
 មានចិត្តរួចស្រឡះ ចាកអាសវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ ។

(៧០) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីដើម មានគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ ជា
 អ្នកធ្វើនូវកំពង់ ជាទីទៅកាន់សុគតិកត ជាអ្នកប្រាសចាកតម្រេក ក្នុងតាម
 ទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ មានសាវកច្រើន
 រយ ។ ក៏គ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ រមែងសំដែងធម៌ ដើម្បីដឹកនាំសាវកទាំងឡាយ
 ឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកសាវកណា
 មិនបានញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះគ្រូឈ្មោះសុនេត្តៈ ដែលសំដែងធម៌
 ដើម្បីដឹកនាំឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក ពួកសាវកនោះ លុះបែកឆ្ងាយរាង
 កាយស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងអប្បាយ ទុគ្គតិ វិនិបាត នរក ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បើពួកសាវកណា បានញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះគ្រូឈ្មោះ
 សុនេត្តៈដែលសំដែងធម៌ ដើម្បីដឹកនាំឲ្យទៅកើត ក្នុងព្រហ្មលោកហើយ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវិនិយាយស្ស សត្តកនិដាហោ

តេ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា សុគតី សត្តំ
 លោកំ ឧបបជ្ជីសុ ។ ភិក្ខុបុព្វំ ភិក្ខុវេ បូតបក្ខោ
 ឆាម សត្តា អហោសិ ។ បេ ។ អរោមិ ឆាម សត្តា
 អហោសិ ។ បេ ។ កុដ្ឋាលោ ឆាម សត្តា អហោសិ
 ។ បេ ។ ហត្ថិទាលោ ឆាម សត្តា អហោសិ ។ បេ ។
 ជោតិទាលោ ឆាម សត្តា អហោសិ ។ បេ ។ អរោ
 ឆាម សត្តា អហោសិ តិក្ខុករោ កាមេសុ វីតរោ ។
 អរកស្ស ទោ បន ភិក្ខុវេ សត្តនោ អនេកានិ
 សាវកសតានិ អហេសុំ ។ អរោ ឆាម សត្តា
 សាវកានិ ព្រហ្មលោកសហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេតិ ។
 យេ ទោ បន ភិក្ខុវេ អរកស្ស សត្តនោ ព្រហ្មលោក-
 សហព្យតាយ ធម្មំ ទេសេន្តស្ស ចិត្តានិ ធម្មសាទេសុំ
 តេ កាយស្ស ភេទា បរម្មរណា អចាយំ ធុត្តតិ
 វិនិច្ឆន្តំ វិរយំ ឧបបជ្ជីសុ ។ យេ ទោ បន ភិក្ខុវេ
 អរកស្ស សត្តនោ ព្រហ្មលោកសហព្យតាយ ធម្មំ
 ទេសេន្តស្ស ចិត្តានិ បសាទេសុំ តេ កាយស្ស
 ភេទា បរម្មរណា សុគតី សត្តំ លោកំ ឧបបជ្ជីសុ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គនិកាយ សត្តតនិយាម

ពួកសាវ័កនោះ លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងសុគតិ
 សួគ៌ ទៅលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលនោះដើម មានគ្រូឈ្មោះ
 មូគបក្ខៈ ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះអរាទេមិ ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះ
 កុបាលៈ ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះហត្ថិបាល ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះ
 ជោតិបាល ។ បេ ។ មានគ្រូឈ្មោះអរកៈ ជាអ្នកធ្វើនូវកំរង់ជាទីទៅកាន់
 សុគតិភព ជាអ្នកប្រាសចាកតម្រេក ក្នុងតាមទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ឯគ្រូឈ្មោះអរកៈមានសាវ័កច្រើនរយ ។ គ្រូឈ្មោះអរកៈតែង
 សំដែងធម៌ ដើម្បីដឹកនាំសាវ័កទាំងឡាយ ឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសាវ័កណា មិនបានញ្ញាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះ
 គ្រូឈ្មោះអរកៈ ដែលសំដែងធម៌ ដើម្បីដឹកនាំឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្ម-
 លោកទេ ពួកសាវ័កទាំងនោះ លុះបែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ តែងទៅ
 កើត ក្នុងវបាយ ទុក្ខភិ វិនិបាត នរក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួក
 សាវ័កណា បានញ្ញាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ចំពោះគ្រូឈ្មោះអរកៈ ដែលសំដែង
 ធម៌ ដើម្បីដឹកនាំឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោកហើយ ពួកសាវ័កនោះ លុះ
 បែកឆ្ងាយរាងកាយស្លាប់ទៅ តែងទៅកើតក្នុងសុគតិ សួគ៌ ទៅលោក ។

បណ្ណសកសង្កម្ពិលោ មហាវគ្គោ

តំ កី មញ្ញាជ ភិក្ខុវេ យោ ឥមេ សត្ត សត្តារោ តិក្ខុ-
 កេវ កាមេស្ម វីតារកេ អនេកសតបរិវេ សសាវក-
 សង្ឃេ ទុដ្ឋចិត្តោ អក្កោសេយ្យ បរិកាសេយ្យ ពហំ
 សោ អប្បញ្ញំ បសវេយ្យតិ ។ ឯវំ កន្លេ ។ យោ
 ភិក្ខុវេ ឥមេ សត្ត សត្តារោ តិក្ខុកេវ កាមេស្ម
 វីតារកេ អនេកសតបរិវេ សសាវកសង្ឃេ ទុដ្ឋចិត្តោ
 អក្កោសេយ្យ បរិកាសេយ្យ ពហំ សោ អប្បញ្ញំ
 បសវេយ្យ យោ ឯកំ ទិដ្ឋិសម្មន្នំ បុគ្គលំ ទុដ្ឋចិត្តោ
 អក្កោសតិ បរិកាសតិ អយំ តតោ ពហុតំ អប្បញ្ញំ
 បសវតិ ។ តំ កិស្សំ ហេតុ ។ ឆាហំ ភិក្ខុវេ
 ឥតោ ពហំទ្វា ឯវុប្បំ ខន្តី វនាមិ យថា មំ សព្វហ្ម-
 ចារីសុ ។ តស្មាតិហ ភិក្ខុវេ ឯវំ សិក្ខិតតំ ន ត្រេ
 អម្ពំ(១) សព្វហ្មចារីសុ ចិត្តានំ បទុដ្ឋានំ ភវិស្សន្តិតិ ។
 ឯវុញ្ញំ វេ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតតំ ន ។

 ១ ឧ. ម. ៩ តោ សព្វហ្មចារីសុ ។

បណ្ណសិក្សាសង្គម មហាវិថ្ន

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់ហេតុនោះ ដូចម្តេច អ្នក
 ណា មានចិត្តប្រឡូស ដេរប្រទេច ផ្កាសាត្រូតាំង ៧ នេះ ជាអ្នក
 ធ្វើនូវកំពង់ ជាទីទៅកាន់សុគតិភព ជាអ្នកប្រាសចាកគម្រោក ក្នុងតាម
 ទាំងឡាយ មានបរិវារច្រើនរយ ប្រកបដោយពួកសាវ័ក អ្នកនោះ
 ឈ្មោះថា សន្សំបាបដ៏ច្រើនដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាង
 នោះមែន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណា មានចិត្តប្រឡូស ដេរប្រទេច
 ផ្កាសាត្រូតាំង ៧ នេះ ជាអ្នកធ្វើនូវកំពង់ ជាទីទៅកាន់សុគតិភព
 ជាអ្នកប្រាសចាកគម្រោក ក្នុងតាមទាំងឡាយ មានបរិវារច្រើនរយ ប្រកប
 ដោយពួកសាវ័ក អ្នកនោះ ឈ្មោះថា សន្សំបាបដ៏ច្រើន អ្នកណាមាន
 ចិត្តប្រឡូស ដេរប្រទេច ផ្កាសាបុគ្គលម្នាក់ ដែលបរិបូណ៌ដោយទិដ្ឋិ
 (សោតាបន្នបុគ្គល) អ្នកនេះ ឈ្មោះថា សន្សំបាបដ៏ច្រើនជាងនោះ
 ទៅទៀត ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះ
 តថាគត មិនហៅការដេរប្រទេច ពួកសព្វហ្មចារីបុគ្គលនេះ ថាជាខន្តិ
 មានសភាពយ៉ាងនេះ ខាងក្រៅអំពីខន្តិនេះឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះថា ចិត្ត
 ទាំងឡាយរបស់យើង នឹងមិនបានប្រឡូស ពួកសព្វហ្មចារីបុគ្គល ដូច្នេះ
 ឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសិក្សាយ៉ាងនេះ ។

សុត្តន្តបិដកេ អង្គព្រាជិកាយស្ស សុត្តន្តបិដកេ

(៧០) ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ អរកោ នាម សត្វា
 អហោសិ ភិក្ខុករោ កាមេស្យ វីរាវតោ ។ អរកស្ស
 ខោ បន ភិក្ខុវេ សត្វានា អនេកានិ សាវកសតានិ
 អហោសុំ ។ អរកោ សត្វា សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ
 ទេសេតិ អប្បកំ ព្រាហ្មណ ដីវិតំ មនុស្សានំ បរិត្តំ
 លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហូចាយាសំ មន្តាយ ដោដ្ឋព្វំ
 កត្តព្វំ កុសលំ ចរិតព្វំ ព្រហ្មចរិយំ នត្តំ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ភិណ្ឌេត្តេ ឧស្សាវតីន្ត
 សុរិយេ ឧត្តចន្តេ ខិច្ចយេវ បដិវត្តន្តិ ន ចិវដ្ឋិតកំ
 ហោតិ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ ឧស្សាវតីន្តបមំ ដីវិតំ
 មនុស្សានំ បរិត្តំ លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហូចាយាសំ ។
 មន្តាយ ដោដ្ឋព្វំ កត្តព្វំ កុសលំ ចរិតព្វំ ព្រហ្មចរិយំ
 នត្តំ ជាតស្ស អមរណំ ។ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ
 ឧល្លុឌុស្ថិតកេ ទេវេ វស្សន្តេ ឧទកតពុទ្ធលំ(១)
 ខិច្ចយេវ បដិវត្តន្តិ ន ចិវដ្ឋិតកំ ហោតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សត្តកនិដាត

[៧១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីដើម មានគ្រូឈ្មោះអរកៈ ជាអ្នកធ្វើនូវកំរាង ជាទីទៅកាន់សុត្តនិកាយ ជាអ្នកប្រាសចាកតម្រេកក្នុង កាមទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯគ្រូឈ្មោះអរកៈ មានសាវកច្រើន រយ ។ គ្រូឈ្មោះអរកៈ រំមងសំដែងធម៌ដល់សាវកទាំងឡាយ យ៉ាង នេះថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិតព្វកមនុស្ស ជាបេសកិច្ច ខ្ចី មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ។ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវ កុសល ត្រូវប្រព្រឹត្តនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា ព្រោះសត្វដែល កើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ប្រៀបដូច ដំណក់ទឹកសន្សើម លើប្លង់ស្មៅ ដល់ព្រះអាទិត្យ រះឡើង ក៏ត្រឡប់ បាត់វិញឆាប់រហ័ស ជាបេសកិច្ចមិនបីតថេរ នៅយូរយារបាន យ៉ាងណា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិតបេសកិច្ចកមនុស្ស ជាបេសកិច្ច ខ្ចី មានទុក្ខច្រើន មាន សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ប្រៀបដូចដំណក់ទឹកសន្សើម យ៉ាងនោះ ដែរ ។ អ្នកទាំងឡាយត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវកុសល ត្រូវប្រព្រឹត្តនូវព្រហ្ម- ចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា សត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។ ម្ចាស់ ព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចភ្លើង មានដំណក់ដីថ្លោសធ្លាក់ចុះមក ក្រពេញ ទឹក ក៏ត្រឡប់បាត់ទៅវិញឆាប់ មិនបីតថេរយូរយារបាន យ៉ាងណាមិញ

បណ្ណសកសង្គហ៍ពោ មហាវគ្គោ

ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ ឧទេកេតុព្វលុបមំ ជីវិតំ
 មនុស្សំ បរិតំ លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហុចាយាសំ ។
 មន្តាយ ដោជ្ជង្គំ កត្តង្គំ កុសលំ បរិតង្គំ ព្រហ្មចរិយំ
 នត្ថំ ជាតស្ស អមរណំ ។ សេយ្យថាមិ ព្រាហ្មណ
 ឧទេកេ ទណ្ឌារជំ វិប្បយេវ បជីវិតច្ន័តំ ន ចរជ្ជិតកា
 ហោតិ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ ឧទេកេ ទណ្ឌារជុបមំ
 ជីវិតំ មនុស្សំ បរិតំ លហុកំ ... នត្ថំ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យថាមិ ព្រាហ្មណ នទី បព្វតេយ្យា
 ទ្វរត្តមា សីយសោតា ហារហារីនំ នត្ថំ សោ
 ខណោ វំ លយោ វំ មុហុត្តោ វំ យំ សា ធរិតិ^(១)
 អថខោ សា ភិច្ឆតេ ច វត្ថតេ ច សន្នតេ^(២) ច
 ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ នទីបព្វតេយ្យុបមំ ជីវិតំ
 មនុស្សំ បរិតំ លហុកំ ... នត្ថំ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យថាមិ ព្រាហ្មណ ពលវំ មុសីសា
 ជីវិតុ ខេឡើនណំ សញ្ញាហិត្វា អប្បកសិវេនេវ វិមេយ្យ

១ ឧ. យំ សា អាមតិ ។ ម. យាយ អាវត្តតិ ។ ២ ឧ. ម. គព្ពតេវ វត្ថតេវ សន្នតេវ ។

បណ្ណសកាសង្គហិត មហាវគ្គ

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិតរបស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្ញុំ មានសេចក្តីទុក
 ច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ប្រៀបដូចជាក្រពេញទឹក យ៉ាង
 នោះដែរ ។ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើឲ្យកុសល ត្រូវប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។
 ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចស្នាមគំនូសដង្កូវលើទឹក តែងត្រឡប់បាត់
 ទៅវិញទៅវិញ មិនបិទថយរយៈពេលបាន យ៉ាងណាមិញ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
 ដ៏វិតរបស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្ញុំ... ប្រៀបដូចជាស្នាមគំនូសដង្កូវ
 លើទឹក យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ទៅវិញ។
 ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចស្ទឹងហូរឆ្នាំង ហូរទៅកាន់ទីឆ្ងាយ មាន
 ខ្សែទឹកហ័ស អាចនាំ ទៅឲ្យរបស់ដែលគួរនាំទៅបាន គ្មានកំណត់កាល
 កំណត់វេលា កំណត់យាមឡើយ ព្រោះស្ទឹងនោះ ចេះតែទៅ ចេះតែ
 ប្រព្រឹត្តទៅ ចេះតែហូរទៅបាន យ៉ាងណាមិញ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិត
 របស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្ញុំ ប្រៀបដូចជាស្ទឹងហូរឆ្នាំង...
 យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ទៅវិញ ។
 ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ប្រៀបដូចបុរសដែលមានកម្លាំង គ្រលៀវដុំទឹកមាត់ជាក់
 លើបង្កំអណ្តាត ហើយស្តោះចោលទៅ ដោយអាយបាន យ៉ាងណាមិញ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយោ

ឯវេមេវ ខោ ព្រាហ្មណ ខេឡូមិណ្ហាបមំ ជីវិតំ
 មនុស្សំនំ បរិត្តំ លហុកំ ... នត្តិ ជាតស្ស
 អមរណំ ។ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ទិវសសន្តតេ
 អយោកជាហេ មំសបេសី បត្តិត្តា ទិប្បយេវ
 បជីវិតច្ចតំ ន ចិវជ្ជិតកា ហោតិ ឯវេមេវ
 ខោ ព្រាហ្មណ មំសបេស្វបមំ ជីវិតំ មនុស្សំនំ
 បរិត្តំ លហុកំ ... នត្តិ ជាតស្ស អមរណំ ។
 សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ តាវីវជ្ឈិ អាយាតនំ ជីវេមាណ
 យញ្ញោទេវ ចានំ ទុទ្ទតិ សន្តិកេ វេស្ស សន្តិកេ
 មរណស្ស^(១) ឯវេមេវ ខោ ព្រាហ្មណ តាវីវជ្ឈិបមំ^(២)
 ជីវិតំ មនុស្សំនំ បរិត្តំ លហុកំ ពហុទុក្ខំ
 ពហុទាយាសំ ។ មន្តាយ ដោដ្ឋតំ កត្តតំ តុសលំ
 ចរិតតំ ព្រាហ្មចរិយំ នត្តិ ជាតស្ស អមរណាន្តិ ។
 តេន ខោ បន ភិក្ខុវេ សមយេន មនុស្សំនំ
 សង្ឃិស្សសហស្សនិ អាយុប្បមាណំ អហោបិ ។
 បញ្ចវស្សសតិកា តុហិកា អលំបតេយ្យា អហោសិ ។

១ ឧ. ម. សុត្តិកេវ ហោតិ ធម្មស្ស សុត្តិកេវ មរណស្ស ។ ២ ឧ. ម. កោវជ្ឈិបមំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរនិកាយ សត្តកនិដាត

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិតរបស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្លី ប្រៀប
ដូចដុំទឹកមាត់ ... យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ
សុទ្ធតែស្លាប់ទៅវិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដូចជាដុំសាច់ដែល
គេយកទៅដាក់ ក្នុងខ្នងដៃកង្កែប អស់មួយថ្ងៃ រមែងខ្លាចចង្រ្កុះ
ឆាប់ មិនបិតថេរយូរយារបាន យ៉ាងណាមិញ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិត
របស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្លី ប្រៀបដូចដុំសាច់ ... យ៉ាងនោះ
ដែរ ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍
ដូចមេគោដែលត្រូវសម្លាប់ ដែលគេនាំទៅកាន់កន្លែងសម្លាប់ ឈានដំ-
ហានណាទៅ ឈ្មោះថា ទិតទៅដឹកកន្លែងសម្លាប់ ដឹកសេចក្តីស្លាប់ យ៉ាង
ណាមិញ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិតរបស់ពួកមនុស្ស ជារបស់តិច ខ្លី មាន
ទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ប្រៀបដូចជាមេគោ ដែល
ត្រូវសម្លាប់ យ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវកុសល
ត្រូវប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធ
តែស្លាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះឯង ពួកមនុស្ស មានអាយុ
ប្រាំមួយហ្មឺនឆ្នាំ ។ កុមារិកាមានអាយុត្រឹមប្រាំរយឆ្នាំ ទើបល្មមមានប្តី ។

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

តេន ខោ បន ភិក្ខុវេ សមយេន មនុស្សានំ
 ធលេវវេណា អហេតុំ សីតំ ឡឆ្នាំ ជីយត្វា
 បិទាសា ឡឆ្នាំវេ បស្សវេ ។ សោ ហិ នាម
 ភិក្ខុវេ អរោកា សត្វា ឯវជីយាយុកេសុ មនុស្សេសុ
 ឯវចិវដ្ឋិតកេសុ ឯវអប្បពារេនេសុ សាវកានំ ឯវ ធម្មំ
 ទេសេស្សតិ អប្បកំ ព្រាហ្មណ ជីវិតំ មនុស្សានំ
 ចរិតំ លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហូចាយាសំ ។
 មន្តាយ ដោដ្ឋង្គំ កត្តង្គំ កុសលំ ចរិតង្គំ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ នត្តំ ជាតស្ស អមរណាន្តំ ។ ឯតវហិ^(១) ភិក្ខុវេ
 សឡា វទមាតោ វទេយ្យ អប្បកំ ជីវិតំ មនុស្សានំ
 ចរិតំ លហុកំ ពហុទុក្ខំ ពហូចាយាសំ ។ មន្តាយ
 ដោដ្ឋង្គំ កត្តង្គំ កុសលំ ចរិតង្គំ ព្រហ្មចរិយំ នត្តំ
 ជាតស្ស អមរណាន្តំ ។ ឯតវហិ ភិក្ខុវេ យោ ចិវ
 ជីវិតំ សោ វស្សសតំ អប្បំ វ ភិយ្យេក វ ។ វស្ស-
 សតំ ខោ បន ភិក្ខុវេ ជីវន្តោ វិណិយោ ឧត្ត-
 សតានំ ជីវិតំ ឧត្តសតំ ហេមន្តានំ ឧត្តសតំ វិន្នានំ

១ ឧ. ឯតវហិ ខោ តំ ។

បណ្ណាសកសង្គហិត មហានិគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សមានតែអាពាធ ៦ យ៉ាងគឺ
 រាង ១ ស្កុះ ១ ឃ្មុំ ១ ប្រេក ១ ឈឺទុរារៈ ១ ឈឺបស្សាវៈ ១ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រូឈ្មោះអរកៈនោះ អម្បាលពួកមនុស្សមានអាយុវែង
 យ៉ាងនេះ បិតាថយរយាយ៉ាងនេះ មានអាពាធតិចយ៉ាងនេះ ម្តេចគង់
 សំដែងធម៌ដល់ពួកសាវកយ៉ាងនេះថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ដ៏វិតរបស់ពួកមនុស្ស
 ជាប់សតិច ខ្ញុំ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ។ អ្នក
 ទាំងឡាយ ត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវកុសល ត្រូវប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដោយ
 ប្រាជ្ញា ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ បើបុគ្គលនិយាយឲ្យត្រូវ ត្រូវនិយាយថា
 ដ៏វិតរបស់ពួកមនុស្ស ជាប់សតិច ខ្ញុំ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀត
 ចង្អល់ច្រើន ។ បុគ្គលត្រូវដឹង ត្រូវធ្វើនូវកុសល ត្រូវប្រព្រឹត្តព្រហ្ម-
 ចរិយធម៌ ដោយប្រាជ្ញា ព្រោះសត្វដែលកើតហើយ សុទ្ធតែស្លាប់ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ បុគ្គល រស់នៅយ៉ាងយូរ
 គ្រឹមមួយរយឆ្នាំ ឬ តិចជាង ឬក៏ លើសពីមួយរយឆ្នាំបន្តិចបន្តួច ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បុគ្គលដែលរស់នៅបានមួយរយឆ្នាំ ឈ្មោះថា
 រស់នៅអស់បរិយាយវ្យា គឺហមន្តវ្យា មួយរយ គឺម្ភវ្យា មួយរយ

សុត្តន្តបិដក អង្គទី៣ វិញ្ញាណកាយស្ស សត្តន្តនិបាតោ

ឧត្តសតំ វស្សនំ ។ តីណិ ទោ បន ភិក្ខុវេ ឧត្ត-
សតានិ ជីវត្តោ ទ្វាទសយេវ មាសសតានិ ជីវតិ
ចត្តារិ មាសសតានិ ហេមញ្ញនំ ចត្តារិ មាសសតានិ
តិម្លានំ ចត្តារិ មាសសតានិ វស្សនំ ។ ទ្វាទស ទោ
បន ភិក្ខុវេ មាសសតានិ ជីវត្តោ ចតុវិសតីយេវ អឡ្ហ-
មាសសតានិ ជីវតិ អដ្ឋឡ្ហមាសសតានិ ហេមញ្ញនំ អដ្ឋ-
ឡ្ហមាសសតានិ តិម្លានំ អដ្ឋឡ្ហមាសសតានិ វស្សនំ ។
ចតុវិសតី ទោ បន ភិក្ខុវេ អឡ្ហមាសសតានិ ជីវត្តោ
ធល្ហិសំយេវ វត្តិសហស្សនិ ជីវតិ ទ្វាទស វត្តិសហស្សនិ
ហេមញ្ញនំ ទ្វាទស វត្តិសហស្សនិ តិម្លានំ ទ្វាទស
វត្តិសហស្សនិ វស្សនំ ។ ធល្ហិសំ ទោ បន ភិក្ខុវេ
វត្តិសហស្សនិ ជីវត្តោ ទ្វេសត្តតិញ្ញាវ កត្តិសហស្សនិ
កុញ្ញតិ ចតុវិសតី កត្តិសហស្សនិ ហេមញ្ញនំ ចតុ-
វិសតី កត្តិសហស្សនិ តិម្លានំ ចតុវិសតី កត្ត-
ិសហស្សនិ វស្សនំ សទ្ធិ មាតុជញ្ញាយ សទ្ធិ
កត្តន្តរាយេន ។ តត្រិមេ កត្តន្តរាយា តុបិតោបិ កត្តំ
ន កុញ្ញតិ ទុក្ខតោបិ កត្តំ ន កុញ្ញតិ ព្យាដិតោបិ
កត្តំ ន កុញ្ញតិ ឧបោសថិកោបិ កត្តំ ន កុញ្ញតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយ សុត្តន្តបិដក

វស្សានដូរ មួយរយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បុគ្គលដែលរស់នៅអស់បី
 រយរដូវ ឈ្មោះថា រស់នៅមួយពាន់ពីររយខែ គឺហេមន្តរដូវ បួនរយខែ
 គិម្ពរដូវ បួនរយខែ វស្សានដូវ បួនរយខែ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលបើបុគ្គល រស់នៅអស់មួយពាន់ពីររយខែហើយ បើកប់ជាកន្លះ ។ ខែ
 ឈ្មោះថា រស់នៅអស់ពីរពាន់បួនរយកន្លះ ។ ខែគឺ ហេមន្តរដូវ ប្រាំបីរយ
 កន្លះខែ គិម្ពរដូវ ប្រាំបីរយកន្លះខែ វស្សានដូវ ប្រាំបីរយកន្លះខែ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គល រស់នៅអស់ពីរពាន់បួនរយកន្លះ ។
 ខែហើយ ឈ្មោះថា រស់នៅអស់បីពាន់ប្រាំមួយពាន់កត្រី គឺហេមន្តរដូវ
 មួយពាន់ពីរពាន់កត្រី គិម្ពរដូវ មួយពាន់ពីរពាន់កត្រី វស្សានដូវ
 មួយពាន់ពីរពាន់កត្រី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើបុគ្គល រស់នៅ
 អស់បីពាន់ប្រាំមួយពាន់កត្រីហើយ រមែងបរិភោគបាយ ប្រាំពីរពាន់
 ពីរពាន់ដង គឺហេមន្តរដូវ ពីរពាន់បួនពាន់ដង គិម្ពរដូវ ពីរពាន់បួន
 ពាន់ដង វស្សានដូវ ពីរពាន់បួនពាន់ដង រាប់ទាំងប្រាំទឹកដោះម្តាយ
 រាប់ទាំងទានបរិភោគបាយ ។ ក្នុងហេតុទាំងនោះ ការអត់បាយនេះគឺ
 បុគ្គលខ្លី មិនបរិភោគបាយ បុគ្គលព្រួយ មិនបរិភោគបាយ បុគ្គល
 ឈឺចាប់ មិនបរិភោគបាយ បុគ្គលរក្សាទុកបាសថ មិនបរិភោគបាយ

បណ្ណសកសង្គហិតោ មហាវគ្គោ

អណាគតេនមិ កត្តំ ន កុញ្ញតិ ។ ឥតិ ទោ ភិក្ខុវេ
 មយា វស្សសតាយុកស្ស មនុស្សស្ស អាយុបិ សម្មាសោ
 អាយុប្បមាណម្បិ សម្មាសំ ឧត្ថបិ សម្មាសា សំវច្ឆរមិ
 សម្មាសា មាសាបិ សម្មាសា អឡមាសាបិ សម្មាសា
 រត្តិមិ សម្មាសា ទិវាបិ សម្មាសា ភត្តាបិ សម្មាសា
 កន្ធក្នរាយាបិ សម្មាសា ។ យំ ភិក្ខុវេ សត្តារា
 ករណីយំ សាវកានំ ហិតេសិទា អនុកម្មកេន
 អនុកម្មំ ឧបាទាយ កតំ វេ តំ មយា ។ ឯតានិ
 ភិក្ខុវេ វត្ថុមូលានំ ឯតានិ សុញ្ញតារានំ ឈាយេ
 ភិក្ខុវេ មា បមាទត្ថ មា បច្ឆា វិប្បដិសារិទោ
 អហុវត្ថ ។ អយំ វេ អម្ពានំ អនុសាសនីតិ ។

មហាវគ្គោ ទុតិយោ ។

តិស្សទ្វិនិ

ហិវដ្ឋវិសំ^(១) នាគវិ^(២) ឧបមា ធម្មញ្ញ ចារិទត្ថកំ

បណ្ណសកលសង្គហិត មហាវគ្គ

បុគ្គលមិនបរិភោគបាយ ព្រោះរកអ្វីមិនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាយុ
 របស់មនុស្ស ដែលមានអាយុមួយរយឆ្នាំ គឺថាគតបានរាប់ហើយ ប្រមាណ
 នៃអាយុ គឺថាគតបានរាប់ហើយ រដូវទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយ
 ឆ្នាំទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយ ខែទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយ
 កន្លះខែទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយ រាត្រីទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់
 ហើយ ថ្ងៃទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយ បាយទាំងឡាយ គឺថាគត
 បានរាប់ហើយ ការអភ័បាយទាំងឡាយ គឺថាគតបានរាប់ហើយដូច្នេះឯង ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិច្ចធានា ដែលសាស្តា ជាអ្នកស្វែងរកប្រយោជន៍
 ទំនុកបំរុង ជាអ្នកឈឺធ្លាល អាស្រ័យនូវសេចក្តីឈឺធ្លាល គួរធ្វើដល់ពួក
 សាវ័ក កិច្ចនោះ គឺថាគតបានធ្វើហើយដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាគល់ឈើទាំងឡាយ នេះជាផ្លូវស្លាប់ទាំងឡាយ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចំរើនឈាន កុំប្រមាទ កុំមានសេចក្តី
 ក្តៅក្រហាយ ក្នុងកាលជាខាងក្រោយឡើយ ។ នេះជាពាក្យប្រៀន
 ប្រដៅរបស់គតាគត បំពោះអ្នកទាំងឡាយ ។

ចប់ មហាវគ្គទី ២ ។

ឧទ្ទានក្នុងមហាវគ្គនោះគឺ

និយាយពីហិរិ (ឧត្តប្បៈ) ១ ព្រះអាទិត្យ ១ ប្រៀបដូច
 ជានគរ ១ អ្នកដឹងនូវធម៌ ១ ដើម្បីបង្កើតត្រីក្យ ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គត្ថវគីកាយស្ស សុត្តកនិយាយោ

សុត្តន្ត(១) ភាវនំ អត្ថំ សុខេត្តអរោគោនាធិសាសនីតិ(២) ។

១ ទ. សក្កញ្ញា ។ ម. សក្កតំ ។ ២ ទ. ម. សុខេត្តអរោគោតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវទិកាយ សុត្តន្តវិញ្ញាណ

ធ្វើសក្ការៈគោរព ១ ការវិនា ១ គំនរភ្លើង ១ ពាក្យ
ប្រៀនប្រដៅរបស់គ្រូសុនេត្តៈ ១ របស់គ្រូអរកៈ ១ ។

វិជយវគ្គោ

[៧២] សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមញ្ញគតោ
 ភិក្ខុ វិជយធរោ ហោតិ ។ កតមេហំ សត្តហំ ។
 អាបត្តិ ជាធាតុ អនាបត្តិ ជាធាតុ លហុកំ អាបត្តិ
 ជាធាតុ កុក្កំ អាបត្តិ ជាធាតុ សីលវា
 ហោតិ ចាតិមោក្ខសំវេសំវុតោ វិហរតិ អាចារ្យោចរ-
 សម្បជ្ជោ អណ្តមត្តេសុ វុដ្ឋេសុ កយទស្សនំ សមាធាយ
 សីត្តតិ សីត្តាបទេសុ ចតុដ្ឋំ ឈានានំ អភិចេត-
 សីកានំ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារានំ ទិកាមលាភី ហោតិ
 អតិច្ឆលាភី អតិសិវលាភី អាសវានំ ខយា អនាសវំ
 ចេតោវម្មតិ បញ្ញាវម្មតិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជំ វិហរតិ ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ
 សត្តហំ ធម្មេហំ សមញ្ញគតោ ភិក្ខុ វិជយធរោ ហោតីតិ ។

[៧៣] សត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមញ្ញគតោ
 ភិក្ខុ វិជយធរោ ហោតិ ។ កតមេហំ សត្តហំ ។
 អាបត្តិ ជាធាតុ អនាបត្តិ ជាធាតុ លហុកំ អាបត្តិ
 ជាធាតុ កុក្កំ អាបត្តិ ជាធាតុ ឧកយានំ ខោ
 បទស្ស ចាតិមោក្ខានំ វិគ្គារេន ស្វាគតានំ ហោតិ

វិន័យវិគ្គ

[៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ឈ្មោះ ថាវិនយធរ (អ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ) ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុតាបត្តិ ១ ស្គាល់គុតាបត្តិ ១ ជាអ្នកមានសីល សង្រួមក្នុងបាតិមោក្ខសំវារៈ បរិបូណ៌ ដោយអាចារៈនឹងគោចរៈ ជាអ្នកឃើញភ័យក្នុងទោសទាំងឡាយបន្តិចបន្តួច សមាទាន សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១ ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា បានដោយឆ័យ បានដោយស្រួល ខ្សែឈានទាំង ៤ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់សម្រេចនូវចេតនាវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា វិនយធរ ។

[៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង ឈ្មោះថាវិនយធរ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុតាបត្តិ ១ ស្គាល់គុតាបត្តិ ១ បាតិមោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុនោះ ចេះចាំដោយត្រឹមត្រូវល្អយ៉ាងពិស្តារ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សត្តកនិដាយកោ

សុវិភត្តានិ សុប្បត្តិនិ សុវិនិច្ឆ័តានិ សុត្តសោ អនុត្តរញ្ញ-
 ធសោ ចតុន្នំ ឈានានំ អាកិច្ចេតសីកានំ ទិដ្ឋិជម្មសុខ-
 វិហារានំ និកាមលាភំ ហោតិ អតិច្ឆលាភំ អកុសីរ-
 លាភំ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញាវិមុត្តិ
 ទិដ្ឋេវ ជម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ឈ
 វិហារតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ ជម្មេហិ
 សមន្មាគតោ ភិក្ខុ វិនយជរោ ហោតីតិ ។

(៣២) សត្តហិ ភិក្ខុវេ ជម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ
 វិនយជរោ ហោតិ ។ តតមេហិ សត្តហិ ។ អាបត្តិ
 ជាតាតិ អនាបត្តិ ជាតាតិ លហុកំ អាបត្តិ ជាតាតិ
 តុកំ អាបត្តិ ជាតាតិ វិនយ ខោ បន បិតោ ហោតិ
 អសំហិរោ ចតុន្នំ ឈានានំ អាកិច្ចេតសីកានំ ទិដ្ឋិ-
 ជម្មសុខវិហារានំ និកាមលាភំ ហោតិ អតិច្ឆលាភំ
 អកុសីរលាភំ អាសវានំ ខយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ
 បញ្ញាវិមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ជម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា
 ឧបសម្បជ្ឈ វិហារតិ ។ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ
 ជម្មេហិ សមន្មាគតោ ភិក្ខុ វិនយជរោ ហោតីតិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវគ្គកាយ សុត្តន្តនិបាត

បានចែករំលែកដោយល្អ បានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រពៃ បានវិនិច្ឆ័យ
 ដោយត្រឹមត្រូវ តាមសុត្តៈ តាមរបៀបនៃព្យញ្ជនៈ ១ ជាអ្នកបានតាម
 ប្រាថ្នា បានដោយឆ័យ បានដោយស្រួលនូវឈានទាំង ៤ ដែលកើត
 ក្នុងចិត្តដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់
 សម្រេចនូវចេតនាវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់
 អាសវៈទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា វិនយធរ ។

[៧៤] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង
 ឈ្មោះថា វិនយធរ ។ ប្រកបដោយធម៌៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ? គឺស្គាល់
 អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គុកាបត្តិ ១
 ជាអ្នកខាបខ្លួន មិនឃ្លេងឃ្លោង ក្នុងវិន័យ ១ ជាអ្នកបានតាមប្រាថ្នា
 បានដោយឆ័យ បានដោយស្រួលនូវឈានទាំង ៤ ដែលកើតក្នុងចិត្ត
 ដ៏ថ្លៃថ្លា ជាគ្រឿងនៅជាសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ធ្វើឲ្យដាក់ច្បាស់សម្រេច
 នូវចេតនាវិមុត្តិ នឹងបញ្ញាវិមុត្តិ ដែលមិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈ
 ទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា វិនយធរ ។

បណ្ណសកសង្គហវិញ្ញាបនបត្រ

(៧៥) សត្វហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមណ្ឌតតោ ភិក្ខុ
 វិជយធរោ ហោតិ ។ កតមេហំ សត្វហំ ។ អាបត្តិ
 ជាធាតុ អនាបត្តិ ជាធាតុ លហុកំ អាបត្តិ ជាធាតុ
 កុកុកំ អាបត្តិ ជាធាតុ អនេកវិហិតំ បុព្វេនិវាសំ
 អនុស្សាវរីយំ សេយ្យដំ ឯកម្យំ ជាតិ ទ្វេបំ ជាតិយោ
 ។ បេ ។ ឥតិ សាគារំ សុទ្ធីសំ អនេកវិហិតំ
 បុព្វេនិវាសំ អនុស្សាវរីយំ ទិព្វេន ចក្កាន វិសុទ្ធីន អតិ-
 ក្កន្តមាទុសកេន ។ បេ ។ យថាកម្មបតេ សត្វ
 បជាធាតុ អាសវំ ឧយា អនាសវំ ចេតោវិមុត្តិ បញ្ញា-
 វិមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចកត្វា ឧប-
 សម្មជ្ឈំ វិហារិ ។ ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ សត្វហំ
 ធម្មេហំ សមណ្ឌតតោ ភិក្ខុ វិជយធរោ ហោតិ ។

(៧៦) សត្វហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមណ្ឌតតោ ភិក្ខុ
 វិជយធរោ សោភតិ ។ កតមេហំ សត្វហំ ។ អាបត្តិ
 ជាធាតុ អនាបត្តិ ជាធាតុ លហុកំ អាបត្តិ
 ជាធាតុ កុកុកំ អាបត្តិ ជាធាតុ សីលវា ហោតិ
 ។ បេ ។ សមាទាយ សីក្ខាតិ សីក្ខាបទេសុ

បណ្ណសកាលង្គហិត នៃយវត្ត

(៧៥) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង
 ឈ្មោះថា នៃយធរ ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
 ស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុ-
 កាបត្តិ ១ រលឹកឃើញនូវបុព្វេនិវាសៈ ជាច្រើនប្រការគឺ ១ ជាតិ ២ ជាតិ
 ។ បេ ។ រលឹកឃើញនូវបុព្វេនិវាសៈ ជាច្រើនប្រការព្រមទាំងពាក្យៈ នឹង
 ទេវទេស ១ មានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងផុតចក្ខុ ផ្សារបស់មនុស្ស
 ធម្មភា ។ បេ ។ ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វ ដែលអន្តោលទៅតាមកម្ម ១
 ធ្វើឲ្យជាកំច្បាស់ សម្រេចនូវចេតោវម្មតិ នឹងបញ្ញាវម្មតិ ដែល
 មិនមានអាសវៈ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុង
 បច្ចុប្បន្ន ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧
 យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា នៃយធរ ។

(៧៦) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជានៃយធរ ប្រកបដោយធម៌ ៧
 យ៉ាង ទើបរុងរឿង ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺស្គាល់
 អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ១
 ជាអ្នកមានសីល ។ បេ ។ សមាទាន សិក្សា ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថវិនិកាយស្ស សត្តនិបាតោ

ចតុជ្ឈំ ឈានានំ ។ បេ ។ អតិសីរលាភី អាសវានំ
ខយា ។ បេ ។ សុច្ឆិតត្វា ឧបសម្ព័ន្ធវ្លំ វិហារតិ ។
ឥមេហំ ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហំ ធម្មេហំ សមណ្ឌគតោ
ភិក្ខុ វិជយជរោ សោភតីតិ ។

[៧៧] សុត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមណ្ឌគតោ
វិជយជរោ សោភតី ។ តតមេហំ សុត្តហំ ។ អាបត្តិ
ជានាតិ អនាបត្តិ ជានាតិ លហុតំ អាបត្តិ ជានាតិ
តុកំ អាបត្តិ ជានាតិ ឧកយានំ ខោ បទស្ស ចាតិ-
មោក្ខានំ វិត្តារេន ស្វាគតានំ ហោន្តិ សុវិភត្តានំ សុប្ប-
វត្តិនំ សុវិជ្ជិតានំ សុត្តសោ អនុឡាប្បនសោ ចតុជ្ឈំ
ឈានានំ ។ បេ ។ អតិសីរលាភី អាសវានំ ខយា
។ បេ ។ សុច្ឆិតត្វា ឧបសម្ព័ន្ធវ្លំ វិហារតិ ។ ឥមេហំ
ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តហំ ធម្មេហំ សមណ្ឌគតោ វិជយជរោ
សោភតីតិ ។

[៧៨] សុត្តហំ ភិក្ខុវេ ធម្មេហំ សមណ្ឌគតោ វិជ-
យជរោ សោភតី ។ តតមេហំ សុត្តហំ ។ អាបត្តិ
ជានាតិ អនាបត្តិ ជានាតិ លហុតំ អាបត្តិ ជានាតិ

សុត្តន្តបិដក អង្គព្រាហ្មណ៍ សុត្តន្តបិដក

ជាអ្នកបានដោយស្រួលនូវឈានទាំង ៤ ។ បេ ។ ខ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
សម្រេច ។ បេ ។ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុជាវិនយធរ ប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ទើបរុំរឿង ។

(៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិនយធរ ប្រកបដោយធម៌ ៧
យ៉ាង ទើបរុំរឿង ។ ប្រកបដោយធម៌៧យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺស្គាល់
អាបត្តិ ខ ស្គាល់អនាបត្តិ ខ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ខ ស្គាល់គរុកាបត្តិ ខ
ទាំងបាតិមោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុនោះ ចេះចាំដោយត្រឹមត្រូវល្អ យ៉ាងពិស្តារ
បានចែករំលែកដោយល្អ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រពៃ បានវិនិច្ឆ័យ
ដោយត្រឹមត្រូវ តាមសុត្តៈ តាមរបៀបនៃព្យញ្ជនៈ ខ ជាអ្នកបានដោយ
ស្រួលនូវឈានទាំង ៤ ។ បេ ។ ខ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់សម្រេច ។ បេ ។
ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ខ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិនយធរ
ប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ទើបរុំរឿងបាន ។

(៧៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិនយធរ ប្រកបដោយធម៌ ៧
យ៉ាង ទើបរុំរឿង ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។
គឺ ស្គាល់អាបត្តិ ខ ស្គាល់អនាបត្តិ ខ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ខ

បណ្ណាសកសង្គហពោ វិនយវគ្គោ

កុក្កំ អាបត្តិ ជាធាតុ វិនយេ ទោ មន បិតោ
 ហោតិ អសំប៉ារោ ចតុជ្ជំ ឈានាធំ ។ បេ ។
 អគសិរណភិ អាសវាធំ ឧយា ។ បេ ។ សច្ចិកត្វា
 ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។ ឥមេហិ ទោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ
 ធម្មេហិ សមញ្ញាគតោ វិនយធរោ សោភតីតិ ។

[៧៩] សត្តហិ ភិក្ខុវេ ធម្មេហិ សមញ្ញាគតោ
 វិនយធរោ សោភតិ ។ កតមេហិ សត្តហិ ។ អាបត្តិ
 ជាធាតុ អបាបត្តិ ជាធាតុ លហុកំ អាបត្តិ ជាធាតុ
 កុក្កំ អាបត្តិ ជាធាតុ អនេកវិហិតំ បុព្វេ-
 ធិវាសំ អនុស្សាតិ សេយ្យដំធំ ឯកម្យំ ជាតិ ទ្វេបិ
 ជាតិយោ ។ បេ ។ ឥតិ សាការំ សឧទ្ទេសំ អនេក-
 វិហិតំ បុព្វេធិវាសំ អនុស្សាតិ ធិព្វេន ចក្កុយា វិសុទ្ធន
 អតិក្កន្ធមាទុសកេន ។ បេ ។ យថាកម្មបតេ សត្ត
 បជាធាតុ អាសវាធំ ឧយា ។ បេ ។ សច្ចិកត្វា
 ឧបសម្បជ្ជំ វិហារតិ ។ ឥមេហិ ទោ ភិក្ខុវេ សត្តហិ
 ធម្មេហិ សមញ្ញាគតោ វិនយធរោ សោភតីតិ ។

[៨០] អថេទោ អាយស្មា ឧបាសិ យេន កតវា
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កតវន្តំ អភិវាទេត្វា

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ នៃយវត្ត

ស្គាល់គុកាបត្តិ ១ ជាអ្នកខ្ជាប់ខ្ជួន មិនឃ្លេងឃ្លេង ក្នុងវិន័យ ១
 ជាអ្នកបានដោយស្រួលនូវឈានទាំង ៤ ។ បេ ។ ១ ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 សម្រេច ។ បេ ។ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុជាវិនយធរ ប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ទើបរុងរឿង ។

(៧៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិនយធរ ប្រកបដោយធម៌
 ៧ យ៉ាង ទើបរុងរឿង ។ ប្រកបដោយធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។
 គឺស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គុកា-
 បត្តិ ១ រលឹកឃើញនូវបុព្វេនវាសៈ ជាច្រើនប្រការ គឺ ១ ជាតិ ២ ជាតិ
 ។ បេ ។ រលឹកឃើញនូវបុព្វេនវាសៈ ជាច្រើនប្រការ ព្រមទាំងអាការៈនឹង
 ទេស្ត ១ មានចក្ខុដូចជាទិព្វ ដ៏បរិសុទ្ធ កន្លងផុតចក្ខុ ជាបស់មនុស្ស
 ធម្មតា ។ បេ ។ ដឹងច្បាស់នូវពួកសត្វ ដែលអន្តោលទៅតាមកម្ម ១
 ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេច ។ បេ ។ ព្រោះអស់អាសវៈទាំងឡាយ ១ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាវិនយធរ ប្រកបដោយធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ
 ទើបរុងរឿង ។

(៨០) គ្រានោះឯង ព្រះទេវាលីដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គនិកាយស្ស សុត្តន្តនិកាយោ

ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសីទ្ធោ ខោ អាយស្កា
 ឧចារិ កត្តន្តំ ឯតទរោច សាធុ មេ កន្លេ កតវា សង្ខត្តេន
 ធម្មំ ទេសេតុ យមហំ កតវតោ ធម្មំ សុត្វា ឯកោ
 វ្រូបកដ្ឋោ អប្បមត្តោ អាតាបី បហិតត្តោ វិហរយ្យន្តំ ។
 យេ ខោ ភំ ឧចារិ ធម្មេ ជាឈយ្យាសិ ឥមេ ធម្មា
 ន ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរតាយ និរោធាយ ឧបសមាយ
 អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តិទិ ឯតំសេន
 ឧចារិ ជាឈយ្យាសិ នេសោ ធម្មោ នេសោ វិនយោ
 នេតំ សត្តសាសនន្តំ ។ យេ ច ខោ ភំ ឧចារិ ធម្មេ
 ជាឈយ្យាសិ ឥមេ ធម្មា ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរតាយ
 និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ
 និព្វានាយ សំវត្តន្តិទិ ឯតំសេន ឧចារិ ជាឈយ្យាសិ
 ឯសោ ធម្មោ ឯសោ វិនយោ ឯតំ សត្តសាសនន្តំ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិយម

រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះទ្រាសីដ៏មានអាយុ អង្គុយក្នុងទីដ៏
សមគួរហើយ ទើបគ្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ យ៉ាងនេះថា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែង ធម៌ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ
ដោយសេចក្តីសង្ខេបឲ្យបាន ខ្ញុំព្រះអង្គបានស្តាប់ធម៌ របស់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគហើយ នៅតែម្នាក់ឯង ចៀសចេញចាកពួកគណៈ ជាអ្នក
មិនប្រមាទ មានព្យាយាមដុតកំដៅអិលេស បញ្ជូនចិត្តទៅក្នុងព្រះ
និព្វាន ។ ម្ចាស់ទ្រាសី អ្នកត្រូវដឹងនូវពួកធម៌ណាថា ធម៌ទាំងនេះ
មិននាំឲ្យនឿយណាយដោយដាច់ខាត មិននាំឲ្យរលាយចិត្ត មិននាំឲ្យ
រលត់ មិននាំឲ្យស្ងប់ មិននាំឲ្យបានអភិញ្ញា មិននាំឲ្យបានត្រាស់ដឹង
មិននាំឲ្យបានព្រះនិព្វាន ម្ចាស់ទ្រាសី អ្នកត្រូវចាំទុក ដោយដាច់
ខាតថា នេះមិនមែនជាធម៌ នេះមិនមែនជាវិន័យ នេះមិនមែនជាពាក្យ
ប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តាឡើយ ។ ម្ចាស់ទ្រាសី អ្នកត្រូវដឹងនូវពួក
ធម៌ណាថា ធម៌ទាំងឡាយនេះ នាំឲ្យនឿយណាយ ដោយដាច់ខាត
នាំឲ្យរលាយចិត្ត នាំឲ្យរលត់ នាំឲ្យស្ងប់ នាំឲ្យបានអភិញ្ញា នាំឲ្យ
បានត្រាស់ដឹង នាំឲ្យបានព្រះនិព្វាន ម្ចាស់ទ្រាសី អ្នកត្រូវចាំទុក
ដោយដាច់ខាតថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះជាពាក្យប្រដៅ របស់
ព្រះសាស្តា ។

បណ្ណាសកាសង្គហិតោ នៃយវត្តោ

(៨០) សត្តិមេ ភិក្ខុវេ អធិការណាសមថា ធម្មា
 ឧប្បន្នប្បដ្ឋានំ អធិការណានំ សមថាយ វ្យាសមាយ។
 កតមេ សត្ត ។ សម្មាសមាសោ នាតតោ សតិវិនយោ
 នាតតោ អម្បន្តវិនយោ នាតតោ បដិញ្ញាតការណំ
 យេកុយ្យសីកា តស្ស ចាមិយសីកា តណាវត្តារកោ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត អធិការណាសមថា ធម្មា
 ឧប្បន្នប្បដ្ឋានំ អធិការណានំ សមថាយ វ្យាសមាយាតិ ។

នៃយវត្តោ ភតិយោ(១) ។

តស្សុទ្ធានិ

ចតុរោ វិនយធរា ចតុរោ វិនយធរសោភណា ហោន្តិ
 សាសនំ អដ្ឋមវេត្ថ ទស ចាឡិ អធិការណាសមថេនាតិ ។

១ អន្តិមោតិ អន្តិកហិយំ ទិស្សតិ ។

បណ្ណាល័យសង្គមភិក្ខុ នៃយវត្ត

[៨១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៧ នេះ ឈ្មោះថា អធិករណសមថៈ សម្រាប់រម្ងាប់ សម្រាប់ផ្សះផ្សាឲ្យអធិករណៈទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ កើតឡើងហើយ ។ ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាង ក៏ដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសង្ឃត្រូវឲ្យសម្មាវិន័យ ១ ត្រូវឲ្យសតិវិន័យ ១ ត្រូវឲ្យអម្ពឡវិន័យ ១ ត្រូវវិនិច្ឆ័យភាគទោស តាមពាក្យប្តេជ្ញារបស់អ្នកឆ្លើយ ១ ត្រូវវិនិច្ឆ័យ តាមភាគច្រើនជាប្រមាណ ១ ត្រូវភាគទោស តាមកម្មរបស់ភិក្ខុ ដែលប្រព្រឹត្តលាមក ១ ត្រូវវិនិច្ឆ័យឱ្យពួកភិក្ខុ ដែលរំពៃទោសខែនគ្នា សង្រួបសង្រួម អត់ទុនគ្នាទៅវិញទៅមក ដូចគេគ្របមូត្រលាមកដោយស្មៅ ១ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថាអធិករណសមថៈ សម្រាប់រម្ងាប់ សម្រាប់ផ្សះផ្សាឲ្យអធិករណៈទាំងឡាយ ដែលកើតឡើងហើយ កើតឡើងហើយ ។

ចប់ នៃយវត្តទី ៣ ។

ឧទ្ទាននៃវិន័យវិគ្គនោះគឺ

បាលី ១០ លើក មានកងអដ្ឋមវគ្គ គឺនិយាយអំពីភិក្ខុ ជាវិន័យធរបួនពួក ១ ភិក្ខុជាវិន័យធរ ដែលរុក្ខរឿងបួនពួក ១ ពាក្យប្រដៅ ១ អធិករណសមថៈ ១ ។

វិគ្គយសង្ខតា សុត្តន្ត

[៨២] សុត្តន្តំ ភិក្ខុវេ ធម្មានំ ភិក្ខុត្តា ភិក្ខុ ហោតិ ។
 កតមេសំ សុត្តន្តំ ។ សក្កាយនិដ្ឋំ ភិក្ខុ ហោតិ
 វិចិត្តា ភិក្ខុ ហោតិ សីលព្វតបរមាសោ ភិក្ខុ
 ហោតិ រកោ ភិក្ខុ ហោតិ ទោសោ ភិក្ខុ ហោតិ
 មោហោ ភិក្ខុ ហោតិ មាឆោ ភិក្ខុ ហោតិ ។ ឥមេសំ
 ខោ ភិក្ខុវេ សុត្តន្តំ ធម្មានំ ភិក្ខុត្តា ភិក្ខុ ហោតិ ។

[៨៣] សុត្តន្តំ ភិក្ខុវេ ធម្មានំ សម្មតត្តា
 សមណោ ហោតិ ។ បេ ។ ពាហិតត្តា ព្រាហ្មណ
 ហោតិ ។ បេ ។ និស្សត្តត្តា សោត្តិកោ ហោតិ
 ។ បេ ។ និហាតត្តា^(១) និហាតកោ ហោតិ ។ បេ ។
 វិទិតត្តា វេទិត្ត ហោតិ ។ បេ ។ អារតត្តា
 អរហោ ហោតិ^(២) ។ កតមេសំ សុត្តន្តំ ។
 សក្កាយនិដ្ឋំ អារកោ ហោតិ វិចិត្តា អារកោ
 ហោតិ សីលព្វតបរមាសោ អារកោ ហោតិ រកោ
 អារកោ ហោតិ ទោសោ អារកោ ហោតិ

១ ម. និយុត្តត្តា សោត្តិយោ ហោតិ ។ ល ។ និញ្ញត្តត្តា ។ ឧ. និសហតត្តា ។ ២ ឧ. ម.
 អវិហតត្តា អរិយោ ហោតិ ។ បេ ។ អារតត្តា អរហោ ហោតិ ។

វិគាល្គង្គិក សត្វន

[៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលហៅថា ភិក្ខុ ព្រោះបាន
ម្សោយនូវធម៌ ៧ យ៉ាង ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺជាអ្នក
បានម្សោយសក្កាយទិដ្ឋិ ១ ម្សោយវិចិត្រិច្ចា ១ ម្សោយសីលពូតបរា-
មាសៈ ១ ។ ម្សោយរាគៈ ១ ម្សោយទោសៈ ១ ម្សោយមោហៈ ១
ម្សោយមានៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលហៅថា ភិក្ខុ ព្រោះ
បានម្សោយនូវធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ។

[៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលហៅថា សមណៈ
ព្រោះបានម្លប់ធម៌ ៧ យ៉ាង ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា ព្រាហ្មណ៍
ព្រោះបានបន្ស្រង់ ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា សោត្តិកៈ ព្រោះជាអ្នក
ប្រាសចាក ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា នហតិកៈ ព្រោះជាអ្នកលាង
ជំរះ ។ បេ ។ បុគ្គលដែលហៅថា វេទន្ទ ព្រោះជាអ្នកត្រាស់ជឿន ។ បេ ។
បុគ្គលដែលហៅថា អវហន្ត ព្រោះជាអ្នកឆ្ងាយ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង
តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺឆ្ងាយចាកសក្កាយទិដ្ឋិ ១ ឆ្ងាយចាកវិចិត្រិច្ចា ១
ឆ្ងាយចាកសីលពូតបរាមាសៈ ១ ឆ្ងាយចាករាគៈ ១ ឆ្ងាយចាកទោសៈ ១

វិញ្ញាណសង្ខារ

មោហោ អារក្ខោ មោត៌ មាដោ អារក្ខោ
 មោត៌ ។ ឥមេសំ ទោ ភិក្ខុវេ សុត្តន្តំ ធម្មានំ
 អារក្ខតា អរហោ មោត៌តិ ។

[៨៤] សត្តិមេ ភិក្ខុវេ អសទ្ធម្មា ។ កតមេ
 សត្ត ។ អស្សុទ្ធោ មោត៌ អហរក្ខោ មោត៌
 អនោត្តប្បី មោត៌ អប្បស្សតោ មោត៌ កុសីនោ
 មោត៌ មុដ្ឋស្សតិ មោត៌ ធិប្បញ្ញោ មោត៌ ។
 ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ សត្ត អសទ្ធម្មាតិ ។ សត្តិមេ
 ភិក្ខុវេ សទ្ធម្មា ។ កតមេ សត្ត ។ សទ្ធោ មោត៌
 ហរិមា មោត៌ ឡុត្តប្បី មោត៌ ពហុស្សតោ មោត៌
 អារទ្ធកិយោ មោត៌ សតិមា មោត៌ បញ្ចវា មោត៌ ។
 ឥមេ ទោ ភិក្ខុវេ សត្ត សទ្ធម្មាតិ^(១) ។

[៨៥] សត្តិមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលា អាហុនេយ្យា
 ចាហុនេយ្យា ទត្តិណេយ្យា អញ្ចវក្ករណីយា
 អនុត្តំ បុញ្ញត្តិកំ លោកស្ស ។ កតមេ
 សត្ត ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ ឯកទ្ធោ បុគ្គលា

១ ម. ឥតោ បរំ ឥស្សត្ថនំ វិញ្ញាណសមណាប្រាហ្មណ ច សោតិយត្ថិតកោ វេទនា-
 រិយោ អរហស្សសុទ្ធម្មនោ ទេសិតា ភេ ធម្មាសង្កតិ ។

វិទ្យាសង្គហិត សុត្តន្ត

ឆ្ងាយចាកមោហាៈ ១ ឆ្ងាយចាកមានៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល
ដែលហៅថា អវហន្ត ព្រោះជាអ្នកឆ្ងាយចាកធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

[៨៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសទ្ធម្មនេះ មាន ៧ យ៉ាង ។
អសទ្ធម្ម ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលមិនមានសទ្ធា ១ មិនមាន
ហិរិ ១ មិនមានឥត្តប្បៈ ១ ជាអ្នកចេះដឹងតិច ១ ខ្ជិលច្រអូស ១ ក្តៅចក្ខុ
ស្មារតី ១ ឥតប្រាជ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសទ្ធម្មមាន ៧ យ៉ាង
នេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធម្មនេះមាន ៧ យ៉ាង ។ សទ្ធម្ម
៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺបុគ្គលមានសទ្ធា ១ មានហិរិ ១ មាន
ឥត្តប្បៈ ១ អ្នកចេះដឹងច្រើន ១ ជាអ្នកផ្ដន់ព្យាយាម ១ មានស្មារតី ១
មានប្រាជ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធម្មមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

[៨៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ ជាអ្នកគួរ
ទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេនាំមកបូជា គួរទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេរៀបចំ
ទទួលភ្ញៀវ គួរទទួលនូវទិក្ខុណា បាន គួរគេប្រណម្យអញ្ជើញ ជា
ស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើរ របស់សត្វលោក ។ បុគ្គល ៧ ពួក
តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ

សុត្តន្តបិដកេ អង្គន្តរនិកាយស្ស សុត្តន្តនិយមោ

ចក្កស្មី អនិច្ចាធិបស្សី វិហារតិ អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចប្បដិសំ-
 វេទី សតតំ សមិតំ អព្វោកតិណ្ឌំ ចេតសា អនិមុច្ចមាណោ
 បញ្ញាយ បរិយោគាហមាណោ ។ សោ អាសវំទំ ខយា
 អនាសវំ ចេតោមុត្តិ បញ្ញាមុត្តិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា
 សច្ចិតត្វា ឧបសម្មជ្ជេ វិហារតិ ។ អយំ ភិក្ខុវេ បឋមោ
 បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ ចាហុនេយ្យោ នត្ថិណេយ្យោ
 អញ្ញាវគរណីយោ អនុត្តរំ បុញ្ញត្វេតំ លោកស្ស ។
 ពុន ចបំ ភិក្ខុវេ ឥនេកោច្ឆោ បុគ្គលោ ចក្កស្មី
 អនិច្ចាធិបស្សី វិហារតិ អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចប្បដិសំវេទី
 សតតំ សមិតំ អព្វោកតិណ្ឌំ ចេតសា អនិមុច្ចមាណោ
 បញ្ញាយ បរិយោគាហមាណោ ។ តស្ស អបុព្វំ
 អចរិមំ អាសវបរិយាទានញ្ច ហោតិ ជីវិតបរិយា-
 ទានញ្ច ។ អយំ ភិក្ខុវេ ទុតិយោ បុគ្គលោ
 អាហុនេយ្យោ... អនុត្តរំ បុញ្ញត្វេតំ លោកស្ស ។
 ពុន ចបំ ភិក្ខុវេ ឥនេកោច្ឆោ បុគ្គលោ ចក្កស្មី
 អនិច្ចាធិបស្សី វិហារតិ អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ច-
 ប្បដិសំវេទី សតតំ សមិតំ អព្វោកតិណ្ឌំ ចេតសា
 អនិមុច្ចមាណោ បញ្ញាយ បរិយោគាហមាណោ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សត្តកនិបាត

ជាអ្នកឃើញរឿយៗថា មិនទៀង មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ដឹង
 ច្បាស់ថា មិនទៀង មានចិត្តចុះសិប្ប ស្ទង់ ដោយប្រាជ្ញាជាប់រឿយ ។
 មិនច្រឡំក្រឡំក្នុងចក្ខុ ។ បុគ្គលនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ សម្រេចនូវ
 ចេតនាមុតិនឹងបញ្ញាមុតិ ដែលមិនមានអសវៈ ព្រោះអស់អសវៈទាំង
 ឡាយ ដោយខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាបុគ្គល
 ទី ១ ដែលត្រូវទទួលនូវវិភុតិ ដែលគេនាំមកបូជា ត្រូវទទួលនូវវិភុតិ ដែល
 គេរៀបចំទទួលភ្ញៀវ ត្រូវទទួលនូវទិវិណាទាន ត្រូវគេប្រណម្យអញ្ជូល
 ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយទៀត
 បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញរឿយៗថា មិនទៀង មានសេចក្តី
 សំគាល់ថា មិនទៀង ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀង មានចិត្តចុះសិប្ប ស្ទង់
 ដោយប្រាជ្ញាជាប់រឿយ ។ មិនច្រឡំក្រឡំក្នុងចក្ខុ ។ បុគ្គលនោះ
 អស់ទាំងអសវៈ អស់ទាំងវិភិក្ខុផល ។ គ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ នេះជាបុគ្គលទី ២ ដែលត្រូវទទួលនូវវិភុតិ ដែលគេនាំមកបូជា...
 ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយ
 ទៀត បុគ្គលខ្លះ ក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញរឿយៗថា មិនទៀង
 មានសេចក្តីសំគាល់ថា មិនទៀង ដឹងច្បាស់ថា មិនទៀង មានចិត្តចុះ
 សិប្ប ស្ទង់ ដោយប្រាជ្ញាជាប់រឿយ ។ មិនច្រឡំក្រឡំក្នុងចក្ខុ ។

វិញ្ញាណស្ថាន សុត្តន្ត

សោ បព្វជ្ជំ ឱវម្ហាភិយោនំ សញ្ញាជនានំ បរត្ថយា
 អន្តរាបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ បេ ។ ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី
 ហោតិ ។ បេ ។ អសម្ព័ន្ធរាបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ បេ ។
 សសម្ព័ន្ធរាបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ បេ ។ ឧម្ពុសោតោ ហោតិ
 អកនិជ្ជតាមី ។ អយំ ភិក្ខុវេ សត្តមោ បុគ្គលោ
 អាហុនេយ្យោ ... អនុត្តរំ បុញ្ញត្ថេត្ថំ លោកស្ស ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ សត្ត បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ
 ចាហុនេយ្យោ នត្ថិលោយ្យោ អញ្ញាលីករណីយោ អនុត្តរំ
 បុញ្ញត្ថេត្ថំ លោកស្សតិ ។

(៨៦) សត្តមេ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ អាហុនេយ្យោ ...
 អនុត្តរំ បុញ្ញត្ថេត្ថំ លោកស្ស ។ តតមេ សត្ត ។
 ឥន ភិក្ខុវេ ឯកោត្ថោ បុគ្គលោ ចក្កស្មី ទុក្ខា-
 នុបស្សី វិហរតិ... ចក្កស្មី អនត្តានុបស្សី វិហរតិ
 ចក្កស្មី ខយានុបស្សី វិហរតិ ចក្កស្មី វិយានុបស្សី
 វិហរតិ ចក្កស្មី វិភាគានុបស្សី វិហរតិ ចក្កស្មី និរោ-
 នុបស្សី វិហរតិ ចក្កស្មី បដិវិស្សត្តានុបស្សី វិហរតិ

វិទ្យាសង្គហិត សុត្តន្ត

បុគ្គលនោះ បានឈ្មោះថា អន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះអស់សំយោជនៈ ៥
 ដែលជាចំណែកខាងក្រោមរលីង ។ បេ ។ បានឈ្មោះថា ទេហបូរណញ្ញាយី
 ។ បេ ។ បានឈ្មោះថា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ។ បេ ។ បានឈ្មោះថា សសង្ខារ-
 បរិនិព្វាយី ។ បេ ។ បានឈ្មោះថា ទុទ្ទិសោតអកនិដ្ឋតាមី ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាបុគ្គលទី ៧ ដែលគួរទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេនាំមក
 បូជា... ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើររបស់សត្វលោក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុគ្គលទាំង ៧ ពួកនេះ ជាអ្នកគួរទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេនាំមកបូជា គួរ
 ទទួលនូវវត្ថុ ដែលគេរៀបចំទទួលភ្ញៀវ គួរទទួលនូវវត្ថុកិណាទាន គួរគេ
 ប្រណម្យអញ្ជូលី ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើរ របស់សត្វលោក ។

[៨៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល ៧ ពួកនេះ គួរទទួលនូវវត្ថុ
 ដែលគេនាំមកបូជា . . . ជាស្រែបុណ្យដ៏ប្រសើរ របស់សត្វលោក ។
 បុគ្គល ៧ ពួក តែងដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលខ្លះ ក្នុង
 លោកនេះ ជាអ្នកឃើញរឿយ ។ ក្នុងចក្ខុថាជាទុក្ខ . . . ១ ឃើញ
 រឿយ ។ ក្នុងចក្ខុថា មិនមែនជាអស់ខ្លួន ១ ឃើញរឿយ ។ ក្នុងចក្ខុ
 ថា អស់ទៅ ១ ឃើញរឿយ ។ ក្នុងចក្ខុថា សាបសូន្យទៅ ១ ឃើញ
 រឿយ ។ ក្នុងចក្ខុថា គួរអោយចិត្ត ១ ឃើញរឿយ ។ ក្នុងចក្ខុថាជា
 របស់រលត់ ១ ឃើញរឿយ ។ ក្នុងចក្ខុ ថាជាអស់គួរលះបង់ចេញ ១

សុត្តន្តបិដក អង្គនិកាយស្ស សត្តនិបាតោ

សោភស្តី	យានស្តី	ជីវិត្ត	កាយស្តី	មនស្តី
រូបស្តី	សឡេស្តី	កឡេស្តី	វសេស្តី	ដោដ្ឋេស្តី
ចត្តវិញ្ញាណ	សោតវិញ្ញាណ	យានវិញ្ញាណ		
ជីវិតវិញ្ញាណ	កាយវិញ្ញាណ	មនោវិញ្ញាណ		
ចត្តសម្ពាស្ស	សោភសម្ពាស្ស	យានសម្ពាស្ស		
ជីវិតសម្ពាស្ស	កាយសម្ពាស្ស	មនោសម្ពាស្ស		
ចត្តសម្ពាស្សជាយ	វេទនាយ	សោភសម្ពាស្សជាយ		
វេទនាយ	យានសម្ពាស្សជាយ	វេទនាយ	ជីវិតសម្ពាស្សជាយ	
ជាយ	វេទនាយ	កាយសម្ពាស្សជាយ	វេទនាយ	មនោសម្ពាស្សជាយ
វេទនាយ	រូបសញ្ញាយ	សឡសញ្ញាយ		
កឡសញ្ញាយ	វសសញ្ញាយ	ដោដ្ឋេសញ្ញាយ	ធម្មសញ្ញាយ	
សញ្ញាយ	រូបសញ្ញោតនាយ	សឡសញ្ញោតនាយ	កឡសញ្ញោតនាយ	
វសសញ្ញោតនាយ	ដោដ្ឋេសញ្ញោតនាយ			
ធម្មសញ្ញោតនាយ	រូបតណ្ហាយ	សឡតណ្ហាយ	កឡតណ្ហាយ	
វសតណ្ហាយ	ដោដ្ឋេសតណ្ហាយ	ធម្មតណ្ហាយ		
រូបវិគត្តេ	សឡវិគត្តេ	កឡវិគត្តេ	វសវិគត្តេ	ដោដ្ឋេសវិគត្តេ
ធម្មវិគត្តេ	រូបវិចារ	សឡវិចារ	កឡវិចារ	វសវិចារ
ដោដ្ឋេសវិចារ	ធម្មវិចារ	រូបត្ថុទ្ធ	វេទនាទ្ធ	

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថរាជិកាយ សុត្តនិបាត

ក្នុងសោតៈ ឃានៈ ជីវ្ហកាយ មនៈ ក្នុងរូបចាំនឿយ សម្មាសម្ពុទ្ធិចាំនឿយ
 ក្នុងចាំនឿយ រសចាំនឿយ ដោយដ្ឋានៈចាំនឿយ ធម្មារម្មណ៍ចាំនឿយ
 ក្នុងចក្ខុវិញ្ញាណ សោតវិញ្ញាណ ឃានវិញ្ញាណ ជីវ្ហវិញ្ញាណ កាយវិញ្ញាណ
 មនោវិញ្ញាណ ក្នុងចក្ខុសម្មស្ស សោតសម្មស្ស ឃានសម្មស្ស ជីវ្ហ-
 សម្មស្ស កាយសម្មស្ស មនោសម្មស្ស ក្នុងវេទនាដែលកើតអំពីចក្ខុ-
 សម្មស្ស វេទនាដែលកើតអំពីសោតសម្មស្ស វេទនាដែលកើតអំពីហាន-
 សម្មស្ស វេទនាដែលកើតអំពីជីវ្ហសម្មស្ស វេទនាដែលកើតអំពីកាយ-
 សម្មស្ស វេទនាដែលកើតអំពីមនោសម្មស្ស ក្នុងរូបសញ្ញា សទ្ធិសញ្ញា
 គន្ធសញ្ញា រសសញ្ញា ដោយដ្ឋានសញ្ញា ធម្មសញ្ញា ក្នុងរូបសញ្ញោតនា
 សទ្ធិសញ្ញោតនា គន្ធសញ្ញោតនា រសសញ្ញោតនា ដោយដ្ឋានសញ្ញោតនា
 ធម្មសញ្ញោតនា ក្នុងរូបតណ្ហា សទ្ធិតណ្ហា គន្ធិតណ្ហា រសតណ្ហា
 ដោយដ្ឋានតណ្ហា ធម្មតណ្ហា ក្នុងរូបវិតក្កៈ សទ្ធិវិតក្កៈ គន្ធិវិតក្កៈ រស-
 វិតក្កៈ ដោយដ្ឋានវិតក្កៈ ធម្មវិតក្កៈ ក្នុងរូបវិហារៈ សទ្ធិវិហារៈ គន្ធិវិហារៈ
 រសវិហារៈ ដោយដ្ឋានវិហារៈ ធម្មវិហារៈ ក្នុងរូបភូមិ វេទនាភូមិ

វិញ្ញាបនបត្រ សុត្តន្ត

សញ្ញាទន្ធទ្វេ សម្ពាទ្វេ វិញ្ញាណទ្វេ អនិច្ចាទុបស្សី
 វិហារតិ ទុក្ខាទុបស្សី វិហារតិ អនត្តាទុបស្សី វិហារតិ
 ឧយាទុបស្សី វិហារតិ វយាទុបស្សី វិហារតិ វិភត្តា-
 ទុបស្សី វិហារតិ និរោធាទុបស្សី វិហារតិ បដិច្ច-
 ស្សត្តាទុបស្សី វិហារតិ ។

[៨៧] រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សត្ត ធម្មា
 ភាវេតញ្ច ។ តតមេ សត្ត ។ សតិសម្មោជ្ឈដ្ឋោ ។ បេ។
 ឧបេក្ខាសម្មោជ្ឈដ្ឋោ ។ រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ
 ឥមេ សត្ត ធម្មា ភាវេតញ្ចតិ ។

[៨៨] រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សត្ត ធម្មា
 ភាវេតញ្ច ។ តតមេ សត្ត ។ អនិច្ចសញ្ញា អនត្តសញ្ញា
 អស្មុកសញ្ញា អាទិជវសញ្ញា បហានសញ្ញា វិវាតសញ្ញា
 និរោធសញ្ញា ។ រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ ឥមេ
 សត្ត ធម្មា ភាវេតញ្ចតិ ។

[៨៩] រាគស្ស ភិក្ខុវេ អភិញ្ញាយ សត្ត
 ធម្មា ភាវេតញ្ច ។ តតមេ សត្ត ។
 អស្មុកសញ្ញា មរណសញ្ញា អាហារេ បដិក្ខុលសញ្ញា

វិញ្ញាណក្ខណ៍ សុត្តន្ត

សញ្ញាខន្ធ សង្ខារក្ខន្ធ ជាអ្នកឃើញរឿយ ។ ក្នុងវិញ្ញាណក្ខន្ធថាជា
របស់មិនទៀង ឃើញរឿយ ។ ថាជាទុក្ខ ឃើញរឿយ ។ ថា មិន
មែនរបស់ខ្លួន ឃើញរឿយ ។ ថា អស់ទៅ ឃើញរឿយ ។ ថា សាប
សូន្យទៅ ឃើញរឿយ ។ ថា គួររសាយចិត្ត ឃើញរឿយ ។ ថា រលត់
ឃើញរឿយ ។ ថាជារបស់គួរលះបង់ចេញ ។

(៨៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាង ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន
ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ សតិ-
សម្មាដ្ឋង្គ ១ ។ រេ ។ វេទនាសម្មាដ្ឋង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។

(៨៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាង ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន
ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
អនិច្ចសញ្ញា ១ អនត្តសញ្ញា ១ អសុភសញ្ញា ១ អាទិនវសញ្ញា ១
បហានសញ្ញា ១ វិរាគសញ្ញា ១ និរោធសញ្ញា ១ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹង
ច្បាស់នូវរាគៈ ។

(៨៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាង ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន
ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺ
អសុភសញ្ញា ១ មរណសញ្ញា ១ អាហារេ បដិក្ខលសញ្ញា ១

សុត្តន្តបិដកេ អង្គុត្តរនិកាយស្ស សុត្តន្តនិបាតោ

សព្វលោកេ អនក្ខតសញ្ញា អនិច្ចសញ្ញា អនិច្ចេ
 ធុត្តសញ្ញា ធុត្តេ អនត្តសញ្ញា ។ រាគស្ស ភិក្ខុវេ
 អភិក្ខាយ ឥមេ សត្ត ធម្មា ភាវេតព្វាតិ ។

(៧០) រាគស្ស ភិក្ខុវេ បរិក្ខាយ ។ បេ ។
 បរិក្ខាយាយ បហាឆាយ ខយាយ វយាយ វិរាគាយ និរោ-
 ឆាយ ចាគាយ បដិជិស្សត្តាយ ឥមេ សត្ត ធម្មា
 ភាវេតព្វា ។ ខោសស្ស មោហស្ស កោធនស្ស ឧប-
 បាសស្ស មត្តស្ស បលាសស្ស ឥស្សយ មច្ឆរិយស្ស
 មាយាយ សាវេយ្យស្ស ជន្តស្ស សារម្ពស្ស មាណស្ស
 អតមាណស្ស មនុស្ស បមាណស្ស អភិក្ខាយ បរិក្ខាយ
 បរិក្ខាយាយ បហាឆាយ ខយាយ វយាយ វិរាគាយ
 និរោឆាយ ចាគាយ បដិជិស្សត្តាយ ឥមេ សត្ត ធម្មា
 ភាវេតព្វាតិ^(១) ។

សុត្តន្តនិបាតោ និដ្ឋិតោ ។

១ និពោ ពេ ឥទ្ធមេវេច ភគវា អត្តមនា តេ ភិក្ខុ ភគវេពោ ភាសិតំ អភិធម្មន្តីតិ ឥមេ
 ធម្មា ទិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក អង្គត្ថនិកាយ សុត្តន្តនិបាត

សត្វលោកេ អនិភិស្សញ្ញា ១ អនិច្ចសញ្ញា ១ អនិច្ចទុក្ខសញ្ញា ១
ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៧ យ៉ាងនេះ
ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវរាគៈ ។

(៩០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៧ យ៉ាង ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន
ដើម្បីកំណត់ដឹង ។ លេ ។ ដើម្បីឲ្យអស់រលីង ដើម្បីលះ ដើម្បីឲ្យក្បែរ
ដើម្បីឲ្យសាបសូន្យ ដើម្បីរំសាយ ដើម្បីរំលត់ ដើម្បីឲ្យដាច់ ដើម្បី
បោះបង់នូវរាគៈ ។ ធម៌ ៧ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គលត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹង
ច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីឲ្យអស់រលីង ដើម្បីលះ ដើម្បីឲ្យ
ក្បែរ ដើម្បីឲ្យសាបសូន្យទៅ ដើម្បីរំសាយ ដើម្បីរំលត់ ដើម្បីឲ្យ
ដាច់ ដើម្បីបោះបង់នូវទោសៈ មោហៈ កោធៈ ឧបនាហៈ មន្ទៈ
បរាសៈ ឥស្សា មច្ឆរិយៈ មាយា សាថេយ្យៈ ថម្កៈ សារម្កៈ
មានៈ អភិមានៈ មទៈ បមាទៈ ។

ចប់ សុត្តន្តនិបាត ។

វិវិទាវិវិទបតី

វិវិទបាហោ	អវិវិទបាហោ	អង្កេ	រជ្ជលេខាយ
បរិក្ខយា	បរិក្ខយា	១៧	៨
ផលត្តិ	ផលត្តិ	៨៣	៧
តិញ្ញាភយសញ្ញា	តិញ្ញាភយសញ្ញា	៧៧	៨
"	" "	"	១២
"	" "	៧៨	៥
គប្បតិកវត្តា	គប្បតិកវត្តា	១០៧	៦
ចមេយ្យកា	ចមេយ្យកា	១១០	១៦
អភិវត្តា	អភិវត្តា	១១១	៥
អាគន្ធា	អាគន្ធា	១១២	១៧
បបាមិ	បបាមិ	១១៥	៦
វិសិគ្គា	វិសិគ្គា	១១៧	១៦
អយោភបាមោ	អយោភបាល	១១១	១៣
ហញ្ញាលន	ហញ្ញាលន	"	"
អាសវនិ	អាសវនិ	១៣៦	១០
ឥទោបនិ	ឥទោសនិ	១៣៧	៦
មច្ច	មច្ច	១៤៧	១៨

២៩១

វិវិទ្យា	អវិវិទ្យា	អង្គ	វដ្តលេខាយំ
បំ	មំ	១៥៣	១៤
យ ផាកបំ	យ ថាកបំ	១៧៩	៩
ត្តាស	សត្តា	១៨០	២
...វិបន្នស្ស	..វិបន្នស្ស	១៨២	១០
អង្គ...	អង្គ...	១៨៧	១៧
សុត្តន្តបិដក	សុត្តន្តបិដក	១៨៨	១
ឯកដាលា	ឯកដាលា	១៨៨	១៦
សង្ខារ	សង្ខារ	១៨៩	១៧
អភិសម្បកាយំ	អភិសម្បកាយំ	១៩១	១៦
ភវត្ត	ភវត្ត	១៩៣	១៦
ហោតិ	ហោតិ	១៩៤	១៤
បច្ចនិមេ	បច្ចនិមេ	២០២	២
យាយំ	យាយំ	២១០	៧
លោកាមា	សោគុកាមា	២១០	៧
ធម្មំ	ធម្មំ	២១០	១៣
អនោគាតា	អនោគាតា	២៣៩	៨

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ធនាទីភិ	ធនាទីភិ ។	៧	៣
ព្រាហ្មណ៍	ព្រាហ្មណ៍	៧៧	១១
ស្វែងរក	ស្វែងរក	៨១	៧
បង្កន់	បង្កង់	៨៥	៦
តើព្រោះ អាស្រ័យ	តើព្រោះអាស្រ័យ	៧៨	១៧
ទុក្ខេវ គុសញ្ញា	ទុក្ខេ អនគុសញ្ញា	៧៧	១៥
ជាណុស្សរណ៍	ជាណុស្សរណ៍	១០០	១៤
"	"	១០១	១
ខន្ធ	ខន្ធ	១០៥	៣
កិរិយា	កិរិយា	១០៦	១១
ហត្ថ	ហេតុ	"	១៣
កៅ	ក្រៅ	១០៧	១១
ហើយ	ហើយ	១១១	១៣

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
អាត្មាអញមិនគួរ	បានជាការល្អ បំណែកខ្លះ		
	ឲ្យបានដោយគិតថា	១១៣	៦
	អាត្មាអញមិនគួរ		
ទាំងមិនឲ្យ	ទាំងមិនឲ្យបាន	១១៣	៧
ឈ្មោះ	ឈ្មោះ	១១៥	៧
មោគ្គល្លាន	មោគ្គល្លាន	១១៦	១០
អកុសល	អកុសលធម៌	១២២	៧
គម្រោងខ្លះ	រីករាយខ្លះ	១៣៥	១១
មហាមោគ្គល្លាន	មោគ្គល្លាន	១៣៧	៧
អធិបតេយ្យ	អធិបតេយ្យ	១៤០	៨
កាយសក្ខី	កាយសក្ខី	១៤២	៣
នោះ	នោះ	"	១២
ទាំងនោះ	ទាំងនេះ ⁺	១៥០	១៣
នោះ	ទាំងនេះ ⁺	១៥១	១៦
នេះ ⁺	ទាំងនេះ ⁺	១៥២	៣
គឺជិត	គឺមាន	១៦១	៥

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
"	"	"	៧
មេត្តា	មេត្ត	១៦៤	១៤
រូង	បូង	១៦៨	៧
ទុកជាលាបស្រឡាបល្អ	ទុកជាឆ្លុតស្អាត លាបស្រឡាបល្អ	១៧៣	៥
ដូចជា	ដូចជាត្រូវ	១៧៩	៥
មេបញ្ញា	មេបញ្ញា	១៨០	១៣
ទាំងឡាយ	ទាំងឡាយ ។	១៨៥	៨
ឡើយ	ឡើយ ។	១៨៧	១៦
ក៏នៅមក	មិនបានមក	១៩២	២
ទុកដូចជា	មានស្នាមទុកជា	១៩៩	៥
អើយ	អើយ	២០២	២
បិត	បិត	២០៤	១៣
+ នៈ ។	នោះ ។	២០៧	៤
ព្រឹក	ព្រឹក្ស	២១២	១៥

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
ឈ្មោះថា	ឈ្មោះថា	២២៣	១៣
ផល	ផល	២១៨	៧
សន្និ	សម្ម	២១៧	៧
ឈ្មោះថា	ឈ្មោះថា	២២៣	១៣
ផ្លូវ	ផ្លូវ	២៣០	១៧
ប្តូរ ដេក	ប្តូរ ទ្រដេក	២២១	១១
ក្រាម	ក្រោម	២២២	១០
ជ្រកជ្រក	ជ្រោកជ្រោក	២២៤	២
សចក្តី	សេចក្តី	„	១៥
ភ្នំ	ភ្នំ	„	១៧
កាលបើ	កាលបើ	„	១៨
គ ម្រក	គម្រក	២២៥	១០
ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ	ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍	២២៨	៧
សន្និម	សន្និម	„	១៣
ថ្ងៃស	ថ្ងៃស	„	១៦
យាង	យាង	២៦៧	៧

សត្តន្តបិដកេ

អង្គពរិនិកាយស្ស សត្តកនិយាយោ អដ្ឋមោ ភាគោ

មាតិកា

អង្កេ

បឋមបណ្ណសកោ

បឋមបណ្ណសកោ

ធនវគ្គោ បឋមោ ១

អនុសយវគ្គោ ទុតិយោ ១៤

វជ្ជវគ្គោ តតិយោ ២៧

ទេវតាវគ្គោ ចតុត្ថោ ៥២

មហាយញ្ញវគ្គោ បញ្ចមោ ៧៤

បណ្ណសកាសង្ខហិតា វិគ្គា

បណ្ណសកាសង្ខហិតវគ្គោ បឋមោ ១២៥

មហាវគ្គោ ទុតិយោ ១៨២

វិនយវគ្គោ តតិយោ ២៥៥

វគ្គសង្ខហិតា សុត្តន្តោ ២៦២

សុត្តន្តបិដក
 អង្គត្រៃវិកាយ សុត្តកនិបាត
 អដ្ឋមភាគ

មាតិកា

លេខទំព័រ

បឋមបណ្ណាសក

បឋមបណ្ណាសក	ធនវគ្គ	ទី ១ ១
	អនុសយវគ្គ	ទី ២ ១៤
	វជ្ជវគ្គ	ទី ៣ ២៧
	ខេវតាវគ្គ	ទី ៤ ៥២
	មហាយញ្ញវគ្គ	ទី ៥ ៧៤

បណ្ណាសកាសង្ខហិតវគ្គ

បណ្ណាសកាសង្ខហិតវគ្គ	អព្យាកតវគ្គ	ទី ១ ១២៥
	មហាវគ្គ	ទី ២ ១៨២
	វិនយវគ្គ	ទី ៣ ២៥៥
	វគ្គសង្ខហិត សុត្តន្ត	ទី ៤ ២៦២

